ANUL II No. 74 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 1 AUGUST 1889.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PRIMĂRIA LUĬ IORGU IORGA

Colectiviştii cu fruntea sus

— —

E foarte neplăcut de a reedita faptele guvernanţilor actualĭ, şi cu atît maĭ neplăcut, cu cît într'un interval de abia treĭ anĭ întreaga ţară a fost crud lovită prin faptele nesocotite ale colectivităţeĭ. A-ţĭ maĭ readuce aminte de o durere trecută, e foarte neplăcut lucru, dar cînd vezĭ declaraţia colectiviştilor că se vor prezenta cu fruntea sus în alegerile comunale, aceasta te face să rămîĭ uimit de atîta cinism, şi cată să te'ntrebĭ: oare, ce aŭ făcut bun colectiviştii ca să aibă curajul de a maĭ solicita voturile? Şi fiind că eĭ fug de la datoria de a-şĭ face bilanţul şi a indica anume ce aŭ făcut spre mulţămirea cetăţenilor, datorĭ suntem a redeştepta noĭ în memoria publiculuĭ faptele odioase carĭ aŭ lăsat urme adîncĭ şi carĭ nu se vor putea nicĭ odată şterge, orĭ cît ar căuta colectiviştii să se arăte ispăşiţĭ, şi orĭ cît ar căuta se le acopere cu vălul uităreĭ. Ţara le va avea în vedere în orĭ ce împrejurărĭ, maĭ cu samă cu ocazia alegerilor, căcĭ lucrul nu poate fi alt fel.

Cînd tu, colectivist, te prezinţĭ înaintea alegătoruluĭ, dator eştĭ înainte de a-ĭ solicita votul, să te expuĭ la judecata luĭ, să-ĭ puĭ înainte fapte ce aĭ săvîrşit în interesul public, şi iată de ce, cu desgust, dar trebue să mĕ execut, dator sunt a redeştepta în memoria fie-cuĭ ceea ce aŭ făcuţ colectiviştii.

In primul loc, după însăşĭ mărturisirea făcută de marele elector cu pretenţii de a avea colegiile în fundul şapceĭ de paie, treĭ păcate capitale a comis partidul liberal: detronarea mitropolituluĭ, chestia naţională şi afacerea pronunciamentelor ofiţerilor. Asupra acestora nicĭ nu se încearcă discuţie. Acestea sunt, cred, suficiente ca alegătorul să-şĭ zică cu drept cuvînt: dacă colectiviştii sunt capabilĭ a profana biserica, de a desorganiza armata, de a înjosi demnitatea naţională, a le maĭ da încrederea este a-ĭ lăsa să murdărească şi să distrugă întreaga organizare a statuluĭ.

De aceste lucrurĭ nu voeşte colectivitatea să pomenească; atuncĭ, care-ĭ sunt actele carĭ să-ĭ dea curaj de a se prezenta în alegerĭ?

Dar lăsînd la o parte aceste chestiunĭ carĭ interesează ţara întreagă şi scrutînd pe colectiviştii de la comună, căcĭ e vorba de alegerile comunale, spuie eĭ ce aŭ făcut bun? Nimic absolut, şi le dăm foarte mare dreptate, căcĭ dacă n'aŭ fost capabilĭ de a face ceva, ce voiţĭ să spuie că aŭ măturat lăzile primărieĭ?

Singurul lucru cu care se pot lăuda ediliĭ noştri ar fi că nicĭ unul nu s'a dat înlăturĭ de a încasa diurne, de şi chiar uniĭ plătiţĭ cu alte diurne din lada comuneĭ. Cu alt ceva cu ce se maĭ pot lăuda? Aŭ cheltuit banĭ şi iar banĭ cu studiul aducereĭ apeĭ în Iaşĭ, şi care a fost rezultatul? Baniĭ s'aŭ evaporat şi apă e maĭ puţină de cît înainte. Nu maĭ vorbesc de multiplele fapte ale colectiviştilor de la primărie, carĭ enumerate, ar trebui să-ţĭ producă desgust. Cred că acestea sunt destule pentru orĭ ce om care ţine la binele public să să'ntrebe dacă colectiviştiĭ, de şi armaţĭ de curaj, căcĭ atîta le-a rămas, maĭ pot să se prezinte cu fruntea sus. Dar la urma urmeĭ ce voiţĭ să facă bieţiĭ colectiviştĭ? Să-şĭ mărturisască oare eĭ singurĭ pacatele aşa în public? Ascund şi eĭ cît pot şi pe stăpîn şi pe slugĭ, căcĭ dulce e puterea pentru eĭ, maĭ cu samă că nu merg de cît cu ideea de specula şi profit, *şi trebue* şi eĭ să se'ncurajeze reciproc. De cît un lucru să nu uite că alegătorul este judecător foarte imparţial, şi precum i-a condamnat la alegerea colegiuluĭ al douilea de Senat, — îĭ va trînti, cu tot atîta dreptate, şi la alegerile comunale.

A. G. Dabija.

Invăţămîntul secundar

— —

D. Haret, ministru al instrucţiuneĭ, a convocat zilele trecute la Sinaia un consiliu de inspectorĭ aĭ învăţămîntuluĭ secundar.

In acest consiliu, care a durat toată noaptea, s'aŭ luat ultimele dispositiunĭ cu privire la regulamentul pentru aplicarea legeĭ învăţămîntuluĭ secundar.

Regulamentul e complect întocmit şi supus actualmente consiliuluĭ permanent al instrucţiuneĭ.

Simbătă consiliul se va pronunţa şi Lunĭ saŭ Marţĭ va apare în „Monitorul Oficial" promulgat.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Vizionar.—Cele cîte-va rîndurĭ comunicate „Opinieĭ" de corespondentul săŭ parizian, asupra prezenţeĭ luĭ Cirţan în acest oraş ne-aŭ reamintit figura, aproape uitată, a interesantuluĭ romîn de peste munţĭ.

Istoria înregistrează adese-orĭ manifestărĭ foarte puţin însemnate ale spirituluĭ omenesc, — bună-oară manifestărĭ literare secundare, sforţărĭ intelectuale orĭ expanziunĭ sentimentale, care vor contribui din cale afară puţin la vre-o ordine de progres în omenire.

Există cu toate acestea manifestarĭ care cu mult maĭ mult temeiŭ ar merita un modest loc de onoare în istoria spirituluĭ uman.

Meditaţĭ puţin asupra ţăranuluĭ transilvănean, Gheorghe Cirţan, de care pomeniserăm maĭ sus, urmăriţĭ aventuroasa existenţă a acestuĭ vizionar îmboldit de o neînţeleasă energie, de o voinţă fără seamăn, de o ţintă dezinteresată precît e de frumoasă în acelaşĭ timp şi veţĭ avea în faţă un adevărat eroŭ de epopee.

Naivitatea şi amorul propriŭ nu lipsesc nicĭ ele dintre elementele care călăuzesc pe omul acesta veciniс pribeag şi hoinar, în căutarea „alor noştri", dar cît e de splendidă resemnarea cu care îşĭ îndeplineşte rînd pe rînd visurile de călătorie, mulţămirea priveliştilor nouă şi îmbogăţirea fantazieĭ!

Noĭ l'am văzut cînd-va pe Cirţan rătăcind pe străzile mareluĭ oraş în care s'a reîntors încă odată zilele acestea. Deja pe atuncĭ nutria dorinţa vie de a vedea Spania, după ce vizitase Italia şi Franţa. Avea o pasiuue neînfrînată de a cunoaşte Madridul şi într'o superbă abundenţă de imaginĭ vorbea de „ţara luĭ Trayan"— ţara ultimilor sale vise de vizionar.

Dezarmat de mijloace de traiŭ şi de graiŭ, cu orizontul cunoştinţelor mărginit ca orĭ-ce ţăran, dar posedînd o nemărginită dorinţă şi tărie de vroinţă nevăzută pînă la el, izbutise să ajungă la Paris, izbutea să trăiască aci şi să-şĭ hrănească iluziile pentru viitor.

Războiul spano-american fu un noŭ îndemn pentru neînfrînatele himere — şi iată-l a doua oară la Paris căutînd mijloace de a pătrunde în Iberia. S'ar părea că „colonia romînă" a vrut să scutească pe ţăranul—poiet de priveliştea ţăriĭ latine umilite şi înfrînte. Ar fi fost în adevăr un spectacol trist pentru entuziasta fire a admirabiluluĭ vizionar.

Putem prezice însă că nu va avea odihnă pînă nu va fi văzut cu ochiĭ pămîntul latin de dincolo de Pirineĭ.

Primăria d-luĭ... Iorga

— —

Sub titlul «O desmintire *Opinieĭ*», marele organ al colectivităţiĭ din localitate zice că ne am încerca să facem reclamă amiculuĭ nostru, d. avocat Dabija—şi că în scopul acesta am înregistrat scandalul petrecut deunăzĭ la judecătoria de ocol.

Respundem:

Reputaţia d-luĭ Dabija în cariera de avocat e destul de bine stabilită ca să maĭ fie nevoie să'ĭ se facă reclamă. Probă e numeroasa-ĭ clientelă pe care 'ĭ o invidiază mulţĭ dintre avocaţiĭ carĭ fac propagandă colectivistă, precum şi poziţia materială şi morală pe care a ştiut să 'şĭ o facă.

Dar să venim la fapt.

Vorbind de procesul luĭ Meier Aron, zisa gazetă pretinde că d. Dabija, în mod neexact dar mahalagiesc, a căutat să induce în eroare pe judecător. Cînd le spuĭ colectiviştilor adevĕrul, se supără foc. D. Dabija a susţinut că primăria rău a intentat acţiunea, căcĭ clientul d-sale posedă autorizaţia legală, iscălită de d. Tacu şi obţinută prin intermediul d-luĭ Iorga, cumnatul d-sale şi primar *in partibus*. Aceasta, se vede, a supărat pe colectiviştĭ de s'aŭ năpustit asupra d-luĭ Dabija.

Un neadevăr sfruntat spune gazeta liberală cînd insinuiază că avocatul primărieĭ, profund jurist şi elocuent orator, ar fi cerut constatare locală. Procesul verbal de şedinţă constată că d. Dabija a cerut în primul loc anularea procesuluĭ verbal al primărieĭ şi în mod subsidiar a cerut constatare locală spre a se convinge judecătorul că ceĭ de la primărie nu ştiŭ ce fac.

Că publicul a rîs, aceasta este foarte adevărat; a trebuit toată autoritatea judecătoruluĭ ca să restabilească ordinea— şi a rîs pentru că avocatul comuneĭ susţinea că construcţia se face fără autorizaţie, dovadă e că însuşĭ pamfletul colectivist afirmă acest lucru. D. Dabija a desmintit această afirmare producînd în şedinţă autorizaţia.

Maĭ clar nu se poate.

ACTUALITATI

Urmaşul luĭ Bismarck

— —

Iată un titlu care va putea surprinde pe mulţĭ. Pentru că mărirea luĭ Bismarck constă -ca orĭ ce supremaţie— în raritatea calităţilor mareluĭ om de stat pe care nimenĭ în Germania nu-'l va putea înlocui.

«Acum cînd Bismarck e mort, zicea de curînd un ziarist german—Theodor Mommsen a rămas fără îndoială omul cel maĭ renumit al Germanieĭ.»

Despre marele scriitor şi savant, Mommsen, am vorbit pe larg nu de mult, cu prilejul jubileuluĭ serbat de patria luĭ şi de toată lumea. Se zice că în timpul ceremonieĭ funerare în onoarea regretatuluĭ cancelar toată lumea berlineză avea ochiĭ aţintiţĭ să vadă dacă e şi Mommsen în asistenţa fără număr. Ilustrul savant n'a lipsit; ba încă—contrar credinţiĭ multora—a adresat pretutindenĭ marĭ elogiĭ fostuluĭ a tot puternic al Germanieĭ.

«Temperamentul luĭ Bismarck—zice Mommsen într'un interview—se rîdică şi deasupra morţiĭ. Incărcat de mînie, cum era în viaţă, aşa rămase pînă la moarte. Ceĭ opt anĭ de retragere din viaţa publică eraŭ plinĭ de necaz şi amar. Şi de sigur că a fost voinţa însăşĭ a cancelaruluĭ ca să se publice actul de demisiune:

Eŭ cred că o bună înţelegere ar fi putut dăinui între Impăratul Wilhelm II şi Bismarck; acesta s'ar fi obicinuit cu oare-care supunere, celălalt ar fi continuat a păstra pe cancelar, fără să-ĭ lase a tot puternicia.»

Era un adevărat om de stat. Şi nu poate fi om de stat cineva pînă nu întruneşte însuşirĭ şi de despot şi de revoluţionar. El era de amîndouă; a săvîrşit lucrurĭ marĭ pentru Germania. Visul luĭ nu era o dictatură europeană; era numaĭ ca să facă Germania temută, respectată. Aşa se explică faptul că în multe ocaziĭ văzurăm Germania chemată ca arbitru în împrejurărĭ ca acea din 1878, cînd congresul trebuia să reguleze situaţia în orientul Europeĭ. De la congresul acesta din Berlin se trage duşmănia între Germania şi Rusia».

Mommsen—decanul universităţiĭ din Berlin—nu crede că memoriile luĭ Bismarck vor fi cuprinzînd lucrurĭ excesive a căror publicaţie va trebui să fie interzisă:

«Cine poate dictà geniuluĭ calea gîndirĭ sale? Pornirea era firească la Bismarck. Om care s'a rîdicat deasupra tuturor,—cine s'ar mira dacă l'ar vedea în memoriile sale uneorĭ prea dedat violenţeĭ saŭ asprimeĭ?»

Sunt încă multe părerĭ interesante în declaraţiile făcute de octogenarul savant german ziaristuluĭ de la «Neue Freie Presse».

Vom analiza în alt număr cîte-va din aceste părerĭ ale luĭ Theodor Mommsen pe care-l proclamă lumea cultă germană de vrednic urmaş al neasămuituluĭ „Cancelar de fier".

Succesele externe ale liberalilor

Cînd auzĭ pe patrioţiĭ liberalĭ înşirînd, atît prin viŭ graiŭ cît şi prin aleasa proză a preseĭ lor, izbînzile făptuite de partid şi proclamînd că statul romîn de azĭ este opera lor escluzivă, aĭ crede că aceştĭ oamenĭ sunt făcătorĭ de minunĭ.

Eĭ aŭ făcut pe 48, eĭ aŭ dotat ţara cu constituţie, eĭ aŭ luminat poporul, eĭ aŭ luat Grivita şi Plevna, eĭ aŭ fabricat regatul şi în curînd tot eĭ vor lua Transilvania, Bucovina, Basarabia, Macedonia şi orĭ-ce alt colţ de pămînt pe unde va fi locuind vre-un Romîn.

Toate celelalte grupurĭ şi partide politice sunt după eĭ nişte simple momîĭ, carĭ şed cu mînele încrucişate, simple spectatoare la actele marĭ liberale, aşteptînd mereŭ, de la geniile din partidul patrioţilor, regenerarea şi înălţarea ţăreĭ..

Boborul, zăpăcit timp de vre-o 30—40 de anĭ în şir de asemenea momelĭ, a luat, ce'ĭ drept, multă vreme drept monedă bună toate aceste gasconade, şi numaĭ poznele prea *ghiosghiore* din ultimele regimurĭ ale luĭ Simion Mihailescu, Maicanilor şi ale actualeĭ oculte, aŭ trebuit în fine să'ĭ deschidă ochiĭ.

Văzînd acum că cu laudele despre *crearea şi organizarea statuluĭ* nu maĭ merge, patrioţiĭ aŭ părăsit laudele ce'şĭ făceaŭ cu isprăvile interne şi s'aŭ aruncat chiorişĭ asupra ilustrelor lor isbînzĭ exterioare, făcîndu-şĭ din ele titlurĭ de neperitoare glorie!... Şi ştiţĭ în ce consistă isbînzile?... Ascultaţĭ, mă rog: *«pentru a veni în direct contact cu puternicile imperiĭ, trebuie să ştiĭ a provoca acest contact"*; cu alte cuvinte, patrioţiĭ aŭ talentul de a provoca contacte cu puternicele imperiĭ!....

Dar, ne veţĭ întreba poate, în ce consistă şi aceste contacte? Iată:

Ca principiŭ, pentru ca să aĭ onoarea de a *veni în contact* cu vre-o mare împărăţie, trebuie maĭ înainte de toate să daĭ ceva, căcĭ ştiut este că obrazul subţire cu cheltuială se ţine.

Aşa, de exemplu, vraĭ să viĭ în contact cu Rusia şi să o rogĭ sa te considere *ena mu che ena su*, trebuie să daĭ Basarabia dar să amăgeştĭ poporul că, din contra, aĭ să capeţĭ tu ceva, şi cînd vine vremea de executare a *zdelceĭ*, subscrisă cu mult înainte la Livadia, să te prefacĭ că rămîĭ uimit şi să denunţĭ poporuluĭ pe hrăpitoarea Rusie, cu care te puseşĭ la cale pe subt ascuns.

Apoĭ, ca să poţĭ veni în contact cu toate puterile evropieneştĭ, trebue să te 'nţelegĭ cu ele tot *pe sub mînă* ca să deschizĭ larg art. 7 din constituţie acordînd drepturĭ streinilor în masă, şi numaĭ după oare carĭ murmure, carĭ vin din ţară, să reducĭ lucrul la proporţiĭ maĭ micĭ. In urmă, pe vremurĭ de linişte, se facĭ micĭ cadourĭ de convenţiĭ comerciale oneroase intereselor ţăreĭ, ca să te puĭ şi bine în contact.

Cînd, însă, vreĭ să te puĭ în *contact* separat cu vre-o putere mare, atuncĭ decorezĭ pe Banfy şi pe Ieszenszky cînd viĭ la guvern, după ce aĭ mîncat Ungurĭ friptĭ în opoziţie, şi te ducĭ la Petersburg în urma oare careĭ broşurĭ în care aĭ făcut cu oŭ şi cu oţet pe Rusia.

Acest mod de a *veni în contact* cu împărăţiile marĭ, îl numesc, patrioţiĭ, *succese ecsterióre*!

Să le fie de bine şi să le poarte sănătoşĭ.

Juvenal

JOHN GRAND-CARTERET

BISMARCK, FEMEELE şi PARIZIENELE

— —

S'a vorbit mult despre gustul, tare pronunţat, al prinţuluĭ de Bismarck pentru viaţa de ţară, despre averea sa, despre adevărata sa menagerie de animale, despre cînele seu Sultan, despre viaţa sa liniştită şi regulată cum o ducea atît la Varzin cît şi la Friedrichsruhe, despre umoarea sa înţepătoare, despre spiritul săŭ adevărat german; s'aŭ scris chiar volume arătînd sentimentele sale faţă cu femeele, ideile sale asupra însurătoareĭ şi femeilor carĭ îl înconjuraŭ. De şi, vorbind drept, cancelarul de fer nu a avut nicĭ odată legăturĭ amoroase saŭ galante, nicĭ aventurĭ, nicĭ *rătăcirĭ* după cum afirmă unul dintre biografiĭ seĭ, Adolf Kohut; de şi nicĭ odată faptele sale n'aŭ îndreptăţit să se invoace cu privire la dînsul axioma cunoscută: *Cherchez la femme*!—totuşĭ făcu să se vorbească de el odată în viaţa sa în privinţa uneĭ dive, Pauline Lucca, *la Lucca*, cum zic germaniĭ; dar destul de inocent, totul bazîndu-se pe o copilărie, pe o strengărie de student fericit de a face plăcere uneĭ femeĭ frumoase, a unuĭ copil alintat—după cum spune însuşĭ defunctul.

Intr'o zi, la Ischl, în timpul vereĭ anuluĭ 1865, Lucca şi Bismarck se duseră la un fotograf unde se fotografiară. «Cîte-va zile în urmă, zice d. Kohut, fotografia celeĭ maĭ celebre artiste împreună cu cel maĭ celebru om de stat al epoceĭ, se găsea în mînele tuturor. Nu se maĭ vorbea de alt-ceva la Ischl. Insă ceĭ doĭ interesaţĭ găsiră cu cale că ar fi maĭ bine ca faimosul portret să fie scos din circulaţie şi fotograful promise de a nu maĭ scoate copiĭ.

Faţă de Lucca ca şi de d-na Velma Parlaghy, cunoscuta portreturistă, prinţul Bismarck n'a încetat nicĭ odată de a fi vechiul *gentilom* de altă dată, de o delicateţă nemărginită de apucăturĭ de sentimente. El a spus multe, a scris multe despre femeĭ, cu diferite ocaziunĭ, a vorbit mult despre Germance, despre Austriace, despre Unguroaice, despre Ruşte, şi în sfîrşit, ceea ce ne interesează maĭ mult, despre Franceze, despre Pariziene.

German, el a amintit, în maĭ multe ocaziunĭ că femeile de la Dresda eraŭ din ţara *în care fetele frumoase cresc în copacĭ*; de şi german, se arată tare uimit de ruşte, şi cînd se duse la Paris, la 1862, nu s'a putut opri de a zice, despre împărăteasa Eugenia, că: «Este una dintre cele maĭ frumoase femeĭ pe care le cunoaşte, cu tot Saint Petersburgul».

Bismarck nu va fi nicĭ odată acuzat de a nu fi fost apreciator just al frumuseţeĭ femeeştĭ.

Cîte lucrurĭ observate cu fineţă, cîte detaliĭ picante, nu scrie el despre Francezele, despre Parisienele noastre, în scrisorile către d-na de Bismarck şi către d-na de Arnin! Şi aceasta este cu atît maĭ preţios, cu cît e maĭ adevărat.

Ascultă-l:

«Parizienele nu sunt frumoase, de o o frumuseţă antică; dar cîtă drăgălăşie, cîte graţiĭ, în cel maĭ mic gest! Din lucrurile urîte prin ele însăşĭ, ele ştiu să facă ceva foarte frumos; aşa că în malacoavele cu carĭ voĭ îmbrăcate aveţĭ aierul de a fi în cuşcă, ele apar ca nişte regine carĭ mînuesc o corabie. Acolo unde micile noastre burgheze, unde damele noastre sunt absolut ridicole, ele aleargă icĭ şi colo ca şi cum ar fi fost născute îmbrăcate cu această carapace».

In altă parte:

«De exemplu, ele au mult maĭ multă bună voinţă, sunt maĭ personale ca voĭ, şi prin acest cuvînt vreu să zic că ele ştiu maĭ puţin de cît voĭ să împreuneze calităţile scopuluĭ lor cu ale noastre. Ca şi Moltke, am fost lovit de vivacitatea apucăturilor lor, vivacitate foarte greu de întîlnit în altă parte. Asta face din ele fiinţe greu de judecat de către straini».

Ast-fel prinţul Bismarck, lăsînd la o parte stilul pompos, ni se arată ca un observator subtil al obiceiurilor femeilor noastre, al ideilor şi chiar al detaiurilor toaleteĭ. Inşii ă felul rochiiloĭ, descrie garniturele, admiră «picioarele, încălţate totdeauna admirabil», mînele îngrijite, socoteşte cheltuelile pentru tualetă şi menaj, şi apoĭ declară, ca un german adevărat, că nicĭ într'o parte nu s'au

servit la masă lucrurĭ atît de delicate, dulciurĭ așa de apetisante ca la scumpa sa soție și la damele germane.

«In sfîrșit, mese de gală, n'am maĭ văzut», zice el, «bogățiile meselor de la Francfort la 1851, *unde erau galoane militărești pentru 24,000 de talerĭ*, dar iarăși nicĭ într'o parte *n'am văzut șampanie femeească să se urce atîta la cap*».

Aicĭ, pentru dînsul, Parisul întrecea din nou Petersburgul.

Poate, ca și Henri Heine, Bismarck a avut senzația că Parizienele sunt «niște sirene făcute anume pentru a strînge în brațe pe robuștiĭ German"ĭ.

Dar nu s'a lăsat să fie luat în brațe. Alt-fel de sigur că am fi fost cruțațĭ de un 1870.

E. P.

Noapte albă

E albastru, senin cerul
Ca și dulciĭ ochĭ albaștri...
Pe nemărginita boltă
Presurațĭ sunt miĭ de aștri.

O tăcere uimitoare-ĭ
Peste firea adormită :
Doarme lunca, doarme codrul
Și poiana tăinuită.

Peste munțĭ și peste ape
Liniștea maĭ mult s'adîncă,
Bistrița de maĭ vuește
Și doar eu de nu dorm încă.

Așĭ voi să trec acuma
Pe la poarta caseĭ tale.
Poate dormi sub paza luneĭ ?
— Ce n'așĭ da să-mĭ eșĭ în cale !

Blonde licăririĭ de lună
T'au făcut măeastră salbă ;
De-așĭ fi luna,—împreună
Am petrece „noapte albă".

E. Vasiliu.

98 Iulie.

Congresul din Nantes și patriotismul Francez

Se știe că la Nantes, cu ocazia întrunireĭ congresuluĭ pentru înaintarea științelor, s'aŭ făcut demonstrațiĭ ostile d-luĭ Grimaux, președintele congresuluĭ, și cunoscut apărător al luĭ Dreyfus.

Primarul din Nantes a învitat pe d. Grimaux să părăsească orașul.

Ziarele din Nantes publică următoarea scrisoare a primaruluĭ din Clisson.

Clisson. 5 August 1898.

D-le secretar al Asociațiuneĭ pentru înaintarea științelor

Nantes.

Mĕ informațĭ că membriĭ asociațiuneĭ francese pentru înaintarea științelor vor veni din Cugand la Clisson, Sămbătă, 6 August, cu trenul special de 3 ore 40.

'Mĭ fac o datorie de a vĕ rĕspunde.

Orașul Clisson e fericit a primi pe toțĭ ceĭ ce vreaŭ să'l visiteze, dar acela care are onoare a'l reprezinta nu se va deranja ca să primească pe un Yves Guyot saŭ pe un Grimaux.

Pot să vĕ asigur că nicĭ un dreyfusist nu va intra în Garennes, nicĭ nu va străbate poarta cetățeĭ spre a intra în castelul „Conetabiluluĭ."

Pe vremea luĭ, trădătoriĭ eraŭ spînzurațĭ fără multă vorbă. Asprimea legilor s'a îndulcit, dar nobleța inimeĭ a rĕmas aceeașĭ la Clissonezi.

Aduceți-ne Francezĭ adevĕrațĭ saŭ adevĕrațĭ amicĭ aĭ Franțeĭ și eĭ vor fi primițĭ cu toată stima și dragostea ce o meritĭ.

Bine voițĭ a mĕ anunța, fie prin poștă, fie telegrafic, dacă Yves Guyat saŭ Grimaux vĕ însoțesc.

Primițĭ, etc.

E. Brangerp-Erraud.
Primar.

Științĭ-Litere-Arte

„Chien de garde" drama luĭ Jean Richepin reluată anul acesta la teatrul Odéon, din Paris, cu mare succes, a fost tradusă pentru teatrul nostru de d. Gh. V. Botez (Gordon).

*

La Catana în Sicilia s'a format un comitet pentru celebrarea primuluĭ centenar al nașteriĭ luĭ Bellini, în 1901.

Autorul „Normeĭ" a murit în vrîstă numaĭ de treĭ zecĭ și patru de anĭ.

*

Săptămîna trecută aŭ început la München „reprezentațiile model" din operile luĭ Wagner și Mozart; ale acestuĭ din urmă pe scena teatruluĭ Rezidențeĭ și al Opereĭ, după importanța operelor, ale luĭ Wagner — toate pe scena Opereĭ.

*

Marele compozitor Verdi și-a consacrat o bună parte din avere pentru a întemeia la Milan o casă de retragere pentru muzicanțĭ. Azilul este aproape terminat și se va inaugura în primavara viitoare.

Costul clădiriĭ e de un milion. Se zice că artistul vrea să consacre încă treĭ milioane acestuĭ azil unde se vor adăposti o sută de pensionarĭ, 60 de barbațĭ și 40 femeĭ.

Casa de retragere poartă numele de : *Casa di riposo per musicisti.*

*

Sarah Bernhard va începe stagiunea viitoare la „Renaisance, cu o dramă în versurĭ a luĭ Catulle Mendès : *Medée.* Aceasta e a 11-a piesă cu acest nume.

Edmond Rostand a terminat piesa în versurĭ *L'Aiglon*, nume care revine pentru a treia dată pe scenă.

*

Capul luĭ Bismarck este unul din cele maĭ cunoscute ca dimensiunĭ. După constatările antropologilor el măsură 212 milimetri în lungime și 170 milimetri în lărgime.

*

Doĭ medicĭ berlinejĭ sunt eroiĭ ultimuluĭ duel din capitala Germanieĭ.

Rezultatul fu mortal pentru unul din combatanțĭ, care — cu alte cuvinte a luat rolul unuĭ simplu... client.

*

Un francez, Jean Barès, proprietar al ziaruluĭ *Le Réformiste*, lasă prin testament o avere mare în folosul campanieĭ *antiortografice*. Sunt diferite premiĭ pentru deosebite reforme bune ce se vor realiza rînd pe rînd.

*

După cum asigură *Koelnische Zeitung*, memoriile luĭ Bismarck aŭ fost cumpărate de editura „Union" cu suma de *un milion de mărcĭ*. Memoriile se termină cu epoca actuală. Ele vor fi publicate foarte în curînd.

*

Al IV-lea congres pentru studiul tuberculozeĭ, congres care s'a întrunit la Paris, a recomandat între altele, următoarele instrucțiunĭ :

In așteptarea momentuluĭ cînd tuberculoza va fi înscrisă printre boalele contagioase, a căreĭ declarațiune este obligătoare, toate localurile deschise publiculuĭ să fie prevăzute cu scuipătorĭ higienice ;

Puterile publice să dea exemplu impunînd această măsură pentru toate localurile ce depind de ele și pentru școalele de orĭ ce grad ;

Un comitet medical de inițiativă să fie instituit pentru crearea de sanatoriĭ populare și gratuite ;

Intrunirĭ internaționale periodice să aibă loc în vederea studiuluĭ tuberculozeĭ și maĭ ales pentru prevenirea eĭ.

*

O ciupercă, trichophyton, a produs o epidemie de herpes (spuzeală) la caiĭ din regimentul al 12-lea de artilerie din Paris. D. Lefort, medic maior al regimentuluĭ, și-a inoculat această ciupercă patogenă. A rezultat un herpes pe locul unde s'a făcut inocularea, cu tendința de a se întinde maĭ mult. A'ți lua o boală într'adins, spre a te instrui, iată o fantazie foarte ciudată.

„Opinia" la Roman

Cu cît se apropie temeiul iarmaroculuĭ de la 6 August, cu atît vizitatoriĭ și negusotriĭ sosesc în număr maĭ mare. Animația e destul de puternică și tot cîmpul destinat pentru acest iarmaroc e deja ocupat. Prin oraș se așează multe magaziĭ din Iașĭ.

*

Marțĭ, la ora 7 și jum. seara, controlorul casierieĭ județuluĭ Roman, numit Ghiță Bohoancă, a încetat subit din viață. Venise la cabinele de la Moldova spre a se scalda. Cincĭ minute după ce a eșit din baie, nenorocitul a început să strige că 'ĭ-e rău. Nicĭ n'a fost timp să 'ĭ se dea un pahar cu apă și Bohoancă a murit.

Imediat a sosit la fața loculuĭ procurorul și medicul de oraș și aŭ dispus transportarea cadavruluĭ la morga orașuluĭ.

Bohoancă lasă în urma sa o soție și 12 copiĭ.

*

D. Al. Morțun, primarul orașuluĭ a încercat să dreagă ruina fondurilor comuneĭ, cu ocazia iarmaroculuĭ, impunînd negustorilor pentru locurĭ, niște prețurĭ înzecit de marĭ în raport cu cele din alțĭ anĭ.

Vexațĭ în interesele lor, acești negustorĭ sunt decișĭ să protesteze la minister.

*

Epitropia spitaluluĭ Sf. Spiridon a dispus repararea spitaluluĭ Precista Mare din Roman.

Lucrările vor costa 4000 de leĭ și aŭ fost adjudecate asupra pietraruluĭ Elias, din Iașĭ, care a și început lucrările.

EPIGRAMĂ

OCULISTULUI DAR

O recenzie 'l numește :
„Al oculiștilor soare !"
Că-ĭ așa și mie-mĭ pare:
Ca și soarele.... orbește.

Riga.

Căsătoriile înainte de vreme

Părerea este unanimă că în Occident căsătoriile sunt foarte tîrziĭ. Dar marea criminalistă rusă, d-na Tornowska, dovedește, în *Curierul Nordului*, că în restul Europeĭ precocitatea căsătoriilor are rezultate cu mult maĭ grave.

Ea vede acolo dreptatea unuĭ fenomen ce pînă aci aŭ căutat în zadar să 'și-l explice : enorma proporțiune a criminalitățeĭ femenine în Rusia comparativ la cele lalte țărĭ.

Femeea ajunge nubilă în orașele ruseștĭ, la patru spre zece saŭ cincĭ spre zece anĭ, și, la cîmpiĭ, la șase spre zece saŭ șapte spre zece anĭ. Dar țăranul își mărită fata maĭ înainte de această vrîstă.

De unde rezultă o groaznică mortalitate la nouĭ născuțĭ. In Europa mortalitatea copiilor este, pînă la un an, de opt-spre-zece la sută ; în Rusia, ea este de două zecĭ și șapte la sută.

Altă urmare : cele maĭ multe femeĭ în Rusia sunt condamnate pentru asasinarea barbaților lor.

Sistemul osos al femeilor, sistemul lor nervos și prin urmare craniul lor, asemenea aŭ fost întrerupte în desvoltarea lor normală.

Se găsesc statistice carĭ stabilesc că criminalitatea la femeĭ este în raport direct cu precocitatea măritișuluĭ.

Aleman.

INFORMAȚII

D. Momuleanu, un artist de talent al teatruluĭ național, a fost numit secund regisor.

Erĭ a avut loc, în biserica 40 de sfințĭ, cununia religioasă a d-reĭ Didia Panopol cu d. Inginer V. Corban, directorul școaleĭ de arte și meseriĭ.

Nunĭ aŭ fost d-na Fundăcescu. mama d-luĭ V. Corban și d. Panopol, tatăl mireseĭ.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. Sa arhiereul Conon Arămescu, încunjurat de un numeros cler.

Printre numeroasele persoane prezente, observ :

D-nele Panopol, Climescu, Tănase Gheorghiu, Gheuca, Cujbă, Baroți, Erbiceanu, Drăghicĭ, Spiru, Ianov, Bastachi, dr. Müller, Vlaicu, Burij. Asani, dr. Peride, Negruți, Căp. Hagiescu, Mariana Vasiliu, Petrovanu.

D-rele Panopol. Culianu, Gol, Pilescu, Săghinescu, Deoghenide, Cujbă, Fătu, Cazaban, Burij, Popovicĭ.

D-niĭ inginer Cristodulo, ing. Vălescu, Ianov, dr. Rătianu, dr. Müller, dr. A. Culianu, senator Bastachi, dr. Criveț, dr. Peride, ing. Cucu, ing. Burghelea, Jean Catargi, ing. Petrescu, jud. Floru, prof. Leonardescu, dr. Riegler, Livadidi, căp. Sinescu, căp. Hagiescu, locot. Negruți, sub-lct. Panopol, sub-lct. Gane, Hargo, prof. Lateș, prof. Chiticariu, Panaitescu, Ghiorghiu, P. Nedelschi.

Carnet

Joĭ, 30 Iulie.

De și muzica luĭ c.c. Iorgu își dă într'una silința să placă, de și însuși c.c. Iorgu venise aseară la grădină, totuși n'a venit lume multă. Sau poate tocmaĭ pentru că venise c.c. Iorgu... tac — maĭ bine că am tăcut.

Icĭ și colo pîlcurĭ de d-șoare, se preumblă cu pașĭ grăbițĭ, iar printre ele cavalerii galanțĭ le fac mereu loc, de și grădina e maĭ mult goală.

Prin grădină observ : d-nele: Lecca, o brunetă fermecătoare, Manu, Popovicĭ, Tincu, Dabija, Cernătescu, Drăghicĭ, căp. Păun, Anghelescu, Galeri, Eni, Gavrilescu, Dimitrescu, Müler, Pavlov, Manariu, Petroni, Catana, Macarovicĭ. Creangă, Botez, Cotescu, Cujbă, Ciudin, Porfiriu, Damaschin, etc.

D-șoarele Anette Tătaru drăgălașă brunetă, Brăescu, drăgălașă și simpatică, Laura Manaru, Fătu, Amalie Zira, Costin, Șerban, Dimitriu, Ciudin, A. și I. Panu, Lucie și Marie Popescu, Adela Placa, Lupu, Ioan, Florantin, Toni, Chirculescu, Faur, Botez, Damaschin, Tacu vioae și serioase, Costin, Sion, Lupașcu, Botez, Stihi, Cujbă, Vestalie, Cornelie și Janette Pilescu, etc.

D-niĭ : Popovicĭ Andreĭ, Manu, Istrati, Cananău, Istrate, locot. Lecca, Buteanu, Mircea, Tincu, căp. Popovicĭ, Proca, căp. Păun, maj. Anghelescu, dr. Negură, Bejan, dr. Müller, Octav Sofian, Pavlov, Scorpan, col. Brăescu, Porfiriu, Const. Dabija, sub-locot. Asachi, Manaru, Motăș, Săvescu, Cotescu, Dumbravă, Longhinescu, Momuleanu, Săndulescu, G. Tacu, G. Scorțescu, Eni, Vizante stud., Damaschin, etc.

Eug.

Noul regiment de infanterie, care va purta numele de 35 și va lua garnizoana în orașul Botoșanĭ, se va înființa pe ziua de 1 Noemvrie.

Numaĭ acest regiment va fi înființat anul acesta și nu treĭ după cum anunțaŭ unele ziare.

Ministrul cultelor și instrucțiuneĭ publice a însărcinat pe inginerul Săulescu ca, împreună cu alțĭ inginerĭ, să inspecteze lucrările ospiciuluĭ de nebunĭ de la Socola.

Ministrul instrucțiuneĭ publice a însărcinat pe d. Vasile Negruți, profesor de gimnastică la gimnaziul Alexandru cel Bun, să plece de la 1 Septembrie în orașele din Moldova pentru a învăța pe profesoriĭ de gimnastică jocul de «oină».

Gazeta Transilvanieĭ maĭ află din Elöpatak următoarele cu privire la ruperea portretuluĭ M. S. Regeluĭ Carol :

S'a ținut mare seccret asupra întîmplăriĭ, așa că numaĭ după 2—3 zile, cînd un gendarm a găsit rama portretuluĭ distrusă și aruncată în valea de lîngă restaurantul unde s'a comis fapta, publicul romîn din Vîlcele a aflat despre cele petrecute. Lipsa portretuluĭ însă s'a observat îndată a doua zi după faĭmoasa benchetuire ungaro-secuĭască și deja de atuncĭ s'aŭ deșteptat nedumeririle și bănuelile publiculuĭ.

Indată ce aŭ auzit ce s'a petrecut în noaptea aceea la restaurantul «Mora», oaspețiĭ romînĭ de la băĭ aŭ încetat să maĭ cerceteze acel restaurant, care astfel a rămas fără mușterĭ. *Indignațiunea a fost așa de mare și generală la Romînĭ în cît* maĭ multe familiĭ s'aŭ și hotărît să plece din localitate.

Despre vre-o cercetare a acestuĭ caz grav din partea autorităților ungurești, nu s'a auzit pînă acum nimic.

Marțĭ pe la orele 7 și jumătate, s'a văzut în capitală un fenomen care se poate observa foarte rar. Soarele apusese deja și nu maĭ rămăsese pe cer de cît reflexiul roșiŭ al crepusculuĭ, cînd de o dată se produse în atmosfera deja încărcată cu aburĭ de o coloare vînătă închisă, o lumină roșie-albastră-violetă : un *bolid* trecu din spre apus spre răsărit, lăsînd în urmă o dungă maĭ mult violetă, și străluci apoĭ producînd o lumină albăstrie foarte vie, ca a uneĭ rachete.

Dunga lăsată în urmă a stat vre-un minut și jumătate tot ștergîndu-se din ce în ce maĭ mult, pînă ce a dispărut.

Fenomenul acesta e foarte rar, căcĭ de și bolizii cad ziua ca și noaptea, ziua nu pot fi văzuțĭ din cauza luminei soareluĭ. De astă dată se pare că lumina lăsată pe acest bolid, prin arderea luĭ de frecarea cu aerul, a fost așa de mare că a putut fi observată la acel ceas cînd este încă lumină mare.

Deplasărĭ. Familia d-r Burada Odesa.

Agentul de siguranță, Blăniță, a arestat pe Catinca Babincu, care a furat din strada Lăpușneanu două cămeșĭ bărbătești, un stergar, două batiste, o bluză, o fustă cu bluza eĭ, un șort, treĭ grimele de la gazda sa, Catinca Ivanov, din strada Socola No. 6.

Sergentul din strada Păcurarĭ a depus la secția I o greutate de două kilograme și una de jumatate kilogram, găsite pe stradă.

La secția a II-a s'aŭ confiscat maĭ multe pîinĭ de la pitarul Marcu Bercovicĭ găsite lipsă la cîntar.

In strada de jos No. 10 cusutorița Adela Beinis a găsit în paravan maĭ multe sticle cu gaz și lucrurile din paravan unse cu gaz. Probabil că vr'un rĕŭ făcător vroia să dea foc.

Agentul Cosmovicĭ a arestat, în strada Văduvelor, pe Janeta Faerștein inculpată în furtul de 300 leĭ de la d-l Margulies din strada de sus.

IVAN TURGHENEFF

4)

FRICA

Calul are să ne ducă el singur la drum.

Capul caluluĭ de la hlubă nicĭ nu se mișca ; observam numaĭ cum mișca cînd înainte cînd înapoĭ o ureche.

Domnea o tăcere adîncă, întreruptă de murmurul apeĭ. Luna și cu pîrăul aveaŭ o înfățișare lugubră. Stăteam nemișcat.

De odată auziĭ niște șuerăturĭ.

— Filofeĭ, strigaĭ eŭ, auzĭ tu ceva ?

— Sunt bobocĭ de rață sălbatecă și colubriĭ.

De odată, capul caluluĭ de la hlubă se mișcă, și după ce-și ciuli urechile, sforăi tare.

— Hii, Hii ! strigă Filofeĭ cît putu, apoĭ pocni din bicĭ. Imediat trăsura porni legănîndu-se cînd la dreapta cînd la stînga.

Imĭ părea că ne vîrîm la maĭ adînc, cînd trăsura începu a eși din apă.

Asta ținu cît-va timp ; începurăm a vedea coada cailor și roțile trăsureĭ, în sfîrșit caiĭ ne scoase la malul năsipos.

Maĭ întîĭ îmĭ veni în minte să-mĭ ocărăsc ciceronele ; după ce mă gîndiĭ puțin, mă abținuĭ, și lungit în trăsură încercaĭ să adorm din noŭ.

N'am putut să adorm, nu pentru că întîmplarea asta mă spăriese, dar locurile pe unde treceam eraŭ așa de frumoase în cît nu mă puteam opri de a nu le vedea. Cîmpiĭ și livezĭ splendide se întindeaŭ cît vezĭ cu ochiul, icĭ și colea lacurĭ micĭ și riulețe ; acele cîmpiĭ despre care vorbesc legendele noastre, cu privire la marele Vladimir. la vitejiĭ ciclului Kieff și la oile cele griĭ. Drumul bine bătut se întindea, ondulînd ca o cordea, înaintea noastră ; caiĭ mergeaŭ iute și eŭ mă uitam cu fericire de jur împrejur.

— Aceste pășune, îmĭ zise Filofeĭ întorcîndu-se, se numesc Sfîntu Gheorghe ; maĭ departe începe pămîntul marilor ducĭ ; în toată Rusia nu sunt așa de frumoase locurĭ.

— Cît sunt de frumoase ! zise el deodată. Săcerișul are să vie ; și se vor face căpițe ! Apoĭ cîțĭ peștĭ sunt în toate lacurile astea, ce mrene frumoase ! Aicĭ tot să trăeștĭ și să nu maĭ morĭ.

De odată arătînd cu mîna zise :

— Uită-te stăpîne. colo deasupra apeĭ ; cred să este un bîtlan, care mîncă pește și noaptea.

— Cît sunt de prost, urmă el rîzînd, e o ramură de copac.

Merserăm mult printre cîmpiĭ, pădurĭ, pămînturĭ cultivate, nu maĭ aveam de cît cincĭ verste pentru a ajunge la drumul mare. Incercaĭ să dorm...

(Va urma) E. P.

De Vînzare

Casele din strada Asachi No. 4, a se adresa la d-l Ch. Pohoriles str. Sf. Neculaĭ No. 23.

BYCYCLETE
„ADLER"
„POSSELBURG"
LA
Magasinul de Musică „Grünberg"
IAȘĬ

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ-Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea liberă.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iași
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punindu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Galați, 30 *Iulie* 1898.

Cinquantin 1600 hect. 80.500 kgr. lei 7 mag.
Cinquantin 1700 hect. 80 kgr. lei 6.95 magasie.
Porumb 3000 hect. 77.500 kgr. lei 5.60 magasie.
Porumb 1500 hect. 77.500 kgr. lei 5.60 magasie.

Constanța 30 *Iulie 1898.*

Orz 500 hect. lei 4.20. In 40 hect. lei 10.10. Rapița 60 hect. lei 5.50. Porumb 40 hect. lei 6. Toate în oraș la magasie.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA VII

Mult stimată Doamnă!

1) Nutrirea copiluluĭ

(Urmare)

Să îngrijim decĭ ca eĭ se mănince carne, ouă, lapte, brînză în diferite modurĭ de proporțiune, fiind că copiiĭ a acestuĭ contingent simt deja necesitatea de a varia. Putem fi liberalĭ în acordarea alimentelor de maĭ sus, însă trebue să fim foarte avarĭ la acordarea de condimente, căcĭ ele excită și vatămă sistemul nervos. Medicul poate permite în anumite cazurĭ cafea și ceaĭ nu prea tare cu saŭ fără lapte, Vin slab saŭ bere ușoară. Cu totul interzis sunt bucate prea episate, orĭ ce fel de alcool, fumatul de tutun saŭ țigărĭ, fiind că toate acestea excită sistemŭl nervos, poate produce după o întrebuințare maĭ îndelungată, slăbirea puterei musculare, a memorieĭ și chiar tîmpirea puterei intelectuale.

II. Cultivarea pieleĭ

Pielea, învălișul întreguluĭ corp, nu servește numaĭ ca învăliș, ea maĭ are încă un alt rol în economia vieții. Sănătatea întreguluĭ corp depinde de la îndeplinirea normală a funcțiuniĭ pieleĭ.

Pielea nu e țesătură simplă precum se prezintă ochiuluĭ laic, ci o țesătură compusă din două straturĭ, stratul superficial numit *Epiderma* și stratul maĭ profund numit *Derma*. *Derma* se compune asemenea din două straturĭ, unu maĭ superficial numit *Țesătura celulară subdermată*, și unu maĭ profund numit *Corion*. In stratul maĭ profund, în *Corion*, sunt așternute o sumă de glandule precum *glandulele sebacee* și *glandulele sudorifice*. Tot în Corion se maĭ găsesc terminațiunile finale ale nervilor cutanee cu papilele lor tactile. Epiderma formează învălișul tuturor acestora și are o mulțime de dischizăturĭ microscopice care se numesc *poriĭ pieleĭ* și care nu sunt alt ceva de cît deschizăturile canalelor de excrețiune a glandelor sebacee și sudorifice. Glondulele sebacee produc un fel de substanță unsuroasă numită *Sebum*, unsoarea naturală a pieleĭ, care se revarsă pe surfața exterioară a Epidermeĭ, o moae și împedică ca ea să devie uscată, aspră și impermeabilă pentru excrețiunĭ. Prin glandulele sudorifice esă sudoarea; prin sudoare se elimină din corp o sumă de sărurĭ și alte substanțe inutile, chiar vătămătoare organismuluĭ. Papilele tactile primesc impresiunile tactile și senzitive de din afară și le conduc la centrele nervoase adecă creeriĭ și măduva spinăriĭ. Afară de aceste maĭ are loc prin piele o difuziune de gaze. Sîngele se leapădă de acidul carbonic, productul combustiuneĭ vitale, atît prin piele cît și prin plămînĭ.

Din puținele ce am zis îșĭ poate fiecare închipui ce rol însemnat joacă pielea în economia organismuluĭ. Pentru ca pielea să-și poată împlini funcțiunile ea trebue cultivată. Necurățenia pielei astupă poriĭ și o jignește în funcționarea normală, produce diferite boale de picle precum și boale generale a organismuluĭ.

Pielea, maĭ bine zis Epiderma, unuĭ copil noŭ născut, e acoperită cu un fel de unsoare, care se compune din celule epidermale, din globule de grăsime și un fel de puf, un păr scurt, subțire și moale. Această unsoare necesară copiluluĭ în timpul vieții sale intrauterine, devine inutilă după ce a văzut lumina zileĭ și după ce toate organele luĭ încep a funcționa de sine stătător. Unsoarea pieleĭ copiluluĭ noŭ născut se depărtează de pe corp în prima bae. Baia trebue să aibă o temperatură de 35° celsius fiind că copiiĭ micĭ în general și copiiĭ noĭ născuțĭ în special sunt foarte senzibilĭ contra friguluĭ. Senzibilitatea contra friguluĭ se micșorează și se perde chiar proporțional cu vîrsta copiluluĭ, decĭ și temperatura băeĭ poate fi micșorată proporțional cu desvoltarea copiluluĭ. Pe la finele anuluĭ întăĭ se poate scalda copilul într'o bae de 32.5° celsius, pe la fiuele anuluĭ al doilea în 30° celsius, iar copiiĭ maĭ marĭ de doĭ anĭ se pot scalda în apă abia călduță și fie-care bae poate fi urmată de un duș de apă rece. Copiiĭ până la vîrsta de un an, trebue scăldațĭ în fie-care zi, copiiĭ de la un an până la doĭ anĭ la două zile odată, iar copiiĭ maĭ marĭ cel puțin odată pe septămînă.

Iași. **Dr. W. Finchelștein.**

(Va urma)

Noapte de Mai

Iubita mea, privind în ochiĭ tĕĭ, dulce mi-ĭ să sbor cu gîndul în sferele senine, să visez....

Pămîntul, în această senină noapte de Maĭ, aleargă taĭnic, învăluit de mister, în spațiu, printre celelalte corpurĭ cerești.

Pămîntul nostru, vĕzut de pe alte pămînturĭ din haosul în carĭ roesc, e o stea mare, frumoasă, ca luceafărul palid al sereĭ, care îșĭ reflectă în aceste clipe lumina sa duioasă în ochiĭ tĕĭ duioșĭ....

Pămîntul nostru e un corp ceresc și toate cîte cuprinde el, strălucesc cu dînsul, în înălțimea cerurilor, în tăcerea plină de farmec a nopților.

Spre dînsul, spre tine iubita mea, se înalță în orele de restriște, ochiĭ plinĭ de lacrimĭ aĭ nenorociților de pe alte planete; spre tine, se înalță în orele fericite, ochiĭ setoșĭ de neant aĭ celor visătorĭ, aĭ celor carĭ iubesc, cum ne iubim noĭ....

Tu, iubita mea, eștĭ dar o făptură cerească; tu daĭ speranțe, tu mîngîĭ, tu daĭ lumină. Privindu-te, mĕ cobor încetișor, jos, departe, pe o altă planetă, și de acolo îmĭ înalț privirile umede de lacrimĭ, spre tine, rază senină, a uneĭ stele așa de luminoase, lumină dumnezeească, înger din împărăția cerurilor....

1898. **Gordon.**

Telegramele Străinătățeĭ

Afacerea Zola

Paris 30 Iulie.

In urma apeluluĭ celor treĭ experțĭ. Curtea a sporit pedeapsa luĭ Zola la o lună închisoare în loc de 15 zile, la zece miĭ de fr. în loc de cincĭ miĭ despăgubire pentru fie-care expert. Inchisoarea trebue să fie făcută.

Ziarele oficioase desmint că procurorul republiceĭ va face opoziție contra ordonanțeĭ judecătoruluĭ de instrucție Bertulus.

Războiul Spano-American

Viena, 30 Iulie.

Intr'o telegramă sosită din Madrid se asigură că ministrul de externe spaniol, în nota expediată la Washington, a declarat în mod formal că Spania nu vrea sa rĕspundă de datoria publică a Cubeĭ.

— Tot o depeșă din Madrid anunță că d-ra Macias, fiica căpitanuluĭ-general din Portorico, o înfocată patriotă spaniolă, care a primit o educație militară și cunoaște artileria perfect de bine, comandă actualmente bateriile din San Jŭan de Portorico.

Paris, 30 Iulie.

Din Londra se telegrafiază, după o depeșă din Portorico, că la luarea cetățeĭ Coamo, care a avut loc ierĭ, americaniĭ aŭ făcut prizonierĭ 180 de spanioli.

Regimentul 16 american a făcut o mișcare de ocolire pentru a tăia retragerea infanterieĭ spaniole. Focul de artilerie, care a început la 7 ore dimineața și a durat treĭ sferturĭ de oră, a distrus cetățuia. Un detașament de 50 de cavaleriștĭ a isbutit să scape. Americaniĭ aŭ avut șeapte rănițĭ, spaniolii 35 precum și 12 morțĭ între carĭ un maior și 2 căpitanĭ.

VARIETAȚĬ

Bogația monetară a pămîntuluĭ după Elisée Reclus este:

Stocul de aur din lumea întreagă reprezintă suma de 17 miliarde 900 de milioane, argint 20 miliarde 200 de milioane, hîrtie 13 miliarde 200 de milioane.

In total decĭ suma de 51 miliarde 300 milioane leĭ.

Testator original

In anul 1889 murind în provincia Taurida proprietarul polonez I. Zalewschi, lăsă un testament într'un plic închis pe care se citea: «A se deschide după moartea mea». S'a deschis și s'a găsit un al doilea plic pe care era scris să se deschidă la 6 săptămînĭ după deschiderea întăieĭ coperte. Respectîndu-se ultima voință a defunctuluĭ, s'a așteptat până la finele termenuluĭ. Cînd s'a deschis s'a găsit un al treilea plic, unde cerea a se deschide după un an. In fine la terminul hotărît s'a găsit un altul, unde scria a se deschide după 2 anĭ. Aci s'a găsit faimosul testament. Testatorul spunea că jumatatea avereĭ care se rîdica la 100,000 ruble, să se dea aceluĭ tată, care are maĭ mulțĭ copiĭ, iar cealaltă jumătate să fie depusă la o bancă unde să stea 100 de anĭ

După acest timp capitalul cu interese compuse să fie distribuițĭ descedenților moștenitorilor săĭ.

Tit.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Ni se pare ciudat că nu s'a comunicat nicĭ pînă azĭ, ziarelor streine, textul toasturilor rostite la Kiew, de Suveranul nostru și de generalul Dragomirow. Maĭ ales ziarele din Viena și Budapesta, carĭ aŭ primit amănunte telegrafice asupra întregiĭ călătoriĭ prin Rusia a Regeluĭ nostru, nu publică nimic despre cele petrecute la Kiew.

Naște întrebarea: nu s'a transcris acestor gazete textul toasturilor de la Kiew, saŭ l'aŭ primit ele și nu l'aŭ publicat?

Citim în *Adevărul*:

In cele maĭ multe orașe din țară uniĭ dintre liberalĭ, nemulțumițĭ cu actuala formație de la guvern, vor să se unească cu conservatoriĭ, pentru ca să lupte alăturĭ la alegerile comunale.

Iată buletinul boalelor contagioase din Iași de la 25—28 Iulie.

Scarlatina cazurĭ vechi 1, Pojar cazurĭ vechĭ 6, cazurĭ noĭ 4, Anghina difterică cazurĭ noĭ 8, Febra tifoidă cazurĭ noĭ 2.

De la 12—18 Iulie curent, s'au născut în orașele reședințe de județ un total de 563 copiĭ și au murit 502 persoane, adică un escedent de 61 născuțĭ asupra celor morțĭ.

Din totalul de 502 decese, 52 au fost datorite tuberculoseĭ, 23 pneumonieĭ, 91 gastro-enteriteĭ și 8 febreĭ tifoide.

D. Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiuneĭ publice, a primit demisiunea d-luĭ Gr. Cantacuzino din postul de director general al teatrelor și a însărcinat provizoriŭ cu gerarea acesteĭ direcțiunĭ, pînă la numirea unuĭ noŭ titular, pe d. Sihleanu, secretar general al ministeruluĭ.

O nouă nedreptate săvîrșită de d. Cristodulo.

In gara Iașĭ se află doĭ impiegațĭ de mișcare, Velcota și Pompilian; sosind și Stepleanu din substituție, d. inspector găsi de cuviință că sunt prea mulțĭ și trece pe d. Velcota la telegraf lăsînd pe d. Stepleanu să facă serviciul de mișcare, cu toate că d. Velcota care este un vechiŭ împiegat știe blocul mult maĭ bine. Cerem ca d. Cristodulo să ia o nouă dispoziție, sau să fie și d. Velcota la mișcare de oare ce într'o gară mare cum este Iașĭ e greŭ a se face serviciul numaĭ de 2 împiegațĭ.

PUBLICAȚIE

Marțĭ 28 a. c. încasatorul nostru, a perdut un plic, conținînd vre-o 65 chitanțe de abonament, pe stradele Armeană, Golia, Vovidenia, Lăpușneanu și Păcurarĭ.

Găsitorul este rugat a le aduce la administrația «Opinieĭ» unde va primi o recompensă.

La caz de neaducere toate acele chitanțe vor fi anulate.

Administrația ziaruluĭ „OPINIA"

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA
— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiĭ: *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesoral, compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispoziției ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părinții dorițorĭ a-și plasa copiiĭ în acest institut sînt rugațĭ a instiința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

LICEUL CLASIC ȘI REAL

Director al institutuluĭ
GH. ARGHIRESCU
Director general al studiilor
Dr. MARCEL BRÂNDZA
Bucureștĭ, Calea Moșilor, 162

Autorizat de Onor. Minister al Instr. Publice ord. No. 38,799 curs primar, curs liceal, curs pentru preparațiunea la școalele militare. Certificate equivalente cu ale statuluĭ. Inscrierile de la 5 August. Prospecte la cerere.

Sub director, *Al. Pop.*

CURS LICEAL

Preotul Simeon Popescu, prof. la școala norm. de institutorĭ, Religia cl. I—IV.
Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematicĭ, metematica cl. V—VI—VII.
S. Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ, matematica cl. I—IV.
Dimitrie D. Comșa, dr. în drept, absolvent al cursurilor de filosofie la „Collége de France", prof. de filosofie, econom, politică și dreptul administrativ.
Ioan Grama, prof. la liceul Sf. Sava, limba latină cl. V—VII.
I. Sarru, bacalaureat de la Atena, absolvent al facultățeĭ de litere. Limba elenă clasa III-IV.
Pandele Ionescu, prof. la liceul Mihaiŭ Viteazul, limba elenă cl. V—VII.
Ioan Odor, absolvent al facultățeĭ de litere prof. de limba latină cl. I—IV.
Lupu Antonescu, profesor la liceul Mihaĭ Viteazul, limba romînă cl. V—VII.
Gh. Arghirescu, licențiat în fizice, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, științele fizice și geografice.
Pantazi, prof. Mihaĭ Viteazul, l. latină cl. I—IV.
Dr. Ghiță Popp, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, limba germană cl. V—VII.
Alexandru Pop, licențiat în teologie, prof. limba germană cl. I—IV.
Boniface Hetrat, prof. de limba franceză la gimn. Șincaĭ, limba franceză cl. I—VII.
Dr. Marcel Brindză, profesor de științele naturale la școala normală de institutorĭ, pentru științele naturale.
Alexandru Ignat, absolvent al facultățeĭ de litere, istoria cl. I—VII.
R. Vianu, absolvent al conservatoruluĭ din Viena, musica.
D. Ionescu, profesor la liceul Lazăr și școala normală de Inst., gimnastica cl. I—IV,
Grigore Romano, absolv. al Acad. de Belle-Arte din Florența, profesor de desemn cl. I—VI.
I. Popescu, elev al școaleĭ de Podurĭ și Șosele preparator de matematicĭ.
Ioan Trifu, student în litere, preparator de limba latină.
Beniamin Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

CURS PRIMAR

I. Dimitriu, institutor, vechiŭ elev al școaleĭ normale de institutorĭ, director de studiĭ al cursuluĭ primar.
Ianoviciŭ, doc, în medicină.
N. Neofitu, absolvent al școaleĭ norm. de institutorĭ, institutor.
C. Savulescu, bacalaureat, institutor.
Surlă, absolv. șc. norm. de inst. institutor.
Școala specială de preparațiune pentru școlile militare și de podurĭ și șosele.
Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematică, atașat la serviciul geodesic al statuluĭ major.
Căpitan Dem. Iliescu, profesor de școala de aplicație.
V. Toroceanu, inginer diplomat al șc, centrale de arte și manufacturĭ.
D. Darvari, inginer diplomat al școaleĭ centrale de arte și manufacturĭ.
Carol Davilla, licențiat în sciințe la Sorbona Absolvent al școaleĭ politechnice.
Dr. Frenkel medic instit. și prof. de higienă.

Inscripțiunile de la August înainte. Prospect la cerere. **2083**

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

LICEUL CLASIC ȘI REAL
DE BAEȚI

Director al institutuluĭ:
GH. ARGHIRESCU
Director general al studiilor
D-r MARCEL BRANDZA
— 162 Calea Moșilor 162 —
BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ aĭ căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinții ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.
Calea Moșilor, 162.

Ion Voișel
AVOCAT
Str. Sf. Theodor

Liceul Modern
DE FETE

Situat în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43, (fost Calea Moșilor 162). Internat și externat pentru **Grădină de copiĭ, curs primar, curs liceal și cursurĭ facultative.** In Iuuie 1898, am presentat la examenul care ține loc de bacalaureat, 5 eleve din care 4 aŭ reușit cu succes. Noua lege școlară scăzînd drepturile elevelor liceale, pe de o parte voĭ înființa și cursurĭ de **școală secundară** pentru elevele carĭ vor aspira să intre în **școala secundară superioară**, iar pe de alta voĭ da dezvoltărĭ maĭ marĭ **cursurilor facultative**, așa ca elevele respective pe lîngă studiile de lux, să se deprindă și cu ocupațiile necesare familieĭ. **Cursurile facultative** sunt cele maĭ nimerite pentru fete, căcĭ învață numaĭ cea ce le va trebui în familie.

In ce privește **buna reputație** a ingrijireĭ, educațiĭ și instrucțiĭ ce se daŭ în acest institut cred de prisos orĭ-ce vorbă, fiind că o cunosc toțĭ cițĭ se interesează de buna creștere a fragedeĭ generațiĭ. Cine n'ar cunoaște această reputație, binevoească a veni în cursul anuluĭ să visiteze totul și s'asiste la clasă, masă etc...

In noul local voiŭ primi interne și eleve carĭ urmează la **Esternatul secundar**, la **Conservatorul de musică** și la **școala profesională**, aflîndu-ne în apropiere de asemenea școală.

Elevele însă carĭ voesc să urmeze în pension după programul statuluĭ, fie **cursul primar, liceal** saŭ **secundar**, trebuesc inscrise pînă la 15 Septembrie, cînd se înaintează liste onor. minister. **Prospecte** se trimit orĭ cuĭ va cere, adresîndu-se subsemnateĭ pînă la 15 August, **gara Predeal**; apoĭ în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43.

Directoare
Maria Eniu Bălteanu.

Liceul „Modern"
INSTITUT DE BAEȚĬ
BUCUREȘTI
— 190 Calea Victorieĭ 190 —

Cursurĭ primare, secundare și secție pregătitoare pentru examenul de admitere în Universitate al absolvenților școalelor particulare înainte de Martie 1898. Autorizat a ține în limitele regulamentuluĭ examene de fine de an școlar în institut și elibera conform articoluluĭ modificat 72 din Regulament, sub semnătura delegațiuneĭ ministeriale, **certificate dând drepturĭ egale cu cele din liceele publice.**

In ultimiĭ treĭ anĭ acest institut a avut peste **50 de bacalaureațĭ.** In Iunie 1898 comisiunile instituite de onor-minister, compuse—în scopul înălțireĭ învățămîntuluĭ privat—din profesorĭ universitarĭ și secundarĭ de o integritate și severitate cunoscută, au promovat în urma examenelor cu succes trecute în institut 70 de elevĭ aĭ cursuluĭ secundar rămînînd repetenți numaĭ 12 din *129* elevĭ aĭ clas. I—IV, *decĭ rezultat strălucit cu promoțiunĭ de 60 la sută, procent maĭ nicĭ odată atins în școalele publice.* Ceĭ 20 elevĭ aĭ cursuluĭ primar, carĭ aŭ trecut examenul la stat, aŭ fost toțĭ promovațĭ.

Conform. art. modif. 118 din Regulamentul școalelor secundare eleviĭ, carĭ n'aŭ trecut în Iunie examenul claseĭ frecuentate în cursul anuluĭ expirat, pot fi în viitorul an școlar preparațĭ și de clasa următoare pentru a putea, cu dispensă ministerială, trece în Iunie examen de două clase.

Inscrierile pentru anul școlar 1898—99 încep la *15 August*, preparațiunile pentru corijenți la *20 August* și cursurile regulate la *7 Septembre*. Lista profesorilor se va publica la timp. *Prospecte se trimet la cerere.*

Director: **George C. Dragu**
Profesor de filosofie la liceul „Lazăr".

NOUL
INSTITUT de BĂEȚĬ

Sub direcțiunea d-lor
I. CLINCIU și G. POPA
Profesorĭ la Liceul „Lazăr"
Bucureștĭ, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare și liceale complecte.

Preparațiunĭ pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece asemenea în institut și a elibera certificate equivalente cu cele ale școalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cișmegiŭ și în apropierea liceuluĭ «Lazăr» și «Sf. Sava» *școala în general și sub toate punctele de vedere hygienice se află în cele maĭ bune condițiunĭ. N'avem nimic de recomandat.*" Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael și Drugescu. In privința instrucțiuneĭ și educațiuneĭ ce se dă în școala noastră cităm următoarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ținem a arata, că școala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoștințelor elevilor cît și prin ordinea și disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigenți la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ și Copiĭ—
Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iași.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}/_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurență.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne $^{s}/_{Rh.}$

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătore sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Cereți Pretutindeni

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci inainte de a visita ori ce magasin visitați-l intăi pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazarului de București
Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile mai insemnate din țară.

Iași.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 75 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 2 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DARURILE ÎMPARATULUĬ RUSESC

VIZITA DE LA PETERSBURG

Ziarul *Tribuna*, organul oficios al Romînilor de peste munţĭ, publică, sub titlul acesta, treĭ remarcabile articole pe carĭ credem util să le reproducem pentru uzul cetitorilor noştri.

Vizita Regeluĭ Carol la Petersburg nu este un simplu debut în beneficiul păceĭ generale, pentru care s'a înjghebat concertul european.

Sunt multe consideraţiunile carĭ daŭ acesteĭ vizite însemnătatea unuĭ *eveniment politic* extraordinar. De aicĭ sgomotul, de altcum plăcut, pe care 'l-a provocat vizita de la Petersburg nu numaĭ în presa şi opinia publică romînească, dar şi în opinia publică din străinătate.

Pînă acum se ştia, saŭ maĭ corect zis se *svonia*, una şi nu prea bună: că regatul romîn este înhămat la carul tripleĭ alianţe, că Romînia este „satelitul" puterilor centrale aliate între olaltă.

Vizita Monarchuluĭ Francisc Iosef la Bucureştĭ a contribuit să dee acestuĭ svon politic o consistenţă aproape neîndoioasă pentru ceĭ maĭ mulţĭ, iar fatala vizită de la Budapesta a avut darul (danaic!) de a presenta lucrul într'o formă gravă pentru interesele romînismuluĭ. Aceasta pentru simplul, dar ponderosul cuvînt, că vizita Monarchuluĭ habsburgic se întorcea de către Regele romîn nu la Viena, residenţa imperială, ci la Budapesta, metropola acelora, carĭ se arată elementul cel maĭ duşmănos pentru romînism. Unde să maĭ punem faptul nefast, care s'a comis prin decorarea celuĭ maĭ înverşunat prigonitor al chestieĭ naţionale cu un ordin expres înfiinţat *pentru merite naţionale*?!

Deprimarea grozavă pe care aceste „evenimente politice" aŭ provocat-o între Romînii subjugaţĭ şi infamia Ungurilor în exploatarea situaţieĭ ce li se crease prin vizita de la Budapesta, aŭ trebuit să convingă şi pe ceĭ maĭ optimiştĭ dintre noĭ despre dezastrul ce s'a făptuit chestieĭ naţionale şi despre serviciile nenorocite carĭ s'aŭ adus intereselor neamuluĭ romînesc.

Se crease într'adevĕr aparenţa, că Romînia a întrat definitiv şi necondiţionat în apele tripleĭ alianţe. Şi noĭ nu trebue să uităm un moment, că orĭ cît de salutară este pentru Europa şi pentru pacea generală configuraţia politică a tripleĭ alianţe, aceasta favorisează şi chiar susţine dominaţiunea maghiară!

Intr'o asemenea situaţie, era o necesitate absolut imperativă şi unanim simţită de toţĭ Romînii, liberĭ şi subjugaţĭ, ca să se spargă în vre-un chip negura apăsătoare ce se lăsase asupra noastră.

Momentul potrivit n'a întîrziat să se ofere, iar opinia publică romînească l-a folosit cu o bucurie cum rar se maĭ vede. A fost deajuns, ca Ţarul Nicolae II să trimită la Iaşĭ pe guvernatorul Basarabieĭ ca să salute în numele sĕŭ pe Regele Carol.

Atenţiunea aceasta semnificativă a Ţaruluĭ a provocat în opinia publică a Romînieĭ şi chiar în corpurile legiuitoare o manifestaţie şi maĭ semnificativă. Cu bucurie entusiastă a primit opinia publică romînească salutul Ţaruluĭ, iar în corpurile legiuitoare, la cetirea mesajuluĭ regal, pasajul despre vizita la Budapesta a întîmpinat o tăcere gravă a tuturor reprezentanţilor naţiuneĭ, guvernamentalĭ şi opoziţioniştĭ, pe cînd pasajul despre salutul Ţaruluĭ a fost subliniat de aplauze unanime şi viforoase.

Isbucnise, imposant şi sguduitor, sentimentul comun al naţiuneĭ. De acum opinia publică era satisfăcută: negura apăsătoare dispăruse, risipită de manifestaţia sentimentuluĭ naţional...

Puţin timp în urmă, svonul ce se lăţise despre o vizită a Regeluĭ la Petersburg, s'a ivit în formă maĭ pozitivă şi din zi în zi lua consistenţă.

Acum ne găsim în faţa unuĭ *fapt împlinit*: Regele Carol a fost la Petersburg, primit cu căldură şi cu entusiasm de către Ţarul şi de către supuşiĭ sĕĭ!

Nu vrem să spunem, că evenimentele ce am relevat ar fi provocat vizita de la Petersburg. Ar fi să exagerăm. Dar fapt este, că ele aŭ fost un stimulent direct, puternic şi poate cel maĭ imediat pentru vizită.

Regele Carol cu înalta sa înţelepciune politică, a înţeles şi de data asta glasul opinieĭ publice a ţăreĭ. 'L-a înţeles şi a dovedit: că regatul romîn nu este un „satelit" al tripleĭ alianţe, nu vrea să fie „satelit" nicĭ al dubleĭ alianţe; este însă amic al păceĭ şi în sprijinirea păceĭ urmează politica sa exterioară *independent* de relaţiĭ subordonate faţă cu celelalte puterĭ europene!

Aci residă, credem noĭ, însemnătatea extraordinară a viziteĭ de la Petersburg şi succesul strălucit, pe care-l denotă ea pentru politica exterioară a Romînieĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Nimic.—...Cu un gest de desperare vecinul meŭ azvîrli departe gazeta şi esclamă cu dezgust:
— Nimic!

Un singur cuvînt, dar concluzia unuĭ şir întreg de gînduri, o filosofie întreagă, cuprindea negarea neputincioasă a uneĭ probleme nerezolvite!

Căutase cetitorul să găsească amănunte asupra ultimuluĭ congres de tuberculoză, de curînd ţinut la Paris; şi căutase în zadar. Ziarele nu aduc în adevăr nicĭ-un amănunt, nicĭ-o noutate —nimic—cu privire la congresul acesta asupra uneĭ chestiunĭ atît de arzătoare, cum e problema tuberculozeĭ.

Cîte milioane de privirĭ nu vor fi străbătut cu lăcomie întinderea marilor ziare pentru a descoperi dĕtaliĭ, pentru a găsi speranţa vreuneĭ noĭ descoperirĭ, promiţătoare de vindecărĭ.

„Milioane"—poate părea exagerat; dar e de neînchipuit cît de enorm este contingentul ftizieĭ pentru împărăţia veşnică a morţeĭ fără de hotar. Pe fie care an sute de miĭ de victime cad săcerate de nemiloasa şi a tot puternica stăpînă, cumplita stăpînă de vieţĭ: Tuberculoza.

Nu de mult un scriitor vorbind de nenorocita catastrofă a vaporuluĭ Bourgogne, se mirà de senzaţia şi durerea ce a produs în toată lumea. Numaĭ în Franţa mor pe an sute de miĭ de tuberculoşĭ,—o mare parte a populaţiuniĭ—şi ceĭ rămaşĭ în viaţă nu se alarmează atît pentru înlăturarea cumplituluĭ flagel.

Inlăturarea luĭ nu atîrnă, fireşte, numaĭ de ştiinţa medicală. Un complex întreg de condiţiunĭ, o serie de împrejurărĭ, o gamă de trebuinţĭ sociale formează canevaua pe care e cusută floarea sîngeroasă a ftizieĭ ce se oglindeşte pe obrajiĭ slăbiţĭ fie de nevoĭ, fie de excese. Ea este expresiunea întregeĭ anomaliĭ de care sufere omenirea—şi numaĭ lipsa unor atarĭ anarhiĭ poate îndepărta sabia ftizieĭ de asupra vieţilor ameninţate.

Dar Ştiinţeĭ, marea, a tot puternica Ştiinţă—nu va veni oare într'ajutorul mult suferindeĭ omenirĭ?

Ea de atîta vreme ne amăgeşte cu speranţa, cu făgăduinţa, cu iluzia—şi la urmă: nimic!

Un congres maĭ mult—pentru, saŭ contra ftizieĭ—, cu încheierea negativă; un congres maĭ mult către care se îndreptase zadarnic sufletele celor suferinzĭ, celor care văd suferinţe în jurul lor, celor care văd în viitor spectrul ameninţător al oftigeĭ rizînd în preajma lor.

Intrebarea rămîne încă fără răspuns. Soluţia problemeĭ este încă eternul:
— Nimic!

Douĕ cazurĭ

Se cunosc amănuntele neomenieĭ săvîrşite de o ceată de Ungurĭ destrăbălaţĭ, carĭ, în şovinismul lor nebun, au rupt portretele suveranilor noştri din peretele unuĭ restaurant romînesc de la Ellöpatac.

Cazul e straniu; dacă din punctul de vedere al relaţiunilor internaţionale purtarea Ungurilor constituie un act de adîncă ofensă, din punct de vedere psihic el dovedeşte rătăcirea în care se găsesc Huniĭ de la Ellöpatac.

Gravitatea faptuluĭ nu consistă în însăşĭ ticăloşia beţivilor carĭ au rupt portretele ei în inerţia organelor administrative carĭ nu s'au deranjat să cheme pe vinovaţĭ la respectul de sine şi de suveraniĭ statelor amice.

Ceea ce, însă, e revoltător în această împrejurare, e laşitatea guvernuluĭ romîn care n'a îndrăznit să ceară explicaţiĭ la Pesta pentru ignominia ungurească.

Şi dacă foile colectiviste ar încerca să justifice cum-va îndolenţa guvernuluĭ, ar fi în stare să spuie că nu e ofensă în purtarea Hunilor de oare-ce Regele lipsia de la reşedinţă în momentul cînd s'a produs faptul—cum au spus astă toamnă că d. Sturdza n'a însoţit pe Rege la Pesta fiind că n'avea cuĭ lăsa afacerile ministeruluĭ!

In timpul conservatorilor, un vapor rusesc, Olga, a încercat să între în radă la Constanţa fără să îndeplinească prescripţiunile legeĭ sanitare. Şi regretatul Lahovari, ministru de externe, a dat ordin telegrafic comandantuluĭ de punct să tragă cu tunul în vaporul rusesc.

Comandantul a tras un foc, Olga s'a supus legeĭ sanitare şi lucrurile aŭ reintrat în făgaşul normal.

Judecaţĭ asupra acestor două cazurĭ şi daţi-vă părerea asupra celor douĭ miniştri de externe.

EXTERNE

In jurul Luĭ

Am reprodus cîte-va părerĭ ale unuĭ mare savant german asupra mortuluĭ de actualitate încă, — e vorba de Bismarck. Sunt maĭ multe de citat. Aşa bună-oară, iată cum judecă Theodor Mommsen bogăţia *luĭ Bismarck.*

„S'a comentat faptul că Bismarck lasă o avere atît de mare. Aprecierile variază de la zece la şapte zecĭ de milioane. Nimenĭ nu are dreptul să atingă memoria luĭ Bismarck nicĭ din acest punct de vedere. Sunt convins că el a fost în tot-de-a-una corect, absolut ireproşabil. Cum a făcut atîta avere? A moştenit de la tatăl săŭ pămînturĭ pe care le-a făcut roditoare. Era un artist în administrarea bunurilor sale. A scos bogăţiĭ din pădurĭ, a transformat lemnele în venituri „marĭ". Ca ministru, n'a disprețuit măsurile care puteaŭ să mărească avantagiile. Bună-oară cînd cu linia de fier prin Pomerania. Proiectul de linie de fier trecea prin Barzin. O deputaţiune se prezentă la Bismarck pentru a-l ruga să schimbe linia, Prinţul respunse:

„Oare să-mĭ pare răŭ că posesiunile mele aŭ să cîştige prin linia aceasta?" Nicĭ într'aceasta — continuă Mommsen — nu găsesc nimic de reprobat, după cum nu e de îndemnat întîmplarea care a ajutat succesul afacerilor luĭ Bleichröder cu baniĭ prinţuluĭ Bismarck.

Ce se poate vorbi maĭ cu temeiŭ după dispariţia luĭ Bismarck decît de starea viitoare politică a Europeĭ? Actualele combinaţiunĭ politice sună doară numaĭ combinaţiĭ de ale mareluĭ om care a murit lăsînd formaţiunile actuale, moştenire Europeĭ agitate.

„De la 1866 încoace—cităm tot pe Mommsen — situaţia Germanilor în Austria s'a înrăutăţit mult. E adevărat că există alianţa austro-germană. Dar aceasta, ca şi toată tripla alianţă se năruieşte îndată ce procesul slavizăriĭ perzistă în Austria. Dacă ar fi pe placul Panslaviştilor, Germania s'ar ruina fără doară, Austria slavizată s'ar putea alia cu Franţa, contra Germanieĭ. Presupuneţĭ însă o alianţă Rusă-austro-franceză: negreşit rolul preponderant ar fi al Rusieĭ şi din partea eĭ Germania nu are a se teme de nimic.

Intr'o alianţă anglo-americană nu crede Mommsen; maĭ puţin încă în una anglo-germană pentru apărarea intereselor engleze. Ba maĭ degrabă—zice Mommsen cu ironie — s'ar putea o alianţă franco-germano-rusă contra Angliei.

Toate acestea fiind probabilităţĭ foarte problematice, vom avea încă multă vreme, poate, Europa alcătuită aşa cum a plănuit Bismarck, într'un echilibru stabil, forţe duşmane aproape egale care se măsoară, se ameninţă, dar se respectă în virtutea armelor.

PRIMARIILE

Dintre toate instituţiile statuluĭ romîn cîrmuite de regimul colectivist, în această a doua epocă de putere a luĭ, necontestat că primăriile aŭ avut maĭ mult a suferi de invazia patrioţilor.

Oraşele şi satele romîneştĭ aŭ avut a suferi pe vremurĭ tot felul de împrejurărĭ grele, tot felul de asuprirĭ şi devastărĭ, rechiziţiĭ, birurĭ, împilărĭ etc. Dar restrişte de felul celeia ce le bîntuie astă-zĭ, încă n'aŭ suferit pînă acum.

Incepînd cu Bucureştiul şi sfîrşind cu cea din urmă comună de sat, nu auzi şi nu vezĭ pe urma oblăduireĭ colectiviste decît ţipete, vaete şi protestărĭ. Pe unde calcă piciorul patriotic al fraţilor liberalĭ iarbă verde nu maĭ creşte, saŭ maĭ bine—dacă vroiţĭ — creşte numaĭ iarbă! Trecerea asociaţieĭ anonime care ne guvernă lasă numaĭ ruine şi buruiana holereĭ creşte pretutindene.

La comuna capitaleĭ înzestrată cu venituri de zecimĭ de milioane, baniĭ sbor printre degetele patrioţilor cu o iuţeală vertiginoasă, de nu ştim *cîte noduri pe oră*, cum s'ar zice în terminĭ maritimĭ, şi populaţia Bucureştiuluĭ nu 'nghite în schimb de cît noduri, praf şi microbĭ de tifos. De un singur avantaj numaĭ aŭ putut, însă, beneficia cetăţeniĭ capitaleĭ sub administraţia actuală, anume, aceea de a fi dispensaţĭ se maĭ califice ei singurĭ sistemul cu care li se administrează interesele; ediliĭ primuluĭ oraş al ţăreĭ nu aŭ maĭ aşteptat de astă una dată, ca apreciarea se vie de la adversarĭ, ci şi'aŭ calificat din iniţiativă personală felul lor de a fi, cu o desinvoltură şi o dragoste de familie ce ar face gelos chiar şi pe cucuveauce.

După ce, în lipsa primaruluĭ, s'aŭ tratat în gura mare prin toate biurourile şi toate maidanurile, de hoţĭ, potlogarĭ etc., apoĭ s'aŭ îmbrăţoşat în urmă cu duioşie şi s'aŭ pus din noŭ pe treabă de-a valma, inferiorĭ şi superiorĭ la un loc, fără cel maĭ mic pic de rancună.

La Iaşĭ, situaţia comunală e şi maĭ clasică. Primarul petrece la Slănic cu muzica militară espeduită adhoc cu mult înainte, conu Costake a plecat în congediŭ de vilegiatură, iar conu Iorgu, care duce treaba pentru toţĭ ceĭ treĭ craĭ aĭ primărieĭ, din fruntea trebilor, ţine cîte două sfaturĭ pe zi cu tot statul major al serviciuluĭ technic şi se ocupă cu devize şi planurĭ de înfrumuseţare a oraşuluĭ, fără ca totuşĭ să existe prin lăzĭ vre-un ban pentru asemine destinaţie, saŭ maĭ bine, pentru nicĭ un fel de destinaţie.

In timpul acesta, adică tot timpul de cînd ne guvernează patrioţiĭ, Iaşul duce cea maĭ straşnică lipsă de apă, de ecleraj, de pavele practicabile, de tot în fine ce un oraş are maĭ de căpitenie nevoie. Ce-ĭ drept, însă, cetăţeniĭ sunt necontenit duşĭ cu promisiunĭ monstre, şi naiviĭ tot aşteaptă mîngăindu-se cu speranţele, pe care le hrănesc de ordinar *murgi* să pască iarbă verde.

Prin celelalte comune maĭ micĭ ale ţăreĭ, nimănuĭ nu i se aude gura, toţĭ tac şi par mulţumiţĭ de actualitate. Probabil că această tăcere e vre-un act de strategie.

Locuitoriĭ de prin oraşele de provincie aŭ aerul de a fi maĭ mulţumiţĭ de inacţiunea bandelor patriotice care le guvernează, decît dacă ele s'ar pune pe lucru.

Şi ni se pare că aŭ mare dreptate; căcĭ cum ne aflăm azĭ, maĭ avantajos e să aĭ administraţiĭ comunale inactive, de cît de acele care sub masca acţiuneĭ fac pîrjol prin toate resursele oraşuluĭ.

Juvenal

In atelierele tipografieĭ noastre imprimîndu-se un studiu asupra desorganizăreĭ actuale a personaluluĭ sanitar inferior civil şi militar din ţară (subchirurgĭ, infermierĭ, brancardierĭ), precum şi asupra rezultatelor fericite datorite în corpul 4 de armată şcoaleĭ sanitare inferioare organizată în localitate, cu un program complect, de către energicul medic şef d. colonel dr. Corvin; cu autorizarea autoruluĭ, publicăm acest studiu în coloanele ziaruluĭ nostru.

Şcoala sanitară militară din Iaşĭ

Subchirurgĭ, infirmierĭ, brancardierĭ

In unul din ultimele numere ale ziaruluĭ *l'Illustration* (No. 2892 din 30 Iulie) se poate citi un articol, însoţit de documente fotografice, asupra exerciţielor de mobilisaţiune a societăţiĭ Cruceĭ roşiĭ din Franţa. Aceste exerciţiĭ, anuale, au avut loc de astă dată în regiunea a 6-a militară, şi interesează atît de mult opinia publică din Franţa, în cît pînă şi ziare streine chestiuneĭ, cum e l'Illustration, îĭ îmbrăţişează cauza, «dorind a-ĭ aduce noĭ şi cît maĭ multe adesiunĭ şi subscripţiunĭ».

In adevăr, de cînd celebrul medic Ernest Dunant a fost promotorul înfiinţăriĭ Cruciĭ roşiĭ, naţiunile au înţăles ajutorul mare pe care asemenea societăţĭ pot să-l aducă, şi au căutat să li dea o organizaţie solidă, unele mergînd pînă acolo că serviciĭ maĭ limitate ale Cruciĭ roşiĭ să poată preta ajutoare chiar în timp de pace în momentele grele, pe lîngă asistenţa umanitară din timpul răsboiuluĭ, în scopul căreia s'au înfiinţat. Această importanţă acordată Cruceĭ roşiĭ este prea cunoscută de toţĭ; se ştie bunăoară că societatea Cruciĭ roşiĭ din Rusia posedă un capital de 50 milioane, cea franceză 8 milioane cu 50,000 membri, cea japoneză peste 200,000 membri, etc.

Interesantul raport publicat în coloanele Revisteĭ statuluĭ major al armateĭ de către d-niĭ medic inspector general dr. Verescu şi medic de corp de armată dr. Demetrescu asupra societăţiĭ Cruceĭ roşiĭ vieneze, văzută de d-lor cu ocazia congresuluĭ societăţilor cruceĭ roşiĭ, arată cu îndestulare bogatul material ce au gata maĭ toate societăţile pentru momentul de nevoe al armateĭ.

Legăturile între Crucea roşie şi armată sunt indisolubile; în viitoarele campaniĭ, cea dintăĭ îşĭ are locul în unele armate aproape reglementat: contribuind la evacuarea răniţilor şi bolnavilor—sarcină deja cea întăĭ grea—spitalele mobile, infirmeriele temporariĭ de gară, etc., cad în îndatorire la eĭ. Personalul săŭ este dispensat de a maĭ fi chemat în alte elemente ale armateĭ. In timp de pace materialul săŭ de consumaţie, pentru a nu se învechi pînă va veni momentul întrebuinţăreĭ rulează cu materialul ce să dă de ministerul de răsboiu serviciilor luĭ sanitare, după cum şi la noĭ s'a regulat aceasta prin un ordin ministerial. In fine totul e pregătit ast-fel în cît imediat la vreme grea să poată da ajutor cu deplin folos patrieĭ.

Nu însă toate societăţile cruceĭ roşiĭ pot face exerciţiile de mobilizare pe care anual le execută Crucea roşie franceză. Piedica cea maĭ serioasă care s'ar opune, în special la noĭ în ţară, *e lipsa absolut complectă a unuĭ personal inferior instruit* în viderea scopuluĭ. Serviciele noastre sanitare, atît civil cît şi cel militar,—asupra lacunelor organizăriĭ cărora este încă atît de mult de zis,—au însă un mers regulat biurocrat şi numaĭ întru cît atinge atribuţiunile personaluluĭ superior, instruit deja din şcoale. Pe cînd însă, bună oară în Franţa, o societate particulară ca Crucea roşie îşĭ are organizat deja din timp de pace un personal inferior perfect instruit şi bine echipat; să vedem cum stăm la noĭ cu acest personal, atît la serviciul sanitar civil cît şi cel militar, ne maĭ vorbind de al cruciĭ roşiĭ care la timp ar putea să şi-l recruteze din cel al serviciuluĭ civil, dacă acesta l'ar avea.

Importanţa acestor elemente este absolut netăgăduită: executarea tuturor dispoziţiunilor generale sanitare nu se poate face de cît numaĭ cu concursul servicielor lor. In ramura medicală civilă a început a se vedea şi la noĭ necesitatea unuĭ asemenea personal, însă numaĭ în cît priveşte măsurile preventive în contra epidemiilor. In alte ţărĭ, unde serviciul sanitar e organizat aşa că dă foloase reale, utilizarea unuĭ asemenea personal este mult maĭ întinsă: luînd bună oară serviciul medical al plăşilor, cine nu ştie că la noĭ este organizat absolut fără nicĭ un

folos real, de oare-ce unicul medic al plăşeĭ numaĭ în treacăt, în nesfîrşitul săŭ mers prin comune, poate să vadă bolnaviĭ, dar nu să-ĭ şi îngrijească; pe cînd în alte ţerĭ se caută ca comunele rurale să fie înzestrate cu infirmierĭ, avînd agenţĭ sanitarĭ instruiţĭ să aplice dispositiunile mediculuĭ, după plecarea acestuia, în folosul pacientuluĭ şi a stăreĭ sanitare a comuneĭ. Oprindu-ne însă cu studiul numaĭ la personalul sanitar inferior existent deja la noĭ, şi care cuprinde agenţiĭ sanitarĭ notaţĭ maĭ sus, precum şi vaccinatoriĭ, iar în ramura veterinară revisoriĭ; să cercetăm de unde se recrutează asemenea personal? Este el promoţiunea uneĭ anumite şcolĭ?

Legea serviciuluĭ sanitar civil dă dreptul tuturor consiliilor de igienă să examineze şi diplomeze pe aşa zişiĭ **subchirurgĭ**. Aceştia, cu o spoială de preparaţiune rar de prin spitale, dar totdeauna fără nicĭ o direcţiune pricepută, se presintă înaintea uneĭ comisiunĭ delegată de consiliĭ şi, după noroc, iar maĭ des după sprijin, numaĭ cu un uşor esamen teoretic iar nicĭ cum practic, obţin titlul de subchirurg. Cel puţin oare aceştia sunt destinaţĭ să fie agenţiĭ sanitarĭ aĭ comunelor sau judeţelor? De loc: titlul şi slujba nu sunt una; pentru a obţine şi slujba trebue proptele maĭ marĭ. Nu e nicĭ o lege care să oblige pe comune să nu pună în asemenea slujbe pe toţĭ agenţiĭ electoralĭ, fără ca aceştia să posede uşorul esamen de subchirurg; ast-fel se poate explica cum, de exemplu la cutare comună urbană, agenţiĭ sanitarĭ sunt un cismar cîrpaciŭ, un fost epistat, dacă nu şi un beţiv, etc.; cum aceştia, însărcinaţĭ a împedica epidemia, propagă din contra boala prin casele pe unde intră şi silesc pe cetăţenii luminaţĭ să-ĭ dea afară de urechĭ, pe eĭ, agenţĭ publicĭ, în exerciţiul funcţiuneĭ, cum cazul s'a întîmplat în Iaşĭ. Iată în bună parte elementele inferioare ale serviciuluĭ sanitar civil de prin comune şi chiar de prin destule judeţe.

Trecînd la serviciul sanitar militar, aci avem două categoriĭ de sanitarĭ: aceĭ aĭ companiilor sanitare de pe lîngă spitalele corpurilor de armată, şi aceĭ aĭ regimentelor; dintre ceĭ din urmă, reglementele nu cer de cît cîte unul anual cu ştiinţă de carte, **infirmier**, iar restul, cîte 4 de companie pe 3 anĭ, fără ştiinţă de carte, pentru a forma **brancardierĭ**, adică sanitarĭ însărcinaţĭ cu ridicarea şi transportul rîniţilor şi bolnavilor; pe cînd din soldaţii companielor sanitare trebue numaĭ de cît să se producă un număr maĭ mare de infirmierĭ, singuriĭ cu instrucţie specială complectă, avîndu-se în vedere că aceştia asigură serviciul tuturor spitalelor şi infirmeriilor de ochĭ în timp de pace, a turor multiplelor formaţiunĭ sanitare în timp de răsboiŭ.

Tot reglementele spun cum să se recruteze elementele companielor sanitare şi cum să fie sanitariĭ regimentelor: ultimiĭ deştepţĭ şi voinicĭ, aşa ca să poată transporta răniţĭ; ceĭ de la companie în bună parte cu ştiinţă de carte. Drept e însă că une-orĭ de la reglemente până la aplicare, se pune o distanţă cam mare; căcĭ repartizarea recruţilor la corpurĭ facîndu-se de fapt maĭ mult de către depositele de recrutare, iar acestea—după organizarea noastră militară—fiind alipite la regimente, urmează că cele maĭ multe din ele îşĭ reservă tineriĭ cu carte maĭ deştepţĭ, pentru a forma cadrele frontuluĭ, negîndindu-se la timpul greŭ când vor avea nevoe şi de sanitarĭ bunĭ.

(Va urma).

URÎTUL

In odaia mea stingheră
Ca un paşă mĕ rĕsfăţ,
Drept cĭubuc şi baĭaderă
Am urîtul şi un băţ —

Lumea umblă prin grădină,
Braţ la braţ iubiţiĭ trec...
Noaptea-ĭ caldă, luna plină
Şi luceferiĭ se 'ntrec —

Iar sub raza luminăreĭ,
Cînd orchestra cîntă 'n parc,
Eŭ pe undele visăreĭ
Cu urîtul meŭ mĕ 'nbarc;

Şi plutesc în armonia
Cînteculuĭ dulce, blînd,
Pîn' la tine, bucuria,
Vĭaţa tristuluĭ meŭ gînd;

Pîn' la tine 'nchipuire
Cu ochĭ marĭ, cu gene lungĭ...
O, iubito, c'o privire,
Vin' urîtul să'mĭ alungĭ!—

Strunga 1898. Gordon.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Duminică, 2 August, va avea loc în Unghenĭ, grădina *Zamfir*, un concert în folosul şcoaleĭ din comuna Minzeteştĭ, dat de eleviĭ acesteĭ şcoale cu concursul d-reĭ Mihăilescu precum şi al d-lor C. Damaschin, M. Rogojină, Eugen şi Alexandru Ciolac, A şi D., Jurăscu.

Concertul e pus sub patronajul unuĭ comitet.

Programul e bogat şi foarte bine ales.

*

Una din cele dintăiŭ curiozităţĭ pe care o admiră vizitatoriĭ la locuinţa ex-cancelaruluĭ mort, e masa de jocurĭ pe care s'aŭ semnat într'o seară preliminăriile păcii între Franţa şi Germania—la Versailles.

Călimara cu a cărĭĭ cerneală s'aŭ semnat aceste preliminăriĭ se află în posesiunea familieĭ Moltke.

*

Charles Garnier, arhitectul Opereĭ din Paris, a murit. Garnier era unul din ceĭ maĭ popularĭ artişti aĭ Franţeĭ.

*

Poetul ungur Jean Arany, fiul celebruluĭ poiet Ladislas Arany, a murit în vrîstă de 54 de anĭ.

*

Ştiinţa geografieĭ a consacrat de şase orĭ amintirea ilustruluĭ ex-cancelar Bismarck: un arhipelag în Melanezia; un şir de munţĭ în Noua Guinee; o peninsulă în regiunea poluluĭ de sud; o localitate în Statele unite; un munte şi o colonie în Africa.

*

Tot à propos de Bismarck, doctorul Schvenninger povesteşte că una din cele maĭ marĭ necazurĭ ce a simţit înainte de moarte, e că nu maĭ rămăsese în vieaţă nicĭ unul din numeroşiĭ cinĭ credincioşĭ la care ţinea foarte mult ex-cancelarul.

*

Un epizod foarte original în feliul săŭ petrecut cu ocazia morţiĭ luĭ Bismarck.

Celebrul pictor Lenbach, unul din admiratoriĭ şi în acelaşĭ timp favoriţiĭ cancelaruluĭ se află la Friederichsrûhe, unde era de faţă doctorul Schwenninger, intimul castelului şi tovarăş pînă în ultimul moment al luĭ Bismarck. Sunt cîţi-va anĭ de cînd pictorul luă în căsătorie pe foasta femee a doctoruluĭ, în urma uneĭ drame intime asupra căreia nu se maĭ insistă azĭ Cu toate acestea ceĭ doĭ amicĭ aĭ genialuluĭ om politic îşĭ dadură mîna prietenește lîngă sicriul regretatuluĭ lor protector şi prietin.

*

„Patru Evangheliĭ" va fi titlul viitoareĭ opere la care lucrează Emile Zola.

*

După afirmarea unuĭ ziar german, Bismark ar fi fost cel dintăiŭ care a vorbit despre viitoarea clasă a „proletariatuluĭ intelectual" care a devenit azĭ o grea problemă socială.

*

Scriitorul Jules Lemaître a terminat două piese de teatru destinate Sareĭ Bernhardt.

*

Ziarul parizian *„Figaro"* scrie că pictorul romîn, Gropeanu, a terminat un superb portret reprezentînd pe compatrioata noastră artistă Nuovina în costumul eĭ din opera *Carmen* în care, jucînd rolul principal la Opera-Comică din Paris, a avut un succes atît de strălucit.

*

Memoriile prinţuluĭ de Bismark, la carĭ decedatul fost cancelar al imperiuluĭ german a lucrat pînă aproape de ultimele sale zile, vor fi publicate în Anglia. Manuscriptul lor se află deja depus la banca Englitereĭ.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXII

O INSTITUTOARE

In... trecut *aĭ conjugat*
„Iubesc"... atît de... uşor
Că'n... prezent *nu-ĭ de mirat*
Eştĭ fără de... viitor.

*

O CULME MEDICALĂ

Un morfinist în agonie îngrijit de „fina luĭ" să nu exclame ca ultim cuvînt: *Mor! Fină.*

Zigfrid.

*

CULMEA GELOZIEĬ

O femee să fie geloasă că barbatul eĭ a îmbrăţişat o..... carieră.

„Opinia" la Unghenĭ

Foarte multă lume aştepta joĭ sosirea trenuluĭ în gară, pentru a pleca la Unghenĭ. Observ în treacăt pe d-nele Sevastos, Cardaş, Dămian, Caimacan, Trancu, Iuliano, Ionac, Ureche, Macarovicĭ, Atanasiu, Rosiu, Gheorghiu, Stihi, Giurcăneanu Mandragiu, Pompilian, Cocea, Roiu, Ghidionescu, Savinescu.

D-rele: Trifan, Marie şi Beatrice Cardaş, Pantazi, Lucreţia şi Mari Roiu, Gheorghiu, Mişoc, Atanasiu, d-rele Bejan, Stihi, Ela Neculaŭ, Costin, Constantiniu, Mihăescu, Mihailescu, Ureche.

D-niĭ: Căp. Caimacan, Zarifopol, Bejan, Savinescu, Atanasiu, Ionac, Marţian, Trancu, Iuliano, Preut. Gheorghiu, Rosin, Stihi. Ureche, Căp. Ghidionescu, Toader Mandrea, Cardaş, Botez student. Lambru Altin, Jecu, Giurcăneanu.

Duminică 2 August va avea loc un concert urmat de bal. Concertul va fi dat de d-ra Mihailescu, acompaniată de orchestra Conservatoruluĭ. D-nu Damaschin va declama maĭ multe bucăţĭ între care şi Lăutaru de Beldiceanu; orĭ şi cine ştie cum e declamată această poezie de d. Damaschin. D-niĭ Dimitriu şt Rogojină vor da concursul d-lor. Concertu va începe la 7 jum. Acest concert e dat în beneficiul şcoaleĭ de la Minzeteştĭ. Concertul va fi sub patronajul unuĭ comitet. Concertul şi Balul vor fi pe malul Prutuluĭ. La revedere pe Duminică.

Car.

INFORMAŢII

In vederea procesuluĭ Paiano administraţia comunală, a ordonat cercetarea dosaruluĭ relativ la afacere.

Putem afirma în mod pozitiv că nu există nicĭ o singură adresă prin care să i se fi pus în vedere că inginerul nu se conformează condiţiunilor contractuluĭ.

Din contra, se găsise numaĭ somaţiĭ de ale d-luĭ Paianu către primărie prin care se cerea în repetate rînduri îndeplinirea prescripţiunilor contractuluĭ.

D. locotenent Tăutu din artilerie a fost permutat, de la compania de pompierĭ din Iaşĭ, la regimentul 4 artilerie din Roman, în locul d-luĭ locotenent Dimache, care trece la compania de pompierĭ.

In darea de seamă ce am făcut alaltă-ierĭ asupra foculuĭ din strada Zugravilor, s'a zis din eroare că *sacalele* eraŭ fără apă, în loc să se zică *cişmelele*, cum era în intenţia autoruluĭ informaţieĭ.

Facem rectificarea cuvenită.

D. Lascar Catargiu, primind la Golăşeĭ o adresă a ministruluĭ domeniilor, prin care i se aduce la cunoştinţă că a fost numit în comisiunea consultativă pentru participarea Romînieĭ la expoziţia din Paris, a răspuns ministruluĭ declinînd participarea sa la şedinţele comisieĭ consultative.

D. Samoil Costiner, arendaşul moşieĭ Sireţelul, judeţul Suceava, a oferit gratis comuneĭ Lespezĭ, din acel judeţ, materialul lemnos, necesar la facerea a două podurĭ pe şoseaua Stolnicenĭ-Siretul, şi care se rîdică la suma de 1.089

Azĭ, la 5 ore, soseşte în gara Iaşĭ un tren special cu darurile trimise de ţarul Rusieĭ pentru Suveranul nostru.

Puternicul împărat trimite, între altele, zece caĭ din hergheliile imperiale.

D. Sturdza şi colectiviştiĭ săĭ din minister fac insistenţe pe lîngă d. Pallade, ministru justiţieĭ, ca să-l facă a lăsa portofoliul săŭ şi să primească a figura în capul listeĭ la alegerile comunale din Capitală ca apoĭ să fie ales primar al Capitaleĭ.

D. Pallade, care ştie că e maĭ sigur portofoliul justiţieĭ de cît primăria, refuză această sarcină pretextînd că e bolnav.

Cam are dreptate d. Pallade: nu e tocmaĭ sigur că colectiviştiĭ să maĭ pună mîna pe primăria Capitaleĭ, căcĭ cetăţeniĭ s'aŭ săturat de gospodăria colectivistă şi de jafurile ce se fac în avutul comuneĭ. In loc ca baniĭ comuneĭ să se întrebuinţeze pentru folosul oraşuluĭ eĭ intră în buzunarele colectiviştilor de la primărie şi nu ştim dacă se vor maĭ găsi oamenĭ carĭ să maĭ lase la comună gaşca colectivistă.

La comună a şosit aprobarea ministerială în ce priveşte alinierea stradelor Griviţa şi Regimentul XIII.

Pentru ziua de 15 Septembrie este convocată la primărie comisiunea organizatoare pentru expoziţia care va avea loc în zilele de 20 -25 Octombrie, la abatorul din Iaşĭ.

D. lct.-colonel Teişanu, şeful statuluĭ major al corpuluĭ al IV-lea de armată, a obţinut un congediu de 40 zile pentru străinătate.

D-sa a plecat acum două zile la Paris.

Nebuna din pădurea Buftea

Sunt acum 6 lunĭ de cînd o dramă din cele maĭ misterioase s'a săvîrşit în pădurea Buftea în apropiere de Capitală.

O femee, bine îmbrăcată şi înfăşurată într'un zăbranic negru, a fost găsită de către trecătorĭ în nişte mărăcinĭ. După cum am spus atuncea, ea a fost dusă la secţia din apropiere şi apoĭ constatîndu-se că ea este nebună, a fost internată în ospiciul d-luluĭ Şuţu.

De atuncĭ şi pînă acum—cine este acea femeie, de unde este şi cum a venit în Bucureştĭ—nu s'a putut afla. In toata această afacere pare să domnească un mare mister.

După informaţiunile de la o persoană, sub a căreĭ pază se află acea femee de cîte-va săptămînĭ, nebuna pare foarte liniştită şi puţin maĭ veselă. A început chiar să lucreze şi să primblă des prin curtea ospiciuluĭ.

D. dr. Şuţu, în fie-care zi, întrebuinţează fel de fel de mijloace, doar o va face să spună cine este, dar toate încercările îĭ sunt zădarnice, căcĭ nebuna, orĭ de cîte orĭ i se pomeneşte de acest lucru, fuge şi nu voeşte să maĭ vorbească timp de 4 şi 5 ore.

Ea ştie perfect nemţeşte, franţuzeşte şi romîneşte—ceea-ce probează că trebue să fie o femee de bună familie. Cînd se află în momente maĭ liniştite, discută cu medicii despre filozofie, drept şi alte ştiinţe.

Tot personalul ospiciuluĭ este mirat că pînă acum nu s'a putut scoate de la nebună un singur cuvînt—cine este şi de unde a venit în Bucureştĭ.

Poliţia Capitaleĭ a reînoit circulările date cu privire la cercetarea şi stabilirea identităţiĭ acesteĭ femeĭ. Pînă acum cercetările poliţieĭ au rămas zădarnice, căcĭ nimic nu s'a putut dovedi în această privinţă.

Maĭ multe articole din regulamentul pentru serviciul veterinar al zoneĭ preventive aŭ fost modificate.

După această modificare, zona preventivă se împarte în 9 despărţirĭ:

1, cu reşedinţa în Darabanĭ; 2, cu reşedinţa în Ştefăneştĭ; 3 în Iaşĭ; 4, Răducăneni; 5, Huşĭ; 6, Fălciŭ; 7, Galaţĭ; 8 Tulcea, şi a 9-a despărţire cu reşedinţa la Mangalia.

Erĭ pe la orele 9 dimineaţă evreul Leizer Buium, din strada Broscărieĭ No. 7, ducîndu-se cu nişte capre pe un loc viran ca să le dea la păscut, în urma luĭ nişte reĭ făcătorĭ aŭ stricat lacătul de la uşă şi întrînd în casă aŭ furat aproape toate lucrurile maĭ mărunte găsite prin casă.

In strada Palat No. 36 a încetat subit din viaţă evreul Alter Rabinovicĭ.

Servitorul Neculaĭ Stamate de la brutarul C. Marcoool din strada Anastasie Panu, pe cînd vroia să se sue în căruţă cu pîne pe care o conducea, calul de la căruţă porni iar servitorului prinzîndu-se piciorul în schiţele de la roată, i l'a strivit. N. Slamate a fost dus la Spital.

La secţia II-a s'a depus de către sergentul din strada Nicolineĭ un sac cu popuşoĭ în greutate de 80 chilograme găsite pe stradă.

La secţia I a fost arestat soldatul Bercu Freide, fiind dezertor din regimentul 7 Calaraşĭ.

Şeful de siguranţă făcînd percheziţie la Iohan Friser, stoler din strada Socoleĭ No. 151, s'a găsit 39 capete de grinzĭ pentru tăvanurĭ, furate de la d. colonel Botez, din strada 40 de Sfinţĭ.

Fata Maria Ionescu, în vrîstă de 13 anĭ, lucrătoare la fabrica de tutun, pe cînd se ducea azĭ dimineaţă la fabrică, în dreptul luĭ Iuris Herş, a fost călcată foarte grav de un cal ce scapase din grajdul luĭ Herş. Fata a fost dusă imediat la spitalul Sf. Spiridon.

Se caută un capitalist cu 20—30 miĭ leĭ, pentru exploatarea tăbăcăreĭ a societăţeĭ pentru învăţătura poporuluĭ romîn, din Bîrlad, în asociaţiune cu 6 tinerĭ, învăţaţĭ şi practicaţĭ în această specialitate, în străinătate, timp de 10—12 ani, cu spesele şi îngrijirea societăţeĭ,—cu alţĭ peste 80 tinerĭ în alte 35—40 specialităţĭ de mici industrii,— şi cu condiţiune *de a avea o prăvălie de pelărie*, pentru desfacerea produselor tăbăcăriei şi altor accesorii.

Societatea are un local foarte bun şi *corespunzător*, lîngă rîul Bîrladului, prevăzut cu vasele şi unele maşine trebuitoare. Intreprinderea promite mari avantage.

IVAN TURGHENEFF

5)

FRICA

Am fost sculat din noŭ de Filofeĭ care mă striga:

— Boerule, Boerule.

Trăsura noastră se oprise în mijlocul uneĭ cîmpiĭ întinse.

Viziteul se întoarse în spre mine, şi holbînd ochiĭ îmĭ zise cu frică:

— Auzĭ vuet! auzĭ?

— Ce spuĭ?

— Zic, Boerule: că se aude un vuet. Ascultă!

Mă uitaĭ în dărăpt, departe, tare departe se auzia un huruit de roate.

— Aţĭ auzit? mă întrebă viziteul.

— Da, trebue să fie vre-o trăsurică.

— N'auzĭ zurgalăĭ şi pe cine-va care şueră, scoate-ţĭ căciula şi aĭ să auzĭ maĭ bine.

N'am scos nimica, dar ascultînd cu atenţie, observaĭ tare bine un vuet în depărtare.

— Şi la urma urmeĭ şi dacă.

— Este o căruţă, zise Filofeĭ serios, roţile sunt şinuite, trebue să fie nişte oamenĭ răĭ, se comit multe crime împrejurul Tuleĭ.

— Pentru ce îţĭ închipuĭ aşa lucrurĭ?

— Nu mă amăgesc de loc, o căruţă cu roatele şînuite, şuerăturĭ, samănă a fi ceva bun.

— Maĭ este mult pînă la Tula.

— 15 verste şi nicĭ o casă.

— Atuncĭ mînă maĭ iute.

Filofeĭ pocnĭ din bicĭ şi trăsura porni din noŭ.

De şi nu crezusem cele ce-mĭ spusese viziteul totuşĭ nu putuĭ să adorm.

Cu toate acestea era adevărat! O sensaţiune displăcută mă ţinea treaz; şezînd în trăsură mă uitam la dreapta şi la stînga. Se lăsase o pîclă deasă, prin care luna apărea ca o pată albie. Trecurăm prin locurĭ triste, cîmpiĭ imense cu văgăune pline de mărăcinĭ, apoĭ locurĭ pe unde crescuse ierburĭ rele, totul era trist, mort, nicĭ măcar o prepeliţă nu cînta.

Nu ziceam nicĭ un cuvînt, cînd ajunşĭ în capătul uneĭ coline, Filofeĭ îmĭ zise de odată: «Boerule, auzĭ vuetul, auzĭ?». Mă plecaĭ afară din trăsură. Vuetul îmĭ ajungea la ureche. Fără mare greutate observam vuetul roatelor, paşiĭ cailor, auziam chiar cîntece şi rîsete; căruţa lor ne ajunsese cu două verste.

Filofeĭ şi cu mine schimbarăm o privire semnificativă.

Fără să zică nimic, viziteul strînse hăţurile, bătu caiĭ şi o pornirăm în galop; dar caiĭ cu toate ameninţările şi loviturile de bicĭ a luĭ Filofeĭ, nu putură ţinea mult.

Acum începusem a împărtăşi părerile luĭ Filofeĭ, vuetul metalic, şuerăturile, cîntecele, rîsetele nu vesteaŭ nimic bun, de sigur că erau nişte onmenĭ răĭ.

După un sfert de oră cu tot vuetul pe care îl făcea trăsura noastră, auziam perfect vuetul celeĭlalte trăsurĭ.

— Opreste, Filofeĭ, strigaĭ eu, să isprăvim odată.

— El opri de odată caiĭ, carĭ bucuroşĭ de a se odihni puţin, ncchezară.

Vuetul ajungea limpede la urechile noastre, şuerăturile, rîsetele, Dumnezeule! suntem prinşĭ!

— Nenorocire, murmură Filofeĭ.

(Va urma) E. P.

BYCYCLETE
„ADLER"
„POSSELBURG"
LA
Magasinul de Musică „Grünberg"
IAŞĬ

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iaşi
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galați, 31 Iulie 1898.

Grîu 2500 hect 76 kgr. lei 11.10 șlep. Cinquantin 2000 hect. 80 kgr. lei 7 mag. Cinquantin 900 hect. 75 kgr. lei 6.65 șlep. Porumb roș selbatec 500 hect. 97 kgr. lei 5 mag.

Constanța 31 Iulie 1898.

Orz 400 hect. lei 6. In 70 hect. lei 11.50. Rapița 60 hect. lei 6. Grîu arnăut 20 hect. l. 7.40.

Toate în oraș la magasie.

Asistența medicală la sate

MEMORIŬ

Aŭ trecut numaĭ cîte-va deceniĭ, de cînd foarte multe familiĭ de prin orașe să duceaŭ vara în vilegiatură prin sate, unde, pe lîngă mijloace lesnicioase de traiŭ, găseaŭ un aer curat și o apă escelentă de băut; ast-fel că cu puține cheltuelĭ de deplasare, pe lîngă o recreațiune plăcută, atît aceste familiĭ cît și copiiĭ lor, se întorceaŭ în orașe cu o sanatate înfloritoare.

Astă-zĭ însă constatăm lucrul invers, orășeniĭ în timpul vereĭ fug la munțĭ, instalîndu-se prin diverse stațiunĭ balneare saŭ climaterice, fie că uniĭ aŭ nevoe de o căutare medicală, fie că alțiĭ sunt numaĭ dorițĭ de a schimba localitatea, aerul infect și căldurile insuportabile ale orașelor. In tot cazul foarte puținĭ să maĭ hazardează prin sate pentru simplul motiv, că văd cum chiar proprietariĭ de moșiĭ—carĭ altă dată foarte mulțĭ rămîneaŭ în timpul vereĭ pe la sate—părăsesc frumoasele luncĭ și să îndrumează spre stațiunile balneare saŭ climaterice, fiind că acolo copiiĭ lor nu maĭ sunt expușĭ la boalele epidemice, ce de o vreme încoace și-aŭ făcut cuib prin sate.

Se poate ca să mi se obiecteze, că proprietariĭ de moșiĭ, carĭ dispun de maĭ multe mijloace materiale, găsesc nu o nevoe, ci un lux, de a se deplasa vara prin diferite stațiunĭ din țară și străinătate. Dar eŭ, care din firea mea sunt cam pesimist, nu cred acest lucru, cînd știŭ că maĭ toate moșiile sunt grevate de împrumuturĭ oneroase; ci din contra sunt convins, că mulțĭ proprietarĭ fug de de prin sate numaĭ de frică, ca să nu-și piarză copiiĭ, din cauza boalelor epidemice ce bîntue aproape în mod permanent pe la țară.

Ast-fel nu luxul, nicĭ plăcerea, ci nevoia silesc pe mulțĭ să fugă de prin satele noastre, altă dată legendare prin farmecul și frumusețea lor; astă-zĭ însă cu aerul infect și cu apa otrăvită.

Această ordine de fapte, avînd o corelațiune intimă, cu subiectul memoriuluĭ meŭ, expunerea lor, pe lîngă celelalte argumente, ce voiŭ invoca ulterior, motivează într'un senz decisiv, concluziunile mele.

Asistența medicală la sate

Nu astă-zĭ, dar încă de la înființarea Medicilor de plasă și pănă în prezent, căutarea bolnavilor la sate, a fost și este încă, cu totul iluzorie și iată de ce:

Un Medic de plasă nu poate vizita bolnaviĭ din sate de cît o dată pe lună, saŭ în cazurĭ grave, o dată pe septămînă și ca să fiŭ maĭ indulgent, chiar de două orĭ pe septămînă; alt-cum îĭ este imposibil, fie dînsul cît de conștiincios și cît de pătruns de sentimentul datorieĭ sale; pentru simplul motiv, că este necontenit solicitat de diferitele îndatoririĭ de serviciŭ, ce are în sarcina sa. In plus ignoranța sătenilor și prejudițiile lor adînc înrădăcinate, formează un complex de împrejurărĭ, carĭ fortuit silesc pe Medic a-l îndepărtâ de bolnav și a-l pune în imposibilitate, de-a căuta într'un mod real, bolnaviĭ sătenĭ.

Maĭ mult de cît atîta, atențiunea Medicilor de plasă ar trebui să se îndrepteze, nu numaĭ asupra bolnavilor atinșĭ de boale sezoniere, epidemice și chronice, dar și asupra infirmilor, carĭ formează un contingent simțitor prin comunele rurale și avînd cu toțiĭ același drept la alinarea suferințelor.

Aci avem de rezolvit o chestie nu numaĭ umanitară, dar și din punctul de vedere al conservăreĭ neamuluĭ.

Și fiind că țăranul nostru e bun creștin, dar tot ast-fel poate să fie și bun budhist, căcĭ el crede tot atît de bine în Christ, precum crede în fetișurĭ, în fatalitate, etc.; de aceea dînsul privind cu nepasare la toate vicisitudinele viețeĭ, care-l lovesc direct saŭ indirect, de sigur cînd este vorba și de boale el rămîne nesimțitor. Crescut în prejudițiĭ, în ignoranță, fatalmente că dînsul înțălege cu greŭ rostul viețeĭ și nu trebue să fim surprinșĭ, dacă în casurĭ de boale, nu recurge la oficiul medical, ci la babe, la buruenĭ, la descîntece și chiar atuncĭ drept mîngăere, nu ca un refugiŭ pozitiv.

Ast-fel, fiind convinșĭ pe deplin, că locuitoriĭ de la sate solicit foarte rare orĭ ajutorul medical, pentru simplul motiv că le lipsește credința intimă în puterea vindecătoare a științeĭ, ne putem foarte bine explica, cum Sifilisul, Pelagra, Ftizia, Scrofulosa, Conjuctivita granuloasă, etc. etc., și-aŭ făcut cuib prin sate și un cuib care nu se poate distruge cu iluziunĭ.

Dr. Neculaĭ Chrisokefalo.

(Va urma)

Telegramele Străinătățeĭ

Afacerea Dreyfus

Paris, 31 Iulie.

Judecătorul de instrucție Roy conchide în ordonanța sa că nu e loc de a se urmări maiorul Esterhazy.

Acesta a denunțat vcuzîndu-l de escrocherie pe vărul seŭ Christian Esterhazy.

— *Frank, directorul ziaruluĭ* Liberté Israelite, *s'a sinucis trăgindu-și două gloanțe de revolver.*

Se asigură că afacerea Dreyfus a contribuit la această sinucidere.

Nu se cunosc încă alte amănunte asupra acestuĭ sfîrșit tragic al luĭ Frank.

Alianța Statelor Balcanice

Viena 31 Iulie.

Ziarul *Piccolo* anunță din Cetinge că erĭ aŭ avut loc acolo conferințe militare între ofițeriĭ superiorĭ bulgarĭ și muntenegrenĭ.

Corespondentul ziaruluĭ *Piccolo* adaugă apoĭ că el nu se teme de nicĭ o desmințire, afirmînd că între Bulgaria și Muntenegru s'a încheiat o alianță formală sub protecțiunea Rusieĭ, alianță în care vor intra Romînia și Grecia.

Scopul alianțeĭ este menținerea păceĭ însă ea se va opune la stîrbirea statuluĭ-quo în Balcanĭ prin întinderea vreuneĭ puterĭ marĭ învecinate.

Conflictul Anglo-Rus

Viena 31 Iulie,

Presa engleză își urmează campania înverșunata contra Rusieĭ, din cauza linieĭ ferate pe care Rusia vrea s'o construiască în China.

O telegramă adresată din Washington ziaruluĭ *Daily Telegraph* din Londra spune că America este acum maĭ mult îngrijită de un răsboiŭ între Rusia și Anglia de cît de războiul săŭ cu Spania.

Războiul Spano-American

Paris 31 Iulie.

Ziarul *New-York Herald*, ediția de aci, a primit o telegramă că Garcia cu 1200 insurgenți, a încetat de a primi nutrimente de la americanĭ și a plecat furios de la Santiago spre a se întîlni cu Maximo Gomez, cu care își propune de a continua lupta de «guerillas» cu tot armistițiul ce se va încheia între Spania și Statele-Unite.

Viena 31 Iulie.

Știrea despre bombardarea San-Juanuluĭ, capitala Portoriculuĭ, nu e încă confirmată.

La Washington se așteaptă în fie-care moment vestea despre capitularea Manileĭ.

Spania a comandat nouĭ munițiunĭ.

O depeșă din Londra spune că, deși guvernul spaniol a primit condițiile păceĭ, însă neputînd ceda teritoriĭ fără consimțimîntul Camerelor, se crede că războiul va continua pînă la întrunirea Camerelor spaniole.

Memoriile luĭ Bismarck

Memoriile prințuluĭ Bismarck, carĭ sunt depuse la Banca Angliei, în Londra, se vor publica în curînd acolo.

ULTIME INFORMAȚIU

Agențiĭ colectiviștĭ la primărie

In afară de gheșefturile și tot soiul de pungășiĭ pe carĭ le fac la primărie berecheții și toată șleahta luĭ Melissianu, agențiĭ acestora, cățelușiĭ carĭ trăesc prin sălile primărieĭ, înșelînd pe aceĭ carĭ aŭ nenorocirea să aibă afacerĭ în această cloacă de stănțuială, aŭ ajuns de o impertinență fără de marginĭ.

Iată un caz:

Un proprietar din C.-Lung, d. Răuță, avînd necesitate de cîte-va extracte după actele stăreĭ civile, însărcinează cu scoaterea lor pe unul din acești agențĭ, pe numitul Al. Bărbucean, care «operează» față la oficiul stăriĭ civile, sub înalta protecțiune a luĭ Berechet, omul Kefereuluĭ.

Bărbuceanu a luat înainte plata pentru serviciul ce se însărcinase să facă și la urma urmelor, n'a făcut nimic.

După cîte-va zile, cînd d. Răuță vine să ceară estractele, pungașul, drept orĭ ce răspuns, înhață de guler pe bietul om și îl duce, cu un sergent de stradă, la secția 44. Aci banditul, în fața comisaruluĭ Iancovescu, ia la bataie pe d, Răuță și 'l amețește în palme.

Insușĭ comisarul, indignat de această purtare a bandituluĭ, l'a apostrofat.

Bărbuceanu însă, tare și mare, bizuindu-se pe atot puternicia luĭ Berechet, insultă pe comisar și îĭ spune că n'are el să se amestece în afacerile luĭ.

Aŭ fost față la această scenă ne maĭ pomenită, sub-comisarul Niculescu și sergentul de stradă Tănase Nicolae.

D. Petre Poni, comisar general al Romînieĭ la expoziția din Paris, a fost la Galațĭ Mercurĭ și Jouĭ ca să se consulte cu membriĭ comisieĭ locale în privința expoziției.

Fruntașiĭ comerțuluĭ din localitate, nu numaĭ că nu s'aŭ presentat la consfătuirea convocată de d, Poni, dar aŭ declarat că nu vor participa de loc la expoziție, de oare-ce în comisia consultativă din Galațĭ aŭ fost numițĭ oamenĭ ca Moșoĭ, Catina, etc., niște agențĭ ordinarĭ aĭ colectivității locale, carĭ n'aŭ nicĭ în clin, nicĭ în mînecă cu comerțul din primul port al țăriĭ.

D. Poni a plecat din Galațĭ foarte abătut, cu convingerea că întreg comerțul din localitate se va obține de la participarea la expoziție.

In vedere că foarte mulțĭ tinerĭ din Iașĭ aŭ fost scutițĭ de armată pe motivul că sufăr de conjuctivită granuloasă, ministrul de interne a înaintat tabloul, cu privire la Iașĭ, mediculuĭ primar, cerînd ca acești tinerĭ să fie de aproape supraveghiațĭ și supușĭ unuĭ tratament.

Pentru astăzĭ aŭ fost citațĭ acești tinerĭ la serviciul sanitar pentru a fi examinațĭ și supușĭ unuĭ tratament.

Deputațiunea doamnelor și domnișoarelor săsești din Transilvania, care astă iarnă a fost la Viena să prezinte Impăratuluĭ Frantz Iosef un memoriŭ în contra legeĭ de maghiarizare a numelor comunelor, a primit,—cum spune *Kreuzzeitung* din Berlin—o adresă de aderență semnată de 16000 d-ne din Germania printre care se află maĭ multe nume ilustre.

Corespondentul nostru din Tîrgu-Frumos ne scrie că ierĭ, pe la ora 2, s'a abătut asupra aceluĭ oraș un adevărat ciclon.

Norĭ negri și groșĭ au acoperit cerul și curînd a urmat o ploaie amestecată cu grindină în mărimea ouluĭ de porumb.

Sgomotul era asurzitor și populațiunea era într'o stare de spaimă nedescrisă.

Prin cele maĭ multe bisericĭ s'au făcut rugăciunĭ și clopotele sunau mereu.

S'au produs o mulțime de pagube.

Incendiul de astă-noapte

In fie-care zi avem de înregistrat un incendiu; e o serie. Pare de alt-fel că cele maĭ multe din aceste focurĭ sunt puse înadins.

*

Pentru astă-zĭ avem de înregistrat incendiul din strada Stihi.

Pe la ora 2 sergentul observă un incendiu la casele luĭ Știein, bărbierul din acea stradă. Casa e compusă din treĭ odăĭ.

Focul amenința să se comunice la o altă casă din strada Sinagogilor No. 9.

Ambele aceste case sunt asigurate: prima la Societatea Generală din Braila, a două la Societatea «Dacia-Romînia.»

E o adevărată minune cum focul a putut fi localizat așa de curînd.

La fața loculuĭ aŭ sosit d. Zdrobicĭ, directorul prefectureĭ poliție, precum și toate autoritățile.

Pagubele nu sunt marĭ.

Statistica bolnavilor de ochĭ din armată de la 1—16 Iunie 1898 arată că pînă la această dată s'aŭ găsit în spitale 806 bolnavĭ ast-fel repartizațĭ; 26 în corpul I de armată; 96 în al II-lea corp, 136 în al III-lea, 487 în al IV-lea și 47 pentrn devizia din Dobrogia.

Monitorul Oficial va publica în curînd următoarea înștiințare dată de către ministerul cultelor și instrucțiuneĭ publice:

Candidatele reușite la examenul de aptitudine în conducerea grădinelor de copiĭ sunt invitate a adresa ministeruluĭ cererĭ pentru eliberarea certificatuluĭ doveditor de trecerea examenuluĭ, cererĭ carĭ vor trebui să fie însoțite de actul de naștere și certificatul de studiĭ secundare.

Aceste cererĭ vor trebui să indice orașul în care domiciliază candidata. Pentru primirea certificatuluĭ, ea va trebui să se adreseze în ḑiua de 31 August directorului liceuluĭ saŭ gimnasiuluĭ din localitatea unde domiciliază-

Ziarul *Figaro* din 7 August s. n. dă lista laureaților la ritorică din anul acesta printre cariĭ, la litere și filosofie vedem cu plăcere figurînd și tînărul E. Rosnovanu, fiul doamneĭ Dimitrie Greceanu.

K. u. K. österr ung. Consulat în Iassy

E. No. 6457

KUNDMACHUNG

Am 18. d. M. aus Anlass des A. H. Geburtsfestes Seiner Majestät des Kaisers und Königs wird in der hiesigen katholischen Pfarrkirche um 10 Uhr V. M. ein feierlicher Gottesdienst abgehalten werden, welchem die P. T. Mitglieder der oesterr ungar Colonie beizuwohnen eingeladen werden.

Specielle Einladungen werden nicht ergehen.

Ein Emplang auf dem Consulate wird nicht stattfinden.

Iassy, am 12. August 1898.

Der k. ŭ. k. Consul

Pogacar

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

PUBLICAȚIE

Marți 28 a. c. încasatorul nostru, a perdut un plic, conținînd vre-o 65 chitanțe de abonament, pe stradele Armeană, Golia, Vovidenia, Lăpușneanu și Păcurari.

Găsitorul este rugat a le aduce la admistrația «Opinieĭ» unde va primi o recompensă.

La caz de neaducere toate acele chitanțe vor fi anulate.

Administrația ziaruluĭ „OPINIA"

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ-

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se inducə clientela în eroare, fapt pentru caresteă urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

NOUL

INSTITUT de BĂEȚI

Sub direcțiunea d-lor

I. CLINCIU și G. POPA

Profesorĭ la Liceul „Lazăr"

Bucureștĭ, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare și liceale complecte.

Preparațiunĭ pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece asemenea în institut și a elibera certificate equivalente cu cele ale școalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cișmegiŭ și în apropierea liceuluĭ «Lazăr» și «Sf. Sava» *școala în general și sub toate punctele de vedere higienice se află în cele maĭ bune condițiunĭ. N'avem nimic de recomandat.*" Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael și Drugescu

In privința instrucțiuneĭ și educațiuneĭ ce se dă în școala noastră cităm urmă. toarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ținem a arata, că școala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoștințelor elevilor cît și prin ordinea și disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigenți la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Alex. G. Dabija

AVOCAT

— Strada Golia 67 —

Se'nsercinează în timpul vacanțeĭ cu acte de notariat, și pledarea afacerilor urgente.

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

Epitropia Generală a Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon

BĂILE SLĂNIC *(Moldova)*

Epitropia generală a spitalelor și ospiciilor Sft. Spiridon, are onoarea de a aduce la cunoștința publicului, că sezonul băilor la Slănic va fi prelungit anul acesta până la 15/27 *Septemvrie incluziv.*

Cu începere de la 10 August tarifele camerilor și ale băile vor fi scăzute cu

50 la sută

Societatea franceză a cazinuluĭ regal va face de asemine o scădere de *30 la sută* asupra mîncării. Ea se însărcinează a face o pensiune complectă pentru una lună de la 250 lei în sus (variînd numai în ceea ce privește locuința). In această pensiune se cuprinde locuința hrana și distracțiunile.

Hidroterapia generală, pusă sub inspecțiunea d-lui d-r Russ, decanul facultății de medicină din Iași, va continua a funcționa sub direcțiunea d-lor doctori Pastia și Pilescu, și *stabilimentul pentru cura Kneipp*, care atrage în fie-care zi mai mulți adepți, rămîne și mai departe sub abila direcțiune a doctorului Koch din Wörishofen.

Situațiunea climaterică a Slănicului în lunile August și Septembrie, poate rivaliza cu prisosință cu acea din Nița, Ragatz, țermurile Mediteranei etc., astfel că publicul ie sigur de a găsi pe lîngă un aier dulce și sănătos, o hidroterapie sistematică, confort și distracțiuni, beneficiînd în acelaș timp și de prețurile excesiv de moderate.

Oficiul poștal și telegrafic, muzica și toate distracțiunile vor funcționa până la

15/27 Septemvrie incluziv

Biletele de ducere și întoarcere pe C. F. R. până la T. Ocna cu reducere de 40% rămîn valabile până la acea dată.

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa administrațiuneĭ băilor la Slănic.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie,* cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității,* sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătore sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci înainte de a visita ori ce magasin visitați-l intăi pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazarului de București
Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile mai insemnate din țară.

Iași.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 76 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MARŢI 4 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

CRIMA SAU ACCIDENT?

VIZITA DE LA PETERSBURG

II

Douĕ sunt momentele cele maĭ remarcabile carĭ se degajează din faptul viziteĭ Regeluĭ Carol la Petersburg: importanţa deosebită care şi-a cişigat-o Romînia în concertul european şi afirmarea politiceĭ sale exterioare demne.

Aceste momente constitue succesul strălucit al viziteĭ, de aceea vom insista maĭ ales asupra lor.

In cît priveşte firele diplomatice ale viziteĭ nu putem spune multe, fără a risca.

Cea maĭ severă discreţie s'a păstrat asupra causelor şi a scopuluĭ carĭ aŭ condus pe Regele Carol la Petersburg.

Foarte curios era, că organele guvernuluĭ romîn aŭ tăcut despre vizită aproape pînă în momentul din urmă, iar ştirile carĭ le aduceaŭ în preajma viziteĭ se caracterisaŭ prin scurţimea lor de simple informaţiĭ gazetăreştĭ. Chiar şi articolele carĭ s'aŭ scris în aceste organe asupra primireĭ splendide ce s'a făcut Suveranuluĭ romîn în Rusia, pretutindenea pe unde a trecut, evitaŭ anume să facă orĭ să scape vr'o enunciaţie politică, mărginindu-se la stilul călduros de ocasie.

Dar pentru cine cunoaşte antecedentele primuluĭ ministru Sturdza în politica sa faţă de Rusia, lucrul nu pare surprinzător. După faţă de acela, pe care 'l consideraĭ de cel maĭ mare duşman, eştĭ ce te-aĭ arătat violent la extrem oare cum rezervat şi puţin vorbăreţ cînd împrejurările te constrîng să te apropiĭ de el şi să-ĭ întinzĭ mîna...

Norocul e, că politica exterioară a Romîniei n'o conduc vremelnicii miniştri, carĭ se succedează atît de des, *iar uniĭ se şi schimbă la faţă*, — ci o conduce gloriosul şi înţeleptul Rege Carol, a căruia constanţă şi seriozitate în urmărirea scopurilor politice este de admirat.

Poziţia geografică a statuluĭ romîn şi situaţia sa în mijlocul cîtorva milioane de fraţĭ carĭ întrec jumătatea neamuluĭ romînesc, reclamă cu necesitate ca Romînia să urmărească o politică exterioară dintre cele maĭ efective.

Elementul romînesc de sub dominaţiunile străine, constitue un factor indispensabil politiceĭ exterioare a Romînieĭ.

Dacă e să se urmărească adevăratele interese romîneştĭ, trebue să se conteze cu acest factor în toate relaţiile politiceĭ exterioare a Romînieĭ.

Suntem departe de a vorbi în sens „irredentist". Dar este un adevăr recunoscut azĭ de toţĭ bărbaţiĭ politicĭ serioşĭ aĭ Romînieĭ, că *existenţa statuluĭ romîn depinde de la existenţa elementuluĭ romînesc din afară de el şi viceversa.*

Evenimentele maĭ recente în politica exterioară a Romînieĭ, dar maĭ ales vizita de la Petersburg confirmă cu prisosinţă acest adevăr.

Am spus, că Romînia trebue să urmeze faţă de concertul european o politică dintre cele maĭ active.

Cu atît maĭ imperios se impunea Romînieĭ o aseminea politică — după sforţările uriaşe şi glorioase ale anilor 1877/78.

Cişigîndu-şĭ cu succes independenţa şi regalitatea, Romînia trebuia de aci înainte să-şĭ devoteze toată munca în direcţia *consolidăreĭ interne*. Pentru acest scop, ea avea, în prima linie, necesitate de pace, de o pace asigurată pentru multă vreme.

Intemeindu-se, expres pentru asigurarea păceĭ, alianţa puterilor centrale era de sigur politica cea maĭ înţeleaptă din partea Romînieĭ să graviteze către alianţa de pace, să încline în direcţia indicată şi urmărită de tripla alianţă.

Şi, devenind statul romîn o putere din ce în ce maĭ respectabilă şi maĭ sigură garanţie a păceĭ în Balcanĭ, era foarte natural şi faptul, ca tripla alianţă să caute a cişiga Romînia pentru scopurile sale.

De altă parte, ingratitudinea dovedită de Rusia, prin răpirea Basarabieĭ, a înstrăinat Romînia de către fostul seŭ aliat şi tovarăş de arme şi a servit ca un stimulent aproape decisiv pentru alăturarea eĭ la tripla alianţă.

Se maĭ pusese în cumpănă şi soarta Romînilor din Transilvania şi Ungaria, pe care Romînia spera s'o amelioreze prin intermediarea tripleĭ alianţe.

O distincţie, însă, este inevitabil să facem: alăturarea Romînieĭ la tripla alianţă, este departe a însemna o *înfeodare a statuluĭ romîn la politica celor treĭ puterĭ centrale.*

Aceasta se dovedeşte pînă la evidenţă prin visita de la Petersburg.

Şi dacă aŭ fost mulţĭ aceia, carĭ au crezut că Romînia s'a *încorporat* tripleĭ alianţe, devenind un „satelit" al acesteia, — credinţa lor este desminţită prin evenimentele din urmă.

Visita de la Petersburg a dat o probă eminentă despre independenţa pe care 'şĭ-o păstrează Romînia faţă de relaţiile subordonate carĭ au înlanţuit-o fie de politica tripleĭ, fie de politica dubleĭ alianţe.

Proba aceasta strălucită a făcut să crească şi maĭ mult prestigiul Romînieĭ în străinătate şi în acelaşĭ timp a contribuit să delăture dintre Romînia şi marele imperiŭ de la nord o situaţie încordată, care nu maĭ avea nicĭ un rost să se menţină. Iar pentru Romînii de sub dominaţiunile străine, visita de la Petersburg constitue de sigur un eveniment îmbucurător, pentru că şi cu ocasia aceasta combinaţiunile ce s'au făcut prin presă au ţinut cont de eĭ: s'a vorbit în ziare romîne şi în ziare străine atît despre Romînii din Basarabia, cît şi despre Romînii din Transilvania şi Ungaria, aducîndu-se şi eĭ în legătură cu însemnătatea viziteĭ de la Petersburg.

Mare nenorocire înlăturată

Trenul accelerat No. 2, care a plecat astă seară din Iaşĭ la 9.15, a deraiat astă noapte lîngă staţia Zorlenĭ, la kilometrul 378, între cantoanele 43—44 staţiile Banca-Zorlenĭ. Maşina cu tot trenul a deraiat afară de vagonul de semnal. Douĕ vagoane s'aŭ răsturnat cu totul, dar nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane.

S'a cerut de la Tecuciŭ un tren pentru transbordarea călătorilor.

Se presupune că nişte făcătorĭ de rele aŭ scos bulanele care fixază şinele de traverse pentru a putea prăda pe călătorĭ.

Dăm amănunte la rubrica informaţiilor

ZĂPĂCIŢII

Se petrec în gospodăria comunală lucrurĭ carĭ nu se explică nicĭ de cum cu normele obicinuite ale judecăţiĭ. Inţelegem să se fure şi să se plătească diurne — aceasta, sub colectiviştĭ, e în ordinea firească a lucrurilor; dar să se facă neroziile pe carĭ le înregistrăm zilnic nu e permis nicĭ uneĭ primăriĭ liberale.

Cîte-va exemple:

Primăria de Iaşĭ dă în judecată pe un proprietar cum că 'şĭ ar fi construit casa fără autorizaţie — şi împricinatul prezintă, în şedinţă, autorizaţia liberată de comună. E o culme — nu?

Şi cu toate astea vĕ înşelaţĭ: zăpăciţii de la primărie aŭ făcut şi maĭ boacăne.

Comuna Iaşĭ vinde societăţii de tramvaie un loc în apropiere de gară — şi după ce se încheie contractul, se constată că terenul vîndut nu e al primărieĭ ci al direcţieĭ drumurilor de fier.

Şi nicĭ aceasta, cît e de groasă, nu e cea maĭ boacănă. Culmea zăpăceleĭ a atins-o primăria din Bucureştĭ. Melisienii din capitala regatuluĭ a trimis o somaţiune eforieĭ spitalelor civile, prin care o invita ca de urgenţă să'şĭ împrejmuiască un teren din strada Colţeĭ — căcĭ altfel, zicea somaţia, primăria va fi silită să cheme eforia în judecată pentru contravenţie. Şi ştiţĭ ce a răspuns eforia? „L-am împrejmui cu dragă inimă, dar terenul nu e al nostru ci al primărieĭ!

Şi zăpăciţii aceştia ne gospodăresc în loc să populeze ospiciile de alienaţĭ.

EXTERNE

Războiul proorocit

Actualul răsboiŭ spano-american era numaĭ izbucnirea laveĭ într'un vulcan care clocotia de multe zecimĭ de anĭ. Neîntreruptele răscoale ale Cubanilor contra domnieĭ spaniole, eraŭ fragmente din marele războiŭ viitor pe care spiritele înţelepte l'aŭ prevăzut şi proorocit de mulţĭ anĭ.

Sunt treĭ zecĭ de anĭ de cînd a apărut o publicaţie însămnată, scrisă în treĭ limbĭ, şi care se ocupa despre «reformele cerute în Cuba şi Portorico". O prefaţă a scriitoruluĭ francez Eduard Laboulaye analiză cu toată severitatea şi pătrunderea situaţia acelor insule şi prezicea războiul cam în aceştĭ termenĭ:

„...Dacă Spania nu-şi îndeplineşte făgăduielile, va veni o zi cînd tunurile Angliei şi ale Americeĭ vor cere îndeplinirea lor. Nu numaĭ un singur guvern european îşĭ închipuie că a amîna o chestiune vra să zică a o rezolvi. Ceea ce mă uimeşte e că miniştriĭ spaniolĭ nu-şĭ daŭ seama de primejdia ce-ĭ ameninţă cînd în toate zilele Statele-unite ţipă în gura mare că are nevoie de Cuba, că o va lua cu orĭ-ce preţ?.... Nu cred eĭ oare că spaniolii cubanĭ se vor putea uni la un moment dat cu Statele-unite? Asta ar fi o iluzie nenorocită.

In Europa nimenĭ nu-şĭ dă bine seama de atracţiunea ce exercită Statele-Unite asupra popoarelor încunjurătoare. Noĭ, bună-oară, nu ne putem închipui ca vre-odată un francez să-şĭ părăsească neamul ca să devie italian, saŭ viceversa, chiar dacă putem prevedea o alianţă a statelor Europene. Dar Statele-unite în America nu sunt locuite de o rasă distinctă; aci e întîlnirea tuturor acelora pe care-ĭ înăbuşă atmosfera Europeĭ vechĭ şi care vin să caute libertatea în Lumea Nouă; nu este un popor, ci un continent. Cuba anexată în mod liber va forma unul saŭ două state ale confederaţiuniĭ şi va păstra în totul limba, credinţa şi legile sale. Geograficeşte vorbind, Cuba, este americană; este de temut ca să nu devie curînd şi din punctul de vedere politic tot o insulă a Americeĭ."

Cartea de care am pomenit a rămas puţin cunoscută din cauza coincidenţeĭ apariţiuneĭ sale cu epoca de mare agitaţie care a provocat războiul franco-german de la 1870. Ea cuprinde însă adevărul întreg asupra situaţiuneĭ şi prezice cu multă precisiune evenimentele triste la care am asistat.

Sistemul dominaţiuniĭ spaniole pe de-o parte; ispita curentuluĭ de libertate dinspre nordul Americeĭ aŭ contribuit la răscoalele din Cuba şi Porto-Rico.

Proorocia, de alt-feliŭ, era lesne de făcut.

?

E curios. Colectivitatea nu guvernează nicĭ măcar în aparenţă după normele stabilite de constituţie. Toate puterile publice sunt întrunite în mîna unuĭ redactor de la *Voinţa Naţională*, care le conduce după capul luĭ şi după interesele partiduluĭ.

Procesele nu se maĭ judecă la tribunale, ci în coloanele *Voinţeĭ Naţionale* — ba chiar apelurile în contra sentinţelor judecătoreştĭ se adresează organuluĭ colectivist. Consiliul comunal nu desbate la primărie, ci se bate în sala de şedinţe şi discută în *Voinţa Naţională*. Acum şi administraţia se face tot prin gazeta oficioasă.

Şi e nostim cum se face această administraţie:

Liberalul, reptila cîtor-va deputaţĭ aleşĭ, deşi nechemaţĭ, saŭ preconizează un sistem saŭ recomandă ministruluĭ un anume punct de vedere; ministrul, de teamă să nu întîmpine opoziţie şi din partea reptilelor, se hotărăşte să-ĭ îndeplinească pofta. Atuncĭ intervine *Voinţa Naţională* şi cere contrariul. Şi ministrul, prins între ciocan şi nicovală, stă la mijloc şi tace din gură.

Acesta e cazul cu prefectul din Teleorman. Chiriţopolo, prin ziarul *Liberalul*, agasează pe prefect şi-ĭ cere înlocuirea. Cea-l-altă tabără, prin *Voinţa Naţională*, face cunoscut că proiţiaşiĭ să se astîmpere căcĭ *situaţia nu se schimbă*.

Aşa e sub guvernele cu autoritate morală: cînd Vodă zice «da» — Hincu zice «ba»

Impresiĭ fugitive

Reluarea şi continuarea *firuluĭ* de la 1888 de către amalgamul botezat: partid liberal, dacă în loc se însamne un pas înainte aŭ marcat şapte paşĭ înapoĭ, are în schimb pentru ţară un mare avantaj. Patrioţiĭ aŭ pus mînă de la mînă, şi, cu mic cu mare, s'aŭ grăbit să dee fie-care, în ceea ce'l privea, graţiosul concurs pentru o maĭ degrabă desagregare.

Procesul de descompunere al asociaţieĭ care ne guvernează merge cu paşĭ repezĭ spre desnodămîntul fatal şi este de sperat că ţara se va libera în curînd de o firmă care, alăturea cu legea, esploatează lumea cu marfă de contrabandă.

Dacă trecĭ în revistă viaţa celor treĭ anĭ din urmă a colectivităţeĭ, la putere, nu vezĭ altceva de cît o laudabilă sîrguinţă şi întrecere de a face partidul cît maĭ repede posibil odios în ochiĭ ţăreĭ. Două zecĭ de anĭ de guvern, al orĭ caruĭ partid, cît de fleac, din orĭ ce ţară din lume, nu ar fi putut aglomera asupra familieĭ atîtea pacate şi neomenii, ca acelea pe care conu Mitiţă *cu aĭ seĭ* le-aŭ aglomerat în comptul propriŭ al asociaţieĭ.

Patrioţiĭ aŭ desfăşurat, în ultima lor invazie, asupra afacerilor publice, talente şi aptitudinĭ necunoscute încă, carĭ contribuie a face ca ţara se ajungă a respira liber cu o oră maĭ curînd.

Şi să nu se creadă că aprecierile noastre sunt bazate pe vînt.

Căcĭ una din două:

Orĭ există în ţară o opinie publică deşteaptă, energică şi covîrşitoare, şi'n cazul aceşta la cea întîĭ suire 'n corabie, adică la cea întîĭ alegere generală fie de comune fie de camere, buruiana colectivistă va fi pentru totdeauna desrădăcinată din grădina ţăreĭ;

Orĭ că Acel pus de constituţie să vegheze la respectarea voinţeĭ poporuluĭ, va fi *silit* să intervie, văzînd că prin abuzul uneĭ bande fără scrupul se înăduşă conştiinţele şi se deplasează echilibrul necesar instituţiunelor carĭ formează organismul statuluĭ.

Dacă nicĭ una din aceste două imprejurărĭ nu intervin ca să puie oare care regulă, atuncĭ, ne găsim în o stare, de fapt, anormală şi pe aşa timpurĭ, nimenĭ nu maĭ poate garanta o pacînică eşire din situaţie, căcĭ răbdarea publică, de şi nereglementată de congrese internaţionale, are şi ea confiniile eĭ.

Dar iată-ne fără voe căzuţĭ în melodramă, rol care nu prea cadrează cu caracterul luĭ Juvenal. Lăsăm dar la o parte aceste conjecturĭ sinistre şi funebre, pentru vremurĭ maĭ puţin umoristice de cît acele ale figurilor ce cîrmuesc trebile noastre publice şi cerem lectorilor iertare de această trecătoare deviare.

Promitem, decĭ, pentru viitor, subiecte maĭ puţin lugubre şi le spunem la revedere pe mîne.

Juvenal

Şcoala sanitară militară din Iaşĭ

Subchirurgĭ, infirmierĭ, brancardierĭ

(Urmare)

Ast-fel rezultă că companiele sanitare au dese orĭ un număr prea limitat — faţă cu nevoile actuale şi maĭ ales cele viitoare — de tinerĭ destoinicĭ a deveni infirmierĭ. Iar la regimente e încă ceva maĭ greu, căcĭ nu se prevede un timp anumit, fie cît de limitat, pentru instrucţia sanitară a brancardierilor, ci, aceştia fiind în acelaşĭ timp soldaţĭ de front şi urmînd decĭ un întreg program zilnic de exerciţiĭ cu arma, etc. etc., ca şi întreaga trupă, medicul să caute să li se dea pe de-asupra şi instrucţia sanitară în orele lor de repaos! Din această cauză cele maĭ deseorĭ această instrucţie nicĭ nu se maĭ face; afirmăm că sunt foarte rarĭ regimentele carĭ aŭ brancardierĭ exercitaţĭ, şi că sunt destule chiar carĭ desemnau pînă azĭ ca infirmierĭ pe soldaţiĭ ceĭ maĭ nărăviţĭ.

Negreşit că această culpabilă negligenţă pare că nu se resimte în timpurĭ de pace sau maĭ bine se resimte maĭ mult în spinarea mediculuĭ regimentuluĭ, privat de orĭ ce ajutor în serviciul său. Va fi greu însă momentul cînd nevoea de dînşiĭ va deveni iminentă şi nu-ĭ va avea deja formaţĭ; căcĭ se ştie prea bine că graţie proectilelor aşa crezute umanitare ale nouelor arme, răniţiĭ vor fi foarte mulţĭ iar rănile foarte grave; şi numaĭ sanitarilor regimentarĭ li incumbă a da primele îngrijirĭ, de la care de multe orĭ atîrnă viaţa rănituluĭ.

Iată decĭ în puţine cuvinte cît stăm de rău cu personalul inferior, atît în serviciul sanitar civil cît şi cel militar.

Care e remediul la asemenea stare de lucrurĭ cu totul dăunătoare? Negreşit că numaĭ înfiinţarea de şcolĭ anumite pentru instrucţiunea acestuĭ porsonal dar şi asigurarea uneĭ poziţiunĭ celor carĭ vor îmbrăţişa această carieră.

In ramura civilă asemenea şcolĭ nu au existat pînă în prezent nicĭ odată, pe cînd în armată deja de mult timp erau, cel puţin de nume, aşa zisele şcolĭ de pe lîngă companiele sanitare, a căror existenţă, — dacă nu era probată prin alte rezultate, dar cel puţin prin diurna lunară de 100 leĭ ce se împărţea la unul sau maĭ mulţĭ medicĭ militarĭ. Această diurnă a fost desfiinţată în 1891 de ministerul de războiu, pe timpul cînd era director al Divizieĭ sanitare d. medic de corp de armată dr. Corvin, negreşit numaĭ că pe atuncĭ ea era o adevarată sinecură, faţă cu modul cum se conducea şcoala, a căreĭ cursurĭ şi durată de studiĭ nu era deplin reglementată, şi decĭ nu se făcea nimic. Intenţiunea însă a legiuitoruluĭ de a se crea şcolĭ serioase exista de bună seamă, de oare-ce reglementele prevedeau liberarea de brevete de subchirurgĭ, semnate de d. ministru de războiu, absolvenţilor meritoşĭ aĭ acestor şcolĭ; fără ca această dispoziţie să fi putut să se aplice conştiincios, din cauza tocmaĭ a dezorganizăriĭ şcoalelor.

Trebuia ca o mînă de fier, o energie rară să fi luat asupra-şĭ organizarea serioasă a instrucţiuneĭ elementelor sanitare inferioare militare.

In adevăr, pentru a arata remediul la starea dezastroasă de fapte pe care am expus'o maĭ sus, nu avem de cît să dăm ca exemplu de urmat la toate corpurile de armată, reînfiinţarea pe baze solide şi cu un program complect a **şcoaleĭ sanitare de pe lîngă spitalul militar din Iaşĭ,** *şcoală desăvîrşită, datorită neoboseiĭ muncĭ a d-luĭ medic şef al corpuluĭ 4 de armată dr. Corvin.* Infiinţarea de şcolĭ *în aceleaşĭ condiţiĭ escelente*, la toate corpurile de armată, dar sub o conducere riguroasă aşa ca să nu şovăiască, ar fi nu numaĭ folositoare armateĭ, dar o pepinieră de agenţĭ sanitarĭ instruiţĭ pentru serviciul sanitar civil, care nicĭ odată, precum voiu arata în urmă, nu va putea avea asemenea şcolĭ.

Şcoala sanitară a corpuluĭ 4 de armată a fost reorganizată de d. medic de corp de armată dr. Corvin încă din anul 1893. Deopotrivă îngrijit de serviciul sanitar al tuturor corpurilor de trupă ca şi de al spitalelor din corpul 4 de armată, şi cu aprobarea d-luĭ comandant al acestuĭ corp, d-sa a dat ordin tuturor corpurilor de trupă ca anual la 1 Aprilie să detaşeze la comp. 4 sanitară cîte un recrut cu carte şi apt, din care şcoala

organizată la această companie să formeze infirmierĭ pentru acele corpurĭ de trupă, la carĭ vor servi în asemenea calitate, restul de 2 anĭ de serviciŭ militar cît maĭ aŭ de făcut, după terminarea şcoaleĭ. Pe lîngă aceste elemente, şcoala are încă pe toţĭ recruţiĭ cu ştiinţă de carte aĭ companieĭ sanitare. Din toţĭ aceştia se vor forma *infirmierĭ*, adică sanitariĭ instruiţĭ să dea primele ajutoare, să facă pansamente, să îngrijească de răniţĭ şi bolnavĭ, să servească de agenţĭ inferiorĭ în caz de epidemiĭ etc. etc. Din aceştia vor putea rezulta maĭ tîrziŭ subchirurgiĭ şi agenţiĭ sanitarĭ pentru serviciul sanitar civil.

Escelentele 4 lucrărĭ (I anatomia, II mica chirurgie, III pansamente, bandaje şi aparate de fracturĭ, IV manevre cu targa de ambulanţe) datorite peneĭ d-luĭ colonel dr. Corvin, constituind şcoala Sanitariuluĭ infirmier, formează cele 4 cursurĭ urmate de eleviĭ şcoaleĭ, însoţite totdeauna de exerciţiĭ practice, pe lîngă serviciul zilnic în spital şi alternativ în secţiele medicală, chirurgicală, de ochĭ, sala de pansamente şi cea de operaţiĭ. Cursurile aŭ fost predate la început toate numaĭ de d. col. dr. Corvin, iar de 2 anĭ s'au încredinţat şi la 3 medicĭ militarĭ (medicĭ de reg. cl. II Vicol şi Gavrilescu şi med. de batal. Culian), care, sub conducerea neobosită a d-luĭ col. dr. Corvin, muncesc zilnic şi cu toată tragerea de inimă pentru instrucţia sanitarilor, *de şi de astă dată munca lor nu este compensată cu nicĭ o remunerare materială*, sau cel puţin să li se acorde de cheltuială de transport. Afirmăm că nu există la nicĭ un corp de armată o şcoală sanitară cu o organizare sanitară şi cu un mers aşa de regulat; ceea ce negreşit nu este de cît regretabil şi de remediat cît maĭ curînd.

Din punctul de vedere militar, învăţătura elevilor acesteĭ şcolĭ se curmează prin **manevre de ambulanţă;** ceea ce ştim că nu se maĭ execută nicăerĭ în ţară încă de pe timpul regretatuluĭ general dr. Davila. Asupra acestor manevre vom reveni.

Şcoala sanitară de infirmierĭ durează 6 lunĭ, după care în a 7-a urmează esamenele şi inspecţiele (Octombre). Nu se avansează la gradul de caporalĭ-infirmierĭ decît aceĭ soldaţĭ carĭ în adevăr aŭ dobîndit toate cunoştinţele necesare şi aptitudinea practică; rămînînd negradaţĭ aceĭ slabĭ la carte, pe care unele regimente i-aŭ timis numaĭ pentru a se supune ordinuluĭ, dar nu conform ordinuluĭ, adică dintre ceĭ maĭ cu ştiinţă de carte şi deştepţĭ, aşa că dese orĭ li se înapoiază pe primiĭ eleviĭ trimişĭ, dacă se constată slabĭ după esamenul ce li se face la sosire. Avansările infirmierilor la caporal şi sergent se fac numaĭ prin esamen, după terminarea şcoaleĭ, şi numaĭ la spitalul militar al corpuluĭ de armată.

Expunem toate acestea detaliĭ numaĭ pentru a arata cu cîte măsurĭ precante se îngrădeşte avansarea absolvenţilor aceşteĭ şcolĭ. Brevetul de subchirurg nu-l dobîndesc la terminarea aceşteĭ şcolĭ, ci după un an, în urma unuĭ noŭ esamen şi a unuĭ curs întăritor de 3 lunĭ cînd caporalul se avansează la gradul de serjent-infirmier.

O nouă măsură, complectînd formarea personaluluĭ sanitar inferior de la regimente, a fost luată de curînd de d. medic şef al corpuluĭ 4 de armată dr. Corvin, cu aprobarea d-luĭ general Iarca, comandantul corpuluĭ, carele a bine-voit a da ordinele în consecinţă.

(Va urma).

„Opinia" la ţară

— —

Domnule Redactor,

Pentru a cunoaşte şi cealaltă lume romînească halul administraţieĭ financiare a judeţuluĭ Vaslui, vĕ voĭ enumera cîte-va exemple carĭ vor edifica de sigur publicul, asupra faptuluĭ că este caracteristic colectiviştilor, de la mare pînă la mic să nu facă alt-ceva decît abuz şi fraudă.

In comuna Drăguşenĭ, în care comună are proprietate şi vestitul prefect Neron Lupaşcu, exista un pe ceptor, creaţiune a administratoruluĭ financiar, adus din Huşĭ, odată cu venirea sa la casierie. Acest perceptor comite fel de fel de abuzurĭ şi neregularităţĭ fără ca să primească macar observaţiĭ de la şeful sĕŭ, şi le comite chiar sub nasul prefectuluĭ.

Pentru a nu putea fi controlat de nimenĭ, de şi localul primărieĭ Drăguşenĭ are rezervată o cameră pentru percepţie, el a refuzat'o şi toate condicile le ţine acasă, făcînd toate operaţiile acolo, obligînd lumea să se ducă la el pentru a fi supusă grosolanieĭ şi mojicieĭ sale. Primeşte pe contribuabilĭ într'o tualetă ce numaĭ de cancelarie nu poate fi. Cu chipul acesta, avînd străjerul acasă, se folosesce de serviciile ce 'l obligă să ĭ' facă.

Un contribuabil, Niţică a Mariuţeĭ, contractînd acum 10 anĭ o boală incurabilă, comisiunea financiară 'l scuteşte de dările către stat, văzînd că numaĭ poate munci pentru a'şĭ cîştiga macar pîinea.— Zece anĭ este lăsat în pace, pînă la 1897, cînd primeşte somaţia ca să plătească suma de 57 leĭ 5 banĭ pe aniĭ 91, 92, 94, 95 şi 96, (No. somaţieĭ 26 din 1 April 97), şi cu chitanţele No. 172, 174, 175, 175 bis, 177 şi 339; femeia acestuĭ locuitor, vînzînd o vacă, plăteşte aceştĭ 5 anĭ.

Trece un an, şi la I Iulie anul curent, din noŭ este somat să plătească încă pe 5 anĭ, adecă pe 88, 89, 90, 97 şi 98, de astă dată suma de 76 leĭ 18 banĭ! Pentru această sumă i se sechestrează singura şi ultima avere, un cal, care este luat de o lună şi maĭ bine şi purtat de perceptor, ba încă ceva maĭ mult: de şi în procesul verbal de sechestru se prevede numaĭ calul, perceptorul a luat şi căruţa, pe care, într'o lună de cînd o poartă, a stricat'o cu desevîrşire.

Să fie cineva dator pe aniĭ 88, 89 şi 90 şi să nu 'ĭ se ceară ci să se lase aceştĭ anĭ şi să se ceară pe 91, 92 etc. nu e lucru curat.

Se vede că perceptorul caută să acopere pacatele lipsurilor sale de pe spinarea celor scutiţĭ şi a altor nenorociţĭ, pe carĭ cu o a doua ocazie voĭ avea cinstea a vi 'ĭ face cunoscut.

1898 Aug. 2. Drăguşenĭ **Cade.**

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Răposatul ex-cancelar Bismarck ajunsese cel puţin tot atît de învăţat ca faimosul „Pic de la Mirandole" judecînd după titlurile ce i se acordase în cursul anilor.

Iată datele diverselor diplome ce a primit,—onorific:

Filosofie, Halle, 21 Iunie 1867,
Drept, Goetingue, 3 Martie 1885 şi Erlangen 1 April 1885.
Ştiinţĭ politice, Tubingue, 1 April 1885.
Teologie, Giessen, 10 Decembrie 1888.
Medecină, Iena, 1896.

*

La Essex în Anglia, a avut loc zilele acestea o curioasă distribuţie de premiĭ. S'aŭ încoronat familiile care în timp de un an şi o zi aŭ dus menaj bun, fără nici-o ceartă saŭ neînţelegere. Lucrul trebuia dovedit cu martorĭ.

*

In curînd va apare de sub tipar un vals intitulat *Les fruits du mariage.*

Compoziţia e datorită profesoruluĭ Antonio Cirillo şi e dedicată d-neĭ Cirillo cu ocazia serbăreĭ nunţeĭ de argint. Coperta, foarte elegantă, va conţine un frumos tabloŭ.

Preţul va fi 2,50 iar pentru subscriitor numaĭ 1,50.

*

Şefiĭ şi regiĭ Galilor, în împrejurărĭ solemne, pronunţaŭ următorul jurămînt:

„Cerul este de-asupra noastră, pămîntul dedesuptul nostru, oceanul împrejurul nostru, totul ne înconjoară.

Dacă cerul nu cade, aruncînd din înălţimile sale o ploaie de stele pe suprafaţa pămîntuluĭ; dacă o sguduitură interioară nu sfarămă pămîntul însuşĭ; dacă oceanulcu pustiul seŭ albastru nu se ridică pînă la fruntea pletoasă a fiinţelor vieţuitoare, eŭ, prin victoria în rĕsboiŭ, lupte şi bătălĭi, voiŭ readuce la stanlul vacilor, acasă şi la locuinţă pe femeile răpite de către inamicĭ."

Grecii cunoşteaŭ, se pare, această formulă de jurămînt îndrăsneţ şi sălbatec.

*

Peste cîte-va zile va apărea în broşură, a 50 banĭ exemplarul, studiul d-luĭ C. Brudariu, publicat în *Opinia* sub titlul de: *Convertirea ţaranuluĭ la şcoală.* Chestiune foarte interesantă pentru învĕţătorĭ şi pentru toţĭ ceĭ ce se ocupă cu ridicarea nivelului cultural al ţaranuluĭ Romîn.

*

O CULME MEDICALĂ

Medicii tinerĭ să se pretindă „Mamoşĭ" fiind-că toţĭ caută... *„poziţiĭ"...*

Zigfrid.

*

CULMEA CONSECINŢEĬ...

Se fii membru în Liga antialcoolică şi să viĭ beat la şedinţă.

INFORMAŢII

Prefectura de poliţie a emis pînă astă-zĭ, de la 1 Ianuarie, 689 de paşpoarte.

— —

O datorie de căpetenie a agenţilor poliţieneştĭ e de a fi cuviinciosĭ cel puţin cu oamenii carĭ nu s'aŭ făcut vinovaţĭ de fapte incorecte.

Acest lucru nu-l înţelege, însă, un oare-care Gheorghiu, de la comisia dispărţireĭ a II-a.

Il recomandăm d-luĭ Zdrobicĭ pentru a lua cuvenitele măsurĭ.

— —

Vorbind dăună-zĭ despre bustul d-luluĭ Russ, am omis a spune că acest bust se ridică din iniţiativa d-luĭ dr. Gavrilescu, şi la această operă contribue tot corpul medical din Iaşĭ.

Bustul va fi aşezat în sala de operaţiunĭ a secţieĭ chirurgicale a d-luĭ dr. Bottez, de oare-ce această secţie a fost în conducerea decedatuluĭ chirurg.

Bustul, de o frumuseţă şi de o asemînare incomparabilă, a fost executat de artistul Tronescu.

— —

Alaltă-erĭ s'a trimis de la Castelul Peleş, Mitropolituluĭ din Petersburg, un album splendid, conţinînd fotografia tuturor bisericilor construite de M. Sa Regele pe domeniile Coroaneĭ, precum şi fotografia tuturor bisericilor restaurate.

Albumul s'a trimis prin legaţiunea romînă din Petersburg.

— —

Un accident nenorocit s'a întîmplat în strada Primărieĭ.

La locuinţa d-neĭ Buceag, din acea stradă, se află o momiţă.

O copiliţă care trecea pe-acolo a fost muşcată la picior şi probabil că s'ar fi întîmplat o nenorocire maĭ mare, dacă nu interveneaŭ trecătoriĭ.

Copila a fost transportată la secţia chirurgicală a d-luĭ dr. Botez, unde 'ĭ s'aŭ dat primele îngrijirĭ şi d'aci a fost transportată la spitalul antirabic.

Să bănueşte că momiţa ar fi turbată.

— —

PETRECERĬ LA IAŞĬ

DE LA COPOU

Aseară la Copoŭ multă lume, ca de obiceiŭ, cum vine în toate Duminicele, favorizaţĭ atît de vremea frumoasă cît şi de repausul duminical.

In asistenţă observ:

D-nele căp. Herzog, Şumuleanu, căp. Panu, Cornescu, Chirculescu, Drăghicĭ, Cuciuc. Curcumelli, Antoniade, Stamatopol, Petrescu, Vartic etc.

D-şoarele: Curcumelli, Aglae şi Efigenie Panu, Cîslariu, Chirculescu, Bugeac, Vereanu, Renescu, Faur, Marie Cornescu, Stamatopol, Corvin, Drăghicĭ, Florantin, Tzony, Frunzetti, Carp, Lupu, Sava, Sturza etc.

D-niĭ; Volenti, col. Stamatopol- locot. Ernicĭ, maior Renescu, căp. Stroja, căp. Panu, Colceag, Cornescu, Camil şi Const. Şumuleanu, Orest Panu, Carp Negrescu, Ivan etc.

— —

Circul Hüttemann

Una din distracţiunile plăcute ale Iaşuluĭ se încheie astă-zĭ. Circul Hüttemann va avea astă-seară ultima serată de adio. D. Hüttemann, directorul circuluĭ, din adîncă condescenţă pentru Iaşĭ, a ţinut să se despartă de publicul nostru, şi de astă dată printr'un act care va lăsa cele maĭ plăcute impresiunĭ. Serata de adio a consacrat'o pentru ajutorul uneĭ văduve cu doĭ copiĭ, care în urma decedăriĭ soţuluĭ eĭ duce viaţa în cea maĭ neagră mizerie. Fapta d-luĭ Hüttemann este foarte laudabilă, şi nu ne îndoim că publicul se va grăbi a răspunde la apelul săŭ.

D. Hüttemann duce cu sine simpatiele noastre, şi sperăm să-l maĭ revedem în oraşul nostru, în timpurĭ maĭ favorabile cînd ar putea fi maĭ bine incurajat.

— —

Şedinţa de Sîmbătă de la consiliul de higienă nu s'a ţinut din cauza că medicĭ n'aŭ respuns la convocare.

D. dr. Rojniţă e foarte suparat — s'a văzut nevoit să ridiee şedinţa ....înainte de a o fi deschis.

— —

La marile manevre de toamnă vor fi invitaţĭ să asiste şi ataşaţiĭ militarĭ străinĭ.

In acest scop, ataşaţiĭ în chestiune vor lua reşedinţa la Focşanĭ.

— —

D. Grigorie Macri, primul efor al spitalelor sf. Spiridon, pentru moment investit şi cu funcţiunile de director al băilor din Slănic, face,—în mod inconştient se'nţelege—reclamă meritată ziaruluĭ «Epoca».

Iată cum:

Articolul de fond de astă-zĭ, intitulat *Chestie de procedură*, conţine între altele şi fraza următoare:

«Ceia-ce scandalizează maĭ mult pe «oameniĭ cinstiţĭ, privind pe colectivitate, «sunt deprinderile detestabile, necinsti«tele procedeurĭ, neauzitele şarlatanĭ «carĭ constituesc fondul şi unica raţiune «de a fi a acestuĭ partid. Ideile lor trec «neobservate faţă cu nerusinarea pe care «o desvoltă în viaţa publică».

Pe cînd uniĭ şi alţiĭ comentau aceste aprecierĭ ale «Epoceĭ», d. Macri, într'un grup de cîţĭ-va inşĭ unde se discutau chestiunĭ politice, făcu următoarea declaraţie:

Ca om politic, prefer să am lîngă mine opt hoţĭ cu opt voturĭ de cît treĭ oamenĭ cinstiţĭ. Textual.

Această declaraţie a avut de efect să convingă pe toată lumea, nu numaĭ că aprecierile «Epoceĭ» la adresa colectivităţiĭ, sunt foarte juste;—dar că şi ideile fruntaşilor colectiviştĭ sunt tot atît de nerusinate ca şi procedeurile lor.

— —

Abia astăzĭ a sosit la primărie înştiinţarea că ministrul de interne a încuviinţat rectificarea bugetuluĭ anuluĭ crt.

Pînă acuma ministrul a încuviinţat treĭ modificărĭ.

Prima oară, cînd bugetul a fost echilibrat—numaĭ pe hîrtie—prin veniturile ordinare.

A doua oară, cînd cu celebra conversiune şi împrumutul de milioane.

Şi a treia oară, astăzĭ, printr'o adresă care încuviinţează un împrumut de 700,000 leĭ pentru echilibrarea bugetuluĭ.

Cele multe 'nainte, d-le ministru!

— —

D. Tacu şi-a ajuns scopul. Cu toată opunere a şefuluĭ serviciuluĭ technic, d. Tacu a dispus să fie angajaţĭ încă patru supraveghetorĭ.

Aceştia de sigur că nu îndeplinesc condiţiunile de admisibilitate în asemenea funcţiunĭ, dar aŭ calitatea de a fi agenţiĭ d-luĭ Tacu.

— —

Neculaĭ Leureanu, sub-comisarul secţieĭ 4-a, a perdut Simbătă, între orele 10—2, un plic de pînză albă în care avea suma de 280 leĭ în bilete de bancă, din care 2 de 100 leĭ şi 4 de cîte 20 leĭ, 2 poliţe deschise semnate de Dimitrie Balţatu la ordinul sĕŭ, pe suma de cîte 400 leĭ, şi una obligaţie pe suma de 180 leĭ, subscrisă de Gheorghe Timofti. Biletele de bancă toate sunt iscălite cu numele Leureanu.

— —

La serviciul siguranţeĭ a fost arestat Iancu David, bănuit în privinţa furtuluĭ de haine de la Singer sin Buium, din strada Broscăriei No. 7.

— —

La secţia II-a s'a arestat Dumitru Grigoraş, dezertor din regimentul 7 calaraşĭ.

— —

La spitalul Sf. Spiridon a fost adus şi internat locuitorul Dumitru I. Ciobanu, din comuna Ipate, judeţul Vasluĭ, avînd căputa piciorului drept tăiată de o maşină de trierat.

— —

In strada Crucei No. 37, la crişmarul Marcu Bercu Leibovicĭ, astă noapte pe la oarele 2 jumătate s'a aprins cerdacul de din dosul caseĭ. Focul fiind văzut de sergentul din punct, care împreună cu alţĭ vecinĭ l'aŭ stins imediat fără a maĭ aviza pompierii. Focul a fost pus de nişte făcătorĭ de rele.

— —

Mihel Rapaport ducîndu-se la cofetăria luĭ Ioan Charim, s'a încercat să fure un pahar, însă cofetarul surprinzîndu-l s'a repezit la dînsul cu un cuţit împunsîndu-l în picior. Rapaport a fost trimes spitaluluĭ Sf. Spiridon pentru a fi pansat.

— —

La secţia I s'a arestat băiatul Vasile Dimitriu din Ţicău fiind surprins pe cînd buzănărea pe vînzătorul de fructe din poarta circuluĭ.

— —

In strada Paşcanu No. 26 a murit copila Iulia Constantinescu în vrîstă de 10 anĭ, fiind bolnavă de meningită.

— —

Locuitorul Gheorghe Lela a fost internat în Spitalul antirabic fiind muşcat de un cîne turbat.

— —

In strada Toma Cozma, în dreptul caseĭ cu No. 74, s'aŭ spart conductele de apă ce merg la liceul internat.

— —

De la locuitorul N. Iorga, din secţia II-a în lipsa sa de acasă, i s'a furat de către servitorul sĕŭ Dumitru Florea, prin deschiderea unuĭ geam şi stricarea lăcăţeĭ, 205 leĭ, 3 acte de proprietate, libretul de armată, doue rînduri de haine negre, 2 fuste de lînă, un palton, o căciulă, o pălărie, doue talii de lînă, furculiţe, cuţite, doue linguriţĭ de argint şi două cămeşĭ colorate.

— —

Agentul siguranţeĭ Popovicĭ, a arestat pe Mihalache Baduru şi George Vîzdoagă, presupuşĭ ca autoriĭ furtuluĭ de la Elena Barbu din strada Brănduşă.

ROMANIA

Primăria Comuneĭ Iaşĭ

Expoziţiunea Regională de Vite

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa tuturor proprietarilor de vite din ţară, şi în special acelor din Judeţele: Iaşĭ, Roman, Neamţ, Bacău, Botoşanĭ, Dorohoĭ, Vasluĭ, Fălciŭ şi Suceava, că de la 20 până la 25 Octombrie viitor a. c. are a se ţine **o Expoziţiune şi concurs de Vite** la **Tîrgul de Vite** construit lîngă Abatorul noŭ al acesteĭ Cumunĭ, la care se vor primi: taurĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, bivoliţe, harmasarĭ, caĭ, epe, berbecĭ, oĭ, ţapĭ, capre, şi rîmătorĭ.

Aceste animale pot fi de tăet, de muncă, de producţiune saŭ de lux, în orĭ-ce număr şi de orĭ ce rasă saŭ etate.

Vitele se vor primi în localul expoziţiuneĭ de la 15 pînă la 20 Octombrie inclusiv.

Recompensele ce se vor decerne în ziua de 25 Octombrie sunt:

15 medaliĭ de argint aurite,
25 medaliĭ de argint,
50 medaliĭ de bronz.

In deosebit de aceste se vor da un mare număr de recompense băneştĭ în numerătoare precum şi diplome cu menţiunĭ onorabile.

Comuna nu va percepe nicĭ o taxă pentru locuinţa vitelor în Expoziţiune, iar furajul se va putea procura de Administraţia Tîrguluĭ de Vite cu preţul costuluĭ în piaţă.

Căile Ferate Romîne vor acorda reducerĭ importante pentru transportul vitelor la Expoziţiune.

Această Expoziţiune stă pusă sub controlul uneĭ Comisiunĭ compusă din administraţia Comuneĭ Iaşĭ, un representant al Ministeruluĭ Agriculturei, Comerciuluĭ, Industrieĭ şi Domeniilor şi a unuĭ număr de proprietarĭ marĭ din diferite Judeţe ale ţăreĭ.

Se invită dar pe toţĭ proprietariĭ de vite a trimete spre expunere orĭ-ce fel de vite ar poseda, şi în orĭ-ce număr, căcĭ pe lîngă Expoziţiunea sus zisă, la această epocă se ţine în Iaşĭ, în acelaş local şi unul dintre cele maĭ importante (bălciurĭ), acel numit de «Sf. Dumitru» în care ceĭ ce vor voĭ pot să-şĭ desfacă vitele de spiculă.

Primar, **N. GANE**

Secretar Cons. **N. A. Bogdan.**

Bir. Administrativ
Nr. 16578
1898, Iulie 22

ANUNCIU

Lămînarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne şi chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuţĭ, Hauptstrasse 20.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

IORGU RADU

AVOCAT

Str. Alexandri No. 2

Face cunoscut onor public precum şi onor d-sale clientelă că rămîne în Iaşĭ în tot timpul vacanţieĭ primind procese fie la orĭ ce instanţă judecătorească.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ aparţinătoare de ramura silviculeĭ.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ŞI 50 BANI METRU PATRAT PINĂ LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Şi Lacul Techir Ghiol

în condiţiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritătile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît şi pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureştĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informaţiunĭ precum şi pentru planul de situaţiune al acesteĭ localităţĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureştĭ, str. Doamneĭ No. 27.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, a vînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895	3,500
„ „ „ „ „ 1896	2,200
„ „ „ „ „ 1897	1,200

Amatorii se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Alex. G. Dabija

AVOCAT

— *Strada Golia 67* —

Se'nsercinează în timpul vacanţeĭ cu acte de notariat, şi pledarea afacerilor urgente.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ şi magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, şi în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker şi caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit inaintea Tribunaluluĭ.

Cota oficială

Constanța 2 August 1898.

Orz 1500 hect. leĭ 4.20. Orz 70 hect. leĭ 11.20. Repița 60 hect. leĭ 6.20. Secară 60 hect. leĭ 5.80. Meiŭ 30 hect. leĭ 5. Grîu arnăut 10 hect. l. 9. Ovĕz 50 hect. leĭ 4.50.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nimic.

Asistența medicală la sate

MEMORIŬ

(Urmare)

Dacă pe lîngă sifilitici, pelagroși, ftizici etc. vom adăuga infirmii și extropiații, a căror existență prin sate, până la vîrsta de 21 de ani, o confirmă prin cifre elocuente, lucrările Medicilor recrutori; și dacă vom mai adăuga și pe cei de o vîrstă mai înaintată, ajungem la un număr considerabil. Ei bine, dacă ne întrebăm: sifiliticii, pelagroșii, ftiziciĭ, scrofuloșii, infirmii, extropiații, etc., ce progenitură lasă în urmă?

Această stare de lucruri trebue să ne îngrijească, gîndindu-ne la generațiunea ce ne va urma și cum nu putem opri pe nimeni de la exercițiul funcțiunilor fizice și prin urmare, de a procrea, fiind că toată suflarea omenească are aceleași drepturi la dantul comun al vieței.

Ne incumbă dar o sfîntă datorie, ca să îndreptăm această tristă stare de lucruri.

Și fiind că mijloacele nu ne lipsesc, trebue să punem toată energia și toată voința, pentru a vindeca pe unii și a îmbunătăți soarta altora. Bolnavii să se caute prin spitale infirmii și extropiații, să se interneze prin azile și dacă nu avem azile, avem însă în schimb multe spitale, putîndu-se unele dintrînsele transforma în azile, căci numai ast-fel vom atinge de odată două scopuri, și pe cel umanitar și pe cel social.

Pe lîngă acestea să dăm și o ast-fel de organizație serviciului sanitar la sate, ca Medicii de plasă, să fie în putință de a vizita bolnavii graví, din două în două zile și pe ceilalți de două ori pe Septămînă.

Iar întru cît privește pe infirmi și pe cei atinși de boale chronice, cel puțin o dată sau de două ori pe an, Medicii la sate, în deplin acord și ajutați de administratorii plășilor, să facă catagrafia bolnavilor atinși de afecțiuni chronice și infirmități, etc., urmînd ca pe cei întăi, să-i caute cu atențiune pe la căminurile lor, dacă va fi posibil, saŭ mai bine să-i repartizeze pe la spitalele din județ, ori la acele cu secțiuni speciale, de prin centrele mai apropiate și pe cei de a doua categorie (infirmii și extropiații) absolut pe toți să-i interneze în azile.

Prevăd că unii poate să-mi obiecteze că statul nu poate să ducă toate sarcinile și că inițiativei sociale îi incumbă și ei datoria, de a se îngriji de desmoșteniții săi.

Eŭ zic că nu.

Cînd este în joc un interes vital al țărei întregi, rolul exclusiv trebue să-l aibă numai statul și numai el poate găsi mijloace suficiente, pentru a face și binele și răul, tot în aceiași măsură.

In definitiv neamul nostru, mai mult ca alte neamuri, are o supremă nevoe, de a fi călăuzit și ocrotit încă multă vreme de stat; dînsul dar are o sfîntă datorie, de a face toate sacrificiile posibile și imposibile, pentru a lăsa timpurilor viitoare o generație viguroasă. Prin urmare atît interesul conservărei de rasă, cît și starea actuală de lucruri, sunt doi factori puternici, care ne silesc să nu mai stăm cu mîinele în sîn.

Igiena la sate

Afară de puține excepțiuni, atmosfera propriu zisă a satelor este infectă, iar apa de băut otrăvită. De alt-fel în favoarea acestei opiniuni, militează în de ajuns și starea actuală a orașelor, cu totul deplorabilă din aceste puncte de vedere.

Nu mai vorbesc de satele situate pe lîngă bălți stagnante, unde paludismul cu tot cortegiul lui de manifestațiuni morbide, aŭ sleit și forțele fizice și cele intelectuale, ale multor mii de indivizi.

Țaranul nostru, fie din ignoranță, fie din neglijență, fie din cauza altui complex de împrejurări, este foarte refractar igienei, dînsul nu-și întreține nici casa, nici ograda sa în stare igienică.

Și pe cît timp vitele de muncă, vor trăi în preajma casei țăranului, nu-i putință de a se realiza o stare igienică la sate.

Trebue dar, în interesul sănătății publice și în interesul general al țărei, ca să facem ori ce sacrificii și cu ori ce preț să înființăm ocoale de vite la fie-care sat. Ast-fel ca vitele de muncă ale țăranilor, să fie îndepărtate de locuința sa și să-l instruim a le îngriji mai bine.

Prin această măsură vom scuti pe viitor casa sateanului de o infecțiune perpetuă și-l vom sili indirect, de a se ocupa mai mult de gospodăria sa.

Dr. Neculai Chrisokefalo.

(Va urma)

Gazetărie Americană

Cu ocazia unui naufragiŭ redacția ziarului american *Tribune* află că alt ziar, *Herald*, are toate amănuntele și că va eși a doua zi în suplement cu toată descrierea naufragiului. Un redactor de la *Tribune* se duce la ziarul *Herald*, dar aici găsi toate ușile închise; nu-și perdu răbdarea și așteptă afară pînă la mezul nopței, cînd, eșind un băiat de la tipografie, îl conrupse cu zece dolari și luă prima corectură. La *Tribune* totul era pregătit, corectura fu tăiată în 30 de bucăți și în zece minute fu culeasă. *New-Iork-Herald* nu apăruse încă, și *Tribune* eșise deja cu toate amănuntele.

***

Un general venise la New-York pentru a'și pune candidatura la un post însemnat. La otelul unde găzduia veniseră foarte mulți reporteri ca să'l interwieveze, așa în cît generalul anunță că pe cel dintîi reporter care va veni, îl va bate și 'l va da afară. Reporterul de la *Tribune* tocmi un boxor de profesiune care intră la general recomandîndu-se de ziarist, iar reporterul se puse după ușa interdeschisă. Generalul sări la boxor dar își găsi nașul, căci mîncă o zdravănă bataie. A doue zi ziarul *Tribune* apăru cu toate amănuntele acestei bătăi. Rezultatul fu că generalul, acoperit de ridicol, își retrase candidatura.

ULTIME INFORMAȚII

Iarăși se agită ideia convocărei unui congres guvernamental.

Din Capitală ni se scrie următoarele cu privire la acest congres:

D. Dim. Sturdza este hotărît a convoca un fel de congres pe la finele lunei August, spre a se lua oare-cari hotărîri în ce privește campania electorală comunală și spre a încerca împăcarea, nu cu drapeliștii, ci cu diferitele coterii guvernamentale de prin unele orașe.

La acest fel de congres vor fi convocați toți deputații și senatorii guvernamentali, precum și primarii tuturor reședințelor de județe și președinții consiliilor județene.

Despre o tentativă de împăcare cu drapeliștii pînă acum nu e nici vorbă.

„Opinia" la Unghenĭ

Duminică, 2 August, a avut loc în Unghenĭ un concert urmat de bal, dat de corul școalei din Minzetești, sub dirijarea profesorului Toma, cu concursul mai multor elevĭ ai conservatorului și a drăguței d-șoare Ortanse Mihailescu. Multă lume a ținut să asiste la acest concert. Aglomerația era așa de mare, în cît direcția C. F. R. a fost nevoită să pue și vagoane de marfă în stația Iași. Bilete nu mai erau, așa că mulți a trebuit să ia bilete de la Nicolina. La ora 7 jum., corul intonează imnul regal.

Toți copiii erau îmbrăcați național iar fetele într'o uniformă constînd din fustă albastră și cămeși naționale.

D-șoara Ortanse Mihailescu, a cărei voce a fermecat de atîtea ori publicul ieșan, a smuls și de astă dată numeroase aplauze. *Doina lui Rațiu* și *Mindrulița de la munte* au fost zise cu atîta dulcețe, încît la finele fie-cărei bucăți 'i-se făcea adevărate ovațiuni. La urmă i s'a oferit un frumos buchet din partea mai multor doamne și domni din asistență.

D. Rogojină, a fost rechemnt la rampă de nenumărate ori; la urmă a fost viu felicitat de către comitetul de organizare. D-nii Damaschin și Todiriță Mandrea, cel întăi în *Deșteptarea Romîniei* și al doilea în *El Zorab* au fost cît se poate de bine. D-nii Dimitriu, Radovici, Pantazi au fost de asemenea bine. La urmă d. Ropală, revizor școlar, mulțumi publicului pentru buna voință ce a avut de a da concursul său pentru această bine facere. Banii ce s'au strîns vor fi întrebuințați pentru cumpărarea a diferite obiecte necesare școalei. D-nii Mandragiu, Ștefăniu, Stihi, Tatomir membri în comitet aŭ căutat să satisfacă publicul pe cît le-a stat prin putință. Orchestra conservatorului, compusă din d-nii Ciolac, frații Jorescu și Zoldester a acompaniat pe concertiști. In tot timpul concertului s'au tras focuri de rachete.

La ora 10 lumea trece în bal. Muzica intonează cunoscutul vals al lui Cerilo, *La Fleur de Mais* și tinerii se perd în valurile voluptosului vals.

Notez în treacăt pe d-nele Ștefăniu, președinta balului, Cardaș, Ropală, Mandragiu, Ureche, Stihi, Răducan, Cujbă, Antoniade, Mavrodi, Mironescu, Giurcăneanu, Peride, Dobias, Vîrlănescu, Roiu, Cocea, Vasiliu, Samsonovici Roiu, Botez, Vartic, Teodor, Panaitescu, Popescu, Gheorghiu, Mihăescu, Selten, Cristea, Pompilian, Radovici, Macari, Romanescu, Scobaĭ, Dobreanu, Vișan, Ghidionescu, Zavalide, Disem, Florescu, Antoniu, Zăhăreanu.

Frumosul buchet de domnișoare era compus din d-rele: Olimpia Mihăescu, Natalie Protopopescu, Marie și Beatrice Cardaș, Constantiniu, Mandragiu, Hurabiell, Lucreția și Marie Roiu, Pețit, Mihailescu, Pantazi, Trifan, Culian, Pompilian, Stihi, Duca, Grigoriu, Baidag, Ela Neculau, Cantemir, Ureche, Cujbă, Bratu, Dordea, Pascu, Răducan, Alexandrina Neculau, Lucia, Maria, Natalia Popescu, Adela și Zavina Mihail, Poroineanu, Ionescu, Antoniu, Vartic și altele pe care le rog să mă scuze că le-am scăpat din vedere.

Dintre d-nĭ observ pe d. Ropală, Ștefăniu, Cardaș, Vîrlănescu, Stihi, Ureche, loct. Mihailescu, Ioanac student, Stroescu, Contu, Popescu, Răducan, Dordea, Balasoclu, simpaticul dn. Mandragiu, Samsonovici, Disem, Dorinștein, Cujbă, Roiu, Cantemir, Scobaĭ. Dintre tinerii dansatori observ: Petit un bun dansator, loct. Capelescu, Vizanti, Gheorghiu, Lapteș, T. Panu, Melinte, Stihi, Toader Mandrea, Gh. Cardaș.

Șadrac

Organizarea expoziției de Vite

Folosul expoziției.—Felul animalelor admise.—Programul expoziției.—Medaliile.—Comisiunea.

La primărie se lucrează cu multă activitate pentru organizarea expoziției de vite. Adică vorba vine că se lucrează. Se face mai multă gălăgie și într'un scop lesne de înțeles: reclamă electorală.

Date fiind ordinele stricte ale d-lui Tacu, de a nu se comunica nimic reporterilor de la *Opinia*, suntem siguri că o nouă cercetare va avea loc pentru a se descoperi pe funcționarul care ne-a comunicat cele de mai jos. In zadar se va încerca d. Tacu, însă, căci însuși d-sa e autorul, d-sa e cel care a comunicat cele ce urmează.

Ce să'ți facem coane Iorgule, dacă ieștĭ limbut!

*

După program, expoziția va fi deschisă de la 20—25 Octombrie și vor fi invitați să participe viticultorii din județele Dorohoiŭ, Botoșanĭ, Suceava, Iași, Roman, Vasluĭ și Fălciu.

Animalele ce se vor admite vor fi vite cornute marĭ și micĭ, oile, caii și rîmătorii de orĭ-ce specie, de orĭ-ce rasă și de orĭ-ce provenieață.

Animalele vor trebui să fie prezentate de la 15 cel mult pînă la 20 Octombrie, după care termen nu se vor mai primĭ.

*

Distribuirea medaliilor se va face în ziua de 25 Octombrie. Se vor acorda 15 medalii de argint aurit, 25 medalii de argint și 50 de bronz.

Se vor da și premii bănești, în care scop ministerul domeniilor a contribuit cu 5000 de leĭ.

Pentru transportarea animalelor, direcția C. F. R. va acorda însemnate reducerĭ de taxe de transport.

Pentru organizarea acestei expozițiuni a fost alcătuită următoarea comisiune: N. Gane, Principele Gr. Sturza; Ștefan Șendre, Andrei Vizante, Jean Goilav, Gh. N. Pilat, Adam Mitache, Văsescu și Gh. Drăghici, Lăcusteanu, Neculai Ioan și dr. Gh. Jocu.

Comisiunea, precum am anunțat dăunăzi a fost invitată să se întrunească în ziua de 15 Septembrie pentru a lua măsurile de cuviință.

Reorganizarea poliției

Deja de mult s'a anunțat că d. Ferechide lucrează la un proiect de lege privitor la reorganizarea poliției.

Astă-zi se cunosc mai multe amănunte ale acestui proect.

Iată cîte-va puncte cu privire la polițiile din provincie:

Vor fi polițiĭ de clasa I și polițiĭ de clasa II.

Cele de clasa I vor coprinde orașele cele marĭ, ca Ploeștĭ, Galațĭ, Brăila, etc. iar cele-l'alte orașe vor intra în a doua categorie.

Personalul primei categorii se va compune din 8 comisarĭ, 16 sub-comisarĭ, copiștĭ și archivarĭ, iar al celei de a doua din 4 comisarĭ, 12 sub-comisarĭ, copiștĭ și archivarĭ.

Se vor organiza apoi secții după numărul comisarilor și aceștia vor fi obligați a sta în despărțirile din carĭ fac parte.

Cu cancelaria va fi însărcinat un comisar cu titlul de director.

Șeful poliției se va recruta din licențiați ai unei facultăți de drept sau științe de stat.

*

Odată cu aceste îmbunătățirĭ în recrutarea personalului se va avea în vedere și îmbunătățirea lefurilor luĭ.

Se știe că astă-zĭ un comisar din provincie are 120 leĭ lunar, iar șeful poliției 250—300 leĭ, așa că se înțelege de la sine că în asemenea caz astă-zĭ nu se poate recruta ceva bun și care totuși să fie plătit cu o leafă așa de mizerabilă.

*

Odată cu reorganizarea poliției se va reorganiza și serviciul de siguranță.

Modul cum astă-zĭ este întocmit acest serviciu lasă foarte mult de dorit. Din cauza lefei mizerabile de 60 leĭ cu carĭ sînt plătiți agenții, nu ocupă această funcție de cît tot ce este mai stricat în Capitală, pungași, bețivĭ și tot soiul de oamenĭ incapabilĭ: ba ceva mai mult, se impune șefului siguranței, de către inspectorĭ și prefect, de a pune în această funcție sau în aceea de subcomisar oamenĭ carĭ numai încasează leafa fără a face nimic în schimb.

Va face apoi o poliție secretă pentru drumul de fier. Desele furturĭ ce se comit în tren au dat de gîndit ministrului, care va hotărî ca fie-ce tren să fie în tot-deauna însoțit de un agent sau doĭ, după numărul persoanelor carĭ călătoresc.

Deraiarea trenului accelerat

Cauzele deraierei.—Trenul răsturnat.—Pasagerii salvați.—Trenurĭ de ajutor.—Intîrzierea trenurilor.

Un accident teribil s'a produs astănoapte și numai printr'o minune se poate explica cum de nu avem de înregistrat o adevărată catastrofă.

Două vagoane de clasa I și vagonul cu paturĭ resturnate, toate vagoanele eșite din șine și totuși nu avem de înregistrat de cît vr'o patru cazurĭ de rănĭ ușoare.

Trenul No. 2 care a plecat asară din Iași la ora 9 și 15, a deraiat la o distanță de 4 kilometri dincolo de Zorlenĭ, între această stație și Banca, de pe linia Vasluĭ—Birlad.

Iată în ce împrejurărĭ.

Precum s'a dovedit în urmă eclizele și crampoanele carĭ unesc șinele, aŭ fost scoase de o mînă criminală. La un moment dat, mașinistul simte că mersul trenului nu e normal și dă semnalul pentru strîngerea frînelor.

Mașina și un vagon trecuseră deja, și la semnalul de alarmă, frînariĭ opresc frînele.

Din pricina sforțărei produsă în timpul acestei operațiunĭ, însă, șinele au deviat din loc. Două vagoane de clasa I s'a resturnat imediat, vagonul cu paturĭ iaŭ direcție transversală cu linia și se îngroapă pînă la osie; restul vagoanelor deraiază de aseminea.

Norocul a fost că terenul e drept, fără accidente.

Țipetele erau teribile. Era noapte și întuneric—12 și 10 minute—cele mai multe din lămpĭ se stinseseră.

Imediat, însă, se constată că nicĭ un accident grav de persoane nu s'a constatat.

Se dau semnalele de alarmă și peste vr'o oră sosește din Bîrlad un tren special în care, între alții vine și procurorul.

Din Tecucĭ sosește de aseminea un tren aducînd ajutoare medicale.

*

Sunt rănițĭ: d. Mișu Alexandrescu, avocat din Bucureștĭ, care se afla în vagonul cu paturĭ, Are o dislocație a humerusului. O doamnă dintr'un vagon cl. I rănită la cap, un pasager din vagonul ultim, cl. III, avînd o rană la picior.

Mai grav rănit e și șeful de tren, care se afla în primul vagon de clasa I-a.

*

Procurorul de Bîrlad a procedat la o anchetă, din care rezultă că s'a urmărit un scop criminal, căci în porumbul din apropierea liniei s'a găsit un cîrlig cu care s'a operat pentru scoaterea crampoaneler și a eclizelor.

Cantonierul din apropiere, cercetat, a declarat că dormea pe cînd a trecut trenul.

Soția acestuia declară că 'n momentul cînd a auzit șuerul de alarmă, cantonierul a tresărit înspăimîntat grozav — ceea ce s'ar putea explica în mai multe chipurĭ.

Cercetarea continuă și astă-zĭ.

*

Pasagerii aŭ stat toată noaptea pe cîmp pînă s'a format un tren din Tecucĭ care să conducă pasagerii la Buzăŭ.

Trenul accelerat No. 1, care sosește aci la 7.45 dimineață, a trebuit să se oprească la Banca. Pasagerii aŭ făcut transbordare și aŭ ajuns în Iași la 11 și 10, fiind puși în comunicație cu trenul mixt de Vasluĭ care sosește în Iași la acea oră.

Lucrătorii măcelari din abatoriŭ s'aŭ pus azi în grevă, din pricina unor măsurĭ vexatorii pe carĭ pretind că le-ar fi luat d. Bahrim, intendentul abatoriului.

Vom cerceta casul și vom da amănunte.

Pînă atuncĭ un lucru e sigur: mîne va lipsi carnea în piață—după ce pînă acum fusese foarte scumpă.

Foița colectivistă din localitate a primit următoarea scrisoare de la d. Ioan I. Brătescu, magistrat din Tîrgoviște. In modestia ei, foița colectivistă s'a sfiit să-o dea publicității. Ii facem noi serviciul acesta:

Onorate d-le Director,

Faptul că am primit, fără prealabilă plată, trei numere consecutive din ziarul *Propaganda* mă face să bănuesc că doriți să mă prenumerați printre abonații acestei gazete.

Am onoare a vă aduce respectuos la cunoștință, că mi-am făcut jurămîntul de a cerca să trăesc fără a mă ocupa de politică și că am ajuns, grație acestui regim (obsevat cu rigurositate timp de zece ani) pînă la vîrsta de 30 ani, foarte sănătos atît de trup cît și de minte.

Sper, onorate domnule director, că nu veți avea cruzimea de a mă împiedica să continuĭ o experiență atît de reușită pînă în present și că veți bine voi a lua dispositiunĭ în consequență.

Nu îndrăsnesc a vă propune încercarea regimului întreprins de mine, de și sunt încredințat, că cu aceasta nu mi-aș cîștiga un titlu de recunoștință din partea d-voastre.

Mă folosesc de această împrejurare pentru a vă ruga să primiți expresiunea adînculuĭ meŭ respect.

Ioan Al. Brătescu
Magistrat

Tîrgoviște

ULTIMA ORA

După o telegramă sosită în ultimul moment Papa ar fi murit.

Știrile telegrafice de ierĭ sara, prevesteaŭ deja acest desnodămînt, căci dădeaŭ starea Papei ca desperată.

Mulțumire

Subsemnatul aduc prin aceasta viile mele mulțumirĭ d-luĭ d-r Bothezat care și-a pus toată știința și osteneala pentru a salva pe soția mea de o moarte sigură prin o operație gravă ce i-a făcut'o și care a reușit pe deplin, așa că în 10 zile s'a însănătoșit.

Alter Streiff.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Epitropia Generală a Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon

BĂILE SLĂNIC *(Moldova)*

Epitropia generală a spitalelor și ospiciilor Sft. Spiridon, are onoarea de a aduce la cunoștința publicului, că sezonul băilor la Slănic va fi prelungit anul acesta până la 15/27 *Septemvrie incluziv.*

Cu începere de la 10 August tarifele camerilor și ale baile vor fi scăzute cu

50 la sută

Societatea franceză a cazinului regal va face de asemine o scădere de *30 la sută* asupra mîncării. Ea se însarcinează a face o pensiune complectă pentru una lună de la 250 lei în sus (variînd numai în ceea ce privește locuința). In această pensiune se cuprinde locuința hrana și distracțiunile.

Hidroterapia generală, pusă sub inspecțiunea d-lui d-r Russ, decanul facultății de medicină din Iași, va continua a funcționa sub direcțiunea d-lor doctori Pastia și Pilescu, și *stabilimentul pentru cura Kneipp*, care atrage în fie-care zi mai mulți adepți, rămîne și mai departe sub abila direcțiune a doctorului Koch din Wörishofen.

Situațiunea climaterică a Slănicului în lunile August și Septembrie, poate rivaliza cu prisosință cu acea din Nița, Ragatz, țermurile Mediteranei etc., astfel că publicul ie sigur de a găsi pe lîngă un aier dulce și sănătos, o hidroterapie sistematică, confort și distracțiuni, beneficiînd în acelaș timp și de prețurile excesiv de moderate.

Oficiul poștal și telegrafic, muzica și toate distracțiunile vor funcționa până la

15/27 Septemvrie incluziv

Biletele de ducere și întoarcere pe C. F. R. până la T. Ocna cu reducere de 40% rămîn valabile până la acea dată.

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa administrațiunei băilor la Slănic.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersuluĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop OPINIA și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucățĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co. IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingorĭ ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTĬ

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajorĭ pentru toată țara Charles Schapier.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne 'Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureștĭ“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeșĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manșete 55 banĭ, colțunĭ bărbățeștĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănușĭ de ață 50 banĭ, de feldecos imitație de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbățeștĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu șireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ inainte de a visita orĭ ce magasin visitați-l întăĭ pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfeĭ cît și de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureștĭ
Iașĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în Bucureștĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societățeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile maĭ însemnate din țară.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iași.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 77 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURĬ 5 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

GREVA MĂCELARILOR

VIZITA DE LA PETERSBURG

III

Sunt uniĭ carĭ atribue viziteĭ de la Petersburg importanţa uneĭ *nouĕ orientărĭ în politica exterioară a Romînieĭ.*

Nu încape discuţie, că părerea aceasta este nu numaĭ riscată, dar fundamental greşită.

Inainte de vizita Regeluĭ Carol în Rusia, ca şi după vizită, politica exterioară a regatuluĭ romîn este şi rămîne aceeaşĭ: o politică francamente şi absolutamente simpatică politiceĭ de pace, prin urmare politiceĭ pe care o urmăreşte tripla alianţă.

Aceeaşĭ este şi politica de azĭ a Rusieĭ, după cum s'a stabilit prin învoiala încheiată între monarchia habsburgică şi imperiul rusesc cu privire la chestiunea orientală.

Vizitele Impăraţilor aliaţĭ, Francisc Ioseĭ şi Wilhelm II, la Petersburg, aŭ arătat la timpul săŭ, că în politica rusească s'a operat un reviriment în favoarea păceĭ generale şi în basa menţinereĭ cu orĭ-ce preţ a *statuluĭ quo.*

Prin urmare, dacă Impăraţiĭ tripleĭ alianţe aŭ fost la Petersburg şi dacă între Austria şi Rusia s'a încheiat o formală învoială în vederea menţinereĭ *statuluĭ quo* în Orient, — nu era de cît firesc ca şi Regele Carol să facă vizită Ţaruluĭ, politica exterioară a Romîniei avînd şi ea de scop asigurarea păceĭ generale prin menţinerea *statuluĭ quo*

Altcum nicĭ nu s'ar putea explica faptul, că întreaga presă germană, austriacă şi chiar ungurească au salutat cu simpatie vizita de la Petersburg şi a considerat-o ca fiind o nouă consolidare a păceĭ.

De cît, vizita Regeluĭ Carol în Rusia îşĭ are importanţa sa deosebită şi în afară de cadrele în carĭ le place s'o vază restrînsă amiciĭ tripleĭ alianţe şi maĭ ales Unguriĭ.

Importanţa aceasta residă în raporturile de o maĭ intimă amiciţie, carĭ s'aŭ inaugurat prin vizita de la Petersburg între Romînia şi Rusia şi prin carĭ regatul romîn îşĭ afirmă independenţa politiceĭ sale exterioare, incompatibilă cu rolul de „satelit" saŭ de minor politic faţă de tripla alianţă.

Faptul remarcabil al raporturilor strîns prieteneştĭ ce se leagă între Romînia şi Rusia, în basa politiceĭ păceĭ, denotă: că şi colosul de la nord recunoaşte prestigiul pe care 'şi 'l-a creat Romînia în politica europeană, şi apreciază amiciţia statuluĭ romîn.

Altcum, dacă vizita Regeluĭ Carol ar fi fost un simplu eflux al noueĭ politice austriace şi germane faţă de Rusia, de sigur că nu s'ar fi făcut Suveranuluĭ romîn o primire atît de strălucită după cum i s'a făcut pretutindenea în Rusia şi nu s'ar fi vorbit cu entusiasm de frăţia de arme din răsboiul independenţeĭ.

Dar se găsesc oamenĭ — e vorba de Ungurĭ, fireşte! — carĭ spun, de altfel cu mult ocoliş, că primirea Regeluĭ n'ar fi fost aşa de călduroasă şi de entusiastă; că Regele Carol ar fi supărat pe Ţar amintind de tovărăşia de arme, că Ţarul s'ar fi arătat cam rece, şi alte... palavre de acestea. Asemenea părerĭ s'aŭ scris prin coloanele luĭ „Pester Lloyd", de pildă.

Evident, aceste svonurĭ nu-'s în realitate de cît nişte perfide născocirĭ, menite a maĭ potoli năcazul Ungurilor pentru simpatia şi consideraţia manifestată de către Ruşĭ pentru regatul romîn, atît de urgisit Ungurilor.

Ca o probă, n'avem să cităm de cît faptul, că oficiosul francez „Le Temps", căzînd în celalalt extrem, reproşează Rusieĭ, că prea strălucită şi călduroasă primire 'ĭ-a făcut Romînieĭ, care ar fi „satelitul" tripleĭ alianţe...

Iată două extreme, care concordă a dovedi cît de mare e preţul ce se pune pe o prietenie între Rusia şi Romînia!

Orĭ-ce s'ar zice însă şi din orĭcare parte, adevărul este, că Romînia a secerat un triumf pentru politica sa exterioară, reuşind să i se preţuiască valoarea şi amiciţia chiar şi de către cel maĭ puternic imperiu din Europa!

Nu-ĭ chestie de o nouă orientare în politica exterioară a Romînieĭ, dar este de-o nouă probă despre rolul important care 'şĭ-'l-a dobîndit regatul romîn faţă de concertul european.

Sunt aproape doĭ anĭ de cînd Monarhul cel maĭ bătrîn al Europeĭ şi Suveranul uneia din marile puterĭ europene, a visitat Romînia şi i-a recunoscut astfel însemnătatea sa deosebită în Orient.

Acum, după un restimp, politiceşte foarte scurt, Suveranul celeĭ maĭ marĭ puterĭ europene distinge pe Domnitorul Romînieĭ cu o primire strălucită şi recunoaşte vaza şi puterea statuluĭ romîn!

Dacă aceste rezultate sunt o glorie meritată pentru Romîn'a, ele sunt în acelaşĭ timp un serviciŭ preţios ce se aduce intereselor neamuluĭ romînesc. Pentru că o Romînie puternică şi respectată de toţĭ, este garanţia sigură, că nicĭ odată nu va pieri elementul romînesc de sub dominaţiunile străine, după cum nicĭ odată nu va pieri statul romîn pe care'l încunjură peste o jumătate a neamuluĭ romînesc.

Ceĭ ce prigonesc pe Romînĭ şi caută să-ĭ desfiinţeze naţionalicește, — înţeleg verdictul acesta disprețuitor de toate sforţările lor nemernice şi sălbatice. Inţeleagă-l pînă maĭ e timp, şi oprească-se din calea nebună ce-aŭ apucat-o.

Că de nu înţeleg bunătatea cuvîntuluĭ, vor simţi amarul luĭ!

Tribuna.

Debandada

Colectivitatea se sfăşie şi se dumică din noŭ.

Apropierea alegerilor a adus deja discordia de care se temeaŭ colectiviştiĭ.

Semnalul l-a dat Craiova. Pentru alegerile comunale sunt pînă acum treĭ capĭ de listă, prin urmare treĭ tabere, decĭ treĭ liste: uniĭ susţin pe d. Pleşa, fostul prefect; alţiĭ pe d. Nicolaide, vicepreşedintele Senatuluĭ; şi tineriĭ pe d. N. Romanescu.

Exemplul Craioveĭ va fi urmat, de sigur, în maĭ toate oraşele. Şi notaţĭ că aceste treĭ tabere sunt în afară de disidenţa oficială!

Depeşa falşă de la Ems

Mulţĭ dintre noĭ — afară doar de istoricĭ — nu sunt în curent cu amănuntele incidentuluĭ de la Ems, cu ambasadorul Benedetti, din care incident a rezultat războiul Franco-German din 1870.

De multe orĭ cetisem chiar în manualele didactice franceze, că în ceia ce priveşte educaţia naţională e de datoria fie-căruĭ profesor din Franţa a spune elevilor seĭ că Alsacia-Lorena s'aŭ luat prin fraudă, prin falşul de la Ems.

Care să fie acel falş, care a costat aşa de mult pe Franţa?

Acum, cu prilejul morţiĭ prinţuluĭ Bismarck, gazetele franceze aŭ fost pline de fel de fel de aprecierĭ subiective asupra personalităţiĭ politice a luĭ Bismarck. Toate în cor n'aŭ uitat răul ce Bismarck a adus Franţieĭ şi maĭ toate se sprijineaŭ în aceasta pe falşul de la Ems.

Descoperirea falşuluĭ s'a făcut în 1892 cînd Caprivi, urmaşul luĭ Bismarck, a cetit în Reichstag cum s'aŭ fabricat falşa depeşă. 21 de anĭ istoricii n'aŭ cunoscut motivele războiuluĭ din 1870 de cît ca o agresiune a Franţeĭ, de oare ce ea declară războiul.

Iată însă cum s'au petrecut faptele:

Tronul Spanieĭ era vacant. La 29 Iunie 1870 ese vestea că Leopold de Hohenzolern, nepotul regeluĭ Vilhelm I, îşĭ pune candidatura, susţinut de regele Prusieĭ. O asemenea candidatură nu convenea politiceĭ luĭ Napoleon III, căcĭ s'ar fi repetat vremurile luĭ Carol Quintul. Pe cale diplomatică se intervine ca Vilhelm al Prusieĭ să desiste din partea sa la proteguirea uneĭ asemenea candidaturĭ. Urzeala uneĭ asemenea candidaturĭ era făcută de Bismarck, care de 2 anĭ urmărea o ruptură cu Franţa. Regele, pentru a scapa de desele întrevederĭ cu Benedetti, ambasadorul Frances, se retrage la Ems, *un mic orăşel. Benedetti îl urmăreşte acolo. Se voia a lua de la regele Prusieĭ o mărturisire oficială că nicĭ un membru din curtea Germană nu va candida la tronul Spanieĭ; iar desistarea luĭ Leopold să fie telegrafiată de însăşĭ curtea prusacă.*

Cererea întâia era grea şi prea pretenţioasă. Ea venea din partea duceluĭ de Gramont, ministru de externe. Benedetti cere o audienţă. Duminicala de 13 Iulie, pe la 9.10 regele transversa aleia; Benedetti îl acosteazā. Cererea a doua o primeşte, iar întâia o refuză cu regret. Apoĭ îĭ spune că în ceia ce priveşte desistarea nepotuluĭ săŭ de la tronul Spanieĭ, îĭ va comunica-o cum va primi-o, ceia ce se şi face pe la 3½ p. m. prin Radzivil. Benedetti o telegrafiază la Paris: «Regele Vilhelm a dat aprobarea întreagă şi fără rezervă asupra desistăriĭ nepotuluĭ seŭ, insă altceva nu poate face".

Regele însărcinează pe Abeken să telegrafieze luĭ Bismarck la Berlin tot incidentul zileĭ. Telegrama luĭ Abeken în original a fost cetită în 1892, 24 Noembrie de către Caprivi înaintea Reichstaguluĭ:

„Benedetti m'a întîlnit la primblare şi mĭ-a cerut să'l autoriz să telegrafieze că eŭ m'aşĭ angaja pe viitor a nu da autorizarea mea dacă vre-un Hohenzolern şi-ar pune candidatura. Eŭ am refuzat cu un ton hotărît la finele conversaţieĭ, de oare ce nu se pot lua angajamente de acestea pe viitor. Eŭ i-am maĭ zis că n'am primit încă ştirĭ despre desistarea luĭ Leopold.... dar majestatea sa primind îndată o scrisoare de la prinţul de Hohenzolern, regele a hotărît, după propunerea mea şi a conteluĭ de Enlenberg, de a nu maĭ primi pe Benedetti şi a-ĭ comunica prin aghiotantul sĕŭ «că M. Sa a primit de la prinţul Bismarck confirmare vesteĭ ce Benedetti o primise de la Paris şi că M. Sa nu maĭ are de zis nimic ambasadoruluĭ».

M. Sa remite escelenţeĭ noastre *(adică luĭ Bismarck)* de a decide dacă noua reclamaţie a luĭ Benedetti şi refuzul ce i s'a făcut să fie comunicat miniştrilor noştri în străinătate şi preseĭ».

Telegrama a ajuns la Bismarck la 6 jum. sara. Bismarck stătea la masă cu Moltke si Roon, ministru de războiŭ. La cetirea depeşeĭ le-a căzut furculiţa într'un mod neobişnuit. Toţĭ treĭ eraŭ mişcaţĭ de întorsătura paşnică, ce luă afacerea. Singur Bismarck remîne gînditor şi iute îĭ vine în gînd un noŭ plan, El ştia că Napoleon III e un imbecil, dar se îndoia de valoarea armateĭ prusace. Incredinţat însă de Moltke şi Roon că armata prusacă e bine echipată şi că succesul e ca şi sigur, Bismarck se duce şi reface telegrama luĭ Abeken, dîndu-i alt interes, apoĭ o citeşte luĭ Moltke şi Roon; toţĭ strigă: minunat *şi continuă a mînca cu o mare poftă.*

Iată textul modificat de Bismarck şi care a fost singurul cunoscut ca adevărat pînă la 24 N. 1892:

„Vestea denunţăriĭ prinţuluĭ moştenitor de Hohenzolern fiind comunicată guvernuluĭ francez prin cel spaniol, ambasadorul francez la Ems a adresat M. Sale regeluĭ o cerere de a fi autorizat să telegrafieze la Paris ca M. Sa se angajază pentru totdeauna a nu maĭ da aprobarea sa dacă vre-un Hohenzolern şi-ar pune din noŭ candidatura. M. Sa a refuzat de a primi încă o dată pe ambasadorul francez şi i-a trimes răspuns prin aghiotantul săŭ că M. Sa nu maĭ are nimic de comunicat ambasadoruluĭ.

Depeşa aceasta, care nu dădea samă exact de cele petrecute la Ems, a fost telegrafiată urbi et orbi în noaptea de 13/14 Iulie la toţĭ ambasadoriĭ din străinătate. Pretutindenea ea a produs un efect sdrobitor. Insulta adusă Franţieĭ era războiul. Franţa îl declară. Rezultatul se ştie. Franţa a eşit trunchiată, două provinciĭ i-aŭ fost luate; sute de miĭ de oamenĭ aŭ murit şi 5 miliarde despăgubirĭ de războiŭ.

Astfel sta cazul cu depeşa de la Ems. Data de 13 Iulie 1870 e însemnată la Ems pe o mică piatră în aleia grădineĭ:

13 Juillet 1870
9 uhr 10 minute
morgens.

***

Cîtă asemănare între falşul luĭ Bismarck şi chipul cum pe nedreptul şi în chip fraudulos ni s'aŭ luat nouă Bucovina şi Basarabia.

Tabacherea cu mărgărintare ne-a făcut să perdem Bucovina; tradarea luĭ Moruzi cu depeşa luĭ Napoleon I ne-a făcut să perdem Basarabia. Şi încă noĭ eram minorĭ; puşĭ supt tutela Turcieĭ. Ruptura, care s'a făcut în trupul ţăriĭ noastre caută s'o continuăm prin şcoală că s'a făcut fără voia noastră prin trădare şi înşelăciune. Şi după cum nu e carte franceză, în care să nu cetim obligaţia ce aŭ profesoriĭ de a spune elevilor: „prin falşul de la Ems ni s'a luat Alsacia Lorena" aşa şi noĭ să continuăm a arăta copiilor şi ţăriĭ că Bucovina şi Basarabia ni s'aŭ răpit *pe nedreptul.*

Franceziĭ acuză pe Bismarck, omul cu geniul cel rău; Romînul însă blajin a uitat pe oameniĭ răĭ, şi acuză în neştiinţa luĭ şi în ardoarea luĭ poetică:

„Prutule rîŭ blăstămat
Facete-aĭ adînc şi lat."
saŭ
„E slut
la Prut."

Ce-ĭ vinovată natura, cînd oameniĭ o fac a fi aşa de protivnică!

Gh. Ghibănescu.

Politica noastră viitoare

Fiind-că nicĭ *Agenţia Romînă* nicĭ organele oficioase nu vorbesc despre rostul politic al viziteĭ de la Petersburg, suntem siliţĭ să înregistrăm conjecturile preseĭ străine în această delicată chestiune.

Iată ce zice *Figaro* cu privire la consecinţele, pentru politica noastră de afară, a viziteĭ de la Petersburg:

De aci înainte atitudinea Romînieĭ e fixată în cazul unuĭ conflict cu Puterile carĭ pretind a-şĭ împărţi peninsula balcanică. E posibil ca ea să nu fie în senzul activ al cuvîntuluĭ, aliata Rusieĭ saŭ a Franţeĭ, dar ea nu va fi de loc adversara lor.

„Ast-fel se dezagreghează, puţin cîte puţin, zidul de izolare ce trăsese Bismarck în jurul naţiunilor carĭ refuzaŭ să urmeze cu ascultare impulzia-ĭ brutală, şi particularmente în jurul Franţeĭ şi a aliateĭ sale, Rusia. In cîţĭ-va anĭ nu va maĭ rămîne nimic din opera luĭ, afară de amintirea groazeĭ cu care a apăsat asupra celor nehotărîţĭ şi slabĭ."

Şcoala sanitară militară din Iaşi

Subchirurgĭ, infirmierĭ, brancardierĭ

(Urmare)

Aceasta e formarea uneĭ şcolĭ de *brancardierĭ*, adică soldaţĭ însărcinaţĭ cu rîdicarea şi transportul răniţilor de pe cîmpul de luptă şi cu serviciul exterior al spitalelor şi infirmeriilor. Aceştia, la liberare din armată, nu pot forma nicĭ un element pentru serviciul sanitar civil, de cît poate servitorĭ de spitale, de şi de sigur vor avea o instrucţie specială superioară multora din agenţiĭ sanitarĭ comunalĭ actualĭ. Pentru armată însă instrucţia lor este absolut necesară, în vederea serviciuluĭ ce au a aduce. Faţă cu piedicele multiple ale instrucţieĭ lor chiar la regimente, d. col. dr. Corvin a luat dispositiunea să se formeze o şcoală de brancardierĭ tot la spitalul militar din Iaşĭ. Această şcoală dăinueşte de la 15 Aug. — 15 Sept. în fie-care an, urmînd un program determinat, numaĭ practic, noţiunĭ de antisepsie, şi manevre de serviciŭ sanitar numaĭ regimentar, adică formarea postuluĭ de prim ajutor, rîdicare şi transport de răniţĭ, etc. Vor fi detaşaţĭ la această şcoală cîte 2 recruţĭ voinicĭ şi deştepţĭ, numaĭ de la cele 4 companiĭ actual permanente (8-a — 12-a) de la fiecare regiment, făcîndu-se calculul că brancardieriĭ instruiţĭ din serviciul activ, împreună cu ceĭ aĭ reserveĭ, vor da la o mobilisare tocmaĭ numărul de brancardierĭ necesar de fie-care companie, adică 4. Numaĭ aceştia vor fi la timp brancardierĭ, şi nu vor fi de cît brancardierĭ. Pentru ca instrucţia ambelor categoriĭ ale personaluluĭ sanitar inferior al regimentelor să fie în legătură, se detaşează la spital în acelaş timp cu brancardieriĭ şi infirmieriĭ regimentelor, făcîndu-se manevre sanitare regimentare cu toţiĭ.

Programa acestor manevre este următoarea: 1) în Iunie saŭ Iulie, după dobîndirea cunoştinţelor teoretice necesare şi aplicarea lor practică isolată, eleviĭ şcoaleĭ de infermierĭ (proveniţĭ, cum s'a văzut de la regimente ca şi de la compania sanitară) fac primul marş de manevră generală în care se execută numaĭ serviciul sanitar regimentar din timp de campanie. Ast-fel la 23 Iunie acest an s'a făcut un marş de 18 kilom. sub conducerea subsemnatuluĭ, cu asistenţa d-luĭ med. rgt. cl. II Gavrilescu şi a comandantuluĭ companieĭ sanitare admin. cl. I Dăscălescu, în care, după instalaţiunea postuluĭ de prim ajutor, eleviĭ aŭ făcut pansamentele, ajutorul, rîdicarea şi transportul răniţilor, de la distanţe uneorĭ pînă la 2 kilometri, a unor răniţĭ simulaţĭ. Aceştia, în echipamentul de răsboiŭ, purtau fie-care un bilet în care se arăta lesiunele pe care se pretindea că le are, rămînînd inteligenţeĭ şi cunoştinţelor elevilor infirmierĭ de a aplica primele pansamente ce credeaŭ maĭ nimerite şi de a alege sistemul de transport. Ajungînd la postul de prim ajutor, li se făcea critica instructivă de către medic; după care urma pansamentele de la post şi toate formele de evacuare către o ambulanţă divisionară închipuită, cu mijloacele regimentare şi improvizate de transport.

In Septembre, după instrucţiunea practică treptat complectată a brancardierilor regimentarĭ, aceştia, în manevrele ce urmează, ocupă locul lor regulamentar în exerciţiele pentru serviciul sanitar regimentar, sub conducerea infirmierilor gradaţĭ şi a elevilor infirmierĭ proveniţĭ de la regimente; iar eleviĭ infirmierĭ proveniţĭ de la compania sanitară concură la exerciţiile de manevră de Ambulanţă divizionară, de Ambulanţă de corp de armată şi de spital mobil, adică la formaţiunile sanitare dinainte, la carĭ li este locul în timp de campanie.

Am expus ceva maĭ pe larg organizarea uneĭ atarĭ şcolĭ sanitare inferioare, pentru că, după părerea noastră motivată, urmînd exemplul dat de d. medic şef al corpuluĭ 4 de armată şi înfiinţînd aseminea şcolĭ la toate corpurile de armată, dîndu-li mijloace budgetare fie cît de modeste; ele ar organiza desăvîrşit nu numaĭ serviciul sanitar inferior regimentar în timp de pace şi de războiŭ, dar ar fi surse pentru ambulanţele cruciĭ roşiĭ, ar fi pepiniere pentru formarea de agenţĭ sanitarĭ civilĭ instruiţĭ, care mult bine şi priceput ajutor ar a-

duce servicielor la carĭ ar fi chiemaţĭ după liberarea din armată.

Pentru aceasta însă se impun regule precise, care se pot rezuma la 2 puncte: 1) a asigura existenţa şcoalelor după modelul organizării celeĭ de la Iaşĭ, datorită zeluluĭ şi activităţiĭ d-luĭ colonel dr. Corvin, şi a le supune uneĭ privigherĭ serioase aşa ca să dea rezultate bune; 2) a asigura poziţiunea celor carĭ vor voi să îmbrăţişeze cariera de agenţĭ sanitarĭ.

In adevăr numaĭ asemenea şcolĭ sanitare militare pot da rezultate certe, nu pentru că nu s'ar putea organiza asemenea şcolĭ cu un personal didactic civil şi cu o instrucţie limitată în vederea intereselor serviciuluĭ sanitar civil, dar pentru că nu se vor găsi elevĭ carĭ să poată sta 6 lunĭ învăţînd, fără să ocupe o slujbă. Spitalele civile fără şcoală şi bărbieriile nu sunt locurĭ unde se pot forma adevaraţiĭ subchirurgĭ; spitalele marĭ din străinătate au şcolĭ anumite unde îĭ formează. De aceea vedem deseorĭ la companiele sanitare că uniĭ soldaţĭ foştĭ bărbierĭ, cîte odată deja subchirurgĭ titraţĭ de pe la unele consiliĭ de igienă, sau foştĭ servitorĭ cu carte de pe la salele de operaţiĭ a unor spitale civile—candidaţĭ viitorĭ de subchirurgie oficială,--că aceştĭ soldaţĭ sunt elementele cele desordonate, nărăvaşe şi murdare din şcoală, cărora maĭ cu greu li se inspiră noţiunile de antisepsie de cît chiar elevilor încă profanĭ.

(Va urma).

Colindele electorale

(comedie în treĭ acte)

Guvernul începe a simţi necesitatea aranjăreĭ unuĭ plan de luptă pentru viitoarea campanie electorală.

In vederea alegerilor comunale generale de la Noemvrie, ocultiştiĭ iaŭ deja măsurĭ, aŭ alcătuit chiar o piesă în treĭ acte. Şi fiind-că nu se pot adresa opinieĭ publice, fără sgardă, corifeiĭ colectivităţeĭ aŭ lansat circulărĭ, chiemînd pentru 15 August în capitală, pe toţĭ prefecţiĭ şi primariĭ comunelor urbane la Bucureştĭ.

Odată acolo, agenţiĭ superiorĭ administrativĭ şi comunalĭ aĭ guvernuluĭ, vor fi înşiraţĭ pe cîmpul de la Băneasa, unde miniştriĭ îĭ vor haranga, căutînd să-ĭ convingă prin darul vorbeĭ că alegerile comunale sunt pentru regim un fel de.... *acum orĭ nicĭ odată* !

Apoĭ prefecţiĭ şi primariĭ vor defila doĭ cîte doĭ pe dinaintea maĭ mult saŭ maĭ puţin burtoşilor membriĭ aĭ cabinetuluĭ, şi după aceea vor fi înquartieraţĭ pentru treĭ zile pe la otelurĭ pe comptul statuluĭ.

In acest interval, eĭ vor defila pe la ministerul de interne în grupurĭ de cîte 5—6, numaĭ pentru ca întrunirile lor sà nu aibă caracterul unor atrupamente, iar d. Ferechide va da fie-căruia dintre aceştĭ representanţĭ aĭ puterei comunale şi administrative ale oraşelor spesele electorale proporţional cu importanţa localităţeĭ, şi după aceea toţĭ primariĭ şi prefecţiĭ vor fi liberĭ a pleca pe acasă.

După moda vremeĭ de azĭ, acest *beilic* oficial se numeşte congres, iar *conii* Sturdza, Stolojan şi Pallade vor remîne cu satisfacţia de a fi consultat naţiunea. Acesta e actul întîiŭ.

Odată cortina căzută, după un mic antranct, va începe actul al doilea alcătuit de maĭ multe scene întîmplate miniştrilor, cu ocazia colindelor prin diferite oraşe marĭ ale ţăreĭ, şi'n care scene nota caraghioază va domina.

Aşa bună-oară la Iaşĭ, cetăţeniĭ vor căuta să aţie calea ministruluĭ care va exercita în localitatea noastră comerţul electoral ambulant, şi să'ĭ facă nţică *muzică motănească* cu acompaniament de *huideo !* La întrunirile guvernamentale, dacă acest punct face parte din programul colindelor, miniştriĭ, cu mărcărime de limbă vor fi apostrofaţĭ pe la începutul, mijlocul şi sfîrşitul discursuluĭ, cu diferite graţioase întreruperĭ ce vor înlesni accelerarea colindelor, adică, pe limba vulgară—ca să nu zicem bulgară, căcĭ s'ar supara d-niĭ Stolojan, Pallade saŭ vre-un alt neaoş romîn din cabinet —ar face pe bieţiĭ colindătorĭ să-şĭ termine cu o oră maĭ curînd misiunea.

In actul al treilea, adică actul final, ar avea loc desnodămîntul intrigeĭ saŭ proba vie de dragostea pe care o păstrează poporul, regimuluĭ actual. Prefecţiĭ daţĭ în tăbîrceală nasurĭ ministeriale rupte, pe icĭ colea păruelĭ naţional-liberale şi 'n fine, fiasco general al întreprindereĭ patriotice.

Focul bengal al mătrăşireĭ generale din capul trebilor, cu apoteoza cuvenită, va fi un supliment aninat la program şi neprevăzut de colectivişti.

Ca spectacol de toamnă, o să fie frumos de tot; şi o să rîdem.

Juvenal

In pădure

I.

Cu degete de roză
Cînd zorile-ţi îndreaptă
A ramurilor frunte
Tăcută şi 'nţeleaptă,

Eŭ te găsesc, pădure,
In lacrime scăldată
Şi te pricep, mîhnită
Stăpînă adorată.

Singurătatea mîndră,
Extazul şi splendoarea,
Şi cîntecul şi visul
Şi murmurul şi boarea,

Tu le preschimbĭ în lacrimĭ
In faptul dimineţiĭ.
. . . . . .
Tu eştĭ, pădure tristă
De-un neam cu noĭ, poieţiĭ.

Tristis

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Intr'un jurnal medical german, doctorul Leney publică un articol asupra pericolului la care, ne expune jocul, atît de cunoscut în toate clasele societăţiĭ: săritura peste funiĭ. Leziunĭ grave de stomac, intestine şi nervĭ; deformaţiĭ rele ale picioarelor şi alte multe sunt urmările funieĭ de sărit, „la corde à sauter".

Avis celor interesaţĭ.

*

Congresul pentru avansarea ştiinţilor care a avut loc la Nantes, în Franţa, a dat loc la interesante discuţiĭ. Bătrînul savant Ed. Grimaux a făcut o apologie a descoperirilor bazate pe teoriile luĭ Pasteur, şi a conchis astfeliŭ discursul săŭ asupra „celor infinit de micĭ."

„Niciodată în timpul celor 23 de secole ce ne despart de Hipocrat, tatăl medicineĭ, niciodată arta vindecăreĭ n'a făcut atîtea progrese uimitoare ca în aceştĭ din urmă două zecĭ de anĭ.

*

Miss Flora Shaw. corespondenta americană a ziaruluĭ *Times*, a plecat la Klondyke în interesul ziaruluĭ săŭ Englezele sunt în genere cele maĭ îndrăzneţe exploratoare. Aşa Miss Muriel Dowie a străbătut lunĭ întregĭ regiunile Carpaţilor, Miss Hastie explorează astă-zĭ un număr de insule, aproape necunoscute, în oceanul pacific. O misionară scoţiană, Miss Slessor, locuieşte de 20 anĭ un sat sălbatec, Okoyn, în vestul Africeĭ.

Se aşteaptă cu nerăbdare corespondenţele îndrăzneţeĭ Flora Sharw din „Ţara de aur" a Americeĭ de Nord.

*

Ţarul Rusieĭ a ordonat a se schimba numele capuluĭ din extremul Asieĭ, strîmtoarea de Behring, care se va numi în viitor „capul Dejnew" după descoperitorul localităţiĭ.

*

La Mold, în Anglia, s'a terminat zidirea unuĭ mormînt monumental, destinat celuĭ maĭ favorit cîne al luĭ Gladstone. Inscripţia e aceasta: „Pezt, născut la Schwalbach în 1886, mort la Hawarden, în 1898, la 27 Martie. Cîne favorit al luĭ Gladstone. Credincios pînă la moarte."

*

O revistă americană ne arată că d-na Richard King din Statele-Unite posedă cea maĭ mare cantitate de vite cornute, 210,000 şi în acelaşĭ timp un teren de 500,000 hectare.

Administraţia uneĭ atarĭ averĭ cere, fără îndoială, o capacitate extraordinară.

*

D. Basile Lupu, student, a terminat un vals: *Amurgul*. Cuvinte de A. Steuerman.

INFORMAŢII

GREVA MACELARILOR

Primăria s'a hotărît în fine să facă ceva şi pentru contribuabilĭ: anume a silit pe tăietorĭ de vite să se puie în grevă.

Raţionamentul e simplu: neputînd iefteni carnea, căcĭ capitalul afectat pentru cumpărare de vite e aproape întreg înghiţit de diurnele ce se servesc consilieruluĭ însărcinat cu cumpărarea şi supravegherea lor, primăria a provocat greva măcelarilor. Cu chipul acesta, contribuabilul nu numaĭ că nu va maĭ plăti scump carnea, dar n'o va maĭ plăti de loc, pentru raţiunea foarte simplă că nu se va maĭ vinde carne în piaţă.

*

Administraţia nouluĭ abatoriŭ a trebuit să'şĭ fi dat o osteneală extraordinară ca să schimbe obiceiurile barbare contractate de măcelarĭ la vechia salhana, monument de murdărie care a ruşinat Iaşul aproape o jumatate de veac. Infecţia de acolo nu se maĭ vede—la noul abatoriu e, din contra, o curăţenie exemplară; neregula şi başibuzucia de la vechia salhana a dispărut; acum se taie în condiţiĭ europeneştĭ: se observă ordinea, higiena şi regula. Măcelariĭ întră în abatoriŭ cu un anume costum, taie şi curăţă după prescripţiunile stabilite de director—şi personalul administrativ este instruit să lucreze după norme introduse de veterinar conform sistemuluĭ adoptat la abatoriile din streinătate.

Pentru aceste îmbunătăţirĭ—mult maĭ multe de cît am putut înşira aci—primăria n'are nicĭ uu merit. Măsurile s'aŭ luat de către d. Christea, directorul abatoruluĭ, fără concursul şi adesea în contra dispoziţiilor primaruluĭ. Consiliul comunal e aşa de străin de ceea ce s'a făcut bine la această instituţiune, în cît pînă azĭ nu ştie nicĭ ce e nicĭ ce lipseşte la abatoriŭ.

Un singur lucru era exclusiv în căderile consiliuluĭ: să alcătuiască un regulament pentru exploatarea abatoriuluĭ—şi regulamentul acesta, redactat deja de veterinarĭ, nu e votat pînă în ziua de azĭ.

*

Dar dacă la abatoriul noŭ e incomparabil maĭ multă regulă de cît la vechia tăiere, nu urmează de aci că lucrurile se petrec în mod ideal. Şi metehnele sunt două: lipsa de regulament şi sistemul primărieĭ de a face din serviciile publice un ospiciŭ pentru agenţiĭ electoralĭ.

Lipsa unuĭ regulament care să fixeze drepturile şi datoriile celor carĭ intră în abatoriŭ, dă loc la nedreptăţĭ, la vexaţiunĭ saŭ cel puţin la nemulţumirĭ. Măcelariĭ socotesc că obligaţiunile pe carĭ li le impune intendentul, sunt simple capriciĭ ale acestuĭ funcţionar şi că taxele la carĭ îĭ obligă întră în punga luĭ. De aci supărare, discuţiĭ—grevă.

La rîndul lor, funcţionariĭ abatoriuluĭ ne avînd atribuţiile hotărîte de un regulament, iaŭ dispoziţiĭ potrivite împrejurărilor, dar dispoziţiĭ carĭ în ochiĭ măcelarilor trec drept arbitrariĭ de oare ce ştiŭ că nu sunt consfinţite de organele superioare îndrituite de lege să hotărască în materie.

Un exemplu;

Tăietoriĭ aŭ obiceiŭ să ia în căruţe, cînd pleacă noaptea, maţele şi spărturile mărunte ale vitelor. Căruţele pentru transportul acesta nu pot fi lăsate în stradă pe cînd lucrează tăietoriĭ, căcĭ, nefiind păzite de nimenĭ, se fură saŭ caiĭ pornesc pe deal după iarbă şi nu'ĭ maĭ găsesc tăietoriĭ cînd isprăvesc treaba. Dar căruţele acestea nu pot fi îngăduite nicĭ în curtea abatoriuluĭ căcĭ se face murdărie, se strică brazdele şi se paşte iarba.

In această situaţie ce e de făcut? Neexistînd un regulament care să tranşeze chestiunea, intendentul a pus în vederea măcelarilor că: orĭ aduc pe cine-va să le păzească căruţele afară, orĭ să'şĭ ducă caiĭ în grajdul abatoruluĭ—şi atuncĭ să plătească 20 de banĭ taxă pe noapte.

Om de pază nu pot aduce măcelariĭ, căcĭ acesta ar costa maĭ mult de cît valoarea fărîmelor pe carĭ le iaŭ eĭ; taxa pentru grajd le-a părut vexatorie şi arbitrară—şi d'aci ceartă.

Intendentul, ca să pue capăt neînţelegerilor, a eliminat douĭ măcelarĭ maĭ sgomotcşĭ, traşĭ la sorţĭ, dintre ceĭ carĭ îĭ călcaseră dispoziţia. Ceĭ-l-alţĭ, solidarĭ cu aceştia—căcĭ sunt constituiţĭ în societate—aŭ refuzat de a maĭ intra la lucru pînă cînd nu se va revoca măsura luată în potriva colegilor lor.

*

Am zis că rĕul nu stă numaĭ în lipsa de regulament ci şi în modul de recrutare a personaluluĭ.

Intendent al abatoriuluĭ e un domn Bahrim, om harnic, priceput şi plin de rîvnă—dar de o violenţă sălbatică. D. Bahrim are multă autoritate în abatoriŭ, dar această autoritate se execută cu atîta brutalitate, în cît măcelariĭ, cît sunt eĭ de zurbugiĭ, se cutremură şi'şĭ pipăie coastele cînd aud că se pronunţă numele intendentuluĭ.

Se face o greşală. Un lucrător spre pildă, 'şĭ atîrnă căciula în sala de tăiere în loc s'o lase la vestiar, cum 'ĭ s'a recomandat de către intendent.

D. Bahrim, cînd e bine dispus, se mărgineşte să ia căciula din cuiŭ şi s'o trîntească într'un lac de sînge — şi a doua zi, măcelarul nu maĭ poate întra în abatoriŭ căcĭ nu'l primeşte directorul dacă e murdar. Dacă se întîmplă să fie supărat d. Bahrim în momentul acela, atuncĭ măcelarul e luat la palme şi bătut aşa în cît nu maĭ poate lucra o săptămînă.

Alt caz.

Femeia unuĭ lucrător din abatoriŭ venise într'o noapte să aducă de mîncare luĭ bărbatu-săŭ. Intendentul nu permite, noaptea, întrarea streinilor în abatoriŭ—şi face foarte bine. Femeea, însă, necunoscînd dispoziţia luată de d. Bahrim, saŭ nedeprinsă, poate, cu autoritatea, a înfrînt regulat şi a întrat. Intendentul a prins-o, 'ĭ a aruncat oala peste gard iar pe ea a bătut-o barbar pînă a scos-o din abatoriŭ.

Şi femeea era în ultima lună de sarcină. Toate aceste violenţe aŭ exasperat pe măcelarĭ, carĭ, repet, adesea sunt vinovaţĭ şi eĭ.

Primăria, însă, nu poate lua nicĭ o măsură în potriva intendentuluĭ, pentru că d. Bahrim e pe atît de blajin la mahala în timpul alegerilor, pe cît e de fieros la abator în timpul tăiereĭ.

Faţă cu temperamentul peste măsură aspru al d-luĭ Bahrim, măcelariĭ s'au pus în grevă. Ca să nu rămîie oraşul fără carne, primăria ceruse ierĭ corpuluĭ de armată să-ĭ trimită soldaţĭ cu carĭ să înlocuiască pe greviştĭ. Măcelariĭ au cedat, însă, în cele din urmă şi au primit să între în abatoriu cu credinţa ca să fie primiţĭ şi ceĭ doĭ carĭ fuseseră eliminaţĭ. Directorul a primit condiţia şi măcelariĭ au lucrat astă noapte. Azĭ, însă, au aflat că ceĭ doĭ colegĭ au fost reprimiţĭ numaĭ pentru astă noapte, pînă se vor lua măsurĭ ca oraşul să nu maĭ sufere în viitor—şi s'au declarat din nou în grevă.

Şi această stare de lucrurĭ se va repeta periodic, cînd dintr'o cauză cînd dintr'alta, pînă se va elabora regulamentul care să stabilească drepturile şi datoriile fie-căruia. In ziua aceea, însă, intendentul n'ar maĭ putea bate nepedepsit—de aceea nu se grăbeşte primăria.

— —

Erĭ a venit înaintea Curţeĭ de casaţie din Bucureştĭ, recursul abateluĭ Morisseau, condamnat la 5 anĭ recluziune, în urma deciziuneĭ curţeĭ cu juraţĭ din localitate.

Inalta curte era prezidată de d. preşedinte Mandrea. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. procuror Sărăţeanu. Apărarea era prezintată prin d. G. Panu, iar partea civilă prin d. Delavrancea şi C. Cernescu.

Incă de la orele 11 şi jum., un public numeros aşteptă în sală deschiderea şedinţeĭ. Deja înainte de deschiderea şedinţeĭ, se vorbea de amînarea procesuluĭ, din cauză că deraind acceleratul Iaşĭ-Bucureştĭ, via Vasluiŭ, n'aŭ putut sosi acolo actele necesare în cauză.

Şedinţa se deschide la ora 1.

D. Panu cere amînarea procesuluĭ pentru motivul specificat maĭ sus. Asemenea cere amînarea şi d. Delavrancea pentru că nu i-a sosis procura din partea clientuluĭ săŭ.

Procesul se amînă pentru 15 Septembrie.

———

Aseară, pe la ora 6 şi jumatate stîrpitoriĭ aŭ ridicat de la d-na Cristea, din strada Golia No. 51, un cîne turbat,

— —

Azĭ dimineaţă stîrpitoriĭ aŭ prins un cîne turbat. După ce l-aŭ fugărit prin Sărărie cînele s'aŭ scoborît la vale şi a întrat în ograda şcoaleĭ comerciale gradul al doilea. Cînele în tot drumul seŭ nu a muşcat pe nimenĭ.

— —

In piaţa Sf. Spiridon lăptăriile aŭ ajuns de nu maĭ pot fi cumpărate. Aşa laptele e îndoit cu apă, brînzeturile sunt amestecate cu făină şi smîntîna acră şi chiar mucegăită.

Ce zic d-niĭ de la poliţie?

———

Aflăm cu păre de răŭ că d. Stocker, cunoscutul fabricant din localitate, se află grav bolnav la Bruxelles.

— —

D. Cantacuzino, consilier la curte, făcîndu-şi cele 10 zile de vacanţă, a plecat Sîmbătă înapoĭ la mănăstirea Agapia.

— —

Astă-zĭ aŭ fost porniţĭ spre punctul Iţcanĭ pentru a fi daţĭ peste frontieră, evreiĭ Moriţ Hirş şi Mina Gerner, sosiţĭ în Iaşĭ din Cernăuţĭ, fără paşapoarte.

— —

In strada Albă No. 5 d-na Maria Costantinescu, de loc din Belceştĭ, în vrîstă de 31 anĭ, a încetat din viaţă ierĭ dînd naştere la douĕ fetiţe gemene.

— —

Femeea Ruxanda, din strada Gălăţanu No. 3, s'a plîns secţia V-a că doĭ indivizĭ caută de maĭ mult timp să o prade. Unul din eĭ anume Gheorghe Petrov a maĭ pradat-o într'un rînd. Cel de al doilea să numeşte Toma.

— —

Erĭ, d. doctor Veterinar Jocu, a confiscat de la pescariĭ Ilie Seines şi Marcu Gheman 87 kilogrume caraş stricaţĭ.

Peştele a fost asvîrlit în Bahluĭ.

IVAN TURGHENEFF

6)

FRICA

Era să plece din noŭ, cînd de-odată o trăsură mare la care eraŭ înhămaţĭ treĭ caĭ ajunse lîngă noĭ.

— Adevărate apucăturĭ de briganzĭ, murmură Filofeĭ.

Spun drept că sîngele mi se opri în vine. Căutam să văd prin această brumă deasă.

In trăsură, se aflaŭ şase oamenĭ îmbrăcaţĭ cu cămeşe roşe, cu puşca la umăr.

Răcneaŭ, ţipaŭ, erau beţĭ; pe capră era un uriaş îmbrăcat cu un suman de piele de oae. Eĭ mergeaŭ la pas şi păreaŭ a nu ne băga în seamă.

Ce să facem! nu puteam de cît să urmăm trăsura care ne întrecuse, maĭ bine de un chilometru. Gîndurĭ negre îmĭ veniră în minte, şi îmĭ amintiĭ versurile în care poetul Joukovscki vorbea de un asasinat.

«Toporul unuĭ brigand desgustător...» saŭ maĭ bine: «te gîtue cu o funie plină de glod, şi apoĭ te asvîrle într'un şanţ.»

Oroare! Inaintau într'una şi noĭ îĭ urmam la pas.

-- Incearcă să-ĭ încercĭ, trecînd pe la dreapta, ziseĭ viziteuluĭ.

El mă ascultă, dar ceealaltă trăsură ne ajunse din noŭ.

Filofeĭ încercă de a trece pe la stînga dar avu acelaş resultat.

— Iată nişte adevăraţĭ banditĭ, îmĭ spuse el, dar ce aşteaptă?

— Da, ştiŭ! urmă Filofeĭ după un moment de tăcere. Vezĭ acolo podeţul cela peste un riŭ, eĭ bine, acolo aŭ să ne reguleze. Ce-mĭ pare maĭ răŭ e că biata mea trăsurică nu o să maĭ rămîe la fraţiĭ meĭ.

Nu mă aşteptam la o astfel de reflecţiune:

— Dar, spuseĭ eŭ, n'aŭ să ne omoare, le voĭ da tot ce am.

Podeţul nu maĭ era departe, se făcea din ce în ce maĭ mare. Trăsura lor se opri de odată.

-- S'a sfîrşit frate, ziseĭ eŭ viziteuluĭ, eartă-mă că ţi-am pricinuit moartea.

— Ce greşeală aĭ făcut stăpîne ca să te pot ierta?

Se poate oare evita soarta?—Haide, zise el biciuindu-şĭ calul, haide mă las în voia luĭ D-zeŭ.

Pornirăm la trap, şi îndată furăm lîngă groaznica trăsură care ne aştepta. Toţĭ tăceaŭ în trăsură: nimenĭ nu maĭ cînta, nimenĭ nu maĭ rîdea, ea era liniştită, ca vulturul care se aruncă asupra pradeĭ.

Omul cel 'nalt cu suman, scoborîndu-se de pe scară veni la noĭ. Instinctiv Filofeĭ opri caiĭ, uriaşul veni la trăsură, şi politicos îmĭ ţinu următorul discurs.

(Va urma) E. P.

ANUNCIU

Lŭminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne şi chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuţĭ, Hauptstrasse 20.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

— —

Galați, 3 August 1898.

Porumb 1500 hect. 78 kgr. lei 5.67½ șlep. Porumb 1800 hect. 78 kgr. lei 5.67½ șlep. Porumb 1100 hect. 77 kgr. lei 5.55 magasie.

Constanța 3 August 1898.

Orz 500 hect. lei 4. Grîu 40 hect. lei 11. Rapița selbatică 50 hect. lei 6. Rapița semanat 50 hect. lei 8.80. Grîu arnăut 20 hect. lei 9.

Toate în oraș la magasie.

Asistența medicală la sate

MEMORIŬ

— —

(Urmare)

Tot odată să-ĭ dăm mijloace lesnicioase, de a-și planta în jurul caseĭ arborĭ sălbaticĭ și fructiferĭ și chiar viță de vie, făcîndu-l maĭ accesibil vinuluĭ, și maĭ refractar rachiuluĭ.

Intru cît mă privește, am observat că țaraniĭ podgorenĭ, fac maĭ puțin uz de rachiŭ și prin urmare abuzul spirtuluĭ le este, dacă nu necunoscut, cel puțin nu-l preconizează exclusiv, fiind ast-fel feriți de consecințele luĭ fatale.

In definitiv dacă vom scoate vitele de muncă ale țăranuluĭ, prin ocoale, cu măsurĭ maĭ puțin severe îl vom face să-și întrețină curtea și casa în stare igienică. Fiind că lipsindu-ĭ factorul principal de infecțiune, de sigur că țaraniĭ se vor îngriji maĭ mult de igienă și chiar vor înțălege maĭ bine utilitatea eĭ; cînd maĭ cu samă, se vor simți și feriți de o mulțime de boale, provenite astă-zĭ numaĭ din cauza infecțiuneĭ în care trăesc.

Apa la sate

Actualmente multe sate și unele situate chiar în preajma munților, sunt alimentate cu ape văroase și sarate; pe cînd în apropierea lor, curg izvoare cu ape excelente.

Și dacă la orașe chestia alimentăreĭ lor cu apă potabilă este greŭ de rezolvit, din cauza distanțelor marĭ, pe unde se găsesc surse suficiente de apă bună, la sate din contra, cu puține sacrificiĭ, se pot alimenta comunele rurale, cu cea maĭ bună apă potabilă.

In multe sate fîntînele conțin apă sărată saŭ văroasă, însă maĭ în totdeauna în apropierea acelor sate, sunt surse de apă bună și care surse cu micĭ sacrificiĭ și prin mijloace technice maĭ puțin oneroase, se pot capta și aduce prin sate.

Important este încă, ca să se dea o maĭ mare îngrijire, surselor existente de apă potabilă de prin sate.

Trebue dar să se destineze exclusiv pentru adăparea vitelor, maĭ multe izvoare saŭ fîntînĭ, din acele ce sunt situate în apropierea locurilor de pășune și la carĭ fîntînĭ saŭ izvoare să se înfințeze sgeaburĭ de peatră, lemn, etc. și șanțurĭ pentru scurgerea apelor ce rămîn neîntrebuințate, spre a nu maĭ forma mocirle în jurul fîntînelor saŭ cișmelelor.

Aceste măsurĭ să se aplice și fîntînelor saŭ cișmelelor, situate în atingerea căilor de comunicație.

In plus, celelalte fîntînĭ saŭ cișmele destinate locuitorilor, să se îngrădească cu grilajurĭ solide, ca să nu maĭ fie accesibile de cît oamenilor, iar fîntînele să se prevadă cu ciuturĭ de stejar sistematice și solide.

Tot odată să se ia măsurĭ severe, ca toate fîntînele să se curețe de doŭă orĭ pe an: primavara și toamna; să se impetruiască pe din afară, pe o distanță de la 2 la 3 metri în circonferență; spre a se evita ast-fel, întroducerea înapoĭ a apelor din jurul lor, saŭ celor provenite din ploĭ, care pot infecta conținutul.

Prin urmare cu puține sacrificiĭ, dar cu o voință fermă, starea sanitară și igienică a satelor, se poate îmbunătăți numaĭ în cîțĭ-va anĭ, fără să maĭ așteptăm foarte multe decenii, pănă cînd țaranul nostru va fi civilizat și va înțălege utilitatea acestor îmbunătățirĭ, ca să și le realizeze singur.

Din contra sunt împrejurărĭ și nevoĭ imperioase, inutil de discutat, carĭ pretind să ameliorăm cît se poate de urgent, buna stare a locuitorilor de la sate.

Dr. Neculaĭ Chrisokefalo.

— SFÎRȘIT —

ULTIME INFORMAȚII

— —

In privința întrevederei dintre M. S. Regele și împăratul Frantz Iosef, Epoca *află următoarele amănunte, din sorginte autorizată:*

In trecerea spre Ragaz, M. Sa se va opri cîte-va ore la Viena, fără a avea nici o întrevedere cu Impăratul Frantz Iosef, care în acest moment se află la Ischl, fiind foarte preocupat de criza gravă prin care trece dualismul austro-ungar.

M. Sa va primi în audiență pe d. conte Goluchowsky, cu care va conferi asupra situației internaționale.

La întoarcerea din Ragaz, între 5—10 Septembre, MM. LL. Regele și Regina se vor opri treĭ saŭ patru zile la Viena ca să visiteze expoziția jubilară, organizată pentru jubileul de 50 anĭ al domnieĭ Impăratuluĭ Frantz Iosef.

In acest interval, M. Sa Regele va avea o întrevedere, fie la Schönbrunn, fie la Hofburg, cu Impăratul Frantz Iosef.

Catastrofa din Franța

Paris, 3 August.

Trenul Paris-Trouville, avînd 1,500 de pasageri, a deraiat ierĭ dimineață lîngă Lisieux, înaintînd 300 metri afară din șine. Multe vagoane aŭ fost sparte. Zece persoane aŭ fost ucise și mutilate oribil, 40 de persoane aŭ fost rănite.

Șeful siguranțeĭ publice a primit o telegramă din Galațĭ prin care i se face cunoscut că s'aŭ prins în acel oraș autoriĭ furtuluĭ de la ceasornicarul Mayevschi. Șeful siguranțeĭ împreună cu d-nul Mayevschi vor pleca deseară la Galați pentru constatarea faptuluĭ.

Evreul Moisă Gutman, din strada Tatarașĭ No. 59. s'a tînguit comisieĭ a 5-a că în lipsa sa de acasă i s'a furat un palton, un cojocel, un surtuc, niște sacĭ, un trup de ham, o sadelcă, o pereche de hățurĭ și un căpăstru.

De la 1 August, fie-care din consilieriĭ curțeĭ în urma înțelegereĭ făcută între d-lor au venit ca să-și îndeplinească cele 10 zile ce sunt obligați să le facă în timpul vacanțeĭ.

Erĭ sara, pe la orele 6 jum.. a încetat din viață subit muncitorul Iorgu Teslaru în etate de 40 anĭ, în curtea caselor luĭ Sandu Butnariu din str. Moțoc 50.

S'a înștiințat imediat pe d. procuror Lefter Dimitrescu care a sosit cu medicul dispărțireĭ.

Numitul muncitor a încetat din viața din cauza uneĭ boale de inimă de care suferea.

Papa sănătos

Starea sănătățeĭ Papeĭ s'a ameliorat foarte mult. Erĭ s'a preumblat prin grădină. Sfîntul părinte a zis rîzînd către suita sa: „-Aŭ voit să fiŭ mort, dar eŭ trăiesc. Este adevărat însă că sunt foarte bătrîn și că ceasul morțiĭ nu trebue să fie departe.“

D-na Elena Dobias, din strada 40 de Sfinți, s'a plins secțieĭ I că ierĭ noapte nu se știe cine s'a introdus în casă pe o fereastă care rămăsese deschisă și 'ĭ-a furat de pe o masă o carte de rugăciunĭ și o pereche de ochelarĭ.

Asupra deraiereĭ trenuluĭ No. 2, *Epoca* are următoarele amănunte:

Cîți-va din călătorĭ, curioși să afle pricina catastrofeĭ și la lumina a două lămpĭ cu petrol carĭ aŭ putut fi scoase din vagoane, se strînseră împrejurul d-luĭ inginer de căĭ ferate, Poenaru, care se afla printre eĭ, și începu o anchetă, în care timp alțĭ călătorĭ, însoțiți de șeful convoiuluĭ, și el rănit, plecară în stația Zorlenĭ pentru a anunța catastrofa.

Iată ce s'a constatat: pe o întindere de 50 metri, tot terasamentul linieĭ era complect distrus, nicĭ nu se maĭ cunoștea urme că pe acolo a fost o linie ferată. Șinele pe această distanță, dislocate, eraŭ aruncate departe de pe linie.

Cercetărĭ foarte amănunțite aŭ făcut să se constate că 8 șine de pe partea stîngă a linieĭ, considerat despre Vasluĭ, nu se maĭ țineaŭ nicĭ una de alta. Crampoanele cu carĭ șinele eraŭ fixate pe traverse. s'aŭ găsit în cea maĭ mare parte scoase, intacte, fără nicĭ o îndoitură dealungul acestor 8 șine. Buloanele (șurupurile cu piulițele lor) și eclisele cu carĭ eraŭ legate șinele între ele, s'aŭ găsit la o joncțiune de șine scoase cîte-și patru și la celelalte joncțiunĭ scoase numaĭ cîte treĭ.

***

Printre ceĭ 80 de călătorĭ ce se aflaŭ în convoiu am remarcat pe dd. colonel Manu, adjutant regal, P. Poni, avocatul Alexandrescu, inginerul Poenaru, Iulich, Panaitescu de la școala de meseriĭ, Șendrea, eforul de la sf. Spiridon și familia arhitectuluĭ Negreanu.

Răniți grav aŭ fost: d-na Săvescu din Bîrlad cu o rană profundă la frunte, d. Săvescu, soțul, cu mîna stînă stîngă dislocată din umăr, Grossman, negustor din Iași, cu rănĭ la ambele picioare; contusiunĭ ușoare și scrintelĭ de mîinĭ și de picioare aŭ suferit maĭ toțĭ călătoriĭ.

D. Petre Grădișteanu a primit să fie director general al teatrelor. Aceasta în urma insistențelor d-luĭ Spiru Haret, care a mers anume în acest scop la Merișeștĭ, moșia d-luĭ P. Grădișteanu.

Pentru a se constata cauzele carĭ au produs accidentul trenuluĭ de Moldova, au plecat ierĭ la orele 10 și 30, la fața loculuĭ, directorul căilor ferate, d-niĭ inginerĭ din consiliul de administrație al căilor ferate, Cotescu, Frunză, Pușcariu și Gafencu.

De la circ

Aseară a avut loc reprezentația dată la circul Hütteman în folosul uneĭ văduve cu copiĭ. De și ultima reprezentație, lume n'a fost multă. Artiștiĭ au căutat aseară să producă bucățĭ ne maĭ executate pînă acum, pentru a lăsa o impresie bună publiculuĭ ieșan.

Printre puținele doamne ce am putut observa din loje și parchet, notez: d-na și d-ra Dogariu, d-na și d-ra Proca, d-na și d-ra Deoghenide, d-na Gheuca, d-na Mandrea, d-rele Gall, Corvin, etc.

Printre d-nĭ am observat pe d-niĭ: Dogariu, Albert Ghica, Ciurea, Panopol, locot. Vărnav, locot. Căplescu, colonel Corvin, sub-locot. Antoniu, Cozadini, George Pilat, Zdrobicĭ, etc.

Pe la mijlocul reprezentațieĭ, d. Hütteman a primit din partea unor doamne din Iași o coroană de frunze de stejar pe a căruia paglică era scris: «Simpaticuluĭ director al circuluĭ Hütteman», iar la urmă d-ra Lucie a primit din partea d-luĭ Albert Ghica un prea frumos buchet de florĭ naturale.

A. D. J.

*

La Copou lume multă, atît din cauza vremeĭ care a început a se răcori, cît și fiind-că cea maĭ mare parte din ieșenĭ se întorc din vilegiatură.

In publicul vizitator observ:

D-nele Ene, Mircea, Drăghicĭ, Catană, major Anghelescu, Darmet, dr. Müller, etc.

D-șoarele: Laura Manaru, Petit, Ghiulea, Șerban, Grigoriu, Pilescu, Racoviță, Adam, Dăscălescu, Chirculescu, Belisimus, Ioan, Drăghicĭ, Pavlov, Stamatopol, Curcumelli, Darmet, Gall.

D-niĭ prefect Gheorghian, locot.-colonel Musteață, căp. Mihail, căp. Panu, G. Scorțescu, inginer Negură, d-rand Botez, Apostolescu, Georges Cardaș, Gh. Gheorghiu, Albinet.

Titus.

Azĭ saŭ mîine saŭ poimîne, d, I. Popescu Pion, președintele Asociațiuneĭ generale a studenților romînĭ din Bucureștĭ, va pleca la Tulcea, dimpreună cu d. Velciu, președintele Asociațieĭ studențeștĭ din Iași, spre a stabili definitiv programul Congresuluĭ studențesc care se va ține în Septembrie.

Itinerariul studenților din Bucureștĭ, în drumul lor spre Tulceŭ, e probabil că va fi acesta:

Din Capitală vor pleca cu un tren special direct la Galați, unde se vor întîlni cu studențiĭ ieșenĭ. La Galați se vor îmbarca pe vaporul care-ĭ va duce la Tulcea.

După congres, vor pleca din Tulcea la Constanța, unde se crede că vor rămîne o noapte spre a da o serată literară urmată de danț, și a doua zi vor pleca cu trenul spre Bucureștĭ. La Cernavoda, studențiĭ bucureștenĭ se vor despărți de colegiĭ lor ieșenĭ.

După un svon maĭ puțin acreditat, studențiĭ ieșenĭ nu se vor despărți la Cernavoda de bucureștenĭ, ci vor însoți pe aceștia pînă în Capitală, unde vor sta cîte-va zile.

D. Nicolae Gheorghiu, din comuna Bucium, s'a plîns poliției că în ziua de 2 August 'ĭ-a dispărut de acasă un băiet de 11 anĭ și după cercetările făcute a aflat că se găsește în Iași dar nu știe în ce loc anume.

Grădinarul Villiam, din comuna Copoŭ, a intentat încă de mult proces ministeruluĭ de resbel pentru că în noaptea de 19—20 Iunie, i s'a furat din grădină, de către soldațiĭ de la spitalul militar, felurite plantațiĭ în valoare de peste 5000 leĭ.

Lucrurile par de-o-cam dată că s'aŭ făcut mușama.

Sub-comisarul Răileănu a arestat ierĭ pe soldatnl Zenovicĭ Ioan, din regimentul 7 Calarași, în urma reclamațieĭ sergentuluĭ Frunză Petru, din acelaș regiment, pentru că ierĭ noapte. din locuința concubineĭ sale, numită Maria Alexandrescu, strada Belvedere No. 9, 'ĭ-a furat de supt cap o bluză de pînză în al căreĭ buzunar avea un portofel cu 450 de francĭ.

In urma cercetărilor făcute la comisie, soldatul Zenovi a fost trimes la comenduirea pieței.

Fanaragiul Constantin Niță ducîndu-se ierĭ în crîșma luĭ Bogza Vasile, din str. Sărărieĭ, pentru a-și cumpara ceva, a găsit în prăvălie numaĭ pe băetul Petrache Dimitriu, gata să taie ceva cu un cuțit. Constantin Niță să repede la băiat 'ĭ-a smuncit cuțitul din mînă și 'ĭ a dat o lovitură în cap tăindu-l deasupra ochilor.

La țipetele băiatuluĭ, aŭ sărit vecniĭ și punînd mîna pe fănaragiŭ l'aŭ trimes secțieĭ I, unde a fost arestat, iar băiatul Dimitriu a fost trimes spitaluluĭ Sf. Spiridon pentru a fi pansat.

Se rășpîndise svonul—pe care l-am reprodus și noĭ, cum că, față cu jalea copiilor carĭ îĭ căzuseră în genunchĭ, I. P. S. S. mitropolitul ar fi iertat pe oropsitul preot Arion.

Informația era greșită. In inima reprezentantuluĭ pe pămînt al luĭ Christos nu e loc, se vede, pentru sentimente creștinești.

Părintele Arion e și azĭ strivit de ura fraților săĭ întru Domnul și copiiĭ i rătăcesc și azĭ pe drumurĭ, goĭ și nemîncați — fiind-că în inimele împetrite ale membrilor consistoriuluĭ nu e loc pentru iertare, cea maĭ frumoasă dintre virtuțile propevedite de Mîntuitorul omenireĭ.

Ni se afirmă — și dăm știrea sub rezervă — că inginerul Eduard Sava, fost locotenent în geniŭ, care a luat în antreprizá construirea caseĭ d-luĭ Emilian, dărămarea caseĭ d-luĭ Damian, vînzarea moluzuluĭ de .la acea casă, precum și construirea uneĭ marĭ case a d-luĭ Ciolac în Botoșanĭ, a dispărut din Iași lăsînd cîte-va sute de lucrătorĭ fără a le plăti pentru munca sevărșită.

Lucrătoriĭ aŭ însărcinat oamenĭ cu plată carĭ să cerceteze despre locul unde se află inginerul. După relațiunilo acestor oamenĭ, d. Eduard Sava ar fi la Paris de unde ar avea de gînd să plece în America.

Ne vine greŭ să credem în exactitatea acesteĭ veștĭ.

Astă noapte, pe la oarele 11, s'a declarat un incendiu în strada Apeduc No. 59, la casele luĭ David Moscovicĭ.

Sergentul din punct și veciniĭ observînd focul, aŭ sărit și l'aŭ stins imediat fără a maĭ înștința pompieriĭ. Casele fuseseră asigurate cu o zi maĭ înainte la societatea generală din Brăila pentru suma de 2000 leĭ. In urma cercetărilor făcute pentru a se afla cauza foculuĭ, s'a găsit în pod o mînușă înbibată de gaz precum și parte din pod uns cu gaz.

K. u. K. österr ung. Consulat în Iassy

E. No. 6457

KUNDMACHUNG

Am 18. d. M. aus Anlass des A. H. Geburtsfestes Seiner Majestät des Kaisers und Königs wird in der hiesigen katholischen Pfarrkirche um 10 Uhr V. M. ein feierlicher Gottesdienst abgehalten werden, welchem die P. T. Mitglieder der oesterr ungar Colonie beizuwohnen eingeladen werden.

Specielle Einladungen werden nicht ergehen.

Ein Emplang auf dem Consulate wird nicht stattfinden.

Iassy, am 12. August 1898.

Der k. ŭ. k. Consul

Pogacar

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrați pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrați.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

PUBLICAȚIE

— —

Marți 28 a. c. încasatorul nostru, a perdut un plic, conținînd vre-o 65 chitanțe de abonament, pe stradele Armeană, Golia, Vovidenia, Lăpușneanu și Păcurarĭ.

Găsitorul este rugat a le aduce la administrația «Opinieĭ» unde va primi o recompensă.

La caz de neaducere toate acele chitanțe vor fi anulate.

Administrația ziaruluĭ „OPINIA“

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

BYCYCLETE

„ADLER“

„POSSELBURG“

LA

Magasinul de Musică „Grünberg“

IAȘĬ

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Alex. G. Dabija

AVOCAT

— *Strada Golia 67* —

Se'nsercinează în timpul vacanțeĭ cu acte de notariat, și pledarea afacerilor urgente.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacție.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

PUBLICAȚIE

La 10 August orele 9 a. m. se va ține licitație publică atît la comandamentul Corpuluĭ 4 Armată cît și la garnizoanele arătate maĭ jos, pentru aprovizionarea:

	KIOGRAME					Pentru Garnisoanele:
	FÎN	OVĚS	ORZ	PAE	N-rul rațiilor zilnice	
	1, 126,307	124,584	811,540	688,765	a) 234,848 b) 366 c) 6,916	Iași
A)	857,750	625,389	62,240	498,074	172,408	Botoșanĭ
	682,000	—	546,000	408,000	136,500	Bacăŭ
	15,900	12,720	— —	9,440	3,180	P.-Neamț
	27,283	26,620	— —	22,155	6,655	Fălticeni
	17,300	5,840	— —	2,190	1,460	Tg.-Ocna
	36,500	29,200	— —	21,900	7,300	Dorohoi
	1,514,465	927,052	276,200	956,338	300,813	Roman
	5,442	— —	12,967	4,851	3,243	Vaslui
	1,733,750	1,032,585	354,415	1,118,360	346,750	Bêrlad

Concurenții trebue se presinte oferte închise, însoțite de garanție 10 %.

Condițiunile sunt publicate în Monitorul Oficial No. 54 din 10 Iunie 1898 saŭ se pot vedea la comandamente și la cancelaria fie-careĭ garnizoane.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucățĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie,* cu mașinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingorĭ ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajorĭ pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeșĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manșete 55 banĭ, colțunĭ bărbătești 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănușĭ de ață 50 banĭ, de feldecos imitație de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbătești 8 leĭ 50 banĭ, cu șireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ inainte de a visita orĭ ce magasin visitați-l întăĭ pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfeĭ cît și de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de București
Iașĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în Bucureștĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societățeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile maĭ insemnate din țară.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iașĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 78 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 6 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

CRIMA DIN BAICENI

VIZITA DE LA PETERSBURG

Orĭ-cît s'ar zice şi s'ar crede în anumite cercurĭ, că visita Regeluĭ Carol în Rusia ar fi fost *dictată*, de-a dreptul orĭ cel puţin indirect, de politica tripleĭ alianţe, — în realitate lucrurile staŭ altcum.

Este de admis numaĭ atît, că visita de la Petersburg a fost o urmare naturală a noueĭ fase care s'a inaugurat în politica puterilor centrale, prin apropierea Germanieĭ către Rusia şi maĭ ales prin învoiala austro-rusă în chestia orientală, prin urmare nu s'a operat nicĭ o schimbare de front în politica exterioară a statuluĭ romîn, ea rămînînd şi pe maĭ departe simpatică tripleĭ alianţe, în basa asigurăreĭ păceĭ generale.

Dar de aicĭ şi pînă a conclude că visita Regeluĭ Carol ar fi fost dictată — nicĭ măcar *influenţată*, ci de-adreptul *dictată!* — de tripla alianţă, este o mare distanţă. Ear distanţa asta pledează hotărît pentru seriositatea şi independenţa politiceĭ exterioare a regatuluĭ romîn!

Nu se poate contesta, că explicarea visiteĭ de la Petersburg este a se căuta şi în alte isvoare, nu numaĭ în noua fasă în care a intrat politica tripleĭ alianţe.

Isvoarele acestea prezintă un fenomen foarte semnificativ şi politicește aŭ la toată întîmplarea o importanţă maĭ deosebită de cît „influenţarea" — ca să-'ĭ zicem aşa — venită din sferele tripleĭ alianţe.

N'avem să contemplăm, pentru a ne convinge despre asta, de cît două momente: de o parte, manifestaţiile caracteristice carĭ s'aŭ produs în opinia publică a Romîănieĭ cu ocasia nefasteĭ visite de la Budapesta şi a salutului trimis de Ţarul Nicolae II, Regeluĭ Carol la Iaşĭ, ear de altă parte entusiasmul unanim al Romîănieĭ faţă de visita de la Petersburg.

Aceste momente ne tălmăcesc cu cea maĭ limpede elocinţă, că dacă în politica exterioară a regatuluĭ romîn nu poate fi vorba de o schimbare, se indică însă o schimbare în opinia publică a Romîănieĭ. Nu s'a operat o nouă orientare în politica exterioară a ţăreĭ, dar' se operează o nouă orientare în opinia eĭ publică, în poporaţia eĭ.

Şi nu trebue să se uite un lucru: Romînia este un stat dintre cele maĭ liberale, unde voinţa poporuluĭ este voinţa şi a Suveranuluĭ, un adevĕr de care înalta înţelepciune a Regeluĭ Carol a ţinut şi ţine totdeauna socoteală!

Aicĭ e locul să constatăm un fapt de cea maĭ mare însemnătate: visita de la Petersburg a răspuns dorinţeĭ arzătoare şi unanime a ţăreĭ româneştĭ şi ea a fost, de sigur, mult influenţată de voinţa opinieĭ publice.

Este un adevĕr ce nu se maĭ poate acoperi, că Romînia s'a văzut dureros înşelată în speranţele sale calde, carĭ aşteptaŭ de la apropierea sa către tripla alianţă — ameliorarea soarteĭ Romînilor din Transilvania şi Ungaria. Nu numaĭ că ameliorarea n'a urmat, dar apropierea Romînieĭ către tripla alianţă şi maĭ ales visita de la Budapesta aŭ avut fatalitatea de a încuraja pe Ungurĭ în dominaţiunea lor sălbatică şi de a înăsprì la extrem regimul de opresiune sub care gem acele treĭ milioane şi jumătate de Romînĭ, carĭ sunt *leagănul romînismuluĭ*...

Tribuna.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Estudiantina. — O agitaţie studenţească în zile de vacanţă, iată negreşit un fragment social vrednic de înregistrat în vremile acestea de secetă ziaristică.

Agitaţia, la dreptul vorbind, nu prea are un subiect lămurit, deşi a făcut încunjurul preseĭ din Capitală; căcĭ să nu uităm a observa că lucrurile se petrec în sînul studenţimeĭ de la Centru, iar nu în tăcutul nostru oraş, atît de lipsit de variaţiĭ şi nostimade.

E vorba — precît se poate scoate un senz din numeroasele proteste, polemicĭ şi proclamaţiĭ — de substituirea unuĭ noŭ comitet celuĭ vechiŭ, al asociaţiuneĭ generale a studenţilor romînĭ din Bucureştĭ. Motivele — ne vor ierta cetitoriĭ că nu le indicăm — nu le găsim în nicĭ unul din numeroasele documente universitare.

Lucrul e vechiŭ ca universităţile însăşĭ, ca societăţile studenţeştĭ maĭ cu seamă. Nemulţumiţiĭ şi nealeşiĭ se suprapun celor mulţămiţĭ şi aleşĭ: „noul" saŭ „adevăratul" comitet e constituit în mod public, odată cu dezaprobarea „aşa zisuluĭ" orĭ „închipuituluĭ" comitet primitiv.

Ceea ce ne-a atras însă luarea aminte în zisa polemică universitară a fost o duioasă moţiune, un apel emoţionant şi călduros pentru aplanarea incidentuluĭ între comitete „pentru a nu se zădărnici viitorul Congres."

E negreşit aci partea serioasă şi comică în acelaşĭ timp, a disputeĭ tinerilor universitarĭ: „să nu se zădărnicească viitorul Congres."

E în deobştie cunoscut ce va să zică acest Congres, scris cu iniţială mare. Este solemnitatea gălăgioasă care precede în toţĭ aniĭ deschiderea cursurilor universitare, este manifestarea în jurul căriia se adună într'o comună înţelegere, într'acelaşĭ gînd, elementele diverse ale facultăţilor universitare.

Care este acea înţelegere? Neînţelegerea asupra unor neînsămnate părerĭ şi scopurĭ.

Gîndul comun? Uitarea anilor de sîrguinţă într'o expanzivă voioşie.

Analele celor două zecĭ de congrese studenţeştĭ sunt dovada vie a activităţiĭ acestoĭ solemnităţĭ anuale. Congresul viitor va fi, în afară de orĭ-ce îndoială, demn de toate celelalte şi va aduna într'o festivitate zgomotoasă aceeaşĭ numeroasă tinerime doritoare de petrecerĭ şi de „onorurĭ."

Iată de ce aŭ deplină dreptate tineriĭ carĭ aŭ lansat căldurosul apel de pace şi frăţie: „ca să nu se zădărnicească viitorul congres la Tulcea".

Sărmaniĭ Tulcenĭ! N'aŭ noroc.

ACTUALITATI

Intre Biserici

Un eveniment politico-religios se prepară în orient — cu prilejul viziteĭ Impăratuluĭ Germanieĭ la Ierusalim. Evenimentul de care vorbim se petrece, drept vorbind, în Europa, unde sunt angajate dispute şi polemicĭ în jurul acesteĭ vizite imperiale.

Două bisericĭ potrivnice, catolicismul şi protestantismul sunt de-a dreptul interesate în această călătorie făcută pentru înaugurarea bisericeĭ evanghelice la Ierusalim — în aparenţă, — dar nu fără intenţiunĭ politice, în realitate.

Se va organiza cu această ocazie o adevărată procesiune a prinţilor protestanţĭ, o mică cruciadă modernă, fără însă a urmări recucerirea mormîntuluĭ sfînt. Ceea ce nu împiedică însă pe catoliciĭ din Apus să vadă în călătoria aceasta o manifestare ostilă care ţinteşte de-a dreptul contra puterei papale, care năzueşte să impuie protestantismul sub scutul autorităţiĭ imperiale.

Miezul acesteĭ hipoteze cuprinde mult adevăr. E cunoscută influenţa exercitată în ultimul timp de Germania asupra afacerilor musulmane. Războiul greco-turc n'a pus el în evidenţă amestecul direct al Germanieĭ? Oştirea turcă în parte comandată de ofiţerĭ germanĭ; şcoala militară germană domnind peste tot în împărăţia Semi-luneĭ. Toate acestea sunt evidente simptome ale influenţeĭ luĭ Wilhelm II pe malurile Bosforuluĭ şi în Asia mică, prin urmare. De aci însă maĭ e departe pînă la rolul luĭ Carol cel mare, ce-ar fi vrînd — după ziarele catolice — să-şĭ asume actualul monarc al Germanieĭ unite.

Catoliciĭ din Apus, interesaţĭ politicește în acelaşĭ timp, agită cu violenţă chestiunea călătorieĭ imperiale în Orient. Maĭ de mirat însă e că în sînul Tripleĭ-Alianţe însă-şĭ, chestiunea poate da loc la conflicte politice de toată însămnătatea.

Italia în primul rînd, Italia oficială şi papală se poate cu tot dreptul simţi umilită prin manifestaţia religioasă a mareĭ sale aliate. Insăşĭ Austria protestă prin numeroase organe catolice; ba chiar un număr de Tirolejĭ au propus o contra manifestaţie «austro-catolică» în potriva apoteozeĭ protestante. Spectacolul va oferi în adevăr un mare contrast: bisericile catolice în ruină, iar biserica nouă evanghelică ridicîndu-se triumfătoare în mijlocul lor.

Pentru anul viitor se organizează un «congres al păcii» la Ierusalim. Vedea-vom oare tocmaĭ de aci izbucnind focul unor noĭ complicaţiĭ sîngeroase? Răsuna-va în pragul uneĭ bisericĭ toxinul de războiu?

EXTERNE

TURCO-RUSE

Un incident neînsemnat era pe cale de a stîrni un grav conflict cu serioase urmări. Un mic războiŭ de presă a apărut ca un prolog al unor grave neînţelegerĭ între Curtea de Constantinopole şi acea din St. Petersburg. Faptul dovedeşte că în diferite părţĭ lucrurile sunt într'o stare gingaşă de care numaĭ cu pază se poate atinge cine-va Sunt caracteristice, din toate timpurile, aceste stărĭ pregătitoare care anunţă izbucnirea ulterioară.

Ocazia de care vorbim e răsvoala musulmană de la Ferganah, localitate care aparţine Rusieĭ. Aceasta n'a întîrziat să reprimeze imediat, cu energia necesară, îndrăzneaţa încercare pe care o privea cu ochĭ cel puţin indiferenţĭ Subli-Poartă.

Novoïe Vremya *vedea în incidentul de la Ferganah simptomul uneĭ situaţiĭ care nu e lipsită de gravitate. Răul 'i se pare chiar destul de profund ca să merite un atac serios. In tot cazul, confratele rus e de părere că guvernul musulman nu are drept la nicĭ-o cruţare, ma la nicĭ-o favoare.*

Cuvintele acestea n'aŭ prea plăcut acelor de la Ildiz-Kiosk şi primul secretar al Sultanuluĭ, însărcinat a comunica preseĭ opiniunile luĭ Abdul Hamid, a intrat cu violenţă în polemică cu presa rusă. Tahir-Bey afirmă că Rusia e un scandal pentru lumea civilizată şi dovadă sunt cele propovăduite de Novoïe Vremia, care vorbia de fier, şi de sînge după întîmplarea din Asia mică, unde se află provincia Ferganah.

Alăturĭ de presa rusă, acea franceză a atacat «îndrăzneala musulmană.» Bunăoară din Le Temps *cităm un fragment:*

«Iată la ce grad de îngîmfare a ajuns Marele Stăpîn, mulţămită mizerabileĭ slăbiciunĭ a Europeĭ!

„Tezaurul turc nu maĭ suferă de seceta trecută, pentru că şi-a deschis casetele pentru roua bine-făcătoare a despăgubirĭ greceştĭ. De aceea sultanul face mutre faţă cu dreptele cererĭ ale Franţieĭ, Angliei şi Italieĭ pentru masacrele armeneştĭ. Şi ca să arăte maĭ bine cum îşĭ rîde de datornicĭ, Sultanul tocmaĭ acum comandă fabricelor germane, vaste comisioane de tunurĭ şi puştĭ după ultimul model.

„Aşa dară baniĭ care lipsesc, cînd e vorba de plata datoriilor, sunt cheltuiţĭ în comenzĭ de arme şi muniţiunĭ în ţara amică. Conştiinţa publică asistă la triumful suveranuluĭ care odinioară era indicat dispreţuluĭ public al lumeĭ civilizate."

Alianţa între Germania şi Turcia este teama adevărată, este temeiul acesteĭ mîniĭ îndoite şi a Rusieĭ şi a Franţeĭ. După cum observăm într'un număr recent, călătoria Impăratuluĭ Wilhelm II în orient poate aduce izbucnirea neaşteptată a unor grave conflicte politice.

Pregătirĭ colectiviste

In vederea alegerilor comunale din toamna aceasta, colectiviştiĭ s'aŭ pus pe lucru. Se ţin întrunirĭ peste întrunirĭ intime, netezesc pe X... netezesc pe Y... etc. D. Tacu şi chiar şi d. Lepadatu, demnul săŭ emul, carĭ pînă maĭ ierĭ, atît de îngîmfaţĭ, că maĭ nicĭ nu răspundeaŭ la salutărĭ, astă-zĭ salută cu graţiozitate în dreapta şi în stînga, — maĭ graţios chiar de cît directorul circuluĭ Hüttemann — strîng mîna cu efusiune, şi nu lasă neobservat nicĭ pe acel, pentru care ierĭ arătaŭ o deconsiderare suverană.

La primărie c.c. Iorgu este nelipsit, de o hărnicie cum nu a fost nicĭ odată, gata de a se pune cu amabilitatea-ĭ cunoscută, la dispoziţia tuturor. Unora le pune cîte un fanar la poartă, altora le drege trotuarul, altora le face o concesie, altora o trebuşoară fie ea cît de neînsemnată, numaĭ să nu iasă cine-va nemulţămit din biuroul d-sale. Să nu uite însă d-niĭ de la comună că o schimbare adhoc în maniere, ar putea şterge dureroasele experienţe pe care cetăţeniĭ noştri le-aŭ încercat cu administraţia d-lor.

„La toamnă se vor număra bobocii", zice proverbul.

Fără concordat

O anomalie, pe care de altmintrelea o prevăzusem noĭ, are deja loc în sînul consiliuluĭ nostru comunal. Prin demisiunea d-luĭ consilier, colonel Botez, sfatul orăşenesc al Iaşuluĭ nu maĭ e în număr, şi de aceea primarul nostru, de şi slab în balamale dar tare în şuruburĭ, a recurs la trucul de a nu-şĭ maĭ convoca sfetniciĭ cu toate că o sumă de chestiĭ urgente reclamă rezolvire.

Demisia respectabiluluĭ colonel a fost primită, dar ea n'a fost comunicată consiliuluĭ, care, nefiind sezizat de chestie, se consideră în număr legal şi continuă de a funcţiona, graţie faptuluĭ că cel însărcinat cu aducerea la cunoştinţă a acesteĭ împrejurĭ, uită cu bună ştiinţă de o face.

Precum se vede, atît în guvernul mare al colectivităţeĭ, cît şi în administraţiile comunale şi judeţene, tertipurile şi espedientele meschine, joacă primul rol. Este, se pare, un obiceiŭ inherent partiduluĭ, de a nu pătea trăĭ cu aer natural, ci numaĭ cu beşicĭ de oxigen care le maĭ ţine respiraţia de azĭ pe mîne.

Şi cînd auzi pe patrioţĭ perorînd în toate părţile şi trîmbiţînd prin gazete că partid valid şi voinic ca al lor nu maĭ e pe faţa pămîntuluĭ, iţĭ vine să pufneştĭ de rîs!

O viaţă întreagă, acest celebru partid, a înşelat lumea cu tot felul de şarlataniĭ, cu tot felul de matrapazlicurĭ şi şuruburĭ care aŭ zăpăcit publicul de jos, *boborul* cum zic *dantoniĭ* mahalalelor; şi nicĭ măcar către sfîrşitul existenţeĭ nu vroiesc să fie sincerĭ. Aŭ trăit cu mistificaţiĭ, şi mor cu perdea, cu toate că perdeaua e străvezie şi lumea vede prin ea tot ce se petrece.

Iţĭ face milă cînd iĭ vezĭ că, cu un picior deja în groapă şi tot cred că opinia publică nu cunoaşte adevarata lor situaţie şi că, prin urmare, ar maĭ putea se fie loc de o mistificare maĭ mult.

Această stare de lucrurĭ ne face efectul situaţieĭ acelor negustorĭ, carĭ, fără nicĭ un ban capital, întind un comerţ mare pe baze numaĭ de credite şi împrumuturĭ obţinute în dreapta şi în stînga şi carĭ o duc de azĭ pe mînĭ cu expediente ce fac pentru moment să se creadă că omul stă bine de tot.

Soseşte însă o vreme cînd lumea începe a deschide ochĭ şi manopera e dată pe faţă; atuncĭ maistruluĭ negustor nu'ĭ rămîne de cît să-şĭ depuie bilanţul înaintea justiţieĭ, care la rîndul eĭ depune pe negustorul cavaler de industrie la locul cuvenit, şi'l declară în stare de falit fraudulos.

Totul lasă a se prevede, că de astă una dată — cu ocazia alegerilor comunale — partidul care ne guvernă, strîns din toate părţile de creditoriĭ programuluĭ şi a tuturor promisiunelor şi fără de legilor comise, va fi nevoit să-şĭ depuie bilanţul, fără speranţă de a putea încheea vre-un *concordat*.

Juvenal

Şcoala sanitară militară din Iaşĭ

Subchirurgĭ, infirmierĭ, brancardierĭ

(Urmare)

Se impune însă a creşte efectivul actual al companiilor sanitare şi a-ĭ repartiza maĭ mulţĭ tinerĭ cu ştiinţă de carte, nu atît numaĭ în vederea formăreĭ de subchirurgĭ, cît pentru că efectivul a devenit cu totul insuficient, faţă cu serviciele la care se repartizează. Aşa 100 oamenĭ aĭ companieĭ 4-a sanitare asigură serviciul, nu numaĭ sanitar dar şi cel de servitorĭ, al spitaluluĭ corpuluĭ 4 de armată cu 100 paturĭ, a 2 spitale divizionare (Roman şi Botoşanĭ) şi a 2 infirmeriĭ marĭ de ochĭ (Frumoasa şi Roman). Să cităm în treacăt, ca mijloc asigurător al uneĭ desăvîrşite instrucţiĭ, că în Italia comandanţiĭ companielor sanitare sunt medicĭ, adică şefi naturalĭ faţă cu serviciele ce aŭ a preta soldaţiĭ companielor, şi nu sunt de cît asistaţĭ de un ofiţer administrator în cît priveşte comptabilitatea pecuniară şi în materiĭ.

Trecînd la punctul al 2-lea, pentru confirmarea luĭ nu avem de cît să ne întrebăm în adevăr, că cine oare va avea tragere de inimă pentru o carieră cu care nu va fi sigur a-şĭ cîştiga cel puţin existenţa? Nu avem de cît să spunem că, faţă cu numărul de epistaţĭ şi ciubotarĭ puşĭ de unele comune în slujbe de agenţĭ sanitarĭ, bine retribuite, cunoaştem în schimb foştĭ elevĭ aĭ şcoaleĭ militare de infirmierĭ din Iaşĭ, brevetaţĭ subchirurgĭ de ministerul de răsboiŭ care, pentru a nu muri de foame şi ne avînd proptele electorale pentru a ocupa acolo slujbe, aŭ fost siliţĭ să se facă sergenţĭ de noapte saŭ de bariere. Asemenea soartă tristă nu va putea încuraja de sigur pe actualiĭ şi viitoriĭ elevĭ aĭ şcoaleĭ.

In treacăt numaĭ, notăm o altă măsură vexatorie faţă cu aceştĭ elevĭ: cu toate regulele şi controlul prin carĭ trec în şcoală pentru a obţine brevetul de subchirurg, cu toate că acest brevet este liberat de o autoritate aşa de superioară ca ministeriul de răsboiŭ, unele consiliĭ de igienă, geloase de dreptul lor de a creia subchirurgĭ, îşĭ permit a deconsidera titlul obţinut deja şi a-ĭ supune la un noŭ esamen. Negreşit că acest examen este o floare la urechiă pentru titraţiĭ şcoaleĭ, dar în acelaş timp este şi o trăgăneală. Există o neregulă desevărşită în liberarea unor asemenea titlurĭ de consiliele de igienă; ar rezulta că titlul obţinut de la consiliul, bună oară, a oraşuluĭ Galaţĭ, nu e bun faţă cu consiliul de la Brăila; căcĭ nu e de mult de cînd consiliul oraşuluĭ Iaşĭ nu voia să recunoască un titlu liberat de judeţul Iaşĭ, ca şi cum Iaşiĭ s'ar afla în judeţul Roman. Tocmaĭ pentru aceasta legea şi regulamentele trebuesc revăzute şi precisate; pentru că altfel cu drept cuvînt se respectă atît de mult titlul, că ceĭ cu titlu devin sergenţĭ de uliţă, iar ciubotariĭ, epistaţiĭ şi viziteiĭ de pe la ajutoarele de primarĭ ocupă locurile de subchirurgĭ şi agenţĭ sanitarĭ.

E curios cum toate lucrurile cele maĭ micĭ se petrec în ţara aceasta: Ministerul de războiu decretează subchirurgĭ, dar ministerul de interne nu-ĭ recunoaşte; de şi cel dintăĭ are şcoalele, însă cel de al doilea dă titlurile; înţălegem acordarea dreptuluĭ de liberă practică de către autorităţile ministeriuluĭ de interne, dar ar fi curios de ex. ca ministeriul de interne să supună din nou la esamene pe doctoriĭ în medicină eşiţĭ de la Facultăţile ministeriuluĭ Instr. publice. Spre a se termina cu aceste neînţălegerĭ trebue o rînduială definitivă, legiferată chiar, pentru ca peste ea să nu treacă orĭ ce consiliu de igienă va voi; rînduială, al căruĭ scop să fie: să nu se admită în slujbele civile de agenţĭ sanitarĭ, de cît aceĭ carĭ posed un titlu de la o şcoală oficială de infirmierĭ, militară sau civilă cînd va fi, şi numaĭ cînd aceştia nu vor fi suficienţĭ, să se recurgă la subchirurgiĭ creaţĭ de consiliele de igienă; în nicĭ un caz însă să nu fie permis a se numi în asemenea serviciĭ persoane cu totul străine profesiuneĭ.

Oare din aceştĭ absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ, — trecînd iarăşĭ cu ordinea de ideĭ la necesităţile armateĭ şi eşind puţin din chestiune — nu s'ar putea prevede budgetar reangajarea cel puţin a unuĭ subchirurg pentru fie-care spital militar şi infirme-

rie de ochĭ, afară de spitalul militar central din Bucureștĭ, care are pletoră de personal? Corpurile de trupă au putința de a reangaja suboficerĭ pentru instrucție; sănătatea oamenilor însă pare a fi prea puțin lucru, pentru ca la spitalele corpurilor de armată.—carĭ au un singur medic secundar,—sau la ale diviziilor,—carĭ n'au nicĭ un medic secundar. —să se poată reangaja un subchirurg, ușurîndu-se și asigurîndu-se ast-fel serviciul, de oare-ce seriele de infirmierĭ abea se instruesc, și se și liberează din armată.

Dacă în armată nu pot cel puțin cîțiva din eleviĭ școaleĭ să spere să fie reangajațĭ, și să-șĭ continue cariera, credem oare că li se va da cel puțin satisfacție și încurajare prin o sigură angajare în serviciile civile? Trebue să credem, căcĭ ar fi să desperăm de rezultatele multor serviciĭ civile și de soarta formațiunelor sanitare în timp de războiu. Un tînăr carĭ știe că, făcîndu-șĭ serviciul activ militar, poate să-șĭ formeze în același timp o carieră sigură, va munci fără preget, în folosul său și al serviciuluĭ. Aceștia vor forma agențiĭ sanitarĭ ceĭ maĭ instruițĭ și în același timp ceĭ maĭ disciplinațĭ, și nu va întîrzia timpul cînd, după părerea unuĭ bun organizator, vor fi șefi de garnizoană sanitară cu o infirmerie macar pe cîte 2—3 comune rurale, după cum astă-zĭ sunt șefi de garnizoană numaĭ pentru serviciul militar. Numaĭ ast-fel serviciul medical al plășilor va avea motivul să existe și epidemiile îșĭ vor găsi adversariĭ.

Ridicăm în adevăr vocea și ne adresăm cu rugăminte d-lor miniștriĭ de răsboiu și interne în favoarea personaluluĭ sanitar inferior în adevăr instruit; dar, făcînd aceasta, ne gîndim în același timp la mersul și foloasele reale ale serviciuluĭ sanitar civil, precum și la asigurarea serviciuluĭ formațiunelor sanitare militare și a ambulanțeĭ Cruceĭ roșiĭ în timp de războiu.

(Sfîrșit).

Științĭ-Litere-Arte

In Statele-Unite ale Americeĭ există 2109 cluburĭ femeniste. Cifra e foarte suggestivă.

Se știe că la Colorado femeile aŭ obținut de curînd drepturĭ politice egale cu ale bărbaților.

*

Profesoriĭ facultăților de medicină din Cracovia și Lemberg aŭ adresat o petițiune clubuluĭ polonez din parlamentul Vieneĭ și ministeriuluĭ austro-ungar protestînd că n'aŭ fost admiși la congresul medical din Posen.

Petițiunea ceruse se reclame guvernuluĭ german.

*

La Berna s'a ținut zilele acestea a 81-a întrunire a societățeĭ helvetice pentru studiul științelor. Aŭ luat parte foarte mulțĭ savanțĭ și oamenĭ de știință.

*

Moartea luĭ Bismarck a făcut să se vorbească în toată lumea de... medicul ex-cancelaruluĭ, doctorul Schwenninger.

De două zecĭ de anĭ acesta era omul de încredere al luĭ Bismarck. S'aŭ povestit nenumarate anecdote asupra acestuĭ bolnav, îndărătnic la culme, care asvîrlea pe fereastă prescripțiile doctorilor. A trebuit energia mediculuĭ bavarez ca să învingă capriciile cancelaruluĭ prin un regim cu totul altul. S'a răspîndit în toată presa anecdota celeĭ dintîiŭ vizite a luĭ Schwenninger, la Bismark. Acesta deveni cu timpul supus, ascultător. urmînd întocmaĭ ordonanțele mediculuĭ săŭ, E adevarat că acesta nu cruța nicĭ muncă, nicĭ devotament, ba avu să se lupte cu invidia atîtor hipocrațĭ care căutaŭ să-ĭ zdruncine gloria de medic al celuĭ maĭ ilustru om politic.

Cu toate dușmăniile acestea Schwenninger deveni profesor la universitatea din Berlin, după dorința luĭ Bismarck. Ilustru și posedînd o clientelă europeană — se zice că'șĭ petrece viața numaĭ în călătoriĭ — Schwenninger a rămas omul simplu și simțitor, om al higieneĭ și nu al farmacieĭ. Aproape toate familiile princiare l'aŭ consultat. Chemat la Constantinopole pe lîngă Sultan și de Rothschild la Londra, găsi totușĭ cîte-va oare ca să păzască pe marele săŭ protector în agonie.

*

Un medic polonez a inventat un aparat care să servească fetelor și femeilor să-șĭ facă pe obraz gropițe. Aparatul se compune dintr'o mască cu sîrme, prevăzută la partea interioară cu liniițe la vîrf puțin bombate. E de ajuns, asigură inventatorul, ca această mască să fie așezată pe obraz înainte de culcare, și, cu ajutorul unuĭ șurup, se aduc liniițele în pozițiunea dorită. Un resort de oțel reglează apăsarea. A doua zi, la deșteptare, – dacă cum-va a putut dormi, — domnișoara saŭ doamna găsește, după dorință, pe obraz două, treĭ, saŭ orĭ cîte drăguțe gropite artificiale.

SCHIȚE DE LA BAĬ

POȘTA

Luĭ Em. M.

Cînd se 'mprăștie peste 'ntinderea văiĭ sunetul metalic al goarneĭ, un lung fior străbate aierul și sufletele.

De două orĭ pe zi răsună ast-feliu, de două orĭ pe zi înfiorarea stăpînește inimile în vibrarea goarneĭ de metal.

Dimineața, «bolnaviĭ» îșĭ alintă încă în somn visele din urmă cînd sună «plecarea». Cîte din visurile acestea le poartă sub o altă formă modestul curier al satuluĭ în tașca de piele ce-ĭ atîrnă pe umerĭ,—în drum către gară.

Dup'amiază, la oara știută, goarna s'aude, puternică și vie, în timp ce silueta curieruluĭ rustic se lămurește la orizon, călare pe căluțul timid, orĭ legănîndu-se molcum în căruța ușoară de poștă, în mersul caluluĭ flămînd.

Vine încet, încet la vale; descalecă încet, de par'că nu și-ar da seama cîte zecĭ de privirĭ îl țintuie de departe, cîte mînĭ se întind către el, cîte suflete tremură de emoțiunea nerăbdătoareĭ așteptărĭ.

Iar în clipa cînd oficiantul întră în stăpînirea pachetuluĭ sigilat și șnuruit, privirile toate urmează cu lăcomie drumul enigmatuluĭ pachet, de par'că le-ar fi teamă să nu se peardă, să nu se rupă, să nu curgă din el slova pe care fie-care o dorește, o presimte și ar vrea-o cel dintăiu...

Ce cîtime de zenzațiĭ aduce în încăperea sa obscură pachetnl acel de hîrtiĭ cu slove negre și iluziĭ albastre!

...Iar maĭ apoĭ unul cîte unul, cufundat în șirurile scrise se depărtează visînd, zîmbind orĭ oftînd. In umbra largă a pădurii tăcute cîte un călător solitar soarbe cuprinsul uneĭ scrisorĭ,—e bucurie, speranță sau necaz?..

Rodion.

Din Agapia

—Sosirea Mitropolituluĭ—

Liniștea obișnuită a m-reĭ e întreruptă prin pregătirele ce se fac pentru primirea I. P. S. mitropolituluĭ Moldoveĭ, care e așteptat să vie astăzĭ de la m-rea Neamț. Mare mișcare se observă prin toată mănăstirea: maicele aleargă în toate părțile căutînd să facă o primire cît se poate de frumoasă înaltuluĭ oaspe. Intrarea mănastireĭ e frumos împodobită cu florĭ și numeroase cununĭ de brad. Asemenea și apartamentele de găzduire sunt gătite cu mult gust. O mulțime de visitatorĭ de pe la mănăstirele învecinate au venit anume să asiste la sosirea șefuluĭ bisericeĭ.

Ora sosireĭ s'apropie, clopotele bisericeĭ anunță aceasta. Balcoanele și ferestrele arhondariculuĭ și a caselor de pe lîngă intrare sunt fixite de curioșĭ. Maicele așezate pe dreapta și pe stînga intrăreĭ, în frunte cu starița m-reĭ, staŭ în așteptare. Lumea începe a deveni nerăbdătoare. Norĭ groșĭ și negri se rîdică dinspre mează-noapte și tunetele carĭ se aud din departare devin din ce în ce maĭ puternice și se îngînă cu sunetul clopotelor, făcînd un sgomot asurzitor. In fine iată că sosește. In fruntea alaiuluĭ 2 jandarmĭ ruralĭ călărĭ vin în goana cailor, apoĭ trăsura trasă de 4 caĭ în care se află Mitropolitul însoțit de archiereul Răileanu, urmată de peste 50 de țeranĭ călărĭ, de prin satele învecinate. Coborît din trăsură, mulțimea se îngrămădește să sărute mîna I. P. Sfîntuluĭ iar maicele îngenunchiază. Apoĭ cu toțiĭ înaintează spre biserică în cîntările preoților, unde după terminarea serviciuluĭ religios, I. P. S. ține o mică cuvîntare, prin care arată că a venit prin aceste locurĭ ca să le maĭ vadă și să maĭ vadă și oamenii de prin ele. Spune că, de cîtva timp un *vînt turbat* bate de la apus spre răsărit în contra credinței, dar din fericire mulțĭ rămîn neatinși de acest flagel, care bîntuie creștinătatea și termină îndemnînd pe toțĭ la credință, zicînd că s'aŭ observat că toțĭ cițĭ n'aŭ fost credincioșĭ, n'aŭ avut sfîrșit bun.

După aceea I. P. S. Sa e condus în apartamentele destinate, iar lumea se împrăștie comentînd diferite părțĭ din cuvîntare.

Mitea.

M-rea Agapia 30 Iulie 1898.

Din M-rea Neamț

In tovărășia unuĭ prieten am plecat de dimineață din Agapia spre m-rea Neamț. După un drum foarte plăcut ca de vr'o 2 ore, pe șosele bine petruite, în care timp vezeteul nostru, țeran din Agapia, ne-a întreținut cu diferite istorisirĭ despre viața și împușcarea bandituluĭ Florea, acela care a cutrierat atît de mult aceste locurĭ, zăresc de departe pe de-asupra dealurilor turnurile bisericeĭ m-reĭ Neamț și cînd, urmînd șerpuiturile șoseleĭ, am ajuns la o margine de deal, îmĭ apare deodată în față mănăstirea în întregime și nu maĭ avem de făcut de cît cîte-va minute pînă acolo. Iată-ne ajunșĭ. In curtea mănăstireĭ, destul de spațioasă, o mișcare cum nu se vede pe la alte mănăstirĭ: O mulțime de d-re, tinerĭ și copiĭ fac primblărĭ călărĭ, pe caiĭ închirieți de la țeraniĭ carĭ așteaptă cu mare dor lunile aceste, în care se întruptă și eĭ din franciĭ boerilor.

Maĭ încolo un grup de d-re prea drăguțe, printre care recunosc și cîte-va studente, joc *crochetul* cu niște prietenĭ și colegĭ aĭ meĭ. Sunt ales și eŭ pentru jocul de după amează. Puțin obositor și bogat în surprize plăcute a fost jocul nostru, așa că nicĭ n'am știut cînd a trecut timpul și a sosit ora meseĭ.— Abia sara, cînd soarele începuse a roși și ultimele luĭ raze ne zîmbeaŭ în semn de revedere pe a doua zi, am putut face primblare prin mănăstire și admira frumoasele posițiunĭ încunjurătoare.

Pentru a doua zi am organisat împreună cu maĭ mulțĭ tinerĭ o escursiune la *schitul Procov*, care-ĭ în apropiere de m-rea Neamț. La ora fixată toțĭ ne-am întîlnit și am plecat *apostoleşte*. După un drum ca de un ceas, prin mijlocul uneĭ frumoase pădurĭ de brădĭ, am ajuns la Procov. Egumenul schituluĭ, un călugăr bătrîn și simpatic, ne eși înainte și ne primi cu multă plăcere și amabilitate.

Schitul acesta are un aspect destul de plăcut. In mijloc se află biserica, care-ĭ foarte veche, iar împrejur formînd un mare cerc sunt casele călugărilor, avînd fie-care cîte o mică grădină și pomĭ roditorĭ. Lîngă schit este un iaz într'o vale, la marginea uneĭ pădurĭ, Aceasta posiție fermecătoare a fost aleasă de noĭ pentru a ne fotografia, căcĭ unul dintre noĭ avea cu el un aparat fotografic. După aceasta am pornit cu toțiĭ înapoĭ.

Drumul la întoarcere a fost făcut mult maĭ repede, căcĭ pe lîngă că mergeam la vale, apoĭ osteneala drumuluĭ ne făcuse o mare poftă de mîncare, care ne mîna maĭ repede spre casă.

M-rea Neamț, Iulie 98. Mitea.

INFORMAȚII

In noaptea de 2 spre 3 ale curenteĭ s'a întîmplat în comuna Băicenĭ acest județ, o crimă, în următoarele împrejurărĭ:

Ciobanul Vasile Bozoancă de pe moșia Băicenĭ, petrecea dimpreună cu alțĭ ciobanĭ, la crîșma luĭ G. Pascal de pe șoseaua Tg. Frumos-Hîrlău.

In acest timp vin frațiĭ Neculaĭ și Ioan Ciomîzgă și cu sora lor Ruxanda, și cu toțiĭ sar asupra luĭ Bozoancă și-l bat, din cauză că acesta îĭ făcuse tîlharĭ, spunîndu-le că eĭ aŭ furat o iapă a fratelui seŭ Gh. Bozoancă. Bătaea se petrecea în răstimpurĭ, și cînd a doua oară îl trîntesc la pămînt, Bozoancă scoate cuțitul și cŭ putere îl împlîntă în pîntecele luĭ Neculaĭ Ciomîzgă, care, într'o stare desperată, fu transportat imediat la spitalul din T.-Frumos.

Subprefectul a anchetat faptul și ciobanul V. Bozoancă a fost prins astănoapte de către jandarmul Curteanu, și Grigorovicĭ în crîșma luĭ Tănase a Vărvareĭ din com. Băicenĭ.

Pacienl Ciomîzgă este în agonie.

Duminică aŭ vizitat orașul nostru d-niĭ Iulius Leon Pittner, inspector inginer din Itzcanĭ și Iosef Edler von Parch directorul general al poștelor din Bucovina.

Erĭ, la trenul 757 ce pleacă către Pașcanĭ, a deraiat un vagon la Ruginoasa. Nicĭ un accident de persoane.

Citim în Epoca:

Se zvonește că d. Emil Racoviță, fiul mareluĭ proprietar Racoviță din Vasluĭ, care astă toamnă a plecat cu alte două persoane cu vaporul *Belgica* să facă explorărĭ științifice la polul Sud, ar fi murit cu tovarășiĭ seĭ între niște munțĭ de ghiață, la polul sud.

De șease lunĭ nu se știe nimic de intrepriziĭ călătorĭ de pe *Belgica* și în Bruxelles s'a constituit un comitet, care să adune fondurile necesare spre a trimite cîțĭ-va marinarĭ bunĭ în căutarea exploratorilor.

Organizarea regimentelor de infanterie a fost schimbată cu începere de la 1 August a. c.

Aceste regimente carĭ aveaŭ pînă acum 8 companiĭ teritoriale și 4 permanente, pe viitor vor avea 12 companiĭ permanente, în care intră și teritorialele. Efectivul fie-căreĭ companiĭ va fi de 68 de oamenĭ

D. Spiru Haret, ministrul cultelor, va supune zilele acestea aprobăret M. Sale Regeluĭ, regulamentul pentru aplicarea legeĭ învățămîntuluĭ secundar și superior.

Astăzĭ dimineață pe la oarele 6 s'a declarat un început de incendiŭ în strada de sus No. 26 la evreul Strul Goldștein, luînd foc o lădiță cu maĭ multe lucrurĭ într'însa. Prinzîndu-se de veste, focul s'a stîns îndată. Focul a luat naștere în modul următor: casele numite sunt cu un rînd în față iar în dos cu două rîndurĭ; locatariĭ din al doilea rînd întrebuințaŭ o canforcă pentru facerea bucatelor; cîțĭ-va cărbunĭ căzînd aŭ ars dușamelele și plafonul, căzînd ast-fel cărbuniĭ în lădița de la rîndul întăĭ care să aprinsese.

Acest sistem condamnabil, de a se face foc în canforce saŭ plibe portative, care se țin prin balcoane, saŭ prin cămărĭ de scîndurĭ, se practică în mod regulat maĭ pe la toate casele evreeștĭ, și aceasta este și causa deselor incendiĭ la care suntem expușĭ. Ar fi timpul ca administrația să fie maĭ vigilentă, să se maĭ intereseze și de siguranța cetățenilor, și să oprească cu desevîrșire de a se maĭ întrebuința canforcele prin balcoane saŭ prin șurĭ de scîndurĭ.

Ni se comunică, că, deraiarea trenuluĭ la Banca-Zorlenĭ nu ar fi provenit, după cum se zicea, din cauză că șinele ar fi fost scoase de cine-va, ci din cauza uneĭ culpabile neglijențe a serviciuluĭ căilor ferate. Traversele erau putrede și prin greutatea trenuluĭ, ele s'au rupt; șinele s'au găsit prinse de capătul traverselor rupte.

Mijlocul direcțieĭ C. F. de a-șĭ acoperi neglijența, este ingenios; inventează mînĭ criminale ca să scape de răspundere!

Sinecură politică este directorul, sinecure politice devin și inspectoriĭ!

D. dr. Sculy, eminentul nostru chirurg a dat ordin medicilor de la spitalul izraelit, unde d-sa s'a oferit a da serviciile în mod gratuit, ca să asiste în mod regulat pe ajutorul său dr. Apotecker, pentru a-ĭ învăța să facă bandajele, ceea-ce lasă a se înțălege că medicii de la acel spital nu prea erau deprinșĭ cu aceste operațiĭ.

Aflăm că Țarul Nicolae a învitat pe AA. LL. RR. Principele și Principesa Romînieĭ să petreacă cîte-va zile în Noembrie, la Livadia, unde perechea imperială rusă îșĭ va strămuta reședința, pentru lunile Octombre și Noembre.

Atîrnă de sănătatea Principeseĭ Maria, dacă perechea moștenitoare romînă va putea răspunde acesteĭ grațioase invitărĭ.

Mîine 6 August se va celebra un Te-deum la biserica catolică în onoarea aniversăreĭ nașterei împaratuluĭ Franz Iosef.

La secția I s'a arestat pe Vasile Isăcescu, dizertor de maĭ bine de un an, din regimentul Stefan Cel Mare No. 13. In tot timpul lipseĭ sale a fost în Galatz la un bărbier, Gheorghiu, unde a lucrat. Auzind că este ordin de urmărire în contra luĭ, în disperare s'a înjunghiat cu un cuțit; după restabilirea luĭ a fost adus în Iașĭ.

Fata Emilia Nică în vrîstă de 8 anĭ s'a introdus pe o fereestră la Neculaĭ Spînu din strada Baciu No. 36 și a furat de pe o masă suma de 40 leĭ din 61 ce se afla. Subcomisarul Ciudin anchetînd faptul, fata a declarat că în unire cu sora sa Anica s'a dus în tîrg și a cumparat maĭ multe cîturĭ și alte lucrurĭ cheltuind toțĭ banii. Ambele fete sunt a luĭ Nică Gheorghe din strada Bulgară No. 30.

D-na Brăescu, soția d-luĭ Colonel Brăescu, s'a plîns secțieĭ I că servitoarea Maria Baleș, pe care a congediat-o i-a furat o brățletă de aur.

D-l Singher, din strada Golia, s'a plîns secțieĭ I că i-a dispărut din serviciul seŭ băiatul Avram, după ce a încasat suma de 28 leĭ de la comandantul Pompierilor.

Băiatul Moise Pasmantirer de la magazia de haine Leib Moscovicĭ din, strada Lăpușneanu, a furat o bucată de stofă, vînzînd'o birjaruluĭ cu No. 47 cu preț de 6 leĭ și două curse. Numitul băiat a fost prins și dus la secție, unde se anchetează faptul, de sub-comisarul Cojan.

IVAN TURGHENEFF

7)

FRICA

— Respectabile stăpîne, ne întorceam de la o nuntă; am însurat pe unul dintre prieteniĭ noștri, și l'am sărbătorit de nu se putea ținea pe picioare. Băețĭ bunĭ; și muncitorĭ, am băut bine astă-zĭ, dar pentru mîne nu maĭ avem ce bea. Eștĭ așa de bun să ne daĭ cîte-va parale, ca să bem în sănătatea dumnevoastră, dacă nu vreĭ, să nu te sparĭĭ de ce se va întîmpla.

Nu știam ce să gîndesc. Uriașul era tot lîngă trăsură, o rază oblică a luneĭ străbătu pîcla, și îĭ lumină fața.

Totul suridea în această figură, ochiĭ săĭ eraŭ plinĭ de viață, gura răutăcioasă, dințiĭ subțirĭ și lungĭ, păreaŭ că aștepta ceva.

— Cum nu, cu plăcere, ziseĭ eŭ, scoțînd punga și dîndu-ĭ două ruble.

— Mulțumesc, zise el, și apoĭ se sui din noŭ pe capră.

— Copiĭ, strigă el, bine-cuvîntațĭ acest călător, care ne a dat două ruble; colegiĭ săĭ respunseră printr'un ura formidabil,—La revedere! îmĭ strigă uriașul; la revedere!

Trăsura lor porni, și după ce sui delușorul dispăru și nu se maĭ auzia nimica.

— Ce băet curios! zise el în sfîrșit, după ce îșĭ veni în fire, și începu să facă la crucĭ.

Chiar curios, urmă el, plin de bucurie: trebue să fie un băet de treabă. Cu toate astea el era acel care ne oprea trecerea; în sfîrșit s'a isprăvit!

Nu ziceam nimica, dar simțiam în mine o oare care bucurie:

Imĭ era rușine că-mĭ amintisem versurile poetuluĭ, cînd de-odată îmĭ veni ceva în minte.

— Eștĭ însurat Filofeĭ? îl întrebaĭ eŭ.

— Da, boerule.

— Aĭ copiĭ?

— Da, am.

Tu nu-țĭ aĭ adus aminte de dînșiĭ, aĭ vorbit de trăsurică, de caĭ, dar tu n'aĭ zis nimic nicĭ de femeia nicĭ de copiĭ tăĭ.

— Pentru ce aș fi vorbit de eĭ, dacă n'aveaŭ a să teme de nimic; m'am gîndit la eĭ, mă gîndesc și acuma, și totdeauna am să gîndesc...

Viziteul tăcu un moment.

— Poate că pentru dînșiĭ D-zeŭ ne-a cruțat.

Dar nu eraŭ briganzĭ.

= Par-că dumneta știĭ ceva? par-că poțĭ ști vre-o dată viitorul? Sufletul cuiva, zice proverbul, e o noapte neagră. Numaĭ D-zeŭ e într'adevăr bun stăpîne; da, D-zeŭ.

Se lumina de ziuă, cînd am ajuns la Tula, eram așa de obosit în cît dormitam.

— Uită-te, stăpîne, îmĭ zise Filofeĭ, s'aŭ oprit la crîșmă, iată trăsura lor.

Intr'adevăr, era trăsura și caiĭ lor; în pragul caseĭ ședea prietenul nostru, uriașul, el îșĭ scoase căciula și salutîndu-ne strigă:

— Chiar acuma am băut baniĭ dumitale, bunule domn. Și tu, viziteule, continuă el, te-aĭ temut amarnic, haĭ?

— Omul ista e tare vesel observă Filofeĭ.

Cumpăraĭ plumb, ceaĭ, vin; am profitat de ocasiune pentru a alege un cal la geambaș. Pornirăm înapoĭ la amiază. Viziteul, pe care cîte-va pahare de vin îl înveselise, îmĭ spuse o mulțime de istorioare hazliĭ; cînd am ajuns în locul de unde auzisem pentru întăia oară trăsura. «Iți aducĭ aminte' stăpîne, zise el, cum ziceam că: auzĭ vuet, auzĭ vuet.

Cuvintele aceste îĭ păreaŭ că sunt tare de spirit, el rîdea și dădea din mînĭ.

Seara ajunserăm în sat. Spuseĭ întîmplarea luĭ Iermolaĭ. El nu-mĭ dădu mare atenție, și să mulțămi să facă un hm! de indiferență și imputare. Două zile maĭ în urmă am auzit că un negețitor bogat a fost asasinat pe drumul de la Tula; maĭ întăĭ n'am vrut să cred; dar maĭ pe urmă, după ce mi-a spus și un epistat, am crezut.

Nu cum-va eraŭ la mijloc oameniĭ noștri, și negețitorul, nu era prietenul de care vorbeaŭ eĭ cu atîta veselie?

Am maĭ stat încă cîte-va zile în satul luĭ Filofeĭ, de cîte orĭ îl întîlneam îĭ ziceam:

— Auzĭ vuet?

Și el răspundea rîzînd: «E un băet tare vesel, tare vesel».

E. P.

— FINE —

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

ANUNCIU

Lŭminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne și chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuțĭ, Hauptstrasse 20.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moșiĭ și pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimațiunĭ, expertize și orĭ-ce lucrărĭ atîtor de ramura silviculeĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Cota oficială

Brăila, 4 August 1898.

Cereale vîndute 13350 hect.

Grîu maxim leĭ 10.75 magasie. Grîu minim leĭ 8.70 magasie. Grîu vechĭ maxim leĭ 7 mag. Grîu vechĭ minim leĭ 6.25 mag. Orzoica maxim % kgr. leĭ 11.25 mag. Orzoica minim % kgr. leĭ 9 vagon. Orz maxim % kgr. leĭ 10. Orz minim % kgr. leĭ 7.60. Ovĕz % kgr. leĭ 8.50. Făina No. 4 % kgr. leĭ 22.50. Făina No. 5 % kgr. leĭ 21. Făina No. 6 % kgr. leĭ 19.

Cereale sosite pe apă 29630 hect. pe uscat 9850 hect.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA VII

Mult stimată Doamnă!

II. Cultivarea pieleĭ

(Urmare)

Ingrijirea dată pieleĭ corpuluĭ, trebue dată şi pieleĭ capuluĭ. Prejudiţiul vechĭu. că ar fi vătămător pentru copiiĭ de a spala şi îndeparta solziĭ ce se formează la uniĭ pe creştetul capuluĭ, n'are nicĭ un rost de a fi menţinut; solziĭ trebue muiaţĭ înaintea băeĭ cu unt de lemn şi depărtaţĭ în feredeŭ, fără nicĭ o teamă, cu săpun şi o bucată de flanelă moale.

Copiiĭ maĭ marĭ trebue deprinşĭ de a-şĭ spala zilnic, iarna şi vara, capul, gîtul şi pieptul cu un burete muiat în apă rece. Această deprindere micşorează senzibilitatea contra friguluĭ, diminuează dispoziţiunea pentru răcélă, întăreşte corpul.

SCRISOAREA VIII

Mult stimată Doamnă!

Imbrăcămintea copiilor

Corpul produce printr'o combustiune sui generis căldură, aşa numita căldură animală saŭ căldură vitală. O serie de experienţe aŭ dovedit că ¾ din căldura produsă se degajează prin surfaţa pieleĭ şi se transmite împrejurimeĭ corpuluĭ. Rolul îmbrăcămintei este pe de o parte de a micşora în timp rece perderea de căldură, de a o cumula şi reţine pe cît posibil împrejurul corpuluĭ şi a face ca corpul să profite cît de mult de ea, pe de alta de a apara corpul în sezonul cald de efectul direct al razelor solare. Igiena maĭ cere, bazat pe cele zise maĭ înainte, adică că organismul elimină prin piele odată cu sudoarea şi o cantitate de săruri şi acid carbonic, ca stofa din care se face îmbrăcamintea să fie permeabilă şi să permită o ventilaţiune, preschimbarea aeruluĭ cumulat sub îmbrăcăminte împrejurul corpuluĭ. Pentru ca să putem împlini toate aceste cerinţe, trebue să alegem cu luare aminte stofele necesare pentru îmbrăcăminte. Ele să fie potrivite cu ano-timpul în care aŭ servit materialul trebue să fie un răŭ conducător de căldură şi îmbrăcămintea însăşĭ să aibă o croială şi formă practică. Din cercetările făcute asupra stofelor întrebuinţate obicĭnuit pentru îmbrăcăminte, ştim că matasa şi bumbacul aŭ proprietatea relativă maĭ mare de a conduce căldura, decĭ nu sunt bune pentru îmbrăcăminte, că inul şi lîna sunt cele maĭ rele conducătoare de căldură, decĭ cele maĭ bune pentru confecţionarea de strae; în cît priveşte porozitatea, flanela şi ţesăturile de lină sunt ţesăturile cele maĭ poroase. Aceste date ne vor servi ca bază la deciziunea în privinţa îmbrăcămintei,

In teză generală îmbrăcămintea copiilor trebue să fie dintr'o stofă potrivită cu ano-timpul; ea să nu fie colorată cu una din culorile veninoase, precum culorĭ de arsenic, anelină, plumb.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

VARIETAŢĬ

Are să se stingă oare vre-o-dată soarele? Pînă acuma, de cînd se cunoaşte istoria universuluĭ, nu s'a observat încă vre-o scădere apreciabilă în intensitatea energieĭ solare. S'ar putea crede că acest focar îşĭ reînoieşte necontenit energia. D. Faye presupune că soarele nu perde căldura numaĭ de la suprafaţă, ci că curenţĭ foarte marĭ aduc într'una din interior la suprafaţă, mase incandescente. Aceasta ne poate uşor explica pentru ce n'am observat încă nicĭ o variaţiune.

Insă după un număr foarte mare de anĭ, după cîte-va miĭ de secole, această energie, slăbită cu încetul, va fi nimicită.

Sir William Thomson spune că aproximativ cam peste vre-o 10 milioane de anĭ, viaţa se va stinge de pe pămînt, din cauza răcireĭ soareluĭ.

Iată cum cîntă lord Byron, ziua în care soarele se va stinge: „Pămîntul îngheţat, pe care luna nu-l va maĭ lumina, va pluti orb şi negru în aer; iar oameniĭ vor aprinde tronurile, palatele şi casele, pentru a lumina noaptea cea veşnică, şi pentru a se putea vedea pentru ultima oară, împrejurul locuinţelor lor aprinse.

Cît alcool beaŭ popoarele. In Danemarca se bea cîte 8 l. 85 de cap; în Germania de nord cîte 8 l. 25; în Şviţera cîte 5 l.; în Ţările de jos cîte 4 l. 53; în Belgia cîte 4 l. 08; în Austria cîte 3 l. 50; în Rusia cîte 3 l. 40; în Finlanda cîte 2 l. 60; în Anglia cîte 2 l. 50; în Bavaria cîte 2 l. 45; în Portugalia cîte 2 l. 10; în Spania cîte 3 l.; şi în Italia cîte 1 litru de cap.

E.

Telegramele Străinătăţeĭ

Viena, 4 August.

O depeşă din America, sosită prin Londra, spune că americaniĭ aŭ încetat cu marşurile lor spre Portorico.

— Se telegrafiază din Washington că generalul american Schafter crede că peste treĭ saŭ patru zile va putea să plece de la Santiago.

— Guvernul american a hotărît să nu maĭ trimită de loc trupe în insulele Filipine, afară dacă generalul Merrit va cere ajutoare.

— O telegramă din Washington spune că Manila a fost bombardată din noŭ de americanĭ şi că în cele din urmă oraşul s'a predat.

Pagubele acesteĭ bombardărĭ sunt foarte micĭ.

— Depeşile sosite din Madrid nu pomenesc nimic despre această bombardare şi despre capitularea Manileĭ.

Madrid, 4 August.

Generalul Blanco anunţă demisiunea sa, zicînd că nu poate conduce evacuarea Cubeĭ.

Generalul Augusti, căpitan general al Filipinelor, se va îmbarca, de asemenea, lăsînd comanda celuĭ de al 2-lea comandant.

ULTIME INFORMAŢIU

La Epitropia Sf. Spiridon mandatele nu se achită de cît la semestru şi chiar anual; iar altele atît de tîrziŭ în cît, nenorociţiĭ furnisorĭ sunt forsaţĭ a'şĭ sconta mandatele cu perderĭ marĭ.

Ca dovadă: maĭ multe furniturĭ s'aŭ făcut casseĭ încă din anul 1897, iar mandatul emis de la April pentru acele furniturĭ, pentru 1200 leĭ, nicĭ până acum nu este achitat

In afară de aceasta antreprenoriĭ diferitelor lucrărĭ din Slănic, sunt nevoiţĭ a aştepta cîte o lună şi jumătate pe cheltuiala lor, în Iaşĭ, ca să li se poată face situaţiunile şi lichidările cuvenite, tot sub pretext că, nu sunt banĭ în casă.

E de mirat însă, că pentru d-niĭ Epitropĭ şi funcţionariĭ interni, se găsesc totdeauna banĭ pentru a fi achitaţĭ în primele zile ale fie-căreĭ lunĭ, pe cînd furnisoriĭ şi personalul inferior al serviciuluĭ administrativ, sunt cu totul negligeaţĭ, şi aceştia constrînşĭ sunt nevoiţĭ să-şĭ sconteze mandatele cu perderĭ foarte marĭ.

De aicĭ svonul că casa Sf. Spiridon este pe marginea unuĭ crac financiar.

Primăria comuneĭ Iaşĭ, prin pana d-luĭ C. Leppaddatto a invitat într'un mod foarte *gentil* Liga Culturală, să plătească imediat suma de 18 leĭ, preţul stricăciunilor, ce pretinde că i-ar fi cauzat prin reprezentaţia dată de Ligă astă primăvară.

D. Culianu, preşedintele Ligeĭ, a îmblînzit nervele d-luĭ Leppaddatto, trimiţîndu-ĭ la moment suma cerută, şi în acelaşĭ timp îĭ respunde că Liga oferă comuneĭ toate decorurile şi alte obiecte carĭ au servit la acea reprezentaţie.

Biata Ligă, după ce a fost odată pedepsită de naţionalul Sturdza, apoĭ maĭ primeşte acum şi amendările naţionaluluĭ Lepadatu.

OPINIA la Unghenĭ

Cu toate că erĭ era timp destul de frumos foarte puţină lume a plecat la Unghenĭ. Observ: d-na Cocea, Canban, Cardaş, Mironescu, Antoniade, Mavrodi, Rosiu, Fotea, Giurcăneanu, Cerilo, Ţaţomir. Mandragiu, Catana, Dimitriu, Atanasiu, Ştefăniu, Răceanu, etc. D-rele Olimpia Mihăescu, Trifan, Natalie Protopopescu. Pantazi, Titina Macari, Ela Neculaŭ, Semiramiz Dimitriu studentă, Atanasiu, Mihailescu, Stihi, Ureche. D-niĭ Mihăescu, Scobaĭ, Popovicĭ, Canban, Cocea, Rosiu, Atanasiu stud. Mandragiu, Stefăniu, Răceanu, Jecu, Giurcăneanu, loc. Mihailescu, Iacob, Ţaţomir, Panaitescu.

***

Apele Prutuluĭ aŭ început a veni marĭ din causa ploilor din părţile de sus ale Moldoveĭ.

***

Erĭ, pe cînd trenul de plăcere trecea prin staţia Nicolina, un evreŭ voia a duce pîne la Unghenĭ pentru a o vinde cu un preţ destul de mare în loc de cel obicinuit. Şeful trenuluĭ d. Chirilescu a oprit pe evreŭ de a duce pîne, aşa că a scapat multă lume de pînea veche şi scumpă a evreuluĭ.

Şadrac

Cetăţeniĭ domiciliaţĭ în desp. V strada Salhanaua, se plîng în corpore că acea stradă este lipsită de orĭ-ce îngrijire. Nu li s'a pus nicĭ măcar o cutie de scrisorĭ, aşa că sunt nevoiţĭ să alerge la distanţe enorme pentru a-şĭ pune scrisorile.

Rugăm pe d-l diriginte al serviciuluĭ postal să cerceteze cazul, şi să dispună a se pune la dispoziţia publiculuĭ cutiĭ de scrisorĭ şi prin stradele maĭ îndepărtate, de oare-ce colectoriĭ aŭ trăsurĭ cu care se pot transporta uşor, fie stradele cît de îndepărtate.

Astă noapte, pe la orele 11, locuitoriĭ din strada sf. Teodor au fost alarmaţĭ printr'o crîncenă batae urmată între avocatul S. şi proprietarul caselor unde locuia, Stoenescu, care este cunoscut de un om foarte turbulent, spre neliniştea tuturor locatarilor de prin prejur.

Avocatul S. voind să se mute i s'a oprit un pardesiu, sub cuvînt că îĭ datoreşte proprietaruluĭ 18 leĭ. De aci a început cearta care a degenerat într'o crîncenă bătălie. Avocatul S. a fost crunt bătut, şi vecініĭ s'au sculat în ţipetele victimeĭ şi a soţieĭ luĭ, care cereau ajutor.

Nicĭ serjentul de punct, care era faţă, n'a putut împedeca agresiunea sălbatică a luĭ Stoenescu şi a soţieĭ luĭ—şi abia după ce a sărit lumea, l'a asvîrlit afară pe uşe, plin de sînge, din cauza lovitu-rilor şi a tăeturilor pe care le-a primit trîntindu-l cu capul de o şifonieră.

Ne-am mirat că abia cu greŭ a sosit ajutor sergentuluĭ postat acolo, şi a trecut aproape o oră până să sosească d. subcomisar de serviciŭ de la com. III.

Ar fi de dorit ca poliţia să fie maĭ energică, să maĭ lase spionările politice, şi să se intereseze maĭ mult de siguranţa cetăţenilor. Până să-şĭ mişte pîntecele îmbuibat, cineva poate fi ucis de agresiunile sbirilor, pe care poliţia nu ştie să-ĭ puie în respect.

Din cauza serbătoreĭ de mîine „Schimbarea la faţă", ziarul nostru nu va apărea de cît Vinerĭ la ora obicĭnuită.

D. Ion Gr. Rozan, fiul d-luĭ Rozan, primarul comuneĭ Hîrlăŭ, a fost numit intendent-casier al spitaluluĭ din acea localitate.

In strada Hotin No. 42, erĭ, pe la oarele 12, la casele luĭ Vasile Şaicu muncitor, s'a aprins şi ars un stog de fîn ce era clădit în ogradă lîngă o şură, arzînd şi o parte din zaplaz. Focul a fost stins de vecinĭ fără ajutorul pompierilor.

Modificarea zonelor veterinare

Articolele 1, 7, 8 şi 26 din regulamentul pentru serviciul veterinar al zoneĭ preventive s'aŭ modificat în modul următor:

Art. 1. In conformitate cu art. 49 din legea de poliţie sanitară veterinară, tot teritoriul ţăreĭ, pe o lărgime de 30 kilometri de la fruntariile spre Rusia şi din judeţul Constanţa spre Bulgaria, formează «zona preventivă».

Art. 7. Zona preventivă se împarte în 9 despărţiri.

Despărţirea I, cu reşed. în Darabanĭ
« II, « « « Ştefăneştĭ
« III, « « « Iaşĭ
« IV, « « « Răducănenĭ
« V, « « « Huşĭ
« VI, « « « Fălciŭ
« VII, « « « Galaţĭ
« VIII, « « « Tulcea
« IX, « « « Mangalia

Art. 8 Fie-care despărţire din zona preventivă va fi divizată în secţiunĭ. Numărul comunelór ce constitue o secţiune depinde de numărul şi depărtarea cătunelor şi de numărul vitelor aflate în ele.

Comunele maĭ marĭ şi cu un număr mare de vite se vor împărţi în atîtea secţiunĭ cît va cere trebuinţa.

Toate secţiunile dintr'o despărţire, fără excepţiune, sînt sub controlul şi răspunderea mediculuĭ veterinar al despărţireĭ, în care cade secţiunea; mediciĭ veterinarĭ aĭ judeţuluĭ saŭ oraşuluĭ nu aŭ nicĭ un amestec în mersul serviciuluĭ special al zoneĭ.

Primim plîngerĭ din partea cetăţenilor din strada Petru Rareş, că acea stradă a ajuns într'o stare mizerabilă. Administraţia comunală nu se maĭ îngrijeşte de ea; sunt anĭ de zile de cînd nu i s'a maĭ făcut nicĭ o reparaţie aşa că astăzĭ a devenit aproape nepracticabilă. Pe lîngă asta este şi într'o murdărie de nesuferit, Un evreŭ, postat cu crîşma în colţul stradeĭ, asvîrle toate murdăriile în stradă.

Ce face d. comisar comunal? Binevoiască a-şĭ maĭ vîrî nasul şi prin infecţiele stradelor laterale.

La secţia I a fost arestat Dumitru Cantemir, care acum cîte-va zile, a furat de la servul Neculaĭ Vasiliu maĭ multe lucrurĭ, care s'aŭ găsit în comuna Ciurea, unde numitul individ îşĭ are domiciliul.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

LICEUL CLASIC ŞI REAL

DE BAEŢĬ

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moşilor 162 —

BUCUREŞTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucţiunei Publice, ord. No, 38, 799. Aşezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice şi centrale ale oraşuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca şcoală model, şi este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părinţĭ doresc a le da o educaţie aleasă. Instrucţiunea va fi organisată după sistemul individual, direcţiunea şcoaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care şcolar în parte. Intreţinerea materială care cu drept cuvînt părinţiĭ ţin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor şcoaleĭ.

Şcoala posedă cursurĭ primare şi liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucţiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invĕţĕmîntuluĭ Privat şi certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparaţiunea şcoalelor militare carĭ vor funcţiona tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru şcoala comercială în apropierea căreia se găseşte institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcţiunea nu va primi de cît 100 internĭ şi acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinţiĭ ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcţiunea.

Calea Moşilor, 162.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moşia **Văculeştĭ**, situată în judeţul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ şi 950 stînjenĭ patraţĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile şi locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patraţĭ.

Această porţiune este divisată prin sentinţa Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 şi executată pe faţa pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Şte. fan cel Mare No. 90.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ şi magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, şi în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker şi caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAŞĬ

PUBLICAŢIE

La 10 August orele 9 a. m. se va ţine licitaţie publică atît la comandamentul Corpuluĭ 4 Armată cît şi la garnizoanele arătate maĭ jos, pentru aprovizionarea:

	KILOGRAME					Pentru Garnisoanele:
	FÎN	OVĔS	ORZ	PAE	N-rul răţiilor zilnice	
	1, 126,307	124,584	811,540	688,765	a) 234,848 b) 366 c) 6,916	Iaşĭ
A)	857,750	625,389	62,240	498,074	172,408	Botoşanĭ
	682,000	—	546,000	408,000	136,500	Bacăŭ
	15,900	12,720	— —	9,440	3,180	P.-Neamţ
	27,283	26,620	— —	22,155	6,655	Fălticeni
	17,300	5,840	— —	2,190	1,460	Tg.-Ocna
	36,500	29,200	— —	21,900	7,300	Dorohoi
	1,514,465	927,052	276,200	956,338	300,813	Roman
	5,442	— —	12,967	4,851	3,243	Vaslui
	1,733,750	1,032,585	354,415	1,118,360	346,750	Bêrlad

Concurenţiĭ trebue se presinte oferte închise, însoţite de garanţie 10 %.

Condiţiunile sunt publicate în Monitorul Oficial No. 54 din 10 Iunie 1898 saŭ se pot vedea la comandamente şi la cancelaria fie-căreĭ garnizoane.

Epitropia Generală a Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon

BĂILE SLĂNIC *(Moldova)*

Epitropia generală a spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon, are onoarea de a aduce la cunoştinţa publicului, că sezonul băilor la Slănic va fi prelungit anul acesta pînă la 15/27 *Septemvrie incluziv.*

Cu începere de la 10 August tarifele camerilor şi ale băile vor fi scăzute cu

50 la sută

Societatea franceză a cazinuluĭ regal va face de asemine o scădere de *30 la sută* asupra mîncării. Ea se însărcinează a face o pensiune complectă pentru una lună de la 250 lei în sus (variînd numai în ceea ce priveşte locuinţa). In această pensiune se cuprinde locuinţa hrana şi distracţiunile.

Hidroterapia generală, pusă sub inspecţiunea d-lui d-r Russ, decanul facultăţii de medicină din Iaşi, va continua a funcţiona sub direcţiunea d-lor doctori Pastia şi Pilescu, şi *stabilimentul pentru cura Kneipp,* care atrage în fie-care zi mai mulţi adepţi, rămîne şi mai departe sub abila direcţiune a doctorului Koch din Wörishofen.

Situaţiunea climaterică a Slănicului în lunile August şi Septembrie, poate rivaliza cu prisosinţă cu acea din Niţa, Ragatz, ţermurile Mediteranei etc., astfel că publicul ie sigur de a găsi pe lîngă un aier dulce şi sănătos, o hidroterapie sistematică, confort şi distracţiuni, beneficiînd în acelaş timp şi de preţurile excesiv de moderate.

Oficiul poştal şi telegrafic, muzica şi toate distracţiunile vor funcţiona până la

15/27 Septemvrie incluziv

Biletele de ducere şi întoarcere pe C. F. R. până la T. Ocna cu reducere de 40% rămîn valabile până la acea dată.

Pentru ori-ce informaţiuni a se adresa administraţiuneĭ băilor la Slănic.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Cereți Pretutindeni

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci inainte de a visita ori ce magasin visitați-l intâi pe acesta și cumpărînd veți remînea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazarului de București
Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile mai insemnate din țară.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iași.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 79 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SIMBATA 8 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DERAIAREA DE LA UNGHENI

VIZITA DE LA PETERSBURG

V

Situaţia pe cît de privilegiată pe atît de nemeritată, care le-a creat-o Ungurilor, în tripla alianţă, politica defunctuluĭ *cancelar de fer*, este aceea care înlesnia celor ce stăpînesc Ungaria şi terorizează Austria, să acrediteze legenda: că Romînia a trebuit să se alăture *necondiţionat* tripleĭ alianţe, care singură îĭ poate garanta integritatea şi independenţa!

Dar mincinoasa legendă nu putea dăinui mult şi *era datoria Romînieĭ s'o spulbere.*

Creată prin vitejia glorioasă a fiilor săĭ şi devenită prin sine un stat respectat în Europa, şi cel maĭ puternic în Balcanĭ, — Romînia trebuea să dee o dovadă strălucită despre conştiinţa independenţeĭ şi a autorităţeĭ sale, zdrobind nemernicia şi lăudăroşia rivalilor seĭ nelealĭ.

Cu acel instinct bine cuvîntat al geniuluĭ romînesc, opinia publică a Romînieĭ a resimţit la timp necesitatea momentuluĭ şi un reviriment viguros s'a produs în ţară ca un eflux al speranţelor înşelate şi al demnităţeĭ jignite...

Revirimentuluĭ acestuia este a se atribui în mare parte vizita de la Petersburg.

Şi, într'adevăr, nimic nu putea spulbera maĭ straşnic legenda perfidă a Ungurilor, de cît primirea strălucită ce s'a făcut Regeluĭ Carol în Rusia şi raporturile de strînsă amiciţie, carĭ s'aŭ accentuat şi s'aŭ întărit între aliaţiĭ de la 1877.

De aceea, visita Regeluĭ Carol a preocupat atît de viŭ Europa întreagă şi a provocat elogiile eĭ la adresa vigurosuluĭ stat de la gurile Dunăreĭ.

Şi dacă este cineva, pe care să'l fi deprimat şi să'l fi îngenunchiat resultatele eminente ale visiteĭ, — aceia nu pot fi de cît Unguriĭ! Pentru-că, *li s'a distrus acum şi legenda pe care 'şĭ clădeaŭ atîtea neruşinate pretenţiĭ şi de la care îşĭ luaŭ ridicolele aere de.... conducătorĭ aĭ politiceĭ balcanice!*

In zadar aŭ fost toate sforţările preseĭ maghiare în scopul de a diminua importanţa *aceasta* a visiteĭ, reducînd totul la politica tripleĭ alianţe. In acelaşĭ timp, cînd ziarele ungureştĭ de toate nuanţele trataŭ sub acest punct de vedere visita Regeluĭ Carol, ele se vedeaŭ nevoite a recunoaşte — cu glasul înăbuşit de mînie şi de ură — independenţa politiceĭ exterioare a statuluĭ romîn! Aşa scriaŭ de pildă „Pester Lloyd", „Pesti Napló". „Budapesti Hirlap" şi alte organe din Budapesta.

Factoriĭ decisivĭ aĭ tripleĭ alianţe ar trebui să acorde atenţia cea maĭ încordată, în special acestuĭ moment remarcabil al visiteĭ de la Petersburg. In loc de a da preferinţă cugetelor narcotice, că Romînia nu s'a „schimbat", eĭ n'ar trebui să scape din vedere învăţămintele bogate ce li-se ofer în urma visiteĭ de la Petersburg.

Maĭ ales la *Viena* n'ar trebui să se treacă cu vederea, că dacă visita de la Budapesta a fost urmată de cele maĭ barbare goane în contra Romînilor din Transilvania şi Ungaria, visita de la Petersburg a fost precedată de o concesie îmbucurătoare pe seama Romînilor din Basarabia....

Şi dacă legenda perfidă a Ungurilor, despre rolul Romînieĭ în tripla alianţă, este spulberată definitiv acum, factoriĭ conducătorĭ de la Berlin şi Viena ar lucra în interesele păceĭ europene, substituind aceleĭ legende — *realitatea puterei şi autorităţeĭ statuluĭ romîn în Balcanĭ!*

Ear în ce priveşte pe Ungurĭ, puterile centrale pot fi convinse barem acum: că trebuesc reduşĭ la ceea ce sunt, readucîndu-se Romînii din Transilvania şi Ungaria la ceea-ce aŭ dreptul să fie!

La din contra, faptele vorbesc: Romînia 'şĭ a consolidat raporturile cu Rusia într'o amiciţie intimă, reamintindu-se din ambele părţĭ vechea frăţie de arme, ear Romînii subjugaţĭ de stăpînirea maghiară aŭ o vorbă semnificativă: *„Maĭ bine Ruşĭ, de cît Maghiarĭ!"*

Poşta luĭ Wilner

Avem orĭ n'avem serviciŭ poştal? Dacă avem, să se facă regulat şi conştiincios; dacă n'avem, să nu ni se perceapă taxă pentru un serviciŭ care nu se face.

Ceea ce se petrece azĭ cu corespondenţa, e curat scandal.

O scrisoare depusă în cutie la Iaşĭ în ziua de Lunĭ, 3 August, ora 4 după amiazĭ, n'a ajuns la Bucureştĭ de cît Mercurĭ dimineaţa; o altă scrisoare, depusă în aceeaşĭ zi, la aceeaşĭ oră şi în aceeaşĭ cutie, a ajuns în seara de Marţĭ.

Cum se face serviciul acesta nu ştim — dar ştim că e maĭ prost de cît pe vremea cînd se ducea corespondenţa cu harabaua.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Invăţămînt. Culegătorĭ de moravurĭ, înregistrăm un fapt original, care contrastează enorm cu cele ce se petrec la noĭ în jurul uneĭ aceleiaşĭ probleme grele: maternitatea.

La una din populaţiile „sălbatice" într'un continent învecinat cu al nostru există obiceiul ca fetele, îndată ce sunt logodite, anunţă evenimentul fericit tribuluĭ întreg. Acesta indică neîntîrziat, logodniceĭ, o femee a tribuluĭ aproape de termenul facereĭ; iar fata întră în serviciul acestuia, îĭ dă în tot timpul graviditătiĭ îngrijirile necesare, în mod gratuit. Iar în momentul suprem tînăra mireasă asistă, împreună cu matroanele tribuluĭ, la peripeţiile mişcătoare ale mareluĭ act femenin, ca să primească o pildă mare de curagiŭ şi de suferinţă, după ce se obicinuise cu greutăţile şi trebuinţele diverse ale stăriĭ precedente.

Aceeaşĭ fată dă îngrijirile bolnaveĭ în zilele ce urmează facereĭ şi numaĭ în urma acestor datoriĭ împlinite tribul acordă mireseĭ voiea de a se mărita cu alesul inimeĭ, — iar nu al „interesuluĭ" ca în lumea civilizată.

Pe alocurĭ educaţia aceasta e dusă maĭ departe. Copila învaţă în tovărăşia mameĭ, de care îngrijeşte toată arta mare a creştereĭ din primele lunĭ: alăptarea şi îngrijirea nouluĭ născut pînă la vrista de şase lunĭ. Şi numaĭ atuncĭ se reîntoarce în sînul familieĭ.

E lesne de văzut ce urmărĭ însămnate poate avea o atare sistemă de pedagogie maternă. Şi numaĭ graţie originalităţiĭ faptuluĭ ne-am permis a-l înregistra aci, cu riscul de a atinge oarecari susceptibilităţĭ civilizate în mediul cetitorilor noştri, puţin obişnuiţĭ cu indiscreţiĭ puţin decente ca acea de maĭ sus.

Ironia e vădită. Civilizaţia noastră a îmbrăcat în nenumarate cazurĭ haina absoluteĭ făţărnicĭĭ şi noĭ ne-am deprins a o lua pe aceasta drept criteriu al moralităţiĭ infailibile. Cu cît e maĭ superioară însă primitivitatea acestor „sălbaticĭ" moderneĭ noastre vieţĭ civilizate în multe privinţĭ! Misteriul şi pudoarea învăluie cele dintăiŭ şi cele maĭ frequente din trebuinţele şi relaţiile de la om la om. Iar urmarea e foarte adesea funestă, lucru lesne de înţeles.

De-aceea ne vor ierta lectriţele curiozitatea de a lua act de sus povestita relaţie, asupra unor oamenĭ şi lucrurĭ din alte lumĭ.

EXTERNE

Situaţiunea politică în Franţa

Dacă este să ne luăm după cele ce se scriŭ în gazetele din Paris şi după felul cum se manifestă oameniĭ politicĭ ajunşĭ deja, republica franceză trece actualminte printr'o mare criză. Am putea numi actuala criză chiar foarte primejdioasă, dacă Franţa n'ar avea destulă energie în milioanele de oamenĭ carĭ trăesc în afară de politică şi dacă n'am fi văzut în alte împrejurărĭ analoage, eşind la suprafaţă oamenĭ de care nicĭ n'auzisem vorbindu-se până atuncĭ şi carĭ aŭ găsit fără greutate formula utilă pentru a lecui situaţiunea.

Criza prezentă este a 3-a criză prin care trece republica. Prima criză a fost în ultimiĭ anĭ aĭ prezidenţieĭ luĭ Macmahon, a doua cu ocazia bulangismuluĭ şi a 3-a acum cu afacerea Dreyfus.

Afacerea Dreyfus a eşit deja din domeniul juridic şi chiar umanitar, pentru a deveni o afacere curat politică, foarte arzătoare şi decĭ foarte primejdioasă.

Ceĭ care şi-aŭ închipuit că afacerea Dreyfus este datorită unuĭ sindicat pus în mişcare de baniĭ familieĭ Dreyfus saŭ a evreilor, s'aŭ înşelat. Opera unuĭ astfel de sindicat infam, n'a putut să aibă atîta durată, nicĭ să tîrîe după dînsa atîtea inteligenţe. Dacă massele în Franţa ar fi pentru revizuire, faptul s'ar putea explica printr'o lucrare de suggestiune produsă de lucrarea unuĭ număr de oamenĭ plătiţĭ. Dacă politicianiĭ prin profesie ar fi partizaniĭ revizuiriĭ, atitudinea acestora încă ar fi supusă la bănuială, maĭ ales într'o ţară în care nu s'a împlinit nicĭ anul, de cînd o ultimă serie de deputaţĭ panamişţĭ aŭ trecut prin arestul Curţeĭ cu jurĭ.

Armata revizioniştilor este compusă, ce e dreptul, din cîţi-va jurnalişţĭ şi oamenĭ politicĭ de profesie, carĭ merg în frunte, carĭ bat toba, dar în urma lor merg legiunile compuse din profesorĭ, savanţĭ, artişţĭ, oamenĭ de litere, floarea intelectualilor *Franţeĭ, oamenĭ de un caracter maĭ pre sus de orĭ ce bănuială, şi care după discreţia cu care lucrează, arată că n'aŭ întrat în mişcare pentru a se face cunoscuţĭ prin aceasta, pentru a-şĭ face un nume, eĭ, din care ceĭ maĭ mulţĭ aŭ un nume trecut la posteritate.*

Toată chestia este a se şti dacă afacerea Dreyfus este ea cauza crizeĭ saŭ dacă nu este de cît ocazia cu care s'a dat la lumină criza care exista în virtualitate, în mediul ambiant.

După proporţia care aŭ luat'o lucrurile în Franţa, se pare că această din urmă hipoteză este cea maĭ plauzibilă.

Criza actuală este mult maĭ gravă de cît cele 2 precedente. Precedentele şi-aŭ găsit o soluţiune prin suprimarea maĭ mult saŭ maĭ puţin legală a luĭ Macmahon şi a luĭ Boulanger şi a statelor lor majore. Şi încă acele soluţiunĭ, tocmaĭ din cauză că aŭ fost violente, aŭ lasat urme şi aŭ creat precedente primejdioase.

Bulangişţiĭ aŭ păstrat rancune celor care i-aŭ suprimat şi la rîndul lor socotesc potrivit momentul pentru a zugruma acum eĭ, pe foştiĭ lor zugrumătorĭ.

In fruntea mişcăreĭ anti-revizioniste sunt Rochefort, Drumont, Millevoye de la „Patrie", Déroulède, Judet şi Marinoni de la „Petit Journal". Toţĭ aceştia aŭ dus altă dată campania bulangistă. Statul major s'a adresat la Rochefort, probabil că la un fost bulangist şi Rochefort a fost determinat în atitudinea sa de sigur şi de ura ce a pastrat'o luĭ Schoerer Kestner, fostul director a gazeteĭ luĭ Gambeta, Constant şi actualminte a luĭ Méline „la république française", luĭ Ioseph Reinach fost prim redactor la acelaş ziar, Trarieux, unul din ceĭ 5 carĭ aŭ făcut, în numele senatuluĭ, cercetările carĭ aŭ adus condemnarea luĭ Boulanger, Rochefort, Drumont etc. de către Inalta Curte politică.

Foştiĭ bulangişţĭ cer ca şi dreyfusarziĭ actualĭ să fie trimeşĭ înaintea aceleaşĭ instanţe judecătoreştĭ excepţionale, sub acuzarea de înaltă trădare de stat. *Şi cît e de uşor să acuzĭ de înaltă trădare, pe apărătoriĭ unuĭ trădător!*

Bulangismul, cu toată deciziunea înalteĭ Curţĭ, n'ar fi dispărut dacă Boulanger n'ar fi dat dovezĭ de o patentă nulitate şi dacă maĭ la urmă nu s'ar fi sinucis.

Ce este de făcut cu Dreyfusarziĭ?

Dacă s'ar suprima pe fruntaşĭ prin vre-un coup de main saŭ de justice — ceea ce e tot una cînd în justiţie, se amestecă chestiunile de stat — mişcarea nu s'ar suprima, din contra.

Dacă afacerea Dreyfus ar dispărea fie prin dispărerea naturală saŭ artificială a condamnatuluĭ, mişcarea ar deveni maĭ puţin acută dar ar persista, în tot cazul ar lasa urme durabile.

Revizuirea n'ar aduce nicĭ un rezultat. In starea actuală de lucrurĭ, dacă Dreyfus ar fi judecat din noŭ, ar fi de sigur condemnat, căcĭ armata s'a identificat cu condemnarea luĭ Dreyfus.

Dar revizuirea nicĭ nu e posibilă. Oameniĭ politicĭ, sub presiunea opinieĭ publice formată de armată, cler şi propaganda preseĭ populare, fac tot ce pot ca să încurce lucrurile şi să împedice lumina.

Se spera oare care lumină din noua afacere Esterhazy. Nu s'a putut însă face vr'o lumină legală *şi aceasta va aduce o sporire a campanieĭ dreyfusiste.*

Guvernul, de la început, şi-a cerut scuze prin agenţia Havas, că Esterhazy şi Metresa luĭ aŭ fost arestaţĭ fără ştirea guvernuluĭ. Procurorul, de atuncĭ, la fie-care moment îl vedem cînd la ministerul de justiţie, cînd la ministerul de războiŭ pentru această afacere. Ministrul Cavaignac a făcut în aceeaş afacere o vizită neobicĭnuită la avocatul Tezenas, apărătorul luĭ Esterhazy. Judecătorul Bertulus voeşte să înceapă o instrucţie contra colonelului Du Paty du Clam. Procurorul cere să'şi decline competinţa. Judecătorul se declară competent. Procurorul face opositie la camera de punere sub acuzare şi camera a declarat că judecătorul nu e competent, dar chiar de ar fi competent Paty nu e vinovat. O deciziune de non lien, *cînd instrucţia nicĭ nu începuse!*

Procurorul general refuză comunicarea dosaruluĭ părţilor interesate. Refuză chiar comunicarea ordonanţeĭ judecătoruluĭ şi a deciziei Camereĭ.

Judecătorul dă ordonanţa de urmărire contra luĭ Esterhazy şi d-na Pays pentru falşificarea unora din depeşe către Picquart. Camera dă o decizie de neurmărire şi fiind că decizia cu du Paty a fost atacată cu recurs, aceasta a doua decizie este argumentată numaĭ în fapt ca să nu poată fi supusă recursuluĭ.

Guvernul a fost puternic ajutat în opera luĭ de presiunea opinieĭ publice dar şi de faptul că Primul president al Curţeĭ, Périvier, iesă la pensie pe ziua de 1 Septembrie şi decĭ atîţia inamovibilĭ aĭ Curţeĭ umblă după înaintare.

Toate aceste incidente, din care ultimul a avut loc ierĭ la Camera de punere sub acuzare, contribue şi maĭ mult la agitarea spiritelor şi la sporirea bănuelilor.

In curînd vĕ voiŭ arata, efectele afacereĭ Dreyfus asupra organizăreĭ partidelor politice franceze.

Testamentul luĭ Th. Cristescu

Marţĭ, 4 August, înaintea tribunaluluĭ de Botoşanĭ, s'a deschis şi s'a dat cetire testamentuluĭ reposatuluĭ Th. Cristescu, mare proprietar.

Averea rămasă pe urma defunctuluĭ se ridică la aproape un milion şi jumătate, şi testamentul conţine următoarele legate:

Moşia Palanca, în valoare de peste 250 miĭ leĭ, defunctul o lasă nepoţilor seĭ: sublocotenentul C. Cristescu şi d-na Maria Miclescu, sora acestuia, cu obligaţia ca după moartea soţieĭ sale d-na Cristescu, nepoţiĭ întrînd în stăpînirea moşieĭ, să servească o rentă de 3000 leĭ pe an d-şoareĭ Pulcheria Cristescu.

Moşia Cristeştĭ, în valoare de peste 400 miĭ leĭ, o lasă iubituluĭ seŭ amic d. N. Boldur Epureanu, cu obligaţia de a plăti următoarele legaturĭ:

4000 de leĭ rentă d-luĭ Dimitrie Cristescu; 1000 leĭ rentă d-şoareĭ Pulcheria Cristescu; 5000 leĭ d-luĭ Irimia Codrescu; 6000 leĭ d-neĭ Cojocaru; iar toată averea mobilă, în valoare de vre-o 450 miĭ leĭ, remîne proprietate a soţieĭ sale, care, cît va trăi, va beneficia de uzufructul întregeĭ averĭ, cu obligaţia de a servi o rentă de 4000 leĭ d-luĭ N. Boldur şi 2000 leĭ d-reĭ Pulcheria Cristescu; iar după moartea soţieĭ, împărţeala avereĭ se va face conform testamentuluĭ. Defunctul maĭ lasă apoĭ cîte una mie leĭ la patru din servitoriĭ seĭ.

Iaşiĭ în vacanţă

Cuptor

Ce aspect lugubru are oraşul nostru în zilele de Iulie, ce impresie respingătoare produce el asupra călătoruluĭ reîntors după cîtva timp de lipsă, după o scurtă şedere, sub alte orizonurĭ»!

Insăşĭ viaţa psihică ni se conformează după viaţa din juru-ne; ea se exteriorizează, se acomodează la mediu. Această senzaţie o avem cînd analizăm simţirea noastră surprinsă în clipe de indispoziţie provocată prin urîtul vremeĭ, urîtul împrejurărilor. Analiza aceasta e interesantă; simţirea noastră în formele eĭ frumoase simte nevoia cadruluĭ estetic, întocmaĭ ca un tablou frumos a căruia armonie ar fi cu atît maĭ lesne compromisă cu cît ar fi maĭ desevîrşit.

Incercaţĭ, în urma acestor premise, să vă imaginaţĭ feeria uneĭ idile sufleteştĭ în mijlocul arşiţeĭ prozaice a Iaşuluĭ în vacanţă...

*

In toate manifestările vieţeĭ noastre se simte trebuinţa odihneĭ în lunile căldurilor. Activitatea de tot felul e suprimată; stagnaţiunea e fatală.

Priviţĭ bună oară, vitrinile librăriilor. Nicĭ-o schimbare, — cărţile, imaginile, noutăţile au rămas aceleaşĭ, nemişcate din loc, simbolurĭ ale zilelor de vacanţă.

Dar — seara? veţĭ zice. Nu ne oferă oare serile de vară linişte şi plăcere destulă ca să dăm frîu liber activităţiĭ noastre? Nu schimbă ele oare priveliştea urîtuluĭ în frumos; nu avem oare nopţile cu lună plină în care freamătă cu voluptate teiĭ pe înfloritele alee, tăinuite şi răsunătoare în acelaşĭ timp?

Negreşit. Dar oraşul în vacanţă nu maĭ e oraşul dinainte. Lipsit de miĭ de elemente care alcătuiesc viaţa luĭ obişnuită, cum vreţĭ să nu se resimtă lipsa aceasta în feliul luĭ de a fi? Este acelaşĭ organism întreţinut de o nutriţie maĭ slabă; este acelaşĭ torent, din care s'au abătut numeroase cursurĭ; este aceiaşĭ arteră, cu pulsul încetinit.

In momentul cînd trenul de vacanţă pleacă încărcat de călătorĭ, — de toate clasele, de toate vrîstele, vedem o parte din vlaga oraşuluĭ, înstrăinată; vedem rupîndu-se lanţul de continuitate, — verigĭ de simpatiĭ şi simţirĭ comune despărţindu-se sub puterea şuvoiuluĭ dorinţeĭ de variaţiĭ, fatalităţiĭ de împrejurărĭ.

Ferice de aceĭ pe carĭ o aparentă schimbare spre bine nu-ĭ împovoară, de fapt, cu greutatea uneĭ triste despărţirĭ.

*

Cu toate acestea serile Iaşuluĭ în vacanţă sunt frumoase şi une-orĭ voioase. Grădinile, fără muzică, par cu atît maĭ populate de armonia figurilor; primblarea pare ritmul unuĭ joc de dorinţĭ. Iar ziarele au o abundenţă de nume şi epitete.

Nu găsiţĭ că viaţa de provincie îşĭ are plăcerile eĭ, în special plăcerile de vacanţă? Nu găsiţĭ că ceĭ rămaşĭ aŭ răsplata uneĭ gloriĭ meritate a sacrificiilor şi resemnăriĭ, mulţămită preseĭ moderne, atît de bogat reprezentată în oraşul nostru?

— «Opinia» n'o trimit... îmĭ zicea dăunăzĭ o «domnişoară» de cincĭ-spre-zece anĭ, înmînîndu-mĭ un teanc de ziare cu rugăminte de a-l transmite uneĭ persoane, la băĭ.

Rămăseĭ cu mîna întrebătoare în faţa gentileĭ cetitoare.

— Pentru că nu m'a pus la carnet nicĭ odată...

In adevăr, domnişoara nu fusese trecută, în ajun printre vizitatoarele Copouluĭ din ultima duminică.

Cată să mărturisim că «Opinia» rămîne în urma altor ziare în ce priveşte zelul carnetelor nenumărate. Căcĭ sunt de toată mîna în vacanţă: Copoul, Zimbrul, Circul şi aşa maĭ departe. Mărturisesc că e greŭ «să cazĭ în gustul tuturora», după expresia poetuluĭ.

Şi dacă ar fi îngăduit modestuluĭ cronicar să enunţe o părere, a sfătui pe gentilele sale cetitoare să rămîe loculuĭ în timpul vacanţeĭ. Ce e o singură şi laconică pomenire la «deplasărĭ» pe lîngă zilnicele şi triplele carnete «high-life» ale Iaşuluĭ în vacanţă.

Ah!.. uitam «carnetele balneare», ceastă delicioasă corespondenţă, literar creat anume ca să alin[illegible] vanitate, ca să puie în atin[illegible]

pe care le leagă poate la o laltă o ascunsă și veche simpatie...

*

Cîte varietăți a știut născoci fantazia omenească pentru îndeplinirea capriciilor, pentru împăcarea dorințelor firești, șuvoiŭ care curge de la om la om, de la privire la privire.

Și pentru a încheia cronica de față, reproducem un mic dar foarte autentic «document» ieșan. Il copiaiŭ de pe o ușă roșie de lemn, în strada P..., scris cu cridă albă, în caractere mari, foarte citețe; cităm textual:

«Je suis arrivée hier. Ecrivez-moi tout de suite. Savez-vous où?...»

Fără nici-un nume: scrisoarea e deajuns, se vede.

Cîți oare vor fi trecut fără să iee în seamă inscripția aceasta originală și suggestivă de origine femenină? Revăd tabloul: în zori de zi, ori seara la lumina lunei, o mînă tremurătoare și grăbită așterne fraza laconică și anonimă.

Nu-i așa că e infinit de mare varietatea genurilor de corespondențe, doamna mea?...

Rodion.

Congresul pentru legislațiunea muncei

— —

Am primit astă-zi un frumos volum: «Congres, international de Legislation du travail» ținut la Bruxelles de la 27—30 Septembrie 1897.

Citim că la acest congres, țara noastră a fost reprezintată de d. Băicoianu, inspector superior la ministerul Agriculturei, Industriei, Comerțului și Domeniilor, și d. Vasile I. Radu, profesor la Institutul superior de comerț din Iași. Relativ la deosebitele chestiuni ce erau a se dezbate în zisul congres, s'aŭ înaintat un raport din partea d-lor Robin și Stoicovici din București, și un altul din partea d-luĭ V. I. Radu.

Găsim în acest volum, oare cari date interesante, cu privire la lucrările congresuluĭ. Intre vice-președinți a fost ales d. V. I. Radu.

La pagina 635 citim:

Moțiune de ordine

M. Raffalovich. In raportul lor asupra protecțiuneĭ muncei în Romînia, d-niĭ Robin și Stoicovici, zic: «Din nenorocire lucrarea ce i-a prezintat d. Geoffrey Drago, și care a fost imprimată în volumul XI (Roy. comission of Labour, Foraïgn Raports, vol XI — 18 pag. 215 —220) este întru atita neexactă, pînă în lucrurile cele maĭ ușor de știut, încît noĭ nu exagerăm zicînd că utilitatea și valoarea sa sunt *nule*, absolut *nule*.»

Cred că veți fi toți de acord a regreta că s'a lăsat să se scrie asemenea rînduri, cari, mi se pare, ating puțin, curtuazia internațională.

M. Mahaino. Secretariatul nu era chemat să exercite o cenzură asupra rapoartelor supuse congresuluĭ. Acestea sunt publicate sub unica responsabilitate a autorilor lor.

M. Raffalovich. D-niĭ Robin și Stoicovici, în pasagiul ce citaiŭ, aŭ exprimat o opiniune subiectivă. Ori, noĭ suntem un congres obiectiv. Cer ca protestarea mea contra acestuĭ pasagiŭ să fie menționată în procesul-verbal.

Ducele d' Ursel. Aveți dreptul a formula această protestare, pe care o consider, de alt-fel, ca justificată; ea va fi pusă la acte în darea de seamă. Ramîne însă bine înțeles că autorii rapoartelor sunt singuri răspunzători de cele ce aŭ zis.

In lucrările congresuluĭ, asupra legislațiuneĭ muncei, din 1897, găsim la pagina 688, cuvîntarea pe care d. V. I. Radu, a ținut'o, Mercurĭ 29 Septembre. O dăm aicĭ în extanso, după darea de samă a congresuluĭ.

M. Radu. Recunosc dificultățile situațiuneĭ mele, suindu-mă la această tribună, după ilustrațiunile științifice și politice ce m'aŭ precedat.

Permiteți-mĭ totuși de a arăta starea chestiuniĭ în Romînia, și maĭ întăĭ cîteva cuvinte de explicațiune asupra calității mele. Maĭ 'nainte, eŭ sunt propriul meŭ reprezentant în acest congres, și în această calitate am scris raportul, ce vi s'a distribuit. Apoĭ sunt delegatul guvernuluĭ romîn, pentru a *asista* la acest congres. După ce eram decis a lua parte la acest congres, Onorabilul ministru al comerțuluĭ și industrieĭ mi-a dat o delegațiune. Aceasta primind-o după eșirea din țară, n'am avut timp a lua avizul d-luĭ ministru asupra chestiunilor supuse congresuluĭ. De aceea vorbesc în numele meŭ.

N'am intențiunea a discuta aicĭ asupra intervențiuniĭ și neintervențiuniĭ Statuluĭ. Pentru mine chestiunea protecțiuneĭ munceĭ, nu e una. Ea se impune.

Două cuvinte, pentru a arata starea spiritelor în țara mea cu privire la această protecțiune.

Deși neavînd o tradițiune, care să meargă departe înapoĭ, Romînia nu e străină de chestiunea uvrieră.

Ea a intrat cu hotărire pe calea de protecțiune a munceĭ, pentru că a socotit, prin oameniĭ săĭ eminenți, că e maĭ bine a da din propria sa voință, ceea-ce e drept să se dea, decît să fie silită la aceasta.

Ast-fel regulamentul pentru industriile insalubre din 1894 se ocupă de protecțiunea, ce trebue să se dea copiilor și femeilor, atît din punct de vedere al higieneĭ, cît și din cel al durateĭ munceĭ.

O lege asupra minelor din 1895 a introdus principiul asigurăriĭ obligătoare, și de asemenea o lege din 1897 impune repaosul în timpul Duminicelor și zilelor de sărbătoare.

Cooperativa a găsit de asemenea în Statul Romîn un puternic sprijin. Statul în adevăr, cel întiiŭ a constituit, în societate cooperativă de consumațiune pe lucrătoriĭ săĭ de la drumurile de fer și de la Regia monopolurilor.

Toate aceste dispozițiuni sunt prea recente pentru ca să se poată cunoaște rezultatele, dar ele sunt de ajuns pentru a arăta încotro se îndrumează chestiunea uvrieră în Romînia. Intreagă această organizațiune uvrieră, ce se tinde a se creia la noĭ, nu este de altmintrelea, după părerea mea, de cît reflectul conferinței din Berlin de la 1890.

Dar Romînia, nu este pînă în prezent o țară de mare industrie; suntem însă pe drum a o creia și avem speranță că silințele noastre nu vor rămînea zadarnice. Legea din 1877 pentru încurajarea industriilor naționale, ale căreĭ rezultate aŭ fost foarte satisfăcătoare, ne dă speranța, că într'un timp ce nu va fi lung, țara noastră se va număra printre puterile industriale. Dar, precum am aratat și în raportul meŭ, ideea care a prezidat la măsurile citate maĭ sus, este cea exprimată de d. ministru Carp depuind proiectul de lege asupra minelor.

«Trăim într'o țară unde asemenea chestiuni nu sunt aprinse; această liniște însă, nu există de cît din cauza slabeĭ noastre desvoltărĭ industriale. Cu cît progresele se vor accentua, vom vedea apărînd dificultățile deja supravenite în alte părți; este oportun ca din propria noastră voință și nu sub imperiul necesităților, să dăm lucrătorilor noștri o organisațiune, astfel în cît să fim la adăpostul pericolelor, cari în toate țările marĭ amenință prosperitatea Statuluĭ și cari în cele micĭ, amenință chiar existența lor».

Mica industrie din contra, este relativ mult maĭ bine reprezentată, ceia ce am arătat prin raportul meŭ. Condițiunile în carĭ se află ea în țara noastră, sunt aceleași ca și cele din alte țărĭ. Fiindvă destul de cunoscute, nu maĭ insist asupra lor. Am citit rapoartele carĭ privesc această chestiune. Toți ceĭ carĭ le aŭ scris sunt partizanĭ aĭ regulamentăriĭ aĭ acesteĭ industriĭ micĭ, și nu cred că aceste opiniunĭ s'aŭ produs din pur sentimentalism, dar ele vin de la o puternică gîndire, pe care logica lucrurilor a impus. Așa și eŭ sunt partizanul lor convins.

Formele acesteĭ regulamentărĭ trebue negreșit să se inspire de la nevoile fiecăreĭ țărĭ. Așa și eŭ am propus pentru noĭ, că pe lîngă măsurile generale de regulamentare industrială, artizaniĭ să fie reuniți în asociațiunĭ, carĭ să aibă drept scop instrucțiunea technică, onoarea profesională și susținerea mutuală în caz de nevoe. Și totul prin intervenirea și sub paza Statuluĭ. Sunt țărĭ, maĭ ales Austria, în care mica industrie trăește sub acesl regim. Staŭ ele rău? Dacă am face apel la statistică, am găsi poate cifre în sprijinul tezeĭ noastre.

O mică reflecsiune asupra cifrelor statistice, care 'mĭ-e suggerată prin discursul d-luĭ Levasseur, an la Congresul de statistică din acest an la Petersburg. Cifrele statistice au defectul de a servi la susținerea tezelor celor maĭ contradictoriĭ; însă nu e greșala statisticeĭ, ci a viețeĭ sociale, care în totalitatea eĭ e foarte complexă. Și asta mă face să zic, că se va putea cu ajutorul statisticeĭ, probă că o țară ca aceia pe care am luat-o de exemplu, Austria a făcut progrese constante din cauza reglementăreĭ industrieĭ micĭ; deși tot cu ajutorul statisticeĭ, și luînd ca exemplu o altă țară, s'ar putea susține contrariul. Ni se va zice că nu ținem samă de libertate. Dar eŭ socotesc că libertatea nu trebue înțeleasă de cît în senzul în care poate fi utilă omuluĭ și societățiĭ. Și părerea mea e ca intervenirea Statuluĭ prin reglementare se face tocmaĭ în scopul de a apăra această libertate.

Să ni se permită o mică comparațiune: toată organizațiunea noastră politică n'are alt scop, de cît a garanta libertatea și independența cetățeanuluĭ. Legea electorală, pentru a asigura independența votuluĭ, supune pe cetățenĭ la o minuțioasă regulamentare și poate prea minuțioasă. Nimenĭ nu protestă contra acestuĭ amestec al legeĭ, ba încă ce e maĭ mult, mulți găsesc, că măsurile astă-zĭ în vigoare nu sunt suficiente. Eĭ bine! tot pentru a asigura această libertate și această independență în materie de muncă, voim noĭ intervenirea legiĭ. Căcĭ ceia ce lipsește astă-zĭ în contractul de muncă, nu-ĭ alt-ceva de cît libertatea.

Romînia, urmează cu un interes constant noile faze ale evoluțiuneĭ munceĭ în Occident și ea ar fi fericită dacă va putea să se inspire de la izvorul principiilor științifice ce acest congres va fi stabilit. Am zis. (Aplauze).

DUMNEZEŬ

SONET

In ritmica chemare a valurilor mareĭ,
In freamăte de frunze, în murmur de isvoare,
In strălucirĭ de stele, în razele de soare,
In glasurile scumpe, în farmecu 'nserăreĭ,

E „EL", stăpînitorul a tot ce spațiul are,
E „EL", plasmuitorul și sufletul creăreĭ,
E „Dumnezeŭ", eterna lumină-a adorăreĭ,
Sublimă în minie, divină în ertare...

S'acel ce'n umilință s'apropie de dînsul
Și viața sa întreagă i'nchină cu iubire,
Aceluia-ĭ dă cerul eterna fericire —

Căcĭ cine altul poate maĭ blînd să șteargă plînsul,
Să spele un biet suflet de-al patimilor vis,
Să facă dintr'un verme un crin în paradis?...

Strunga 1898. **Gordon.**

Științi-Litere-Arte

— —

Intre cele maĭ curioase instituțiunĭ culturale ale secoluluĭ nostru sunt așa zisele universități catolice, făcute cu scopul de a se preda tot învățămîntul superior pe baze religioase.

O experiență importantă în această direcție s'a făcut cu universitatea catolică din Freiburg, în Svițera, unde s'aŭ intemeiat toate facultățile: medicina, filozofia, matematica, fizica, Chimia, Finanțele și dreptul. Acum cîteva luni, opt dintre profesoriĭ germanĭ angajați la această universitate, aŭ părăsit orașul și catedrele lor; aŭ fost înlocuiți prin alți profesorĭ, de origine austriacă. Ceĭ dintăiŭ însă aŭ publicat o broșură senzațională la München, cuprinzînd numeroase și importante documente asupra organizăriĭ și mersuluĭ acesteĭ universități. Divulgările sunt foarte compromițătoare pentru viitorul universităților religioase,—în realitate niște seminariĭ catolice.

*

Dezbaterile congresuluĭ medical de la Wiesbaden—din Iunie 1898— cuprind darea de seamă asupra disputeĭ cu privire la studiul medicineĭ pentru femeĭ. Vom reproduce în rezumat partea aceasta a discuțiunilor hipocraților germanĭ, protivnicĭ înverșunați aĭ doctoreselor.

*

După datele citate la ultimul congres contra tuberculozeĭ, numaĭ Franța pierde 150,000 de oamenĭ pe fie-care an din cauza teribiluluĭ flagel.

INFORMAȚII

— —

Am dat deună-zĭ o informație privitoare la o plîngere, adresată de d-nul Williams, în potriva unor soldați sanitarĭ. Pentru lămurirea lucruluĭ, adăugăm azĭ amănuntele următoare:

D. Williams, proprietarul uneĭ viĭ din comuna Copoŭ, a reclamat d-luĭ dr. Corvin, și apoĭ a intentat proces ministeruluĭ de resboiŭ pentru că, zice d-nul Williams, grădinarul spitaluluĭ, un soldat care a făcut școală specială de grădinărie, 'ĭ ar fi furat niște micșunele pe carĭ le evaluează proprietarul la suma de 5000 leĭ.

Extraordinarul în acest proces e că d. Williams 'și a recunoscut micșunelele în grădina spitaluluĭ *numaĭ după frunze*, căcĭ nu eraŭ înflorite în timpul cînd pretinde că i s'aŭ furat.

Afacerea stă aci. Dacă d. Williams va avea norocul să probeze judecătorilor cum că frunzele micșunelelor sale nu se potrivesc cu frunzele altor micșunele, și că frunzele din grădina spitaluluĭ militar n'aŭ putut cu nicĭ un preț, proveni de alt unde-va de cît din sera d-sale; — atuncĭ, după ce va dovedi că cîte-va frunze prețuesc 5000 de leĭ, va cîștiga un proces în tot cazul interesant.

Cele-l-alte aserțiunĭ în această afacere sunt opiniunĭ personale ale d-luĭ Williams, nedovedite până acum și necontrolate de noĭ.

— —

Primarul comuneĭ Băicenĭ 'e de o vigilență fără marginĭ. In interval de două săptămînĭ s'aŭ furat nouă vite de pe teritoriul acesteĭ comune: o iapă de la d. T. Crețu, din cotuna Dodești; 4 caĭ de la d-niĭ I. Dobrovan și T. Corneĭ; un harmasar de la d. I. Diaconescu; un cal de la d. I. D. Onofreĭ; o iapă de la d. G. Bozoancă și alta de la T. Dolhaniuc.

Primarul nu se mișcă. Păgubașiĭ se plîng, daŭ jalbă, denunță pe ceĭ contra cărora aŭ presupus dar primarul nicĭ nu vrea să știe.

Afară de publicațiile prin care se face cunoscut furtul cailor, reprezentantul d-luĭ Gheorghian nu ia nicĭ o altă măsură.

— —

Pandele Zamfirescu, sub-directorul creditului urban din localitate, obținînd un congediu de 15 zile cu începere de la 15 August, va pleca la Odesa. Cu gerarea afacerilor atît la sub-directorat cît și la directorat, din cauza lipseĭ d-luĭ Pogor, a fost însărcinat d. avocat Irimescu.

— —

In cursul vacanțeĭ, în urma înțelegereĭ făcută între d-niĭ consilierĭ aĭ curțeĭ de Apel din localitate, se vor judeca numaĭ procese de ale arestanților.

— —

Toți soldații și ofițeriĭ în rezervă aĭ corpuluĭ I și II de armată aŭ primit ordin de la corpurile lor ca să fie gata pentru prima chemare, căcĭ, în luna Septembrie, vor face la corpurile lor 15 zile de exerciții.

Aceste exerciții se vor face în vederea mareĭ reviste militare ce va avea loc în luna Octombrie, pe platoul Cotroceni, cu ocazia venireĭ împăratuluĭ Germanieĭ în Capitală.

La această revistă vor lua parte 60 de miĭ de oamenĭ din toate armele.

— —

La serbarea populară organizată, pentru ziua de 15 August, de societatea *Guttenberg*, secția Iași, foastă *Albina*, va cînta muzica militară a regimentuluĭ 7 Rahova de sub conducerea capelmaistruluĭ Condurachi. Intre alte distracții, va fi și un mare *carusel*, nevăzut pînă acum la Iași.

— —

Primim plîngerĭ cum că din pricina murdăriilor pe carĭ cîrciumarul M. Horovitz le aruncă zilnic în drum, stradela Mahu, din despărțirea a V-a a devenit un focar de infecție.

Subcomisarul Ciudin, prieten de suflet cu Horovitz, găsește că lucrul e regulat, de și nu se poate trece pe stradă de cît cu batista la nas.

Cui să adresăm plîngerea?

— —

Chelnerul Iancu Cihan, care a servit mulți anĭ la băile Slănic, ne roagă să aducem la cunoștința epitropieĭ cum că, angajat anul acesta să slujască la otelul Racoviță, a fost ținut toată vremea cît personalul a fost ocupat, fără plată și fără beneficiĭ, cu instalarea otelurilor, și că, cînd a început sezonul, l-a licențiat fără nicĭ un motiv.

Dacă e așa, e nedrept.

— —

Asară pe la oarele 9, s'a aprins și a ars magazia cu efecte de reformă de la atelierul de confecțiĭ militare. De la magazie aŭ luat foc și grajdul pentru caĭ. Focul a luat naștere de la podul grajduluĭ. Se crede că soldatul care îngrijia de caĭ suindu-se cu țigara în pod, a asvîrlit capătul țigareĭ, de la care a luat foc fînul. Pe la orele 10 jumatate focul a fost stins.

— —

In strada Podu Iancu Bacalu No. 11 la Strul sin Avram răĭ făcătoriĭ, prin stricarea unuĭ geam, aŭ intrat în casă și aŭ furat maĭ multe lucrurĭ.

— —

D-na Aneta Marcu sosind din Ungheni, a găsit lacata de la ușă deschisă, iar în casă încuetorile de la treĭ sipete stricate de către reĭ făcătorĭ carĭ ia-ŭ furat următoarele lucrurĭ: 4 linguriți de argint, 4 lingurĭ marĭ și treĭ cuțite tot de argint, o mantiletă de pluș. o rochie de matasă neagră, cerceaturĭ, cămeșĭ, gulere, fețe de perne, manșete, batiste, fuste albe, douĕ jachete bărbătești și suma de 72 leĭ în treĭ bilete de bancă, douĕ piese de 5 leĭ și una de doĭ leĭ.

— —

La secția a V-a a fost arestat individul Gheorghe Vicol, autorul furtuluĭ de 100 leĭ de la olteanul Mihaĭ Napi.

— —

Evreul Rubin Rabinovicĭ, bacan din strada Cismărieĭ No. 18, a dispărut de Sîmbătă de acasă fără a se putea da de urma luĭ.

— —

Astă noapte pe la oarele 3 s'a prins în strada Moțoc, la Evreica Slava Pipes, de către șeful siguranțeĭ, pe vestitul spărgător Iosef Boznocof din Galatz, care fusese esulzat din țară și reîntors din noŭ din Bulgaria.

PATERNITATE

NUVELĂ

de

ADELE SCHREIBER

— —

Guido părăsise chiar atuncĭ locuința blondeĭ Agnes.

Cine l'ar fi observat cum parcurgea el străzile corect din creștet pînă în tălpĭ, cu un mers leneș, n'ar fi crezut, de sigur, că sufletul acestuĭ om ĭera sbuciumat de un sentiment violent, noŭ, adînc. Blonda Agnes iĭ mărturisise cu lacrimĭ în ochĭ că ĭe în așteptarea bucurieĭ de a deveni mamă—vorba aceasta față de starea în care se afla iea, lua o însemnare de batjocură. De ce l'a atins această mărturisire—doară nu iera novice în ale dragosteĭ—pe iel, ale căruĭ succese pe lîngă femeĭ, ațițaŭ atît de des invidia prietenilor, pe iel, care vorbea cu expresiĭ atît de mușcătoare de nebuniile sale din tinereță, ca și cum le-ar fi uitat de mult—pe iel, pe Guido, care pururea biciuia sentimentalitatea cu vorbele cele maĭ veninoase, îl înecaŭ lacrimĭ de emoțiune.

Dar ie ridicol de a se lăsa afectat de [illegible] lucrurĭ! Par'că ce iera să se maĭ [illegible] Nu avea nicĭ un motiv de a fi tulburat. La o ast-fel de mărturisire trebuia să se aștepte. Independent din tinerețe iel moșteni de la tatăl seŭ, mort de timpuriŭ, o avere însemnată, răbdarea și puterea de muncă a unuĭ german, pe cînd numele seŭ italian și temperamentul aprins al meridionalilor îșĭ aveaŭ origină din partea mameĭ sale.

Ceĭ dintîĭ zece anĭ aĭ viețeĭ sale de bărbat fuseseră bogați în sbuciumurĭ și experiențe; îșĭ închipuise că cunoștea viața în toate privințile, și totuși se maĭ găsea ceva noŭ, neașteptat!

Situația nu iera de loc tragică, Agnes nu iera o fată sedusă, iea iera liberă, de sine stătătoare, nu trebuia să dea seamă nimăruĭ.

Guido iĭ cunoștea exact viața din gura eĭ proprie. Ca fată dintr'o familie de micĭ negustorĭ ea dobîndise o cultură maĭ înaltă, la 18 anĭ se măritase după un meserias maĭ de soiŭ, care se dedase curînd beție, și o trata reŭ, și de la care ea fugĭ într'o zi. Bărbatul n'avea nicĭ un interes ca să-și regăsească femeia, care iĭ se părea o sarcină.

Nicĭ n'a cercetat locul unde se găsea, și nicĭ nu știa de maĭ trăește.

Timp de cîțĭ-va anĭ Agnes se ocupa cu moda și brodăria, pînă în momentul cînd cunoștința luĭ Guido o scăpă de orĭ-ce grijă.

Cazul iera decĭ foarte simplu și relativ favorabil.

Firește, Agnes păzea cu o îngrijire neexplicabilă taina legătureĭ lor.

(Va urma).

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 6 August 1898.

Orz 180 hect. leĭ 3.80. Meiŭ 60 hect. leĭ 5. Inul 180 hect. leĭ 7.50. Rapița selbatică 20 hect. leĭ 5.20. Rapița semanată 180 hect. leĭ 7.40. Grîu toamnă 40 hect. leĭ 10. Ovĕz 40 hect. 4.50.

Toate în oraș la magasie.

Galațĭ, Brăila fără operațiĭ.

Telegramele Străinătățeĭ

Alianța greco-turcă

Viena, 6 August.

Ziaruluĭ oficios, «Koelnische Zeitung» iĭ se depeșează, din Atena, că, cu ocazia audiențelor pe carĭ le-a avut primul ministru grec, Rallis, la sultan, s'aŭ discutat cestiunĭ de cea maĭ mare importanță.

*

In ultima audiență de concediŭ s'a discutat mult asupra cestiuneĭ uneĭ alianțe greco-turce.

Audiența a durat maĭ multe ore și sultanul a inzistat mult asupra necesitățeĭ acesteĭ alianțe, arătînd că ultimul războĭ nu poate fi o piedică, de oare-ce și Austria a fost învinsă la 1866 de Prusia, cu toate acestea a încheiat în urmă o alianță cu acest stat.

*

La urmă sultanul a exprimat d-luĭ Rallis regretele sale că regele George al Grecieĭ a trecut în maĭ multe rînduri pe lîngă capitala sa, Constantinepole, fără ca să se oprească spre a-'ĭ face o vizită.

Conflictul anglo-rus

Hong-Kong, 6 August.

Din cauza situațieĭ politice foarte încordată în extremul Orient, treĭ încrucișătoare engleze, ce trebuiaŭ să plece, vor rămîne aci pînă la un noŭ ordin.

Paris, 6 Augnst.

— Pînă azĭ Cristian Esterhazy n'a trimes încă documentele necesare la plîngerea de escrocherie ce a depus contra vărului săŭ maiorul Esterhazy. Această plîngere a fost definitiv anulată de parchet.

Rĕsboiul Spano-American

Locuitorĭ din Portorico ucișĭ de spanioli. Americanii atacați de insurgenți—Continuarea luptelor în Filipine.

Viena, 6 August

Din Ponce (Portorico) se telegrafiază că generalul american Wilson, a primit veste cum că Sîmbătă spanioliĭ aŭ părăsit orașul Ciales. Locuitoriĭ aŭ înălțat atuncĭ steagul american. Spanioliĭ s'aŭ întors însă, aŭ dat jos steagul american și aŭ ucis nouĕ-zecĭ de oamenĭ.

— O depeșă din New-York spune că trupele de insurgenți de sub comanda luĭ Aguinaldo (Filipine) fac greutățĭ americanilor, fiind nemulțumite că nu aŭ luat parte la foloasele capitulăreĭ Manileĭ. Ele s'aŭ revoltat și aŭ atacat pe americanĭ.

— Prin Berlin sosește această știre telegrafică: Consulul american din Hong-Kong anunță că amiralul Dewey, înainte d'a avea cunoștință despre iscălirea protocoluluĭ de pace, a trimis vapoare de rĕsboiŭ pentru a cuceri insulele Filipine de la sud. Aceste vase nu maĭ pot fi chemate înapoĭ.

— Se depeșează din Paris că în consiliul de miniștri ținut azĭ la palatul Eliseu, ministrul de externe Delcasse a citit telegramele trimise de regina-regentă, Maria Cristiana a Spanieĭ și de Mac-Kinley, și prin carĭ exprimă Francieĭ mulțumirĭ pentru bunele sale servicii, comunicînd în același timp că aŭ ales Parisul ca loc pentru negocierile de pace în scop de a arăta Francieĭ înalta lor stimă și încredere.

— Se anunță din Manila luĭ «Evening Journal» că la predarea Manileĭ, americanii aŭ avut 5 morțĭ și 45 de rănițĭ.

Numĕrul spaniolilor carĭ s'aŭ predat este aproape de 7000.

ULTIME INFORMAȚII

Primim o denunțare gravă pe care o înregistrăm sub rezervă și numaĭ ca să atragem atențiunea serviciuluĭ technic al primărieĭ.

D-niĭ Hainsohn și Simon Focșăneanu, antreprenoriĭ lucrărilor de la seminarul Veniamin, nu întrebuințează materialul prevăzut în caietul de sarcinĭ—și ingineriĭ primărieĭ nu se alarmează.

Afară de aceasta, pentru a nu plăti comuneĭ taxa legiuită, numițiĭ antreprenorĭ n'aŭ scos nicĭ autorizația pentru executarea lucrărilor.

Din pricina aceasta, se zice că comuna 'ĭ a oprit chiar de a continua lucrările.

Exportul de vite din Romînia a început și continuă cu activitate.

Pe fie-care zi trec prin Iașĭ la Ungheni cîte 150—200 de vite.

Prețurile sunt bune.

In cestiunea conflictuluĭ austro-ungar, baronul Bànffy a propus o nouă soluțiune, care în aparență împacă toate susceptibilitățile; de fapt însă este începutul despărțireĭ Ungarieĭ de Austria.

*

Iată soluția baronuluĭ Bànffy:

„Camera ungară va vota o lege vamală specială și va prevedea numaĭ ca mărfurile de proveniență austriacă să nu plătească nicĭ o taxă la trecerea frontiereĭ ungare. Se înțelege de lá sine că această din urmă hotărîre va rămînea în ființă numaĭ cîtă vreme și Austria va scuti cu desăvîrșire de taxe mărfurile de proveniență ungară.

*

Impăratul n'a primit propunerea luĭ Bànffy și a hotărît ca consfătuirile în vederea uneĭ înțălegerĭ să se continue la 12 August la Budapesta, în care oraș vor merge miniștriĭ austriacĭ: contele Thun, d-rul Kaizl, ministru de finanțe, și dr. Baernreither, ministru de comerț.

In noaptea de 3 August, în comuna Brăeștĭ, la crîșma luĭ Donicĭ, s'a săvîrșit o tălhărie îndrăzneață. Pe la ora 1 de noapte, niște indivizĭ, spărgînd geamul, aŭ intrat în prăvălie, aŭ luat din tejghea suma de 400 de leĭ, 60 de pachete tutun și 2 sticle cu rachiŭ de cîte 5 oca una, și în urmă s'a făcut nevăzuțĭ. Dîndu-se de știre jandarmerieĭ, sergentul major Corteanu s'a pus pe urma lor și a descoperit pe doĭ din eĭ la cari a găsit 200 de lei, iar restul se află la alți doi tovarăși dar cari pretind că nu au luat mai mult. Jandarmeria a predat pe tîlharĭ secției de Iași, care îi va înainta parchetului local.

Viile de prin comuna Copoŭ sunt mult maĭ bune anul acesta de cît aniĭ trecuțĭ.

Maĭ mulțĭ cetățenĭ din Tulcea aŭ trimes următoarea telegramă Regeluĭ:

„Majestate! Libertatea individuală inexistentă, siguranța persoaneĭ cetățenilor desființată, Constituția violată în județul Tulcea.

„Cetățeanul Ioan Popov, nevinovat arestat opt zile ilegal din ordinul subprefectureĭ Cataloĭ și prefectureĭ Tulcea.

„Sub-prefectul Babadag zilnic violează legile, torturează lumea nepedepsit.

„Alaltă-ĭerĭ corespondentŭl de ziare Sterian Grigoriu asasinat în mijlocul străzeĭ, asasinul necunoscut.

„Viața noastră periclitată. Administrația nepăsătoare de viața cetățenilor.

„Cetățeniĭ dobrogenĭ imploră protecțiunea majestățeĭ voastre".

Adjutantul Botez, de la jandarmeria rurală, va pleca azi pentru a ancheta cazul de insultă și maltrare sevîrșit de către Andrei Marcu, consilier comunal din comuna Hermeziu, asupra jandarmului rural Andrieș Miron.

Pe cît aflăm se cere darea în judecată și a primarului pentru că a refuzat să dea concurs numitului jandarm cînd a voit să aresteze pe consilier. D. primar a refuzat pe simplul motiv că la toamnă sunt alegerile comunale și trebue votul consilierului.

Recomandăm d-lui Gheorghian pe acest zelos și conștiincios primar.

In ziua de 5 August a evadat din arestul comunei Albota, județul Argeș, asasinul Marin Bertea, care în noaptea de 2 August a asasinat pe primarul acelei comuni. Jandarmeria de Iași a fost avizată pentru a se pune în urmărirea lui.

PETRECERĬ LA IAȘĬ

De la Copou

Aseară fiind o vreme frumoasă și liniștită lumea se ridica în pîlcurĭ, încet spre grădina Copou pentru a se distra în ariele plăcute ale muziceĭ. Printre dnele și d-șoarele pe care le-am putut observa notez:

D-na Hariclia Tataru, Manu, Tincu, Angelescu, Andriescu, Spiridoneanu, Stratan, Drăghicĭ, Moscu, Panu, Dogariu, Paraschivescu, Vrabie, Catana, Vivoschi, Vizanti, Cernea, Nedelschi, Sion, Dimitrescu, Ștefănescu, Constanțius, Fotino, Sadoveanu, Checais, Mavrodi, Veseli, Cirilo, Pralea, Costin, Creangă, Nicolau, Tuduran, Heraclide, Thiron, Petroni, Brădeanu, Popovicĭ.

D-rele Anette Tataru o drăguță brunetă, simpaticele d-ra Maria și Elena Șerban, Valentina Tataru, Cirilo, Dogariu, Costin, Tincu, Gheorghiu o șatenă picantă, Pralea, Dimitriu, Placa, Sofie Petrescu și Ecaterina Petrescu, Melanie Obreja, drăguțele d-re Curcumelea, Beatrice, Trantomir, adorabila d-ră Vivoschi, Grigoriu Heraclide, Belisimus, Sion, Frunză, gingașele d-re Lupu, Gall, Ciuhodariu o brunetă fermecătoare, serioasele d-re Tacu, Natalie Constantiniu, Constanțius o blondină adorabilă, Natalie Constantiniu, Georgian, Brăescu, Mocranschi, zimbitoarele d-re Pilescu, Ștefăniu, Bonciu, Dimitriu, Marta, Ștefăniu, Borș Alexandrina, Panu, Niculcea maĭ drăguță ca orĭ cînd, Sculy, Mavrodi o frumoasă șatenă, Costandache, Frunzeti.

D-niĭ Manu Savel, Bogonos, Lefter Dimitrescu, maior Angelescu, maior Andriescu, căp. Popovicĭ, Antoniu, Baltă, Dioghenide, Danu, Mavrodi, Panu, Octav Sofian, Longinescu, Sion, dr. Negură, Golescu, Greceanu, Asani, Naiman Paraschivescu, căp. Păun, Solomoneanu, Ștefăniu, Brăescu, locot. Gaicu, căp. Gălușcă, Cernea, Nedelschi, Mihaĭ Haralamb, Iulius Velciu, Pralea, Guță Roiu, Roset,i Mandrea, Zaharia D., locot. Brădeanu, Ciurea, Panopol, Eni, Checais, Costin, Scorțescu, Moscu, Spiridoneanu, etc.

Tot odată ținem să facem o întrebare c.c. Iorgu, care este cauza că muzica nu maĭ cîntă de cît pînă la ora zece? Oare crede că după ce lumea a fost lipsită de muzica militară vra să o ia și pe aceasta!

D. A. J.

*

Opinia la Ungheni

Timpul plăcut de erĭ a făcut ca multă lume, să plece la Ungheni.

Prutul, însă, venise mare, din care pricină abia cițĭ-va îndrăzneți aŭ îndrăznit să facă baie.

Dar petrecerile și-aŭ urmat cursul lor regulat. La Zamfir aceiașĭ animație, acelaș tarab de lăutarĭ. In schimb, pădurea a fost freguentată destul de mult, ca ne altă dată. Dintre vizitatorĭ și vizitatoare remarc pe d-nele: Fotea, Cocea, Cardaș, Antoniade, Mironescu, Mavrodi, Macri, Botez, Rosin, Ureche, Comarinescu, Mandragiu' Stihi, Filoteanu, Stefăniu, Panaitescu, Dimitriu, Nubert, Scorțescu, Macari, Țatomir, Enculescu, Grigoriu, Buzdugan, Giurcăneanu, Răceanu, Pompilian, Vîrlănescu, Antoniu, Jelescu, Patrașcu, Dăscălescu, Răducan, Nanu, Nedelcu, Stamatopol, Roiu, Vesbian, Dimitriu.

D-rele: Ela Neculau tuastînd, Olimpia Mihăescu, Natali Protopopescu, Trifan, Macari, Pantazi, Semiramis, Dimitriu, Pisoschi, d-rela Danfi, Mandragiu, Constantiniu, Pompilian, Grigoriu, Ureche, Stihi, Comarinescu, Dăscălescu Lucia, Maria, Natalia Popescu, Teodor, Lepadatu, Valeri Calzada, Socoloschi, Caracaș, Borcea, Stejar.

D-niĭ Rosin, Col. Botez, Ureche, Enculescu, Comarinesu, simpaticul D. Mandragiu, dr. Stihi, căp. Filoteanu, Buteanu doctor, Stepleanu, Stefăniu, Ropală, Vîrlănescu, Scobaĭ, Romanescu, Cornea, loct. Caplescu, Vartic, sub-lct. Țatomir, Velcota imp. C. F. R., Nubert, Jecu telegrafist C. F. R., Iacob, Scorțescu, Antoniu, Giurcăneanu șef de stație, Patrașcu, Nanu, Stamatopol, Vasiliu, Leatris Constantin, Adj. Botez, Mihaĭ Țatomir, Panaitescu, Mihailescu, Radovicĭ, Vasile Țatomir, Stihi, Macari, Enculescu junior, Buzdugan, Aslan, Cardaș.

***

Beneficiul rămas de la concertul dat în folosul școaleĭ din Mînzeștĭ, e de 250 de leĭ Acești banĭ vor fi întrebuințațĭ pentru cumpărarea lucrurilor necesare școaleĭ.

***

Erĭ, la trenul 303 ce sosește în Ungheniĭ rușĭ la ora 1, a deraiat un vagon de clasa I. Deraiarea s'a produs pe teritoriul rusesc. In vagon se afla d. Comarinescu controlor C. F. R., cu d-na și d-ra, d. Giurcăneanu cu doĭ copiĭ. Toțĭ s'aŭ ales cu o simplă spaimă. Cauzele acesteĭ deraerĭ nu se cunosc. Autoritățile din Ungheniĭ rușĭ anchetează faptul.

***

Prutul a crescut de Mercurĭ seara cu 1.30, m! aducînd pe dînsul scîndurĭ, buruene și alte lucrurĭ. De asară a început a scăde.

***

Erĭ la trenul de persoane ce plecaŭ la ora 6 din Iașĭ, s'a suit niște domnĭ cu panere și calupurĭ de înghețată, fără însă a lua bilete. La control, conductorul 'ĭ a somat să plătească amenda cuvenită, Eĭ s'aŭ opus și de aicĭ s'a născut un scandal. In gara Cristeștĭ 'ĭ a somat să se dea jos. însă opunîndu-se pasagerii din noŭ, conductorul a fost nevoit să cheme pe strejar și alțĭ oamenĭ și numaĭ în urma amenințăreĭ că li se vor confisca cosciugele, aŭ plătit taxa.

Ar fi bine ca jandarmiĭ carĭ circulă cu trenul de plăcere, de la 4 sara să însoțească și pe cel de 6 dimineață.

Presa în Franța

Presa franceză este foarte menajată de autorităților. Una din ultimele și marĭ avantagiĭ acordate preseĭ, a fost reducerea la jumătate a taxelor de telegraf și telefon, pentru toată corespondența ziarelor.

Franța face de multă vreme stăruințĭ pe lîngă cele-lalte puterĭ, pentru a încheia convențiunĭ telegrafo-poștale, prin care avantajele de maĭ sus să fie acordate și corespondențelor internaționale a preseĭ. La diferitele congrese telegrafo-poștale țările cele-lalte, din care multe nu iubesc presa, s'au opus la cererile Franțeĭ.

Zilele acestea Franța a reușit însă pe lîngă Spania și Luxemburg. S'a încheiat o convenție în acest sens. Inceputul e bun.

Se zice că în curînd va admite și Anglia și Germania această convenție.

Și la noĭ nicĭ macar pentru corespondența internă, nu s'a acordat preseĭ acest avantaj.

Cu începere de la 15 August curent, Banca Națională a Romînieĭ maĭ înființează două agenții; una în Dorohoiŭ și alta în Piatra. La agenția din Dorohoiŭ a fost numit agent d. Titus Patriciu, actualmente casier la agenția din Focșanĭ și comptabil d. Dimitrie Atanasiu, acum ajutor comptabil la sucursala din Iașĭ. La agenția din Piatra, a fost numit agent d. Ioan Nedoviceanu, în prezent comptabil la agenția din Bacăŭ, și comptabil dd Ioan Malin, ajutor comptabil din Brăila.

ROMANIA

Primăria Comuneĭ Iașĭ

Expoziția Regională de Vite

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de vite din țară, și în special acelor din Județele: Iași, Roman, Neamț, Bacău, Botoșanĭ, Dorohoĭ, Vasluĭ, Fălciŭ și Suceava, că de la 20 până la 25 Octombrie viitor a. c. are a se ține **o Expoziție și concurs de Vite** la **Tîrgul de Vite** construit lîngă Abatorul noŭ al acesteĭ Cumunĭ, la care se vor primi: taurĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, bivolițe, harmasarĭ, caĭ, epe, berbecĭ, oĭ, țapĭ, capre, și rîmătorĭ.

Aceste animale pot fi de tăet, de muncă, de producțiune saŭ de lux, în orĭ-ce număr și de orĭ ce rasă saŭ etate.

Vitele se vor primi în localul expoziațiuneĭ de la 15 pînă la 20 Octombrie inclusiv.

Recompensele ce se vor decerne în ziua de 25 Octombrie sunt:

15 medaliĭ de argint aurite,

25 medaliĭ de argint,

50 medaliĭ de bronz,

In deosebit de aceste se vor da un mare număr de recompense bănești în numerătoare precum și diplome cu mențiunĭ onorabile.

Comuna nu va percepe nicĭ o taxă pentru locuința vitelor în Expoziție, iar furajul se va putea procura de Administrația Tîrguluĭ de Vite cu prețul costuluĭ în piață.

Căile Ferate Romîne vor acorda reducerĭ importante pentru transportul vitelor la Expoziție.

Această Expoziție stă pusă sub controlul uneĭ Comisiunĭ compusă din administrația Comuneĭ Iașĭ, un representant al Ministeruluĭ Agricultureĭ, Comerciuluĭ, Industrieĭ și Domeniilor și a unuĭ număr de proprietarĭ marĭ din diferite Județe ale țăreĭ.

Se invită dar pe toțĭ proprietariĭ de vite a trimete spre expunere orĭ-ce fel de vite ar poseda, și în orĭ-ce număr, căcĭ pe lîngă Expoziția sus zisă, la această epocă se ține în Iașĭ, în acelaș local și unul dintre cele maĭ importante (bălciurĭ), acel numit de «Sf. Dumitru» în care ceĭ ce vor voi pot să-și desfacă vitele de spiculă.

Primar, **N. GANE**

Secretar Cons. **N. A. Bogdan.**

Bir. Administrativ
Nr. 16578
1898, Iulie 22

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAȘĬ

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2i0l

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasoə Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

ANUNCIU

Lŭminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne și chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuțĭ, Hauptstrasse 20.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moșiĭ și pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimațiunĭ, expertize și orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

PUBLICAȚIE

La 10 August orele 9 a. m. se va ține licitație publică atît la comandamentul Corpuluĭ 4 Armată cît și la garnizoanele arătate maĭ jos, pentru aprovizionarea:

KILOGRAME					Pentru Garnisoanele:
FÎN	OVĔS	ORZ	PAE	N-rul rațiilor zilnice	
1, 126,307	124,584	811,540	688,765	a) 234,848 b) 366 c) 6,916	Iașĭ
857,750	625,389	62,240	498,074	172,408	Botoșanĭ
682,000	—	546,000	408,000	136,500	Bacăŭ
15,900	12,720	— —	9,440	3,180	P.-Neamț
27,283	26,620	— —	22,155	6,655	Fălticeni
A) 17,300	5,840	— —	2,190	1,460	Tg.-Ocna
36,500	29,200	— —	21,900	7,300	Dorohoi
1,514,465	927,052	276,200	956,338	300,813	Roman
5,442	— —	12,967	4,851	3,243	Vaslui
1,733,750	1,032,585	354,415	1,118,360	346,750	Bêrlad

Concurenții trebue se presinte oferte închise, însoțite de garanție 10 %.

Condițiunile sunt publicate în Monitorul Oficial No. 54 din 10 Iunie 1898 saŭ se pot vedea la comandamente și la cancelaria fie-căreĭ garnizoane.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţĭ Preţuindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazarului de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părinteluĭ încetează plata premiuluĭ).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ insemnate din ţară.

Iaşĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 80 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICA 9 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MĂCELARIĬ LA PRIMĂRIE

Partidele politice în Franţa

Dacă afacerea Dreyfus a ajuns o mare pacoste pentru Franţa, se datoreşte, pe lîngă natureĭ şi educaţiuneĭ poporuluĭ francez, şi lipseĭ de stabilitate politică, provocată însăşĭ de lipsa de partide puternice şi de oamenĭ politicĭ carĭ să se poată impune.

Dacă în decizia Curţeĭ de Verssailles s'a pus între considerente şi aceea că afacerea Dreyfus-Zola a adus *suspendarea afacerilor*, este poate o exageraţie trebuitoare justificăreĭ maximuluĭ de pedeapsă ce s'a aplicat luĭ Zola.

Că afacerea Dreyfus a adus o profundă turburare, în mersul normal al politiceĭ, aceasta este absolut adevărat. Această atacere prin enervarea produsă în fie-care zi prin fel de fel de incidente, a adus căderea ministeruluĭ Méline, unul din cele maĭ durabile ministere franceze. Prezidentul Faure n'are simpatiĭ pentru radicalĭ. Dacă a încercat 4—5 radicalĭ pînă ce s'a putut constitui cu orĭ-ce preţ un minister cu etichetă radicală şi dacă de la a 3-a încercare nu s'a întors la amicĭĭ luĭ Méline faptul se datoreşte cunoştinţeĭ ce o avea prezidentul despre enervarea ce exista între fruntaşiĭ prietenilor luĭ Méline.

Ministerul radical nu s'a constituit de cît cu foarte mare greutate. Probabil că nicĭ nu s'ar fi constituit, dacă Brisson n'ar fi avut de satisfăcut, prin prezidenţia consiliuluĭ, amorul său propriu, lovit, prin căderea la prezidenţia camereĭ. Şi cu cîte sacrificiĭ s'aŭ constituit! Radicaliĭ au trebuit să renunţe la impositul progresiv, singurul din cele 3 puncte fundamentale din vechiul program, care maĭ rămăsese în programul radical în ultima luptă electorală. La celelalte 2 puncte: suprimarea Senatuluĭ şi separarea bisericeĭ de Stat, renunţase partidul cînd cu prima trecere pe la guvern, fiind ca preşedinte al consiliuluĭ d. Leon Bourgeois, actualminte ministru de instrucţie.

Au cedat impositul progresiv pentru a da ocazie la 40—60 membri aĭ centruluĭ de a părăsi pe Méline.

Aŭ luat în fine în Minister pe Cavaignac, cu care n'aŭ nimic comun,—ba din contra — afară de impositul progresiv, adecă tocmaĭ punctul de program la care aŭ renunţat, pentru a'şi atrage eĭ, radicaliĭ francmasonĭ, voturile deputaţilor antisemiţ!

De la constituirea luĭ, ministerul radical n'a avut nicĭ o zi de răgaz. Incidentele în afacerea Dreyfus se ţin lanţ, ceea ce a făcut cu toată atenţiunea publică se îndreaptă asupra luĭ Cavaignac, care reprezintă în ochiĭ lumeĭ pe omul de stat, gata a face orĭ-ce pentru a stînge afacerea Dreyfus.

Preponderenţa luĭ Cavaignac contribue la slăbirea radicalilor şi la compromiterea lor ca radicalĭ. Cavaignac nu-ĭ iubit de masa radicalilor, din cauza numeluĭ care-l poartă. In gazetele radicale dese orĭ tatăl şi bunicul luĭ Cavaignac, reacţionarĭ cesarianĭ, sunt trataţĭ de zugrumătorĭ aĭ poporuluĭ.

Apucăturile autoritare ale luĭ Cavaignac aŭ introdus bănuiala în rîndurile radicalilor, carĭ se tem grozav să nu se repete cu dînsul afacerea Boulanger. Se ştie cum oamenii, în carĭ a intrat bănuiala, nu maĭ sunt stăpînĭ pe dînşiĭ!

Preponderenţa luĭ Cavaignac, în fine, îndepărtează pe socialişti de radicalĭ. Socialiştiĭ, însă, intră pentru 1/5 în majoritatea radicală, care de alt-fel şi cu aceştia e destul de precară.

Succesul din Cameră a luĭ Cavaignac a fost de scurtă durată. Cu toate ca afişarea discursuluĭ a fost ordonată, cu aproape unanimitatea Camereĭ, însuşĭ acest discurs a contribuit la întărirea curentuluĭ dreyfusist, stabilind că condemnarea se bazează maĭ ales pe piesele secrete carĭ n'aŭ fost puse în discuţie la judecată şi carĭ se bănuesc a fi false.

De atuncĭ încoace, noua afacere Esterhazy, afacerea du Paty du Clam, afacerea Picquart a dat mult de lucru ministeruluĭ. Apoĭ fapte de toate zilele, carĭ altă dată treceaŭ nebagate în samă, daŭ naştere la incidente marĭ, într'atîta lumea e preocupată de afacerea Dreytus.

La împărţirea premiilor s'aŭ produs, în fie-care localitate, discursurĭ cu aluziunĭ pro şi contra. Aŭ fost preoţĭ carĭ au susţinut, ca Pére Didon, că scăparea din criza actuală nu stă de cît în militarism; că ferul şi focul trebue să pue capăt unuĭ *civilism* anarhic. Un general, prezidînd o distribuţie de premiĭ, a ţinut un discurs analog. Un alt general din contra a susţinut că literile şi ştiinţile sunt gloria Franţeĭ şi armata nu e utilă de cît întru cît apără această glorie.

Cavaignac a fost nevoit, după intervenţia luĭ Brisson, să interzică militarilor de a maĭ prezida distribuţiile de premiĭ fără autorizare specială, autorizare care nu se dă de cît pe baza discursurilor scrise şi aprobate de autoritate.

A venit rîndul înmormîntărilor. Stapfer, în discursul funebru, face aluzie la părerea pe care defunctul rector Couat o avea în afacerea Dreyfus. Generaliĭ se mînie. Cavaignac intervine şi cere de la Bourgeois suspendarea luĭ Stapfer din decanat. O mulţime de profesorĭ protestează. Inspectorul Felix Pécaut dă demisia din inspectorat şi din directoratul Şcoaleĭ normale de fete de la Fontenay aux Roses fiind că avea aceeaşĭ părere ca şi Couat.

După 8 zile moare şi Pécaut. La înmormîntarea acestuia un alt inspector, profesor la Sorbona, sufletul tuturor reformelor făcute în învăţămînt de 15 anĭ încoace, d. Buisson, explică pentru ce Pécaut dăduse demisia şi în acelaş timp se manifestă şi el, ca partizan al revizuireĭ.

Cavaignac cere luĭ Bourgeois să pedepsească pe Buisson. Cum să-l pedepsească cînd deja pedepsirea luĭ Stapfer îĭ adusese o manifestaţie neplăcută la Sarbona, cînd Buisson este un savant şi un vechiŭ republican care sub imperiu s'a expatriat, a servit ca profesor în Sviţera, numaĭ ca să nu jure credinţă imperiuluĭ?

La aniversarea morţeĭ luĭ Dolet, un liber cugetător, aŭ fost încăerărĭ între dreyfusarzĭ şi adversariĭ lor.

Oamenii cu prestigiu aĭ Franţeĭ, carĭ ar putea fi de mare utilitate, aŭ dispărut, uniĭ prin moarte alţiĭ din împrejurărĭ politice. S'aŭ dus Gambetta, Jules Ferry, Constans, Clémenceau, Gobelet etc.

Natural că partidele ar putea înlocui cu prisos personalităţile politice. Partidele politice, deja în număr de 5 cel puţin, aŭ intrat acum în complectă descompunere, în urma afacereĭ Dreyfus. Oportuniştiĭ, radicaliĭ au o mulţime de partizanĭ şi dintre ceĭ de frunte în rîndurile Dreyfusarzilor. Pînă şi în partidul socialist a intrat sciziunea din cauza afacereĭ Dreyfus. Marele orator socialist Jean Jaurés este un mare dreyfusard, Jules Guèsde din contra susţine că proletariĭ n'aŭ ce se interesa de burghezul Dreyfus. Cincispre-zece membri din grupul socialist din cameră, aŭ demisionat din cauza atitudineĭ ziaruluĭ luĭ Jaurès.

In locul partidelor politice, încep a eşi la suprafaţă castele şi organizaţiile religioase. Militarismul este maĭ puternic de cît orĭ cînd, de şi atît ministrul de războiŭ cît şi cel de marină sunt civilĭ. De aseminea şi clericalismul, de şi în minister sunt franc-masonĭ partizanĭ aĭ laicizăreĭ.

Vedem în acelaş timp reorganizîndu-se societăţĭ pentru apararea *drepturilor omuluĭ*, că în veacul al 18-lea şi francmasoniĭ strîngîndu-şĭ rîndurile şi votînd suprimarea preoţilor şi a bisericilor.

Biata Franţă!

Scrisoare deschisă

Domnule Saligny,

Mă aflam în trenul care a deraiat în noaptea de 2 August şi am scapat. Cu toate acestea, lucru ciudat, a treia zi m'am întors la Iaşi, cu un alt tren, care n'a deraiat şi n'am scapat.... de ploşniţĭ. Ocupam un loc în vagonul ce purta No. 2187.

Vă transmit prin anticipaţiune expresiunea sentimentelor mele de admiraţiune. Poate că aşa a fost scris, ca sub direcţiunea d-voastră să se înlocuiască locomotivele prin *insectomobilele!*

Din punctul de vedere economic, nu ie nimic de zis; pentru punerea în mişcare a acestor nouĭ motorĭ, nu ie nevoe decît numaĭ de sîngele călătorilor; el nu costă nimic.

Viteza va suferi mult, ce ie drept, dar ne vom consola cu vorba ceia:

Qui va piano, va sano!

Cel din strada
Romînă.

Criza Austriacă

Se pare că numeroasele consfătuirĭ între Impăratul Franz Ioseph şi ceĭ doĭ prim-miniştri aĭ săĭ—căcĭ sunt doĭ în Austro-Ungaria—n'am avut vre-un rezultat de seamă şi că, prin urmare, criza *e departe de a fi rezolvită.*

Nu e vorba numaĭ de o criză simplă, —bună oară cum ar fi una ministerială; —ci de alta mult maĭ gravă de care atîrnă întreg organismul politic al monarhieĭ vecine.

La Ischl, după cum se ştie, a avut loc ultima consfătuire politică între Suveran şi miniştri. Se aştepta mult de la întrevederea aceasta; dovadă numeroasele articole apărute în ajun în organele vieneze.

„La Ischl se coc astă-zĭ fructele amare crescute din seminţele rele sămănate din întregĭ generaţiunĭ de politicianĭ austriacĭ cu risipă şi nepricepere»—zicea Neue Freie Presse.

«...Ceea ce se discută mîne la Ischl nu e maĭ puţin decît însăşĭ întrebarea, dacă monarhia va continua să existe pe bazele stabilite la 1867 orĭ dacă legăturile care uniaŭ cele două state la o laltă se vor spulbera. Căcĭ, orĭ cît mister ar încunjura camera de audienţă a împăratuluĭ orĭ sala consiliuluĭ de miniştri, tot se ştie din ce pricinĭ aŭ fost convocaţĭ miniştriĭ; se ştie că cele două guverne îşĭ staŭ împotrivă cu cererile lor, rivalitate primejdioasă pentru Patria comună.

Prea tîrziŭ s'a recunoscut primejdia ce prezintă legea propusă de ministeriul ungar în anul trecut şi votată nu de mult de Camera maghiară.»

Legea de care pomeneşte ziarul vienez este tariful autonom al Ungarieĭ, despre care ne-am ocupat pe larg altă dată. Chiar dacă nu se va putea realiza imediat măsura aceasta de autonomie ungară, ea nu proclamă maĭ puţin independenţa economică a Ungarieĭ, care crează daune marĭ industrieĭ austriace în contra căriia e îndreptat tariful autonom.

„E lesne de înţeles că miniştriĭ comunĭ se grăbesc, precît e cu putinţă, să ajungă la o înţelegere pentru înlăturarea catastrofeĭ; dar trebue să recunoaştem că graţie guvernuluĭ austriac, speranţele de îndreptare sunt foarte slabe. Primul ministru maghiar vine la Ischl susţinut de parlamentul său întreg, solidar cu dînsul în toate, răspunzător şi gata a suferi urmările. Cine însă susţine pe ministrul austriac, hărţuit şi criticat din toate părţile, fără parlament şi fară popularitate?" urmează organul citat maĭ sus.

Deja telegramele ne-aŭ anunţat că întrevederea de la Ischl n'a izbutit la nimic şi încheierile definitive s'aŭ amînat „din cauză de timp nefavorabil..."

Se poate aştepta din zi în zi vre-o noutate senzaţională de peste Carpaţĭ.

Un Tron vacant

S'ar părea că tronul tînăruluĭ Alfonso XIII al Spanieĭ e la mezat. Se încaieră în jurul luĭ nenumărate certe şi ambiţiunĭ; se ivesc pretendenţĭ, se croiesc «planurĭ din cuţite şi pahare»; se nutresc iluziĭ naive saŭ întemeiate; se pregătesc revoluţiĭ şi lovituri de Stat.

Ironia e din cale afară mare pe seama regatuluĭ ruinat şi sărăcit, bietul regat iberic pe care l'a costat atît de scump încercarea disperată de a rămînea definitiv stăpînitor al Cubeĭ, în potriva Americanilor.

E adevărat că Spanioliĭ aŭ dat exemplul unuĭ ridicul cavalerism ambiţios pretinzînd cu orĭ-ce preţ lupta pentru posesiunĭ, — în tocmaĭ cum făcuse Greciĭ cu un an înainte în potriva Turcilor. Aşa că întru cît-va s'ar părea că poporul vechilor hidalgo expiază propria sa îngîmfare cu drept cuvînt şi pe deplin meritat. Dar nu e maĭ puţin trist spectacolul lupteĭ fratricide, a lupteĭ de ambiţiunĭ ce se angajază pe ruinele încă fumegînde ale glorieĭ spaniole.

Carliştiĭ agită ţara; democraţiĭ pe de altă parte cultivă terenul pentru viitoare răscoale; şi în zadar învoacă presa patriotă argumentul că e o femee pe tronul Spanieĭ; că regele Alfons, — un copil încă — abia a intrat în convalescenţă după o boală grea.

«Adevaratul Rege» cum obicinuieşte a se numi p sine însuşĭ Don Carlos, a îndemnat din toate puterile pe Spanioliĭ la războiŭ contra Americeĭ. Rezultatul funest nu poate decît să-ĭ folosească descreditînd domnia Regeluĭ.

Se ştie că pretendentul Don Carlos numără partizanĭ mulţĭ, carĭ în virtutea legeĭ din 1713, esclud succesiunea la tron în linie femenină şi consideră, prin urmare, pe Regina-regentă ca şi pe Alfons XIII ca.... neexistînd.

Carliştiĭ uzează de toate mijloacele pentru înlăturarea actualeĭ false domniĭ, pentru a întemeia adevărata «domnie catolică», fapt, pentru îndeplinirea căruia cochetează cu numeroasa şi încă puternica preoţime spaniolă. Papa, însă, în numeroase rîndurĭ s'a rostit în favoarea actualeĭ dinastiĭ şi Alfonso XIII e finul luĭ Leo XIII. Spania, e de sigur, ţara unde autoritatea papală se menţine încă în chip maĭ serios, afară dacă nu o va zdruncina intervenţia neizbutită a Papeĭ în războiul spano-american.

Iar în mijlocul frămîntărilor politice de tot feliul, anarhia se încuibează maĭ puternică decît orĭ-cînd; ea se foloseşte de vrajba generală pentru a sămăna maĭ cu folos germeneleureĭ şi distrugereĭ.

Expoziţia de vite

Cu ocazia expoziţieĭ de vite ce va avea loc în Iaşĭ, pe la finele luneĭ Octomvrie, partidul colectivist se va găsi expus..... la un mare pericol.

Cînd oblăduirea patrioţilor, carĭ conduc interesele comuneĭ Iaşĭ, au dispus organizarea uneĭ asemenea expoziţiĭ, nimănuĭ nu'ĭ a trecut prin minte complicaţiile ce puteaŭ să supravie.

Aşa de exemplu, cine putea să creadă că d. doctor Carol Lueger, primarul Vieneĭ, informîndu-se de acest proect, se va grăbi să se hotărască a asista—însoţit de maĭ mulţĭ consilierĭ şi de treĭ medicĭ veterinarĭ—la această expoziţie?

Cine maĭ putea încă să prevadă că acest energic primar se va decide se vie cu toată suita luĭ, chiar şi în cazul cînd nu va fi învitat?

Iată dar pe conu Nicu Gane cu o complicaţie diplomatică pe braţe, aşa din chiar senin, suferind pe sfîntă dreptate consecinţele uneĭ chestiĭ care de sigur va provoca explicaţiĭ acerbe între cabinetele de Bucureştĭ şi Pesta!

Şi lucrul e natural de altmintrelea.

Ungurii, cariĭ ţin pe fraţiĭ lor din dualism în hăţurĭ, nu pot privi indiferenţĭ la întreprinderile primaruluĭ Vieneĭ, tinzînd a emancipa piaţa capitaleĭ Austrieĭ de monopolul maghiar. Nemeşiĭ aŭ luat din vreme măsurĭ, şi prin atot puterniciĭ Banfy şi Eszenski fac viguroase presiunĭ pe lîngă dl Dimitrie Sturza Miclăuşanu, agentul lor din Romînia, ca se zădărnicească expoziţia de vite liberal naţională, proectată pentru finele luĭ Octomvrie.

Neştiind ce turnură aŭ să iee lucrurile, patrioţiĭ liberalĭ naţionalĭ îşĭ luase din timp măsurile; eĭ înşghebară deja comisiunea pentru distribuirea premiilor, escluzînd din această comisie pe toţĭ mariĭ proprietarĭ şi agricultorĭ cariĭ nu fac parte din colectivitate şi dînd astfel expoziţieĭ de vite un caracter, saŭ maĭ bine zis un culor, pur liberal-naţional.

Acum, cînd Ungurii fac tărăboiŭ, şi cînd, deprinşĭ sub guvernul d-luĭ Sturza a avea mîna liberă în Romînia, vroesc să oprească expoziţia, patrioţiĭ să căiesc că aŭ făcut din expoziţie o daraveră esclusivă de partid şi n'aŭ amestecat şi alte partide şi grupurĭ politice, carĭ se remîie oare cum solidare cu fiascul ce se zăreşte la orizon.

Ca să dreagă treaba, liberalilor nu le remîne decĭ de cît două lucrurĭ de făcut: să oprească pe deoparte întrarea în ţară a primaruluĭ Vieneĭ, chiar dacă ar avea paşaport în regulă, iar pe de altă parte să se căciulească la toţĭ proprietariĭ şi agricultoriĭ marĭ, cariĭ nu fac parte din partid, să participe la expoziţie.

Probabil că în nicĭ unul din aceste demersurĭ nu vor isbuti şi în vederea acestuĭ desnodămînt fatal al chestiuneĭ, d. Dimitrie Sturdza a şi pregătit cuvenitele scuze.

Cînd te gîndeştĭ la cîte rîsurĭ s'a expus colectivitatea într'un scurt interval de treĭ anĭ, nu'ţĭ vine să crezĭ cum aŭ maĭ putut născoci şi expoziţia de vite care a dat odată maĭ mult patrioţilor ocazia să se expue.... la ridicol!

Juvenal

„La bonne Souffrance"

Ilustrul Carlyle are în cartea sa despre *Eroĭ* o pagină de scepticism—în mijlocul atîtor sute de paginĭ de elan şi entuziasm,—vorbind despre şubreda constituţie a convingerilor noastre în ce priveşte *credinţa* şi... convingerea însăşĭ.

Pururea şovăind în prag, între credinţă şi ştiinţă, veacul nostru moare—cu toate descoperirile uimitoare—ducînd cu sine, nerezolvită încă enigma credinţeĭ religioase. Enigmă, nu problemă, pentru că dezlegarea eĭ nu o putem căuta cu date precise, cu măsurĭ pozitive,—ci în elementele proprieĭ noastre simţirĭ, —ea însuşĭ variabilă, şovăitoare, nestatornică împreună cu împrejurarile vieţeĭ şi cugetăreĭ.

Am înregistrat altă dată faza actuală a lupteĭ dintre Credinţa şi Ştiinţă,—căcĭ este o adevărată luptă între reprezentanţiĭ uneia şi alteia. Pentru astă-zĭ vom aminti numaĭ de o nouă achiziţiune preţioasă a bisericeĭ catolice, făcută în persoana unuĭ ilustru scriitor,—poietul François Coppée, sceptic rătăcit şi ironic altădată, reîntors şi pocăit astă-zĭ.

Ştiinţa ne va lămuri poate în viitor în ce chip să întîmplă fenomenul acesta bizar, dar foarte frequent, relaţia strînsă între primejdia sau teama morţiĭ şi convertirea psihică de la necredinţă sau indiferenţă la profundă religiozitate; ne va lămuri cum în veacul de progres şi cultură generală, credinţa în icoane poate încă năimi multe spirite gînditoare, fără a vorbi de aceĭ carĭ n'au învăţat să cugete sau carĭ se refugiază îndărătul evlavieĭ divine pentru a fi scutiţĭ de o ipocrită întrebuinţare a vieţeĭ lor pe pămînt.

Dar, fără multe comentariĭ, să reproducem cîte-va traze din frumoasa prefaţă a luĭ Coppée la noua şi foarte rentabila sa carte: *La bonne Souffrance*:

«...Am fost crescut creştineşte şi după prima împărtăşire îmĭ îndeplineam datoriile religioase, timp de maĭ mulţĭ anĭ, cu o naivă ardoare. Criza adolescenţeĭ şi sarcasmul unora—mărturisesc—au făcut să renunţ la obiceiurile acestea.

«...Odată pasul acesta făcut am cetit multe cărţĭ, am văzut multe pilde carĭ mă convinseră că nu e nimic maĭ firesc la om de cît să asculte de îngîmfarea şi senzualitatea sa; părăsiiŭ curînd orĭ-ce preocupaţie religioasă, — caz foarte banal.

«Astăzĭ cînd mi-am regăsit credinţa, mă întreb chiar dacă o pierdusem într'adevăr. Se pot găsi în scrierile mele cîte-va paginĭ rare—pe care le reneg şi le despreţuiesc—unde vorbeam cu o prostească uşurinţă, uneorĭ cu o vinovată îndrăzneală; dar nicăirĭ n'am pîngărit.

«Cînd, din întîmplare, întram într'o biserică, respectul mă aştepta în prag şi mă petrecea până la altar. Totdeauna ceremoniile de cult mă mişcară prin caracterul lor venerabil de vechime, prin pompa lor armonioasă, prin poezia lor solemnă şi pătrunzătoare. Nicĭ o dată nu mi-am muiat degetul în apa de botez fără să tresar de un fior curios, care era poate o remuşcare.

«...*Beati mites* a zis Domnul Nostru pe munte. Eŭ am avut, în adevăr, norocul acesta, ca în amurgul zilelor mele, cînd suferinţa reapăru, şi de şi în ceasurĭ de noroc am întrebuinţat foarte răŭ fericirile de care mă încărcase ursita, D-zeŭ a lăsat să cadă asupra-mĭ o rază din mila luĭ şi mi-a dat mîngăierea rugăciuniĭ şi credinţeĭ.

«Conversiunea aceasta fu repede, negreşit, dar nu cu totul neaşteptată saŭ însoţită de împrejurărĭ extraordinare. Trebue s'o atribuĭ totuşĭ milosteniei dumnezeeştĭ; căcĭ dacă asamăn starea mea sufletească de azĭ cu acea de acum cîteva lunĭ, rămîn uimit de aşa schimbare şi mă mier de mine însu-mĭ. Bine-facerea aceasta e la îndamîna tuturor. E de ajuns s'o ceară cu inima umilă şi supusă.

«...Am avut în totdeauna nevoie de D-zeŭ.

A crede în D-zeŭ şi într'un suflet răspunzător, este un minimum, ca viaţa interioară, dar e de ajuns».

Poetul povesteşte cum fiind greŭ bolnav, preotul-amic îl sfătui să cetească evanghelia, şi cum se făcu miraculoasa schimbare:

«Săptămînĭ şi lunĭ întregĭ, petrecute în pat şi în odaie, am trăit cu evanghelia; şi puţin cîte puţin fie-care rînd din cartea sfîntă a devenit vie pentru mine şi vedeam că zice adevărul. Da, în toate

cuvintele evangheliei, am văzut scînteind adevărul ca o stea; l'am simțit palpitînd ca o inimă. Cum dară să nu cred în minuni și în mistere dacă o asemenea schimbare s'a făcut în mine, profundă și misterioasă? Căci sufletul meŭ era orb pentru lumină și credință și acum o vede în toată strălucirea; era surdă la cuvîntul luĭ D-zeŭ și acum îl soarbe cu lăcomie; era paralizată prin nepăsare,—acum se înalță la cer; iar demoniĭ necurațĭ care-l pîngăriaŭ goniți aŭ fost cu toțiĭ».

Credem că puținele citațiĭ de maĭ sus sunt destul de eloquente.

Blag

IN PĂDURE

II

Iubita mea, pădure
Cu păru 'nrourat,—
Tovarășă de vise,
Tovarășă de sfat,

Cît mă primeștĭ de bine!
Mă mîngăĭ și mă 'nveți;
Daĭ sufletuluĭ pace
Și gînduluĭ poveți;

Mă culcĭ pe iarba rece,
M'adormĭ pe-un strat de foĭ,
Mă aperĭ de căldură
M'alinți cu brațe moĭ;

Și simt adînc misterul
Deplineĭ fericirĭ,
Instrăinat de oamenĭ,
In templul sfinteĭ firĭ.

Dar eŭ, stăpînă mîndră
Sunt om viclean și laș.
....Pe-o foaie de-ale tale
Scriu drageĭ un răvaș.

Tristis.

Rămășițele luĭ Cristof Columb

Nimic nu este maĭ mișcător a citi în acest moment de cît jurnalele Spaniole. Ele toate discută dureroasele condițiunĭ de pace ce Statele-Unite impune Spaniei; ele plîng în tăcere perderea escadreĭ lor și moartea miilor de soldați căzuți pentru apărarea patrieĭ; ele nu îndrăsnesc a'și reaminti ceea ce a fost vastul imperiu colonial spaniol și a constata ceea ce el va rămîne după încheierea păceĭ. Ele nu cer de cît un lucru: transferarea în Spania a rămășițelor luĭ Cristof Columb.

„Marele navigator" este mort, se știe, în 1506, la Sevila; l'aŭ înmormîntat în cimitirul acestuĭ oraș, cu toate că în testamentul seŭ el a cerut a fi înmormîntat la San Domingo. Aceasta nu se întîmplă de cît în 1536, cînd fiul seŭ reușește a face să se respecte ultima voință a tatălui seŭ și a face să se transporte rămășițele sale în catedrala de la San Domingo. După tratatul de la Bâle de la 1795, guvernatorul general Aris tizabal primi ordin de a evacua insula cu totul perdută pentru Spania, făcu din propria sa inițiativă, ridică sicriul luĭ Cristof Columb și îl transportă la Havana, unde fu depus într'o capelă a catedraleĭ construită în 1725, de Jesuiți.

Acolo marele Colon repausează de aproape un secol. La intrarea capeleĭ se poate citi pe o placă de marmoră aceste cuvinte:

Rămășițele și efigia mareluĭ Columb, care supraviețuește de o mie de anĭ, conservat în urna și în memoria națiuneĭ noastre.

Cu o mișcătoare unanimitate presa spaniolă întreagă reclamă guvernuluĭ de a stipula în tratatul de pace, că rămășițele luĭ Columb vor fi transportate în Spania.

Iată ceea ce scrie *Imparcial*:

Părăsim casa, părăsim orașul, părăsim țara, aceasta o putem. Dar nu vom putea a pleca fără a ne lua zeiĭ lariĭ noștri. Zeiĭ lari aĭ raseĭ latine în America sunt osemintele luĭ Columb în coșciugul seŭ de plumb, La Havana!

Globo:

Noĭ nu putem a lăsa rămășițele sale în mîinele Yankeiilor, nicĭ sub păzirea trădătorilor și ereticilor. Ele aparțin Spanieĭ și trebue a reintra în Spania în pliurele drapeluluĭ patrieĭ în doliu!

Provincia lămurește cestiunea care, zice ea, interesează Europa întreagă.

Nu trebue ca Americaniĭ să găsească acest mormînt. Căcĭ cine știe dacă nu vor transforma catedrala Havaneĭ în teatru saŭ vor instala turnulețe și saŭ, în schimbul banilor, vor putea vedea mormîntul luĭ Columb? Cine știe dacă vre un bogat american nu va cumpăra rămășițele nemuritoruluĭ navigator și nu va organiza un turneŭ, traversînd orașele americane, pentru ale scapa de suuetele marșurilor americane?

Speriud că diplomațiĭ care vor avea misiunea negocierilor de pace vor ține seamă de pioasa reclamațiune a națiuneĭ spaniole, care nu va lua din bogățiile Antilelor de cît un pumn de cenușă.

Aleman.

„Opinia" la Tg.-Frumos

Dacăașĭ vrea să fac un pomelnic amănunțit de nevoile orașuluĭ și de ticăloșiile carĭ îl copleșesc, mărturisesc că n'așĭ putea fiind-că n'așĭ și de unde să încep și unde să sfîrșesc.

Murdăria ne înecă, străzile sunt stricate, fanarele foarte depărtate unele de altele și maĭ mult stînse—iar copaciĭ carĭ s'aŭ plantat pe marginea trotuarelor sunt înăbușiți de spinĭ așa fel în cît nu poțĭ trece pe trotuar fără să 'țĭ rupĭ hainele.

Comuna Tg.-Frumos are un venit anual de 150000 leĭ, dar n'are nicĭ un ban în casă de și nicĭ o îmbunătățire nu i se face.

Primarul, ocupat cu porciĭ și cu daraverile-ĭ negustorești, nu 'și aduce aminte de demnitatea cu care este învestit de cît cînd are nevoe de slujbașiĭ publicĭ pentru treburile luĭ particulare.

Miciĭ funcționari sunt speculați de cămătarĭ cu știrea și, se zice, cu complicitatea primaruluĭ. Leafa nu li se plătește în banĭ ci li se daŭ mandate pe carĭ le scontează, cu scăzămînt colosal, la favoriții primaruluĭ. Din punctul acesta de vedere, situația micilor funcționarĭ din Tg. Frumos amintește vremea faimosuluĭ Zisu Feltz.

Și cămătarĭ nu sunt numaĭ zarafiĭ saŭ oameniĭ despre carĭ se știe că daŭ banĭ cu dobîndă. Această sugrumătoare îndeletnicire o îndeplinesc de cîtă-va vreme și funcționariĭ maĭ răsariți de la primărie, aceia adică carĭ aŭ știut să între în bunele grațiĭ ale primaruluĭ.

Cu privire la aceștia vĕ pot comunica un caz interesant:

Niște negustorĭ aduc zilele trecute un vagon cu zahar. Pentru această marfă, ca pentru toate mărfurile, negustoriĭ trebuiaŭ să plătească primărieĭ taxa de acciz și cele-l-alte angarale.

Funcționariĭ-cămătarĭ, cum află de vagonul cu zahar, se duc la negustorĭ și, sub amenințare că 'ĭ pot șicana la întrarea pe barieră, le propun următorul aranjament: cămătariĭ să dea negustorilor mandate de ale primărieĭ, scontate de eĭ poate cu 50 suta pe la miciĭ funcționarĭ; negustoriĭ să le plătească valoarea integrală a mandatelor, iar eĭ să plătească taxele primărieĭ dînd caseĭ comunale aceste mandate.

Nu fac reflecțiĭ asupra combinațieĭ dar țiŭ să constat că cu asemenea operațiĭ, nu maĭ e mirare că *aĭ noștri* se îmbogățesc vĕzînd cu ochiĭ.

Cartuș.

Științĭ-Litere-Arte

„Prietenia între animale"—de aceleași orĭ de diferite speciĭ—formează obiectul cercetărilor unor naturaliștĭ din apus. Faptele nu sunt încă în deajuns de convingătoare, de și afirmă existența acestui sentiment.

*

Fotograful din Hamburg, care s'a introdus noaptea în camera mortuară a luĭ Bismarck pentru a fotografia cadavrul în sicriu, a fost oprit, după cererea familieĭ ex-cancelaruluĭ, de a vinde acea fotografie.

*

Faimosul toreador Mazzantini, care se află în Franța de sud, a declarat unuĭ ziarist de la „Le Temps" că va părăsi în curînd glorioasa arenă a luptelor cu taurii pentru a se arunca în *arena* politică spaniolă unde speră să cucerească cu aceeași iuțeală succesul și cîștigul.

Don Luis Mazzantini, fost funcționar la căile ferate spaniole, ajunse, grație forțeĭ și abilitățiĭ, regele Toreaodrilor— și în același timp *prima spada*, titlu de noblețe. Foarte bogat și cântat, se retrage în plină glorie pentru a cruța pe soția sa de marile emoțiunĭ care-ĭ agravează boala de inimă de care e atinsă,

Este de sigur aci un adevarat act de cavalerism demn de un nobil hidalgo al Spanieĭ.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXIII

POETULUI P.... „BEȚIV"

Că scriĭ numaĭ versurĭ... „șchioape"
Criticiĭ cu drept susțin:
„Pe,.. picioare nicĭ o dată
„N'aĭ putut să fiĭ stăpîn...

***

O culme medicală

Un „nuvelist" bolnav să se supere cînd doctorul constată că are.... „limba... încărcată"....

Zigfrid

FRANÇOIS COPPÉE

Naufragiatul

In fața crîșmeĭ de pe malul apeĭ, marinarul Ioan Goëllo, lipsit de brațul drept, în care-ĭ intrase un glonte, în lupta de la Navarin, stînd cu luleaua în dinți și sorbind din cînd în cînd din paharul de d'înainte, povestește piloților adunați împrejurul luĭ: întîmplărĭ de pe mare.

«Da, copiiĭ meĭ, astă-zĭ sunt șase-zecĭ de anĭ—le zice el—de cînd am intrat în marină, și am pornit către Belle Honorine.

De mic, mă crescuse un bătrîn— moșul meu, după cum se spunea—care mă bătea mereu, și care se întorcea într'una beat acasă; maĭ rău însă am dus-o pe bordul vaporuluĭ al căruĭ— căpitan era un negustor de negri—lucru pe care l'am aflat după ce am fost la largul măreĭ,— și unde eram bătut de toți.

Și eram așa de supărat, căcĭ nimenĭ n'avea milă de mine, afară de un cîne terre neuve, Blac, negru și cu ochiĭ de aur, care dacă n'ar fi fost de sigur că aș fi murit, și care nu m-a maĭ părăsit nicĭ odată.

In timpul nopților senine, cînd nu maĭ rămîneau pe bord de cît oameniĭ de pază, îmĭ ușuram inima, plîngînd cu mînele încleștate pe după gîtul credinciosuluĭ cîne, în timp ce el mă lingea cu limba luĭ cea mare.

Bietul meu Blac! de cîte orĭ nu mă gîndesc la dînsul.

Intr'o zi se născu o furtună. Cu toate îngrijirile căpitanuluĭ,—un animal sălbatic, dar bun marinar—corabia se umplu de apă, și apoĭ se scufundă.

Mie, tot trecutul îmĭ fulgeră de odată pe dinaintea ochilor, da, tot: portul nostru cel vechĭ, catargurile din el, plaja pe care mă jucam, nisipul presurat de scoicĭ argintiĭ...

De odată, apa îmĭ umplu gura și urechile. Ne știind să înot, era să mă scufund, cînd Blac mă apucă cu gura de după guler.

Rămăsese numaĭ o singură șalupă, care era lîngă noĭ. Cînele cu o sforțare mă duce pînă acolo; eu mă apuc și sar înlăuntru cu animalul devotat!

De și copil, am avut mult curaj; după ce s'a maĭ liniștit furtuna, m'am gîndit că dacă n'ar da peste noĭ vre-o corabie, n'am putea fi nicĭ odată scapați.

Eram singurĭ pe nemărginitul ocean; scapasem de la înec, pentru ca să mor de foame și sete, împreună cu prietenul meŭ Blac. Treĭ zile și treĭ nopți a plutit legănată de valurĭ barca noastră, în timp ce eŭ așteptam, flămînd și însetat, să zăresc vre-o pînză, la orizontul ce-și închidea deasupra mea cercul albastru.

A treia zi, cu gîtul arzîud de sete și bolnav de frigurĭ, văd că ochiĭ luĭ Blac, atît de dulcĭ de obiceĭ, strălucesc ca niște cărbunĭ aprinși; iar el, se tot îngrămădea într'un colț.

«Blac, vino aicĭ! îĭ zic eŭ—Vreŭ să te alint!»

El se uită la mine cu dispreț. Mă duc la el; se dă înapoĭ morăind printre dinți și uitîndu-se cu ochiĭ aprinși la mine; vru să-mĭ apuce mîna pe care din instinct o trăseĭ înapoĭ. Nu pricepeam de loc ce vra să zică asta, cînd Blac mușcă marginea bărceĭ, lăsînd un val de spumă.

Atuncĭ am priceput totul!.... Cînele turbase de foame și de sete.

Da, acela care mă scăpase de la înec, tot ce aveam maĭ scump pe lume, a turbat. Ațĭ înțăles bine? Vă închipuiți tabloul? O barcă perdută între cer și apă, iar înlăuntru un copil singur, înaintea aceluĭ animal.

Căutaĭ în busunar și deschiseĭ cuțitul, —era și timp—animalul turios se aruncă asupra mea. Dîndu-mă într'o parte, îl apucaĭ de după cap; și simțindu-l cum se frămîntă vrînd să mă muște, îĭ puseĭ genunchiul în piept. Apoĭ în timp ce-și holba ochiĭ aprinși, îĭ vîrîĭ de treĭ orĭ cuțitul în git.

Imĭ omorîsem unicul și cel dintîiŭ prieten.... Nicĭ eŭ singur nu știŭ cum am fost găsit maĭ pe urmă, de către oameniĭ unuĭ vapor care se întorcea la Havre, leșinat și scăldat în sîngele scurs din cadavru.

De atuncĭ am omorît de multe orĭ, dar nicĭ-odată nu m'am căit. Dar acum, cînd îmĭ aduc aminte.., n'am să pot dormi la noapte pentru că....

Băete, maĭ adă un pahar!.... Și să schimbăm vorba!»

E. P.

INFORMAȚII

Iosef Mazurchevicĭ, autorul maĭ multor furturĭ săvîrșite în Iașĭ, a fost condemnat de tribunalul secția I la un an închisoare; complicii săĭ Neculaĭ Damian și Dumitru Vasiliu la cîte 3 lunĭ fie-care, iar gazda lor, crîșmarul Gheorghe Ionescu, la șase lunĭ.

Prutul a început să scadă repede; în 48 de ceasurĭ s'a retras cu o jumătate de metru. In schimb, însă, Jijia a venit mare.

Erĭ a fost internat în Spit. Sf. Spiridon individul Gh. Pavril, din satul Prisacanĭ suferind de incarcerație intestinală.

Azĭ i se va face operație de către d. dr. Apotecher.

Erĭ seara, la dugheana luĭ Iozef Reihler, comersant de băuturĭ spirtoase din str. de Sus, aprinzîndu-se un lighean cu spirt, băiatul din prăvălie Vidalie Leicher a voit să scoată ligheanul afară dar l-a vărsat pe mîna dreaptă și s'a rănit.

Băiatul a fost transportat la spitalul St. Spiridon, unde i s'aŭ dat îngrijirile necesare.

In stradela Sĕulescu se află un fel de cherestea dărîmată, căreia, pe la începutul veaculuĭ, i se zicea *pod*. Această ruină primejduește viața celor carĭ aŭ curajul s'o treacă cu trăsura. Am atras în atîtea rîndurĭ atențiunea primărieĭ asupra acestuĭ pericol, dar d. Tacu nu vrea să audă nicĭ în ajunul alegerilor.

In așa situație, e inutil să maĭ vorbim. Constatăm numaĭ că uzina de electricitate, care are o eșire pe acea stradelă, a fost nevoită să-și facă singură un podeț pentru a intra acasă.

Dacă fie-care contribuabil ar imita societatea de electricitate, primăria noastră s'ar putea lăuda cu frumoase lucrărĭ de edilitate...

Pentru epitropia S-tuluĭ Spiridon.

O dispoziție stîngace a serviciului de primire din strada Muzelor face ca Joia și Duminica trotuarul din fața serviciuluĭ să fie impracticabil din pricina imensei mulțimi de bolnavi cari așteaptă în stradă să le vie rîndul.

Nenorociții acești sunt toți cu rănĭ saŭ cu boale contagioase, și, grămădiți cum sunt pe trotuare, pe lîngă că se molipsesc unii de la alții, dar transmit boala și trecătorilor sănătoși, cari nu pot merge pe trotuar fără să se atingă de bolnavĭ.

N'ar putea fi ținuți în curte saŭ într'o sală bolnaviĭ acești pînă să le vie rîndul la consultație?

Ziarul sîrbesc „Branic" anunță din izvor autentic că Germania a propus marilor puterĭ europene să facă Impăratuluĭ Frantz-Josef, cu ocazia jubileuluĭ de 50 anĭ de domnie, un cadou, care ar consta din anexarea definitivă a Bosnieĭ și Herțegovineĭ către imperiul habsburgic.

Planul Germanieĭ a căzut însă, în urma opoziției energice a Rusieĭ.

Pe tăetorul de lemne Moisă Feldman, pe cînd tăia lemne în strada Procopie No. 5, l'a apucat o tusă cu vĕrsăturĭ de sînge. Nenorocitul a încetat imediat din viață. D. procuror Emil Lefter Dimitrescu fiind înștiințat, a sosit imediat la fața locului și după constatările cuvenite a dispus ridicarea cadavruluĭ și transportarea luĭ la spitalul evreiesc.

D. dr. veterinar Jocu a confiscat 59 kilograme carne de vacă de la casapul Iancu Toghelman. Carnea era veche și stricată,

Secția V a trimes parchetuluĭ pe individul Gheorghe Teodorescu, autorul furtuluĭ din strada Rufeni No. 34, de la Maranda Moșuleț.

Servitorul de la d. N. Panaitescu, directorul scoaleĭ de arte și meseriĭ, a încercat erĭ a se sinucide cu un revolver, dar a fost surprins pe cînd vroia să'și pue în ezecutare planul. Cercetîndu-se cauza care l-a împins la acest act disperat, el a răspuns că concubina sa, Eugenia Popovicĭ, de la bordeele gafencului, refuzînd a maĭ trăi cu dînsul, se simte nenorocit și nu maĭ poate trăi fără ea.

D. Maxim, verificator de măsurĭ, a depus ierĭ la secția III-a o vioară care 'ĭ intrase în mînă în următoarele circumstanțe: erĭ, pe la ora 12, pe cînd se afla acasă numaĭ soția sa, a intrat în casă un țigan și s'a așezat pe pat aruncînd în toate părțile privirĭ amenințătoare. D-na Maxim de și înghețată de frică, a avut totuși puterea să lasă afară și să strige sergentul. Atuncĭ țiganul a fugit lăsînd vioara pe o masă.

Sosiți. D-l și d-na Livezeanu, d. și d-na M. Ștefănescu cu d-rele Șoarec, d. Aurel Ghinea student, d-l și d-na Toma Zaharia, d-l C. Sachelarescu student, d-l D. C. Zaharia student, d-l Porfiriu magistrat, d-l Jean Ghica magistrat, d. Muzicescu student.

PATERNITATE

NUVELĂ 2)

de

ADELE SCHREIBER

Era duioasă și neînțeleasă precauțiunea ce o lua, pentru a tăinui vizitele luĭ Guido; cu cîtă îngrijire veghia ea ca nimene să nu afle de relațiunile lor. Luĭ Guido aceste tertipurĭ 'ĭ se păreaŭ ridicole și jignitoare; de altă parte însă tradiția luĭ cavalerească onora acest sentiment de rușine care dădea relațiuneĭ lor un farmec deosebit și o scotea din rîndul legaturilor obicinuite.

Asupra pregatirilor trebuincioase pentru lunile viitoare dînsul era deja înțeles cu Agnes.

Voia s'o trimeată, cu o servitoare credincioasă luĭ, la vre-o stație balneara cît se poate maĭ izolată, unde sa rămînă, sub căutare bună și îngrijire potrivita, pînă la însănatoșire deplină.

Intr'un oraș strein situația lor n'ar fi așa batatoare la ochi, și el ar putea s'o viziteze cînd îĭ va plăcea.

Și apoĭ!!!

Apoĭ se va naște copilul, copilul „luĭ"; carnea și sîngele luĭ. Guido credea în ereditate, credea în propagarea propriei individualităților, în generația nouă, și acest gînd îl însufleția.

De mult, într'un cerc de prietenĭ, pe cînd se discuta pe această temă, iel s'a rostit:

«Ieŭ, deașĭ avea un copil nelegitim, l'așĭ adopta».

Tovarășii luĭ aŭ rîs de aceasta, și unul i-a răspuns cu ușurință și batjocură:

«Aĭ putea atuncĭ să te căsătorești cu mama, fecioară desonorată.»

Să se căsătorească cu Agnes?—nu, acest gînd nu i-ar veni nicĭ odată; nicĭ cînd iea ar fi liberă. Covîrșește responsabilitatea puterea unuĭ bărbat, de a'și lega viața de o femeie, către care nu-l atrage nimic de cît o patimă senzuală trecătoare,—dar copilul, creatura nevinovată, pentru ca să fie condamnată înainte de a se naște, pentru ce fiul luĭ (lucru ciudat iel se gindea totdeauna la un fiŭ) care va purta trăsăturile luĭ, care ieste destinat să moștenească capacitățile și înclinările, luĭ, pentru ce fiul luĭ să devie un copil de proletar?

«Iĭ se părea, că or-ce bărbat ar trebui să se îngrozească la gîndul că vre un bețiv demoralizat saŭ vre-un vagabond sdrențuros ar putea cînd-va să-l întîlnească, și să aibă dreptul de a-l numi „tată", și să-ĭ strige în față:

«Oarele tale de plăcere aŭ dat naștere ființeĭ mele mizerabile, păcatele tale le ispășesc ieŭ, aŭ lăsat ca sîngele și carnea ta să se desvolte în noroĭ, pe cînd tu trăiaĭ în fățarnica virtute a plăcereĭ.»

(Va urma).

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Luni 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iașĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Igiena Copiilor

SCRISOAREA VIII

Mult stimată Doamnă!

Imbrăcămintea copiilor

(Urmare)

Vara se vor prefera culori mai deschise, iarna mai închise fiind că culorile mai deschise absorb mai puține raze de soare de cît cele închise. Forma îmbrăcămintei variază după etatea copiluluĭ; orĭ cum ar fi însă, ea trebue să fie comodă, să nu strîngă unele părţĭ ale corpuluĭ, pentru a nu îngreuia circulaţiunea liberă a singeluĭ, pentru a nu jena respiraţiunea şi mişcările libere ale corpuluĭ saŭ a unor părţĭ de corp,

Imbrăcămintea copiilor noĭ născuţĭ trebue să fie maĭ caldă de cît acea a pruncilor maĭ marĭ, fiind că copiiĭ noĭ născuţĭ nu sunt încă deprinşĭ cu aerul exterior şi prin urmare maĭ predispuşĭ la răceală. Ea se compune în primele septămînĭ dintr'o cămeşuţă subţire şi moale, lungă pînă la partea inferioară a pîntecelui, o pelincă pentru coapse şi picioare, un scutic de flanelă pentru trunchĭ, coapse şi picioare; dintr'un pieptar comod cu mînecĭ, din flanelă albă şi o boneţică de olandă. Faşa, calu de batae a moaşelor este inutilă; ajunge dacă strîngem potrivit scutecul de flanelă începînd de sub braţe şi coprinzînd trunchiul, coapsele şi picioarele şi îl îndoim în spre înapoĭ.

Această îmbrăcăminte se schimbă întru cît-va la vîrsta de 2½ —3 lunĭ. Cămeşuţa se face maĭ lungă, ca să ajungă pînă aproape de genunchĭ; se maĭ complectează apoĭ toaleta cu colţunĭ subţirĭ de lînă albă şi papuceĭ împletiţĭ de lînă, apoĭ încă cu o rochiţă lungă care să treacă peste picioare şi care se îmbracă peste pieptar. Coapsele şi picioarele se învălesc pentru curăţenie cu o pelincă.

O altă schimbare de toaletă se face abia cînd copilul începe a sta de sine în picioare şi face întîele încercărĭ de a merge. Rochiţa lungă, care jenează copilul în primele încercărĭ de bravură, dispare şi face loc uneĭ fustişoare care se prinde de bumbĭ cusuţĭ la pieptar; pelinca se înlocueşte printr'o pereche de pantalonaşĭ deschişĭ la partea de dinainte şi dinapoĭ şi menţinuţĭ prin pateştĭ; rochiţa e asemenea scurtă pentru a nu jena picioarele în mişcările lor şi papuciĭ de lînă se preschimbă în papucĭ uşorĭ de piele subţire. Acest fel de port se menţine pînă la finele anuluĭ al 3-lea saŭ al 4-lea: apoĭ e de recomandat de a îmbrăca băeţiĭ şi fetiţele cu îmbrăcăminte potrivită cu sexul.

Imbrăcămintea copiilor în vîrstă de la 4 anĭ în sus, se apropie deja de portul oamenilor adulţĭ. Un copil sănătos, de această vîrstă nu trebue nicĭ inmoleşit pentru îmbrăcăminte prea caldă, dar nicĭ prea expus răceleĭ cu scop de a-l deprinde cu schimbările temperatureĭ. Atît obiceiul de a îmboldi copilul, cît şi acela de a-l preumbla ziua şi seara în rochiţă decoltată şi pulpele goale sunt de condamnat din punct de vedere igienic. Imbrăcămintea cerută de igienă pentru acest contingent de copiĭ se compune:

a) *Cămeşi.* Cămeşa unuĭ copil sănătos să fie de bumbac saŭ olandă; unuĭ copil slăbănog, predispus la transpiraţiune abondentă, la laringită, bronchită, catare intestinale, de lînă. Nu se admite ca copilul să doarmă noaptea în cămaşa care a purtat-o ziua, fiind că cămaşa de zi e imbibată de diferite producte a excreţiuneĭ şi colb provenit din jocurile luĭ de zi. Noaptea trebue schimbată cu o cămaşă de noapte, iar cea de zi se scutură bine şi se expune ventilaţiuneĭ pentru a putea servi a doua zi.

b) *Izmene şi colţunĭ.* Izmenele de vară să fie de o ţesătură uşoară de bumbac, cele de iarnă de flanelă; la copiiĭ maĭ micĭ izmenele să fie menţinute prin pateştĭ. Rolul colţunilor este de a prezerva piciorul şi pulpele contra răceleĭ, contra unor leziunĭ accidentale, contra murdărieĭ. Igiena recomandă pentru vară colţunĭ de bumbac saŭ aţă, pentru iarnă de lînă. Mărimea trebue să fie potrivită după picioare; un colţun prea scurt favorizează strîmbarea degetelor, un colţun prea larg formează plicĭ care roade şi irită pielea picioruluĭ. Colţuniĭ trebue des schimbaţĭ, fiind că picioarele transpir maĭ mult de cît celelalte părţĭ ale corpuluĭ şi ţesătura absoarbe sudoarea şi devine insalubră.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

Telegramele Străinătăţeĭ

Luarea Manileĭ o comedie

Viena, 7 August

Se depeşează din Berlin că ziarul *Localanzeiger* anunţă din Hong-Kong următoarele: Generalul spaniol Augustin a plecat spre Europa pe vaporul «Prinţul Henric» al Lloyduluĭ german. Luarea Manileĭ a fost ticluită între comandantul spaniol şi amiralul Dewey, aşa dar a fost o adevărată comedie.

Esterhazy înaintea consiliuluĭ de anchetă

Paris, 7 August.

După declaraţiunea luĭ Cavaignac făcută în faimosul discurs ce a ţinut la cameră, maiorul Esterhazy va fi trimis înaintea unuĭ consiliu de anchetă militară numit de guvernatorul Parisuluĭ.

Wilhelmshöhe, 7 August.

Un prînz de gală s'a dat în onoarea aniversăreĭ împăratuluĭ Franz-Iosef. Impăratul Wilhelm a ridicat un toast în sănătatea împăratuluĭ Franz-Iosef, înaltul săŭ aliat, făcînd să reiasă faptul, că toate inimile bat în unire pentru împăratul Franz-Iosef.

ULTIME INFORMAŢII

MM. LL. Regele şi Regina aŭ plecat aseară, la orele 6 şi jum. la Ragaz.

MM. LL. aŭ fost însoţite de d-niĭ Emil Ghica, ministru al ţăreĭ la Viena, colonel Priboianu, maior Gratoschi, d-nele Mavrogheni şi Bengescu.

Trenul regal va sosi astă seară, la orele 7, la Viena.

MM. LL. se vor opri acolo şi vor descinde la otel Imperial.

Mîine, Duminică, după ce vor primi pe contele Goluchowsky, MM. LL. călăuzite de primarul Vieneĭ, d. dr. Carol Lueger, vor vizita expoziţia jubilară.

Lunĭ dimineaţă, Suveraniĭ vor pleca spre Ragaz.

In strada Sf. Neculaĭ No. 23, la evreul Haim Poharilesu, depozitar de gaz, s'a declarat ierĭ un început de incendiu. Focul a luat naştere de la o luminare care se afla pe masă lîngă o fereastă. A luat foc perdeaua, comunicînd apoĭ şi la alte lucrurĭ din casă. Prinzîndu-se repede de veste, focul a fost stins de vecinĭ.

D. Gheorghe Iliescu, din strada Albineţ No. 35, s'a plîns poliţieĭ că de erĭ dimineaţa s'a perdut un copil al d-sale în vrîstă de 6 anĭ, numit Petru, şi că după toate căutările făcute nu l'a putut afla.

Pe lîngă pagubele ce curg pe capul ţăreĭ de cînd d. Sturdza 'şĭ a luat sarcina de a o face fericită, avem de înregistrat acum şi pagube materiale.

Guvernul s'a încăpăţinat să nu aplice legea minelor; faţă cu această îndărătnicie, proprietariĭ aŭ început să intenteze ministeruluĭ de domeniĭ procese în daune.

Iată somaţiunea pe care 'ĭ a trimis-o societatea minieră din Bucureştĭ:

Domnuluĭ ministru al domeniilor.

Cu scrisoarea noastră No... am avut onoare a vă cere ca, în conformitate cu legea minelor, promulgată şi publicată, să ne acordaţĭ concesiunea de exploatare a mineĭ de cărbunĭ de pe moşia Statuluĭ din judeţul Dîmboviţa, pe care am făcut căutările prevăzute de lege în urma permisiunilor de exploatare ce ne-aţĭ acordat.

A trecut, de la primele noastre cererĭ, peste zece lunĭ fără ca să obţinem punerea în posesie a concesiunilor, cu toate că legea prevede în mod precis, obligaţiunea pentru minister de a acorda concesiunile în termen de treĭ lunĭ maximum.

Vĕ somez prin urmare, d-le ministru, ca în termen de zece zile de la primirea prezenteĭ să ne puneţĭ, în conformitate cu legea minelor, în posesiunea concesiuneĭ cerută, căcĭ în caz contrar ne vom adresa justiţieĭ pentru dobîndirea daunelor-interese în sumă de 150,000 leĭ şi a cheltuelilor făcute cu căutarea, deosebit de beneficiile de care suntem lipsiţĭ prin refuzul d-voastră de a aplica legea, şi al căruĭ cuantum îl vom fixa la ziua judecăţeĭ.

Primiţĭ etc.

Ad-tor delegat al Societăţeĭ miniere

(ss) **Zanne**

Bucureştĭ, 26 Iunie.

D. A. Borneanu, mare proprietar de mine de cărbunĭ la Bahna, în judeţul Mehedinţĭ, a adresat şi d-sa o somaţie ministeruluĭ.

Din această somaţie extragem următoarele părţĭ:

Vĕ somez, d-le ministru, ca în termen de zece zile de la primirea prezenteĭ să mĕ puneţĭ—în conformitate cu legea minelor—şi în posesiunea aceleĭ concesiunĭ cerută pentru mina de la Bahna, căcĭ în cas contrariu mĕ voiŭ adresa justiţieĭ pentru dobîndirea daunelor-interese în sumă de 117,800 leĭ şi cheltuelilor de 14,000 făcute cu căutarea şi constatarea zăcămintelor, plus cheltuelile de întreţinere în sumă de 9000 leĭ plătiţĭ în timp de doŭ anĭ şi jumătate, deosebit de beneficiile de care am fost lipsit prin refusul d-voastră de a aplica legea şi a-l careia cuantum îl voiŭ fixa la ziua judecăţeĭ.

(ss) **A. Borneanu.**

Această somaţie a fost primită la ministerul de domeniĭ şi înregistrată la No. 68262 din 30 Iunie 1898.

Pe ambele somaţiĭ secretarul general a pus următoarea resoluţie:

«*Văzut.*»

(ss) **Călinescu.**

Toate aceste despăgubirĭ le va plăti *ministerul* domeniilor iar nu *ministrul* domeniilor—şi e nedrept. Inţelegem să se încăpăţîneze d. Stolojan, dacă aşa îĭ place, dar să se încăpăţîneze pe punga sa nu pe a ţăreĭ.

«Figaro» anunţă că la examenele de bacalaureat ţinute la Sorbona din Paris, d-şoarele Maria Theresa Iscovescu şi Eliza Constandachi au obţinut un succes strălucit.

In strada Bălţĭ No. 17, un individ îmbrăcat în alb a încercat astă noapte să intre la cîrciumarul David Buhman. Acesta trezindu-se şi vroind să vadă cine umblă la fereastă, n'a maĭ văzut pe nimenĭ căcĭ pungaşul dispăruse.

Vinerĭ, 7 August, secţiunea I-a a tribunaluluĭ de vacanţă a ordonat sechestru judiciar asupra avereĭ succesorale a defunctuluĭ Zisu Feltz, vestitul cămătar.

După insistenţele luĭ Uşer Feltz, fiul defunctuluĭ, tribunalul a socotit că e legal să însărcineze, cu încasarea creanţelor şi administrarea avereĭ la care este interesat şi un minor pe un domn Cohn Drăcşineanu, care n'are drepturĭ politice.

Publicul a rămas foarte surprins de preferinţa tribunaluluĭ pentru un om în jurul căruia s'a făcut atîta scandal anul trecut—cînd se ştie că sunt în baroŭ o mulţime de avocaţĭ romînĭ, oneştĭ şi capabilĭ cărora li s'ar fi putut încredinţa această sarcină.

Ni se făgăduesc amănunte în această chestiune.

Un cetitor ni se plînge de reaua calitate a bereĭ ce se serveşte în restaurantul găreĭ locale. Transmitem şi noĭ plîngerea loculuĭ competent.

Aflăm cu părere de rĕŭ că d. căpitan Hîrlescu se află greŭ bolnav de pneumonie. Ierĭ 'ĭ s'a făcut un consult de către doctoriĭ Corvin, Polingher şi Gavrilescu.

Conferinţele institutorilor şi învĕţătorilor din ţară vor începe în ziua de 16 curent şi vor dura pînă la 23 inclusiv.

Ultimele instrucţiunĭ relative la aceste conferinţĭ aŭ fost expediate tuturor revizorilor şcolarĭ.

Guvernul unguresc, speriat de continua emigrare a Secuilor din Transilvania in Romînia, a hotărît să-ĭ colonizeze pe acele moşiĭ ale statuluĭ, carĭ sunt situate prin centrele romineştĭ, dînd fie-căruĭ cap de familie 10 hectare de pămînt, plătibil în rate, în termen de 50 de anĭ.

Guvernul intenţionează prin această colonizare,—după cum mărturisesc şi ziarele ungureştĭ,— să întemeieze insule de ungurĭ în mijlocul maselor romineştĭ, ca ast-fel să se inlesnească procesul de maghiarizare a rominilor.

Măcelariĭ la Pyimărie

Măcelariĭ din Iaşĭ aŭ fost convocaţĭ ierĭ în cabinetul primaruluĭ. De cînd s'a descomplectat consiliul, şedinţele se ţin, se vede, cu măcelariĭ.

Iată ce era în discuţiune.

Din boiĭ pentru a căror pază se plăteşte d-luĭ Ghica o diurnă de 40 leĭ şi d-luĭ Bahrim 10 leĭ pe zi—afară de diurna veterinaruluĭ Jocu—s'a vîndut măcelarilor carne în diferite rînduri. De cîte-va orĭ lĭ s'a dat carnea cu 55 de banĭ; o dată, însă, lĭ s'a dat cu 61 de banĭ. Măcelariĭ, carĭ tocmiseră toată carnea cu 55 de banĭ, aŭ refuzat să plătească diferinţa de 5 banĭ pe care le o impune primăria.

D. Gane, sosit la Iaşĭ pentru a regula diferendul cu căile ferate al căruĭ teren l-a vîndut d. Tacu către societatea de tramwae, a profitat de ocazie şi a convocat pe măcelarĭ ierĭ spre a se înţelege.

Măcelariĭ, faţă cu lacrămile vărsate de d. Gane, care plîngea că n'are cu ce plăti lefurile funcţionarilor, şi îngroziţĭ de ameninţărĭ, aŭ consimţit, după lungĭ şi înfierbîntate discuţiunĭ, să plătească şi ceĭ 5 banĭ cu carĭ îĭ încarcă administraţia.

Erĭ, cu trenul de 5 fără 10 m. sara, a sosit în Iaşĭ I. P. S. S. Iosef Naneescu, mitropolitul Moldoveĭ şi Suceveĭ, venind de la mănăstirĭ. Ultima sa vizită a fost la mănăstirea Varatic, unde i s'a făcut o primire foarte frumoasă. In tot timpul voiajuluĭ I. P. S. S. a fost întovărăşit de Arhiereu Răileanu, părintele Ştiubeĭ şi diaconul Marţian. Pe peronul găreĭ se aflaŭ părintele Dorofteĭ vicarul mitropolieĭ, Conon Arămescu, arhiereu Georgescu protoereul judeţuluĭ, Savin protoereul oraşuluĭ, preuţiĭ: Vereanu, Mitescu, Panu, Popovicĭ, Cornescu, Constantinescu, diaconiĭ: Simionescu şi Serban, Sdrobicĭ directorul prefecturei de poliţie etc. La sosirea trenuluĭ în gară P. S. Conon Arămescu se sui în vagon şi-ĭ ură înaltuluĭ prelat bună venire, în urmă toţĭ preuţiĭ aflaţĭ pe peron sărutară mîna I. P. S. Sale. Pe peron un cordon de jandarmĭ a făcut onorurile cuvenite.

I. P. S. S. trece în salonul de aşteptare, unde vorbeşte puţin cu preuţiĭ, în urmă se sui în cupeŭ avînd alăturĭ pe arhimandritul Irofteĭ Doi jandarmĭ călărĭ înainte şi doĭ în urmă, întovărăşeaŭ trăsura.

Toţĭ preuţiĭ aflaţĭ faţă la sosire s'aŭ îndreptat spre palatul mitropolieĭ.

Aflăm cu plăcere că compatriotul nostru d. Eugeniu Niculcea, fiul d-luĭ inginer Gr. Niculcea, a obţinut la Sorbona, cu un succes deosebit, licenţa în ştiinţele fizico-matematice.

D. Niculcea a eşit cel dintîiu din toată seria care s'a prezentat la examen.

In ziua de 2 August s'au pus, la Govora, bazele uneĭ societăţĭ anonime pe acţiunĭ, care are de scop a lua în exploataţie băile Govora, şi Călimăneştĭ cu Căciulata.

Capitalul societăţeĭ va fi de două milioane 500,000 leĭ, repartizat în 10,000 acţiunĭ de cîte 250 leĭ.

Valoarea fie-căreĭ acţiunĭ se va răspunde la constituirea societăţeĭ, cîte o sută leĭ de fie-care acţiune; iar restul de 150 leĭ, în rate egale de cîte 50 leĭ, se va plăti succesiv după decisiunea consiliuluĭ de administraţie.

Societatea s'a constituit ast-fel:

D. G. Simulescu preşedinte, dr. Calenderu şi general Pilat, vice-preşedinţĭ; membriĭ d-niĭ general Fălcoianu, I. Poenariu-Bordea, M. Ghermani, Al. Marghiloman, G. Virvoreanu, I. Pleşa, Dinu Mihail, dr. Zorileanu, dr. Istraţi, inginer Mironescu, Mateĭ Drăghiceanu şi dr. G. Sabin.

Şcoala din Mînzeteştĭ

Am vorbit despre concertul din Unghenĭ, dat de corul şcoaleĭ din Mînzeteştĭ. Şcoala aceasta e înfiinţată de curînd, a progresat în fie-care an şi în fie care an numărul elevilor a crescut. Anul acesta şcoala a numărat 42 de elevĭ, dintre carĭ doĭ s'au retras, iar restul a frequentat şcoala tot anul. Noul învăţător, d. Toma, a introdus în program cîntul şi a reuşit pe deplin. In fie-care Duminică şi sărbătoare corul cînta la biserică. Acum în urmă am văzut că a dat şi un concert. Anul acesta şcoala va expune la expoziţia de Iaşĭ nişte împletiturĭ de pălăriĭ foarte fine, întocmaĭ ca la fabricile din străinătate.

Iată şi numele elevilor carĭ au luat parte la concertul din Unghenĭ:

Sopranĭ: Irimia Profira, Aridneş Vasile, Vasiliu Ana, Balaur Gheorghe, Pantireanu Elisabeta, Vasiliu Maria, Surugiu Vasile, Pantea Constantin. Altiştĭ: Căruntu Elena, Roşu Ion, Gh. Arghiroaeĭ, Stefurac Gh., Aftimeĭ Elena, Coteţ Gh., Manolache Elisab., Stefurac Ion. Tenoriĭ: Căruntu Neculaĭ, Buruiană Ion, Miron Vasile, Andrieş Gh., Baran Ion, Miron Ion. Baritoniĭ: Cioban Stefan, Roşu Const., Căruntu Emil, Pantireanu Gh., Antohi Dim., Pantea Vas., Panfilie Gh., Trifan N., Baran N. Atît numaĭ e răŭ că localul e prea mic pentru a cuprinde atîţĭ elevĭ. Ar fi nimerit ca într'un sat aşa de mare ca Mînzăteştiĭ, să fie o şcoală maĭ mare şi cu încăperĭ maĭ bune.

Car.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

ROMANIA

Primăria Comuneĭ Iaşĭ

Expoziţiunea Regională de Vite

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa tuturor proprietarilor de vite din ţară, şi în special acelor din Judeţele: Iaşĭ, Roman, Neamţ, Bacău, Botoşanĭ, Dorohoĭ, Vasluĭ, Fălciŭ şi Suceava, că de la 20 până la 25 Octombrie viitor a. c. are a se ţine **o Expoziţiune şi concurs de Vite** la **Tîrgul de Vite** construit lîngă Abatorul noŭ al acesteĭ Cumunĭ, la care se vor primi: taurĭ, boĭ, vacĭ, bivolĭ, bivoliţe, harmasarĭ, caĭ, epe, berbecĭ, oĭ, ţapĭ, capre, şi rîmătorĭ.

Aceste animale pot fi de tăet, de muncă, de producţiune saŭ de lux, în orĭ-ce număr şi de orĭ ce rasă saŭ etate.

Vitele se vor primi în localul exposiţiuneĭ de la 15 pînă la 20 Octombrie inclusiv.

Recompensele ce se vor decerne în ziua de 25 Octombrie sunt:

15 medaliĭ de argint aurite,

25 medaliĭ de argint,

50 medaliĭ de bronz,

In deosebit de aceste se vor da un mare număr de recompense băneştĭ în numerătoare precum şi diplome cu menţiunĭ onorabile.

Comuna nu va percepe nicĭ o taxă pentru locuinţa vitelor în Expoziţiune, iar furajul se va putea procura de Administraţia Tîrguluĭ de Vite cu preţul costuluĭ în piaţă.

Căile Ferate Romîne vor acorda reducerĭ importante pentru transportul vitelor la Expoziţiune.

Această Expoziţiune stă pusă sub controlul uneĭ Comisiunĭ compusă din administraţia Comuneĭ Iaşĭ, un representant al Ministeruluĭ Agricultureĭ, Comerciuluĭ, Industrieĭ şi Domeniilor şi a unu-număr de proprietarĭ marĭ din diferite Judeţe ale ţăreĭ.

Se invită dar pe toţĭ proprietariĭ de vite a trimete spre expunere orĭ-ce fel de vite ar poseda, şi în orĭ-ce număr, căcĭ pe lîngă Expoziţiunea sus zisă, la această epocă se ţine în Iaşĭ, în acelaş local şi unul dintre cele maĭ importante (bălciurĭ), acel numit de «Sf. Dumitru» în care ceĭ ce vor voi pot să-şĭ desfacă vitele de spiculă.

Primar, **N. GANE**

Secretar Cons. **N. A. Bogdan.**

Bir. Administrativ
Nr. 16578
1898, Iulie 22

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAŞĬ

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Epitropia Generală a Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon

BĂILE SLANIC *(Moldova)*

Epitropia generală a spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon, are onoarea de a aduce la cunoştinţa publicului, că sezonul băilor la Slănic va fi prelungit anul acesta pînă la 15/27 *Septemvrie incluziv.*

Cu începere de la 10 August tarifele camerilor şi ale baile vor fi scăzute cu

50 la sută

Societatea franceză a cazinuluĭ regal va face de asemine o scădere de *30 la sută* asupra mîncării. Ea se însărcinează a face o pensiune complectă pentru una lună de la 250 lei în sus (variînd numai în ceea ce priveşte locuinţa). In această pensiune se cuprinde locuinţa hrana şi distracţiunile.

Hidroterapia generală, pusă sub inspecţiunea d-lui d-r Russ, decanul facultăţii de medicină din Iaşi, va continua a funcţiona sub direcţiunea d-lor doctori Pastia şi Pilescu, şi *stabilimentul pentru cura Kneipp,* care atrage în fie-care zi mai mulţi adepţi, rămîne şi mai departe sub abila direcţiune a doctorului Koch din Wörishofen.

Situaţiunea climaterică a Slănicului în lunile August şi Septembrie, poate rivaliza cu prisosinţă cu acea din Niţa, Ragatz, ţermurile Mediteranei etc., astfel că publicul ie sigur de a găsi pe lîngă un aier dulce şi sănătos, o hidroterapie sistematică, confort şi distracţiuni, beneficiînd în acelaş timp şi de preţurile excesiv de moderate.

Oficiul poştal şi telegrafic, muzica şi toate distracţiunile vor funcţiona până la

15/27 Septemvrie incluziv

Biletele de ducere şi întoarcere pe C. F. R. până la T. Ocna cu reducere de 40% rămîn valabile până la acea dată.

Pentru ori-ce informaţiuni a se adresa administraţiuneĭ băilor la Slănic.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop OPINIA și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia și Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid și buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co. IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu mașinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** și **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţi Preţurile

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEȘTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleștĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureștĭ“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeșĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manșete 55 banĭ, colţunĭ bărbătesti 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănușĭ de ață 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbătesti 8 leĭ 50 banĭ, cu șireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta și cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît și de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureștĭ
Iașĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iașĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în Bucureștĭ

Capital soc. versat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iașĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 81 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 11 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Cartea Roşie a resboiuluĭ Spano-American

Micĭ neînţelegerĭ

In mare încurcătură s'ar găsi presa colectivistă dacă n'ar avea la îndămînă eufemismele pentru a înlocui denumirea proprie ce convine faptelor sevîrşite de amiciĭ sĕĭ politicĭ.

Dintre toate, însă, eufemismul de *micĭ neînţelegerĭ*, cu care a botezat *Voinţa Naţională* scandalul omeric de la primăria capitaleĭ, va remîne de pomină — cum rămăsese porecla de *cetăţean indignat* dată pe vremurĭ beţivilor ciomăgaşĭ.

Se numeşte *mică neînţelegere* rĕsboiul fratricid pornit de o parte din consilieriĭ comunalĭ în potriva celeĭ-l-alte părţĭ. Cuvintele grele, injuriile sîngeroase şi destăinuirile sensaţionale despre hoţiĭ, sevîrşite de tot personalul primărieĭ din Bucureştĭ, se închid comod în formula blajină: *micĭ neînţelegerĭ!*

Inimiciţia surdă dar debordantă care se manifestă acut între ministrul de interne şi colegul seŭ de la finanţe, saŭ între cel dintîiŭ şi d. Stolojan, se reduce la proporţiile neînsemnate ale uneĭ *micĭ neînţelegerĭ* — de şi se ştie de către toată lumea că aceştĭ importanţĭ membri aĭ guvernuluĭ nŭ vin în atingere fără să se muşte şi să se lovească dureros.

Campania acerbă pe care o duce *Drapelul* şi duşmănia de moarte pe care o poartă d. Fleva nu sunt, pentru guvern, simptome de adîncă putreziciune, ci, după figura nenorocită a *Voinţeĭ Naţionale*, toată această înverşunată campanie de răsturnare se reduce la nişte *micĭ neînţelegerĭ* carĭ se pot aplana printr'o simplă explicaţie!

Disidenţa de la Craiova, unde liberaliĭ aŭ alcătuit treĭ liste pentru alegerile comunale; balamucul de la Roman, unde prefectul are un candidat pentru primărie, comitetul partiduluĭ altul, şi primarul candidează personal; scandalul de la Iaşĭ, unde consiliul siejază fără să maĭ aibă fiinţă legală — toate aceste semne de covîrşitoare decrepitudine sunt, după organul guvernuluĭ, numaĭ *micĭ neînţelegerĭ* gata să dispară maĭ repede de cum s'aŭ produs.

Opoziţia crîncenă pe care liberaliĭ din Ploeştĭ o fac colectiviştilor de la guvern; ostilitatea faţişă a deputaţilor şi senatorilor din Muscel; babilonia din Teleorman, unde o fracţiune a partiduluĭ e sprijinită de *Voinţa Naţională* în contra celeĭ-l-alte fracţiunĭ, pe care o susţine şi o încurajază *Liberalul*; aceste manifestaţiunĭ morbide, carĭ invederează procesul de descompunere în care a intrat colectivitatea, sunt, după eufemismul ridicul al preseĭ guvernamentale, numaĭ *micĭ neînţelegerĭ* fără importanţă şi fără consecinţe.

Situaţia financiară a comuneĭ Iaşĭ; falimentul oraşuluĭ Giurgiu; suspendarea, prin poruncă ministerială, a lucrărilor începute; şi lupta dintre membriĭ guvernuluĭ pentru obrazele carĭ să solicite voturile poliţieĭ în viitoarele alegerĭ comunale — sunt *micĭ neînţelegerĭ* de familie carĭ nu pot, în nicĭ un caz, schimba fizionomia colectivităţiĭ, veselă şi lipsită de grijĭ.

Dacă partidul liberal ar avea cît de puţin obraz ca să se ruşineze de neputinţa-ĭ evidentă şi de tristul spectacol pe care 'l oferă ţĕreĭ domnia luĭ desfrînată, *micile neînţelegerĭ* pe carĭ *Voinţa Naţională* le socoteşte floare la ureche ar fi destul de marĭ ca să fi resturnat de mult provizoratul la a căruĭ desfiinţare lucrează pe capete în înşişĭ liberaliĭ. Dar guvernul colectivist a ajuns în aşa situaţie tot căutînd să se strecoare printre multele dificultăţĭ carĭ îĭ închideaŭ drumul, în cît retrăgîndu-se azĭ, n'ar lăsa locul adversarilor politicĭ ci reprezentanţilor parchetuluĭ.

Inchipuiţi-vĕ ce *micĭ neînţelegerĭ*, după expresiunea *Voinţeĭ*, s'ar isca între d-niĭ Gane şi Mîndru cînd s'ar cere primaruluĭ socoteală de virimentele cu al căror ajutor administrează fără buget; gîndiţi-vĕ ce *micĭ neînţelegerĭ* ar fi între curtea de casaţie şi d. Dimitrie Sturdza cînd s'ar deschide o cercetare judecătorească asupra plastografiilor carĭ aŭ slujit de temeiŭ în procesul Ghenadie; cugetaţi la *micile neînţelegerĭ* ce s'ar produce în ziua cînd s'ar urmări exproprierile încuviinţate de d. Tacu, autorizaţiile acordate de d. Iorga şi construcţiile clădite fără măcar acest fel de autorizaţie — şi veţĭ înţelege numaĭ atuncĭ de ce, cu toate că de mult nu maĭ aŭ ce face la putere, colectiviştiĭ nu se retrag în opoziţie — pînă nu vor *cădea*.

Sistemul acesta de a nu părăsi guvernul de cît în ziua cînd *micile neînţelegerĭ* îl fac cu desevîrşire imposibil, are urmărĭ dezastroase pentru însăşĭ colectivitate: căzută sub dispreţul public, colectivitatea, compromisă, nu poate face opoziţie cu mijloace normale.

Ca să dea semne de viaţă, adunătura aceasta trebue să pornească pe o cale pe care nu intră nicĭ un partid. Şiretlicul acesta, însă, în schimbul unuĭ succes vremelnic îĭ suscită atîtea *micĭ neînţelegerĭ*, în cît porneşte înapoĭ de la primul pas pe care încearcă să'l facă înainte.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

AZIL. Epoca fericită, dar costisitoare a vacanţeĭ — scumpă din două puncte de vedere — se apropie de sfîrşit; călătoriĭ din depărtate regiunĭ să grăbesc să revie la cămin din două pricinĭ deasemenĭ: fondurile sunt secate şi congediile sunt pe sfîrşite.

Porniţĭ din atîtea ţărĭ — s'au întîlnit oamenĭ înstrăinaţĭ unĭĭ de alţĭĭ şi prin graiu şi prin moravurĭ; iar acum cu toţiĭ, rînd pe rînd, se împrăştie ca un zbor de amintirĭ trecătoare.

Există cu toate acestea regiunĭ fericite în continentul nostru — căcĭ e aproape excluziv europeană moda vilegiaturilor, — regiunĭ care nu asistă la trista privelişte a goluluĭ de vacanţă în urma plecăriĭ miilor de locuitorĭ însetaţĭ de variaţiĭ şi de sanatate. Intre toate Sviţera e fără îndoială cea maĭ norocoasă; ba — Sviţera e singurul stat european a căruia bună stare materială atîrnă de... starea proastă a tuturor.

Ţară „construită" oare cum în plină abundenţă de munţĭ şi de pădurĭ, ea pare destinată numaĭ odihneĭ, liniştei trupeştĭ şi sufleteştĭ; este buretele de brad care soarbe activităţile şi grijile adormind cu aroma şi cu plăcerile fireştĭ truda şi urîtul.

Cine a vizitat mica republică într'un sezon de vacanţă şi-a putut da seamă de ce enorma populaţiune exotică îşĭ alege regiunea aceasta feerică, drept locaş pentru vară, spre marele folos al populaţiuniĭ indigene. Casele sunt transformate în hotelurĭ; cetăţeniĭ devin patronĭ, comerciul se învîrte în jurul schimbuluĭ de produse şi de banĭ.

După statistica din 1894 Sviţera poseda 1693 de hotelurĭ în localităţile cunoscute — receta anuală era de 115 milioane de francĭ. De atuncĭ cifrele au crescut mult; cheltuelile pentru toată republica — după budgetul oficial, — sunt numaĭ de 78 milioane: de unde o economie colosală realizează în toţĭ aniĭ, graţie... aieruluĭ şviţerian.

Elveţieniĭ sunt oamenĭ practicĭ; natura le-a hărăzit viaţa sănătoasă într'un mediu atît de prielnic. Industria, mică încă, e suficientă ca locuitoriĭ să nu cheltuiască baniĭ de cît în patria lor — şi nicăirĭ nu sunt maĭ ieftine obiectele de industrie ca şi acele alimentare.

E adevărat că în schimbul folosuluĭ material şviţerianiĭ, oamenĭ voioşĭ, severĭ şi cuminţĭ, sunt nevoiţĭ în toţĭ aniĭ să găzduiască atîtea specii bizare de oamenĭ, veniţĭ de sub cerurĭ posomorîte, — Englejĭ spleenicĭ, Francejĭ nervoşĭ, Germanĭ îndărătnicĭ, Slavĭ mohoriţĭ, Americanĭ capricioşĭ, — şi aşa maĭ departe, adunaţĭ ca într'un azil.

Ungaria Agrară

Vorbind despre grava problemă separatistă ce se agită actualmente în monarhia Austro-ungară, Le Journal *se ocupă de situaţia agrară în Ungaria, altă problemă socială, tot pe atîta de grea pentru guvernele maghiare prezente şi viitoare.*

Ca pretutindenĭ — dar cu paşĭ mult maĭ repezĭ — economia rurală s'a transformat în Ungaria. Scăderea preţuluĭ grîuluĭ a ruinat cu repejune unul din principalele izvoare de bogăţie ale ţăriĭ şi industria casnică, puţin atrăgătoare pentru ţăran, nu poate înlocui munca pămîntuluĭ roditor. Impozitul favorizează pe mariĭ proprietarĭ, carĭ ruinează pe ceĭ micĭ. De aci e lesne de explicat progresul socialismuluĭ, manifestat în Ungaria sub două forme,

Socialismul industrial — al lucrătorilor din oraş: socialismul agrar — al mareĭ populaţiunĭ de la ţară, îmbrăţoşat cu deosebire în marile cîmpiĭ ungare, numite „alfeld", cîmpiile vaste celebrate de marele poĭet Petoefi.

Socialismul industrial e puţin primejdios, industria însăşĭ ne fiind încă în starea înflorită a industrieĭ engleze saŭ germane,

Nu tot aşa e şi cu socialismul agrar, Starea sătenilor e din zi în zi maĭ rea; cîştigul luĭ din ce în ce maĭ mic. Ziarul francez face observaţia curioasă că în cîmpiile de la nord — între Slovenĭ şi Rutenĭ — deşi starea materială e inferioară, mişcările agrare aŭ fost maĭ puţin numeroase; din contra în marile cîmpiĭ esclusiv ungare, agitaţiile violente sunt necurmate. S'ar explica lucrul acesta tocmaĭ prin obicinuinţa ţăranilor din aceste părţĭ de a trăi maĭ bine, de a cheltui maĭ mult.

In Ungaria, mica proprietate aproape nicĭ nu exista; în schimb latifundiile *ocupă teritoriĭ colosale. Se văd comune maghiare care nu posedă nicĭ un petec de pămînt.*

De aci naşte acea stare de indiferenţă şi nesimţire a ţăranului pentru bunul străin, — el însuşĭ fiind cu totul lipsit măcar de speranţa că va putea prin muncă şi noroc să-şĭ agoniseasca vre-o mică avere, să contribuie la rodirea abundentă a pămîntuluĭ sĕŭ natal. Instrăinarea de pămînt — îl înstrăinează şi de aceĭ care dispun de foloasele luĭ; iar mîngăierea o caută în făgăduinţele programuluĭ socialist de naţionalizare a soluluĭ.

Ba, ceĭ maĭ mulţĭ, nu aşteaptă măcar ziua realizăriĭ „pamîntuluĭ făgăduit", eĭ se grăbesc a-şĭ face dreptate eĭ singurĭ: acestea sunt rescoalele agrare.

CARTEA ROŞIE

Războaiele moderne aŭ — în afară de judecata istorieĭ universale — şi propria lor istorie oficială, documentată pe cît e cu putinţă maĭ obiectiv şi maĭ nepărtinitor. Istoria aceasta documentară e menită a arăta cauzele şi mersul împrejurărilor şi de a stabili responzabilităţile evenimentelor.

«Cartea roşie» a războiuluĭ spano-american a apărut zilele acestea plină de indiciĭ interesante asupra cauzelor esenţiale ale tristuluĭ războiu, ruinător pentru Spania, în ultimul grad. Cu drept cuvînt zicea un ziar spaniol că actuala pace e cea maĭ umilitoare pentru Spaniolĭ de după pacea de la Utrecht....

Rezultă în chip evident că Americaniĭ aŭ întrebuinţat toate mijloacele pentru aplicarea doctrineĭ luĭ Monroë: «America a Americanilor», — şi prin urmare gonirea dominaţiuniĭ spaniole.

După intervenţia pacĭnică a luĭ Cleveland, în 1894, veni intervenţia violentă a luĭ Mac-Kinley, reprezentant al jingoismuluĭ american! Toate notele oficiale aŭ caracterul ameninţător pentru Spania. Treĭ lunĭ după alegerea sa la preşidenţia Statelor-Unite, Mac-Kinley critica foarte energic purtarea generaluluĭ Weyler în Cuba. Rar — zice «Crucea Roşie» s'a văzut un document diplomatic aşa de aspru, de insolent ca acesta. Iată cîte-va citaţiĭ micĭ:

«....Contra acestor faze ale conflictuluĭ, contra voinţeĭ de a chinui pe nişte nevinovaţĭ carĭ nu se pot opune, contra unor atarĭ procedee condamnate de civilizaţie, contra exempluluĭ de foc şi de foame pentru a ajunge la scopurĭ neizbutite prin puterea armeĭ, preşedintele se crede dator a protesta în numele poporuluĭ american şi în numele umanităţiĭ.»

Răspunsurile guvernelor spaniole sunt în adevăr scrise pe un ton mult maĭ puţin provocător. Dar din partea luĭ Mac-Kinley tonul devine tot maĭ vehement. Aşa, mesagiul din 1897, 6 Decemvrie, zicea:

— «Dacă pe viitor vom fi nevoiţĭ a interveni prin forţă armată în numele civilizaţieĭ şi al umanităţiĭ, — nu va fi vina noastră, ci a imprejurărilor care ne vor asigura aprobarea lumeĭ întregĭ.

Cu toate acestea Americaniĭ recunoşteaŭ că trebue să se lase timp Spanieĭ ca să poată duce la bun capăt dorinţele sale pacificătoare de care vorbea mereŭ. Ceea ce nu oprea însă pregătirile de războiŭ în Statele Unite.

Catastrofa vaporuluĭ *Maine* — atribuită unor criminale intenţiĭ spaniole — grăbi izbucnirea războiuluĭ. Marele vapor era într'adevăr unul din cele dintăiŭ trimise de Statele-Unite în apele Cubeĭ, în contra Spaniolilor, prin urmare.

Furia fu de neînfrînat; furtuna se dezlănţui, neîmpăcată. Proporţia provocărilor ajunsese prea departe ca războiul să maĭ poată fi înlăturat. El era fatal, era necesar; şi în lipsa catastrofeĭ luĭ *Maine*, orĭ ce altă întîmplare ar fi servit de pretext trufieĭ Americanilor, conştienţĭ de superioritatea lor.

Aceasta rezultă cel puţin din «Cartea roşie» spaniolă.

MAAAARELE PARTID!

Cetind cine-va gazetele liberale şi văzînd laudele ce'şĭ toarnă patrioţiĭ pentru actele măreţe pe carĭ.... nu le-aŭ făcut, ar crede de odată, că în ţara aceasta alt partid de cît colectivitatea n'a maĭ existat, şi că înfiinţarea statuluĭ romîn se datoreşte escluziv luĭ nenea Nastasă Stolojan şi altor *nenĭ* ca dom Paladu, Ferechidis, Contuniaris, Chiriţopulos etc.

Şi cu toate aceste, la cea maĭ mică criză ministerială, prefectorală, judecătorească saŭ chiar primărească, partidul se găseşte într'o stare ce'ţĭ inspiră milă.

Aşa bună-oară, îndată ce se iveşte o criză ministerială, ea nu se poate rezolvi de cît prin un fel de *changement de dames*: conul Nastasă Stolojan trece la justiţie, d. Pallade la domeniĭ şi remaniarea s'a făcut. Altă dată e d. Ferechide care schimbă cu d. Ionel Brătianu, tănîrul romanţios găsit apt a umplea orĭ-ce gol ministerial, un fel de *bonne à tout faire*.

Cu prefecţiĭ acelaşĭ lucru.

Cînd e neînţălegere în vre-un oraş şi partidul se mănîncă între el, de la mîncare bine înţeles, atuncĭ se ia un prefect din alt judeţ şi se trimete acolo, iar cel din judeţul care se găseşte în *mîncare* patriotică, este adus în locul celuĭlalt şi aşa maĭ departe.

Greutatea pentru partid se prezintă numaĭ atuncĭ cînd împrejurarea cere un om saŭ oamenĭ noĭ; primeneala e anevoioasă, căcĭ, ca să'şĭ spele lengeria, trebuie să rămîie în pielea goală, şi vede lumea.

Un bucluc de natura aceasta se prezintă acum cu ocazia alegerilor comunale.

Maĭ prin toate oraşele marĭ ale ţăreĭ, nemulţămirile contra oblăduirilor comunale colectiviste sunt unanime, dar maĭ cu samă, despre realegerea primarilor actualĭ coteriile locale nicĭ nu vor să maĭ audă.

Aşa fiind, de unde să maĭ inventeze partidul oamenĭ nouĭ?

La Bucureştĭ, oculta nu maĭ vrea pe Robescu, şi guvernul se munceşte să găsească un primar.

La Iaşĭ, d. Gane nu maĭ e pe placul administraţieĭ şi partidul se ingeniază de a găsi formula să-l poată scoate din primărie, fără supărare şi cu toate onorurile cuvenite, dar în acelaş timp, încă n'a găsit un noŭ pretendent meritabil, căcĭ nemeritabilĭ sunt puzderia pămîntuluĭ, de oare-ce aproape întreg partidul se grămădeşte la primarie.

La Focşanĭ ţipă lumea ca pasărea 'n gură de şarpe de furtişagurile luĭ Săveanu, şi partidul local n'are alt candidat!

La Galaţĭ, ţincul comunal, e protejat de guvern, dar partidul sechiarilor nu-l vrea în ruptul capuluĭ.

Tot aşa la Craiova, la Botoşanĭ şi prin toate oraşele marĭ, bîntue o criză de oamenĭ ne maĭ pomenită, deşi aspiranţĭ sunt cît păr pe cap!

Cum s'o rezolvi chestia aceasta a *maaaareluĭ* partid, nu se ştie; dar ceea ce e sigur, este, că partidul a întrat cu alegerea oamenilor într'o daraveră din care nime nu poate să prevadă cum o eşi.

Maaaarele partid e pus la grea încercare! Să-l vedem la treabă! **Juvenal.**

Chestiunĭ Sociale

III. Evoluţia conceptuluĭ Sociologic.

2) *Teoria luĭ Spencer.* In mersul ascendent al omenireĭ către perfecţiune, Spencer, cel maĭ mare filosof al veaculuĭ nostru, constitue factorul cel maĭ puternic al progresuluĭ din acest veac. Iel întrupează întreaga mişcare intelectuală a veaculuĭ, căcĭ aproape tot ce a apărut de la dînsul încoace, are ca bază, «evoluţionizmul» pe care el pentru prima oară l'a formulat şi explicat.

Iel ie cel care a formulat cea maĭ generală lege a natureĭ «Evoluţia» arătînd acea minunată proprietate a materieĭ «Instabilitatea omogenuluĭ».

«In toate cazurile, zice el, omogenul tinde a deveni eterogen, cel maĭ puţin eterogen maĭ mult eterogen». Apoĭ maĭ departe:

«Atît în agregatul organic cît şi în cel anorganic, primul pas de la omogenitate la eterogenitate a fost, tot-deauna, diferenţiarea suprafeţeĭ externe de conţinutul intern. Puţin importă dacă modificarea a fost fizică sau himică, de compunere sau de descompunere, tot-deauna e aceiaşĭ generalizare. Acţiunea directă a mediuluĭ a fost factorul principal al evoluţieĭ organice». (Spencer. Les facteurs de l'évolution organique în Problèmes de morale et de Sociologie pg. 278 şi 279. Trad. fr. de Henry de Varigny 1894).

In aceiaşĭ lucrare în capitolul «L'organisme social» pg. 137—189 aplică principiul evoluţieĭ la societăţĭ şi sfîrşeşte zicînd:

«Voilà donc un coup d'oeil d'ensemble jeté sur le témoignage qui justifie la comparaison des sociétés avec les organismes vivants. Il nous apprend que tous les deux augmentent graduellement, qu'ils deviennent. peu à peu, plus complexes; qu'en même temps leurs parties deviennent plus dépendentes les unes des autres, et qu'ils continuent à vivre et croître comme tout, tandis que des générations succesives de leurs unités apparaissent et disparaissent.

Ces sont les grands triats que les corps politiques offrent en commun avec tout les corps vivants, et par lesquels eux et les corps vivants différent de tous les autres choses, etc». (Aceiaşĭ lucrare pg. 187).

Se reproşează luĭ Spencer că formulînd această lege generală, care explică toate fenomenele vieţeĭ, n'a ţinut socoteală de adevărul, că raportul ce există între o lege oare-care şi diversele fenomene ce-ĭ dau naştere şi i se supun ie cu atît maĭ greu de aflat, de observat şi de studiat cu cît acele fenomene sunt maĭ complexe.

— Orĭ Spencer confundă legile biologice şi psihologice cu cele sociologice, atuncĭ cînd, pentru studiarea fenomenelor sociale, pretinde că natura societăţiĭ omeneştĭ derivă din natura indivizilor ce o compun şi cînd studiază natura fizică, psihică şi intelectuală a omuluĭ pentru a determina natura societăţiĭ. Această greşală îl pune în imposibilitate a studia fenomenele sociale ast-fel cum sunt, de oare-ce, azĭ, ştiut este că natura societăţiĭ omeneştĭ e cu totul diferită de acea a indivizilor ce o compun şi că pentru a face sociologie, fenomenele sociale (vezĭ primul meu articol) trebuesc studiate obiectiv, ca un produs cu totul deosebit de individul şi indiviziĭ din societatea în care acele fenomene au loc. (Aceasta e şi părerea d-luĭ Durkheim în «Les règles de la méthode sociologique, cap. règles rélatives à l'observation des faits sociaux pg. 35).

Şi era natural, ca Spencer, să ajungă unde a ajuns de oare-ce de şi există mare asămănare între viaţa individuluĭ şi a societăţiĭ, între fenomenele vieţeĭ individuale şi acele ale vieţeĭ sociale, totuşĭ aceste din urmă sunt cu mult maĭ complexe de cît cele dintîiu şi nicĭ cînd complexul n'a fost explicat în complectul săŭ prin simplu.

Trebueşte studiat fie-care fenomen social aparte şi apoĭ, numaĭ, aflînd legile ce le guvernează, să aflăm raportul maĭ strîns, maĭ întim sau maĭ puţin intim ce există între fie-care lege socială în parte şi legea generală.

— Orĭ Spencer s'a mărginit la legea generală a mersuluĭ, a mişcăreĭ, fără a ne arăta cauza specifică a acesteĭ mişcărĭ. Decĭ, după cum vedem, el pentru a studia legile evoluţieĭ sociale, cercetează legile evoluţieĭ organice căutînd a dovedi că şi societatea ca şi individul e ba-

zată pe același principiu general, că are decĭ fenomene de creștere, de structură, funcțiunĭ, etc., analoage cu animalul și că decĭ a studia animalul, individul ca fizic, psihic, intelect, e a studia societatea. Aceasta ie o primă eroare pentru care, cu drept cuvînt, i se reproșează luĭ Spencer că a voit să facă din evoluția socială o copie mărită a evoluțieĭ organice, din organismul social o copie mărită a organismuluĭ individual.

Școala nouă «Transformistă» maĭ cu samă G. de Greef reproșează aceasta luĭ Spencer în partea I-a a studiuluĭ său (Introduction à la Sociologie).

Vaccaro, în special, îĭ reproșează că de și ținînd samă de progresul științeĭ de pînă la el—și de și cînd definește viața: adaptațiunea continuă a relațiilor interne cu cele externe, decĭ un raport de echilibru între aceleașĭ relațiĭ, nu face de cît a spune ceia ce anterior aŭ spus Lamarck și Darwin, căcĭ relațiile interne, pe carĭ le maĭ numește echilibru direct, nu sunt de cît principiile luĭ Lamarck și relațiile externe pe carĭ le maĭ numește echilibru indirect, constituesc tocmaĭ principiul selecțiuneĭ naturale, consecință a lupteĭ pentru viață, expuse anterior de Darwin—totușĭ crede în parte neexacte cele zise de Spencer despre rolul biologic al plăcereĭ și al durereĭ, care reprezintă «linia maĭ puțineĭ rezistențe» (plăcerea) și «linia maĭ mareĭ rezistențe» (durerea) și carĭ sunt mijloace imperfecte de adaptațiune și aceasta din cauza memorieĭ conștiente și inconștiente care cu greu se poate studia. Totușĭ însă ambele fiind a tulbura în un senz saŭ în altul echilibrul vital, favorizînd saŭ nefavorizînd adaptațiunea. (Vezĭ capitolul II).

Iĭ maĭ reproșează apoĭ că nu vorbește nimic de o parte caracteristică a evoluțieĭ sociale, de lupta surdă și teribilă ce se încinge între diversele societățĭ (organizme sociale) între iele și între indivizii din fie-care societate (cap. V și IX). Apoĭ cînd îĭ maĭ reproșează că n'a observat și studiat raportul parazitic și selecțiunea artificială saŭ procesul degenerativ, zice: «aceste greșelĭ ale metodeĭ sale și aceste omisiunĭ aŭ înșelat cugetarea puternică a luĭ Spencer și l'aŭ împedecat de a ne da o operă de sociologie complectă și perfectă».

Un reproș adus de Vaccaro, e adus, luĭ Spencer, și de noua școală «Transformistă» și ie formulat: «Iel n'a observat că pentru fie-care organizm social, toate celelalte, la un loc, constituesc un mediŭ (social) ce l' influențează cu atît maĭ mult cu cît raporturile dintre dînsul și celelalte sunt maĭ multe și maĭ complicate și că decĭ nu numaĭ adaptațiunea la mediul fizic ar fi singura lege a progresuluĭ societăților, a evoluțieĭ lor, că decĭ Spencer neglijează a studia adaptarea individuluĭ la mediul social căruia aparține și la mediul social universal și acea a fie-căreĭ societățĭ la mediul format de toate celelalte la un loc. (G. de Gref. pag. 350. Transformismee social 1895). Cît privește adaptațiunea individuluĭ la mediul social căruia aparține, mi se pare că pe nedreptul i se reproșează luĭ Spencer, de oare-ce cred că nu face altă ceva de cît a studia această chestiune cînd zice în aceleașĭ «Problèmes de morale et de Sociologie» că: «evoluția socială care se îndeplinește ‹parmi nous» are de scop conciliarea intereselor fie-căruĭ cetățean cu acele ale tuturora și tinde a crea o stare a societățeĭ în care cele două specii de interese se vor confunda în unul singur și în care (stare) sentimentele ce deșteaptă aceste interese vor fi perfect concordante». Prin aceasta el nu face de cît complectează «Utilitarizmul» luĭ Mill care și el îl complectează pe al luĭ Bentham, Hume, Locke etc.

Insă i se reproșează că nu formulează de cît o teorie necomplectă, căcĭ nu numaĭ interesul celor multĭ, carĭ există în un moment dat în o organizare socială dată, trebue considerat pentru a determina senzul uneĭ evoluțiunĭ. Maĭ trebue considerat și interesul celor maĭ multĭ, carĭ încă nu s'aŭ născut și de ale căror nevoĭ nu se interesează nimenĭ din ceĭ ce trăesc. Aceasta cu drept cuvînt i se poate reproșa luĭ Spencer.

Apoĭ și 'n fine Bejnamin Kidd în «Evolution Sociale» pag. 2 zice de conceptul sociologic al luĭ Spencer: «Toutefois l'auteur n'a évidemment pas réusi à nous éclairer sur la nature des problèmes sociaux de nôtre temps, car ses reoherches et ses conclusions, suivant ceux qui le citent, servent également etc.

De alt-fel acest reproș nu se aduce numaĭ luĭ Spencer, ci tuturor sociologilor. Aceștia sunt aceĭ carĭ susțin că sociologia nu e o știință și pe aceștia Vaccaro la pg. II îĭ numește «retardataires» și despre carĭ acelașĭ spune «en un mot de tours ceux qui ont attaché leur nom et leur fortune au viex monde qui dort encore au sein de l'imbolile atmosphère de la metaphysique».

Insă dacă astă-zĭ, poate, sociologia nu e în stare să ne arăte cum se va schimba în viitor societatea, în ce senz va evolua, se va transforma, credința în știință nu trebue s'o perdem, cu atît maĭ mult cu cît ea e în complectă dezvoltare, cu cît progresează necontenit.

Ie prea vastă pentru a fi putut fi complect stabilită în un așa de scurt timp; legĭ însă s'aŭ aflat și unele demonstrate până la evidență. Aceste legĭ Vaccaro le reduce la una, Worms (Réné) la două, G. de Greef enumeră două-spre-zece.

In fine însă-șĭ Spencer în citata luĭ lucrare după ce arată al doilea factor al evoluțieĭ organice zice: «Quoi qu'on puisse penser des arguments et des conclusions exposées dans cet essais, ils serviront peut être á montrer qu'il est encore trop tôt pour clôre l'enquete sur les causes de l'évolution organique» și putem adăuga noĭ cu atît maĭ mult asupra evoluțieĭ sociale saŭ după școala nouă asupra «Transformizmuluĭ social».

Dimitrie G. Longinescu

MĂRIOAREĬ

In album

Intre-așa frumoase cînturĭ,
Cîntul meŭ duios s'a stinge,
Ca un echo dus de vînturĭ,
Floare peste care ninge....

Ninge fluturiĭ uĭtăreĭ
Alb lințoliu peste toate,
Peste ochiĭ dragĭ ca viața,
Peste glasurĭ adorate —

Și pe-aceste biete rînduri
Fulgiĭ vor cădea ușor,
—Veți dormi în tihnă gînduri
Și tu palid călător...

Totuși, dacă vre o dată,
Ochiĭ teĭ seninĭ, fecioară,
Ar privi aicĭ cu raza
Soareluĭ de primavară,

Iute s'ar topi lințoliul,
Floarea ți-ar eși 'nainte...
O, cît farmec, o, cît farmec,
Aŭ aducerile—a minte—

Strunga 1898. **Gordon.**

Științĭ-Litere-Arte

„Neue Freie Presse" din 13 August menționează articolul ziaruluĭ romîn „Patria" cu privire la viitoarele alegerĭ pentru Landtag. Marele organ vienez nu prezice succes baronuluĭ Musteață.

*

Ispita „țărĭĭ de aur" va fi mărită încă prin noutate-a ce o aduce un ziar francez că două vapoare venind dinspre Klundyke în portul Victoria, s'a constatat că 15 exploratorĭ se întorceaŭ cu averĭ enorme; alțĭ 20, pe alt vapor posedaŭ 750000 dolarĭ. După povestirele lor, maĭ bine de zece milioane dolarĭ s-ar fi exportat în ceĭ zece anĭ din urmă. Călătoria însă e foarte primejdioasă pe ocean, din cauza curenților. Se afirmă chiar că ar fi dispărut un vapor cu vr'o 20 de exploratorĭ, cu averea de 3 milioane dolarĭ incluziv.

Ce de aur!

*

Orașul elvețian Schaffhasen, a hotărît să expuie în public faimosul clopot al orașuluĭ care a înspirat odinioară luĭ Schiller celebra poiezie cu motto: *Vivos voco, Mortuos plango, Fulgura frango.*

*

Se lucrează la un proiect de linie telefonică între Paris și Berlin.

*

Orașul Babylon din Long-Island avea un singur agent de poliție. Zilele acestea el a fost revocat din funcțiune pentru că „s'a prea îngrășat."

*

In cursul luneĭ Decemvrie se va inaugura la Viena statuia arhiducelui Albert, învingătorul de la Custozza și fiŭ al arhiducelui Carol, adversarul celebru al luĭ Napoleon.

*

Consiliul municipal din Dublin a decis a se organiza subscripția pentru un monument consacrat memorieĭ luĭ Gladstone, după cum s'a decis și la Londra, Edinburg etc.

Unul din consilierĭ a propus a se amîna ridicarea statuieĭ până la independența Irlandeĭ.

*

După „Hambuger Nachrichten" numsrul coroanelor depuse pe sicriul luĭ Bismarck era de 10074,—zece miĭ șapte zecĭ și patru!

*

Pictorul alsacian, Eugène Glück, a murit la Paris .Artistul se făcuse cunoscut cu tabloul „Jidovĭ și Amaleciți."

*

Asupra „falimentuluĭ căsătorieĭ" a deschis o anchetă literară un ziar parizian. Cităm un fragment din „răspunsul" luĭ Paul Aervieu.

„...Fără a întra în amănunte, cred că pot afirma că un contract, care în termenĭ aproape formalĭ dă unuia din contractanți, *numaĭ unuia*, dreptul de viață și moarte asupra celuilalt, nu poate fi ultimul cuvînt al civilizațieĭ, al perfecțiuniĭ creștin,e al înțelepciuniĭ sociale."

*

Expediția polară Welmann, care a plecat la 27 Iunie pentru a căuta rămășițele luĭ Andrée, a ajuns la Wardoe pentru a se aproviziona cu cărbunĭ și apoĭ a plecat.

O escursiune la SIHLA-SEHĂSTRIA-SECU

Pe un timp foarte frumos am plecat călărĭ din *Agapia* spre *Sihla*, încă cu treĭ d-nĭ, o d-nă și o d-ră. Drumul pînă la Sihla a fost ceĭ maĭ plăcut. Pe marginea unuĭ pîrăuaș cu o apă limpede ca cristalul, care curge prin nesfîrșitele pădurĭ de brădĭ, străbăteam în pasul cailor distanța destul de mare pînă la Sihla, dar care par'că nu voiam să se maĭ sfîrșească, așa mĕ încîntase murmurul pîrăușuluĭ și mirosul dătător de plăcute senzațiĭ al brădilor și al florilor de pădure.

După un drum ca de aproape 2 ore, am ajuns la *Sihla*. O bisericuță veche, învălită cu scîndurĭ de jur împrejur și o casă aproape ruinată, în care șede călugărul, îngrijitorul bisericeĭ, aceasta-ĭ Sihla. Ceea ce-ĭ de vĕdut însă sunt stîncile din apropiere, carĭ aŭ o mărime colosală și sub carĭ sunt niște peșterĭ cu nume de sfințĭ și carĭ au de sigur legendele lor. Ne era par'că groază să ne coborîm în aceste peșterĭ, a căror întrărĭ eraŭ formate de crăpăturile enorme ale stîncilor, ce stăteaŭ par'că gata să cadă la cea maĭ mică atingere și să ne zdrobească. Totușĭ conduși de un băet de pe acolo, cu o luminare aprinsă în mînă, am visitat toate cavernele acestea, «locuințele de altdată ale sfinților».—Apoĭ ne-am urcat de-asupra stîncilor. Pe una dintre stîncile cele maĭ înalte este făcută o bancă, de unde am putut admira toate împrejurimile.

De la Sihla am pornit înainte spre *Sehăstria*. De astă-dată drumul era maĭ greŭ căcĭ plouase și pe lîngă că apa din copacĭ se scutura peste noĭ, apoĭ se maĭ făcuse și glod și caiĭ lunecaŭ. Am mers așa ca vr'un ceas și maĭ bine, suind și coborînd dealurĭ și văĭ și am ajuns la Sehăstria. Aicĭ iarășĭ ca și la Sihla este o biserică veche și cîte-va case unde staŭ călugăriĭ și lucrătoriĭ de la o fabrică de cherestea, care se află puțin maĭ în vale. Fără să perdem mult timp, am pornit maĭ departe spre *Secu*. După un drum destul de greŭ, maĭ avînd și de trecut de maĭ multe orĭ un pîrău deadreptul prin apă, căcĭ podurĭ nu prea eraŭ, și care venise foarte mare din cauza ploaeĭ, ne apropiem și de M-rea Secu.

De departe se vede că aicĭ e ceva deosebit.

Turnurĭ înalte și clădirĭ mărețe, îĭ daŭ aspectul uneĭ Mănăstirĭ dintre cele maĭ principale. Situată într'o posițiune foarte frumoasă, încunjurată de toate părțile cu munțĭ, această mănăstire merită să fie vĕdută de orĭ-ce visitator al locurilor acestora. După cererea noastră, un călugăr ni-a deschis biserica și ni-a arătat un *aer* cusut în aur și împodobit cu rubine, de către soția Vorniculuĭ Nestor Ureche, înființătorul acesteĭ mănăstirĭ.—Am plecat încîntațĭ de această visită, dar acum îngrijițĭ că vom înopta pe drum, căcĭ începuse a însera și prin pădure era foarte întunerec. Voind să venim maĭ direct la Agapia, pe la Agapia Veche, am întrat prin niște rîpe, din care cu multă greutate am putut scapa, maĭ ales că era glod și acuma și înoptase de-a binelea. — Mulțămită călăuzeĭ noastre, un țĕran care cunoștea foarte bine locurile și cailor noștri deprinșĭ cu asemenea drumurĭ, căcĭ eraŭ închiriațĭ de la țeranĭ de prin aceste locurĭ, după un drum ca de vr'o 2 oare, pe care-l voĭ ținea minte multă vreme, am ajuns în sfîrșit înapoĭ la Agapia, într'o stare care nu se potrivea de loc cu cea în care plecasem.

Mitea.

INFORMAȚII

Am reprodus deună-zĭ, după ziarele din Bucureștĭ, vestea cum că concetățeanul nostru d. Emil Racoviță, intrepidul explorator, și-ar fi găsit moartea în ghețurile poluluĭ.

D. George Diamandy, vechiŭ prieten al valorosuluĭ nostru concetățean, ne scrie azĭ pentru a dezminți această știre din fericire neîntemeiată.

După cum a aflat d. Diamandy la Anvers de la chiar membriĭ expedițiuneĭ, d. Racoviță și cu încă un coleg aveaŭ misiunea să culeagă, în largul măreĭ, elemente pentru determinarea fauneĭ, floreĭ și temperatureĭ marine, și, decĭ, e cu neputință să fie blocat de banchize. Numaĭ d. Gerlache și ceĭ-l-alți membri aĭ expedițiuneĭ trebuiaŭ să ierneze cît se poate maĭ aproape de pol.

Aceste amănunte aŭ fost, de alt-fel, publicate de d. Diamandy în ziarul Le Journal, *pe care-l alimentează cu produsul munceĭ și cercetărilor sale științifice.*

Cît despre faptul că de multă vreme n'aŭ sosit în Europa veștĭ despre această temerară călătorie, el e foarte natural de oare-ce vasele de pescuit nu se apropie nicĭ odată de zona glacială și nu e, prin urmare, nicĭ un mijloc de comunicație cu continentul.

— —

La secția I s'a arestat evreul Iancu Bercu, care vroia să vîndă pe fata Lucreția Nacu uneĭ case de prostituție. Acest individ a maĭ fost condemnat pentru fapte de natura aceasta. D. comisar al secțieĭ I urmează cu cercetările.

— —

Romînii carĭ se află în vilegiatură la Elöpatac, Tușnad și Brașov, aŭ făcut Suveranilor noștri, Vinerĭ, cu ocazia trecereĭ Lor prin Gara Brașov, o manifestație impozantă, drept demonstrație în contra atentatuluĭ de la Elöpatac.

— —

O explicație.

Corespondentul *Drapeluluĭ* îĭ scria deună-zĭ din Paris:

‹Am semnalat deja că toată presa franceză, cu două excepțiunĭ, s'a arătat foarte simpatică Romînieĭ cu ocazia călătorieĭ Regeluĭ la Petersburg. In acest concert de elogiurĭ, notele false aŭ fost date de *Le Temps* și de *La Liberté*. Dar pe cînd *Le Temps* arăta numaĭ o rea dispoziție puțin explicabilă în această împrejurare *La Liberté* se arăta categoric injurioasă pentru țara noastră».

Explicația acesteĭ răutățĭ o găsim acum în toate ziarele pariziane:

D. Jules Franck, directorul politic al ziaruluĭ La Liberté, *care s'a sinucis deună-zĭ, era ovreiŭ de origină ungurească, venit din Ungaria la Paris în vîrstă de 31 de anĭ și naturalizat francez la 1883.*

Acum se înțălege de ce sinucisul nu iubea pe Romînĭ.

— —

Escrocul Toma V. Stratioticĭ, despre care am vorbit și altă dată, întorcîndu-se din noŭ la Ungheni, după ce a fost pus în libertate de către parchetul de Iași, a escrocat pe femeea Marin Stîngaciu cu suma de 100 leĭ, dîndu-ĭ o chitanță falșă iscălită de maĭ mulțĭ fruntașĭ din sat.

Escrocul a dispărut în urma acesteĭ isprăvĭ. Jandarmeria e pe urmele luĭ, zice-se.

— —

Sub-comisarul Răileanu, de la secția I, a arestat pe Gh. Petrăchescu, de profesiune pietrar, autorul furtuluĭ de la Zelda Iancovicĭ, din strada Toma Cozma.

— —

La secția I a fost arestat cerșetorul Ioan Ferariu, care ocăra și blestema pe trecătorii carĭ nu'ĭ dedeaŭ pomană.

— —

Docarul d-luĭ Ernest Noac, condus de Paul Smid, trecea ierĭ prin strada Nicolina. Un copil mic Iosub Aronovicĭ, vroind să se anine de docar, a fost lovit de o roată la cap. Copilul a fost trimes la spitalul israelit.

— —

In strada Cruceĭ No. 31 a isbucnit astă noapte pe la ora 2, un foc, la casele locuite de Maria Bușu. Prinzîndu-se imediat de veste, focul a fost localizat de vecinĭ fără a se maĭ aviza pompierii. Se crede că focul a fost pus de o mînă criminală.

— —

La secția III-a a fost arestat soldatul Braunștein Moisă, dezertor din regimentul 7 calarași.

— —

Iosub Rezincov vagabond, expulzat anul trecut, a fost prins ierĭ pe stradă și depus la penitenciar.

— —

La secția III a fost dus erĭ un copil ca de 3 anĭ, rătăcit pe strada Stefan cel Mare.

— —

Catinca Buciu, din strada Socola No. 22, s'a plîns secțieĭ II-a că nepotul seŭ Toma Hristea 'ia furat maĭ multe lucrurĭ precum și suma de 12 leĭ în lipsa eĭ de acasă.

— —

La cafeneaua luĭ Simon Iancu, din strada Golia, a urmat un scandal de la jocul de cărți între Leizer sin Avram, vînzător de fructe, și Neculaĭ Mardar, nisipar. Cartoforii s'aŭ luat la batae și nu s'aŭ liniștit de cît după ce a intervenit poliția.

PATERNITATE

NUVELĂ 3)

de

ADELE SCHREIBER

Nu, copilul luĭ să aibă drepturĭ egale aceeași iubire de la iel să dobîndească, fie că a rezultat dintr'o legătură legitimă saŭ dint'una nelegitimă. Guido știa că el cu părerea luĭ se deosebește de prietenĭ și cunoscuțĭ, dar el însușĭ lua lucrul în serios, și de pe acuma se simțea deja tată pentru acela ce nu se născuse încă.

. . . . . .

Cînd sîntem maĭ adînc mișcațĭ, adesea, urmînd un obiceiŭ vechiŭ, facem tocmaĭ ceea ce corespunde maĭ puțin dispozițiuneĭ noastre sufletești.

Fără ca să voiască, și aproape fără să știe, Guido întrase în restaurantul unde ca și alțĭ barbațĭ tinerĭ și eleganțĭ era numărat printre vizitatorĭ zilnicĭ.—Sala iera aproape plină. Vorbele și rîsetele sgomotoase, zîngănitul farfuriilor și al strachinilor, se împreunaŭ într'un sgomot amețitor, care îĭ cășuna aproape o durere fizică.

Fără a rădica privirea, păși spre mica cameră laterală unde credea că va găsi liniște.

Un fum des și un puternic «Ura, iată Stein!» îl întîmpinară la deschiderea ușeĭ Iel zări acolo, intrunit aproape complect, cercul intim al—cunoscuților seĭ, vorba «prieten» nu voia și nu putea s'o rostească, cînd observa societatea.

Chiar fără de mărturia numeroaselor șipurĭ deșertate, iera lesne de văzut că zeul Bachus îșĭ făcuse deja întrarea solemnă, și dacă ie adevărat proverbul că în vier este adevărul, atuncĭ adevărul este urît de tot

Glume proaste, anecdote obscene, sburaŭ din gură în gură, răsplătite cu salve de rîsete sgomotoase.

Amintirĭ intime, eraŭ povestite fără de rușine ca aventurĭ picante; *Cinismul* ședea la masă și d-na *Frivolitatea* umplea paharele.

Dacă ajungĭ din întîmplare ca observator într'o societate turmentată, îĭ aproape cu neputință de a îndepărta desgustul ce te cuprinde.

Pe Guido îl cuprinse scîrbă; îĭ se părea de necrezut că și iel fusese atît de respingător.

Oare printre tinerii din fața luĭ nu era nicĭ unul cu care să poată sta de vorbă serios? Iată!

(Va urma).

Notificare

Subsemnatul, LeizerIțicovicĭ, comerciant, domiciliat în Iași, piața Haleĭ No. 7 în unire cu oficierul judecătoresc, semnat maĭ jos, am onoare a notifica onor. credit funciar urban Iași, cum că, în ziua de 14 Iulie a. c. am perdut scrisurile funciare ale aceluĭ credit sub No. 5,807 și 17,954, cu cuponul de 1 Ianuar 1890, ambele cîte 1,000 leĭ fie-care, rugînd de a lua act de această notificare; cunoscînd că fac opunere la plata lor, în mînile orĭ căreĭ persoane s'ar găsi conform legeĭ.

Făcut în 3 exemplare, din care unul se va comunica onor. credit, unul se va însera în Monitorul oficial și unul îmĭ va servi de dovadă.

LeizerIțicovicĭ, Iașĭ.

1898 Iulie 17

Corpul portăreilor Tribunaluluĭ. Anul 1898, Iulie 17.

Prin subsemnatul, conform art. 47 din regulamentul portăreilor.

Portărel, **B. Gabrilescu.**

No. 311

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 9 August 1898.

Orz 2000 hect. lei 4.10. Meiŭ 60 hect. lei 4.10. In 250 hect. lei 11. Rapița selbatică 200 hect. lei 5.50. Rapița semnată 150 hect. lei 8. Grîu arnăut 80 hect. lei 9. Grîu vechĭ 150 hect. lei 10.10. Ovăz 140 hect. lei 4.

Toate în oraș la magasie.

Brăila și Galați fără operație.

DE LA SLĂNIC

După cum zilele se urmează una după alta și nu se asamană, tot așa și Slănicul se schimbă din an in an.

In vara trecută era o lume de o numărat cu miile, acuma abia sunt vre-o 400 de vizitatorĭ. Atuncĭ administrația era maĭ harnică, maĭ pricepută și maĭ îndatoritoare, așa că mulțumirea era aproape generală; chiar veciniciĭ cîrtitorĭ aveaŭ graiul amorțit față cu o statornică bună voință.

De astă dată, afară de o reclamă americană, trîmbițată în toate limbele și prin toate gazetele, cu desevîrșire totul este schimbat și redus la o simplă mașină de stors și de esploatat, căzută în mînile uneĭ companiĭ așa numită *franceză*, absolut fără nicĭ nicĭ o milă și fără nicĭ un scrupul.

Din ceĭ treĭ oferĭ, unul care în anul trecut s'a îngrijit la Slănic, acum e bolnav sermanul și se află în căutare la Bucureștĭ; al doilea 'și-a trimes familia să profite de bine-facerile Slăniculuĭ iar el este dus la vănătoare de prepelițe; și al treilea, primul dintre eforĭ, se află în Iașĭ ocupat a împaca colosul Nordului cu moștenirea Speranțeĭ Marcu. Directorul are daravere de familie iar administratorul propriŭ zis, este om politicos și onest, însă se înțelege tot așa de bine în administrație ca și în geometria analitică; așa că totul s'a concentrat în mînile *companieĭ franceze*, o puzderie de figurĭ de ambe sexe, de toate vrîstele, cu darul de a vorbi franțuzește și care fără nicĭ o rezervă aŭ pus stăpînire și exploatează tot ce aŭ la îndămînă și tot ce le poate produce un cît de mic cîștig. Ziua sunt, uniĭ patronĭ alțiĭ chelnerĭ; unele, dame de contuare, altele la numerile isvoarelor care și aceste s'aŭ franțuzit. Sara sunt, o parte, crupierĭ la ruletă, alțiĭ artiștĭ dramaticĭ improvizațĭ în o trupă de varietățĭ. Oberchelnerul este prim tenor, iar noaptea populează toate salele interlope și toate otelurile, așa că aŭ transformat Slănicul sfîntuluĭ Spiridon în o adevărată casă publică de cea din urmă categorie.

Din jocul căișorilor, care avea loc numaĭ între pontatorĭ și mizele lor, cel mult treĭ leĭ de fie-care. obligat fiind cîștigătorul de a plăti 2 leĭ remiză antreprenoruluĭ, astă-zĭ s'a făcut o adevărată ruletă, maĭ dezbrăcătoare de cît chiar cea de la Monte-Carlo. Acolo banca are un număr cîștigător al eĭ din 36 de numere, pe cînd banca de la Slănic are un număr cîștigător la 9 numere, la care să se adauge că are pacatul de a scoate aproape neîntrerupt numărul eĭ cîștigător, pe cînd pontatoriĭ sunt vecinic în perdere. Ne amintim că maĭ aniĭ trecuțĭ, pentru îmbunătățirea Slăniculuĭ, însăși Epitropia a făcut stăruințĭ pentru a capata concesiunea ruleteĭ și nu i s'a acordat. De astă dată însă, așa numita companie franceză, numaĭ pentru singurul cuvînt că plătește chirie 25000 leĭ pe an, este îndreptățită să o aibă și să o diriguiască după placul eĭ fără nicĭ un regulament saŭ control.

Zilele trecute se afla în sală și d-nul Prefect al județuluĭ, care într'o convorbire cu un vizitator, căzuse de acord că este o adevărată dezbrăcătorie, însă cînd i s'a obiectat de ce nu intervine, a respuns că d-sa nu e procuror!

Compania încasează miĭ de leĭ în fiecare sară, așa că mulțĭ vizitatorĭ își întrerup cura și pleacă repede din Slănic cu pungile deșarte.

Afară de maĭ sus pomenitele îndeletnicirĭ, maĭ sunt petrecerĭ, escursiunĭ și alte distracțiĭ, însă toate numaĭ în stare de proecte nerealizate. Avem doĭ tinerĭ strașnicĭ lionĭ unul frumos din Dorohoiŭ și altul *tête de hussiers* din Iașĭ, ambiĭ oamenĭ neobosițĭ, curtezanĭ, întreprinzătorĭ; eĭ daŭ tonul, eĭ pun la cale și organizează petrecerile, dar numaĭ păcat că rămîn baltă.

Maĭ avem și un club *închis*, înființat de primul efor după statutele clubuluĭ agricol din Bucureștĭ, în care, pe lîngă cotizația reglementară, se plătește părechea de jocurĭ de cărțĭ 30 de leĭ. Noroc însă că după statute, noiĭ membri trebue să fie prezentațĭ de 2 membri fondatorĭ, și cum nu e de cît *un* fondator, apoĭ n'are cine să presinte, așa că a rămas și această instituție tot în stare de proect.

Nu pot termina fără să notez în treacăt cîte-va micĭ *îmbunătățirĭ*: așa de exemplu băncile de la băile recĭ sunt stricate, parchetul din sala de curs e in așa hal că-țĭ rupĭ picioarele, podețele sunt putrede, iar altele de primblare aproape impracticabile. Abia acum s'a pus în reparație toate aceste așa că s'a oprit băile, sala de cură și drumurile, care toate vor fi gata, numaĭ bine după ce va pleca lumea.

La pavilionul de la cascadă e cam periculos să te aventurezĭ, fiind că scările și podul care duce la el abia se țin și ușor se poate întîmpla ca vizitatoriĭ să iee cîte o baie fără voe.

Ultima oră: Toțĭ oaspețiĭ Slăniculuĭ sunt foarte veselĭ, răspîndindu-se vestea că vine la Slănic dualitatea Spiridonieĭ Săndulescu-Mazlăm, însărcinațĭ cu o misiune importantă; de sigur că lucrurile se vor schimba.

Răzețul.

Telegramele Străinătățeĭ

Intîlnirea regeluĭ Carol cu regele Serbieĭ la Viena.

Viena, 9 August

Regele Carol al Romînieĭ a sosit ierĭ în Viena și a vizitat expoziția jubileuluĭ, unde, în pavilionul bosniac, s'a întîlnit din întîmplare cu regele Alexandru al Serbieĭ.

Suveraniĭ s'aŭ salutat.

Wilhelm II la Mainz.

Viena 9 August

Impăratul Wilhelm a sosit; la gară a fost salutat de primarul orașuluĭ. Impăratul, răspunzînd la urările sale de bună venire, a zis: „sînt ferm decis să mențin din toate puterile mele opera moșuluĭ meŭ, și pacea".

Belgrad, 9 August.

In Belgrad domnește o vie agitație din cauză că în timpul lipseĭ din țară a regeluĭ Alexandru, funcțiunile de regent vor fi încredințate fostuluĭ rege Milan, tatăl luĭ Alexandru, aceasta în contra Constituțiuneĭ sîrbeștĭ care spune lămurit că în cazul plecăreĭ din țară a suveranuluĭ, regența va fi încredințată președinteluĭ consiliuluĭ de miniștri.

Războiul Spano-American

Presa americană contra Germanieĭ.—Cauza fugeĭ generaluluĭ Augustin de pe vaporul german.—Lupta între americanĭ și insurgențĭ.—Amănunte despre lupta de la Manila.

Paris 9 August

Presa americană ține un limbagiŭ violent la adresa Germanieĭ pe care o învinovățesc că a chemat pe un bastiment al seŭ de resboiŭ pe generalul spaniol Augustin, din Manilla, în scop ca predarea Manileĭ către americanĭ să se facă de un ofițer inferior care, din cauza graduluĭ seŭ, nu putea să predea de cît singur orașul Manila, pe cînd generalul Augustin ar fi trebuit să predea americanilor tot archipelagul Filipinelor.

Ziarele americane zic că Germania voiește să respingă pe americanĭ din Filipine.

— O depeșă din Manila spune că se făcuse o învoială între generaliĭ Augustin și Meritt pentru predarea Manileĭ, de oare-ce Spanioliĭ nu maĭ aveaŭ de mult merinde.

Invoiala era ca, pentru a se scăpa onoarea armelor, să se simuleze o luptă. Din nenorocire, o mică neînțelegere a făcut ca lupta sa nu maĭ fie simulată ci veritabilă. Șeapte miĭ de soldațĭ spaniolĭ s'aŭ predat americanilor, aceștia aŭ pus mîna pe 12.000 de pușcĭ și pe o mare cantitate de munițiunĭ.

In urma ordinuluĭ luĭ Mac-Kinley ca numaĭ americaniĭ să între in Manila, insurgențiĭ sub comanda luĭ Aguinaldo aŭ atacat pe americanĭ în tranșee însă aŭ fost respinșĭ. Insurgențiĭ se pregătesc de nouĭ atacurĭ.

ULTIME INFORMAȚIUNI

In noaptea de 30 Iulie trecut a fost ucis locuitorul fruntaș Năstase Focșa, din satul Răscanĭ, pendinte de comuna Găgeștĭ, județul Fălciŭ. Defunctul era un om pacînic și trecea drept cel maĭ bogat răzeș din împrejurimĭ.

Autopsia cadavruluĭ s'a făcut de către medicul primar al județuluĭ asistat de subprefect.

Ca în tot d'auna, d. Cojan, micul procuror de Fălciŭ—mic de statură dar deja mare și celebru prin scrisoarea impertinentă pe care a adresat-o unuĭ membru al curțeĭ de apel strălucea prin absență.

Nicĭ crimele nu maĭ mișcă pe acest ridicul chelar al doctoruluĭ Munteanu.

Am dori să știm pentru ce tolerează ministrul justițieĭ ca astfel de cercetărĭ să fie făcute de zapciĭ saŭ de primarĭ, pe cînd procurorul lipește plicurile la corespondența prefectuluĭ?

In special am vrea să știm la cîte autopsiĭ a asistat d. Cojan de cînd e procuror și cîte crime a instruit la fața loculuĭ?

Crima din Scăieștĭ

(Plasa Jiu de sus, din județul Dolj)

In Romînia, țară cu pretențiunĭ de civilizație, există încă moravurĭ ca în țările cele maĭ barbare. Sunt sbirĭ carĭ își conduc afacerile cu biciul în mînă, întocmaĭ ca în timpurile de sclavagiu, sau ca plantatoriĭ din cîmpiile sălbatice, unde exploatatorul, desbrăcat de orĭ-ce simțire umană, bate și ucide fără nicĭ o milă pe sclavul istovit de muncă, pe copilul nevrednic, sau pe bătrînul sfîrșit de puterĭ, fie prin greutatea anilor, fie prin duritatea munceĭ.

Și cînd te gîndeștĭ că asemenea moravurĭ se practică și la noĭ, acum la sfîrșitul acestuĭ veac, fără înfrînarea nicĭ a simțuluĭ nicĭ a legilor, te cuprinde și uimirea și desgustul.

Societatea craioveană este viu emoționată de o crimă săvîrșită de un *mare proprietar*, la moșia sa Scăieștĭ, plasa Jiu de sus, din județul Dolj. Da, un mare proprietar a comis crima de *omor* pe moșia sa, nu din greșală, nu din întîmplare, nu din o pornire impetuoasă a violenței,—nu, ci din pornirĭ calculate, din o conduită admisă ca sistem în conducerea afacerilor sale de exploatator agricol. Este de ajuns ca un bogataș influent să aibă protecțiunea guvernuluĭ ca să'și dea frîu liber și violenței și pornirilor rapace și abuzurilor celor maĭ revoltătoare.

Marele proprietar, eroul crimeĭ, nu este un om de rînd ca poziție socială, *dar de rînd ca om*; se numește I. Săulescu, maior în armată, de alt-fel bine văzut ca militar, căcĭ este și director al școaleĭ de echitație din Tîrgoviște. Deprins cu regimul de cazarmă, și îndozat cu destulă violență și cruzime, bate și schingiuește pe bieții muncitorĭ, căcĭ lăcomia îl împinge la cîștigurĭ marĭ pe carĭ ar vrea să le obție cu micĭ sacrificiĭ. Sbirul nu vede în muncitor de cît *canalia*. Foamea o confundă cu nesațiul, istovirea cu lenea, greșala cu reaua voință. Și cînd se simte că se poate ascunde sub protecțiunea unuĭ guvern oblăduitor, el exploatează fără milă; desfrîuluĭ nu-ĭ maĭ pune nicĭ o stavilă, căcĭ știe că înspre partea luĭ administrația nu are nicĭ ochĭ ca să vadă, nicĭ urechĭ ca sa audă.

De alt-fel guvernul colectivist și-a afirmat de mult caracteristica că este guvernul care tolerează abuzurile, crimele și chiar asasinatele. Și întru cît criminalul maior stă neurmărit, nesupărat de nimenĭ, suntem autorizațĭ a crede că guvernul l'a luat sub protecțiunea sa și că el urmărește toleranța inaugurată în perioada trecută.

De alt-fel, cînd un nenorocit nevoiaș cade în vre-un păcat, legile îl urmăresc cu toată asprimea, uneorĭ zelul este atît de mare pentru a se răzbuna societatea, în cît se comit și erorĭ judiciare; alte-orĭ se înscenează crime pentru a se lovi în vre-un adversar supărător.

Vom urmări pas cu pas faptele și vom denunța opinieĭ publice cea ce guvernul va hezita să facă.

Imprejurările, în carĭ s'a petrecut crima sunt din cele maĭ impresionabile, și despre acestea vă voiu da detaliĭ într'o viitoare corespondență.

Vicențiu.

D. Palladi... călare

D. Paladi, ventripotentul ministru de justiție, a sosit la Slănic Sîmbătă seară.

Pîntecoasa excelență a descins la hotelul Racoviță, unde 'ĭ se reținuse un apartament. După masă, cumătrul luĭ Berechet s'a întreținut cu ceĭ cîțĭ-va colectiviștĭ aflătorĭ în localitate și 'și a exprimat mirarea-ĭ adîncă de faptul că nicĭ unul din epitropiĭ Spiridonieĭ nu se află în Slănic, ci sunt dușĭ în străinătate la stațiunile balneare în privința cărora epitropia nu plătește reclama. D. Paladi a constatat că nu sunt la Slănic de cît colectiviștiĭ carĭ au obținut gratis casă, masă și bilete de băĭ.

Ierĭ de dimineață, Duminecă, ministrul de justiție a mers la biserică și după dejun a pornit călare să viziteze cascada, lăptăria, grajdurile și granița.

E inutil să spunem că d. Palladi călare e maĭ grațios de cît un episcop în costum de jandarm rural.

Cetitorul își amintește, de sigur, seria de furturĭ sevîrșite astă primăvară prin bisericile din satele învecinate cu Iașul. Toate indicațiile date de presă și toate cercetările făcute de administrație, rămăseseră zadarnice. A trebuit o întîmplare cu totul fortuită ca să se descopere jefuitoriĭ bisericilor.

Treĭ pescarĭ, voind să treacă Prutul într'o luntre, în dreptul Sculenilor, în noaptea de 4 spre 5 August, aŭ fost somațĭ de către sentinelele ruseștĭ să stea pe loc. Pescariĭ, deși știaŭ că nu le e permis să înainteze, nu s'aŭ supus somațiunilor ci aŭ mers înainte.

Rușiĭ, văzînd că sunt sfidațĭ, aŭ început să tragă focurĭ de pușcă. După 21 de gloanțe, unul dintre pescarĭ a fost ucis, un altul, rănit, s'a înecat, iar al treilea a fugit in not.

Revizuindu-se barca, s'aŭ găsit toate obiectele furate de la biserici.

Pînă se vor dresa cuvenitele acte, obiectele găsite la contrabandiștĭ aŭ fost depuse la pichetul rusesc.

PETRECERĬ LA IAȘĬ

Carnet de la Ungheni

Din ce în ce tot maĭ puțină lume pleacă la Unghenĭ. In sat n'aŭ rămas de cît vr'o cîte-va familiĭ, care pleacă zilele aceste. In fie-care Duminică se făceaŭ sara, la plecare, cîte două trenurĭ; ierĭ a fost destul și unul, dar animația n'a lipsit. Notez în treacăt pe d-nele Ureche, Stihi, Cocea, Atanasiu, Rosin, Răceanu, Vărlănescu, Vlaicu, Gheuca, Mihăescu, Mihailescu, Pompilian, Andrievicĭ, Șendrea, Mandragiu, Dobreanu, Ionescu, Cotescu, Botez, Selten, Manescu, Stefăniu, Giurcăneanu, Nubert, Galeriu, Scorțescu, Cișman, Macari, Macri, Gheorghiu, Antoniu.

D-rele Elena Neculau, Maria Pantazi, Florica Ureche. Olimpia Mihăescu, Mandragiu, Alice Eraclide, Stihi, Protopopescu, Elena Tritan, Andrievicĭ, Lepadatu, Popescu, Damfi, Rizu, Constantiniu, Ulea, Antoniu, Macari, Mihailescu, Bugeag, Vestali, Luchian, Galeri, Munteanu și altele pe care regret că le-am scăpat din vedere.

D-niĭ Ureche, dr. Stihi, Cozadini, Cotescu, Trifan, Romanescu, V. Botez, Zarifopol, Savel Manu, Brăescu, Balasopol, Constantiniu, Mandragiu, Giurcăneanu, Cocea, Stihi junior, Jocu, Scobai, locot. Mihailescu. Gheuca, Vandori, Canban, Rosin, Iacob, Răceanu, Antoniu, Ionescu M., loct. Martac, Septelici, elev la școala de ofițerĭ, Galin, Todiriță Mandrea, Popovicĭ, Titu Panu, Dordea, Vasiliu, Mihailescu, Macari, Antoneanu, Popovicĭ student, Atanasiu, Popescu, Leatris Const. Dorotei, Jorj Alexandrescu, Nubert. Radovicĭ, Vasile Țatomir, Panaitescu, Hulubei, Toma, Trifan, Roiu, Jijică Mihailescu. Cardaș.

Car.

***

De la Copoŭ

In urma căldureĭ înăbușitoare a zileĭ, fie-care căuta ierĭ un loc unde să poată respira puțin aer curat—și Copoul fiind singurul loc unde se poate duce saracul ca și bogatul, o mulțime de lume suia încet dealul Copouluĭ încă de la ora șapte de oare-ce nu știm prin ce dispoziție muzica cîntă de la această oră înainte.

Printre marea aflență de lume, remarc:

D-nele: ducesa de Vignano, locotenent colonel Stamatopol, Drăghicĭ, Cornescu, Cardaș, Drossu, Dioghenide, Ioanovicĭ, Guriță, Marie Jippa, căp. Hagiescu, Voinescu, dr. Catană, etc.

D-rele: Madelleine Rîșcanu, Catargi, Mimi Chirculescu, Ortansa Mihailescu, Ioanovicĭ, Mavrodi, Cardaș, Panu, Frunzetti, Tacu, Trantomir, Stamatopol, Lupu, Borcea, Cantimir, Velescu, Deoghenide, Costin, Mihailescu, Drăghicĭ, Placa, Zota, Curcumeli, Ghiulea, Petit, Alice Alexandrescu, Cosma, Stratilescu, Constanțiu, Marie Cornescu.

D-niĭ: locotenent col. Stamatopol, Obreja, Cosmovicĭ, Pilat, Lefter Demetrescu, colonel Galeri, maior Jippa, Bobulescu, Hagiu, Albineț, Gheorghiu, Ginea, Georgian.

Acum, un cuvînt pentru onorabiliĭ de la primărie: ar fi de dorit să-și maĭ aducă aminte și de grădina Copoŭ, care nu se udă cu săptămînile, din care cauză colbul face nesuferită primblarea prin grădină. Iată și singurul loc de distracție a celor rămașĭ în timpul vereĭ în localitate, devenit imposibil, datorită buneĭ administrațiĭ comunale!

Domnule primar, de cît aĭ face economie la apă, maĭ bine aĭ fi făcut în lăzile comuneĭ prin care acum șueră vîntul.

Aleman

Ierĭ seară la sp. Sf. Spiridon s'a otrăvit femeea Gheorghiu Agripina, pacientă în secția sifilitică. A disolvat cîte-va cutiĭ cu chibriturĭ și a băut soluția.

Dîndui-se imediat îngrijirile necesare, se crede că nenorocita este în afară de orĭ-ce pericol,

Refuză orĭ-ce lămuririĭ asupra cauzeĭ care o îndemnase la acest act disperat.

Ziarele din Bucureștĭ ne aduc vestea tristă despre moartea d-luĭ Efrem Ghermani. Fost prefect în Vlașca, deputat în maĭ multe legislaturĭ, defunctul, președinte al clubuluĭ liberal din Giurgiu, lasă unanime regrete.

Ni se scrie din Slănic că restaurantul d-neĭ Launey s'a închis și că clienții aŭ fost invitațĭ să continue la cazino regal, de sub administrația societățeĭ franceze. Mosafiriĭ, însă, aŭ făcut cum le a venit la îndemînă.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

NOUL

INSTITUT de BĂEȚI

Sub direcțiunea d-lor

I. CLINCIU și G. POPA

Profesorĭ la Liceul „Lazăr"

Bucureștĭ, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare și liceale complecte.

Preparațiunĭ pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece asemenea în institut și a elibera certificate equivalente cu cele ale școalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cișmegiŭ și în apropierea liceuluĭ «Lazăr» și «Sf. Sava» *școala în general și sub toate punctele de vedere hygienice se află în cele maĭ bune condițiunĭ. N'avem nimic de recomandat.*" Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael și Drugescu.

In privința instrucțiuneĭ și educațiuneĭ ce se dă în școala noastră cităm urmă. toarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ținem a arata, că școala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoștințelor elevilor cît și prin ordinea și disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigențĭ la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculeștĭ**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ște. fan cel Mare No. 90.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

LICEUL CLASIC ȘI REAL

DE BAEȚĬ

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moșilor 162 —

BUCUREȘTĬ

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părințĭ doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părințiĭ țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părințiĭ ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.

Calea Moșilor, 162.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată

Curs primar

Curs liceal

Curs de școală profesională.

Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţi Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne /Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iaşĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 82 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 12 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Scandalul pentru boiĭ Primărieĭ

COMPLICITATE

Un fenomen neexplicabil pentru o minte normală se petrece statornic or de cîte orĭ pică asupra ţăreĭ urgia colectivistă. Pe vremea ticăloşieĭ de la Slătineanu, în epoca luĭ Radu Mihaiŭ ca şi acum, sub obrăduirea d-luĭ Sturdza, funcţionariĭ prevaricatorĭ, zurbagiiĭ şi oameniĭ evident necinstiţĭ sunt ocrotiţĭ de stăpînire cu o solicitudine care miroase cît de colo a complicitate. Fenomenul acesta, care se repetă regulat cînd tabără liberaliĭ la putere, intrigă pe tot omul care ştie cît de desvoltat este, la colectivist, instinctul de conservare.

Şi ceea ce face ca sistemul să pară şi maĭ bănuitor, este deosebirea enormă dintre acest obiceiŭ vinovat şi procedarea urmată în timpul ultimuluĭ guvern conservator.

Am avut şi noĭ dificultăţĭ cu uniĭ slujbaşĭ necredincioşĭ — căcĭ nu e pădure fără uscăturĭ; dar 'ĭ am descoperit noĭ, 'ĭ am anchetat noĭ şi 'ĭ am trimis noĭ în faţa justiţieĭ înainte macar ca presa să fi dat alarma. Aşa, despre cazul de la Galaţĭ gazetele n'aŭ aflat de cît după ce parchetul făcuse toate cercetările; administratorul creditului agricol din Piteştĭ era deja pe pragul puşcărieĭ cînd *Voinţa Naţională*, judecînd pe conservatorĭ după amiciĭ sĕĭ politicĭ, scria că s'a descoperit o delapidare pe care guvernul vrea s'o facă muşama; tot aşa a fost cu cazul funcţionaruluĭ de la accizele capitaleĭ: cînd a intervenit presa, Ştefan Suţu era la Văcăreştĭ, de unde n'a eşit pînă cînd nu'şĭ a expiat pedeapsa.

Şi să nu se uite că aceştĭ slujbaşĭ aveaŭ relaţiunĭ sociale carĭ 'ĭ ar fi putut salva foarte uşor dacă guvernul n'ar fi fost hotărît să pedepsească cu cea din urmă asprime pe orĭ-cine cade în păcat.

La liberalĭ e pe dos: o secătură de ipistat, un zapciŭ nărăvit saŭ un accizar viţios şi hrăpareţ găsesc maĭ multă bună voinţă la stăpînire de cît o sută de oamenĭ cinstiţĭ. Pentru perceptorul de la Constanţa, care a sfeterisit zecĭ de miĭ de leĭ, se suspendă legea şi se paralizează acţiunea procuroruluĭ; pentru găinariĭ de la Bucureştĭ se face de rîs tot partidul — şi pentru *diurniştiĭ* de la Iaşĭ se oferă ţăreĭ un spectacol care aminteşte vremurile cînd capriţiul unuĭ paşă mahmur ţinea loc de lege în principate.

E absurd sistemul, dar, dată fiind organizaţia colectivităţiĭ, solidaritatea oamenilor de seamă cu şnapaniĭ mărunţĭ şi cu marile lichele se impune ca o necesitate neînlăturabilă.

Şi nu e vorba aci numaĭ de faptul că mulţĭ dintre ceĭ carĭ ocupă locurile de frunte sunt complicĭ cu derbedeiĭ carĭ svîntă pămîntul cu furtişagurile — cum e cazul de la primăria din Bucureştĭ, unde pungaşiĭ destituiţĭ ameninţă că vor destăinui hoţiile consilierilor, pînă cînd, de frică, sunt reintegraţĭ în slujbă; lăsăm la o parte relele exemple pe carĭ le daŭ ceĭ de sus, cum e d. Nacu, a căruĭ incorectitudine îndrituieşte puzderia de pungaşĭ să facă în mic ceea ce vice prezidentul Camereĭ face în mare. Rĕul de care boleşte colectivitatea rezidă în însăşĭ felul de a fi fost recrutată adunătura care se prosternă azĭ la picioarele d-luĭ Sturdza.

Agenţiĭ cărora li se plătea băutura ca să ridice mahalalele în potriva legiĭ maximuluĭ, cu anevoie pot fi restrînşĭ la îndeletnicirile pe carĭ nu le prevede codul penal; mişeiĭ carĭ cu produsul subscripţieĭ pentru monumentul luĭ Brătianu ispiteaŭ pe nevoiaşiĭ din Transilvania să se răscoale în potriva conservatorilor, cu greŭ pot fi stăpîniţĭ azĭ de la pornirile lor sălbatice — şi desculţiĭ cu carĭ s'a înjghebat acea ruşinoasă pagină de istorie contimporană căreea 'ĭ s'a zis revoluţia de la 5 Aprilie, trebue să aibă o mediocră stimă pentru partidul care 'ĭ a întrebuinţat.

Aceasta e oastea cu al căreĭ sprijin aŭ luat liberaliĭ puterea şi dintr'însa sunt recrutate cadrele cu carĭ s'aŭ ocupat diferitele serviciĭ publice. In aşa condiţiĭ, poftim de nu'ĭ pune în slujbă saŭ pas' de 'ĭ dă afară cînd 'ĭ aĭ prins că fac la guvern ceea ce 'ĭ îndemnaĭ să facă pe cînd eraŭ în opoziţie!

Din punctul acesta de vedere, colectivitatea e maĭ mult de plîns de cît de criticat. Prizonier al cetelor de desmăţaţĭ cu carĭ a dat lupta în timpul opoziţieĭ, d. Sturdza nu maĭ poate pune stavilă fireĭ lor catilinare. Cea maĭ neînsemnată mişcare din partea guvernuluĭ pentru a'şĭ îndruma tribul pe calea cinsteĭ şi a omenieĭ, ar produce o revoltă din care d. Sturdza ar eşi sugrumat — căcĭ puterea pe care o exercită colectivitatea, este, şi la guvern şi în opoziţie, suma puterilor pe carĭ le reprezintă fie care dintre aceştĭ pretorienĭ.

Colectivitatea e osîndită să meargă aşa saŭ să nu meargă de loc — putinţă de îndreptare nu e.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Cristal. — E cald! Ne înăbuşim! Acesta e strigătul general al tuturor ciţĭ suntem osîndiţĭ a ne petrece viaţa în căldura ucigătoare a climatelor noastre continentale, unde deosebirea între anotimpul vereĭ şi al ierneĭ e enormă, intolerabilă — întru atît încît abia am putea alege între cele două rele pe cel maĭ mic: e căldura vereĭ saŭ timpul ierneĭ?

Şi în tocmaĭ ca miziva orĭ-căruĭ rege scyt, cată să ne facem săgeată — care sboară în aier, şoarecĭ carĭ se ascund sub pămînt, broaşte — care înnoată ca să ne mîntuim de intemperiile anotimpurilor.

Se pare că, maĭ abilĭ decît noĭ, orientaliĭ pare că aŭ realizat maĭ cu temeiŭ mijloacele de apărare contra prea mareĭ generozităţĭ a Soareluĭ adorat. In India şi în Persia nababiĭ îşĭ construiesc palate de cristal — orĭ de sticlă — plutitoare pe lacurĭ saŭ pe riurĭ, cît timp căldura este încă suportabilă; dar aşa feliŭ întocmit încît se pot cufunda sub apă îndată ce arşiţa e escesivă. Aier şi lumină aŭ îndeajuns, chiar sub apă. O adevărată îndeplinire a viselor orientale de vise, de tihnă şi plăcerĭ.

Palatul de sticlă cel maĭ luxos între toate şi maĭ celebru e al prinţuluĭ din Agra, care pluteşte toată vara pe Djamma, afluent al Gangeluĭ. Indată ce căldura devine prea mare, prinţul, cu tot neamul se mută în palatul plutitor.

Instalaţia e de o bogăţie somptuoasă, orientală şi fantastică. Mătăsurĭ şi fire scumpe îmbracă zidurile; mobilele sunt împodobite cu aur şi piétre scumpe, covoarele aŭ culorĭ feerice. Cîntăreţe de harfe şi dansatoare dilectează neamul princiar în timp ce palatul pluteşte lin pe suprafaţa apeĭ, — fără ca primejdia naufragiuluĭ saŭ barem a.... reumatismuluĭ să întrerupă voluptoasa vilegiatură princiară.

Cu toată civilizaţia noastră, Orientul ne-a întrecut în toate. Un exemplu maĭ mult e în invenţia pe care am pomenit-o aci, cu toată nostalgia ce ne trezeşte în mijlocul arşiţelor noastre contra cărora Ştiinţa modernă n'a găsit încă leacul.

Şi doară avem ape, sticlă şi cristal....

Boiĭ Primărieĭ

Socotim că părinţiĭ vitregĭ aĭ oraşuluĭ nostru s'ar îmbolnăvi dacă ar trece o zi fără să aibă o încurcătură — căcĭ dacă ar fi altfel, 'şĭ-ar fi luat cîmpiĭ de mult.

Judecaţĭ:

Buget n'aŭ, căcĭ nu li s'a votat împrumutul; parale n'aŭ, fiind-că n'aŭ buget; neavînd parale, n'aŭ de unde da diurne — şi dacă nu daŭ diurne, n'aŭ consilierĭ.

Ca să iasă din această dilemă, primăria, după planul ciapkin al ciapkinuluĭ d. Tacu, a dat 1000 de leĭ arvună pentru 40 de boĭ cu a căror carne să rupă cartelul măcelarilor.

Nu vă închipuiţĭ cîte planurĭ se cuprindeaŭ în această socoteală a primuluĭ ajutor: întîiŭ, şi cel maĭ de căpetenie scop, era că se creiază o diurnă de 40 de leĭ pentru d. Ghica; al doilea, se cumpăra şi se vindea — şi din operaţiunile acestea, remîne în tot d'auna cît de cît; al treilea, se dedea consiliuluĭ ocazia de a se putea lăuda la alegerĭ că a ieftinit preţul cărneĭ măcar pentru o zi.

Dar ce se întîmplă?

Intîiŭ, primăria a fost un moment în primejdie să piardă arvona fiind-că n'avea parale să scoată boiĭ; al doilea, după ce, cu chiŭ cu vaĭ, a obţinut de la minister aprobare să ia 700000 de leĭ din fondul milioanelor şi aŭ plătit boiĭ, s'a constatat că diurna şi cheltuielile făcute cu eĭ le aŭ îndoit preţul; al treilea, socotindu-se cantitatea de carne şi preţul cu care se vinde actualmente în piaţă, s'a văzut că, dacă boiĭ primărieĭ s'ar vinde sub preţul de azĭ, s'ar pierde capitalul, saŭ, ca să se intre în capitalul cheltuit, trebue să se vîndă cu preţul măcelarilor.

In această dilemă, d. Gane a fugit şi a scris d-luĭ Tacu să vie ca să descurce treaba; d. Tacu a chemat pe d. Ghica ca să dea socotelile — iar d. Ghica 'şĭ-a dat demisia ierĭ pe ziua de 12.... Iulie.

Şi nu s'a isprăvit. Am să vă maĭ povestesc mîine.

Tîlhăriile din Huşĭ

Sunt puţine oraşe în ţara romînească de care să'şĭ bată joc stăpînirea cum face cu oraşul Huşĭ.

Prefectul, un felcer neisprăvit, se ţine toată ziua de intrigĭ ca să'şĭ îndrepte situaţia politică; procurorul, o secătură golaşă, cerşeşte toată ziulica cîte o privire bine-voitoare din partea bonelor; primarul nu face nimic şi poliţaiul face ca primarul. Şi în vremea asta, tîlhariĭ jefuiesc şi sparg casele oamenilor ziua 'n amiaza mare.

In cursul luneĭ Iuliŭ s'aŭ făcut patru spargerĭ: una, la femeea Catinca Curteĭ, unde bandiţiĭ aŭ spart zidul, aŭ întrat în casă, aŭ încărcat tot ce aŭ găsit şi aŭ plecat recomandînd femeeĭ şi uneĭ fete care stetea cu dînsa să nu dea alarma că le omoară; peste cîte-va zile s'a spart prăvălia d-luĭ Dimitrie Munteanu, un negustor de treabă, şi 'ĭ s'aŭ furat 270 de leĭ pentru că, din fericire, hoţiĭ n'aŭ dat peste locul unde 'şĭ ţinea negustorul paralele. La vre-o două săptămînĭ s'aŭ spart alte două case şi s'aŭ furat toţĭ baniĭ şi giuvaerurile găsite la îndemînă — căcĭ tîlhariĭ, oamenĭ practicĭ, nu se încarcă cu obiecte greŭ de transportat.

Şi poliţia, stupidă cum se cade să fie un serviciŭ care atîrnă de prefectul Munteanu şi de procurorul Cojan, a arestat, ca autorĭ aĭ tîlhăriilor, pe nişte copiĭ din clasa a treia de gimnaziŭ, pe carĭ a trebuit să'ĭ pue în libertate a doua zi!

Pe lîngă aceştĭ tîlharĭ carĭ jăfuiesc casele din oraş, s'a maĭ ivit o bandă care cutrieră viile şi fură vin de la crame. După ce bandiţiĭ îşĭ umplu vasele cu vin ca să le ducă în tîrg de vînzare, lasă caneaua deschisă la vase pentru ca vinul rĕmas proprietaruluĭ să curgă jos.

Locuitoriĭ din Huşĭ ar trebui să facă un monument pentru a nemuri memoria slujbaşilor administrativĭ de azĭ.

ACTUALITATI

Legea de Fier

S'a întîmplat în săptămîna trecută un fapt aproape ne auzit, — rar în tot cazul. Aproape într'o zi patru catastrofe de drum de fier, urmînd — maĭ micĭ — maĭ eĭ catastrofe de la Gmünd, în Galiţia.

Noĭ încă am avut onoarea — cetiţĭ o-roarea — unuĭ asemenea eveniment şi deja telegraful a transmis cetitorilor noştri amănuntele deraiăriĭ de care pomenim.

La noĭ, ce-ĭ drept, catastrofele de natura aceasta sunt maĭ rare, pentru motivul simplu că avem încă o linie de fier începătoare; avem iuţeala trenurilor mult maĭ mică decît aiurea. Şi catastrofele sunt un corolar nelipsit al desvoltăriĭ mecaniceĭ, al progresuluĭ în mijloacele de comunicaţie.

Legea e fatală, — cumplita lege de fier de care vorbeam într'un număr trecut. In toate zilele ne riscăm viaţa în timp ce profităm de marile binefacerĭ ale civilizaţieĭ moderne. Intîmplarea, de neînlăturat, e cu atît maĭ de temut cu cît e neprevăzută şi neasteptată. Firea omuluĭ e, din fericire, astfeliŭ întocmită, încît rar, prea arareorĭ ne împovoară gîndul de moarte, putinţa sfîrşituluĭ celuĭ de a pururĭ.

Cu toate acestea el ne pîndeşte pretutindenĭ, fără milă, fără încetare, legat de toate formele civilizaţieĭ care în aparenţă sunt menite a ne da siguranţă, uşurinţă şi mulţămirĭ.

Emancipaţĭ de însăşĭ forţele naturĭĭ a tot puternice, am ajuns abia aci că ne încredinţăm viaţa în mîna unuĭ singur om, — bună oară cum ar fi conductorul unuĭ tren saŭ cîrmaciul unuĭ vapor.

S'a vorbit cu marĭ elogiĭ de maşinistul trenuluĭ deraiat la Gmünd; de curînd s'a acordat «legiunea de onoare» după propunerea unuĭ scriitor, mecaniculuĭ care a dat dovezĭ de adevărat eroism în devotament, cu ocazia ultimeĭ ciocnirĭ de trenurĭ în Franţa. Dar întîmplările acestea ne dau prea puţină siguranţă: ele ne fac încă să simţim maĭ mult cît e dezarmat omul în faţa propriilor sale creaţiunĭ superioare luĭ însuşĭ. Şi ne umileşte din zi în zi maĭ mult constatarea tristă, senzaţia că ne încătuşează la tot pasul crunta lege de fier, nu numaĭ sub forma descoperită de uniĭ economiştĭ.

LA NOI....

Rĕŭ e la noĭ.

Nu e apă — şi fondul pentru apă se evaporează pe zi ce trece.

Nu sunt parale, căcĭ diurnele consilierilor şi speculaţiunile nenorocite cu boiĭ şi cu cele-l'alte animale ale primărieĭ aŭ secat toate isvoarele de veniturĭ.

Administraţie nu e, fiind-că primarul se ocupă cu afacerile *Naţionaleĭ*, primul ajutor cu moşiile statuluĭ, secundul face băĭ la Mehadia — şi consilieriĭ sunt împărţiţĭ în două tabere: uniĭ carĭ nu se duc pe la primărie pentru că n'aŭ ce face acolo, şi alţiĭ carĭ se duc la primărie fiind-că n'aŭ ce face aiurea.

Igienă n'avem, fiind-că consiliul sanitar e de două vopsele: colectiviştiĭ sadea nu pot să lucreze, pentru că nu li se permite să ia măsurĭ în potriva coreligionarilor politicĭ — şi anticolectiviştiĭ nu pot lucra din pricina opoziţieĭ ce le fac colectiviştiĭ.

De nicĭ unele n'avem, — par'că trăim în casă pustie.

Nastradin Hogea, sărac lipit pămîntuluĭ, se plimba într'o zi cu fiu-săŭ pe stradă.

La o răspîntiie întîlnesc un cortegiŭ funebru. O rudă a mortuluĭ se jălea:

— Plecĭ de la noĭ, unde aveaĭ de toate, şi te ducĭ unde nu e nicĭ casă, nicĭ masă, nicĭ bucurie, nicĭ vorbă bună...

Şi fiul luĭ Nastradin, întorcîndu-se către tată-săŭ, zice, după ce ascultase jălania:

— Bagĭ de seamă tată? Mortu ăsta se duce la noĭ....

Ywann.

Impresiunĭ din Vosgiĭ francezĭ.

Luxeuil les bains

Calitatea mea de familist şi patriotismul doctorilor din Paris, m'a făcut să-mĭ stabilesc cartierul general al excursiunilor mele, pentru prima lună de vacanţie la Luxeuil les bains.

De sigur că n'aţĭ auzit nicĭ odată numele vilegiatureĭ mele. Pot să vă spun şi eu că întăia dată mi s'a întîmplat să trăesc într'o localitate de băĭ, unde să nu găsesc nicĭ un romîn, unde localniciĭ n'au auzit încă de numele romîn.

Luxeuil este un mic tîrguşor în Vosgiĭ francezĭ, cam la 20 kilometri departe de frontiera răsăriteană a Franţeĭ, situat între oraşelele Belfort şi Epinal.

In tot estul Franţeĭ există următoarele localităţĭ de băĭ şi ape minerale:

Vittel, Contrexéville, Martigny, les bains, Bourbonne les bains, Bains les bains, Bussang, Plombières şi Luxeuil. Toate aceste băĭ se află în Vosgĭ şi destul de aproape una de alta. Toate aceste, afară de Plombières şi Luxeuil, sunt numaĭ *villes d'eaux*, adecă localităţĭ în care cura principală stă în băutul apelor localităţeĭ. In unele dintr'însele se află şi stabilimente de hidroterapie, dar nu într'aceasta stă cura principală a localităţeĭ. Pot să adaug că francezii, nicĭ nu pun chiar vre-un preţ pe hidroterapie.

Luxeuil şi Plombières, însă, sunt băĭ termale, cu apă a căreia temperatură variază între 20—70° şi clasificate ca ape saline şi feruginoase.

Toate băile din Vosgi aŭ luat o mare desvoltare sub imperiu, cînd Napoleon III, îşĭ trecea toate verile la Plombières. Prezenţa Curţeĭ a făcut să se rîdice nu numaĭ Plombières, dar şi tóte celelalte băĭ vecine.

Din toate aceste băĭ, cele carĭ au o reputaţie universală sunt Contrexéville şi Vittel.

Se pare că apa acestor localităţĭ e priincioasă tuturor artriticilor, gutoşilor, bolnavilor de rărunchi, etc. Cura e scurtă: de 21 zile. Nicĭ n'ar putea rezista poate bolnaviĭ, la o cură maĭ îndelungată. Cura stă în a bea pe nemîncatele 8—12 pahare de apă. Doctoriĭ germanĭ, chiar, susţin că eficacitatea cureĭ, stă nu în proprietăţile specifice ale apeĭ din localitate, ci în spălarea aparatuluĭ digestiv prin marea cantitate de apă, pe care o bea pacientul.

Ca natură, atît Contrexéville cît şi Vittel, au poziţiĭ insignifiante. Ambele sunt la începutul Vosgilor. Cel maĭ înalt pisc din Vosgi are 1400 m. deasupra niveluluĭ măreĭ. La începutul Vosgilor nu găsim de cît deluşoare. Şi Contrexéville şi Vittel sunt compuse dintr'un mic parc, în care se află izvoarele şi 10—15 otelurĭ prin prejur. In otelurile stabilimentuluĭ găseştĭ tot confortul modern, fără însă ca exploatarea otelierilor să-ţĭ scoată pe nas acest confort. Viaţa costă între 8—15 leĭ de persoană.

Nu se plăteşte taxă de băĭ. Ca distracţie, pe lîngă muzica care cîntă în parc, este un Casino unde să joacă căişoriĭ, cărţile şi în fie-care sară teatru sau concert. Vizitatorul care ia un abonament la cazino, plătind 25 leĭ pe sezon, are dreptul să asiste la toate reprezentaţiile teatrale.

Decĭ cu 1 leu 50, aĭ un loc rezervat în teatru în fie-care sară. Aziştĭ maĭ totdeauna la un teatru admirabil.

Patroniĭ cazinurilor de la diferitele băĭ sunt înţeleşĭ, în cît pot să aducă foarte bune trupe pariziane carĭ, cu acelaş repertoriu, fac turneul tuturor băilor. Aicĭ la Luxeuil am asistat la spectacole, pe carĭ la Iaşĭ nu le-am putea avea nicĭ cu 10 leĭ stalul al doilea.

Băile din Vosgi îs foarte puţin frecventate. Contrexéville nu trece de 5000 vizitatorĭ şi Bussang de 1000. Aceste sunt cele 2 extreme. Afară de Martigny, toate băile îs proprietatea statuluĭ şi sunt date în antrepriză pe un mare număr de anĭ: 15—30 în general. Maĭ toate sunt exploatate de societăţĭ anonime. Capitalurile franceze eftenindu-se, au început a-şĭ găsi debuşeurĭ în exploatare de restaurante, de otelurĭ, de băĭ etc. Aceasta contribue pentru mult la faptul că băile franceze îs între cele maĭ eftine din lume. Afară de Trouville şi Biarritz, un om modest poate trăi la or care bae cu o cheltueală de 5—10 leĭ pe zi.

Cele maĭ vechĭ din băile Vosgilor sunt Plombières şi Luxeuil. Ambele aŭ fost fundate de romanĭ. Natural că urma lor s'a perdut mult timp, dar desgropate în secolul nostru, noiĭ organisatorĭ aŭ pu-

tut utiliza o mare parte din lucrările vechĭ.

La Plombières, una din băile de aburĭ constă într'o vastă sală în care vaporiĭ sunt produşĭ prin evaporarea apeĭ dintr'un puţ cu o temperatură de 72°. Apa în acest puţ vine printr'un mare tub metalic aşezat de romanĭ.

Ca natură, din toate băile Vosgilor, Plombières şi Bussang sunt cele maĭ bine situate. Bussang e situat în crieriĭ Vosgilor, la o departare de 4 kil. de Bullon d'Alsace, cel maĭ înalt pisc din Vosgiĭ francezĭ (1280 m.) şi la hotarul Franţeĭ. Cincĭ sute de metri maĭ departe de isvorul de apă de pe teritoriul german. La 100 metri de acelaş isvor, se află isvorul Moseleĭ care e mare cît un fund de balercă, din care începe un pîrăuaş, lat de 2 centimetri.

Bussang e o bae cu totul nouă. Tot meritul său stă, pe lîngă posiţia de munte, într'un isvor de *borvis*.

Plombiéres are o posiţie cam ca Carlsbadul, mult maĭ mic bine înţăles saŭ ca Slănicul nostru. O vale foarte îngustă, dar munţiĭ încunjurătorĭ sunt complect împăduraţĭ cu brad. Arta a ajutat puternic natura, în cît a făcut din Plombières un juvaer de bae.

In toate băile Vosgilor, în afară de Luxeuil unde se află corespondentul dv., nu se află Romînĭ de cît la Vittel şi Contrexéville, şi încă şi aci foarte puţinĭ.

Aŭ făcut cîte un sezon la Vittel familia Sipromo, d. Charissy şi d. Fermo toţĭ din Bucureştĭ, la Contrexéville d-niĭ Stoicescu fost ministru liberal şi amicul nostru d. Olănescu fost ministru conservator.

La nicĭ una din aceste băĭ, nu se publică liste de vizitatorĭ. Numele vizitatorilor, înşirate pe liste scrise de mînă, sunt afişate pe pereţiĭ pavilionuluĭ în care se beŭ apele. Ziarele «Petit Journal» şi Petit Parisien publică suplimente bisăptămînale cu numele vizitatorilor, suplimente carĭ se daŭ gratuit celor ce cumpără aceste jurnale.

In curînd despre Luxeuil şi escursiunile sale.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Compatrioata noastră, cîntăreaţa *Nuovina* a obţinut marĭ succese în timpul vacanţeĭ pe la marile staţiunĭ balneare din Franţa. Intr'o corespondenţă din „Evian les Bains" se zice că artista e în toată seara „îngropată sub florĭ."

Iată o îngropăciune de invidiat.

*

Italia literară discută actualmente noutatea zileĭ: premiul Milli, cîştigat anul acesta de o milaneză, Sofia Bisi Albini. Premiul acesta, de aproape două miĭ de leĭ anuale, are o foarte interesantă istorie. Numele îĭ vine de la Granina Milli, poetă de mare talent, născută în mizerie deplină. De la o vreme damele italiane se interesază de soarta poieteĭ şi-ĭ instituiră un premiu anual, care după moartea Graninei a continuat a fi distribuit „uneĭ femeĭ italiane care din condiţiĭ de inferioritate materială se va fi înălţat la o superioritate intelectuală."

Anul trecut celebra poetă Ada Negri, institutoare săracă dar poiet de geniu a obţinut cu unanime voturĭ premiul „Milli." Acum însă, cînd s'a îmbogăţit şi de banĭ şi de glorie, ea însăşĭ a desemnat pe urmaşa sa, poieta Sofia Albini, în condiţiunĭ vrednice de a fi răsplătite.

*

La Dublin s'a serbat cu mare pompă punerea primeĭ pietre fundamentale pentru statuia luĭ Wolfe Tone, şeful răscoaleĭ irlandeze în 1798. Ceremonia a fost precedată de o mare demonstraţie la care aŭ luat parte delegaţiĭ irlandeji din toate ţările străine ca şi din Anglia.

*

Aftonbladet — Curierul sereĭ— din Stockholm a primit ştirĭ despre expediţia Stadling care a pornit în căutarea luĭ Andrée. Exploratoriĭ aŭ vizitat coasta de nord a Siberieĭ, gurile fluviilor marĭ, fără a găsi urme de trecerea luĭ Andrée.

Modeste Cornil, profesor de drept civil la universitatea din Bruxelles, a murit zilele acestea.

*

Presa americană pare că s'a înşelat în combinaţiile sale războinice. Tiragiul ziarelor s'a urcat în adevăr, ba încă în chip fenomenal; dar anunciurile aŭ scăzut în aceeaşĭ proporţie şi după cum se ştie reclama comercială este adevaratul izvor de cîştig al preseĭ moderne.

Un ziar cotidian primind dăunăzĭ felicitărĭ pentru mărirea enormă a tiragiuluĭ, directorul răspunse ca „nu sunt astăzĭ şase ziare marĭ americane care să-şĭ scoată cheltuielile."

*

Imparatul Austrieĭ a decorat pe d-na Pescova din Praga, publicistă de mare talent şi în acelaşĭ timp pedagogă excelentă.

Intre altele ea a construit un edificiŭ imens unde se prepară două miĭ de eleve bohemiene şi cehe de toate studiile universitare.

*

Cele maĭ numeroase accidente de drum de fier, după ultima statistică, s'aŭ întîmplat anul acesta în Germania: numaĭ în Iulie s'aŭ înregistrat 226, — însă „numaĭ" cu 60 morţĭ. Cifra de mai sus dă un accident la 176 kilometri.

A doua ţară în frequenţa accidentelor — este Anglia.

EPIGRAMĂ

DECORAŢIĬ

Unul din **fenomenele rare** e „ploaia de stele".

ASTRONOMIA

Ce a stabilit ştiinţa,
Că-ĭ ceva fenomenal,
O desminte-aproape zilnic
„Monitorul-Oficial".

Riga.

DIN VACANŢA

Paris 30 Iulie.

Mult am stat pe gîndurĭ cam ce ar fi de scris despre Paris. Şi eram în dreptul mieŭ. Intăiŭ că Parisul e prea cunoscut de mulţĭ din aĭ noştri. Cum în vechime ar fi rîs un Roman, dacă s'ar fi pus să spue cum e Roma aşa şi azĭ pentru un om ce se respectă e lucru prisoselnic a spune cum e Parisul.

Orĭ cît şi-ar cerca cineva condeiul, tot n'ar putea descrie haosul acesta de oraş numit Paris. Am văzut Moscva din clopotniţa cea mare a luĭ Ivan Groaznicul, în Kremlin. E impunătoare vederea aceluĭ masiv de clădirĭ, ce-ţĭ dă din înălţime ideea de cerc, în care miĭ de turle aurite îţĭ sclipesc văzuluĭ. Cu totul deosebită e impresia ce-ţĭ face Parisul văzut din turla Notre-Dame, din Coloana Bastilieĭ, din cupola Montmartre saŭ din grandiosul Tour Eiffel. Impresia de color e maĭ mare. Acel lanţ nesfîrşit de case marĭ şi înalte, negre de vreme — căcĭ toate sînt de piatră—peste care plutesc icĭ şi colea cîteva clădirĭ maĭ înalte: Panteon, Invaliziĭ, St. Suplice, Trocadero etc. îţĭ daŭ ideia de mare, de grandios, în care tu individ rămîĭ turtit de micimea ta.

Maĭ ales cînd te afli supt Tour-Eiffel simţeştĭ impresia penibilă a colosuluĭ, ce pare că se prăbuşeşte asupra-ţĭ. Tot aşa şi *grande roue*, care se face pentru expoziţia din 1900, şi a căruĭ diametru e de 100 m. cu 42 cabine marĭ de încap în fiecare 20 persoane.

Cît de întinderea Parisuluĭ e de ajuns a spune că de 3 septămînĭ de cînd staŭ şi încă nu pot zice că l'am răzbătut în lung şi în lat. Totdeauna rămîne ceva de văzut încă şi mîngîiat cu aceasta mĕ opresc de a vorbi de Paris, ci de a-mĭ reculege cîte-va impresiunĭ ce le-am simţit eŭ.

Ca Romîn a căruĭ cultură este pe jumătate romînească, dacă nu maĭ mult franceză; cu cunoştinţele literare şi istorice despre Franţa, natural că momentul cînd am pus piciorul pe pămîntul Francez a fost tot aşa de emoţionant ca şi la orĭ-ce lucru, ce-l aĭ întăi în gînd şi apoĭ în simţirĭ.

O zi întreagă am colindat cu ochiĭ drumul de la Avricourt la Paris. Nimic nu-ţĭ dădea a înţelege că faţă cu asemenea cîmpiĭ şi sate să poposeştĭ sara într'un haos ca Parisul. E drept că s'a zis: *Franţa e Parisul.* Tae Parisul de pe harta Franţeĭ şi n'a remas nimic; aşa de mult centralisarea de secule a concentrat totul la Paris.

In drum vederea ţi-e atrasă de lungul canal, care leagă Parisul cu Strasburg, Sena cu Marna şi cu Rinul. Miĭ de şlepurĭ trase de caĭ duc şi aduc produse industriale din şi în Paris. Capătul acestuĭ lung canal, din care numaĭ canalul *Ourcq*, ce leagă Sena cu Marna are 83 km. se isprăveşte în basinul *la Villete* (Paris), unde se face un mare transport de pietre de construcţie. Canalurile în Franţa aŭ o vechime de seculĭ şi ele aŭ ajutat şi ajută la desvoltarea comerţuluĭ şi industrieĭ, cînd trenurile nu eraŭ încă. După cum pe Prutul nostru se trag şlepurĭ cu boiĭ până în sus la Nemţenĭ, aşa şi pe canalul lung al Marneĭ, ce e ca o lungă şoşea cu alee de-o parte şi de alta, miĭ de oamenĭ îşĭ capătă hrana din cărăuşia asta: trag cu caiĭ şlepurile. Apoĭ fabricĭ înşirate de a lungul canaluluĭ şi a drumuluĭ de fer îţĭ dă idee de o naţiune harnică, care pe lîngă patriotismul nebunesc are şi hărnicia muncii.

Ajuns la Paris am tras în cartierul latin, Pl. St. Michel. Asemene am ţinut a cunoaşte maĭ bine acest cartier, care are un istoric deosebit în istoria Parisuluĭ. Viaţa sgomotoasă a studenţilor e şi azĭ ca şi în vechime. Ce deosebire mare între viaţa de stradă din Viena, orĭ Rusia şi Paris! Ca să-şĭ facă străinul idee de stradă, de viaţa vagabondă ce-o duc miĭ de femeĭ în Paris, să stea o noapte de Sîmbătă la casinurile de pe lîngă Sorbona. De cum amurgeşte păserile de noapte îşĭ iaŭ locul la mese; întăiŭ singuratice; comandă o bere, o limonadă, pe care o plăteşte cel întăiŭ venit, care ştie că e bine venit la masa cu dama singuratică, de şi nu e poftit. Intr'un ceas, două, casinul e plin; şi pune-te pe rîsete şi chiote de se face ceasul două de noapte şi sgomotul e ca şi la 9. Multe din ele umblă pe stradă în costum de bicicliste; unele sunt duse pe umerĭ de unĭ şi alţĭ; în sfîrşit o viaţă decadentă, de care ne apropiem noĭ Romînii. Doar nu în zadar e maĭ la deal ceva *Bonllier*, vestitul Bal mobil a luĭ Eminescu din satira III-a unde cocotele şi studenţiĭ îşĭ petrec viaţa.

Cîţĭ din miile de studenţĭ nu-şĭ pierd tinereţa pe la aceste cafenele! Am fost însă şi la biblioteca Naţională. In vasta sală de lucru am văzut sute de persoane—studenţĭ şi curioşĭ — carĭ lucraŭ în linişte. Iată un contrast izbitor; de oare-ce acelaş student sgomotos la Bonllier, e harnic şi muncitor la bibliotecă.

Parisul e oraşul contrastelor. Nu numaĭ că vezĭ tot soiul de *mutre,* dar maĭ ales în viaţă. Sus la Montmartre e şcoală de călugăriţe; evlavie, religiositate, credinţa, castitate. Fie. Toată ziua se înalţă rugăciunĭ la cel prea înalt de gurĭ vinovate azĭ nevinovate. Sara la picioarele Montmartruluĭ se desfăşură viaţa parisiană modernă. Du-te la teatrul *Cigalle* — porcăriĭ groase îţĭ aud urechile; du-te la *Moulin rouge* şi aĭ să vezĭ cum nevoia face din om neom: femeĭ tocmite să joace ridicînd poalele să li se vadă cele nevăzute. Proastă meserie şi greţoasă, căcĭ se face de silă, de nevoe, de lipsă, nu de ştrengărie.

Vizitînd cimitirele simţeştĭ micimea şi relativitatea glorieĭ omeneştĭ. In special cimitirele Père-Lachaise, care cuprinde în sine cele maĭ multe gloriĭ ale Franţeĭ, te face duios şi melancolic. Din miile de morminte, am recetit sute de nume cunoscute, nu de regĭ saŭ împăraţĭ, ci de oamenĭ de ştiinţă, a căror oseminte zac în liniştea eternă a mormîntuluĭ, după ce aŭ zguduit cu inteligenţa lor în viaţă societatea omenească. De la Abelard şi Eloise, până la Lavoisier şi Musset, iată o întreagă pleiadă de nume, care te opresc la fiecare pas, meditînd.

Dar ce să mă duc cu condeiul la ceĭ înalţĭ, cînd Parisul e oraşul vieţiĭ!

Gh. Ghibănescu.

CIANGKRAMANA

Ciangkramana este un cuvînt sanscrit care cuprinde în sine ideia de a săvîrşi progrese repezĭ, şi de care budiştiĭ au făcut uz pentru a arăta locurile de primblare unde adepţiĭ se reunesc pentru a se deda studiuluĭ şi meditaţiuneĭ. M. Leon de Rosny şi-a imaginat de a'l adopta, modificînd puţin sensul primitiv, pentru a da un nume primblărilor ştiinţifice organizate, în scopul de a da auditorilor săĭ din Sorbona deslușirĭ complimentare şi contradictoriĭ asupra budismuluĭ şi a celor-lalte religiunĭ din extremul orient. Cuvîntul, de alt-mintrelea, n'a fost inventat de către profesorul, de Rosny, carĭ s'a mărginit a întrebuinţa simplul termen de *Excursiunĭ filosofice.*

Aceste excursiunĭ amintesc plimbările peripatetice din anticitate. Ele procură un mijloc excelent de a da învăţămîntuluĭ filosofieĭ un caracter practic.

Prima ciangkramana a avut loc în pădurile de la Chaville, iar a doua la Verssailles, într'o alee umbroasă. Cincĭ-sprezece persoane au luat parte, pentru prima oară, la ciangkramana. Grupaţĭ în jurul profesoruluĭ, uniĭ de o parte, alţiĭ de altă parte *upasakas-iĭ* (auditoriĭ cursuluĭ budismuluĭ) n'au încetat un moment de a discuta problemele cele maĭ frumoase din marea filosofie indiană. S'a discutat mult asupra teoriilor vechĭ şi moderne ale transformismuluĭ în raporturile lor cu ideile budice şi maĭ ales asupra faptelor relative la localizarea gîndireĭ în organismul animal. Chestiunea arteĭ budice, în asemănarea sa cu arta grecească din epoca luĭ Alexandru cel Mare, a fost de-o potrivă discutată, şi profesorul a dat cu această ocaziune un rezumat foarte interesant despre descoperirile însămnate făcute asupra acestuĭ subiect de către d-rul Leitner de Voking.

După ce plimbarea s'a terminat unul din asistenţĭ întrebă dacă studiul budismuluĭ n'ar putea fi cultivat cu ardoare de către persoanele carĭ trăesc în sînul credinţeĭ creştine. Profesorul a răspuns că din moment ce cineva nu se ocupă de budism de cît din punctul de vedere ştiinţific şi filosofic, studiul săŭ, departe de a întoarce pe buniĭ creştinĭ de la credinţa lor, nu poate avea alt resultat de cît a întări în eĭ iubirea de adevăr şi sentimentul de dragoste către toate creaturele. «Nu vroiŭ să mă ocup cu nicĭ un titlu din ceia ce s'ar putea asămăna cu o propagandă religioasă oarecare, a zis M. de Rosny; dar nu pot împedeca pe aceia carĭ învaţă cu dragă inimă studiul budismuluĭ de a se crede obligaţĭ de a reveni la principiile severe şi la austerităţile carĭ caracterisaŭ pe primiĭ creştinĭ.

— Oh! aveţĭ dreptate, a zis atuncĭ unul dintre asistenţĭ; de cînd mă ocup de budism am devenit cel maĭ severpentru mine însumĭ; am îndreptat cîteva din defectele mele şi iubesc pe D-zeŭ cum nu-l iubisem nicĭ odată:

Ciangkramana maĭ avu loc în urmă la care asistenţiĭ veniseră în număr maĭ mare.

INFORMAŢII

La serbările săseştĭ din Braşov, carĭ aŭ început de Vinerĭ şi vor dura pînă Jouĭ, sunt reprezentate toate instituţiile culturale romîne din Transilvania.

Asociaţiunea Transilvană pentru literatura şi cultura poporuluĭ romîn e reprezentată prin archimandritul dr. Ilarion Puşcariu şi prin secretarul eĭ, d. dr. Cornel Diaconovich.

Cu ocazia dezvălireĭ statueĭ luĭ Honterus, va vorbi şi un Romîn.

Participarea oficială a instituţiilor culturale romîne a produs o excelentă impresiune asupra Saşilor.

— —

Zilele trecute a fost prin judeţele Dorohoĭ şi Botoşanĭ un frig simţitor, datorit vîntuluĭ de la nord care bătea mereŭ.

O mică schimbare de temperatură de felul acesta s'a observat şi pe la noĭ.

— —

D-na Béatrice Murnu este numită, cu titlu definitiv, profesoară de ştiinţele naturale şi de higienă la externatul secundar de fete din Iaşĭ.

— —

Mare activitate la iarmarocul de la abatoriŭ. Sunt veniţĭ negustorĭ din Rusia şi din o mulţime de localităţĭ de peste Milcov. Transacţiile sunt numeroase şi se fac în condiţiĭ splendide.

Perechia de boĭ ajunsese erĭ pînă la 560 de leĭ.

———

Ministrul de domeniĭ a confirmat numirea d-luĭ dr. Konya ca secretar al comisiuneĭ districtuale şi ca agent pentru participarea Romîniei la expoziţia din Paris, secţia Iaşĭ.

— —

Ministerul de interne a aprobat votul consiliuluĭ municipal din Iaşĭ, hotărînd ca strada Găreĭ, din acest oraş, să poarte pe viitor numele de bulevardul Ferdinand.

— —

Băiatul Dimitrie Macoveĭ a fost arestat la secţia III-a, fiind surprins de sergentul din punct pe cînd vroia să sustragă din cutia de scrisorĭ de la farmacia Sbizevschi, prin ajutorul unuĭ cîrlig, scrisorile din cutie.

———

Sub-comisarul Răpeanu a arestat la secţia V-a pe Neculaĭ Munteanu, care a încercat să împuşte pe Neculaĭ Timofti, din comuna Holboca, din cauza uneĭ vechĭ urĭ.

— —

Astă noapte, pe la ora 2, în strada Apeduc No. 36, la casele locuite de David Iancu, ceauş, a isbucnit un foc, aprinzîndu-se colţul acoperămîntuluĭ uneĭ cămărĭ care comunică cu acoperămîntul caseĭ. A ars o bucată ca de un metru şi jumătate. Prinzîndu-se imediat de veste, focul a fost localizat de vecinĭ încît la sosirea pompierilor era stins deja. Casele eraŭ asigurate la societatea *Dacia Romînia*, pentru suma de 1400 leĭ. Focul se crede a fi fost pus.

———

Podgoreniĭ din comuna Copoŭ aŭ aplicat viilor lor, atinse anul trecut de boala *Wildev*, tratamentul întrebuinţat în străinatate, anume stropitul cu pulverizatorul *Vermorel*, ast-fel—că, deşi viile şi în anul curent vor da puţină roadă din pricina ziseĭ boale, s'aŭ îndreptat însă într'atîta în cît viţa nouă este foarte dezvoltată şi promite o recoltă abondentă pentru anul viitor. Cît pentru anul curent, recolta este foarte slabă în toată Moldova, afară de judeţul Huşĭ, de unde se anunţă o recoltă excepţională. Lucrul pare a fi cam exagerat, şi vestea e răspîndită de crişmarĭ pentru a împiedica urcarea preţuluĭ vinuluĭ, care creşte în fie-care zi.

— —

Locuitorul Gheorghe Sotiri, din Moineştĭ, a reclamat serviciuluĭ de siguranţă că azĭ dimineaţă, pe la oarele 4, pe cînd se întorcea de la iarmaroc, 'ĭ-aŭ ieşit inainte, pe dealul Şorogarilor, doĭ indivizĭ şi maltratîndu-l 'ĭ-aŭ luat de la briŭ suma de 120 de leĭ pe care îĭ avea din vînzarea boilor. In urmă tîlharii a dispărut.

———

Sergentul de noapte Silişteanu Neculaĭ, din punctul Zoe, a fost găsit leşinat la post. Cauza este o hernie de care numitul sergent suferia.

Sub-comisarul Costinescu de la secţia III, găsindu-l în această stare, a ordonat transportarea luĭ la spitalul Sf. Spiridon, unde'ĭ s'a dat îngrijirele necesare de d-ra A. Macarovicĭ internă de serviciŭ.

— —

D. Atanasiu, şeful staţieĭ Iaşĭ, terminîndu-şĭ congediul, 'şĭ a reluat serviciul.

— —

Aseară a fost adusă la spitalul Sf. Spiridon femeea Tasia Simion, din Băltenĭ, care căzînd dintr'un car, ş'a cauzat o fractură la antebraţul drept.

— —

Corul bisericeĭ Banu, de sub conducerea d-luĭ I. Vasiliu, a început să cînte de Duminică, 9 August. Cele-l-alte corurĭ sunt în vacanţă încă.

PATERNITATE

NUVELĂ 4)

de

ADELE SCHREIBER

—■—

Intr'un colţ şedea Theodor Wellner; părea neatins de veselia celorlalţĭ, privea tăcut înaintea luĭ.

Guido se îndreptă spre iel: Cum maĭ merge, ce facĭ, flăcăule tomnatec?"

«Festivez adio al meŭ».

«Adio, dar ce te-a apucat?»

«Da, te-am căutat odinioară: aĭ să găseştĭ carta mea la tine acasă. Poimîne părăsesc B., mă duc maĭ întăiŭ pentru puţină vreme la părinţiĭ meĭ, apoĭ peste ocean. Intîmplător a devenit vacant un loc la filiala din New-York. Şi fiind că ieŭ lucrez aicĭ *de* cincĭ anĭ spre mulţumirea lor, vor să-mĭ acorde mie această favoare. Inţelegĭ bine că ieŭ primesc.— Fiind-că am încredere în tine voiŭ să-ţĭ mărturisesc ceva: Sînt foarte strîmtorat în banĭ, din pricina cheltuelilor mele marĭ. Locul de acolo îmĭ va procura cu mult maĭ mult de cît până acuma, dar a pretinde avans mi-ar fi penibil.

«Dar pentru ce atîta înconjur? Cu cît pot să te ajut?»

«Eĭ, 1000 de mărcĭ, de înapoiat peste jumătate de an îmĭ va ajunge.

«Iată cecul meŭ, încasează-l! — Dar, Theodor, îţĭ era aşa de bine aicĭ, mărturiseşte, n'aĭ vr'un alt motiv, care te face să doreştĭ îndepărtarea?»

Theodor rîse silit.

«Ce-'ţĭ trăsneşte ţie. Nimic, plăcerea de a vedea lumea, de a păşi înainte— voilà tout.—Sînt doară destul de tînăr.»

«Fireşte, tu fericitule, cu o jumătate de deceniu maĭ tînăr de cît mine, care păşesc curînd în al patrulea deceniu. In adevăr este deja vreme şi pentru mine, ca să fiŭ maĭ aşezat şi să încep o viaţă maĭ raţională.»

«Eĭ, tare aşĭ maĭ dori să-l văd pe Sennor Don Juan—pe Guido ca burtăverde, va fi o priveliște dumnezeească!»

Guido rîdea, cît de puţin îl cunoşteaŭ cu toţiĭ!

. . . . . .

....Agnes se afla de maĭ multe lunĭ la H.; scria adesea scrisorĭ copilăreştĭ, neînsemnate; şi carĭ totuşĭ nu ieraŭ lipsite de farmec.

Guido a vizitat'o de două orĭ; şi fiind că nu putea să se îndepărteze pentru maĭ multă vreme de la biroul luĭ, a fost nevoie ca să fie înştiinţat telegrafic în momentul hotărîtor. *(Va urma)*

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moşia **Văculeşti**, situată în judeţul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ şi 950 stînjenĭ patraţĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile şi locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patraţĭ.

Această porţiune este divisată prin sentinţa Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 şi executată pe faţa pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ştefan cel Mare No. 90.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ şi magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, şi în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker şi caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 10 August 1898.

Orz 750 hect. lei 4.10. Meiŭ 45 hect. lei 4.50. In 173 hect. lei 12.20. Rapița selbatică 205 hect. lei 6.10. Rapița semnată 60 hect. lei 9. Secară 46 hect. lei 6.20.

Toate în oraș la magasie.

Cît „aur" costă un cancelar de fer

Ziarele din lumea întreagă aŭ studiat pe marele om care a dispărut de curînd. In multe din aceste ziare și sub diferite forme aceeași gîndire a fost formulată: «cine va ști vre-odată cît a costat Bismarck pe lume?»

Cum se calculează aceasta? La primul aspect problema pare nerezolvabilă. Se ghicește cît de puțin că pentru a o rezolvi trebue o demonstrațiune considerabilă, exploatată printr'un spirit metodic. D. Ed. Théry, savantul director al *Economistului European*, posedînd și pe una și pe cealaltă, a încercat rezolvirea acestei probleme. El a deschis dosarele și a tras elementele unui interesant studiu, din care și noi putem scoate la rîndul nostru, liberîndu-l de toate detaliurile technice și de toate coloanele de cifre cari, indispensabile într'un organ special, a fi inutile și împiedicătoare într'un ziar ca *Opinia*.

....In 1865 cheltuelile de ordin militar pentru Europa se ridicaŭ la suma de 2,574 milioane lei, din care 622 mil. pentru marină.

Lovitura de tun de la Sadova răsună. De ocamdată Franța nu'și mărește sensibil cheltuelile militare, tot așa și Rusia.

In 1865 bugetul militar al Franției era de 536 mil.; în 1869 se ridică la 549 mil. și la confederațiunea germană de la 601 la 615 milioane.

Dar aceasta nu era de cît un început. Vine anul teribil, 1870, vine tractatul de Francfort ale căruĭ consecinți după 28 de anĭ apasă atît de greŭ și dureros asupra Franciei. Europa întreagă fu în prada preocupațiunilor, saŭ maĭ bine zis a ținerilor, carĭ o duc pe calea armată. Și aceasta nu făcu de cît să se agraveze din an în an sub sălbatica impulsiune a luĭ Bismarck, neliniștit de a vedea Franța pe care o credea sfărîmată, ridicîndu-se cu ușurință, reparîndu-și dezastrele, găsind un credit maĭ mare ca nicĭ odată, creînd noĭ resurse, reconstituindu-și armata, rectificînd materialul de rezbel și luînd postul acum în fruntea civilizației și a progresuluĭ. Și aceasta atît de repede, cu o ast-fel de ardoare și cu atît succes, în cît cancelarul cercă a resturna din noŭ luméa și pentru a întrebuința propria și brutala-ĭ expresiune «de a sfărîma definitiv furnicarul». Fără intervenirea țaruluĭ Alexandru II, ar fi fost un noŭ rezbel franco-german în 1875.

In acel an cheltuelile militare ale Europei fură de 3.264 mil., maĭ mult cu 644 mil. ca în 1870. Cheltuelile Franției s'aŭ ridicat de la 549 la 665 mil. și ale confederațiunei germanice de la 615 la 1,030 mil.

Din acest an *galofobia* luĭ Bismarck atinge paroxizmul săŭ. Théry ni-l arată căutînd toate mijloacele pentru a atița Europa contra Franției și obligînd-o de a se prepara de o luptă nouă. El sili ast-fel nu numaĭ pe Franța și țările germanice dar pe toate țările Europei, supuse direct saŭ indirect la consecințile politicei sale, de a-și mări armata. Ast-fel că în 1880—81 bugetul militar al Europei era de 3,827 milioane cu o augmentațiune de 563 mil. ca în 1875. Franța și-a ridicat cheltuelile militare la 1,016 mil.

In 1887 totalul cheltuelilor militare ale Europei s'aŭ ridicat la 4,221 mil. Și în 1897 budgetul era de 4,596 mil. Comparînd exercițiul 1895 cu 1897 vedem că cheltuelile militare anuale aŭ crescut cu 2,022 mil. Să observăm că acestea nu sunt de cît cheltuelile *vizibile* de apărare națională înscrise în fie-care an în bugetele regulate. D. Théry face abstracție de cheltuelile relative la drumurĭ de fer strategice, credite suplimentare, și teribilele perderĭ pe care rezbelele din 1866 și 1870 le-aŭ produs în lumea întreagă.

Fără a socoti acestea, politica bismarckiană a costat pe Europa 45 milarde leĭ.

Și aceasta fără a socoti enormele perderĭ pe care mărirea armateĭ permanente le impune economieĭ generale a uneĭ națiunĭ. In 1875 efectivul de pace al armateĭ permanente era de 2 mil. 664 miĭ de oamenĭ, în 1897 era de 3 mil. 121 de miĭ. Dacă comparăm efectivul actual cu cel din 1865, avem o creștere de 800 miĭ de oamenĭ. Și, zice cu drept cuvînt eminentul învățat, fie-care om răpit de la comerț, industrie și agricultură constitue o perdere medie pe zi de 6 fr. pentru toată Europa. Socotiți 300 zile pe an și înmulțiți cu 800 miĭ oamenĭ de «supliment» pe care-ĭ datorim luĭ Bismarck, și veți găsi 200,000 zile de lucru reprezintînd un miliard și jumătate de leĭ lipsă de cîștig annal.

Dar să socotim numaĭ cele 45 de miliarde vizibile pe care treĭ-zecĭ de anĭ de politică bismarckiană le-aŭ costat pe Europa; în aur aceasta ar face 14 milioane și jumătate de kilograme.

Iată această teribilă greutate pe care voința cancelaruluĭ de fer o face să apese asupra mizerieĭ omenesti.

TITUS PANU.

Telegramele Străinătățeĭ

Boala Papeĭ

Roma, 10 August.

Dr. Lapponi vizitînd pe Papa l'a găsit maĭ slab ca de obiceiŭ și 'ĭ-a prescris liniște. In urma acestora, toate audiențele aŭ fost suspendate.

Conflictul franco-chinez

Bangok, 10 August.

Zece agenți de poliție urmărind pe un chinez, aŭ pătruns într'o dependință a legațiuneĭ Franciei. Ministrul Franciei a făcut să se aresteze agenții de poliție și a protestat pe lîngă guvernul siames care a adresat îndată ministruluĭ Franciei expresiunea părerilor sale de răŭ. Guvernatorul din Bangok și șeful poliției s'aŭ dus în persoană să prezinte scuzele lor ministruluĭ Franciei.

Războiul Spano-American

Numirea comisiunilor spaniole.— Spania și Anglia.— Sampson primit cu entusiasm în America.—Liniște în Spania.

Viena 10 August

Din Madrid se telegrafiază că a fost deja numită comisiunea pentru golirea Portoriculuĭ; ea se compune din căpitanul de vas Vallarino și din generaliĭ Ortgea și Sancher del Aquila.

Pentru golirea Cubeĭ nu s'a numit încă nicĭ o comisiune, de oare-ce termenul acesteĭ golirĭ nu este încă fixat.

Membriĭ comisiuneĭ de pace din Paris se vor numi după închiderea camerelor.

Ministerul susține că destituirea guvernatoruluĭ general al insulelor Canariĭ nu are nicĭ o însemnătate maĭ întinsă.

— Guvernul englez a trimis celuĭ spaniol o notă în care recunoaște că lucrările de fortificație ale spaniolilor în urul Gibraltaruluĭ n'aŭ vătămat întru nimic bunele relațiunĭ dintre cele două țări.

— O depeșă din New-York spune că escadra amiraluluĭ Sampson, la sosirea sa acolo, a fost primită cu entusiasm. Sampson și ofițeriĭ săĭ aŭ fost proclamați cetățenĭ de onoare aĭ New-Yorkuluĭ.

— Din Madrid se telegrafiază că, în mod oficios, se desmint știrile despre apariția unei vr'unor bande carliste saŭ republicane. Don Carlos a interzis partizanilor săĭ orĭ-ce act de agitațiune. Republicaniĭ, prin desbinările lor, sunt neputincioși.

ULTIME INFORMAȚII

Ni se denunță că d-na Anastasiade, directoara institutuluĭ Gregorian și ruda d-luĭ Andreĭ Vizanti, e în congediu de la Februarie și că serviciul institutuluĭ se face cum dă Dumnezeŭ.

Ar fi maĭ bine, credem, ca d-neĭ Anastasiade să i se servească o diurnă de la primărie iar serviciul institutuluĭ să se lase în grija uneĭ directoare care poate să-și vadă de treabă.

D. N. Pogonat, directorul epitropieĭ sf. Spiridon, a sosit Duminică seara la Slănic pentru a reprezenta Spiridonia pe lîngă d. Palladi, ministrul de justiție.

Corespondentul nostru din localitate ne comunică cum că lumea e surprinsă de răceala ce se observă între d. Palladi și amiciĭ săĭ de odinioară Arapu, Emandi și chiar Nicorescu.

Lumea e nedumerită; căzut-aŭ acești domnĭ în disgrația graseĭ excelențe sau d. Palladi își dă aiere de cînd se ventilează ideea de a deveni primarul luĭ Melisiano?

*

Tot din Slănic ni se scrie că Duminică, pe la 8 ceasurĭ seara, s'a iscat o *mică neînțălegere* între asociațiĭ francezĭ, neînțelegere care a degenerat apoĭ în bătaie.

Din această luptă a eșit biruit d. Haas.

D. Alexandru Simionescu, fost arhitect și inginer al orașuluĭ Galați, a fost numit, pe ziua de 8 August, în postul de conductor definitiv la serviciul alinieriĭ de pe lîngă primăria de Iași.

Pe aceeași zi, d. Catiliu a fost numit în postul de desenator.

Șeful siguranțeĭ a trimes astă noapte la secția III-a pe Lupu David, cîrciumar în strada Sf. Andreĭ No. 43, pe Iițic Marcu croitor tot din acea stradă, și pe Șmil Avram din strada Apelor No. 7, împreună cu o legătură cu următoarele obiecte: O țigaretă de chihlimbar, un ceas de argint, o brățeletă de aur, un pardesiu noŭ, un șervet cu inițialele M. M., o față de masă roșă, două șfeșnice de argint, un rînd de haine bărbătești nouă, două perechĭ de pantalonĭ, două pardesiurĭ, un șal de matasă, o bucată de materie de matasă, o glugă țărănească, nouă servete de masă, o față de masă, patru flanele și o pereche de cerceĭ de aur. Toate aceste lușrurĭ sunt de furat, însă pînă în prezent numiții indivizĭ refuză a spune de unde anume le-aŭ furat.

Citim în Le Temps *din Paris:*

„Recenta vizită a Regeluĭ Carol, făcută Țaruluĭ Nicolae, începe deja să producă fericite consecințe asupra relațiunilor respective ale Romînieĭ și Rusieĭ".

În adevăr Corespondența Politică *din Viena înregistrează știrea următoare:*

„Societatea rusă de navigație pe Dunăre și marea Neagră" a primit comunicarea că guvernul romîn a ordonat suprimarea tuturor instrucțiunilor vexatoriĭ relative la bastimentele acesteĭ societățĭ și că de aci înainte dispozițiunile de vamă vor fi aceleași pentru aceste vase ca și pentru cele-l-alte vase ale societăților de navigație cu vapor.

PETRECERĬ LA IAȘĬ

De la Copoŭ

Fiind-că cea maĭ mare parte din public s'a întors de la băĭ, multă lume merge dimineața la Copoŭ. Orchestra d-luĭ Cirillo face progrese zilnic dar pauzele îĭ sunt așa de marĭ în cît aĭ vreme să te întorcĭ în oraș de la o bucată pînă la alta.

In asistență observ:

D-nele Ene, Ianculescu, Gheuca, Belissimus, Curcumeli, Bou, Major Anghelescu, Nubert, Tincu, Cocea, Albineț, Hahn.

D-șoarele: Marie și Beatrice Cardaș, Ella Nicolau, Șerban, Manaru, Săghinescu, Sava, Anette Tataru, Ghiulea, Botez, Grigoriu, Pisoschi, Chirculescu, Popescu, Belissimus, Agageanu, E. Racoviță, Alice Alexandrescu. Trantomir Borș, Zavalide, Curcumelli, Petit, Terensescu, Marie Mavrodin, Albineț, Florescu.

D-niĭ: Drand Botez, Jocu, Ghinea jud. căp. Costiniu, M. Țațomir, Gheuca, Mitică D. Timotei, V. Săghinescu, A. Millan, Atanasiu, D. Apostolescu, Rosculeț prof. G. Scorțescu, Eraclide student, Teodor Mandrea, Morțun, Hugo Hahn, lct.-col. Terensescu, Vălescu stud., Brăescu avocat.

Titus.

Incă un exemplu de modul cum sunt încurajați la noĭ artiștiĭ:

D. Burghelea, talentatul pictor din localitate, donează în toțĭ aniĭ expoziției artelor din București tablourĭ lucrate de d-sa și foarte apreciete de toțĭ cunoscătoriĭ. Anul acesta, direcțiunea expoziției promisese d-luĭ Burghelea să'ĭ cumpere cîte-va tablourĭ. Nu sunt de cît douĕ lunĭ de cînd d. Burghelea a plecat în străinătate ca să se perfecționeze în arta sa, fiind sigur că tablourile îĭ vor fi cumparate după cum îl încredințase directorul expoziției, faimosul d. Stăncescu. Astăzĭ, d. Burghelea a fost silit să se întoarcă înapoĭ, ne maĭ avînd cu ce trăi în străinătate, căcĭ direcția a găsit cu cale să cumpere alte tablourĭ, de pe la ceĭ carĭ aŭ avut norocul să fie bucureștenĭ și să poată influența printre colectiviștĭ, iar d. Burghelea a rămas tras pe șfoară.

Ziarele din Bucureștĭ aduc știrea că d. Constantin Floru, vechĭ inspector al poștelor și telegrafelor, a încetat din viață subit la Lugano, în Elveția, la 9 August stil noŭ.

Familia a luat dispozițiĭ ca corpul să fie transportat în țară.

Regretăm această perdere neașteptată.

Prefectul județuluĭ, revoltat de părtinirea primărieĭ pentru cartelul gazarilor, a intervenit, zice-se, să se convoace consiliul pentru Sîmbătă și a hotărît să dea d-luĭ Grigorescu, exploatator de Petrol din Dîmbovița, autorizația de a deschide un depozit la Ciurea pînă se va rezolva chestiunea sa de către consiliul comunal din Iașĭ.

Iată lista principalelor decorațiunĭ acordate de Regele Carol cu ocazia viziteĭ la Petersburg:

Steaua Romînieĭ. *Marea cruce cu briliante:* Conteluĭ Muravieff, ministru de externe; generaluluĭ baron Frederiksz, comandantul caseĭ imperiale ruseștĭ; amiraluluĭ Arseniev.

Mare ofițer, placă cu briliante: colonelului Nepokoitcinzky.

Marea cruce: Mitropolituluĭ din Kiew și celuĭ din Moscova, Prințuluĭ Alexandru Constantinovicĭ d'Imeritinschy, locotenentuluĭ Constantin Alexandrovicĭ Weis, generaluluĭ Parensov (Petru Dimitrievicĭ), generaluluĭ Trotzky, generaluluĭ Sakharow, generaluluĭ Toutolmin, generaluluĭ Ellis, generaluluĭ de infanterie Bolricoff Nicolae, generaluluĭ prinț Obolensky Nicolae, locotenentuluĭ general Kanischef. locotenentuluĭ general baron Meyendorff, locot.-general Tillo, locotenent-general Demianenkoff, generaluluĭ Stolipin, generaluluĭ de infanterie Malakoff, generaluluĭ de infanterie Dragomirow, locot.-general Lubovitzky, locot.-general Nodant, locot.-general Novitzky, conteluĭ Lamsdorf, d-luĭ Witte, ministru de finanțe, d-luĭ Pobedonostzew, procuror general al sfîntuluĭ Sinod, d-luĭ de Fonton ministrul Rusieĭ la Bucureștĭ. prințuluĭ Khilkow. d-luĭ Wseivolski, directorul teatrelor, conteluĭ Toll, prințuluĭ Obolensky.

Megieșiĭ din strada Pojărnicieĭ ni se plîng că la No. 3 din acea stradă, la femeia Zamfira, se află o casă de toleranță despre a căreĭ existență nu știe nimic poliția și primăria.

Factorița deboșază copilele din vecinătate și stăpînii nu-și maĭ pot ține slujnicele acasă din pricina Zamfireĭ, care le scoate din mințĭ și le înmormîntează în lupanarul eĭ.

Primim următoarea denunțare:

Femeia Beila Aronovicĭ, din strada Ciurchi 94, ține o spălătorie fără autorizație. In fie.care zi serviciul sanitar îĭ trimete ordin s'o închidă, dar funcționarul însărcinat cu ordinul acesta, în loc să'l execute, raportează serviciuluĭ că lucrurile se petrec în regulă și că zoile se transportă de la fabrică *într'o saca-*

Să lăsăm că nu e treaba funcționarnluĭ să îndulcească ordinele serviciuluĭ sanitar, dar chiar adevărat de ar fi că murdăriile se ridică de la fabrică, infecția e cu atît maĭ mare. Inchipuiți-vă că sacagiul vă aduce apă de băut cu sacaua care a transportat zoile Beileĭ Aronovicĭ!

O eroare judiciară

Curtea cu juați din Zürich a condamnat acum patru anĭ, la închisoare corecțională pe viață, pe un tînăr anume Bolliger, acuzat că 'și-ar fi omorît propria sa fică. Cu toate protestările de nevinovăție ale luĭ Bolliger, Curtea găsise că sînt destule probe de culpabilitate în contra luĭ.

Un italian, bănuit de asemenea ca autor al crimeĭ, fu achitat și dispăru îndată după proces.

De curînd s'a găsit noĭ probe, hotărîtoare, în contra italianuluĭ, dar autoritățile judiciare refuzară să facă revizuirea procesuluĭ.

Din această cauză se porni o puternică agitație în contra magistraților și a guvernuluĭ.

Afacerea veni înaintea consiliuluĭ cantonal din Zürich, care în unanimitate dădu vot de blam guvernuluĭ, hotărînd revizuirea procesuluĭ.

După patru anĭ de chinurĭ groaznice, Bolliger, care a fost pe nedrept acuzat că 'și-a ucis propria sa copilă, va fi decĭ reabilitat.

Cetim în ziarul «Le Temps»:

Una singură din cele șapte-spre-zece diete ale provinciilor austriace, acea din Cernăuți, în Bucovina va fi reînoită. Alegerea va avea loc în cursul luneĭ Septemvrie.

Dieta aceasta e alcătuită din 14 Romînĭ, 8 Germanĭ (liberalĭ), 5 Rutenĭ și 4 Polonĭ, de confesiune armeană.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT PINA LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Și Lacul Techir Ghiol

în condițiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureștĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informațiunĭ precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localitățĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureștĭ, str. Doamneĭ No. 27.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se începe la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

(Va urma).

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiĭ: *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesoral, compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părinții doritorĭ a-și plasa copiĭ în acest institut sînt rugați a înștiința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatorii se pot adresa la dl. Vasoe Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

ANUNCIU

Lămînarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne și chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuțĭ, Hauptstrasse 20.

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAȘĬ

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moșiĭ și pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimațiunĭ, expertize și orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop OPINIA şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“ de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţi Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Cereţi Pretutindenĭ

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că întrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întâĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ remînea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părinteluĭ încetează plata premiuluĭ).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exercitiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iaşĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 83 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 13 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DIZOLVAREA PARLAMENTULUĬ

Zavera din Bucureştĭ

Colectivitatea lichidează — şi lichidează cu darabana, ca toţĭ mofluziĭ.

Un piser de aĭ municipalităţiĭ din capitală, comisarul Dinescu, terorizează de două săptămînĭ sfatul orăşănesc — şi guvernul, înfricoşat, vorbeşte de disolvarea consiliuluĭ în loc să puie la rezon pe turburător.

E aci o taină din care isvoreşte temeritatea sbiruluĭ şi o meteahnă profundă care paralizează acţiunea autorităţeĭ — căcĭ nicĭ pe vremea luĭ Kîrc serdar Stoica nu se închina steagul stăpînireĭ înaintea uneĭ puşlamale care s'ar fi pus să se măsoare cu puterea domnească.

Cît de putred trebue să fie, decĭ, regimul d-luĭ Sturdza pentru ca o lepădătură a mahalalelor să facă zaveră, el singur, în capitala regatuluĭ!

O seamă de oamenĭ, aşezaţĭ dar naivĭ, aŭ fost rupţĭ de la îndeletnicirile lor şi năimiţĭ de colectivitate să se răsvrătească în potriva stăpînireĭ pe vremea cînd, fiind în opoziţie, făgăduia, pentru viitor, munţĭ de pilaf în schimbul uneĭ neorînduelĭ pe care s'o poată exploata *Voinţa Naţională* în paguba guvernuluĭ. Această seamă de oamenĭ, lăsată pe drumurĭ după ce a fost amăgită, produce Dineştĭ carĭ se resbună cum pot de reaua credinţă a celor carĭ 'i-aŭ înşelat.

O sumedenie de negustorĭ, îndemnaţĭ să înfrîngă, pe atuncĭ, legile şi regulamentele poliţieneştĭ, s'aŭ ruinat plătind gloabă pentru scandalurile carĭ alimentaŭ presa colectivistă. Aceştĭ negustorĭ, ajunşĭ în sapă de lemn pentru a face jocul agenţilor d-luĭ Sturdza, cer azĭ compensaţiile făgăduite — şi fiind-că nu li se pot da, se fac Dineştĭ şi pornesc cu urgie asupra celor carĭ din bucata de pîine a copiilor lor 'şĭ-aŭ făcut scară pentru a se urca la putere.

O sumă de funcţionarĭ mărunţĭ, oamenĭ modeştĭ dar cinstiţĭ şi muncitorĭ, s'aŭ lăsat fermecaţĭ de intimitatea sirenelor colectivităţiĭ şi aŭ renunţat la foloasele reale pe carĭ le oferea locşorul ce ocupaŭ pentru a urmări himerele cu carĭ îĭ momiaŭ viclenii agenţĭ aĭ d-luĭ Cantacuzino. Funcţionăraşiĭ aceştia, carĭ aŭ îndurat mizerie cumplită intrînd, în timpul opoziţieĭ, în rîndurile colectivităţiĭ, cer azĭ beneficiile în vederea cărora s'aŭ osîndit la foame şi la zdrenţe — dar nu li se daŭ şi se fac Dineştĭ ca să pedepsească pe ceĭ carĭ le-aŭ speculat naivitatea.

Sunt negustorĭ cărora *Voinţa Naţională* le măgulea deşertăciunea şi le exalta trufia cînd veneaŭ în conflict cu autoritatea căutînd să se sustragă de la îndatoririle legilor. Negustoriĭ aceştia se cred cu atît maĭ în drept să continue azĭ sistemul, cu cît persoanele chemate să exercite controlul sunt tocmaĭ agenţiĭ carĭ îĭ îndemnaŭ atuncĭ la rebeliune. Dar lucrul nu maĭ merge azĭ, fiind-că puterea are respundere — şi negustoriĭ, înşelaţĭ în speranţele lor şi jigniţĭ în ale lor operaţiĭ, se fac Dineştĭ pentru a obţine prin ameninţărĭ o toleranţă care li se refuză altfel.

Sunt agenţĭ electoralĭ carĭ aŭ fost împinşĭ la acte ignobile pentru a zădărnici succesele conservatorilor; aceştia cred că restricţiunile din legĭ nu pot să'ĭ atingă întru cît sunt oamenĭ privilegiaţĭ — şi cînd se conving că nu în totd-auna e aşa, atuncĭ se fac Dineştĭ ca să capete prin şantaj ceea ce nu pot obţine prin bună înţelegere.

Sunt slujbaşĭ abuzivĭ carĭ aŭ operat sub ochiĭ şi cu complicitatea superiorilor; aceştĭ slujbaşĭ, însă, aŭ devenit jenanţĭ prin intimitatea la care le aŭ dat dreptul aniĭ de serviciŭ; de aceea se înlocuesc — şi se fac Dineştĭ ca să fie reintegraţĭ în slujbă de frica destăinuirilor.

Dinescu, dar, nu e un simplu comisar comunal, ci un tip — tipul omuluĭ care, ticălos el însuşĭ, în tot momentul are dreptul să ceară aspră socoteală ticăloşilor. Sub tirania acesteĭ permanente ameninţărĭ, colectivitatea, prizonieră în mîna proprielor eĭ instrumente, tremură de frică şi cere pace — căcĭ cine seamănă vînt, culege furtună.

Şi cînd Dineştiĭ îşĭ recapătă locurile, resboiul totuşĭ nu încetează. Căcĭ, pentru a se reintegra ceĭ isgoniţĭ, trebue să se isgonească ceĭ carĭ îĭ înlocuiseră — şi aceştia, cunoscînd eficacitatea reţeteĭ întrebuinţate, o aplică la rîndul lor fără macar să poleiască hapurile.

Aşa se petrec lucrurile de a ajuns guvernul să disolve consiliul comunal ca să scape de zavera luĭ Dinescu.

G. Rădulescu.

Testamentul luĭ Bismarck

Danziger Zeitung *anunţă că testamentul luĭ Bismarck a fost deschis. Conform testamentuluĭ, contele Vilhelm primeşte toate moşiile din Pommerania, afară de Rheinsfeld, care revine prinţuluĭ Herbert. Acesta maĭ primeşte toate juvaerurile, etc., a căror valoare se urcă la un milion de mărcĭ şi carĭ sunt depuse la Bleichröder.*

Prinţul Herbert va trebui să plăteascĭ fraţilor săĭ 300.000 de mărcĭ. Cele treĭ fete ale conteluĭ Wilhelm moştenesc cîte 100,000 de mărcĭ, iar contesa Rantzau 900,000.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pelerinagiu. — Ziarele anunţă că marele cortegiŭ spre Lourdes a pornit zilele trecute din Paris, în frunte cu „Trenul alb" încărcat de sute de bolnavĭ, sub conducerea surorilor de caritate şi a cîtor-va preoţĭ.

„Trenul alb" şi-a luat numele de la steagul alb care indică trenul bolnavilor; pe cînd celelalte trenurĭ încărcate de pelerinĭ, poartă steagurĭ albastre, galbene, roşiĭ etc.

Marturĭ oculariĭ zugrăvesc priveliştea mişcătoare a convoiuluĭ de neputincioşĭ, ologĭ şi istoviţĭ, porniţĭ cu toţiĭ într'acelaşĭ gînd, într'aceeaşĭ credinţă: mîntuirea de suferinţĭ.

Pelerinagiul la Lourdes e cunoscut de toată lumea — înainte încă de a fi zugrăvit Emile Zola poema călugăruluĭ Pierre şi aventurile Bernadetteĭ, — fata care cea dintîiŭ s'a folosit de izvoarele tămăduitoare.

Nicĭ-odată — zice un ziar — pelerinagiul n'a fost maĭ abundent, maĭ atingător prin mulţime şi prin gemete, decît în acest an; în mare parte eraŭ bolnavĭ cărora de mult doctoriĭ le refuzase orĭ-ce speranţă de vindecare.

Pentru că aşa e făcută firea omuluĭ. Speranţa, iluzia, moare par'că după dînsul; florĭ pe care nicĭ iarna vieţeĭ, nicĭ amurgul nu le poate vesteji pentru tot-d'auna.

Steagul alb, atîrnat la capătul trenuluĭ de pelerinĭ nu simbolizează el oare-cum iluzia care viează planînd deasupra unor cadavre?

Credinţa omuluĭ în sine însuşĭ e necesitatea supremă de cînd lumea. Prigonită de bogaţĭ şi de ceĭ sănătoşĭ, ea se refugiază în lumea nevoieĭ şi suferinţeĭ, teren priincios unde înfloreşte în veciĭ; respinsă de ştiinţa austeră, ea este încă bine primită în lumea setoasă de mîngăierĭ.

Cetiţĭ „Lourdes" de Zola, „Triumful morţiĭ" de d'Annunzio; „Călătoria la Kevlaar" de Heine. Acolo sunt tablourĭ geniale care arată duioasele priveliştĭ, mişcătoarele convoiurĭ de deznădăjduiţĭ luptînd cu ultima licărire a nădejdiĭ în suflet. Şi licărirea aceasta îĭ mîntuie adeş; minunile vindecărilor se întîmpla aevea la izvoarele sfinte orĭ la sfinte icoane:

De viĭ cu mînĭ de ceară, de mînĭ eştĭ lecuit
Şi de picioare, dacă picioare aĭ dorit.

Mulţĭ aŭ venit în cîrjă şi-acum jucînd eĭ sar;
Şi mulţĭ betegĭ de mînă zic din vioară iar.

EXTERNE

Urmaşiĭ Papeĭ

Se zice că în momentul cînd 'i s'a comunicat moartea luĭ Bismarck, Papa Leon XIII şi-a exprimat admiraţia pentru... sine însuşĭ, pentru extraordinara sa vitalitate, superioară uriaşuluĭ „cancelar de fier".

Cu toate acestea ziua sfîrşituluĭ nu e departe şi agonia nu are decît un singur sfîrşit: moartea. Va fi a treia mare figură care se 'ntunecă odată cu moartea veaculuĭ, după Gladstone, după Bismarck.

Cine va fi urmaşul reprezentantuluĭ suprem al bisericeĭ catolice? Iată o întrebare care face încunjurul preseĭ de vacanţă. Se pare că doĭ cardinalĭ, maĭ ales, aŭ şansa de a-şĭ disputa cu succes această înaltă demnitate: cardinalul Parocchi şi cardinalul Serafino Vannutelli.

Despre cel dintîiŭ se zice că e unul din ceĭ maĭ spirituali oamenĭ aĭ Italieĭ. Ca erudiţie şi inteligenţă ocupă un rang de frunte în Sfîntul Colegiu; dar se insinuează că n'ar fi tot pe atîta de desevîrşit în ce priveşte caracterul; că prea face concesiunĭ, prea îĭ place să aibă prietenia tuturor, că în sfîrşit prea cultivă epigrama ca să aibă evlavie destulă pentru rugăciunĭ.

Epigrama — de altfeliŭ — e una din slăbiciunile Vaticanuluĭ. Leon XIII se exercitează mult în genul acesta literar.

Serafino Vannutelli e un om cu mult tact şi foarte abil. Are însă alt neajuns, anume că are multe înrudirĭ carĭ nu sunt la înălţimea morală a demnităţiĭ pontificale.

Un alt papabil *e cardinalul Oreglia. Acesta însă nu e în bune relaţiunĭ cu Leon XIII, deşi a căutat în ultimiĭ anĭ să intre în graţiile Sfîntuluĭ Părinte.*

Cardinalul di Pietro este un om fără cusur; ba are în favoarea sa o legendă: în tinereţe un ermit i-ar fi prezis în biserică, pe cînd se rugă, că va ajunge Papă.

E adevărat că în ultimiĭ zece anĭ, de cînd şubreda sănătate a Papeĭ e greŭ compromisă, un număr nesfîrşit de candidaţĭ aŭ fost rînd pe rînd desemnaţĭ a urma pe tronul pontifical. Gloriĭ multe s'aŭ întunecat, rivalităţĭ multe s'aŭ calmat, speranţe multe s'aŭ decepţionat. Iar nonagenarul Leon XIII, irezistibil, a supravieţuit tuturor iluziilor, ca paserea Phoenix reînviind în cenuşa sa proprie.

Căcĭ, după asigurarea multora, Papa nu e de cît umbra uneĭ vieţĭ de mulţĭ anĭ încoace.

ACTUALITATI

Panama engleză

Intre numeroasele procese senzaţionale carĭ s'au desfăşurat în ultimele zile la Londra, cu deosebire interesantă este «afacerea Hooley» menită să arunce multă lumină asupra întunecoaseĭ decăderĭ a uneĭ înalte clase sociale în Anglia.

Ernest Terah Hooley, speculator îmbogăţit într'un oraş de provincie, fu sedus de iluzia unor şi maĭ marĭ cîştigurĭ, în capitala Angliei, unde întreprinse cu mare activitate o industrie de biciclete şi alte produse. Un noroc fără seamăn îl ajută în toate întreprinderile; în treĭ anĭ de zile realiză un cîştig de peste o sută de milioane, deveni unul din mariĭ fonciarĭ şi dădu dovezĭ de mare dărnicie. Aşa, cu ocazia jubileuluĭ Regineĭ Victoria, oferi catedraleĭ St. Paul din Londra un serviciu de comuniune de aur masiv, pe care îşĭ zugrăvi numele şi armele, — simbolurĭ carĭ vor deveni foarte supărăcioase pentru biserică, după cele ce se întîmplă astă-zĭ cu generosul «filantrop» Hooley.

Căcĭ edificiul enorm al capitalistuluĭ întreprinzător se nărui ca din senin; fu un faliment senzaţional, cum nu se maĭ pomenise de la al regeluĭ drumuluĭ de fier în 1847 sau al caseĭ Baring, din Londra. Dar partea esenţială a afacereĭ e aiurea şi anume în revelaţiunile însămnate făcute de Hooley în timpul procesuluĭ său.

Marele falit a povestit judecătorilor de ce mijloace uzase pentru a cuceri gustul publiculuĭ şi a se îmbogăţi pe seama încredereĭ nemeritate. Mijlocul fu reclama necinstită, afişarea numelor ilustre pe prospecte, titlurĭ de nobilĭ prefăcute în marfă de exploatat.

Civilizaţia modernă a creat în toate ţările, cu adevărat civilizate, acea clasă de nobilĭ scăpătaţĭ, obişnuiţĭ a se menţinea la un traiŭ pretenţios şi din cale afară, costisitor pe care cată să-l susţie cu orĭ-ce preţ, cu orĭ ce sacrificiŭ.

Şi în tocmaĭ ca ruinatul conte de Bazan în melodrama luĭ Dennery, nobilul pune mîna pe spadă şi rosteşte profund:

— A, numele meŭ! E o valoare...

Hooley a uzat de această corupţie a nobleţeĭ în modul cel maĭ nescrupulos şi în acelaşĭ chip s'a servit de «presa modernă» atît de lesne de cucerit în favoarea orĭ-căriĭ întreprinderĭ maloneste orĭ suspecte.

O singură emisiune a uneĭ afacere de biciclete a costat peste 50 de milioane de francĭ, *cheltuelĭ de publicitate!* Un Lord, posesor al unuĭ titlu ilustru dar ruinat cu desăvîrşire, a primit 500,000 de francĭ «pentru mănuşile sale» şi tot aşa cu alţĭ lorzĭ pentru alte daraverĭ industriale şi comerciale.

Procesul Hooley compromite un mare număr de importante personagiĭ din Anglia, — o adevărată Panama, vrednică de cea care a rămas nemuritoare simbolizare a corupţiuniĭ morale în Apus.

TEMPORA MUTANTUR...

Boerimea ţăreĭ, clasa nobilă, adică distinsă prin naştere, inteligenţă, învăţătură superioară şi maĭ cu samă prin cultura inimeĭ, 'şi-a cheltuit baniĭ cu confortul unuĭ traiŭ prea luxos şi averile lor aŭ trecut, în parte, într'un interval de vre-o 50—60 de anĭ, în mîinele slugilor lor de odinioară şi maĭ cu samă în mînele cămătarilor streinĭ.

Cu ridicarea nivelului cultural al poporuluĭ, ridicare datorită escluziv impulsuluĭ dat de nobilimea ţăreĭ, deplasarea averilor acesteĭ clase s'a operat în mod atît de nedrept şi de straniŭ, încît folosul pe care'l trăgea poporul de jos din nechibzuinţa cheltuelelor boereştĭ nu maĭ există astă-zĭ pentru lumea saracă, iar traiul celor avuţĭ din timpurile de faţă nu lasă nicĭ o urmă folositoare lumeĭ nevoiaşe.

Şi faptul e foarte explicabil.

Aproape întreaga boerime de odinioară nu maĭ poate, prin mijloacele restrînse la care descendenţiĭ eĭ sunt reduşĭ azĭ, să maĭ samene baniĭ în dreapta şi în stînga cu o galantomie care distingea altă dată pe nobilul cu *dare de mînă*; şi în locul aceleĭ clase a resărit o sumă de *bogătaşĭ* fără origină, fără tradiţiĭ, şi înzestraţĭ cu sentimente egoiste, hrăpăreţe chiar, ceea ce'ĭ face se fie consideraţĭ ca oamenĭ maĭ mult cu *luare* de cît cu *dare* de mînă.

Această specie de bogătaşĭ ţine să facă pe boeriĭ nouĭ, să epateze pe burtăverde şi să treacă drept stîlpĭ aĭ ţăreĭ.

De unde, nu tocmaĭ de mult, o sumă din eĭ cîntaŭ din scripca în tunelul de sub pasagiul Bossel din Bucureştĭ, saŭ umblaŭ iarna în pantalonĭ de dril, azĭ se lăfăesc în banĭ şi 'şĭ daŭ aere feudale.

Imbogăţită 'ntr'o noapte din creiarea unor nouĭ instituţiĭ economice 'n stat, pătura aceasta, care constituie crema colectivităţeĭ de azĭ, are tot-odată pretenţia să conducă, cu un fel de drept de monopol, destinele naţiuneĭ; şi de aceea îĭ vedem împunîndu-se opiniuneĭ publice cu o lipsă de modestie care frizează impertinenţa.

Glasul care tinde la resunet în vremurile de azĭ, nu maĭ e al boeruluĭ, stîlp de ţară, care mergea la Domnitor cînd poporul era prea asuprit, şi'ĭ spunea în faţă *ritos* să puie capăt împilăreĭ, ci tămbălăul de stradă care sub masca aşa numită de: *glas al poporuluĭ*, ascunde scopurĭ meschine şi exploatează credulitatea şi gologanul poporuluĭ.

Dar azĭ vremurile s'aŭ schimbat.

Lumea a deschis ochiĭ şi vede bine *cu cine are onoare...*

Aşa se explică faptul pentru ce toate cliseele învechite ale negustorilor de odinioară trec azĭ de pură beltea ridiculă, şi de ce vezĭ multe figurĭ liberale descurajate şi îngrijite de viitorul *partiduluĭ*.

— Trist nene! zicea maĭ dăunăzĭ un patriot, întîlnind pe unul din fraţiĭ săĭ de arme.

— Eĭ, ce vreĭ? Vremurile s'aŭ schimbat pe cînd noĭ am rămas pe loc!...

Juvenal.

Schiller înaintea Justiţieĭ

Marele scriitor al Germanieĭ F. Schiller ajunsese la apogeul glorieĭ sale şi numele său era pronunţat cu respect de către întreaga naţiune germană, fără ca să fi fost cunoscut, cel puţin din vedere, chiar de cea maĭ mare parte a societăţiĭ culte din Berlin.

Istoricul, filosoful, literatul era iubit şi stimat de toate păturile societăţeĭ, după scrierile sale şi doreau să'l vadă şi să'l cunoască. Stimulaţĭ de această dorinţă, mulţĭ au întreprins călătoriĭ marĭ ca să'ĭ dea de urmă şi să'l poată vedea.

El călătorea necontenit, maĭ mult pe jos de cît cu trăsura şi nopţile prefera a le petrece în gazda muncitorilor săracĭ pentru a studia moravurile şi a culege maxime, proverbe, anecdote şi istoriĭ.

Odată rămase a petrece noaptea în casa unuĭ cantonier de şosea, om fără cultură dar deştept, care pricepînd că are a face cu un mare om se sili a'l îndatora pe cît i-a stat cu putinţă. Schiller minunat de deşeptăciunea luĭ, a stat cu dînsul de vorbă pînă pe la două ore după miezul nopţeĭ.

Cînd a plecat de dimineaţă, Schiller i-a mulţumit de ospitalitate şi i-a dat adresa unde l'ar putea găsi, cînd s'ar întîmpla să aibă vre-o nevoe de ajutorul său, ba insistă încă de cantonier, că venind la Berlin să'l caute la adresa dată, ca să'ĭ întoarcă ospitalitatea dacă s'ar găsi acolo.

Cîte-va ore după plecarea luĭ Schiller, autoritatea condusă de urme sigure, arestă pe cantonier, care fu trimis dinaintea Curţeĭ criminale, acuzat de o tălhărie însoţită de un dublu asasinat, tîlhărie comisă în apropiere, pe la orele 12 în noaptea precedentă, cînd cantonierul ospătase pe Schiller.

S'au găsit în curtea cantonieruluĭ, ascunse în nişte pae, instrumentele ce servise la comiterea crimeĭ şi chiar uşa cantonieruluĭ avea vre-o două pete de sînge ce părea a fi făcute de unul ce a pipăit să găsească ivorul.

Cantonierul, în apărarea sa, susţinuse la instrucţie că în noaptea acea nu eşise din casă şi că a stat de vorbă pînă pe la orele treĭ din noapte cu un călător, care a rămas la dînsul, pe care nu'l ştie cum îl chiamă şi pe care îl va anunţa ca să vie la judecata procesuluĭ.

Toţĭ se aşteptau ca acuzatul să fie condamnat la moarte, căcĭ după cum fusese făcută instrucţiunea, culpabilitatea luĭ se dovedea în mod neîndoios. Publicul privea pe acuzat cu compătimire; el însă sta rece, par'că nu s'ar fi tratat de viaţa luĭ.

Audienţa se deschise cu formalităţile obicinuite. Preşedintele Curţiĭ întrebă pe acuzat dacă are vre-un apărător. El răspunse arătînd pe un domn ce şedea pe o bancă a auditoruluĭ: «am pe Domnul!»

F. Schiller se ridică în picioare şi făcu Curţiĭ un compliment. Preşedintele 'l întreabă cum se numeşte şi dacă este advocat. El răspunse: «nu sunt, advocat, dar cred că mi se va acorda graţia de a apăra un om de nevinovăţia căruia sunt convins. Mă numesc Schiller».

La auzul acestuĭ nume scump întregeĭ Germaniĭ, complectul Curţiĭ se ridică în picioare, împreună cu publicul din auditoriu şi salută respectuos pe marele scriitor care venise a apăra pe un biet năpăstuit.

Intre judecătorĭ se schimbă încet cîteva cuvinte după care preşedintele, ridicîndu-se în picioare, pronunţă solemn achitarea acusatuluĭ, întemeiată pe considerantul că marele Schiller a declarat că este convins de nevinovăţia acusatuluĭ şi Curtea nu poate pune la îndoială veracitatea acesteĭ declaraţiunĭ.

Decisiunea a fost salutată de auditor cu aplause frenetice şi strigăte entusiastice: trăiască Schiller!

***

Ţara romînească are şi dînsa nu un filosof, nu un istoric, nu un literat ca Schiller al Germanieĭ, ci un advocat, Stătescu, a căruĭ autoritate morală în faţa justiţieĭ a întrecut cu mult autoritatea morală a mareluĭ Schiller.

Schiller a zis Curţiĭ: sunt convins de nevinovăţia omuluĭ pe care am venit să'l apăr. D. Stătescu cîştigă causa clientuluĭ săŭ fără să zică măcar atîta: sunt convins de dreptatea causeĭ clientuluĭ meŭ.

E destul ca să se presinte numaĭ dinaintea uneĭ instanţe judecătoreştĭ, Tribunal, Curte saŭ Inalta Curte de Casaţie;

să salute cu un zîmbet ușor complectul, și să se așeze lîngă clientul său, pentru ca pricina acestuia să fie cîștigată fără a zice o vorbă măcar în susținerea eĭ.

Față cu o asemenea autoritate morală la care n'a ajuns vr'un alt muritor, nicĭ în țara noastră, nicĭ în străinătate, somitățile baroului capitaleĭ trebue să bată în retragere și să abandoneze pe clienții lor exclamînd: cînd adversarul are pe Stătescu, în zădar să maĭ pledăm procesul, căcĭ dînsul 'l cîștigă numaĭ cu prezența sa.

De curînd douĭ fruntașĭ aĭ baroului capitaleĭ, carĭ se presentase a susține un recurs dinaintea Inalteĭ curțĭ de casație, s'aŭ retras cînd aŭ văzut că d. Stătescu este de partea adversă, zicînd recurentuluĭ: «inutil să-ți maĭ susținem recursul, dacă adversarul are pe d. Stătescu».

Ast-fel d. Stătescu numaĭ cu înfățișarea ființeĭ sale, cîștigă toate procesele grase pe care i le procură autoritatea morală de care se bucură față cu ministrul justițieĭ.

După urma acesteĭ autorităţĭ d-sa cîștigă fără nicĭ o muncă, cu un singur zimbet bine-voitor, maĭ toate procesele în care este, de obicinuit, plătit cu zecimĭ de miĭ de leĭ.

Tot cu aceeașĭ autoritate morală, cîștigă, tot fără a face nimic, zecimiĭ de miĭ de leĭ de la Banca Națională, în cașcavalul căreia a fost introdus ca să stea mut, față cu ilegalitățile săvîrșite de guvern.

Și tot cu aceeașĭ autoritate morală cîștigă de la Creditul Fonciar rural din Bucureștĭ, tot fără a face nimic, alte zecimĭ de miĭ de leĭ, cu titlul de jetoane de prezență și tantieme, fără a cálca pe la credit de cît din jouĭ în paște.

După cum Carada zice: a zis d. Stătescu și cuvîntul său e decisiv în afacere; după cum d. Tache Protopopescu zice: a zis d. Stătescu și nu maĭ este nimic de răspuns, tot așa a ajuns și magistratura să zică: s'a presentat Stătescu în proces, e infailibil că are dreptatea causeĭ.

Constituționalul.

Științĭ-Litere-Arte

Plăcile și decorațiunile luĭ Bismarck reprezentaŭ o valoare de un milion de francĭ. Ex-cancelarul posedă cea maĭ mare parte din decorațiile lumiĭ întregĭ. Avea și ordine numeroase de la suveraniĭ în contra cărora purtase războiŭ, așa: ordinul național danez, Sf. Stefan al Austrieĭ, marea cruce a Legiuniĭ de onoare a Franțeĭ.

*

„Soll und Haben" celebrul roman al răposatuluĭ scriitor Gustav Freytag, a fost tradus în romînește de publicistul B. Marian și a apărut sub titlul *Dare și avere* în „Biblioteca internațională" editura *Socec* din capitală.

Volumul, de o rară eleganță, cuprinde volumul I al mareĭ opere ajunsă la a 45-a ediție în original. Recomandăm cartea, cu plăcere, cetitorilor.

*

Americaniĭ se bucură, pare-se, de puține simpatiĭ în Germania unde specia de reclamă transatlantică a suferit un refuz. Se ceruse anume, de către o societate americană, de a se institui un afișagiŭ enorm de-alungul țărmurilor Rinuluĭ, atît de mult vizitate în timpul vereĭ. Cu tot folosul material, Germaniĭ aŭ respins cererea Barnumilor ne voind să profaneze poieticele țărmurĭ cu proza searbădă a reclameĭ americane.

*

Ultimul model de cărțĭ poștale germane poartă imaginea luĭ Bismarck esecutate, cele maĭ multe, într'un stil foarte primitiv.

Comerțul profanează cultul arteĭ și al morților.

*

Gazeta cu cel maĭ mic tiragiŭ din toată lumea apare la... Berlin. Este „Gazeta Imperială" trasă în două exemplare zilnice, cuprinzînd cele maĭ importante știrĭ din toată lumea și destinate Impăratuluĭ.

Iată un tiragiŭ la care n'a ajuns încă nicĭ-una din ziarele noastre colectiviste.

*

S'a pus sub presă *Pneumococcia*, o interesantă lucrare din serviciul d-luĭ colonel dr. Corvin, de d. doctor N. Polingher.

*

Ziarul *Daily News*, din New-York, spune că numeroase cadavre ale naufragiaților vaporuluĭ „Bourgogne" aŭ fost văzute între 42°50' de latitudine nordică și 60°45' longitudine estică. Asupra cadavruluĭ numituluĭ Pichard Iacob, s'aŭ găsit 3 pașapoarte, unul pentru femeea sa, ear' celelalte douĭ pentru el și fiica sa. De asemenea s'aŭ maĭ găsit și 200 de dolarĭ în bancnote americane, 90 leĭ în aur și 10 în argint, un act de căsătoriă și o păreche de butonĭ în aur pentru mansete.

*

E vorba de a se fabrica vocea după pofta inimeĭ. Iată o descoperire care va face de sigur mare sgomot în lumea muzicală și în cercurile științifice.

O femee cu o inteligență superioară și de o tărie remarcabilă, d-na Clericy du Collet, deja cunoscută în centrul Franțeĭ ca profesoară de cînt, a stabilit după maĭ mulți anĭ de cercetărĭ și de experiențe, că se poate reda voacea celuĭ care și-a perdut-o și chiar că se poate crea o voce foarte solidă, puternică și resunătoare.

D-na Clericy du Collet și-a format deja eleve și a obținut rezultate excelente în această privință.

Invenția aceasta e capabilă să facă o întreagă revoluție în lumea artistică și muzicală.

*

In curînd va apărea un frumos vals, *Les fruits du mariage*, datorit compozitoruluĭ Antonio Cirillo.

REVERIE...

Era una dintre cele maĭ frumoase serĭ de primăvară, cînd atmosfera caldă e parfumată de îmbătătorul miros de florĭ de salcîm, iar eŭ veneam încetișor spre casă, singur și gînditor. Luna făcea reflecte foarte frumoase pe luciul turnurilor ascuțite ale bisericilor și pe acoperișurile de tablă strălucitoare ale caselor.

Treceam pe la locuința *eĭ* și în dreptul ferestreĭ mă opresc. Inăuntru nicĭ o mișcare. E liniște și singurătate... Lampa ce ardea atîrnată de plafon, trimetea o lumină palidă ce se resfrîngea cu melancolie asupra obiectelor dimprejur. Rezemat de un zid, stam și contemplam cu drag izvorul razelor mîngîetoare din locașul sfînt al feciorieĭ și cît de fermecător era tabloul ce-l priveam!... In melancolia-mĭ adîncă, admiram cu nesațiŭ divina-ĭ locuință, acel raĭ pămîntesc. Cît aș fi voit să o văd atuncĭ, să o privesc așa din depărtare și să mă maĭ mângîĭ admirînd-o macar în zare..

Așa gîndeam atuncea stînd nemișcat, cu ochiĭ ațintițĭ la lumină, și aș maĭ fi stat poate mult timp acolo, căcĭ *ea* nu se maĭ arăta; par'că știa că lipsa eĭ mă chinuește și voia să-mĭ prelungească suferința. Dar de odată o voce din apropiere mă redeșteptă; era fratele meŭ, care mă privise mult timp acolo, stînd lîngă mine fără ca să-l simt. Am pornit amîndoĭ spre casă. Mergeam încet, însă tot privind în urmă spre lumină; lampa ardea, iar departarea împedeca acum razele să maĭ ajungă pînă la mine.

Astă-zĭ *ea* e prea departe, astă-zĭ nu mă maĭ pot consola nicĭ cu lumina acea palidă, care se resfrîngea altă dată și asupra *eĭ*, astă-zĭ totul e pustiŭ și mi-ĭ groază par'că să maĭ trec pe acolo.

Iași 7 August 98. **Mitea.**

IUBIRE

E-amurg de toamnă... Prin ferestĭ
Coboară razele cerestĭ
Pe patul bolnaveĭ — o fată —
Odaia e'n lumină toată...
Un lung suspin, copila cheamă
Aproape pe bătrîna-ĭ mamă,
Și glasu-ĭ slab tremură'n unde,
Iar aspru mama sa-ĭ răspunde...

*

—„O, mamă dragă, cum, crezĭ tu
Că dînsul nu maĭ vine?"...
— „Nu."
—„O, mamă dragă, vina mea
E că s'a dus de-atuncia?"...
— „Da;
„Iubirea luĭ tu-aĭ necinstit
Și plînsul ĭ-aĭ batjocorit...
Venea cu dor și te'ntreba,
Cu ochiĭ'n lacrimĭ te căta,
Cînd tu pe-aĭurea petreceaĭ,
Ș'acasă de veneaĭ, minteaĭ...
El a'nțăles, și Cel de sus
Spre bine l'a 'ndreptat... s'a dus...

Azĭ plîngĭ și morĭ de doru-ĭ, știŭ,
Dar azĭ îĭ dus... și-ĭ prea tîrziŭ"...
Suspină fata dureros
Și chipu-ĭ palid, slab, frumos,
L'îngroapă 'n perne 'ncetișor
Plîngînd în taină, mișcător...
Iar păru-ĭ lung și resfirat
De-amarg cu'n nimb e'ncununat —

*

—„O, mamă dragă, simt că mor,
Ș-aș vrea să-l văd, mi-ĭ dor, miĭ dor,
De glasul trist, de ochiĭ plînșĭ,
De farmecul anilor stînșĭ...

Azĭ l'am visat pe cînd dormeam,
Pe stradă par'că'l întîlneam;
Dar el trecu nepăsător
Așa, ca orĭ-ce trecător;
Plîngînd atuncĭ și'ngenunchind
Am vrut de haine ca să-l prind,
Să-ĭ spun, să-ĭ strig că îl iubesc,
Să-ĭ cer ertare, să trăesc...
Dar el zbură spre răsărit,
Un nouraș — și m'am trezit"...

*

„Dnc'am greșit, să fiŭ ertată,
Căcĭ azĭ ușor greșește-o fată
Cînd sunt atîția de-o pîndesc...
—Și totușĭ, mamă, știŭ, se scutur,
Ca prafu—aripilor de flutur,
Iubirele cînd se rînesc.
Și am văzut iubirĭ de-acele
Cu jurăminte, lacrimĭ, stele,
Că'n dușmănĭĭ s'aŭ năruit,
Și am văzut cum din mîndrie
Se fac că nicĭ nu vor să știe
Aceĭ ce-o viață s'aŭ iubit"...

*

„De-o să mĕ 'ndrept, la primavară,
O să mĕ duc cu florĭ sub seară
Pe-ascuns pe masă iar să-ĭ puĭ,
Ca'n zorĭ parfumul să-l deștepte,
O zi macar să maĭ aștepte
Intăia dragoste a luĭ"...

*

Bătrîna mamă suspinînd
I-apucă mîna tremurînd
Ș'apoĭ cu'n gest ĭ-arată 'n sus:
—„Ne-așteaptă'n cer... acolo-ĭ dus!"...

Strunga 1898. **Gordon.**

INFORMAȚII

Intendentul institutuluĭ Gregorian a destituit pe portarul institutuluĭ pentru că l-ar fi văzut vorbind cu d. dr. Bejan.

Fapta intendentuluĭ e scandaloasă, cu atît maĭ mult, cu cît după hrisoave dreptul de a destitui personalul nu intră în căderea intendentuluĭ ci a mediculuĭ șef.

O singură scuză are intendentul, dacă aceasta e o scuză: noul portar e alegător și rudă cu dînsul...

— —

Constituționalul *zice că este vorba ca Statul să intre în tratative cu epitropia St. Spiridon pentru a cumpăra băile de la Slănic.*

— —

Crima din Scăieștĭ

(Plasa Jiul de sus, județul Dolj).

— *De la corespondentul nostru special* —

Maiorul Săulescu face parte dintr'una din familiele cele maĭ avute din Craiova. Comuna Scăieștĭ cade pe moșia sa. Victima Gh. Dragomir Bișa, era un țăran din acea comună, tocmit în serviciul proprietaruluĭ maior ca păzitor de coșare. Era un tînăr robust, în vrîstă cam de vre-o 28 de anĭ, soldat încă, însurat de tînăr și cu doĭ copiĭ, unul de 6 anĭ și altul de 4 anĭ. De și sărac prin natura împrejurărilor, era însă un fruntaș al satuluĭ prin hărnicia, cinstea și destoinicia luĭ la muncă. Bărbat frumos și simpatic; simpatic prin fizicul luĭ, simpatic prin caracterul și manierile luĭ blînde. Ca tînăr încă, se distingea printre flăcăiĭ satuluĭ, și calitățile luĭ l'au favorizat să se însoare încă de timpuriu cu cea maĭ aleasă fată a satuluĭ. Săracĭ și unul și altul, împovărați și de nevoile carĭ le însoțeaŭ casa cu aniĭ carĭ se succedau, ba copiĭ, ba serviciul armateĭ le făceaŭ viața din ce în ce maĭ grea. Nevoile l'au silit ca să intre în serviciul proprietățiĭ ca păzitor de coșare.

Și simțindu-se destul de destoinic pentru muncă maĭ împovorată, și-a luat asupră-și și a soțieĭ sale și o porțiune de alte muncĭ, între care și de seceriș. Acest fapt i-a adus sfîrșitul. Pentru proprietarul hain și lacom nu există nicĭ un considerent. Bietul Dragomir Bișa nu putea îndeplini serviciul cum îl pretindea *boierul*; cînd îngrijea coșarele, neglijea secerișul, și vice-versa. Bișa, de și harnic și cinstit în serviciul seu, nu putea mulțămi pe stăpînul pretențios. De aci ocările însoțite de bătăĭ crîncene.

Maiorul, înarmat cu o cravașe cu mănunchiul de metal, aplica muncitoruluĭ lovituri violente, fie cu vîrful cravașeĭ fie cu mînerul, cînd i se părea că lovitura dată cu vîrful ar putea fi prea puțin simțită de nenorocitul muncitor, asupra căruia cădea păcatul să se descarce agresiunea violențelor sale. Nenorocitul Dragomir Bișa a avut nenorocirea să sufere în două rînduri tratamentele barbare ale stăpînuluĭ său. Intr'un rînd, la 13 Iulie, după cum se poate statua din depunerile martorilor oculari—ceĭ lalți muncitorĭ—pentru învinuirea de a fi neglijat paza coșurelor, și al doilea rînd de maltratare sălbatică în ziua de 15 Iulie, la seceriș, sub învinuirea de a fi lăsat spice în urmă-ĭ. Loviturile au fost atît de violente, și date cu atîta putere, probabil cu mănunchiul cravașeĭ sau cu un casse-tête, loviturĭ aplicate peste partea stîngă a capuluĭ, peste gît, pept și spate, că victima dacă nu a sucombat la moment, se datorește numaĭ puterei sale de rezistentă, dar a căzut într'o adîncă prostrație din care nu s'a maĭ ridicat pînă în ziua de 1 August, cînd și-a dat sfîrșitul, după suferințe atroce.

Numaĭ după ce victima a sucombat, administrația locală a găsit de cuviință se denunțe cazul și numaĭ atuncea abia a putut să se institue o anchetă compusă din primul-procuror al tribunaluluĭ Dolj și comisarul regal de pe lîngă corpul de armată din Craiova. De alt-fel, ancheta a putut constata, cu această ocaziune, că în purtarea maioruluĭ criminal era un sistem de a bate și de a schingiui pe muncitorĭ.

Acesta nu ar fi unicul caz la activul luĭ. Se zice că ar maĭ fi existînd victime ale brutalităților luĭ.

Faptul că maiorul Săulescu își exercita sistemul fără nicĭ o jenă; faptul că brutalitățile luĭ rămineaŭ necunoscute, și a trebuit ca acest caz nenorocit să aibă urmărĭ fatale ca autoritățile să intervină, este un semn că sbirul era un satrap temerar și păsuit, de sigur prin influențele de carĭ dispunea și cu carĭ știa să se impue.

Aceasta dovedește pînă la evidență de ce organizație administrativă ne bucurăm. Acestea sunt rezultatele uneĭ organizațiunĭ putrede. Cînd aparatul administrativ nu este utilizat de cît pentru interese politice, fatalmente rezultatele nu pot duce de cît la abuzurĭ de tot felul și păsuirea după interesele politice.

Legile nicĭ nu protejază, nicĭ nu obligă în mod egal pe cetățenĭ.

Unii, sub scutul legilor cu abuzurile lor cu tot; alții, afară de scutul legilor, cu tot dreptul lor! Aceasta este școala inaugurată de interesul colectivist și afirmată de marele liberal Eugen Stătescu.

Cînd un nenorocit de cetățean ese din lege, tot aparatul administrativ este pus în mișcare; iar cînd un favorit o nesocotește, administrația îngăduie și trebue să se comită crime pentru ca să se facă să se miște. Cum se mișcă vom maĭ vorbi. Maiorul criminal nu este depus, cu toate murmurele de indignare. De ce va maĭ urma vă voiŭ ține în curent.

Vicențiu

— —

Zăpăciții de la primărie aŭ tovarășĭ de zăpăceală.

Liceul Internat din Iași are în gara locală 60 de tone de cărbunĭ, nerîdicate de cincĭ zile, din cauză că ministerul a negligiat să anunțe de trimiterea cărbunilor pe directorul liceuluĭ, care a aflat tocmaĭ Sîmbătă că are de plată o taxă de magazinagiŭ de un leŭ *pe fie-care oră și pentru fie-care tonă de marfă nerîdicată din gară.*

Mica negligență va costa decĭ pe ministerul instrucțieĭ publice bagatela de 7.200 leĭ.

Cine plătește?

— —

Șeful siguranțeĭ a arestat la secția III-a pe Iosub Avram zis și Moritz Zilberman, poreclit și Ficu, care a maĭ fost condemnat pentru furt, și pe Avram Bernstein zis și Puțintelu, iarăși un vechĭ pușcăriași, ambiĭ autorĭ aĭ furtuluĭ de la d. Marcu, din strada Sf. Sava. La eĭ s'a găsit un surtuc, treĭ cerceafurĭ, nouĕ fețe de pernă, o pestelcă, o cămașă douĕ bucățĭ de creton și alte multe lucrurĭ. Tot odată aŭ fost arestațĭ la secția III și gazdele lor, Moisă Leibovicĭ, Frima Feiga Ciurariu și Beti Ciurariu zisă și Goldstein, din strada Lăutarĭ No. 7.

— —

Spre a se recomanda în vederea viitoarelor alegeri, primăria s'a apucat să stropească douĕ strade — și ocupată cu treaba aceasta nu maĭ are vreme să se îngrijască de stradele pe carĭ nu se poate trece.

Așa, stradela Mincu nu poate fi străbătută noaptea fără primejdie de-a-ți rupe gîtul. Podețul care acoperă canalul din această stradelă nu maĭ are scînduri. Sunt anĭ de zile, spun vecinĭ, de cînd nu s'a bătut un cuiŭ la podețul acesta — și de anĭ întregĭ se laudă d. Tacu că 'și a consacrat toată activitatea pentru repararea stradelor.

— —

La penitenciar a fost depus eri lipovanul Th. Cozma, care a furat din piața halei căruța lipovanului Militi Ivanov.

— —

Eri, cu trenul de 2 ore, a sosit în orașul nostru d. General Constantin Pilat, comandantul corpului III de armată.

— —

La secția III-a a fost depus un plic cu 37 bilete de loterie a spitalului caritatea, găsit pe stradă.

— —

Serva Cerna Leibovici, de la Rașela Volfsohn, a fost arestată la secția III-a pentru că a furat dintr'un șifonier suma de 60 lei.

PATERNITATE

NUVELĂ 5)

de

ADELE SCHREIBER

«Veniĭ imediat, starea îngrijitoare»— iera vestea. La sosirea luĭ găsi pe medic cu o înfățișare neliniștită; pe cînd îngrijitoarea îĭ întindea cu mîndrie o legăturică mică, albă;—*fiul luĭ*, o știa iel.

Emoțiunea înveselitoare a acestuĭ moment fu atît de puternică, că aproape uitase de Agnes.

«Iĭ merge foarte reŭ» zise doctorul. Tînăra mamă, trebuia să fi fost de constituție slabă, primejdia ie înlăturată pentru moment, dar mi-ĭ teamă de viitor.»

Guido fu cuprins de un sentiment de venerațiune cînd păși în camera bolnaveĭ.

Oare femeia blondă, palidă, de acolo iera vesela Agnes, ale căreĭ glume nebunatice l'aŭ fermecat atît de des!

Durerea maternitățeĭ dădu-se miceĭ fețe o înfățișare de sfîntă, umbra morțeĭ o brăzdase.

In acel moment se simțea par'că încărcat de păcate, oare-cum ca unul care și-a ucis prietenul într'un moment de betie, și iel, misoghinul, îngenunchiă lîngă pat și sărută cu adorațiune mîna fără de putere.

Din nenorocire avea dreptate medicul.

Se întremase Agnes pînă într'atîta că putu să părăsească patul, dar puterile nu maĭ reveneaŭ. Incepu să tușească și să slăbească într'un chip îngrozitor.

«Oftica» fu diagnoza ce îĭ se comunică luĭ Guido. Incercă de toate pentru a aduce ușurare și însănătoșire bolnaveĭ; a fost dusă împreună cu copilul la apropierea ierneĭ la o stație balneară de la sud.

Starea ieĭ iera desnădăjduitoare.

La prima-vară făcu și el o călătorie spre mare, și veni tocmaĭ la vreme pentru a închide ochiĭ mumeĭ copiluluĭ seŭ.

Iel a iubit pe Agnes scurtă vreme într'o aiurire senzuală; dar moartea ieĭ în împrejurărĭ atît de triste îĭ pricinui o durere adîncă și săptămînĭ întregĭ nu-l părăsi viziunea corpuluĭ ieĭ slăbit, așa cum a văzut'o pe patul de moarte.

Cu mare îngrijire așeză el toate obiectele ce remaseră de la Agnes; și o măhnire adîncă îl cuprinse la privirea articolelor de lux ce i le-a procurat iel însu-și, și pentru care ea avea o bucurie atît de nemărginită și copilărească.

(Va urma)

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasoe Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAȘĬ

ANUNCIU

Lŭminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne și chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuțĭ, Hauptstrasse 20.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, deci avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 11 August 1898.

Orz 800 hect. lei 4.10. Meiŭ 50 hect, lei 4.10. In 400 hect. lei 10. Rapița 120 hect. lei 6. Secară 80 hect. lei 6.20. Grîu de toamnă 110 hect. lei 10.20. Ovăz 40 hect. lei 4.25.

Toate în oraș la magasie.

Galați, 11 August 1898.

Grîu 6700 hect. 78.800 kgr. lei 11.50 magasie.

Balul din Bălțătești

In ziua de 6 August a avut loc la Bălțătești un splendid bal. Ca'n tot-deauna animația și veselia n'aŭ lipsit, așa că, de și eraŭ două-spre-zece ore, totuși nu ne mai venea să ne despărțim; mai ales noi ăști din Varatec, unde monotonia domnește și plictiseala e la ordinea zilei.

Incă înainte de 9 ore numeroase perechi își fac apariția la dans în sunetul armoniei frumoase și cadențate a unui vals de Strauss.

Jocurile s'aŭ succedat ast-fel: obicinuitul vals, apoi un cadril comandat binișor de tînărul profesor Bulbuc, Pas des patineurs, apoi după stăruința d-ului Stamatin, o horă și o sîrbă. Cu toate acestea s'a văzut că și după sîrba noastră se poate bostona, și că la hora noastră se poate face grații. Pentru mine a fost o surpriză plăcută, căci cam rar se preferă la noi dențurile naționale înaintea *Lenoxului* și *Spanioleĭ*, cari urmară imediat. S'a mai jucat o polcă, o mazurcă, și altele din cele deja dansate.

Buchetul d-șoarelor se compunea din d-rele: Juvara, Iamandi, Thieren, Ec. Popescu, Evira Șoarec, Grigorescu, Agr. Ionescu, C. Gurănescu, Manoil și Grimani.

Doamnele: dr. Stamatin, Juvara, Vlasto, Georgescu, căp. Grigorescu, Ernici, Manoil, Teodor, Gurănescu, Vulcoff, Grimani, Petrescu, căp. Ioan, Periețanu, căp. Neagu, Nicolaidi.

Domnii: maior V. Teodor, Juvara, căp. Grigorescu, căp. Neagu, Thieren, Vulcoff, St. Ionescu, T. Iamandi, I. Iamandi, Mimi Petrescu, Manoil Stratulat, Nicu Movilă, Albu student, C. D. Ionescu, Eugeniŭ Bulbuc, Aur. Ghinea, Gurănescu, locotenent Constantinescu, Gogu Demetrescu-Mugur, Niculescu, și alții necunoscuți mie.

Varatec, 7 August 98.

Cion.

NB. Pentru Duminică s'a anunțat un cotillion monstru.

VARIETĂȚI

Luminarea Piramidelor Egyptene cu Electricitate

Umbre ale Faraonilor, acoperiți-vă fața!

Se va lumina piramidele cu electricitate.

Guvernul chedivului a trecut de pe acum această concesiune unei mari companii americane, care va instala o stație generală de electricitate la începutul Assuanilor, pe Nil.

Această stațiune va transmite forța la o distanță de o sută de mile și îndreptate de pompe udate de o forță electrică. Ea va pune în mișcare mașini destinate a asigura irigațiunea și fertilizarea cîmpiilor udate de Nil luminînd în totul piramidele.

«Vechiul Sfinx și poliedrele egyptene vor străluci de mii de focuri»—cum zicea Scribe— iaca ce nu s'ar fi prevăzut nici odată.

Numai vandalizmul industrial american putea să aibă ast-fel de idei.

Insecte mincătoare de coarne

O crudă descoperire este următoarea, făcută de d. Mac Corquedalle:

Fiul săŭ, ofițer englez, murind în Africa occidentală, avea din timpul vînătoarei, un număr respectabil de antilope, ale căror coarne le strînsese ca trofee de vînătoare. După moarte, se expediară zisele coarne sermanului părinte ca amintire; dar la deschiderea pachetului, conținutul nu mai sămăna de fel a coarne de antilope; pe aceste coarne se afla un mare număr de mici tulpine, avînd lungimea de 8—10 centimetre, ca și cum ar fi vrut să prepare coarnele pentru a se atîrna pălăriile; din nefericire aceste susținătoare nu puteaŭ servi pentru aceasta, căci la atingerea cu mîna se stricaŭ.

Aceste tulpine eraŭ simplu un fel de insecte, din specia *bubacilor*, cari se nutresc cu deliciu din coarne și care nu există de cît în Africa, dar mai ales în Indii; pînă aci, acest animal s'a mulțumit de a roade și de a borteli coarnele după moartea animalului, dar nu este sigur că respectă coarnele pe antilopa încă trăindă.

D. A. J.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femei și Copii—

Consultațiuni de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

Telegramele Străinătății

Războiul Spano-American

Viena 11 August

Din San-Francisco se depeșează că 1300 de soldați americani aŭ plecat ieri d'acolo, pe un vapor, către Honololu, spre a se duce la Manila.

— Din Madrid se anunță telegrafic cum că o depeșă din Filipine, cu data de 8 August, a generalului spaniol Jaudenes, spune că nu s'a primit încă acolo nici o telegramă de la guvernul din Madrid, prin care să se vestească iscălirea protocolului de pace.

Jaudenes adaogă că insurgenții din Filipine continuă luptele contra trupelor spaniole.

Telegrama vorbește apoi despre niște depeși trimise mai înainte de Jaudenes, relative la luptele de la Manilla și la capitularea acestui oraș. Aceste depeși n'aŭ sosit însă la Madrid. Se crede că Americanii le-aŭ prins și oprit.

Afacerea Picquard-Leblois

Paris, 11 August.

Judecătorul de instrucție Fabre a trimis procurorului republicei actele instrucțiunei lui Picquard și Leblois. Ordonanța va fi dată neîntîrziat.

Ziarul *Temps* crede că Picquart și Leblois ar fi trimiși în judecata tribunalului corecțional pentru divulgare de documente secrete și vor fi pedepsiți după termenii legei contra spionagiului.

Căldurile din Franța

Paris, 11 August.

— Căldurile mari continuă. Sunt 34 de grade la umbră. Mulți oameni mor de insolație și se iscă multe incendii.

ULTIME INFORMAȚII

D. G. Vîntu, agent electoral al prefectului de Fălciŭ, fiind defensor eclesiastic, are de suplinitor la catedra de istorie pe care o ocupă la gimnaziul din Huși, pe d. M. Bedreag, un bacalaureat.

Lucrul e nepotrivit întru cît absolvenții facultății de litere aŭ ajuns pe une locuri să solicite locuri de funcționari la primărie.

E adevărat, oare, că în caii primăriei a dat răpciuga?

Simplă întrebare.

Balamucul de la primărie.

D. Grigorescu, proprietarul unor puțuri de păcură din județul Dîmbovița, a cerut primăriei, la începutul luneĭ Iulie, să-i vînză saŭ să-i închirieze în apropiere de gară un teren pe care să înființeze un depozit de petrol pentru a putea sparge cartelul găzarilor. De atunci și pînă azi, cu toată polemica îndrăzneață la care se dedă d. Würfel, un funcționar infim de la serviciul technic, petiția d-lui Grigorescu are patru rezoluții dar chestia nu e rezolvată.

S'a numit o comisie care să studieze condițiile terenului și să refereze primăriei. Din această comisie făceaŭ parte d-nii Cozadini, consilier comunal, și d. Neuman Paraschivescu, slujbaș la percepție.

Cînd a fost să lucreze comisia de prețeluire, d. Wolf, pentru motive pe cari le vom expune noi, n'a invitat pe d-nul Cozadini ci numai pe d. Neuman Paraschivescu, care avînd însuși depozit de gaz în Păcurari, nu putea lăsa să treacă interesele petiționarului înaintea proprielor sale interese.

C'conu Costache crede că cu depozitele de gaz merge ca cu politica externă — și greșește.

Monitorul Oficial publică următoarea înștiințare a ministerului de interne:

Se aduce la cunoștința publică că ministerul, în baza avizurilor date de consiliul sanitar superior și de camerele de comerciŭ și industrie, a decis ca în timpul verei, în dimineața zilelor de Duminică și serbătoare, se rămînă deschise toate prăvăliile în cari se vînd alimente, în scop ca publicul să poată cumpăra în toate zilele, fără excepțiune, alimente proaspete.

Simbătă, 8 August, băiatul din dugheana comerciantului Leibovici a fost crunt bătut de către cîrciumarul Baraș, care ține restaurant clasa a III-a în gara Iași, pentru că, fiind trimis de stăpînul săŭ, a cerut o sticlă pe care i-o dase lui Baraș ca marfă și el nu mai vroia să o restitue.

Acest Baraș este cunoscut ca mare bătăuș. Nu s'a mulțumit cu atît ci a venit seara la domiciliul lui Leibovici, unde găsind pe băet în dugheană a început din noŭ să-l bată, și cu mare greutate băiatul a putut fi scos din mînile lui. Numitul comite dese-ori asemenea fapte și ne mirăm cum poliția gareĭ permite ast-fel de scandaluri.

D. dr. *G. Bogdan*, medic curant al băilor Strunga, s'a întors în oraș, sezonul băilor fiind terminat la această stațiune.

La 25 August se va întruni din nou la Basel comitetul băncei pentru colonizarea Palestineĭ.

Președintele va face o dare de seamă despre activitatea comitetelor parțiale și de sumele subscrise.

In Iași s'au subscris pînă acum 60,000 lei.

Intre principalii subscriitori figurează: D-nii H. Rosenbaum cu 800 acțiuni; Frații Hirschenson cu 100 acțiuni; Leo Popper cu 50 acțiuni; Jaques Daniel cu 50 acțiuni; S. Schiller cu 50 acțiuni.

Astă-zi, Mercuri, fiind aniversarea nașterei A. S. R. Principelui Ferdinand, s'a oficiat un Te Deum la Mitropolie, la ora 10 dimineață.

Simbătă, 15 August, fiind hramul bisericei Schitului Tărița, multă lume va pleca pentru a asista la serviciul religios ce se va oficia cu deosebită pompă.

Spargerea de la poliția Capitalei

Ieri, la 4 ore după amiază, fusese eliberați din arestul poliției Capitalei pungașii Ghiță Gherman Popescu și Natan Schvartz, cari în loc de a se corija apucîndu-se de vre-o meserie mai cinstită de cît acea de pînă acum, s'au întors noaptea pe la 11 și aŭ spart zidul care înconjura pervazul unei ferestre de la acest arest pentru a pune în libertate pe un alt confrate al lor anume Ion Dumitru, inculpat pentru un furt de argintării de la d. Zerlenti.

Ambii pungași aŭ fost surprinși și arestați.

Un incident caracteristic s'a petrecut eri la orele 10 la ministerul de războiŭ zice *Epoca*.

D. Ionel Brătianu s'a dus cu un tînăr în cabinetul secretarului general, rugînd pe locoțiitorul d-lui general Tătărăscu să'i facă hatîrul de a satisface pe d. P...

— De două luni de zile vine mereŭ pe aici, și tot nu i s'a făcut nimic,—a adăogat ministrul lucrărilor publice.

Firește că locoțiitorul de secretar general a fost nevoit să se execute.

In legătură cu aceasta, aflăm că d. Ionel Brătianu adese-ori face pe samsarul pe lîngă ministerul de războiŭ; ba într'un rînd stăruia din răsputeri pe lîngă d. general Berendeiŭ ca să scutească pe un agent colectivist de armată. Dar d. general Berendeiŭ a refuzat categoric pe ministrul samsar.

Un ofițer romin în Odesa

Ziarului «Galații» i se scrie din Odesa că d. sublocotenent Gh. Negreanu din batalionul 3 de vînători, cu ocazia viziteĭ sale în acest port, a fost obiectul uneĭ primiri din cele mai călduroase de către soldații regimentului 16 de vînători, ai armateĭ imperiale.

Soldații aceluĭ regiment a primit pe sub-locotenentul Negreanu cu strigăte de urale, purtîndu-l pe brațe.

Un banchet a fost dat apoi în onoarea d-luĭ sub-locotenent Negreanu, la care s'aŭ ridicat mai multe toasturi în onoarea armateĭ romîne și a batalionului 3 de vînători. Mai multe telegrame de frumoase urări aŭ fost trimese ofițerilor batalionului 3 de vînători din Galați, cari aŭ răspuns într'un mod foarte afabil la telegramele primite.

La plecarea sa din lagăr, sub-locotenentul Negreanu a fost condus pînă în orașul Odesa de ofițeri, cu o trăsură escortată de călăreți, purtînd drapele rusești și romînești.

Ziarele din București zic că circulă cu insistență zvonul că guvernul ar fi decis să ceară Regeluĭ dizolvarea Corpurilor Legiuitoare și fixarea noilor alegeri legislative înainte de alegerile comunale, în cazul dacă nu va izbuti să se împace cu drapeliștii la începutul luneĭ Septembrie.

Credința generală e însă, că acest zvon este anume răspîndit de guvernamentalii, ca să intimideze pe drapeliștii slabi de inger.

O singură stradă se stropește în Iași și treaba aceasta se face în mod așa de stupid în cît revoltă lumea.

Mai întîi, sacalele sunt prea mari pentru strada îngustă la a căreĭ stropire e destinată. D. Tacu a luat modelul sacalelor din București cu cari se stropesc bulevardele.

Afară de aceasta, imbecilul care conduce sacaua își face o plăcere crudă să dea mai multă presiune tocmai în punctele unde vede aglomerație.

O doamnă, îmbrăcată în rochie albă, a fost literalmente murată ieri pe strada principală—și reflecțiile publiculuĭ la adresa inteligenteĭ administrații comunale curgeaŭ ca diurnele consilierilor.

Ar fi bine ca d-na în chestiune să facă proces primăriei pentru paguba ce a suferit.

Direcția C. F. R. a comandat în streinatate 7 locomotive mari pentru trenurile răpide ce vor circula între București și Predeal. Parcursul se va putea face în două ore. Linia Ploești-Predeal, nefiind atît de solidă pentru a suporta o greutate atît de mare, direcția a luvt măsuri pentru a se repara acea linie și chiar a se dubla, cum e linia București-Ploești.

Criza de la Primăria Capitaleĭ

De cîte-va zile circulă versiunile cele mai contradictorii în privința Primărieĭ Capitaleĭ, versiuni înregistrate de noi acum vr'o zece zile, zice «Epoca».

După unii, se va disolva consiliul comunal al Capitaleĭ și se va numi o comisiune interimară presidată fie de d. Nacu, fie de d. Procopie Dimitrescu, fie de d. G. Palladi, care în acest cas ar demisiona din minister.

După alții, d. C. F. Robescu va demisiona, îndată după întoarcerea sa din Carlsbad.

A treia versiune e că d. Ferechide va ordona o anchetă administrativă la Primărie și va destitui pe d. Melissiano, precum și pe alți funcționari.

Versiunea cea mai verosimilă este însă următoarea:

Consiliul comunal nu se va disolva, dar se va alcătui o listă pentru viitoarele alegeri comunale, compusă din tot ce colectivitatea poate găsi mai bun.

Un anume Costache Scripcaru a tras alaltă-eri un foc de pușcă asupra trenului care venea din spre Iași, în apropiere de gara Pașcani.

Scripcaru a fost arestat de jandarmii rurali, cari se aflaŭ în apropiere.

Glonțul a spart geamul de la un vagon, fără a lovi însă pe nimeni.

Pregătiri electorale.

Se cunoaște dorul fierbinte al d-luĭ Ganə de a rămîne și pe viitor primar dacă guvernul nu s'o duce cum-va la plimbare; dar se cunoaște în acelaș timp și voluptatea cu care așteaptă d. Gheorghian să'l vază pe d. Gane plecînd de la primărie.

Răsboiul a început.

Primarul Iașului, în nesfîrșitele-i călătorii pentru interesele *Naționaleĭ*, a pus, se vede, o vorbă bună pentru veterinarul Christea, nepotul prefectului—căci comandamentul, din chiar senin, a trimis o adresă comuneĭ prin care 'i pune în vedere că, de oare-ce d. Christea ia leafă din bugetul ministerului de răsboiŭ fiind-că 'și face temporar stagiul în armată, primăria nu se cade să'i mai plătească apuntamente pentru funcțiunea de director al abatoriului — căci ar călca legea cumulului.

Acum e probabil ca și d. Gheorghian să intre în scenă.

Alegerile comunale din Iași aŭ să fie picante.

Ceea ce se petrece la depoul serviciului de curățirea stradelor nu 'și are asemănare de cît cu practicele administrațieĭ turcești.

Zece oameni aŭ demisionat din pricina persecuțiilor ce îndurau din partea șefului. Nu se intră în serviciul acesta dacă nu se sfănțuiesc ceĭ mari — și nu se stă dacă nu li se daŭ parale.

Nu lucrează nimeni. Toată activitatea slujbașilor mai mari din acest serviciŭ se cheltuiește pentru a paraliza anchetele ce se orînduiesc de către primărie și a amenința cu urgie pe nenorociții cari aŭ motive să se plîngă.

Ni se comunică ororĭ pe cari ni e greŭ să le înregistrăm.

Dacă primăria vrea și crede că poate lua vre-o măsură de îndreptare, să ne ceară amănunte și 'i le vom da bucuros.

Autoritățile din comuna Bădeni aŭ reușit să prindă pe vestitul hoț de cai Neculai Antoniu. In timpul din urmă furase un cal de la locuitorul Ion Iacob, și pe cînd vroia să-l vîndă, a fost surprins de către primarul aceleĭ comuni, care imediat l'a arestat.

Astă-zi hoțul a fost adus la parchet.

Atentatul contra deputatului Bujoreanu.

Din cauza neglijenței culpabile a ministerului de interne și a incapacității administrației, bandiții cutreeră țara nesupărați de nimeni jefuind și împușcînd pe cine le esă în cale, fără nici o teamă.

Pentru astă-zi *Dreptatea* povestește un noŭ caz de banditism, nedescoperit încă, nici de administrație nici de justiție.

D. deputat Bujoreanu, mare proprietar în județul Tutova, a fost împușcat, pe cînd se întorcea cu trăsura de la o vie la locuința d-sale de pe moșie, în următoarele împrejurări:

In apropiere de casa proprietățeĭ sale Miroasa, din județul Tutova, a fost pîndit în drum de către un tîlhar care a tras asupra-i un foc de pușcă.

Pușca era încărcată cu alice mari.

Din fericire d. Bujoreanu a scăpat cu viața. Alicele aŭ întrat în brațul stîng și în partea stîngă a abdomenului.

Hoțul se pregătea să mai tragă și un al doilea glonte care de sigur ar fi omorît pe d. Bujoreanu, dar vizitiul, înspăimîntat, a dat drumul cailor și trăsura în care se afla deputatul a dispărut înainte ca tîlharul să fi avut vreme să descarce arma pentru a doua oară.

***

Ajuns acasă, d. Bujoreanu a dat telegrame atît ministruluĭ de justiție și de interne cît și primuluĭ ministru carĭ n'aŭ dat nicĭ un curs acesteĭ telegrame ci abia după treĭ zile, cînd hoțul a avut timp a se face nevăzut, ministrul dă ordin procororuluĭ să ancheteze.

Acum d. Bujoreanu e la București în căutarea medicilor.

Ministerul lucrărilor publice a aprobat licitația ce a avut loc la C. F. R. pentru iluminarea cu electricitate a 70 vagoane de clasa I-a și a II-a.

Această concesiune a fost dată uneĭ case germane din Goerlitz pe prețul de 156,000 leĭ.

S'a aprobat de asemenea și o licitație în valoare de 56,000 leĭ la societatea electrică din Paris, pentru aprovizionarea de acumulatorĭ necesarĭ la instalarea luminei electrice în aceste vagoane.

LICEUL CLASIC ȘI REAL
DE BAEȚI
Director al institutului:
GH. ARGHIRESCU
Director general al studiilor
D-r MARCEL BRANDZA
— 162 Calea Moșilor 162 —
BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele mai hygienice și centrale ale orașului, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numai copii ai căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ mai mari solicitudini din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursuri primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legi a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntului Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statului.

Liceul pesedă cursuri pentru preparațiunea școalelor militare cari vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătiri pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 interni și acesta pentru a-i putea îngriji mai de aproape. Părinții ce doresc a avea locuri pentru copiii lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.
Calea Moșilor, 162.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiuni avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albituri. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

60,000 Lei

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

De Vînzare

Casele situate în Botoșani vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiuni favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritorii sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

Liceul noŭ de Domnișoare
DIN IAȘI
autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.
Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmai după programele Scoalelor publice ale Statului.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Luni 7 Septembrie.

Pentru ori-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică ştirile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de ată 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ remînea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părinteluĭ încetează plata premiuluĭ).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iaşĭ.—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 84 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 14 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

D. Sturdza din noŭ contra Rusieĭ

Foc şi Sabie

Fără program, fără avut politic şi copleşiţĭ sub un morman de turpitudinĭ, colectiviştiĭ n'aŭ platformă electorală pentru viitoarele alegerĭ. Clişeul cu lupta în potriva reacţionarismuluĭ, legenda vampirilor carĭ sug sînge de Romîn dacă n'ar străjui neadormit liberaliĭ—şi formula costelivă că trebue făcut totul pentru *talpa caseĭ* aŭ resuflat aşa fel azĭ în cît nu se maĭ pun de cît în gura personajelor ridicule din comediile cu subiect paşoptist.

Totul se reduce azĭ la şansele, foarte problematice, ale uneĭ opinteli supreme cu mijloace poliţieneştĭ.

Maĭ înainte, însă, de a risca această experienţă primejdioasă, mariĭ preoţĭ aĭ colectivităţiĭ s'aŭ întrunit în sobor şi aŭ hotărît să se facă o încercare desperată de a readuce la staul oile reslăţite de turmă. Potrivit acesteĭ hotărîrĭ, s'a cercetat pulsul provincieĭ pentru a se vedea dacă se poate face cu ea presiune asupra disidenţeĭ din capitală—şi, concomitent cu această operaţie, s'aŭ întins mrejĭ la Bucureştĭ pentru a rupe din grup cîţi-va disidenţĭ cu carĭ să se facă presiune asupra recalcitranţilor din provincie.

Rezultatul încercăreĭ, însă, a fost dezastros.

Amiciĭ, din provincie, aĭ d-luĭ Fleva aŭ opus pretutindenĭ un refuz categoric ispitelor colectiviste —şi partizaniĭ, din Bucureştĭ, aĭ d-luĭ Aurelian aŭ pus sistematic pe goană iscoadele d-luĭ Sturdza. Acest aspru tratament a descurajat hordia colectivistă şi a contribuit la modificarea adîncă a planuluĭ de bătălie.

De atuncĭ *Voinţa Naţională* încrucişază zilnic focurĭ cu *Drapelul* şi organele liberalilor democraţĭ fac continuŭ spărturĭ în cuirasa miniştrilor colectiviştĭ.

Respinşĭ aşa din toate părţile şi pridididţĭ de loviturile uşigaşe ale conservatorilor, arendaşiĭ putereĭ 'şĭ aŭ perdut rostul şi aŭ conceput un plan care dovedeşte cît de perdut se simte guvernul în ajunul mareĭ bătălii electorale.

Reproducem planul acesta după *Drapelul* — e interesant nu numaĭ dintr'un punct de vedere:

„Pînă acum, zice organul disident, amicĭ aĭ guvernuluĭ de mîna a doua aŭ primit misiunea de a lansa în mod *discret* următoarele hotărîrĭ ce s'ar fi luat de către guvern:

1) excluderea din viitoarea listă comunală pentru capitală a întregeĭ administraţiunĭ comunale;

2) instituirea unuĭ comitet executiv electoral alcătuit numaĭ din *electorĭ*, carĭ vor figura şi pe noua listă;

3) schimbarea prefectuluĭ de poliţie a capitaleĭ şi aducerea unuĭ prefect energic şi recunoscut elector;

2) dacă se va simţi nevoie, disolvarea consiliuluĭ comunal şi numirea uneĭ comisiunĭ interimare compusă numaĭ din *marĭ electorĭ;*

5) pentru alegerile din provincie, fie care ministru îşĭ va lua o regiune pentru a o cultiva. De o cam dată se caută în fie care judeţ cîte un *elector* căruia să i se dea atot puternicia pentru a pregăti alegerile"

Şi *Drapelul* adaugă:

„De şi se lucrează într'un cerc foarte restrîns şi la întunerec, totuşĭ se vor afla, sperăm, la timp toate combinaţiunile şi uneltirile acesteĭ campaniĭ *oculte*".

Toate aceste proiecte, însă, orĭ cît de meşteşugit ar fi combinate nu pot salva o situaţie pierdută.

Disolvarea consiliuluĭ comunal ar confirma în mod oficial acuzaţiunile aduse de presă în potriva administraţieĭ d-luĭ Robescu;—şi înlocuirea luĭ printr'o comisiune interimară, compusă din figurile simandicoase carĭ aŭ apărat pînă acum vechiul consiliŭ şi 'ĭ aŭ tăinuit păcatele, ar fi o ofensă pentru corpul electoral pe care 'l găsesc colectiviştiĭ prea puţin inteligent ca să'l poată păcăli cu astfel de şiretlicurĭ grosolane.

Cît despre instituirea aşa numitelor *comitete electorale*, ele aŭ fiinţat în permanenţă şi poate tocmaĭ graţie acestor comitete a ajuns treaba de nu se maĭ pot intîlni douĭ colectiviştĭ fără să se trateze cu ameninţările carĭ fac caracteristica conversaţieĭ dintre hamalĭ.

Singura măsură, într'adevăr eficace, ar fi schimbarea prefecţilor relativ pacinicĭ şi înlocuirea lor cu năbădăioşiĭ carĭ aŭ acoperit de sînge odiosul regim de la 1887. Cu o falangă de canibalĭ de aceştia s'ar rezolva grabnic agonia colectivităţeĭ. S'ar relua firul scenelor fioroase de la *Orfeŭ*, s'ar introduce din noŭ sistemul mandatelor în alb şi din noŭ s'ar vărsa asupra tîrgurilor oastea de cetăţenĭ indignaţĭ carĭ aŭ pîngărit bătrîneţele luĭ Ion C. Brătianu.

Pentru a vărsa sînge, însă, guvernul trebue să îndeplinească condiţiunĭ de putere şi de prestigiŭ carĭ lipsesc absolut putregaiuluĭ pe care'l cîrmueşte d. Sturdza—fără să maĭ vorbim că la hotărîrĭ de acestea ultimul cuvînt îl aŭ alţĭ factorĭ de cît Palladi şi *Voinţa Naţională*.

Un lucru să nu uite ceĭ carĭ propun ciomagul ca condiţie indispensabilă pentru succes: *cine trage sabia, de sabie va muri.*

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Sclăvie modernă.—Cetitoriĭ *Opinieĭ* aŭ putut vedea în numărul de ierĭ cîte-va amănunte asupra uneĭ senzaţionale afaceri engleze — Panamaua Hooley—, în care se află compromişĭ o sumă de membri din elita socială şi din presă.

Instituţia preseĭ atît de strălucit desvoltată în societatea noastră, a devenit o forţă uriaşă al căriĭ rol însă e în acelaşĭ timp folositor şi distrugător. A patra putere a devenit acum cu două tăiuşurĭ; ea este instructorul publiculuĭ pe care însă în alt chip îl şi învenineazā; este valul care poartă civilizaţia şi progresul, dar le naufragiază adeseorĭ.

Noĭ încă nu ne putem da seama bine de înrîurirea colosală, de a tot puternicia gazetelor, pentru că nu avem încă acel formidabil aparat de publicitate care stăpîneşte massele de cetitorĭ, robiţĭ fără ştiinţă şi fără voinţă, puterniculuĭ curent al gazetărieĭ moderne.

Vom cita un fapt de o lungă actualitate întreţinută de presa senzaţională. Este cazul uneĭ nenorocite princese — de Chimay — măritată acum doĭ anĭ cu un ţigan lăutar.

Faptul, fără doară, e bizar, e pervers, dacă voiţĭ,—deşi mult maĭ puţin ca nenumărate altele. Dar odată petrecut, ce ar fi maĭ logic decît să fie dat uitării chiar pentru folosul societăţii, pentru înlăturarea contagiuniĭ, întocmaĭ cum se izolează un caz de boală? Dar presa modernă veghează; ea nu iartă senzaţia să fie înmormîntată; ea dezgroapă zi cu zi amănunte de ale unuĭ şi aceluiaşĭ epizod, servindu-le publiculuĭ răpit de serviciul acesta.

Ceĭ doĭ soţĭ—princesă şi lăutar—aŭ fost goniţĭ de pretutindenĭ, n'aŭ găsit încă un loc de adăpost, cu toată bogăţia princeseĭ. Pentru că pururea mulţimea de norod răsculată de presa senzaţională e pusă în cale; curiozitatea, scandalul, dispreţul se agită în jurul soţilor hoinarĭ, fără astîmpăr, fără sfîrşit.

Nu de mult, în Budapesta, presa a anunţat moartea princeseĭ; astă-zĭ soţiĭ s'aŭ refugiat în Şviţera. Abia sosiţĭ la Zurich, masa de curioşĭ se adună într'un delir de febrilă curiozitate pînă cînd hotelul fu nevoit să refuze găzduirea princeseĭ. In alt oraş elveţian teatrul afişă imediat o piesă de actualitate: „Princesa şi Ţiganul", de curînd anunţată şi la Bruxelles.

Şi fenomenul e acelaşĭ preste tot; orĭ-ce „incognito" e demascat de presă într'o clipă; mulţimea se amuzează, scandalul se încinge ca un dans macabru.

Este aci una din formele numeroase ale răuluĭ necesar care se cheamă "presă modernă".

EXTERNE

Diplomaţiĭ luĭ Bismarck

Presa germană căreia vacanţa 'i-a hărăzit prin moartea ilustruluĭ ex-cancelar, un nesecat izvor de subiecte şi anecdote, abundă în povestirea epizodelor din trecutul luĭ Bismarck.

Sunt, între altele, interesante relaţiile recente ale decanuluĭ preseĭ bavareze, d. Momminger, unul din intimiĭ răposatuluĭ om de stat. Amintirile d-luĭ Momminger sunt relative la relaţiile între monarhia bavareză şi ex-cancelar; epizode din istoria sărmanuluĭ rege Ludovic II, astăzĭ închis într'un azil de alienaţĭ.

Nu maĭ puţin interesante sunt povestirile, în ce priveşte purtarea fostuluĭ cancelar de fier cu membriĭ diplomaţieĭ germane. Se pare că aceştia nu prea dormiaŭ pe roze, în timpul „domnieĭ" luĭ Bismarck, care cerea o supunere oarbă agenţilor săĭ trimişĭ în misiunĭ politice prin diferite state. E adevărat că întru cît-va aceasta era un titlu de glorie,—de a servi adecă sub conducerea a tot puterniculuĭ politician.

Prinţul de Bismarck nu cruţă pe nimenĭ dintre numeroşiĭ săĭ subordonaţĭ. Ambasadoriĭ aveaŭ adese orĭ aierul unor simpli comişĭ aĭ ministeruluĭ afacerilor străine, putînd fi rechemaţĭ şi pedepsiţĭ la orĭ ce moment, în caz de cea maĭ mică abatere de la ordinele date de sus.

Procesul intentat conteluĭ Arnim dezgustă cu totul pe diplomaţiĭ germanĭ de a maĭ încerca oare-care iniţiative de libertate, orĭ de a se depărtă de vederile cancelaruluĭ. El nu glumea de loc cu agenţiĭ diplomaticĭ saŭ consularĭ carĭ aveaŭ de gînd -după cum zicea el „să-ĭ puie beţe în roate.»

Diplomaţia aceasta severă avu neajunsul de a împedeca mult timp diplomaţia germană să aibă agenţĭ destul de independenţĭ ca să poată şi eĭ ajuta vre-odată, cu luminile lor politice, superioruluĭ. Simpli agenţĭ, diplomaţiĭ eraŭ reduşĭ la instrumente gata a îndeplini poruncile stăpînuluĭ dar în acelaşĭ timp nu trebuia ca supunerea aceasta sa aibă aierul uneĭ «abdicărĭ la inteligenţă» cum obicĭnuia să se exprime marele cancelar.

Aşa, se citează cazul nenorocituluĭ ambasador—cazul nu e unic—care pînă să se iniţieze în sistemă, cerea colegilor săĭ din Berlin povaţa cum trebuie să alcătuiască raportul ca să fie pe placul ministruluĭ.

Să fie oare această excesivă severitate care a disciplinat imperiul şi l'a înălţat la starea de acum? Lucrul e foarte probabil—şi instructiv.

ACTUALITATI

Cenuşa luĭ Cristofor Columb

Resboiul spano-american, tocmaĭ cînd e pe sfîrşitele, rîdică un incident curios în presa peninsuleĭ iberice. Toţĭ gazetariĭ de acolo se întreabă ce e de făcut cu mormîntul mareluĭ navigator, şi cer aducerea cenuşeĭ sale în Europa.

Cel dintîĭ ziar care a deschis acest incident a fost *Las Provincias*, pe care l'aŭ imitat toate ziarele din Spania. Şi toţĭ declară că este cu neputinţă de a se lăsa rămăşiţile luĭ Columb în mînile duşmanilor.

Astă-zĭ mormîntul luĭ Columb se află la Havana. Despre el vorbeşte Xavier Marmier în cartea sa *Voyages en Amérique*. In catedrala, zidită la 1724 de către jesuiţĭ, în fundul unuĭ paraclis în care ard zi şi noapte un mare număr de luminărĭ, este săpat mormîntul luĭ Columb. Un bust mic lucrat în relief în părete, îl arată vizitatoruluĭ. Aĭ crede că este o statuie a vre-unuĭ sfînt. In piatră e săpată următoarea inscripţie:

„O restas e imagen del gran Colon mil siglos durad, guardalos en la urna y en la remembranza de nuestra nacion..."

Aceste rămăşiţe aŭ fost purtate de două orĭ dintr'o ţară în alta, şi acuma e vorba de a le maĭ transporta încă odată.

Prin testamentul săŭ, marele navigator ceruse să fie îngropat la Saint-Domingue. Cu toată voinţa sa, el a fost îngropat în cimitirul din Sevila. Treĭ zecĭ de anĭ după aceia, la 1536, după cererea fiuluĭ săŭ, 'ĭ se îndeplini dorinţa. Rămăşiţele sale fură duse şi îngropate în catedrala de la Saint-Domingue. El a vrut să se odihnească în insula pe carĭ o descoperise, în oraşul pe care-l întemeiase şi căruia-ĭ dăduse numele tatăluĭ său, Domingo Columb.

Apoĭ, la 1795, după ce Spania luptase în zadar contra republiceĭ născînde, se încheie un tratat între cele două naţiunĭ.

Regele Spanieĭ, între altele, cedă republiceĭ franceze, toată partea spaniolă a insuleĭ Saint-Domingue. Cînd generalul Aristizabal, a primit porunca să deşerte Saint-Domingue, a luat rămăşiţele luĭ Columb, ne voind să le lase în mîna străinilor, şi le-a dus la Havana, unde se află şi astă-zĭ.

Toţĭ patrioţiĭ spaniolĭ laudară pe general. El a cruţat mormîntul luĭ Cristofor Columb de profanarea duşmanilor...

Iş'ĭ făcuse maĭ mult de cît datoria, pentru că regele Spanieĭ, părăsind Saint Domingo, uitase să scrie în tratat un articol în privinţa mormîntuluĭ celuĭ maĭ celebru mormînt al Spaniolilor. Se crede că Blanco va face astă-zĭ ceia-ce a făcut odată Aristizabal.

E.

MIŞCARE ADMINISTRATIVA

In vederea viitoarelor alegerĭ comunale, d. Softa, prefectul judeţuluĭ Suceava, pregăteşte o largă mişcare în personalul administrativ.

Ni se scrie că de-ocam dată e vorba ca pe d. Iancu Voinescu, cu titlul de patru clase preoţeştĭ, vrea să-l numească subprefect la plasa Muntele, în locul d-luĭ Leon Nicolescu, fost procuror şi judecător de tribunal—căcĭ d. Softa nu poate suferi titlurile academice;

Pe d. Despot, absolvent a două clase primare pe vremea holereĭ de la 48, şi actual comisar, are să'l numească poliţaiŭ, în locul d-luĭ Voinescu;

Iar în locul d-luĭ Despot, vrea să numească comisar pe d. Lupu Dimitrie, care, pe lîngă că e liberal de baştină, are şi avantajul de a şti să scrie şi să citească maĭ mult saŭ maĭ puţin bine.

Premenindu-şĭ ast-fel cadrele, d. Softa nădăjdueşte într'un succes sigur la alegerile comunale.

Comisarul Dinescu

Bismarck a murit—trăiască... Dinescu!

Acest mădular al oblăduireĭ municipale din Bucureştĭ a ajuns să ţie în emoţie suflarea romînească din capitală, cum ţinea Bismarck Europa în vremile luĭ cele bune.

Consiliul comunal al capitaleĭ înregistrează vorbele luĭ Dinescu cu grija cu care se înregistraŭ odinioară, în presa europeană, discursurile fostuluĭ cancelar de fier. Peroraţiile acestuĭ ilustru personagiŭ se vor strînge, zice-se, într'un volum, prin îngrijirea d-luĭ Dimitrie Sturdza şi vor forma, ca să zic aşa, cartea.... galbenă a primărieĭ colectiviste.

Ca în toate cele, însă, sarcina de a transmite viitorimeĭ mutra acestuĭ ilustru personagiŭ naţional-liberal întîmpină o mare dificultate—aceasta şi face deosebirea dintre Bismarck şi comisarul Dinescu: pe creatorul unităţiĭ Germanieĭ îl făceaĭ cu treĭ fire de păr pe cap —şi caricatura era gata; pe Dinescu, însă, nu'l poţĭ da dintr'un condeiŭ, de oare-ce caracteristica luĭ e gălăgia şi gălăgia nu se poate reprezenta pe hîrtie.

Cînd comitetul Ateneuluĭ saŭ Academia vor voi să fixeze pe pînză figura de eroŭ a acestuĭ extra-ordinar comisar, va trebui să comande un tabloŭ imens în al căruĭ prim plan să se vază Dinescu în picioare, cu gura căscată, şi în jurul luĭ consilieriĭ comunalĭ galbenĭ şi cu părul sbîrlit.

Iar pentru deplina înţelegere a subiectuluĭ de către generaţiile viitoare, se va scrie în josul tablouluĭ legenda:

Dinescu: Vĕ denunţ, hoţilor!
Consiliul: Aman, stăpîne!

Napoleon zicea într'o vreme despre cancelarul de fier: „Cînd are Bismarck guturaiŭ, Europa strănută."

Primarul capitaleĭ trebue să zică despre gălăgiosu-ĭ comisar: „Cînd vorbeşte Dinescu, partidul naţional-liberal tace şi tremură."

Ywann.

Bărbaţĭ şi femeĭ

Economiştiĭ ne vorbesc de «lupta de clase»; istoriciĭ de «lupta de rase»; moraliştiĭ literaţĭ de «lupta de sexe». Intru cît priveşte pe aceasta din urmă, despre care va fi vorba aicĭ—singur numele ne arată că e vorba de gravele şi necurmatele neînţelegerĭ între om şi om, —între bărbat şi femee, între «sexul tare» şi «sexul slab» dintre care acel din urmă nu-şĭ justifică totdeauna numele. Din potrivă.

In «North American Review» se publică un studiu asupra «Războiuluĭ între sexe», cu tendinţa de a se răspunde întrebăreĭ: care din ambiĭ protivnicĭ, bărbat şi femee, a început războiul acesta îndelungat? Sau—maĭ concis—cuĭ se datoreşte anume lupta actuală reprezentată prin *mişcarea femenistă?*

Chestiunea grea, pe care un recenzent o asamănă cu teribila întrebare dacă «oul cel dintăĭ a produs cea dintăiu găină» sau viceversa.

Articolul citat e scris de o femee, Elisabeth Bisland. Scriitoarea constată de la început că femeea ar fi preferat mult maĭ mult vechea relaţiune a sexelor aceleĭ de astă-zĭ care a dat naştere femenismuluĭ.

«Dacă bărbatul ar fi vrut, ar fi păstrat neatinsă autoritatea asupra femeeĭ: ba chiar şi de acum înainte numaĭ de la el atîrnă ca să aibă deplina supunere a tovarăşeĭ sale, care se emancipează de ea zi cu zi. Atitudinea de astă-zĭ a femeeĭ nu e aleasă de bună voie; bărbatul i-o impune. Din cele maĭ vechi timpurĭ femeea n'a avut de cît o singură grijă: *să placă*, să placă bărbatuluĭ, stăpînuluĭ. Aci a fost singurul eĭ scop, singura eĭ ambiţiune.

De unde vine dară că femeea, care odinioară căuta să placă bărbatuluĭ, astă-zĭ îl chinueşte prin toate mijloacele?

Uniĭ văd aci o urmare a naufragiuluĭ general al tronurilor şi privilegiilor. Emanciparea femeeĭ face parte din marele progres al democraţieĭ. Apoĭ, bărbatul n'a putut da dovezĭ de superioritatea sa, deşi o reclamă pentru sine, lucru de care abia într'un tîrziu şi-a dat seama sexul apăsat.

D-na Bisland înregistrează dar şi combate toate părerile acestea. După dînsa, —femeea este totdeauna anti-egalitară; ea nu visează de cît să fie iubită. Cauza adevarată a emancipăriĭ e că însuşĭ bărbatul a renunţat la autoritatea sa. Femeea nu cerea de cît *panem et circenses*, ca orĭ-ce supus. Cînd însă revoluţia industrială a maşinelor a pus capăt vechiuluĭ sistem patriarhal, bărbatul a întîmpinat greutăţĭ maĭ marĭ în nevoile de a îngriji şi de sine şi de tovarăşa sa; şi fără multă împotrivire a lăsat-o să-şĭ caute ea însăşĭ de trebuinţele sale. Impinsă de nevoĭ, femeia s'a depărtat tot maĭ mult de cămin; iar în drum, femeea făcu reflecţiĭ pe care nu le-ar fi făcut alt-feliŭ! Primul pas al trădăriĭ.

Maĭ necesar însă de cît pînea—e pentru femee celălalt element: *circenses*, petrecerea, luxul. «Altă dată bărbatul era brutal adeseorĭ cu femeea; dar o fascină cu luxul strălucit. El ştia că trebuie să fie gătit bogat, ca să fie iubit; în toată seria animală faptul e acelaş. Bărbatul însă, absorbit de afacerĭ a lăsat de-oparte această trebuinţă. A început să poarte costume negre de o simplicitate ridiculă. Ca şi cum soldatul însuşĭ—cel maĭ viril între oamenĭ nu poartă şi el costume colorate şi împodobite. Şi încă se indignează bărbaţiĭ că femeele preferă pe ofiţeriĭ strălucitorĭ de uniforme, pe tenoriĭ îmbrăcaţĭ cu pene şi mătăsurĭ».

Bărbatul n'a neglijat numaĭ formele galante ale traiuluĭ, burghezindu-se şi perzîndu-şĭ prestigiul în ochiĭ femeilor, —dar şi multe altele.

«Orĭ-ce amant inteligent ştie că e neaparat trebuincios, pentru a pastra iubirea uneĭ femeĭ iubite, ca să-ĭ repete necontenit de dimineaţa pînă seara, că o iubeşte. Femeea cere aceasta ca să aibă siguranţă că e iubită; şi numaĭ atuncĭ dă şi ea iubirea eĭ în schimb. Cum o să creadă femeea în eroismul bărbatuluĭ, dacă el nu păstrează măcar aparenţele şi manierele unuĭ eroŭ?»

Articolul rezumat cuprinde—în afară de cîte-va ciudăţeniĭ—o bună doză de adevărurĭ frumoase, cu privire la frumosul sex. In treacăt sunt atinse chestiunĭ

grave, problema economică modernă, de care e strîns legată starea de inferioritate, simţită, a femeei în societate.

S'ar părea că aşa e dat: ca să ispăşească omul îndrăzneala propriilor luĭ născocirĭ,—Prometeu pedepsit pentru că a furat focul din ceriŭ.

Maşina modernă dezleagă braţele, înlesneşte viaţa,—dar urmările sunt funeste. Braţele dezlegate devin robite lipseĭ de lucru; viaţa lesnicioasă, îngreuiază alte vieţĭ în lupta tuturor contra a tuturor.

«Feminismul» este unul din simptomele mareluĭ răŭ.

Blag

Homo Sum

Veniţĭ, veniţĭ frumoase visurĭ scumpe
Şi florĭ de cîmp aşterneţi-mĭ pe frunte
E aer calm, şi linişte e'n cer!
Pe o rază ce din norĭ par'că se rumpe
Mă urc încet şi trec ca pe o punte
Din ţărnă către veşnicul mister.

In jurul meŭ, scăldat în foc de stele
Văzduhul pare sufletul etern:
Un gînd înmărmurit în nesfîrşire!
Ah! unde mă purtaţĭ visele mele
Nu vreaŭ cărărĭ de raze să-mĭ aştern
Prea trist şi singur sînt în strălucire.

O Fire! nu vroesc să-ţĭ ştiŭ misterul
Operşte-ţĭ suflet trista filfîire,
Coboară-mă maĭ bine pe pămînt...
Acolo sus, nu-s ochĭ frumoşĭ ca cerul
Cînd jos am Cerul tot într'o privire
Şi toată veşnicia într'un cuvînt!

Răchitoasa. **D. Nanu.**

BREZOIŬ

Iată un nume necunoscut cetitorilor şi poate fie-care se va întreba, ce m'a făcut, ca să descriŭ această localitate. Brezoiŭ, Brezoiŭ, acest nume mi-a atins urechea în primele zile ale venireĭ mele în Călimăneştĭ. La început nu i-am dat nicĭ o atenţie. Brezoiŭ, la noĭ în Moldova, are o altă însemnare şi cine nu cunoaşte sub acest nume pe cînele Brezoiŭ?! Asemănare în cuvinte numaĭ, nu şi de fapt. Locuitoriĭ de aci aŭ o deosebită admiraţie pentru această localitate, căcĭ e vorba de un sat, ce-şĭ are numele citat maĭ sus. Toţĭ vizitatoriĭ acesteĭ staţiunĭ balneare simţesc cea maĭ mare mulţumire sufletească şi un neastîmpăr îĭ stăpîneşte în ajunul plecăreĭ spre Brezoiŭ.

La întoarcere sunt încă şi maĭ veseli şi maĭ fericiţĭ. Zîmbetul şi acea veselie ce caracterizează pe omul mulţumit, împodobesc faţa acelora, ce aŭ vizitat Brezoiul şi de această mulţumire sufletească te simţĭ atras şi din inimă doreştĭ să afli ceva.

Pe cine întrebĭ *«cum îĭ la Brezoiŭ domnule?»* nu-ţĭ poate răspunde de cît *«frumos, frumos!»* Ţi se pare cam ciudat şi atuncĭ neliniştea creşte şi maĭ mult în sufletul nouluĭ venit. De aceia toţĭ ceĭ ce vin în Călimăneştĭ, după două treĭ zile pleacă în escursiune la Brezoiŭ.

Brezoiŭ e o localitate, saŭ maĭ bine zis un sat situat în munţĭ la o depărtare de 17 kilometri de Călimăneştĭ. In drum, cu trăsura, trecĭ pe lîngă Caciulata şi mănăstirea Cozia, în apropierea căreia munţiĭ par că se împreună. Din depărtare, înnainte nu se maĭ vede nimic. Munţiĭ stîncoşĭ se rîdică trufaşĭ de ambele părţĭ. Intrînd aci. o altă priveliş te ţi se desfăşoară înaintea ochilor. Fel de fel de stîncĭ, ascuţite, ce ţi se apleacă deasupra capuluĭ şi sunt cît se poate maĭ variate în natura şi felul lor de aşezare. Printre stîncile de piatră pătrund abia viţele subţirĭ ale Arinilor. In alte locurĭ stîncile sunt pleşuve.

Intrat în această strîmtoare nu maĭ vezĭ nicĭ înainte nicĭ înapoĭ. Toată priveliştea este în dreapta, în stînga şi în Olt. Valea aci se îngustează foarte tare şi abia ajunge la o lăţime de 300 400 metri şi pe această distanţă prin mijloc curge Oltul. Pe partea stîngă este şoseaua pe unele părţĭ lucrată în stîncĭ şi pe partea dreaptă, cum mergĭ spre graniţă, se lucrează drumul de fer, pînă la rîul Vaduluĭ. Atît şoseaua cît şi drumul de fer merg pe malul Oltuluĭ. Un pas greşit şi te trezeştĭ în fundul apeĭ. Dar şoseaua e foarte bună şi pe marginea despre Olt are apărătorĭ de lemn, pe toată lungimea sa. Ea este ast-fel construită, în cît urcînd spre munţĭ, ţi se pare că scoborĭ la vale. Drumul de fer întîlneşte în calea sa munţĭ colosalĭ de piatră pe sub care se face tunel. Pe această distanţă de 17 kilometri sunt 3 tunelurĭ. Şoseaua urmează valea şerpuitoare a Oltuluĭ. Indată ce aĭ cotit la dreapta saŭ la stînga, în urmă stîncile par 'că se unesc şi o altă priveliş te maĭ frumoasă şi maĭ impunătoare îţĭ apare înaintea ochilor. Din moment în moment forma şi poziţia ţi se schimbă. Terenurile din epoca primară şi terţiară ies la iveală. Gvarţul, cu culoarea sa albă, reflectează razele auriĭ ale soareluĭ. După multe cotiturĭ şi schimbărĭ de tablourĭ naturale, am început şi simţit acel *frumos! frumos!* ascultat din gurile atîtor escursioniştĭ predecesorĭ. In drum opreştĭ trăsura, staĭ în loc şi admirĭ aceste frumuseţĭ ale natureĭ, aşa de bogate în ţara noastră şi pe care în deşert le căutăm în străinătate. Numaĭ cunoscînd bine frumuseţa şi bogăţia ţăreĭ noastre, o putem compara cu a străinilor şi din această comparaţie ea apare mult maĭ mîndră şi maĭ frumoasă.

Bogată în bogăţiĭ minerale, în podurĭ, în localităţĭ istorice, bogată în producţiune. Romînul trebue s'o iubească şi s'o cunoască, căcĭ e ţara luĭ, ţara strămoşilor săĭ, a luĭ Mircea, Stefan, Mihaĭ şi ţara mareluĭ Traian. La tot pasul auzĭ vorbindu-se de vestitul împărat Traian, şi în tot locul, ca şi cu expediţia argonauţilor, găseştĭ urmele mareluĭ cuceritor. Intr'un loc este o stîncă plană, care se zice masa luĭ Traian. Aci, se spune, că acel vestit împărat. mulţumit de frumuseţea loculuĭ, a stat la masă împreună cu toată suita sa.

Deasupra acesteĭ mese este aşezată o cruce cu o inscripţie în latineşte, care pune în evidenţă acest fapt. Această parte a munteluĭ n'a fost taiată de linia ferată, ci numaĭ separată. Din distanţă în distanţă întîlneştĭ în cale isvoare cu apă limpede ca cristalul şi pe tot parcursul Oltuluĭ sunt aşezate crucĭ, carĭ amintesc înecarea cuĭ-va în Olt, sau moartea uneĭ căpitenĭĭ din oastea luĭ Alexandru Ipsilante, care a fugit pe aci în Transilvania la 1821. Inscripţiunile sunt unele în slavoneşte altele în greceşte. După numărul crucilor mulţĭ şi-au găsit mîngîerea în fundul apeĭ din Olt. Chiar zilele trecute un Italian, din cauza boaleĭ, crezînd că nu se maĭ putea vindeca, s'a înecat. Un altul a fost prins tăindu-şĭ gîtul tot din această cauză. Sunt descurajaţĭ sermaniĭ. Munca îngrozitoare, în piatră, bolnavĭ, dorind de aĭ lor şi nostalgia le sfîşie inima. Linia aceasta ferată, cu poziţiile eĭ pitoreştĭ şi construită pe malul Oltuluĭ în mijlocul uneĭ veşnicĭ prăpastiĭ, pe locul vechiuluĭ drum roman, va atrage foarte mulţĭ vizitatorĭ.

După 2 ore de drum, în care timp mergeam la pas prin, unele locurĭ maĭ frumoase, ni se deschise înaintea ochilor valea Lotruluĭ. Am trecut deja culmea munţilor Paringu.

***

Lotrul este un afluente pe partea dreaptă a Oltuluĭ. Apele sale sunt de o albeaţă cristalină şi poţĭ număra petricele pe fundul eĭ. Această apă privită de la distanţă ţi se pare verde şi cu cît te apropiĭ maĭ mult cu atît albeaţa sa esă la lumină.

Ceea ce Bistriţa este pentru Moldova, Lotrul este pentru Oltenia. Repegiunea apeĭ este tot aşa ca a Bistriţeĭ. De la gura Lotruluĭ plecarăm în susul apeĭ sale şi după o cale de 1 kilometru sosirăm în Brezoiu.

Brezoiul, pe care l-am văzut, numără la 150 case şi posedă: biurou telegrafo-poştal, o biserică şi o şcoală; pe lîngă acestea maĭ este aci şi o fabrică de scîndurĭ sau herestea. Hanurĭ sunt multe şi maĭ toate cu două rîndurĭ. Asemenea şi casele particulare sunt frumoase. Ogrăzile sunt toate petruite şi în faţa acestor case, care sunt aşezate pe marginea şoseleĭ, căci valea e îngustă, curge Lotrul.

Sorgintea acestuĭ rîu este în munţiĭ apuseni. De aci din aceştĭ munţĭ, carĭ sunt plinĭ cu brazĭ, vin pe apa Lotruluĭ buştenĭ pentru fabrică şi miĭ de trunchiurĭ staţionează pe apă în faţa hanuluĭ nostru.

Am trecut Lotrul păşind de pe un buştean pe altul Adîncimea acesteĭ ape e cam la 3—4 metri; dar cînd vine mare, ca toate apele de munte, e periculos. In el trăesc un feliŭ de păstrăvĭ albĭ şi parcă sunt punctaţĭ cu pete auriĭ. Carnea acestor păstrăvĭ e foarte gustoasă.

După un mic repaus am visitat fabrica de scîndurĭ care e pusă în mişcare prin forţa motrice a apeĭ Lotruluĭ. Am rămas pe deplin mulţămit de ceea ce am văzut aci; căcĭ până acum nu avusesem ocasiune a visita o ast-feliŭ de fabrică.

Tot aci la fabrică şi pe apa Lotruluĭ se întocmesc plutele, care întrînd în Olt, transportă lemnăria la Slatina.

De aci am făcut o mică escursiune în munţĭ şi cu ajutorul călăuzeĭ, şi a spăgilor ne-am urcat pe cel maĭ înalt pisc, ce se află în faţa satuluĭ. Locuitoriĭ de aci sunt Romînĭ, maĭ cu samă veniţĭ din Transilvania, de la Scaricica. Oameniĭ de aci sunt frumoşĭ şi sănătoşĭ. Portul lor naţional, trăsurile fine, regulate şi faţa albă a femeilor şi fetelor de aci rămîne întipărită în memoria escursioniştilor.

In fine, satisfăcuţĭ de voiajul nostru, plecarăm înapoĭ la Calimăneştĭ. Iarăşĭ acele frumuseţĭ naturale pe care le sorbeam din ochĭ şi nu ne maĭ săturam privindu-le.

O senzibilitate prea mare a inimeĭ, adesa orĭ nu se poate povesti şi de aceia celor ce mă vor întreba *«cum 'ĭ Brezoiul»* le voiŭ răspunde cu refrenul cuvintelor *frumos! frumos!*

Chirilă Rişcanu

„OPINIA" LA ROMAN

Primăria de Roman a ajuns într'o stare de nedescris. Maĭ ales de cînd s'a întîmplat şi sfada între primarul Alecu Morţun şi ajutorul de primar Petrovicĭ, fiecare dintre eĭ caută să lucreze în alt fel. Lefile funcţionarilor, carĭ pînă acum se plăteaŭ regulat, acum nu se maĭ plătesc de cît cu scandaloase întîrzierĭ; singurĭ consilierĭĭ şi primarul îşĭ iaŭ lefurile la vreme—şi aceasta pentru simplul motiv că se face strada Mare şi nu-s banĭ.

***

Torturile în armată n'aŭ luat sfîrşit, cu toate ordinele date. Aşa, la regimentul 14 de infanterie din Roman, se află un d. sub-locotenent, care a ajuns spaima regimentuluĭ. Pentru că un soldat a avut batista murdară, a pus de i-a băgat-o în gură şi-l bătea cu pumnu peste gură; în altă zi, pentru că un soldat nu s'a spalat la amiază, l-a ţinut cu capul în apă de era să se asfixieze.

Recomandăm celor în drept pe modelul sub-locotenent.

***

Iarmarocul anul acesta a fost cît se poate de slab, în ce priveşte vînzarea manufactureĭ. In schimb, vitele s'aŭ vîndut pe un preţ destul de bun.

INFORMAŢII

In ziua de 2 August s'a deslănţuit asupra comuneĭ Valea Seacă, de lîngă monastirea Varatec, o furtună îngrozitoare care a răsturnat şi trîntit la pămînt tot ce a întîlnit în cale.

A luat acoperemîntul a vre-o opt case şi le-a aruncat la o distanţă de douĭ kilometri; a desrădăcinat arboriĭ şi a împrăştiat stogurile cu fîn.

Locuitoriĭ acesteĭ nenorocite comune au rămas fără hrană şi fără adăpost.

E, credem, o datorie pentru prefectul judeţuluĭ să intervie la guvern ca să obţină un ajutor pentru nefericiţiĭ de ţărani aşa de crud încercaţĭ.

— —

Monitorul Oficial de astă-zĭ promulgă noul regulament pentru şcoalele secundare (gimnasiĭ, licee şi şcoale secundare de fete).

Noul regulament coprinde 329 de articole.

— —

Aproape toate internatele şcoalelor secundare din Iaşĭ şi şcoala normală «Vasile Lupu» vor fi iluminate cu electricitate, pentru care directoriĭ acelor internate aŭ şi intrat în tratărĭ cu societatea de electricitate pentru luminarea oraşuluĭ.

Planurile şi devisele pentru aceste lucrărĭ sunt gata şi aprobate de d. ministru Haret.

Şcoala normală «Vasile Lupu» în toamna aceasta va fi legată cu oficiul central telefonic prin telefon.

— —

In toamna anuluĭ acesta se vor concentra pentru instrucţie şi manevre:

Contingentele 1890, 1891, 1892, 1893 şi 1894 din permanenţĭ la regimentele de infanterie; contingentul 1890 la vînătorĭ, artilerie de cîmp şi geniŭ; contigentele 1890 şi 1892 la artileria de cetate; contingentul 1890 la escadronul de tren al corpuluĭ 4 de armată; contingentele 1890 şi 1892 la companiile sanitare şi de subsistenţă ale corpuluĭ 4 de armată.

Durata concentrăreĭ va fi de la 12 pînă la 24 Septembrie pentru trupele din corpul 1, 2, 3 şi divizia activă şi de la 12 Septembrie pînă la 1 Octombrie pentru trupele din corpul 4 de armată.

— —

Ierĭ, cu ocazia zileĭ naştereĭ a A. S. R. principeluĭ Ferdinand, vizitatoriĭ din Slănic aŭ expediat următoarea telegramă:

Alteţeĭ Sale Regale Ferdinand
Moştenitorul Tronuluĭ Romînieĭ

Cu profund respect, noĭ, vizitatoriĭ băilor Slănic, Vă rugăm a primi sincerile şi devotatele noastre felicitărĭ pentru ziua naştereĭ Alteţeĭ Voastre Regale, rugînd pe Atot puternicul Dumnezeŭ ca să vă dea zile multe în deplină sănătate, zile glorioase ca şi acelea ale Majestăţiĭ Sale Carol I, iubitul nostru Rege, ca să puteţĭ conduce la mărire şi fericire Romînia.

Să trăiţĭ Alteţă Regală împreună cu Alteţa Sa principesa Maria şi cu Alteţele Lor principiĭ Carol şi Elisabeta, pe carĭ îĭ iubim cu sinceritate şi respect.

Semnaţĭ: L.-colonel Langa, Ar. Densuşianu, George Moroianu, C. Stefănescu Priboĭ, Vespasian Erbiceanu, Al. Teodoreanu, Gh. Cristofor, Al. Nanu, N. Săveanu, I. Scurtu, Petru Rişcanu, Pr. V. Popp econom, Vasile Manoliu, N. Pogonat, L. Cristescu, C. Ch, Chirilă, V. Ionescu, C. A. Nuţopol, I. Haleriu, D. Buzdugan, T. Buzdugan, Gh. Bărcovanu, Gr. Neculcea, N. Boerescu, Al. Rişcanu, Gh. Lazăr, Gh. Buzescu, I. Beiu, Gr. Alexandrescu, dr. Russ, N. Nicorescu, M. Herişescu, I. Chiriac, N. Ursu, dr. A. Pilescu, Stefan Ioan, Ioan Genescu, Al. Robescu, T. Velciu, S. Voicu, Ioan Arapu, V. Rauli, dr. Manea, C. Paraschivescu, Luca Goilav, Drăgănescu, G. Tanoviceanu, Gr. Surcel, Toma Costescu, căpitan Dăscălescu, V. Popescu, I. Lazariu, Niculescu Doicu, Eug. Hette, S. I. Grosman ziarist, Paraschiv Ghitulescu proprietar, Timoleon Chindilidis, Pavel Tăutu.

D-nele Elena Densuşianu, Aglaea Rişcanu, E. Erbiceanu, E. Ştefănescu Priboĭ, Natalia Pogonat, C. Cristea, Elena Chirilă, Antoineta Russ, Elena Teodoreanu, Eleonora Manoliu, Maria Tanoviceanu.

— —

Din sorginte oficială turcească se anunţă că împăratul Wilhelm II al Germanieĭ va rămîne maĭ puţin timp, de cît cel prevĕzut în programul provizor, la Constantinopole, de oare-ce vizita pe care o va face în acest interval regeluĭ Carol la Bucureştĭ, va dura maĭ multe zile.

— —

Romînia legată cu Adriatica

Construirea unuĭ pod pe Dunăre între Severin şi Cladova, unind liniile ferate romîne cu cele Sîrbeştĭ, e din noŭ la ordinea zileĭ. Această linie are ca ţintă finală legătura între Romînia cu marea Adriatică şi anume cu portul San-Giovanni, di Medina. Guvernul sîrbesc 'şĭ a luat sarcina de a obţine de la Turcia legătura liniilor sale cu marea Adriatică. Odată făcută această legătură, produsele romîne vor putea pleca în Italia fără să maĭ facă ocolul de pînă acum. Se crede că guvernul turc, care a concedat această legătură Bulgarieĭ, va conceda-o şi Serbieĭ.

— —

Teodor Sîrbu, funcţionar la penitenciarul central, umblînd cu birja No. 184 şi ne voind să plătească, a fost dus la secţia I. Aicĭ, în urma corecţiuneĭ administrate de su b comisarul Dantuş, care i-a făcut şi o vînătae la ochĭ, s'a hotărît să plătească birjaruluĭ.

— —

La d-na Caranfil din str. Muselor 26 bis, maĭ zilele trecute s'a furat un palton din antreŭ, iar aseară s'a furat cheia de la acel antreŭ, probabil tot de acel pungaş.

Poliţia e pe urmele luĭ.

— —

A fost depus la penitenciar vestitul hoţ de caĭ Neculaĭ Antoniu, din comuna Bădenĭ.

— —

Agentul de siguranţă Popovicĭ a arestat pe Lupu Balaban, din strada Bucşănescu No. 33, presupus în furtul comis de la ceasornicarul Maienschi.

— —

Şeful siguranţeĭ luînd la cercetare pe Moisă Leibovicĭ, gazda luĭ Iosub Avram, zis şi Moritz Zilberman, a declarat că lingurile furate de la Elena Barbu din strada Brăndişă No. 7 sunt vîndute de el la Toba veis şi Maria Mrosă din strada Calcaineĭ, cu preţ de 5 leĭ. Aceste obiecte s'aŭ şi găsit acolo, precum şi cîte-va albiturĭ de la d-na Marcu.

— —

Adjutantul Dabija de la regimentul 7 Călăraşĭ a declarat comisieĭ a 3-a că la fănăria comuneĭ, la pristavul Constantin Postelnicu, sunt lucrurĭ cazone. La perchiziţia făcută de sub-comisarul Pompilian, s'a găsit într'adevĕr o pătură şi o păreche de pantalonĭ cazonĭ.

PATERNITATE

NUVELĂ 6)

de

ADELE SCHREIBER

Rufele brodate, halaturile fin colorate, în carĭ îl primise atît de des, juvaerurile maĭ mult saŭ maĭ puţin preţioase, eraŭ maĭ toate amintirĭ din diferite momente ale relaţiuneĭ lor. De mirat iera însă că găsise un număr de juvaerurĭ necunoscute luĭ şi spre uimirea luĭ o sumă maĭ mărişoară în hărtiide valoare.

Iel o întreţinuse pe Agnes în belşug, dar îĭ se părea de necrezut că dînsa să fi putut strînge atît de mult într'un timp atît de scurt; căcĭ cînd a făcut cunoştinţa ieĭ, iea trăia, după spusa ieĭ, de azĭ pe mîne.

Această economie îl uimi.

Sermana, se gîndise iea la putinţa de a fi lăsată cînd-va în nevoie, şi se îngrijise de viitor.

Sfîrşitul ieĭ de timpuriŭ întări maĭ mult încă hotărîrea luĭ de a lua copilul la iel.

Pentru timpul vereĭ trimise copilul împreună cu doica la ţară, pe timp ce iel pregăti totul în locuinţa luĭ de la oraş, şi la toamnă luă la dînsul copilul, care abia împlinise un an. . . . . .

, ...

La B. în anul viitor Guido Stein iera subiectul tuturor convorbirilor.

De odată răsărise la acest tînăr, rîvnit şi stimat de toţĭ, un copil mic, pe care nu se sfia să-l arăte cunoscuţilor seĭ.

Prietenĭĭ nu-l înţelegeaŭ. Iera un om exaltat. Cum poate fi cine-va atît de neînţelept! Fireşte, în ochiĭ femeilor din cercul seŭ, iel decăzu la minimul valoareĭ sale. Iel jertfise poziţia luĭ de «partidă bună», şi asta nu voiaŭ să-ĭ ierte.

„Ce şcandal, Guido ăsta, unul din puţiniĭ tinerĭ bine puşĭ, acest om, pe care multe soacre ş'aŭ clădit speranţele lor, se face imposibil prin purtarea luĭ. Unuĭ ast-fel de om nu 'i se poate da de soţie nicĭ o fată, ie cu neputinţă ca să-'ĭ impun acesteia să-şĭ îndeplinească «datoriĭ de mamă» faţă de un copil nelegitim dintr'o legătură de maĭ înainte.

Ast-fel se tînguia corul mamelor. In societate fetele tinere îşĭ şopteaŭ presupunerile lor asupra tainiculuĭ copil şi sbărceaŭ năsuşorul lor în semn de îndignare morală.—Că sînt copiĭ nelegitimĭ ştiaŭ toate—fireşte.—La nevoie ar fi iertat unuĭ bărbat de a avea un «ast-fel de copil; dar ca cine-va să fie destul de neruşinat ca să recunoască un „ast-fel" de copil şi să-l crească ca şi pe unul legitim, aceasta nu puteaŭ să înţeleagă. La ce servesc atuncĭ orfelinatele şi îngrijitoacele publice?

(Va urma)

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2i0l

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasə Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele tehnice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 12 August 1898.

Orz 750 hect. lei 4.10, Meiŭ 150 hect. In 3000 hect. lei 10. Rapița selbatică 170 hect. lei 6.10. Secară 70 hect. lei 6.

Toate în oraș la magasie.

Științĭ-Litere-Arte

După cum anunță ziarul *Vorwärts*, primul volum al „Memoriilor lui Bismarck" cuprinde 36 de colĭ, din care patru se găsesc, în formă de corecturĭ, sub controlul cenzureĭ.

*

Găsim, într'un ziar german, reprodus următorul ordin al autorităților din Lübeck, în marale ducat Oldenburg: „Orĭ cine va da de pomană vre unuĭ cerșetor, se va pedepsi cu 30 de mărcĭ. Este permis a se da unuĭ nevoiaș haine și alimente, dar numaĭ în cazul cînd se va dovedi că nu le va putea preschimba în banĭ saŭ în rachiŭ."

*

Șase sute de burgmaiștri sloveni din provinciile Carnioliei. Carynthiei și Stiriei aŭ decis, într'o întrunire de la Leybach, să adreseze o petițiune Impăratuluĭ, cerînd crearea uneĭ universitățĭ slovene în acest oraș după modelul universității ceĭ din Praga și a universității croate din Agram.

*

La 16 August stil noŭ s'a terminat noul cablu transatlantic între Franța și Statele Unite ale Americeĭ de Nord.

*

După un ordin al Sultanuluĭ, se restaurează marele apeduc al Ierusalimuluĭ, pentru vizita Impăratuluĭ Wilhelm II. Apeducul e o prețioasă reliquie din timpurile vechĭ, dar deja de mulțĭ anĭ lăsat în ruină.

O sumă de alte reparațiĭ, drumurĭ și clădirĭ, aŭ fost întreprinse pentru aceeaș ocazie. Ceea ce dovedește că aŭ totdeauna un rezultat practic călătoriile monarhice.

Aduceți-vă aminte de vizita Regeluĭ la Iași, astă toamnă...

*

Negriĭ din Guadelupa și-aŭ propus să ridice o statuie în amintirea luĭ Schoelcher, liberatorul lor.

Comandată la Paris, statuia de marmoră a fost refuzată, din cauza culoareĭ... albe.

*

Abia în luna Noemvrie va avea loc înmormîntarea solemnă a corpuluĭ luĭ Bismarck la Friederichsruhe, cu ocazia inaugurăriĭ capeleĭ.

*

In vitrina librărieĭ Maximoviciĭ se află expus bustul decedatuluĭ d-r Russ, modelat de sculptorul Tronescu. Numele autoruluĭ califică destul lucrarea.

Telegramele Străinătățeĭ

Războiul Spano-American

Viena 12 August

O depeșă din Londra spune că din Washington s'aŭ anunțat instrucțiunile, date în privința Filipinelor, delegaților americanĭ, în comisiunea pentru încheerea păceĭ. După aceste instrucțiunĭ, americaniĭ anexează numaĭ insula Luzon, iar restul arhipelaguluĭ rămîne al spaniolilor.

Condițiunea pentru aceasta, impusă de americanĭ, este ca Spania să garanteze că americaniĭ, în comerciul lor pe toate insulele Filipine, se vor bucura de aceleașĭ avantagiĭ ca și spanioliĭ și că Spania nu va ceda nicĭ una din insulele Filipine vreuneĭ alte Puterĭ.

— Flota amiraluluĭ Sampson, sosită la New-York, se reînoiește cu o grabă febrilă, în scop ca să poată, la caz de nevoie, să susțină pretențiile americanilor la conferința de pace; ast-fel spune presa americană.

— Din New-York se depeșează următoarele: Comodorul Schley și căpitanul Avans s'aŭ îmbolnăvit în cursul nopțeĭ.

— O telegramă din Havana anunță că șeful insurgenților Garcia, și-a dat din noŭ demisiunea din postul de comandant al trupelor cubane, și că demisiunea i-a fost primită.

— Din San-Francisco se anunță prin telegraf următoarele: Știrĭ sosite din Honolulu, spun că steagul havaian a fost dat jos de pe toate edificiile publice și în locu-ĭ s'a înălțat drapelul american. După asta s'a citit o proclamație a luĭ Mac-Kinley prin care se vestește că toțĭ funcționariĭ actualĭ își vor păstra posturile, însă că dînșiĭ vor trebui să depună jurămînt de credință către Statele-Unite.

Tariful vamal va rămîne neschimbat; se poate însă ca congresul Statelor-Unite să ia alte hotărîrĭ în această privință.

— —

Turin, 12 August.

O depeșă sosită din Washington spune că americaniĭ, cu privire la insulele Filipine, cer următoarele:

1) Cesiunea insuleĭ Luzon;

2) Egalitatea comercială cu spanioliĭ în cele-l'alte insule;

3) Interzicerea ca spanioliĭ să cedeze alte insule vre-uneĭ alte Puterĭ;

4) Despărțirea bisericeĭ de stat, în tot arhipelagul.

— Pe fluviul Arno, din Florența. s'au găsit două cadavre ținîndu-se strîns îmbrățișate.

Din cercetările făcute s'a dovedit că aceste cadavre sunt ale luĭ Guglielmo Bardil, de 20 anĭ, și al feteĭ Ida Andreini, în vîrstă de 18 anĭ.

Eĭ s'aŭ sinucis din cauză că eraŭ contrariațĭ în amorul lor.

— Fiica deputatuluĭ De Felice a încercat să se sinucidă.

Ea a fost însă scăpată de la moarte.

DIVERSE

Drama din gara de Nord

Astă-noapte pe la orele 12 și jum. pe cînd sosea pe linia B. M. trenul de marfă cu No. 58, treĭ pungașĭ de meserie, carĭ de mult timp operează prin vagoanele cu mărfurĭ, se încercaŭ să spargă un vagon pentru a fura din mărfurile carĭ eraŭ înăuntru.

Un cantonist de telegraf de la atelierile nouĭ, carĭ acum sunt în construcțiune, numitul Dobre Nicolae, observînd mișcarea pungașilor s'a dus la dînșiĭ pentru a pune mîna pe eĭ. Ceĭ treĭ pungașĭ văzîndu-se în primejdie, aŭ tăbărît cu toțiĭ asupra cantonistuluĭ și după ce l-aŭ bătut bine, l-aŭ aruncat sub niște vagoane carĭ tocmaĭ eraŭ în mișcare, în fața magaziilor de la mica viteză. Roatele vagoanelor aŭ trecut peste corpul nenorocituluĭ cantonist și i-aŭ retezat ambele picioare din gleznă.

La strigătele disperate ale rănituluĭ, s'a dat alarma în gară și parte din personalul de serviciu venind la locul unde zăcea Dobre Nicolae, l-aŭ rîdicat și transportat la spitalul Filantropia. Starea luĭ este cît se poate de gravă.

Poliția a fost înștiințată de acest fapt și agențiĭ siguranțeĭ, din gara de Nord, s'aŭ pus în urmărirea celor treĭ pungașĭ, carĭ aŭ dispărut imediat după ce aŭ aruncat pe cantonist sub vagoane.

ULTIME INFORMAȚIUNĬ

Altă năzbîtie

Citim în *Epoca*:

Se vorbește cu insistență că la dejunul de gală dat de d. baron Achrenthal, ministru plenipotențiar al Austro-Ungarieĭ, cu ocazia onomasticeĭ Impăratuluĭ Franț Iosef, d. Dimitrie Sturdza a rîdicat un toast cu aluziĭ ciudate la adresa Rusieĭ.

Pînă vom putea da exact fraza provocătoare a primuluĭ ministru, somăm pe gazetele guvernamentale să publice textual toastul d-luĭ Sturdza, dacă le dă mîna.

Cu data de 21 August, se telegrafiază din Budapesta ziaruluĭ Le Temps *conținutul articoluluĭ apărut în ziarul* Tribuna, *organul Romînilor din Ungaria și Transilvania. „Articolul senzațional e privitor la criza prin care trece astăzĭ monarhia și invită pe Slaviĭ austrieĭ și Ungaria să formeze cu Romîniĭ un mare partid federalist în scop de a resturna regimul dualist astă-zĭ în vigoare numaĭ în profitul Germanilor și Maghiarilor."*

Cetățeniĭ din Cîmpulung aŭ ridicat, în incinta vechiluluĭ și istoriculuĭ lor oraș, un monument frumos pentru Radu Negru, monument turnat în bronz de artistul Mirea.

Serbarea desvăluireĭ monumentuluĭ se va face cu mare solemnitate la 15 August.

M. Sa va fi reprezentat prin d. locot.-colonel Grațoschi; iar guvernul prin d-niĭ Ferechide, Berendeiŭ și Spiru Haret.

D. Gr. Tocilescu, representînd Universitatea din Capitală, va ține o conferință istorică despre Radu Negru.

Pregătirile pentru decorarea orașuluĭ sunt foarte marĭ.

Noul regulament al școalelor Secundare

Monitorul Oficial a publicat noul regulament alcătuit pentru școalele secundare.

Rezumăm dintr'însul părțile carĭ ni se par maĭ interesante.

In privința înscrierilor în școalele secundare (gimnaziĭ, licee și școalele secundare de fete), regulamentul, după ce prevede că aceste școale conțin un curs inferior (primele patru clase) și unul superior (clasa V, VI, VII și VIII) dispune:

Pot fi înscrișĭ în școalele secundare absolvențiĭ învățămîntuluĭ primar, urban sau rural; ceĭ promovațĭ dintr'o clasă a statuluĭ, identică cu aceea în care cere înscrierea; ceĭ carĭ au urmat o școală privată și carĭ au depus un examen.

Nu pot fi primițĭ într'o școală secundară aceia carĭ au maĭ fost într'o asemenea școală și nu s'au putut promova timp de doĭ anĭ.

Auditoriĭ sînt cu desăvîrșire esclușĭ.

Cererile de înscriere se adresează direcțieĭ școaleĭ de la 16 pînă la 31 August inclusiv.

Limitele de elevĭ și clasificarea înscrierilor

Intr'o clasă de curs inferior nu pot fi înscrișĭ maĭ mulțĭ de 50 de școlarĭ, în cel superior 40.

Pentru ca un elev să fie primit trebue să aibă 11 anĭ împliniți sau să aibă etatea coprinsă între 10 și 11 anĭ, în care caz trebue să poseadă o dispensă din partea inspectoruluĭ general al învățămîntuluĭ secundar.

Lista elevilor înscrișĭ se va alcătui în modul următor:

Se vor trece într'însa maĭ întâĭ copiiĭ carĭ au etatea de 11 anĭ împliniți și carĭ sînt fiĭ de romînĭ, clasificîndu-ĭ în ordinea medieĭ notelor, medieĭ anuale de la limba romînă și de la matematice, din certificatul în puterea căruia se face înscrierea;

In a doua linie, se vor trece copiiĭ carĭ aŭ etatea de 11 anĭ împliniți, dar carĭ posedă dispensa inspectoruluĭ general și sînt fiĭ de romînĭ, clasificîndu-ĭ tot ca maĭ sus;

In a treia linie se vor trece copiiĭ carĭ aŭ etatea de 11 anĭ împliniți, și carĭ sînt fiĭ de străinĭ, clasificîndu-ĭ în aceeașĭ ordine ca și pe ceĭ precedenți.

In a patra linie se vor trece copiiĭ, carĭ nu aŭ etatea de 11 anĭ împliniți, dar carĭ posedă dispensa inspectoruluĭ general, și sînt fiĭ de străinĭ, clasificîndu-ĭ tot ca maĭ sus.

Inscrierĭ de drept

Sînt înscrișĭ de drept în clasele II—VIII secundare:

Bursieriĭ școaleĭ, dacă sunt, precum și aceĭ admișĭ prin concurs ca bursierĭ, de odată cu deschiderea anuluĭ școlar;

Școlariĭ promovațĭ din clasa precedentă a școaleĭ însășĭ;

Școlariĭ rămașĭ repetenți în clasa respectivă. După aceasta și în locurile ce maĭ rămîn libere, se vor satisface celel'alte cererĭ de înscriere la ordinea dateĭ lor de prezentare. Cele-l'alte se vor refuza.

Taxele scolare

A doua zi după afișarea listeĭ elevilor înscrișĭ, toțĭ aceia carĭ sînt fiĭ de străinĭ vor trebui să verse la casa școaleĭ o taxă, care consistă din 60 leĭ anual pentru cursul inferior și 90 leĭ anual pentru cel superior.

Taxa aceasta se plătește în treĭ rate egale și anume: una între 1 și 15 Septembrie, a doua între 1 și 15 Ianuarie și a treia între 1 și 15 Aprilie.

Ratele se plătesc în întregime; nicĭ o fracțiune nu este admisă.

Scutirĭ de taxă.

Școlariĭ carĭ sînt fiĭ de streinĭ și carĭ sînt meritoșĭ și lipsițĭ de mijloace vor putea fi dispensațĭ de minister de a maĭ plăti taxa, în total saŭ în parte.

Cererile de dispensă se vor înainta ministeruluĭ, înainte de 5 Septembrie, însoțite de actele carĭ dovedesc paupertatea părinților elevilor.

Dispensele se daŭ numaĭ pentru un an și se pot reînoi în acelașĭ mod la începutul fie-căruĭ an școlar.

***

Trecem peste dispozițiunile privitoare la matricule și cataloage, carĭ nu interesează de cît pe directoriĭ de școlĭ.

Sărbătorile școlare

Anul școlar se începe la 1 Septembrie ora 8 dimineața.

Cursurile încep însă de la 1 Septembrie și durează pînă la 30 Maiŭ inclusiv. In acest timp nu se ține curs, afară de Duminicĭ, în următoarele zile:

Crăciunul de la 24 Decembre pînă la 7 Ianuarie inclusiv; Paște, de la Duminica Floriilor pînă la Duminica Tomeĭ inclusiv.

Inălțarea S-teĭ Crucĭ, 14 Septembre; S-tu Dumitru, 26 Octombre; S-țiĭ Arhangheliĭ Mihail și Gabriil. 8 Noembre; Intrarea în biserică, 21 Noembre, S-tu Nicolae, 6 Decembre; Intîmpinarea Domnuluĭ, 2 Februarie; Buna-Vestire, 25 Martie; S-tu Gheorghe, 23 Aprilie: Inălțarea Domnuluĭ, Joĭ la 40 zile după Paștĭ, Pogorîrea S-tuluĭ Spirit, Lunĭ, la 51 zile după Paștĭ; S-țiĭ Constantin și Elena, la 21 Maiŭ, Aniversarea unireĭ țărilor romîne, 24 Ianuarie; Aniversarea nașterei M. S. Regeluĭ, la 8 Aprilie; Aniversarea nașterei M. S. Regineĭ, la 24 Aprilie; Aniversarea Independenței și a întemeereĭ regatuluĭ, la 10 Maiŭ.

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAȘĬ

ANUNCIU

Lŭminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne și chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuțĭ, Hauptstrasse 20.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

LICEUL CLASIC ŞI REAL

Director al institutuluĭ

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

Dr. MARCEL BRÂNDZA

Bucureștĭ, Calea Moșilor, 162

Autorizat de Onor. Minister al Instr. Publice ord. No. 38,799 curs primar, curs liceal, curs pentru preparațiunea la școalele militare. Certificate equivalente cu ale statuluĭ. Inscrierile de la 5 August. Prospecte la cerere.

Sub director, *Al. Pop.*

CURS LICEAL

Preotul Simeon Popescu, prof. la școala norm. de institutorĭ, Religia cl. I—IV.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematicĭ, metematica cl. V—VI—VII.

S. Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ, matematica cl. I—IV.

Dimitrie D. Comșa, dr. în drept, absolvent al cursurilor de filosofie la „Collége de France", prof. de filosofie, econom, politică și dreptul administrativ.

Ioan Grama, prof. la liceul Sf. Sava, limba latină cl. V—VII.

I. Sarru, bacalaureat de la Atena, absolvent al facultăteĭ de litere. Limba elenă clasa III-IV.

Pandele Ionescu, prof. la liceul Mihaiŭ Viteazul, limba elenă cl. V—VII.

Ioan Odor, absolvent al facultăteĭ de litere prof. de limba latină cl. I—IV.

Lupu Antonescu, profesor la liceul Mihaĭ Viteazul, limba romînă cl. V—VII.

Gh. Arghirescu, licențiat în fizice, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, științele fizice și geografice.

Pantazi, prof. Mihaĭ Viteazul, l. latină cl. I—IV.

Dr. Ghiță Popp, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, limba germană cl. V—VII.

Alexandru Pop, licențiat în teologie, prof. limba germană cl. I—IV.

Boniface Hetrat, prof. de limba franceză la gimn. Șincaĭ, limba franceză cl. I—VII.

Dr. Marcel Brindză, profesor de științele naturale la școala normală de institutorĭ, pentru științele naturale.

Alexandru Ignat, absolvent al facultăteĭ de litere, istoria cl. I—VII.

R. Vianu, absolvent al conservatoruluĭ din Viena, musica.

D. Ionescu, profesor la liceul Lazăr și școala normală de Inst., gimnastica cl. I—IV,

Grigore Romano, absolv. al Acad. de Belle-Arte din Florența, profesor de desemn cl. I—VI.

I. Popescu, elev al școaleĭ de Podurĭ și Șosele preparator de matematicĭ.

Ioan Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

Beniamin Trifu. student în litere, preparator de limba latină.

CURS PRIMAR

I. Dimitriu, institutor, vechiŭ elev al școaleĭ normale de institutorĭ, director de studiĭ al cursuluĭ primar.

Ianoviciŭ, doc, în medicină.

N. Neofitu, absolvent al școaleĭ norm. de institutorĭ, institutor.

C. Savulescu, bacalaureat, institutor.

Surlă, absolv. sc. norm. de inst. institutor.

Școala specială de preparațiune pentru școlile militare și de podurĭ și șosele.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematică, atașat la serviciul geodesic al statuluĭ major.

Căpitan Dem. Iliescu, profesor de școala de aplicație.

V. Toroceanu, inginer diplomat al sc, centrale de arte și manufacturĭ.

D. Darvari, inginer diplomat al școaleĭ centrale de arte și manufacturĭ.

Carol Davilla, licențiat în sciințe la Sorbona Absolvent al școaleĭ politechnice.

Dr. Frenkel medic instit. și prof. de higienă.

Inscripțiunile de la August înainte. Prospect la cerere. **208g**

Paul Milker

proprietarul fabricei și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moșiĭ și pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimațiunĭ, expertize și orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

LICEUL CLASIC ŞI REAL

DE BAEȚI

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moșilor 162 —

BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinții ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.

Calea Moșilor, 162.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

NOUL

INSTITUT de BĂEȚI

Sub direcțiunea d-lor

I. CLINCIU și G. POPA

Profesorĭ la Liceul „Lazăr"

Bucureștĭ, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare și liceale complecte.

Preparațiunĭ pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece asemenea în institut și a elibera certificate equivalente cu cele ale școalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cișmegiŭ și în apropierea liceuluĭ «Lazăr» și «Sf. Sava» *școala în general și sub toate punctele de vedere higienice se află în cele maĭ bune condițiunĭ. N'avem nimic de recomandat."* Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael și Drugescu. In privința instrucțiuneĭ și educațiuneĭ ce se dă în școala noastră cităm următoarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ținem a arata, că școala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoștințelor elevilor cît și prin ordinea și disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigenți la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată

Curs primar

Curs liceal

Curs de școală profesională.

Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principalĭ colaboratorĭ pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ remînea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţeĭ strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exercitiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatae este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 85 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 15 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

2208/1899

Cărbunii Universităţii din Iaşi

Jaful de la Primărie

Vitele cumpărate de administraţia comunală pentru a sili pe măcelarĭ să ieftinească preţul cărneĭ, aŭ trecut întru Domnul alaltă-ierĭ noapte.

Marele preot care a prezidat acest carnagiŭ a fost primul ajutor de primar, care s'a resemnat să primească, în fine, după multă ezitare, sarcina de a descurca socotelile pururea prietenosuluĭ sĕŭ coleg d. Eduard Ghica.

Ce o fi descoperit d. Tacu în isvodul loquaceluĭ consilier comunal, nu se ştie încă — oamenĭ, însă, în măsură de a pătrunde în cutele taĭnice ale complicateĭ contabilităţĭ a primuluĭ ajutor afirmă că, la întrebarea dacă se maĭ teme pe viitor de verva rĕsboĭnică a d-luĭ Ghica, primarul de vacanţă ar fi respuns printr'o foarte vicleană clipire.

Acum, de o fi aşa saŭ de o fi simplă calomnie semnul d-luĭ Tacu — e inutil să cercetăm întru cît, ne avînd cifrele la îndemînă, am fi siliţĭ să ne rătăcim în conjecturĭ. Va veni ceasul, şi de sigur nu e departe, cînd vom pătrunde, cu toată discreţia edililor, în misterul care acoperă dopia scriptură a primărieĭ—şi atuncĭ, în cunoştinţă perfectă de cauză, vom vorbi aşa fel în cît să impunem tăcere vorbăreţuluĭ ochiŭ al d-luĭ Tacu.

Operaţia care se încheiă alaltăierĭ la abatoriŭ se poate rezuma în treĭ cuvinte: jaf şi ipocrizie.

S'aŭ votat, ca şi anul trecut, 20,000 de leĭ cu care să se cumpere boĭ. Scopul acestuĭ vot era ca primăria să concureze pe măcelarĭ cînd ridicaŭ preţurile cărneĭ şi să'ĭ silească cu chipul acesta la un permanent preţ rezonabil. Acesta cel puţin era scopul mărturisit — dar în realitate se urmăria altul, ascuns. Primăria avea nevoie de un fond cu care să tempereze unele vivacităţĭ din consiliul comunal — şi ca să'şĭ procure fondul acesta, a inventat chestiunea boilor.

S'a votat creditul şi o dată cu el s'a votat şi o diurnă de 40 de leĭ pe zi pentru consilierul însărcinat cu această afacere. Timp de 15 zile nu s'a făcut nimic — dar diurna s'a incasat. După acest interval, ca să se justifice diurna, s'aŭ cumpărat cîţi-va boĭ, s'aŭ tăiat şi s'aŭ vîndut într'o zi cu acelaş preţ cu care vindeaŭ măcelariĭ. Aŭ trecut alte douĕ sĕptămînĭ, în care timp diurna s'a incasat regulat dar treabă nu s'a făcut — consilierul comunal însărcinat cu această chestiune nicĭ nu era în Iaşĭ. După timpul acesta s'aŭ dat 1000 de leĭ arvună pentru 55 de boĭ — dar vitele aŭ rĕmas la proprietarul lor fiind-că primăria n'a avut cu ce le scoate. Situaţia aceasta a durat alte sĕptămînĭ, în care timp diurna se încasa pe cînd boiĭ primărieĭ păşteaŭ la suhat.

Siliţĭ de ziare şi presaţĭ de proprietar care ameninţa că confiscă arvuna, consiliul se hotărăşte în sfîrşit să plătească vitele şi să le aducă în oraş.

Dar acum era altă dificultate: din pricina diurnelor şi a diferitelor cheltuelĭ, boiĭ ajunseseră să coste aproape de douĕ orĭ maĭ scump de cît preţul iniţial. Şi problema se punea aşa: baniĭ prinşĭ pe boiĭ tăiaţĭ pînă acum, s'aŭ dus pe diurne şi pe cheltuelĭ mărunte; aşa dar, trebue ca ceĭ 55 de boĭ rămaşĭ să se plătească dacă se poate toţĭ 20000 de leĭ — saŭ, dacă nu se poate, să se caute a se scoate cît maĭ multe parale dintr'inşiĭ.

Vedeţĭ că de ieftenirea cărneĭ nicĭ vorbă nu e — din potrivă.

Spre a se atinge scopul acesta, trebuia pe de o parte ca vitele să se taie într'un moment cînd se cere maĭ multă carne, iar pe de altă parte să se evite cu desăvîrşire concurenţa măcelarilor.

Şi iată ce s'a făcut, după matură chibzuinţă din partea mintoşilor edilĭ:

S'a aşteptat sfîrşitul postuluĭ de S-ta Maria — şi în noaptea de 12 August s'aŭ tăiat toţĭ ceĭ 55 de boĭ. O primă condiţie se îndeplinise, decĭ, căcĭ la eşirea din post toată lumea consumă carne. Apoĭ, pentru a se realiza şi a doua condiţie, s'aŭ oprit măcelariĭ de a tăia în seara de 12. Cu chipul acesta s'a putut plasa toată carnea, şi s'a plasat cu 55 de banĭ kilogramul — preţ relativ bun, căcĭ măcelariĭ o vindeaŭ în abatoriŭ cu 52 de banĭ carnea tăiată romînește.

Din această operaţie, greoaie şi necinstită, s'aŭ prins vre-o 9000 de lei şi primăria a închis baraca a doua zi.

Va să zică, în rezumat: comuna pierde peste 10,000 de leĭ pentru plăcerea de a fi tăiat carne într'o noapte; casapiĭ aŭ pierdut ziua de ierĭ şi de azĭ, pentru că pe de o parte n'aŭ fost lăsaţĭ să taie, iar pe de altă parte primăria n'a avut cantitate suficientă pentru a respunde trebuinţeĭ — iar publicul a plătit carnea *cel puţin* tot aşa de scump cum o plătea pînă acum la măcelarĭ.

Numaĭ consilierul însărcinat să cumpere vitele a cîştigat diurna pe vre-o douĕ lunĭ!

La aceasta se reduce adînca concepţie a consiliuluĭ comunal, care, sub pretextul de a micşora preţul cărneĭ, măreşte pentru a doua oară preţul cu care se cumpără tăcerea consilierilor sgomotoşĭ.

De aceea ziceam, începînd, că operaţia care se încheiă alaltă-ierĭ la abatoriŭ se poate rezuma în treĭ cuvinte: jaf şi ipocrizie.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Apus. Un fapt divers face încunjurul preseĭ pariziane la rubrica informaţiilor. E vorba de o îngrozitoare crimă, — asasinarea a două copile micĭ de către însuşĭ tatăl lor, Jean Deblander. Cadavrele amîndouă aŭ fost găsite în unul din şanţurile fortificaţiilor mareluĭ oraş, împreună cu această scrisoare adresată femeeĭ ucigaşuluĭ, Charlotte Deblander

„După ceea ce s'a petrecut între noĭ, viaţa mea pentru totdeauna ruinată. Vreĭ să mă înlocuieştĭ cu Vinot. Fie. Plec, — dar cel puţin nu mă veĭ despărţi de copiiĭ meĭ, pe care-ĭ ieau cu mine şi cu care voiŭ muri împreună. Dacă te ucideam astă dimineaţă, m'aşĭ fi sinucis şi eŭ în urmă — şi totul s'ar fi oprit aci. Dar tu aĭ răspunderea întîmplărilor ce vor urma de acuma înainte.

Se vor găsi cadavrele noastre saŭ în canalul Ourcq, saŭ în fortificaţiĭ. Adio pentru totdeauna... Te îmbrăţoşez, pentru că tot îmĭ eştĭ încă dragă.

Vinot să fie blestemat!..."

Povestea dară e „simplă" un act de gelozie desperată, a căriĭ adîncime se confundă cu nebunia.

Cazurile de natura aceasta sunt totuşĭ rare. Felul acesta de răzbunare, uciderea propriilor săĭ copiĭ pentru a stinge par'că sămînţa viciuluĭ moştenit poate de la mamă, — e tot ce mintea poate concepe ca barbarie omenească.

Tabloul acesta sîngeros abia ar fi putut îndrăzni să-l imagineze fantazia vre-unuĭ artist: fragedele vieţĭ ale celor două copile curmate de sfîşietorul cuţit al însuşĭ născătoruluĭ lor; două vieţĭ inocente ispăşind o clipă de uşurinţă a mameĭ lor!

Traiul apusan, complex îngrozitor de nervozitate, de excese şi abuzurĭ ne înfăţoşează apusul omenirĭĭ în zarea însingerată a pasiunilor sale neînfrînate.

Sodoma modernă se scaldă în flacărĭ expiatoare.

EXTERNE

Irlanda şi Anglia

Intr'un chip deosebit ne interesează luptele dintre naţionalităţĭ în Statele europene. Pentru că e necesar să tragem învăţăminte în vederea luptei ce se desfăşoară peste munţĭ; pentru că o mare populaţiune oprimată, aparţinînd ţăriĭ noastre dar suferind sub dominaţiunea monarhielor, învecinate, se străduieşte a menţinea vie ideea revoluţionară a emancipăriĭ sociale.

Intre luptele interesante de care am pomenit e şi acea a Irlandejilor contra monarhieĭ britanice. Zilele acesteă s'aŭ petrecut la Dublin — capitala Irlandeĭ — evenimente însemnate cu prilejul centenarului mareĭ incercărĭ revoluţionare de acum un secol, cînd «republica irlandeză» fu proclamată cu entuziasm dar fără un norocos sfîrşit.

O mare parte din activitatea nobilă a mareluĭ om de stat Gladstone fusese consacrată ideieĭ de a se da Irlandeĭ libertatea pe care o reclamă, — şi cu tot sprijinul acesta puternic, Irlanda şi astă-zĭ se plînge de aceleaşĭ neajunsurĭ, de aceeaşĭ cumplită mizerie.

Cifrele, statisticile sunt teribile. Mortalitatea e enormă; mizeria nu-şĭ găseşte seamăn decît doară în cealaltă insulă, — în Sicilia.

In schimb, şi ca urmare fatală, istoria Irlandeĭ în secolul acesta e plină de conspiraţiĭ şi comploturĭ, de răscoale şi violenţe în contra uneĭ apăsătoare dominaţiuni.

„Home-rule" a rămas pînă astă-zĭ un vis neîndeplinit.

Şi prin modul de a fi, şi prin temperament, Irlandejiĭ sunt deosebiţĭ de marea populaţie engleză. Aci se găseşte poate esplicarea îndelungateĭ duşmăniĭ între dominatorĭ şi dominaţĭ. Se citează faptul că în timpul primblăriĭ vizitatorilor prin marele parc din Dublin — Phoenix-Parc — ciceroniĭ arată neaparat semnul care aminteşte locul unde aŭ fost asasinaţĭ lordul Cavendish şi secretarul Regineĭ, Burke. De două orĭ guvernul englez a dat ordin să se ridice o cruce în locul acela. Dar populaţia irlandeză n'a tolerat, — distrugînd crucea şi batjocorind-o. Aceeaşĭ lipsă de deferenţeĭ arată Irlandejiĭ de mulţĭ anĭ statuia luĭ Wilhelm IV, unchiul regineĭ Victoria şi piedecesorul eĭ la tron. Statuia călare a fost obiectul nenumăratelor injuriĭ; predestalul a fost inlocuit prin un altul îndoit de înalt. Ceea ce n'a împiedecat populaţia ireverenţioasă să-şĭ bată joc de monarhul imortalizat.

Ne putînd să'şĭ răzbune astfeliŭ, Irlandejiĭ îşĭ răzbună cel puţin.... rîzînd.

ACTUALITATI

Post festum

Războiul a dat Statelor-Unite victoria decizivă, triumful deplin. Republica americană trece prin una din acele faze istorice care exaltează amorul propriu, măreşte mîndria naţională, dezvoltă conştiinţa în masse.

Presa americană traduce desăvîrşit această stare de lucrurĭ prin sportul de entuziasm şi povestirĭ relatate după războiŭ, glorificînd figurile alese, faptele eroice ale ultimelor evenimente. «Intervievul», acel gen literar cultivat cu pasiune de presa modernă, înfloreşte maĭ mult de cît orĭ cînd marile oraşe americane. *Eroii*, reîntorşĭ la căminurile lor, sunt asaltaţĭ, sunt supuşĭ la adevărate interogatoriĭ: nicĭ un amănunt, nicĭ un incident din povestea războiuluĭ nu rămîne ne comentat, ne analizat.

Locotenentul Hobson — unul din ceĭ maĭ remarcaţĭ în războiŭ — se plînge că nu poate face un pas pe stradă orĭ să stea un ceas la hotel fără să fie asaltat de reporterĭ, la Washington, unde fu trimes ca să studieze mijloacele de a se acomoda vasele spaniole pentru serviciul american.

Un alt erou al zileĭ e colonelul Iohn Iacob Astor, tînărul arhimilionar, a căruĭ înrolare de bună voie în armată făcuse atîta zgomot. Reîntors la New-York «cel maĭ bogat voluntar din toata lumea» trebui să facă reporterilor o complectă şi amănunţită analiză a stăriĭ sale sufleteştĭ în diferite momente. Milionarul proclamă foarte bună şi plăcută meseria de soldat.

Tot la New-York fu „asaltat" de gazetarĭ căpitanul Filip, devenit celebru prin comanda: «Nu strigaţĭ!... Nu-ĭ vedeţĭ că mor...», căpitanul vaporuluĭ *Texas* şi pe care un ziar îl pune în paralelă cu căpitanul Evans, al vaporuluĭ *Iowa*. Acesta din urmă a publicat în urmă o eloquentă protestare în contra imputărilor că n'a lăsat echipagiul să se închine, în timp ce căpitanul Philip păzea datoriile religioase.

«Nu ştiu — zice Evans — dacă voiŭ intra în raiŭ odată cu amicul meŭ Philip, dar ştiŭ că în ziua de 4 Iulie cînd am cîştigat victoria, fie-ce picătură de sînge din mine lăudă pe Domnul...»

De curînd s'a dat la New-York o strălucită serbare la Operă, în onoarea locotenentuluĭ Hobson, pomenit maĭ sus. Acesta, cu şase soldaţĭ aĭ săĭ, a cufundat vaporul *Merrimac*, la întrarea golfuluĭ Santiago, pentru a închide drumul floteĭ spaniole. Un maior spaniol întrebînd odată pe unul din ceĭ şase soldaţĭ ce aŭ venit să facă, soldatul Charette răspunse scurt:

— In marina americană nu e obiceiul soldaţilor să caute pentru ce şi unde-ĭ duce şefiĭ lor... „Hobson fu chemat pe scenă şi apoteozat. Cîte-va domnişoare (o, americanele!) cerură voie să-l sărute...

O reformă liberală

Dacă în această a doua perioadă de regim colectivist patrioţiĭ, ca tot deauna, aŭ fost cu desĕvîrşire secĭ în ideĭ, în schimb, însă, aŭ făcut o inovaţie în literatura mahalalelor, desminţind prin fapte adevĕrul a o mulţime de *zicerĭ* populare.

Aşa, de exemplu, se zicea maĭ înainte: *nicĭ din talpă cerc de bute, nicĭ din Paladu om de frunte*; eĭ bine, nu'ĭ adevărat. Dom Paladu a ajuns om de frunte, ministru de justiţie, are ifos şi burtă, mînele îĭ sunt acoperite cu juvaerurĭ încît ţine degetele crăcănate de mulţimea inelelor; are alisidă groasă de aur la ceasornic, în fine, e un om de frunte în toată puterea cuvîntuluĭ.

Se maĭ zicea odinioară că liberaliĭ nu sunt ca boeriĭ vechĭ, oamenĭ cu *dare de mînă*, ci cu *luare de mînă*. Nicĭ aceasta nu e adevarat. Numaĭ cine n'a asistat la şedinţele camerilor lor nu a putut să vadă cum daŭ *din mînĭ* ca nişte disperaţĭ, orĭ de cîte orĭ e vorba de votarea unuĭ proiect care interesează partidul. Afară de aceasta, patrioţiĭ sunt oamenĭ cu *dare de mînă*, maĭ cu samă la ocazia manifestărilor publice. Daŭ atuncĭ patrioţiĭ *din mînile* lor liberale, garnisite cu ciomege, de pîrîie spinările poporuluĭ — prin urmare, sunt oamenĭ cu *dare de mînă*.

Un dicton popular maĭ zice: *dă-mĭ doamne ce n'am avut, să mĕ mir ce m'a găsit*. Sub liberalĭ şi acest dicton a fost desminţit.

Un exemplu: toată lumea ştie că premierul nostru n'avea *vulturul alb* şi nicĭ putea să capete vre-o talancă rusască, din cauza dulceţeĭ sufletuluĭ ce tot deauna a arătat mareluĭ stat vecin.

Eĭ bine, premieruluĭ i s'a dat ce n'a avut şi nu s'a mirat de loc că a putut obţine aşa ceva, de oare ce asemenea lucrurĭ se 'ntîmplă tot deauna naturelor mlădioase, ca să nu zicem spinărilor încovoiate... etc. E, cum s'ar zice, un caz *scuzabil*...

Dar am avea multe de înşirat în această privinţă şi nu vroim să maĭ nĕcăjim pe cetitorĭ cu banalităţĭ cunoscute.

Să nu se maĭ zică dar că patrioţiĭ n'aŭ intervertit şi eĭ ceva în trecerea lor de acum pe la putere. Din contra aŭ împins aşa de departe progresul lucrurilor în această privinţă, încît aŭ intervertit pînă şi *zicerile poporuluĭ*, dîndu-le cea maĭ formală desminţire.

Juvenal.

Monastirea Neamţ

Cîte virtuţĭ respiră pacea în această poziţiune atît de poetică!... Aicĭ până şi o inimă tristă găseşte ceia ce doreşte: deasupra un cer surizător, brazĭ cu tufişe întunecate, pîrae cu dulce murmur; toate acestea respiră o lină şi netulburată pace.

Linişteа e cu atît maĭ minunată, cu cît poţĭ auzi şoaptele infinituluĭ, şi ca într'un cimitir părăsit... te simţĭ cuprins de puternice sentimente!

Starea omuluĭ are plăcerile sale, care derivă din natura sa şi nasc din lucrările, raportul şi trebuinţele sale; ele devin cu atît maĭ dulcĭ, cu cît acel ce le gustă are sufletul maĭ sănătos; căcĭ, întrebuinţarea bună a timpuluĭ îl face maĭ preţios, şi cu cît ştim a profita maĭ bine de el, cu atît maĭ puţin îĭ simţim perderea.

In această regiune păduroasă totul e misterios şi gigantic, iar vara e splendidă. Admir în tăcere această ştiinţă măreaţă a natureĭ, pe care eŭ nu o pot descrie, este de sigur una din cele maĭ încîntătoare priveliştĭ ce să pot înfăţoşa!

Ce mare sălbătăcie cînd intri în inima codruluĭ... ce singurătate impunătoare, în care tăcerea nopţeĭ întunecoase îţĭ inspiră groază.... Intunericul învăleşte spaţiul nemăsurat, printre brazĭ să arată din cînd în cînd Venus pe cer, pare că tremură ca o făclie în mînele uneĭ fecioare! iar stelele, aceştĭ locuitorĭ de eternă tăcere, aruncă privirĭ prietenoase.. gîndirea şi simţirea nu maĭ sunt aceleaşĭ, fără voe privirea îţĭ este aţintită asupra lucrurilor, care din ce în ce iaŭ forme fantastice, aşa că natura însăşĭ să asociază a-ţĭ schimba starea sufletuluĭ; te simţĭ cuprins de o grijă fără samăn, care încetul cu încetul să strecoară, perzîndu-te tu însuţĭ printre hăţişurĭ, vederile se deschid printre poiene dîndu-le o înfăţoşare măreaţă!

La apusul soareluĭ totul e splendid: munţiĭ sunt de o frumuseţă fermecătoare, cele de pe urmă raze lasă ceriul purpuriŭ, respîndind asupra piezajelor o lumină roşie de o delicateţă infinită, aşĭ putea zice întocmaĭ ca un foc bengal care luminează o apoteoză, iar obiectele înecate în acest vapor, iaŭ o aparenţă de vis!... la orizonul îndepărtat să desfăşură o infinitate de culorĭ.

Nopţile sunt totdeauna delicioase, aerul e de o limpezală aşa de mare în cît lasă să se vadă stelele în un chip strălucitor, — murmurul pîraelor şi freamătul frunzelor produc nişte şoapte de o gingăşie fără samă. Sub acest cer albastru, Jupiter eşă din orizon ca un foc de far.

Cît iubesc eŭ, ca în timp de noapte să văd luna, acest modest curier, întovărăşit de nimfe vagabonde!

Am făcut o vizită şi la monastirea Secu, aşezată într'o regiune, care împreună cu Sihla dispută întăetatea helvetică.

In această regiune, verdeaţa este neperitoare, plantele sunt voluptoase: molifţĭ superbĭ, brazĭ auguştĭ şi mesteacănĭ majestoşĭ, cu poene variate, patate icĭ colea de cîte un stejar viguros şi scaldate de pîrae ce poartă o apă de o limpezală străvăzătoare!...

Cînd de pe înălţimea acestor munţĭ îţĭ aruncĭ privirea asupra rîuşoruluĭ Nemţişor din vale şi e vreme de noapte, un tabloŭ plăcut ţi se înfăţoşază! pescarĭ umblînd cu foschiĭ aprinse în vînătoarea păstrăvilor, ele daŭ nişte luminĭ, carĭ tremură la suprafaţa apeĭ, cu aspectul unor stele perdute într'un cer de uragan... Aicĭ zefirul te chiamă să admirĭ palatul natureĭ, unde regina mărilor şi ocrotitoarea pădurilor, încunjurată de nimfe timide, caută să înşele ochiĭ geloşilor.

Dacă aş putea zugrăvi cu fidelitate tot ceia ce văd aicĭ, atuncĭ această scriere ar fi o adevărată poemă descriptivă şi geografică; dar cine poate fi în stare să facă portretul uneĭ geografiĭ atît de fantastică, în care natura este cadrul acesteĭ frumuseţĭ; voĭ zice numaĭ, ceea ce împodobeşte această retragere sunt munţiĭ, apele şi florile.

Pentru întăia oară respir această atmosferă care se răspîndeşte din toate părţile, de care nu mă maĭ pot sătura, suflarea eĭ încărcată de esenţe mirositoare, mă învăleşte în o dezmerdare plăcută. Simţesc plămînii şi inima cum se desvoltă prin o gimnastică maĭ energică.

Cîtă frumusețe și varietate în peisagele terestre!

Munții prezintă un aspect măreț, coloritul lor să confundă cu azurul cerului, iar vîrfurile lor din loc în loc sunt încadrate de o serie de piscuri, din care unele sunt împodobite cu cîte o mănăstire impozantă, ale căreĭ turnurĭ conice să înalță măreț în aer predominînd tot tabloul; iar altele se perd în orizonul depărtat. Asupra acestor schiturĭ înnecate în albastrul munților și azurul ceriului, cînd apare lumina soarelui să produce efectul cel maĭ dulce.

Cît de încîntătoare sunt aceste misterioase temple ale călugărilor sihastri! Cînd privești Sihla staĭ perdut în o admirație de plăcere cerească, care duce sufletul îmbătat de uimire în imperiul visurilor! Aicĭ ceriul, pămîntul și apa s'au combinat spre a reînvia starea sufletelor obosite.

Pe acest loc poenic pare că s'a așezat casa Dumnezeească cu tot farmecul păciĭ divine.

Trecînd prin o gradație de surprize, care variază în tablourĭ nesfîrșite, vezĭ: icĭ un munte cu piscurĭ înalte pe care-l perzĭ din vedere, dar mergînd îl întîlnești din nou, apoĭ dispare ca să apară la urmă descoperit în toată imensitatea luĭ.

Trecuĭ prin văĭ și podișurĭ. prin locurĭ necultivate și salbatice unde dezordinea e în ordine; colo se arată zmeure, globule de rubine colorate de focul soarelui, dincolo mure în ghirlande negre,care în puterea nopții lucesc ca niște brilante din adîncul întunericului, iar maĭ încolo fragĭ, carĭ se ivesc printre floricele și sub tufișurĭ ca niște butonĭ de coraĭl.

Pe acest pămînt rodnic săturat de sucurĭ, natura dospește în secret; cîte bunătățĭ păstrează ea în această comoară pentru industria omenească! Sucul mirositor al florilor deșteaptă puterile albinelor, iar iarba de centaură și melisa dimpreună cu vaporiĭ brazilor dau nectarului dulceață; arbuștiĭ, acești artiștĭ plantațĭ de natură fără artă, cariĭ îșĭ păstrează frumusețа și după căderea florilor, sunt mijlocitorĭ între arborĭ și florĭ; braziĭ, acești fiĭ aĭ pămîntului cu vîrfurĭ pompoase și ramurĭ pletoase așezate unele peste altele, dau umbre peste umbre. Ochiul să rătăcește privind acest teatru fără marginĭ, plăcut și tainic.

Cînd părăsești acest paradis al cerbilor, rămîĭ cu privirea gînditoare, cu fruntea sănină iar ochiĭ gata a lacrama... Știu că acest limbaj nu e al veaculuĭ, totuși natura îl dictează.

Mănăstirea Neamț este o zidire grandioasă; monument de vrista veche, unde dorm împreună războiniciĭ cu preoțiĭ; carte a trecutului, în care totul vorbește de mîndrie, mărire, neant, de glorie și întristare. Acestea toatea ți le deștéptă sunetul clopotelor mănăstireĭ, care prin dulcele lor graiu povestesc în cadență ritmică trecutul și prezic viitorul.

De pe platoul din sus al mănăstireĭ să deschide o panoramă visătoare: de o parte munțĭ acoperiți cu brazĭ aĭ căror piscurĭ să perd sub orizon; de altă parte pădurĭ, carĭ să întrerup prin fînațe; departe în vederea ochiului este Tîrgul Neamț, cu turnurile bisericilor, cu acoperinte de case ce sclipesc la soare; iar pe culmea munteluĭ, bătrîna cetate a Neamțuluĭ care zace în ruine, dar care pare că glăsuește de veacurĭ despre gloria străbună; în fine la picioarele platouluĭ să întinde mănăstirea cu patratul de zidurĭ, deasupra cărora strălucesc turnurile bisericilor și a meterezelor, iar în jurul acestuĭ masiv de zidirĭ să întind case șindilite cu ogrăzĭ și livezĭ.

Aicĭ găseștĭ pe omul modificat prin religiĭ, obiceiurĭ, climat, legĭ, guverne și prejudiciĭ, apoĭ o mulțime de monahĭ, oamenĭ a-ĭ trecutuluĭ și carĭ duc sarcina prezentuluĭ și pășesc ca vremea; pe figura lor citeștĭ grija.

Iar în fața acestor vanitățĭ omenești să rîdică cu putere natura cu bine-facerile sale, care-șĭ respîndește cu prisosință harul său în mănăstirea Neamț și împrejurimele sale.

Dr. Antoniu. Bîrlad.

ADIO....

Vine toamna peste lanurĭ
Rîndunele plec în rînduri,
Cade frigul peste inimĭ,
Peste gînduri.

A rămas șipotul singur
Lacrimile să'și ascunză
Și pădurea, fără visurĭ,
Fără frunză.

Ochi-mĭ plînșĭ zadarnic cată
Dorul meŭ pierdut în crînguri,—
Cînt'un imn de 'nmormîntare
Codriĭ singurĭ!

Peste inima-mĭ murindă
Ți-apleci ochiĭ visătoare...
O! ce tristă'ĭ, toamna,—raza
De la soare!...

Răchitoasa. **D. Nanu**

Științĭ-Litere-Arte

Sîmbătă, 15 August, va avea loc în grădina Chateau aux Fleurs o mare serbare populară dată de către societatea *„Gutenberg“* secția Iași (Albina), a lucrătorilor tipografĭ.

MUZICA MILITARĂ din Vasluĭ va dilecta publicul cu cele maĭ alese ariĭ; jocurĭ de ruletă, carusel, tir mecanic, fonograful englez, batae de florĭ și confetti, se va da drumul la treĭ frumoase baloane, etc.

Va declama d-l M. Pella artist al Teatruluĭ Național, și alțĭ elevĭ aĭ conservatoriului.

Cine vrea să petreacă bine, să vie Sîmbătă seara la grădina *Chateau aux Fleurs.*

*

Se pare că „Comedia franceză“ a ajuns, din cauza căldurilor, în doaga teatruluĭ... iașan.

În seara de 16 August a încasat 341 de francĭ; la 17 August—559 de francĭ. Cheltuiala zilnică de 4000 de francĭ.

*

Mîne, 15 August, fiind hramul bisericeĭ Banu, serviciul divin la această biserică se va oficia de un arhiereŭ secundat de corul d-luĭ I. Vasiliu.

*

Compatrioata noastră d-na Nuovina face deliciile vizitatorilor de la băile Evian. Ziarele franceze sunt pline de elogiurĭ pentru artista care va face așa de frumos nume în streinătate.

*

In sala teatruluĭ Kawalkamiza, din Tokio, d-ra Ita Kumi a rostit zilele trecute un discurs asupra evoluțiunĭ condițiunĭ femeilor în Japonia din timpurile cele maĭ vechĭ.

Femeea japoneză, după părerea conferențiareĭ, și-a văzut mult lărgită sfera de acțiune în ultimiĭ anĭ, dar starea femeeĭ japoneze nu e încă mulțumitoare. Instrucțiunea înaltă îĭ lipsește încă. De unde conferențiara conchide să se ceară guvernuluĭ libertatea învățămîntuluĭ superior pentru femeĭ, ca astfeliŭ să poată năzui la înalte pozițiunĭ sociale.

*

Adelina Patty a inaugurat de curînd o capelă pe lîngă splendidul castel ce posedă la Craig-y-Nos, regiune foarte pitorească în țara Galilor, din Anglia.

Un preot catolic va face în permanență serviciul capeleĭ.

*

La Buenos-Ayres, în America de sud, s'a format o societate a „Apăsătorilor sexuluĭ frumos.“

După statute asociațiĭ se angajază să evite tot ce poate aduce vr'o atingere respectuluĭ datorit femeeĭ, fie pe drum în primblărĭ etc. Societatea fundată abia de treĭ lunĭ numără peste două sute de membri.

Știrea aceasta ne face să credem că bietele femeĭ sunt... maltratate maĭ mult ca orĭ unde la Buenos-Ayres. Va fi zicînd sexul frumos: ferește-mă, doamne, de prietenĭ...

*

Profesorul Adler, din Berlin, anunță într'un articol că Imparatul Wilhelm II a desemnat el însuși schița clopotnițeĭ bisericeĭ evanghelice pe care o va inaugura la Ierusalim în luna Octombre.

*

Scriitorul norvegian Bjsoernson, într'un articol recent, anunță că a îndeplinit toată procedura în procesul intentat ziaruluĭ „Neueste Nachrichten“ din Munich în afacerea Zola. Se așteaptă revelațiunĭ senzaționale.

*

Gazeta *de Voss* marele organ german, protestează în contra faptuluĭ că prințul de Bismarck fiul, contele Herbet, moștenește toate avantagiile sociale ale excancelaruluĭ pînă și gratuitatea drumuluĭ de fier în toată țara. Ziarul vede aci o nedreptate pentru că înălțimea morală nu se poate moșteni, prin urmare nicĭ acea socială.

Se pare că în cazul special al familieĭ Bismarck afirmarea e cu prisosință adevărată.

*

Ultima fascicolă din „Nouveau Larrousse“ — litera 3 — cuprinde și numele capitaleĭ noastre: *Bucarest.*

Amănunte foarte puține,—ca în tot ce se referă la Romînia în lucrarea aceasta.

*

Colecta cetățenilor din Hamburg pentru monumentul luĭ Bismarck a atins aproape o jumatate milion de mărcĭ.

*

Repetițiile la teatrul nostru, decise pentru 15 August, aŭ fost deocamdată aminate pentru 20.

La această dată, probabil, se va repeta... amînarea.

*

In orașul German Braunschweig a avut loc zilele acestea un însemnat congres de antropologie la care aŭ asistat Virchov, Waldeyer, Voss, Iohanne, Ranke etc.

*

La Paris, mariĭ sculptorĭ sunt ocupațĭ cu însămnate comenzĭ de opere. Așa de pildă: Barrias lucrează la o statuie a luĭ Victor Hugo, care se va așeza în avenue Victor Hugo, avînd o stîncă drept piedestal. In jurul poietuluĭ sunt patru figurĭ simbolizînd: Epopeea, Oda, Drama și Satira.

Sculptorul Falgnière termină un monument al luĭ Pasteur. Savantul e reprezentat într'un costum antic. In fața statuieĭ e tabloul superb înfățoșînd moartea umilită, știința victorioasă: o femee duce de mîna pe fiică-sa vindecată de turbă; un țăran se razimă de o vită scăpată de ciumă; un cioban alintă un cîne care fusese mișcat de moarte — și scăpat în urmă și alte multe simbolurĭ privitoare la descoperirele pasteuriane.

Maistrul Antonin lucrează la monumentul luĭ Gounod, care va fi așezat în parcul Monceau.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXIV

?

Că-ĭ luxoasă, elegantă,
Lucru-ĭ prea adevărat;
— Insă ca să se „îmbrace“
Știĭ pe cîțĭ a... „desbracat“?...

***

O culme medicală

Să tratezĭ... „slăbiciunile“ omenestĭ, cu hapurĭ de... fer...

Zigfrid.

INFORMAȚII

Cărbuniĭ Universității din Iași

Am vorbit alaltă-ierĭ de un transport de cărbunĭ care stă în gara Iașĭ și pentru care ministerul instrucțieĭ are să plătească o sumă de banĭ ca amendă de a nu fi liberat vagoanele cu carĭ s'a făcut transportul, la timp.

Faptul, pe lîngă partea serioasă, maĭ are și o parte ridiculă.

Universitatea din Iași s'a trezit zilele trecute cu șase-spre-zece vegoane cu cărbunĭ, pe carĭ rectorul le-ea și ridicat din gară; peste o zi a primit alte șapte vagoane, peste altă zi încă zece. Rectoratul crezînd că ministerul vrea să aprovizioneze universitatea cu cărbunĭ pentru două ernĭ, a închiriat un loc unde să poată fi depusă cantitatea enormă de cărbunĭ. Care n'a fost însă mirarea cînd peste o altă zi s'a maĭ primit încă alte *opt-zecĭ* și maĭ bine de vagoane cu cărbunĭ, tot pentru universitate. Desperat, rectorul a telegrafiat ministeruluĭ relatîndu'ĭ că e în imposibilitate de a putea descărca vagoanele ce'ĭ tot vin, că toțĭ hamaliĭ și toate căruțele din Iașĭ descarcă și cară cărbuniĭ carĭ nu maĭ contenesc să sosească și avizează ministerul că are deja de plată o amendă colosală.

Ce ce petrecuse? Stația de graniță pe unde sosise cărbuniĭ, avizase Direcția C. F. R. de sosirea fie-căruĭ transport de cărbunĭ, și din neglijența celor din acea direcție, vagoanele eraŭ toate trimise la Iașĭ. E ușor de închipuit harababura ce s'a produs. Toțĭ cărbuniĭ necesarĭ tuturor școalelor din țară, trimișĭ universității de Iașĭ; rectorul neștiind ce să maĭ facă cu 120 de vagoane cu cărbunĭ, pe cînd ceĭ de la direcția C. F. R. și de la ministerul instrucțieĭ habar n'aveaŭ și'și căutaŭ de plimbărĭ.

Cuminte administrație, n'avem ce zice.

O bandă de hoțĭ operează de cît-va timp, cu o neînchipuită îndrăsneală, în județul Vasluiŭ.

După ce a săvîrșit o mulțime de furturĭ, banda a adresat deună-zĭ o scrisoare administratoruluĭ de la Laza, ferma model a statuluĭ, prin care cerea să i se pregătească o sumă de banĭ la un anume loc. Administratorul a avizat autoritățile și hoțiĭ simțind, aŭ părăsit planul.

In seara de 11 Iulie, împărțitorul de tutun și timbre Leon Kahan poposise cu căruțele la hanul de lîngă gara Buhăeștĭ. Hoțiĭ l-aŭ urmărit și noaptea 'ĭ-aŭ furat 10 sacĭ cu tutun de calitatea a doua și o ladă cu tutun și cu timbre în valoare de 1400 leĭ.

Administrația pregătește alegerile....

«Deutsche Zeitung» *anunțînd importanța expoziției de vite care se va organiza la 24—28 Octombre la Iași, spune că primarul Vieneĭ, d. dr. Carol Lueger, a intervenit în mod confidențial pe lîngă primariĭ din Praga, Lemberg și Cernăuțĭ să viziteze împreună această expoziție, însoțiți de cîte un medic veterinar și de cîte un consilier municipal.*

Agențiĭ fiscalĭ aĭ administrațieĭ financiare din județul Vasluiu au ajuns să se poarte ca Tătariĭ.

Am maĭ vorbit și zilele trecute despre apucăturile acestor basibuzucĭ. Azĭ ni se comunică alte fapte.

Femeea Tasia Nițică, din comuna Gura Văeĭ, datorește fisculuĭ, după urma luĭ bărbatu-seu, 87 de leĭ. Administrația financiară 'ĭ-a sechestrat un cal, singura eĭ avere, și a pus custode la acest sechestru pe unul din agențiĭ seĭ fiscalĭ. Acesta a luat calul femeeĭ și-l muncește la trebile luĭ de o lună și jumătate.

După spusa oamenilor din sat, calul Tasieĭ Nițică făcea 200 de leĭ cînd 'ĭ l'a luat agentul și acum nu l-ar maĭ putea vinde nicĭ cu 20 de leĭ—cum se va despăgubi fiscul de ceĭ 87 de leĭ datorițĭ?

Cu sistemul acesta, dacă un negustor de haine ar întîrzia cu plata contribuțieĭ și administrația financiară 'ĭ-ar pune sechestru pe marfă, agențiĭ fiscalĭ, prepușĭ ca custozĭ, ar urma să se îmbrace cu hainele negustoruluĭ și să le poarte pînă s'ar achita datoria...

Dar alt-ceva, maĭ grav —lucru pe care ni-l comunică un martor ocular:

Cînd n'are ce urmări și prin urmare cînd n'are de unde scoate parale pentru rachiu, agentul fiscal din Gura Văeĭ pune cîte un om în căruță și începe să-l plimbe prin sat cerșind de la trecătorĭ, sub pretext că vrea să ajute pe un nenorocit.

Intre altele, administrația financiară din Vasluiu a ajuns fabrică de cerșetorĭ.

D-niĭ doctorĭ Antonescu și Gane, medicĭ spitaluluĭ eforicesc din Hîrlăŭ, se găsesc în Iașĭ, cel dintîiŭ în congediŭ iar cel-l-alt venit pentru afacerĭ personale.

Lipsa în același timp a ambilor medicĭ dovedește una din două: orĭ că spitalul n'are nevoie de doctorĭ—și în cazul acesta Spiridonia face risipă cînd încarcă bugetul cu salariul lor: saŭ că bolnaviĭ sunt părăsiți în plata Domnuluĭ — și atuncĭ epitropia e vinovată cînd îngăduie medicilor să negligeze spitalul.

Dar la eforia spitalelor așa merge treaba că peștele de la d. Macry se strică.

D. colonel Roznovanu a trecut erĭ prin Iași spre a se duce în Rusia ca să aducă catapeteazma comandată pentru biserica pe care a clădit-o la moșia d-sale Roznov.

Catapeteazma aceasta costă 150,000 leĭ iar biserica a costat în totul o jumătate de milion.

Fapta generosuluĭ ctitor al bisericeĭ din Roznov e așa de frumoasă în cît anevoie ar găsi imitatorĭ în vremile acestea de rece materialism.

Agentul de siguranță, Lascar, a arestat pe individul Iosub sin Haim Ceaușu și pe Iți Grinberg, ambiĭ înculpațĭ în furturile săvîrșite pe la bisericele de pe malul Prutuluĭ.

Băiatul Ioan Andronescu s'a plîns poliției că pe strada Ralet a perdut următoarele acte: un extract de naștere, un act de bună conduită, certificatul de absolvire a 4 clase primare și un act de paupertate.

Iacob Blumenfeld, ginerele luĭ Riven Buhman din strada Palat No. 12, care dispăruse de două săptămînĭ de la nevasta sa, s'a întors ierĭ, s'a dus cu un cotiugar la socrul seŭ și stricînd lacata de la ușă a luat din casă o canapea, un garderob și un scrin. Poliția l-a arestat.

Asară, pe la oarele 7 jumatate a fost arestat soldatul Grigorescu, dezertor din regimentul Stefan cel Mare No. 13, ca autor al furtuluĭ de la d-na Maria Popovicĭ.

Șeful siguranțeĭ a arestat pe Mina Rozmaranti, mediatoare din Bacăŭ, care sosise în Iași, pentru a cumpăra fete.

La fabrica de olărie a d-luĭ Iosipovicĭ a fost bătut lucrătorul Neculaĭ Olaru de către ofițerul de poliție Mihailescu, pentru că nu a închis olăria, ca și cum lucrătoriĭ și nu stăpînul ar putea face aceasta.

Afacerea s'a înaintat parchetuluĭ.

La comisia I, în noaptea de 4—5 August, s'a sustras din saltarul meseĭ subcomisaruluĭ Răileanu suma de 50 leĭ. Sub-comisarul a reclamat dar încă nu s'a început ancheta.

PATERNITATE

NUVELĂ 7)

de

ADELE SCHREIBER

Guido suportă cu ușurință acest soiu de surghiun din mijlocul societățeĭ; așa numitele cercurĭ bune, unde iera primit pînă acuma cu o amabilitate de nesuferit, le ura iel și așa—în casa cîtor-va femeĭ culte, decĭ considerate ca emancipate de mulțimea egoistă, afla el ca și maĭ înainte distracție morală,—prieteniĭ luĭ, afară de aceia care-șĭ închipuiaŭ aceasta drept ideie fixă a luĭ, îl consideraŭ ca pe un tovarăș încîntător și generos, acasă avea copilul cel maĭ drăguț, fiul luĭ.

Micul Adolf iera un băet încîntător—nu iera minune de copil, ferească!

Nicĭ un talent prematur nu împedeca desvoltarea corpuluĭ; la cincĭ anĭ nu știa încă nicĭ ceti nicĭ scrie și nicĭ cînta la piano; nu iera nicĭ geniu nicĭ matematic și nicĭ nu vorbea în versurĭ.

Dar iera ceea ce natura-mamă poate crea în deplină dărnicie, o creatură frumoasă, perfect sănătoasă și plină de viață.

Din an în an creștea iubirea luĭ Guido către copil, dacă la început numaĭ ideia eredității îl însufleța, acuma însă iel înconjura cu cea maĭ deplină a sa iubire de tată pe individul, pe omușorul acesta însu-șĭ, din care se resfrîngea impulsul de viață, sotiile și gusturile luĭ copilărestĭ.

Cîte-odată îĭ venea gîndul de a'și căuta o tovarășă sie-și și de a da copiluluĭ o mamă; dar el cunoștea micimea de suflet a tuturor și se temea, că chiar femeia cea maĭ lipsită de prejudiții, va desconsidera pe băiat față de copiiĭ ceĭ propriĭ și îĭ va reproșa pata nașteriĭ sale.

Tatăl și fiul mereŭ maĭ puternic se contopeaŭ. Copilul abia maĭ putea să aștepte ciasul cînd tatăl îl lua la plimbare cu iel, și asta se întîmpla zilnic.

Domnul cel elegant cu copilul cel frumos deveniră o figură tipică a orașuluĭ.

Gurile rele nu maĭ găseaŭ nimic noŭ de povestit pe sama luĭ, cu fapta cea veche se obicĭnuiseră, și adesea se întîmpla, ca vr'un boboc de fată încîntătoare din vechile luĭ cunoștințe demne aproape de a se vesteji, să se apropie de iel și să-ĭ zică cîte-va vorbe de admirație despre băietul cel uimitor.

Maĭ multe chiar ar fi fost dispuse de a primi copilul și a deveni Doamna Guido Stein. Remîne de știut acuma dacă la dînsele concepția morală s'a lărgit cu atita saŭ dacă perspectivele de căsătorie de altă dată s'aŭ împuținat.

(Va urma)

Institutele Unite

— IAȘĬ —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 18:6, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Internatul Franco-Romîn

Director Jean La Roche

No. 15 Slrada Muselor Iași

Pregătirĭ de Curs primar, secondar și comercial pentru școalele statuluĭ. — 8 profesorĭ — 3 (treĭ) premianțĭ în 1898.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Galați, 13 *August* 1898.

Secară 1700 hect. 73.800 kgr. lei 7.20 șlep. Secară 1880 hect. 73.700 kgr. lei 7.90 magasie.

Constanța 13 *August 1898.*

Orz 650 hect. lei 4.20. In 250 hect. lei 9.90. Secară 40 hect. lei 5.80. Rapița 160 hect. lei 5 b. 60 mag. Grîu arnăut 70 hect. lei 9.50 mag. Toate în oraș la magasie.

Publicul și Mulțimea

Gabriel Tarde încearcă o «psichologie a publicului». S'a vorbit destul în acești din urmă ani, despre «psichologia mulțimei». Și nu este de loc același lucru.

Publicul este o adunare cu totul spirituală, «de indivizi fizicește separați și a căror coheziune este cu totul mintală». Mulțimile presupun îngrămădirea la un loc dat, și nu se pot întinde la infinit: trebue, pentru că ele păzesc oare care unitate și oare care putere de acțiune, ca să caute a urma vocei și vederei aceluia care le conduce. Extenziunea unui public nu are margeni. Milioane de oameni, fie-care la el acasă, cari nu s'aŭ văzut nici odată și cari nici odată nu se vor vedea, dar cari citesc acelaș jurnal, iată publicul.

Antichitatea nu a cunoscut public. Nu sunt cuvinte în latinește nici în grecește cari să traducă această idee cu totul modernă. Lipsește public în evul mediu... In sfîrșit Gutenberg vine... Și mai tîrziŭ sub Ludovic XIV, o elită de «oameni distinși» citind gazetele lor lunare, și un mic numar de cărți, încep a forma un public. Vine revoluția și pasiunile politice, dezvoltînd jurnalizmul, descopere puterea publicului. care ia loc și crește alăturea de mulțimele revoluționare.

Presa și publicul, publicul și presa vor ajunge cele doua organe necesare societăței contemporane. Acestea nu sunt doua organe deosebite; acestea sunt mai degrabă doua state ale unei aceleiași puteri. Nu uitați că publicul nu are ano-timp.

El se mișcă și iarna ca și vara. Este la adăpostul varietăților de temperatură. Mulțimea nu face revoluția *snow-boots* saŭ la adăpostul unui cortel. Ninsoarea și ggrindina nu'l împiedică de a citi jurnale; din contra.

Se povestește că Bailly, primarul Parisului, la începutul perioadei revoluționare, privia, în toate diminețile, starea cerului saŭ a atmosferei: zi de ploaie, zi de liniște și de siguranță pe străzi; frumos soare și frumos timp, probabilitate de dezordini populare. N'ar putea fabricanții de barometre după placul ministrului de interne și prefectului de poliție sa varieze, după aceste date, inscripțiunile cadrelor pe unde se plimbă acul profetic?

Fără glumă, este sigur că istoria arată numeroase exemple cari justifică observațiunea d-lui Tarde și a nenorocitului Bailly. Așa e 14 Iulie, cînd poporul a luat Bastilia; așa e 10 August cînd batalioanele Marseillaize provoacă mișcarea contra Tuileriilor. Toata lumea știe că 18 Martie 1871 a fost o zi cu soare radios și dulce. O primăvară înainte de timp. Doua zile înainte asupra castanului de care vorbim în fie-care an, la rubrica serbătorilor diverse... Și, din contra, ce singulară idee avu Polignac de a promulga în Iulie faimoasele sale ordonanțe! Trebue căutat a scapa de înaintea unei înșelăciuni pentru ca vara este ano-timpul mulțimilor. Ano-timpul loviturilor de stat este iarna, toiul ernei. Intrebați mai degrabă specialiștii. Vedeți istoria lui Bonaparte: Brumar și Decembre.

Deci nu-mi trebue mulțimile și loc publicului,— acest public totdeauna gata, totdeauna sprinten, care își rîde de ripeli, și care nu are nevoe nici de a se deplasa nici de a se asemăna pentru a se agita. Am cîștigat noi la schimb? Da, zice d. Tarde: «Publicul se deosebește de mulțime în aceea că proporțiunea în public, în credință și în idee îl întrece cu mult mai mult... Prin transfigurațiunea tuturor grupelor sociale saŭ publice lumea merge deșteptîndu-se...» Amin. Noi vom începe a arăta că pericolul publicului pasionat a fost cel mai detestabil, fiind-că el există tot anul, pe cînd pericolul mulțimilor turburătoare se împrăștie odată cu zilele frumoase.

Este cu toate acestea în încercarea d-lui Tarde o penibilă mărturisire: «Publicul ca și mulțimile intolerant, trufaș, îngîmfat, înfumurat și, sub numele de *opinie publică*, crede că totul îi cedează chiar *dreptatea*, cînd îl contrazice». Unde este, deci, progresul? Gîndindu-ne bine, întîlnim doua motive de a gîndi că acțiunea publicului este și va rămîne totdeauna foarte apăsătoare tot atît, dacă nu mai mult, de cît acțiunea mulțimei. Intr'adevăr, «publicul de idei», cum zice d. Tarde, e cu atît mai intolerant cu cît se interesează de a proclama principii arbitrare și esențe subiective.

Exemplu: polemicile asupra chestiunilor de artă, muzică și sculptură; *vagnerismul* și *rodinismul*, dacă putem zice ast-fel; Bayreuth și statuea lui Balzac. Nu este intoleranță mai sălbatecă de cît intoleranța estetică.

In al doilea loc, am zis că caracteristica publicului este că el poate să se întindă în mod nemărginit; și aceasta este adevărat. Sau, un public care se întinde în mod nemărginit, (ca o masă de apă care se întinde) este un public al cărui nivel se coboară.

De oparte mîndria; de altă parte, ignoranța...

Mulțimile aveau un bun... Ar fi săvîrșit ele atrocitățile din noaptea de St. Bartolomeu și de la 1793, dacă nu erau încurajate și provocate de o parte din public?

ALEMAN.

Telegramele Străinătății

Războiul Spano-American

Sîngeroase lupte între insurgenți și spanioli

Madrid, 13 August.

O telegramă a guvernatorului din nava «Viscaya» anunță noui și sîngeroase lupte cu insurgenții, dintre cari 500 aŭ fost omorîți saŭ răniți. Perderile spaniolilor sunt mici.

— O depeșă din Madrid spune că ziarul «Imparcial» anunță următoarele: Vaticanul stăruie la Washington ca la desbaterile pentru pace, cari vor avea loc la Paris, să fie primit și un reprezentant al cleruluĭ cuban, care să apere în mod suficient interesele bisericei catolice și posesiunile ei.

— Din New-York se depeșează: ziarul «New-York Herald» primește din Washington vestea că Mac Kinley ar fi dat instrucțiuni membrilor americani ai comisiunei pentru pace să stărue a cere insula Luzon, cea mai mare dintre insulele Filipine, pentru America.

— Din New-York se vestește că după o știre primită din Washington de «New-York Journal», Mac Kinley a complectat numărul membrilor americani în comisiunea de pace ispano-americană, care se va reuni la Paris, prin numirea judecătorului Edward White, din Luisiaua, și a fostului secretar de marină Tracy, ca membri in această comisiune.

— Din Manila se anunță telegrafic că șeful insurgenților, Aguinaldo, a ordonat insurgenților să depună armele.

— Generalul Merrît a luat asupra-și funcțiunile de guvernator al Manilei.

Judecata maiorului Esterhazy

Maiorul Esterhazy s'a înfățișat ieri înaintea consiliului de anchetă, întrunit sub președinția generalului Florentin, la cazarma Chateaudeau.

După formalitățile obicinuite, s'aŭ ascultat ca martori colonelul Mercier, generalul Pellieux, și alți mulți ofițeri.

Generalul Pellieux ar fi pus din noŭ pe maiorul Esterhazy afară din cauză în afacerea cu privire la borderoŭ, dar ar fi blamat în mod viŭ viața sa privată.

Consiliul intră în deliberare secretă la 5 ore.

Maiorul Esterhazy nu se află de față.

Deliberarea consiliului s'a terminat la 8 ore.

Decizia a fost transmisă prin generalul Zurlinden, guvernatorul militar al Parisului, d-lui Cavaignac, ministrul de războiŭ, care, se crede, că va decide probabil reformarea maiorului Esterhazy.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Din cauza sărbătoarei de mîine, S-ta Maria, ziarul nostru nu va apare de cît Luni, la orele obicinuite.

Scandalul din Slănic

Vizitatorii băilor din Slănic aŭ asistat Miercuri seara la un spectacol dintre cele mai penibile.

D. N., mare comerciant din Ploești, care locuia, cu tînăra sa soție, la No. 91 în otelul Racoviță, se întorsese acasă pe la 10 ceasuri. Ajuns la camera sa, găsește ușa închisa. Sună, împinge, dar nevasta, care încuiase pe dinăuntru, nu voia să deschidă. Enervat, d. N. lovește cu putere și ușa cedează. Cînd intră d. N. în casă, d. K. un tînăr student din Ploești și prieten al casei, tocmai eșa pe fereastră cu precauțiunile de rigoare și în costumul sumar pe care 'l îngăduiaŭ circumstanțele.

Soțul ultragiat se repede la fereastră dar abia are vreme să administreze fericitului cîte-va bastoane— și eroul scapă pe acoperemînt, de unde intră în camera sa de la mansardă.

Văzînd că a scăpat pe un vinovat, d. N. se întoarce către cel-l-alt. D-na N., ca o porumbiță timidă, aștepta resemnată, într'un delicios *negligé*, interpelarea furiosului saŭ soț.

— Ești o mizerabilă, doamnă!

— Dacă 'l iubesc.....

— Am să vă împușc!

— Și la Ploești îl iubeam..:

Soțul, revoltat de sinceritatea d-nei, sinceritate care 'i părea cinică, dă alarma. Sosește doctorul Pastia, pe care 'l pune să constate păcatul *de vizu*, și primarul satului, care închee formalitățile obicinuite.

Ca supremă rezbunare, d. N. ia bijuteriile d-nei și o gonește—d-na N. n'a adus nici o zestre în căsătorie.

Se mai spune că examenul medical a stabilit cum că romantica doamnă se află într'o stare care reclamă pentru multă vreme asistența zeului Mercur.

După ce a telegrafiat părinților nevestei ca să vie să o ia, d. N. a plecat la Ploești ca să intenteze proces de divorț.

Tînărul don Juan a părăsit Slănicul —spre marea părere de răŭ a vizitatorilor cari ar fi voit să admire pe cuceritor.

⁂

D. Dimitrie Atanasiu meritosul ajutor comptabil de la Banca Națională din localitate, a fost înaintat și numit șef comptabil la Banca Națională din Dorohoi, sucursală ce se înființează pe ziua de 15 August.

⁂

Carnet de la Copou

In fie care seară vezi rîdicîndu-se încet, încet, lume spre Copou, pentru a respira în liniște acele cîte-va ceasuri răcoroase ale unei seri de August. Aseară, ca de obicei, multă lume; era un adevarat pelerinagiu.

La ora 7 grădina era aproape plină. Notez în treacăt d-nele Jippa, Maria Panu, Cardaș, Călinescu, Cornescu, Botez, Stamatopol, Ianculescu, Șumuleanu, Ștefăniu, Roiu, Mihăilescu, Damaschin, Catană, Ghiulea, Șerban, Trantomir, Deoghenide, Cerilo,

D-rele Pilescu, Mari și Beatrice Cardaș, Ana Călinescu, Aglaia și Efigenî Panu, Săghinescu, Anette Trancu, Hîrlescu, Șerban, Beatrice Trantomir, Mari Pantazi, Lucreția și Mari Roiu, d-rele Damaschin, Frunzeti, Buzenchi, Marie Mavrodi (Roman), Ionescu (Roman), Costiniu, Ionovici, Onciu, Manariu, Cerilo, Mari Cornescu, Popescu, Bogdan, Caracaș, Obreja, Vivoschi, Grigoriu, Dascălescu, Placa, Stamatopol, Ștefăniu, Deoghenide, Baron, Tacu, Brăescu, Zavalide, Curcumele, Alice Creangă, Martau și altele pe care le-am scăpat din vedere și le rog să mă scuze.

D-nii general Iarca, col. Lambrino, lct.-colonel Stamatopol, Lefter Dimitrescu, Ivașcu, căp. Panu, căp. Dumănescu, Șuciu, Bou, Bogonos, Pralea profesor, Sion, adv., Alec. Sion, Halăceanu, Sachelaridis, col. Alexandrescu, Sofian, Zaharia, loct. Mihailescu, loct. Scorțescu, sub-loct. Timoteĭ, Titus D. Panu, Pavel Cardaș, Roiu, colonel Musteață, sub-loct. Hîrlescu, Manariu, D. A. Jipa, Alecu Mavrodi, dr. Negură, Longhinescu, loct. Popovici, Livadidi, Zota, Stratan, Duduica, Ropală junior, P. Gheorghiu, Brăescu, dr. Buteanu, dr. Botez, Lambru Altin farmacist sf. Spiridon, Radovici, V. Longhinescu, M. Tatomir, Gh. Gheorghiu, Vasiliu, Ionescu Gh., Pilescu, frații Vălescu, Damaschin Const., Jijică Mihăilescu, Spacu, Cardaș, etc.

Car.

⁂

Se caută un primar la Huși

Administrația din Huși este foarte îngrijorată de faptul că d. Nastase Triandafil, actualul primar, prevăzînd căderea sa la viitoarele alegeri comunale, și-a luat de samă—în fine!—să se ocupe mai de-aproape cu gospodăria casnică și să lase în grija altora mai competenți marea gospodărie a orașului, pe care, grație nepriceperei sale, a adus-o într'o stare de plîns.

Nimic mai murdar, mai grețos ca Hușul în 1898.

Străzile zac pline de movilî cu tot soiul de gunoaie; abatorul este o infecție, hala tot așa; mormane de cadavre de cîini zac pe șesul Dricului, aproape de oraș, infectînd aerul întregului tîrg, fără ca onorabila comună să se sinchisească. De alt-fel, comuna are alte ocupații: contrabanda *de zahar* făcută de evreul Calman, *ferar*, asupra căreia primăria s'a grăbit să tragă mușamaua, indică ce să face la primărie în orele de „loisir" prea dese de alt-fel.

Așa fiind lucrurile, cetățenii fără excepție privesc ca o fericire supremă retragerea d-lui Triandafil.

Firește nu tot așa judecă și administrația d-ruluĭ Clistir, care turbă de năcaz că nu găsește un candidat, fie el cum o fi, un candidat mai mult de formă: căci de alt-fel administrația știe și ea că o reușită la comună este o imposibilitate, un lucru pe care nu'l poți spera, după cum nu poți spera ca popa Vîntu-Sărăcilă să se lase de josnice lingușiri.

O ultimă încercare pe lîngă d. V. Calligari, inspector administrativ, a rămas infructuoasă.

Așa dar: se caută un candidat de primar la Huși.

Ghilă.

⁂

Pentru cei cari socotesc că ne plîngem în contra poștei din spirit de opoziție, reproducem din *Voința Națională* următoarea informație. *Voința Națională* e, pe cît ne aducem aminte, gazeta guvernului:

La plîngerile ce se repetă adese-ori prin ziare în contra direcției poștelor și telegrafelor, suntem nevoiți să ne unim și noi.

Scrisori puse, cu mîna noastră, în cutia poștei centrale, în loc să sosească a doua-zi dimineața la destinație, n'aŭ sosit de cît a treia zi.

Acelaș lucru cu mandatele poștale. Un mandat poștal dat Luni dimineață în București n'a sosit la destinație de cît Miercuri după ameaza, în loc de Marți dimineața.

Pe cînd mandatele externe pentru Tyrol, de pildă, eraŭ deja împărțite, cele interne, pentru localități situate la 280—300 de kil. și plecate în același timp cu cele pentru Tyrol, nici nu soseaŭ la destinație.

⁂

După o prealabilă înțelegere, zice un ziar din București, învățătorii din țară aŭ înaintat ministrului instrucțiunei o cerere pentru a li se da o mică îndemnizație pentru conferințele generale.

In viitoarele conferințe generale se va discuta ideia de a se schimba ținerea cursului la școalele rurale, din cauza muncilor agricole ale țăranilor, la care întrebuințează copiii ce frequentează școala, cauză pentru care instrucția la sate lasă mult de dorit.

Se va susține ca începerea cursului la sate să se facă la 1 Octombrie, cînd țăranii 'și-aŭ terminat strîngerea recoltelor de pe cîmp și să dureze pînă la 10 Aprilie cînd începe campania arăturilor și a celor-l'alte muncî. Cursul va dura neîntrerupt fără vacanțele Crăciunului și a Paștelui.

⁂

In numărul nostru de Joi s'a strecurat o notiță, care atingea pe nedrept pe d. M. Bedreag, profesor la gimnaziul din Huși, care suplinește catedra de istorie a d-lui G. Vîntu, zis și popa Sărăcilă.

Lucrul stă cu totul alt-fel, ne scrie un corespondent din localitate: d. Bedreag nu'i numai bacalaureat, ci și absolvent al facultăței de litere din Iași, și afară de aceasta un tînăr care se ocupă foarte sîrguitor de cursurile sale.

Un amic din Huși care ne trimite această rectificare, adaugă că'i chiar un noroc pentru gimnaziul din Huși că popa Sărăcilă își vede acum excluziv de defensorat, pentru că nu cunoaște absolut istoria, pentru care n'are nici o pregătire de oare ce se știe că e licențiat în *teologie*.

⁂

Intorcîndu-se din Rusia, M. S. Regele a bine voit a dărui bisericei din Roznov o foarte frumoasă icoană cumpărată din Moscova.

D. colonel Roznovanu, atins de această pioasă atențiune, a mulțumit Suveranului în mod foarte călduros.

LICEUL CLASIC ȘI REAL
DE BAEȚI
Director al institutului:
GH. ARGHIRESCU
Director general al studiilor
D-r MARCEL BRANDZA
— 162 Calea Moșilor 162 —
BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Instrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele mai hygienice și centrale ale orașului, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numai copii ai căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școalei ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celei mai mari solicitudini din partea organizatorilor școalei.

Școala posedă cursuri primare și liceale complecte, organizate conform noului legi a instrucțiunei publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntului Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statului.

Liceul pesedă cursuri pentru preparațiunea școalelor militare cari vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătiri pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 interni și acesta pentru a-i putea îngriji mai de aproape. Părinții ce doresc a avea locuri pentru copiii lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.
Calea Moșilor, 162.

Vaccinările și Revaccinările
la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.
Chemările acasă prin o carte poștală.

AVIS

Aduc la cunoștința generală că lista corpului didactic de la «Liceul clasic și real», 162 calea Moșilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucțiunei prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceului clasic și real",
G. ARGHIRESCU

Noul Institut D. D. Pastia
ANUL AL XI-LEA
— IAȘI —
8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secții: *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesoral, compus dintre cei mai buni institutori, profesori și pregătitori, propune materiile prevăzute în programul statului, în secția primară. Iar eleviĭ secției liceale urmeazā cursurile liceului național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitori într'adins aleși, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesori și pedagogi cu îngrijire aleși din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de cei mai buni maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In ori ce caz nu se mai primesc după 15 Septembre conform dispositiei ministeriale.

Drept ori ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școalei, care se va trimete la cerere, adresa numai să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea mai mare parte din locuri fiind reținute, părinții doritori a-și plasa copiii în acest institut sînt rugați a înștiința cît mai de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

Institutul liceal de domnișoare din Iași

In acest institut cursurile reincep la 1 Septembrie. Se atrage atențiunea onor. părinți asupra ultimului regulament școlar, conform căruia elevele cari urmează programa statului—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

Moșia Ciocîrleștii din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălci pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servi, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 cai, șura pentru trăsuri, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nici o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutza strada Romînă Iași.

Vin de Vînzare
Via Naslăŭ lîngă Cotnari

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatorii se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femei și Copii—
Consultațiuni de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iași.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiuni avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albituri. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoșani vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiuni favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritorii sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

Paul Milker
proprietarul fabricei și magazinului de
ARTICOLE DE VOIAJIU
8, Strada Sărindar, 8
în casa proprie
aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebi roagă a se evita confuzia cu magazinul unui domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunalului.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Periде Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulesc George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *francese* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Johnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătore sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci înainte de a visita ori ce magasin visitați-l intăi pe acesta și cumpărînd veți remînea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazarului de București
Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne /Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile mai însemnate din țară.

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 86 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 18 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Agitaţiile bulgăreşti în potriva Romîniei

Surugiiĭ Partiduluĭ

Era o vreme şi nu e mult de atuncĭ, pe cînd serviciul poştal şi acel al transportuluĭ de persoane, se făcea cu căruţele poştale conduse de un conductor şi un surugiŭ. Ceĭ ce trăiaŭ prin acele vremurĭ 'şĭ amintesc de sigur prostul serviciŭ adus ţăreĭ şi publiculuĭ călător, de acel serviciŭ de transport primitiv şi oriental. Ceĭ maĭ tinerĭ ştiŭ, de prin auzite, de starea înapoiată în care se află mijloacele de transport în ţara noastră; maĭ cu samă că nemuritorul V. Alexandri, a făcut neperitoare această stare din primiĭ anĭ aĭ organizăreĭ statuluĭ romîn, prin piesa *cucoana Chiriţa la Iaşĭ*, în care se spune toate peripeţiile prin care aŭ trecut biata cucoana Chiriţa în voiajul săŭ de la Hîrzobenĭ pînă la Iaşĭ, cu motaniĭ de caĭ aĭ velotcupciculuĭ care ţinea poştele.

Cu toate acestea, serviciul poştal de atuncĭ, avea cîte-odată succese minunate şi foarte apreciate prin acele timpurĭ. Cînd era vorba să călătorească vre un logofăt orĭ boer mare, antreprenorul poştelor, pentru a arunca praf în ochiĭ maĭ marilor, puneaŭ pe capra căruţeĭ orĭ calare pe cal, pe cîte un surugiŭ ales dintre toţĭ, pe cel maĭ guraliv, maĭ măscăriciŭ şi maĭ îndrăsneţ, ca, prin vorbe glumeţe însoţite de pocniturĭ de harapnic, să distragă atenţia călătorilor de la defectele şi pacatele serviciuluĭ care lăsa prea mult de dorit.

Surugiĭ de acest calibru aŭ avut de multe orĭ succese strălucite, căcĭ capata bacşiş pentru el şi laude pentru stăpîn.

Acelaş efect 'l face astă-zĭ partidul liberal cu gazetele sale. Partidul, fiind plin de greşelĭ şi pacate, a angajat cîţi-va surugiĭ dintre ceĭ maĭ guralivĭ şi maĭ îndrăsneţĭ, ca prin insulte, ne-adevărurĭ şi pocniturĭ de biciŭ, să distragă atenţia cetăţenilor de la pacatele lor, sperînd, încă, în căpătarea succesuluĭ care să asigure cîştigul partiduluĭ şi bacşişul surugiilor.

Patronĭ şi surugiĭ se înşală, însă, amar dacă speră că cetăţeanul de astă-zĭ poate fi amăgit ca călătoriĭ carĭ formaŭ clientela poştelor.

Cu vitejia luĭ Tudor Vladimirescu şi cu înţelepciunea luĭ M. Cogălniceanu şi alţiĭ, nu se pot lăuda nicĭ conducătoriĭ şi nicĭ statul major al partiduluĭ liberal. Aceĭ oamenĭ s'aŭ făcut marĭ şi nemuritorĭ prin faptele lor, săvîrşite de eĭ, cu riscul avereĭ şi vieţeĭ lor, nu cu laudele pe carĭ le-aŭ faptuit strămoşiĭ şi toate generaţiile trecute.

Carĭ sunt faptele marĭ săvîrşite de liberaliĭ conduşĭ de Nastase, Tanase şi tutti fruti? Crearea băncĭ naţionale, a creditelor agricole şi legea învăţămîntuluĭ? D'apoĭ banca şi creditele s'aŭ creat cu mult maĭ înainte de domnia luĭ Mitiţă, Nastase şi Tanase.

D'apoĭ banca ar fi fost pînă acum căzută în bancrută, orĭ redusă la proporţiĭ cu totul ne-însemnate, dacă agiul maĭ trăia încă cît-va timp!

D'apoĭ legea învăţămîntuluĭ e opera atîtor oamenĭ, aparţinînd tuturor partidelor şi grupurilor de la noĭ din ţară, şi dintre carĭ numaĭ Tache Ionescu aŭ avut mîna cea maĭ fericită, pentru că a ştiut a separa învăţămintele, şi, cîştigînd legea asupra învăţămîntuluĭ primar a înlesnit calea luĭ Haret cu învăţămîntul secundar.

D'apoĭ la comuna Iaşĭ cu ce s'ar putea lăuda liberaliĭ? Surugiul ar fi din cale afară guraliv şi îndrăsneţ, dacă cum-va s'ar apuca să spună vre-o ghiduşie pe tema de activitate a liberalilor, la comuna Iaşĭ. Canalisarea Calaineĭ, rîpa galbenă, localurĭ şcolare, e uşor de spus aşa minunăţiĭ ca pocniturĭ de harapnic, după ce conservatoriĭ v'aŭ lasat planurile şi 6 localurĭ de şcolĭ, începute, teatru, abator, bae, pe cale de esecutare şi în plus cîte-va milioane în ladă şi budgetul comunal sporit, la venituri, cu aproape 1 şi jumatate milion de cum 'l-aţĭ lasat la căderea voastră din 1888.

Dar arataţi-ne şi vorbiţi-ne de activitatea celor 12 anĭ (1876—88) şi de starea financiară în care aţĭ lăsat comuna şi de lucrările ce proectaraţĭ pentru comună.

Spuneţi-ne, vă rugăm, macar un cuvînt—fie şi chiar prin gura surugiuluĭ, că doar n'o fi tanase — care vĕ e calcula financiară pentru a asigura aducerea apeĭ, canalizarea, pavarea totală a oraşuluĭ, construirea palatuluĭ Comunal, terminarea Calaineĭ, rîpeĭ galbene şi alte imbunătăţirĭ de care Iaşul are nevoe, căcĭ cu împrumutul de 7 milioane v'aţĭ propus a achita maĭ multe datoriĭ de cît a întreprinde iucrărĭ noĭ.

Eĭ, vedeţĭ, de ce v'aţĭ apucat a reînvia vechea tactică a trecutuluĭ, adormit, cu angajarea de surugiĭ guralivĭ, pe cîtă vreme voĭ, de la comună, aveţĭ căruţe proaste şi caĭ răĭ, ca antreprenoriĭ poştelor din trecut. Ear guvernul central, inima partiduluĭ, n'a ştiut să construiască şosele pe carĭ să poată, macar, luneca hodoroabele voastre.

Surugiiĭ n'aŭ de servit de cît cel mult 3 lunĭ, daţi-le simbria înainte, să nu maĭ pocnească din biciŭ, căcĭ nu va maĭ avea efect. **S.**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

De-ale arteĭ: *Opinia* anunţă în numărul de ierĭ saŭ maĭ bine prezicea că repetiţiile teatrale nu vor începe la data hotărîtă, deja după vre-o două „micĭ" amînărĭ.

Se va repeta.... amînarea şi de astă dată, repetindu-se într'aceasta ceea ce s'a făcut anul trecut, pentru că: bis repetita placet,—ne place tot ce se repetă de două orĭ.

Şi, ca urmare a aplicăriĭ acestuĭ dicton latin, vom avea şi în astă iarnă spectacolul ridicul de a nu se putea repeta nicĭ un spectacol serios, de doă orĭ, în faţa publiculuĭ care, de astă dată, va aplica un alt dicton latin instituţiuniĭ d-luĭ Vizanti: „non bis in idem."

Să nu avem aierul de a glumi. Chestiunea e serioasă măcar prin partea prozaică, dacă nu prin partea artistică. Teatrul e un dar prea scump pentru oraşul nostru, o clădire luxoasă care ne angajază faţă de noĭ inşine: noblesse oblige.

Este orĭ nu cu putinţă a se ridica vre-odată nivelul moral al acesteĭ „instituţiunĭ culturale„ în a doua capitală a ţăriĭ? Cel puţin, în ce priveşte teatrul naţional din Bucureştĭ—unde lucrurile nu se petrec doară în chip ideal—vedem presa agitînd problema unor reforme, visul unor îmbunătăţirĭ: căcĭ deja înlăturarea uneĭ incapabile direcţiĭ este începutul unuĭ real progres, în materie de artă.

Dar la noĭ? Nicĭ un semn care să povestească fenomenul rar al uneĭ dezvoltărĭ şi schimbărĭ în bine. Conservatoriul iaşan n'a adus teatruluĭ nicĭ un singur element noŭ pentru viitoarea stagiune,—fapt regretabil, care izvoreşte, în mare parte, tocmaĭ din reaua stare a instituţiuneĭ dramatice—, angajamente noĭ, repertoriŭ schimbat, măsurĭ de prevedere, repetiţiĭ serioase,—toate rămîn încă în nebuloasa inactivitate a vacanţeĭ, care, în ce priveşte teatrul, se va prelungi în raport drept cu activitatea cerută de apropiatele alegerĭ comunale.

Ca şi anul trecut, trupele străine vor continua a trage numaĭ ele tot folosul frumoaseĭ clădirĭ de pe vechea piaţă a primărieĭ şi tuciul statueĭ luĭ Costin va repeta ecoul melodramelor improvizate, după două ceasurĭ de repetiţiĭ.

Iar dilema eternă va rămînea încă în picioare: nu vine publicul la teatru din cauza insuficienţeĭ actorilor; saŭ sunt aceştia insuficienţĭ din cauza apatieĭ publiculuĭ nostru pentru arta naţională?

E bine înţeles, că sub numele de „artă naţională" înţelegem traducerile maĭ mult saŭ maĭ puţin fidele le repertoriilor pariziane.

ACTUALITATI

ALEXANDRU II

Moscova a avut onoarea de a serba apoteoza mareluĭ Ţar, Alexandru II, a „Ţaruluĭ liberator" după cum a fost denumit—şi cu drept cuvînt—dezrobitorul ţăranuluĭ rus.

Pentru inaugurarea statueĭ ilustruluĭ Impărat, oraşul s'a îmbrăcat în haine de serbătoare, a primit oaspeţĭ distinşĭ, a luat un aier de veselie — oficială în parte dar şi sinceră, fără îndoială.

Presa rusă, în unanimitate, şi-a consacrat coloanele de vacanţă în amintirea mareluĭ act care a făcut nemuritor pe răposatul monarc al Rusieĭ, unde actul devine cu atît maĭ mare. E drept că măsura eliberatoare fusese luată dinainte de marĭ seniorĭ; că revoluţia în moravurĭ şi în simţirĭ a silit mîna de Suveran să decreteze, cu o oră maĭ curînd, nobila iniţiativă, consacrînd iniţiativa particulară.

Ţăraniĭ în special,—Ţăraniĭ ruşĭ ar trebui să celebreze cu maĭ mult entuziasm memoria luĭ Alexandru II care le-a deschis calea unuĭ traiŭ de neatîrnare intelectuală şi fizică.

Un fenomen analog, în multe privinţĭ, cu acel petrecut în ţara noastră s'a observat în marele Imperiu. Trecut pe neaşteptate de la o stare de şerbie la una de libertate, poporul de la sate se găsi un moment ameţit de noua stare de lucrurĭ, neştiind în ce chip să se folosească de dînsa.

Nemulţămirĭ fără număr s'aŭ ridicat din multe părţĭ; protestărĭ violente în contra „emancipăriĭ". Se părea că libertatea e maĭ impovorătoare decît sclăvia şi după viguroasa comparaţie a scriitoruluĭ francez care a dat literaturiĭ „Le roman rouge", ţăranul rus avea aierul cîneluĭ lăsat liber pe uliţĭ, dezlegat de lanţ, ca să-şĭ caute singur de mîncare, fără stăpîn.

Găsim într'un număr al revisteĭ „Bogăţia rusă" un articol unde se slăveşte starea de acum a «mujiculuĭ» ridicat la demnitatea de om, cu deosebire după desfiinţarea pedepseĭ corporale,—bătaiea, cea maĭ umilitoare brutalitate ce se poate arăta omuluĭ de către om.

Cu toate acestea, bătaia e tot pe atît de desfiinţată pre cît ar fi la noĭ, bună oară, bătaia în armată.

Emanciparea desăvîrşită nu îndeplineşte cu legea în omenire, ci vremea şi cultura.

EXTERNE

Condiţiile păciĭ

Pentru data de 5 Septembrie sunt convocaţĭ Corteziĭ Spanieĭ, cărora li se va supune proiectul de pace între Spania şi America. Pentru, ziua de 1 Octombrie ceĭ zece delegaţĭ aĭ ambelor state şi-au dat întîlnire la Paris spre a statornicĭ bazele păciĭ definitive care va fi ratificată de parlamentele respective din Madrid şi Washington.

O întîmplare recentă a făcut să se schimbe întru cît-va mersul preliminărilor de pace, anume capitularea Manileĭ, care a avut loc după ce se vestise oficial încetarea de arme. Ştirea aceasta însă a ajuns prea tîrziu în capitala Filipinelor şi oraşul s'a predat Americanilor. Şi cum pofta vine mîncînd, noua victorie înteţi lăcomia jingoismuluĭ american, care pretinde acum să-ĭ dea toate Filipinele. Guvernul pare maĭ puţin pretenţios de cît... presa în America şi MacKinley s'ar fi mulţămind numaĭ cu insula Luzon, insulă însemnată, cu o suprafaţă de 109,000 kilometri patraţĭ şi aproape patru milioane de locuitorĭ.

La Madrid nimenĭ nu vrea s'audă de pierderea insuleĭ Luzon şi într'aceasta se speră oare-cum în intervenţia favorabilă a Puterilor, în special a Franţeĭ. Regina-regentă s'a adresat Republiceĭ vecine cu rugămintea să facă uz de influenţa ce are în Statele-Unite pentru a salva Filipinele. De fapt însă republica franceză ar face prin aceasta un mare serviciu Rusieĭ, foarte interesată în această chestiune, de teama uneĭ eventuale alianţe anglo-americane.

Sub aparenta protecţie a Regineĭ-regente, Franţa caută a fi pe plac mareĭ sale aliate pe al căreĭ sprijin se poate bizui în acţiunea sa la Washington.

De cînd lumea, altruismul n'a fost de cît o formă aleasă a egoismuluĭ.

PECCAVI

Fiind vorba de cifre, am rugat insuşĭ pe d. Tacu, primul ajutor de primar, să ne procure date exacte asupra condiţiunilor în carĭ s'aŭ tăiat ceĭ 58 de boĭ aĭ comuneĭ.

Şi d. Tacu ne a înşelat. Ne a spus că primăria a vîndut măcelarilor carnea în abatoriu cu 52 de banĭ—şi nu e adevarat: a vîndut-o cu 55 de banĭ. Ne a maĭ spus că măcelariĭ, cînd taie eĭ, vînd în abatoriŭ carnea cu 56 de banĭ.—şi nu e adevarat: măcelariĭ o vînd cu 54, 50 şi adesea cu 48 de banĭ.

O singură dată, decĭ, am avut naivitatea să ne încredem în cuvîntul primuluĭ ajutor, şi ne am păcălit. Nu vom maĭ face pe vizitor această greşală.

Dar recunoaştem că nicĭ d. Tacu nu prea e vinovat. Ştiind că nimenĭ nu'l crede pe cuvînt, n'a putut să'şĭ închipuiască cum că se va găsi un om cu atît de puţină cunoştinţă de oamenĭ în cît să creadă că e în stare d-sa să spună o dată adevărul. **R.**

Proza liberală oficioasă şi oficială

Pe lîngă alte aptitudinĭ şi calităţĭ superioare ce aŭ desfăşurat în perioada aceasta de sub şefia academicianuluĭ Sturdza, patrioţiĭ aŭ ţinut să dee dovadă şi de oare-carĭ cunoştinţĭ gramaticale unice în felul lor.

Aşa, de exemplu, presa colectivistă, în care se întinde în lung şi'n larg *factumurile* literare ale partiduluĭ, are pentru talia aceasta un sigiliŭ deosebit.

Vechea literatura a ziarelor *Telegraful* şi *Romînul* carĭ făceaŭ aşa minunĭ de stil şi de rodomontade patriotice încît băgaŭ groaza 'n mahalale, este azĭ înlocuită de soporificile articole ale *Voinţeĭ Naţionale* şi *Liberalului*, tinzînd a prinde pe lector în aţele uneĭ beltele, care, fie spus în treacăt, îţĭ tae pofta de a maĭ ceti gazete.

Aceasta trecere de la un extrem la altul e, ceea ce se cheamă, în istoria ginţilor, un fel de degenerare a raseĭ. S'a dus, nu maĭ exista acea rasă viguroasă de liberalĭ viguroşĭ carĭ scriiaŭ cu sînge durerile naţiuneĭ insîngerate! Nu maĭ sunt aceĭ eroĭ aĭ condeiuluĭ carĭ posedaŭ curajul civic de a declara, cu fruntea sus, că Austro-maghiariĭ şi cu Ruşiĭ sunt ceĭ doĭ *sgripţorĭ* ce pîndesc să înghite Romînia, şi că partidul conservator se compune din nişte groaznicĭ vampirĭ carĭ sug sîngele naţiuneĭ şi aruncă ţara ferecată 'n lanţurĭ la picioarele Austro-Ungarieĭ!

Umbrele mărețe ale acelor titanĭ aĭ ziaristiceĭ liberal-naţionale, abia dacă apar prin visele Melisienilor şi Contuniarilor, învăluite în fumul uneĭ serĭ petrecute în mijlocul a vre-o 40 — 50 generoase halbe de bere.

Epigoniĭ preseĭ patriotice aĭ acestuĭ sfîrşit de secol abia dacă scot din cînd în cînd cîte o notă din răsunchiĭ naţiuneĭ, şi aceea încă întortocheată în beltele de fraze nesfîrşite carĭ te sileşte să alergĭ la lighian şi la ibricul cu apă!

Literatura oficială patriotică, încă, a realizat inovaţiĭ dacă nu surprinzetoare, dar în tot cazul aşteptate.

Probabil că liberalul din fire, crezîndu-se apt pentru orĭ-ce întreprindere, primeşte—indiferent de aptitudinele sale intrinsece—funcţiunea ce i se încredinţează, cu o acurateţa de conştiinţă că o va putea îndeplini integral, care lasă cu mult în urmă naturele cele maĭ temerare.

Aşa, de exemplu, pentru nenea Nae Berechet, amicul şi corespondentul intim al d-luĭ Paladu, n'ar putea fi, bună oară, nicĭ de cum greŭ se ocupe postul de director al Monitoruluĭ Oficial!

Şi dovadă că lucrul e foarte posibil, e că foaia oficială a statuluĭ, dînd în numărul din urmă cuvenita relaţie oficială despre călătoria suveranilor la Ragaz, vorbeşte despre sosirea Maiestăţilor Lor la Viena în următorul mod:

La ora 1 şi 50 după amiazĭ, trenul a sosit în gara Staatsbahn. Aci Majestăţile Lor aŭ fost întîmpinate de d. Mavrodi, prim secretar de legaţiune, în lipsa d-luĭ ministru Emil Ghika, aflat în congediu, **care** *a oferit Regineĭ un coş frumos cu florĭ, de inspectorul linieĭ ferate şi şeful gareĭ.*

Aşteptăm acum de la nenea Nae o notă esplicativă prin *care* să ne arăte cine a oferit buchetul: d. Mavrodi, d, Ghica, inspectorul linieĭ ferate, saŭ şeful găreĭ? Chestia ni se pare cam complicată!

Juvenal.

Iaşiĭ în vacanţă

ON REVIENT TOUJOURS...

Cîte-va strîngerĭ de mînă, cîte-va salutărĭ, urărĭ, politeţe şi—pe drum!

Numaĭ puţinĭ, de tot puţinĭ au maĭ ramas în urmă ca să-şĭ termine cura de apă şi de aier. Dar privirile toate urmează cu nostalgie dîra ce taie trăsura, în goană către gară, pe lunga şosea petruită, între întinderile cîmpieĭ umbrită de răcoroasa pădure a Strungeĭ.

Pentru că—orĭ cît ar fi de liniştită şi de dorită viaţa la băĭ, intimitatea trecătoarelor şi dezinteresatelor prieteniĭ, departe de zgomotul şi arşiţa tîrgurilor, —ne rămîne totuşĭ regretul uneĭ cît maĭ apropiate reîntoarcerĭ între aĭ noştri.

Aţĭ băgat de seamă cît de uşor şi cît de repede se leagă cunoştinţele şi amiciţiile departe de oraşe,—la staţiunile balneare cu deosebire? Oamenii de clase şi de neamurĭ deosebite se agreează după cea dintăĭ întîlnire, se caută după primul schimb de vorbe. Adunaţĭ din diferite localităţĭ, veniţĭ cu toţiĭ cu un singur gînd,—de a se odihni şi a se însănătoşi—se leapădă uşor de prejudiţiĭ de convenţiĭ, de afectărĭ, elemente esenţiale în viaţa de toate zilele a oraşeler marĭ. In afară de imediata luptă pentru traiŭ, de vertiginoasa dezlănţuire de interese protivnice carĭ se ciocnesc şi se încaieră, oameniĭ sunt în deobşte bunĭ, prietenoşĭ, recunoscătorĭ, doritorĭ unul de altul şi inofensivĭ. Aceasta e filosofia vieţeĭ şi intimităţiĭ psihice a vieţeĭ «balneare»; reflecţiile acestea mă stăpînesc în clipa cînd văd privirĭ numeroase îndreptate—cu simpatică luare aminte pe urma trăsuriĭ care ne desparte de mediul rustic şi liniştit; aceasta e impresia trezită de vioiciunea ochilor d-tale, domnişoară, care, în picioare pe terasă, trimiţĭ călătoruluĭ un sfiios:

— La revedere!

A, privirea aceasta de care mă depărtez îmĭ aminteşte pe cealaltă care mă chiamă şi legănat de două senzaţiĭ, îmĭ pare că duc întreaga poemă a codruluĭ vast în pustiul meu oraş.

Pentru că toţĭ cîţĭ ne reîntoarcem după vacanţe—uniĭ de maĭ aproape, alţiĭ maĭ de departe—aducem sărmanului oraş cîte ceva din aroma altor locurĭ, cu munţĭ, cu izvoare, cu pădurĭ; venim înarmaţĭ sufleteşte ca să maĭ înfrumuseţăm traiul searbăd al Iaşuluĭ, în vacanţă eternă.

*

In afară de starea bună saŭ rea,—trebuinţa uneĭ schimbărĭ în modul nostru de a fi puternică şi pururea simţită.

In drum spre gară,—întîlnim exemplul viu al acestuĭ adevăr în tabloul profesoruluĭ universitar care străbătea în lung şi în larg cîmpia, urmărind cu pasiune mişcările pluguluĭ de aburĭ, mersul arăturei—în timp ce în căruţe hodorogite, bolnavĭ săracĭ se îndreptaŭ către staţiunea balneară în căutarea doctoruluĭ. Eraŭ ţăranĭ în mare parte. Şi noĭ invidiăm viaţa de la ţară!...

Ca şi cum în afară de fericitele «staţiunĭ balneare» îngrijite şi împodobite —oaze în marele pustiŭ, insule într'un arhipel de mizerie—n'ar fi pretutindenĭ tot lipsa şi suferinţa domnitoare preste satele noastre!

Cu cîte-va oare înaintea plecăriĭ—o înmormîntare tăcută şi duioasă ne înduioşă pe toţĭ. Un sat întreg forma convoiul pe urma unuĭ sicriŭ de patru scîndurĭ albe. Văzusem în ajun încă pe nenorocitul ţăran în viaţă, torturat în agonia uneĭ cahexiĭ palustre, ca sute şi miĭ de alţĭ sătenĭ aĭ mînoaselor noastre cîmpiĭ.

Malaria,—cumplita Malarie, galbăna regină a satelor sărace, sîngeroasa suverană a mlăştinoaselor regiunĭ. Iată iazul,—e în drumul nostru: întins, negru, acoperit de o oaste de ţînţarĭ, împrejmuit de gunoae, pacinic, nemişcat, dar cu atît maĭ veninos. Imprejur sunt case, în apropriere sunt sate: cîte sute de victime vor cădea pradă miasmelor exhalate de balta murdară şi nemişcată, proprietatea unuĭ bogat bancher din Iaşĭ.

*

Dar prea sunt triste impresiile şi gîndirile acestea pentru o zi de reîntoarcere, pentru o zi de plăcute senzaţiĭ şi de nerăbdătoare nostalgie de cămin.

Priviţĭ,—trenul e plin de feţe voiase; sunt figurĭ înviorate, sunt călătorĭ şi călătoare ce se reîntorc ca şi noĭ în oraş după ce l'aŭ părăsit pentru o vreme.

Sunt şcolarĭ şi şcolărese ce revin ca să 'şĭ reiee firul obositoarelor ocupaţiĭ de toate zilele, uniĭ pregătiţĭ de grele esamene, prolog al viitoareĭ lupte pentru traiŭ.

Sunt priviri viĭ, sunt înfăţoşărĭ sănătoase, sunt forţe noĭ ce readuc vitalitate oraşuluĭ dezmoştenit de ele în timpul vacanţeĭ; este torentul de viaţă care curge, noŭ, reîmprospătat sub alte ceriurĭ, în marea secată; sunt seminţe menite a reînoi belşugul bătrînuluĭ oraş.

Pe nesimţite Iaşul o să recîştige tot ce a pierdut de atîtea săptămînĭ încoace. Grădinile, şcolile, curţile vor fi din noŭ populate, seva regenerată, veselia recăpătată. Vom avea din noŭ oraşul frumos, iar noĭ vom recăpăta sutele de cetitorĭ de regretul cărora am scris în două-zecĭ de coloane tragedia jalnică «Iaşuluĭ în vacanţă».

10 August **Rodion.**

SONET

Aşa-ĭ : suflarea 'ntăia de sceptică mîhnire
Omoară'n noĭ credinţa în ceruri şi în zeĭ—
Precum—cînd se înalţă lipsită de temeĭŭ—
Se năruie de crivăţ o şubredă clădire.

Cînd dragoste jurat-am, plîngînd, uneĭ femeĭ,
Născu credinţa nouă, credinţa în iubire.
Cu 'ntăia sărutare eştĭ umbră, fericire
Şi ne 'ntrebăm cu jale : atîta e? Şi ce-ĭ?...

Căcĭ noĭ trăim de-apururĭ din însăşĭ moartea 'nceată
A dorurilor repezĭ născute 'n noĭ odată,—
Cum se 'ntrupează norii, cînd seacă alte ploĭ.

Doar nestatornicia e trainică în noĭ
Şi-ĭ dulce fericirea cînd poate fi uitată,—
Sub altă formă nouă s'o îndrăgim apoĭ.

Tristis.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Italia a pierdut zilele acestea pe una din cele maĭ cunoscute scriitoare ale sale, *Logia Codemo*, poet de mare talent, autor al operelor: Memorio d'uno Contadino, Berta etc. etc.

Codemo era măritată cu un austriac, Karl von Gerskeibrond, împreună cu care a întreprins multe călătoriĭ. Intr'o vreme se număra între prietenele autoareĭ Georges Sand.

*

In editura librărieĭ Benvenisti din Craiova a apărut un volum de „Nuvele", cuprinzînd bucăţĭ din Mark Twain, Paul Bourget, Adam Szimanski, Bjoernson, Guy de Maupassant etc. Traducerile sunt făcute de publicistul B. Marian.

*

La Braşov s'a inaugurat un monument ridicat în amintirea luĭ Honterus, marele reformator protestant al Germanilor din Transilvania.

Honterus a murit în acest oraş la 1549 după ce evanghelizase toată regiunea. Era de aproape cunoscut de Luther.

*

Direcţiunea caseĭ Cotta, marea editură din Hamburg, a căzut de acord cu familia Bismarck asupra publicăriĭ memoriilor ilustruluĭ om de stat. Primul volum, de 36 colĭ, va fi tipărit în 200,000 de exemplare şi în maĭ multe limbĭ, după ce va fi supus cenzuriĭ guvernuluĭ.

*

Un jurnal conservator japonez, *Nippon*, duce o campanie energică în contra demoralizăriĭ crescînde a poporuluĭ japonez. Ziarul susţine că de la Restauraţiune, în 1869, pînă astă-zĭ s'a produs o schimbare profundă în moravurĭ. Cu cît naţiunea progresează în ordinea materială, cu atît se coboară moralminte. Faptul se poate observa maĭ ales în lumea tinerimeĭ şcolilor primare şi secundare. Invăţămîntul sacrifică preste tot studiul moral aceluĭ social şi ştiinţific. Efectele deplorabile încep a se smţi şi lupta de clasă cu toate diviziunile lăuntrice se arată zi cu zi maĭ mult în Japonia.

*

In statele Unite s'a acordat femeilor autorizaţia de a conduce tramvaiele publice. Incă un pas pe calea emancipăriĭ...

*

Redactorul ziaruluĭ german *Berliner Tageblatt*, Eugen Wolf, e citat înaintea uneĭ anchete judiciare în urma uneĭ grave acuzaţiunĭ. Ziaristul anume ar fi intervenit în China, sub cuvînt că e un intim al curţiĭ din Berlin, în favoarea unor misionarĭ condamnaţĭ, obţinînd achitarea lor, în numele împăratuluĭ Wilhelm.

Redactorul colonial al luĭ *Tageblatt* e unul din ceĭ maĭ reputaţĭ gazetarĭ germanĭ în orientul extrem.

*

Vechea asociaţiune a institutelor Unite, reprezentată după 32 de anĭ prin d-niĭ N. Culiano, I. Caraiani şi P. Novleanu, anunţă părinţilor de familie prin *anuarul* şcoaleĭ că noua asociaţiune s'a constituit precum urmează:

Eugeniu I. Melik, licenţiat în litere şi drept din Paris; Octav G. Erbiceanu, doctor în Filosofie de la Universitatea din Münich; Xenofon C. Gheorghiu doctor în Filosofie din Bruxelles şi licenţiat în drept din Paris; Petru N. Culianu licenţiat în ştiinţele matematice de la Facultatea de ştiinţĭ din Paris; Alexandru N. Culianu doctor în medicină de la Facultatea de medicină din Paris; şi Stefan A. Negruzi licenţiat în drept din Paris.

Aproape în unanimitate bine cunoscuţĭ deja părinţilor de familie prin funcţiunile ce ocupă cu distincţiune în învăţămîntul public.

*

La 1 Septembrie va apărea în editura Z. Dimitrescu (Bucureştĭ) o romanţă pentru voce şi piano intitulată „Maĭ am o mîngîere" datorită d-luĭ V. Gheorghiu, elev al conservatoruluĭ.

DIVERSE

O statistică Ciudată

Un mare statistician englez, d. Holt Schvoling, spune, după socotelele ce a făcut, că toată omenirea civilisată va fi atinsă de nebunie peste 4 secole. El face să se observe că în 1859 era un nebun la 535 indivizĭ cuminţĭ; în 1897 era numaĭ un nebun la 312 persoane sdravene la cap.

Stabilindu-se o progresiune după aceste cifre, se poate constata că peste 80 anĭ, adică în 1977, proporţia nebunilor va fi de 1 la sută, că peste 242 anĭ (2139) ea va fi de 1 la 10 şi că în sfîrşit peste 404 anĭ (2301) nu se vor maĭ găsi în toată lumea civilisată de cît oameni nebunĭ.

Ziarul, foarte serios, care publică aceasta, adaugă:

«Trebue să spunem totuşĭ, că dacă e«voluţiunea aceasta neplăcută se va în«deplini, lucrurile aŭ să meargă pe lume «maĭ reŭ de cum merg cu cumînţenia «de azĭ a oamenilor. Starea de nebunie «întinzîndu-se peste tot, s'ar părea foarte «firească şi viaţa ar fi atuncĭ maĭ atră«gătoare poate. *Toţĭ oameniĭ ar petrece atuncĭ ca nişte nebunĭ.*

Chirilă R.

***

SGÎRCENIA ÎN ANGLIA

După o statistică oficială, 43 persoane aŭ murit de foame în anul trecut în Londra. Cea maĭ mare parte din aceste persoane n'aŭ recurs nicĭ odată la asistenţa publică şi două nu fuseră de loc în miserie Ast-feliŭ un bătrîn, Thomas Sloam, care a murit de innaniţie, avea asupra luĭ 24 lire sterline în aur şi în odaia luĭ s'a găsit 3 bilete de cîte 5 lire. Un altul, Iohn Miller, mort de foame, poseda un libret al caseĭ de economie, constatînd depunerea a 53 de lire sterline.

UN NEPOT AL LUI NAPOLEON III

L'Indépendence Belge publică deunăzĭ o scrisoare din Paris, în care arăta motivele necunoscute pentru care împărăteasa Eugenia vizitează aşa des Parisul. Se duce pentru a vedea pe nepotul seŭ, un tînăr care abia de curînd a reuşit la bacalaureat. Istoria naştereĭ luĭ se poate rezuma în puţine cuvinte:

Prinţul imperial, la 20 anĭ, cînd era elev la Woolvich, cunoscu pe d-şoara Mary Wathins, fiica unuĭ pădurar al coroaneĭ. Se prezintă acesteĭ familiĭ ca fiul uneĭ familiĭ burgheze. Intr'o zi Mary îl văzu în trăsură cu lordul Beaconsfield la căsătoria duceluĭ şi duceseĭ de Norfolk şi fu surprinsă de a vedea un burghez în aşa înalte relaţiunĭ. Maĭ tîrziŭ îĭ văzu portretul cu cordonul legiuireĭ de onoare, expus în vitrina uneĭ librăriĭ, şi cŭnoscu în fine adevărul. Corespondentul ziaruluĭ *l'Indépendence Belge* dă apoĭ minuţioase detaliĭ şi spune, între altele, că prinţul, înainte de a pleca la Zoulouland, de unde nu s'a maĭ reintors, lăsă d-şoareĭ Wathins 400 de livre sterlinge.

Cînd copilul veni pe lume, împărăteasa fu informată şi fu foarte atinsă. După tragica moarte a tînăruluĭ Bonaparte, Mary Wathins, se prezintă la Chislehurst dar nu fu primită. Se întoarse la Paris, încredinţă copilul uneĭ femeĭ care 'l crescu cu multă îngrijire şi plecă apoĭ ca institutoare la Melburn. După mulţĭ anĭ, prin intervenirea princeseĭ Mathilda, împărăteasa primi pe copilul părăsit, şi iată de ce, în aceştĭ anĭ, s'a văzut aşa de des împărăteasa la Bois-de-Boulogne în compania unuĭ tînăr colegian.

Titus.

INFORMAŢII

Din Peatra-Neamţ

Concertul dat în beneficiul d-luĭ capelmaistru, Henric Craus.

Sîmbătă, 8 August, sara, a avut loc în grădina publică concertul dat de muzica militară a regimentuluĭ Războenĭ, No. 15, în beneficiul d-luĭ capelmaistru Henric Craus, prea bine cunoscut publiculuĭ petrean.

Un program bogat în... marşurĭ părea că sguduie întru cît-va reputaţia d-luĭ capelmaistru.

Spre mirare, dar de sigur graţie melomanieĭ, care — socotită după ceasurile pe carĭ lumea le soarbe în sunetele ritmice ale muziceĭ, pare a fi o notă caracteristică petrenilor, tot ce oraşul are maĭ distins, a luat parte la acest concert, care, după program, nu promitea nimic desfătător.

De şi alegerea cîntecelor a lăsat mult de dorit şi chiar executarea nu a fost tocmaĭ faimoasă, totuşĭ, fie-care vals saŭ maĭ bine fie-care marş a smuls o furtună de aplause; în timp ce d. capelmaistru, în beţia acesteĭ... apoteoze, desfăta publicul cu noĭ suplimente de marşurĭ.

Din tot spanacul de cînturĭ, singur *Intermezzo* din opera celebră a luĭ Mascagni, a procurat publiculuĭ cîte-va clipe delicioase. Mişcarea încetase, lumea părea nemişcată, ascultînd frumoasa melodie, ce-şĭ măria efectul în tăcerea tainică a nopţeĭ.

«Peste vale», creaţiunea d-luĭ Henric Craus, încă a lăsat frumoase impresiĭ de şi nu a fost tocmaĭ original.

Un public numeros mişuia prin alee, mesele toate eraŭ ocupate. Din această îmbulzeală am distins pe d-na col. Dimitriu, d-na Zoe Dimitriu (T. Jiu), d-na căp. Vardala, d-na căp. Belianu, d-na Patraşcu, d-na Efstatiade, d-na dr. Mateescu, d-na Neculaŭ, etc.

Dintre gingaşele domnişoare observ pe: d-rele Corinscha Patraşcu, Eleonora Patraşcu, Finica Dafinescu, GălUşcă, Efstasiade, Albu, Pîrvu şi multe altele, toate frumoase, încîntătoare ale cărora nume îmĭ fuge din minte.

Epoletu era reprezentat prin d-niĭ: col. Dimitriu, lt.-col. Teodoru, maior Atanasiu, căp. Belianu. căp. Vardala, locot. şi sub-lct. Efstasiade, sub-lct. Nădejde. Apoĭ d. H. Dimitriu, d. Cicerone Protopopescu, d. Simionescu (Botoşanĭ), d-niĭ Botez, etc.

Şi cu acest pomelnic, interesant pentru uniĭ, plicticos pentru alţiĭ—încheiŭ, iubite cititor, păstrîndu-ţĭ surprize pentru altă dată.—O, sunt multe *giuvaere* aci în localitate.

Peatra-N. August 1897. **Corani**

— —

Regele Carol în Bulgaria

Le Temps în numărul său de astă-zĭ, publică următoarea telegramă din Sofia:

«Circulă zvonul aci că Regele Romîn ieĭ şi acel al Grecieĭ vor face în toamna aceasta cîte o vizită prinţuluĭ Ferdinand. Ştirea e probabil întru cît priveşte pe Regele Romînieĭ care a găzduit pe prinţul Bulgarieĭ la Sinaia. In privinţa Regeluĭ Grecieĭ să ştie că vizita prinţuluĭ Ferdinand la Atena n'a fost o vizită oficială. Călătoria regeluĭ George la Sofia este dar foarte îndoielnică».

Observăm că «Neue Freie Presse» de acum două zile aduce tocmaĭ o ştire contrarie. După ziarul vienez, vizita prinţuluĭ Ferdinand la Sinaia nu comportă vizita regeluĭ Carol al Romînieĭ; pe cînd voiagiul regeluĭ Grecieĭ e aproape sigur.

— —

Alianţa turco-rusă

Multe din marile ziare străine au publicat amănunte asupra uneĭ eventuale «alianţe» greco-turce. Cu privire la această surprinzătoare noutate politică, găsim astă-zĭ în «Le Temps» următoarea telegramă din Constantinopole:

«Nu trebuie dată mare importanţă ştireĭ despre alianţa turco-greacă. E adevărat că există o dorinţă sinceră de ambele părţĭ pentru a se ajunge la o înţălegere şi la relaţiunĭ de bună vecinătate.

Comitetele din Londra şi Paris ale Băncĭĭ otomane au autorizat direcţia de aicĭ ca să încheie cu Poarta o convenţiune, permiţînd Băncĭĭ de a garanta Rusieĭ plata în şease anuităţĭ a unuĭ milion de livre turceştĭ din care 472,000 rămase în urmă de la indemnitatea de războiu şi 600,000 pentru întreţinerea prizonierilor.

— —

Inscrierile la externatul secundar de fete au început de astă-zĭ 17 August şi vor dura pînă la 31 inclusiv.

— —

In comuna Mestacăn, din judeţul Neamţ s'a pus începutul uneĭ bibliotecĭ populare. Invăţătorul şcoaleĭ, d. A. Baciul face un călduros apel la toţĭ iubitoriĭ de răspîndirea culturii în popor să ajute întemeerea acesteĭ bibliotecĭ.

— —

Aŭ apărut fasciculele 9 şi 10 din *Enciclopedia Romînă*, ce apare în Sibiu; cu aceste fascicule se împlineşte vol. I.

— —

Pe cînd toată lumea vorbeşte de vizita proectată de M. S. Regele Carol în principatul bulgar, Gazetta del Popolo **publică o telegramă particulară din Bucureştĭ în care se afirmă că există în Bulgaria un complot contra Romîniei, în scop de a se face să isbucnească în Dobrogea o revoluţiune contra stăpînireĭ romîneştĭ.**

— —

Administraţia Enciclopedieĭ Romîne face cunoscut colaboratorilor săĭ că vol. I a depăşit cadrul; decĭ învită a fi maĭ concişĭ în articulele lor, în acelaşĭ timp maĭ *promptĭ*.

— —

A apărut «Neofit Scriban» teză de doctorat în teologie de Econ. D. Lascar. Buc., 1898. Figura interesantă a prelatuluĭ bisericiĭ Moldovene cum şi erudiţia nouluĭ titrat ne indrituieşte a ne ocupa cît de curînd cu analiza acesteĭ scrierĭ.

— —

In privinţa zăpăceleĭ cu cărbuniĭ universităţiĭ, avem de făcut o mică rectificare. Cărbuniĭ şcoalelor şi autorităţilor din Bucureştĭ s'aŭ plimbat prin gara Iaşĭ dar rectorul universităţiĭ n'a fost avizat despre această călătorie de plăcere.

D. Culianu 'şĭ a scos combustibilul care 'ĭ se adresase d-sale, iar cel vagabond s'a întors la Bucureştĭ după ce a făcut, în treacăt, cunoştinţă cu staţia Iaşĭ.

— —

Biserica Sf. Spiridon e închinată, pe cît ştim, schitului Tăriţă, şi cu toate acestea epitropia n'a găsit de cuviinţă să acorde pentru hramul acestuĭ schit de cît 100 de leĭ.

— —

Indivizii Vasile Vasiliŭ şi Neculaĭ Dominte aŭ luat cu sila, în ziua de 14 August, pe fata Casandra Golrati şi ducînd-o sub dealul căzărmilor de la Copoŭ, aŭ săvîrşit asupra eĭ cel maĭ odios ultragiŭ.

La ţipetele copileĭ aŭ sărit vecinii şi trecătoriĭ de aŭ scos-o din mîna criminalilor.

Fata a fost trimisă la spital iar indivizii la parchet.

— —

Serbarea Societăţeĭ „Albina"

Sîmbătă seara a avut loc, după cum am anunţat, serbarea dată de societatea „Albina" a lucrătorilor tipografĭ din Iaşĭ pentru, mărirea fondului acesteĭ societăţĭ.

Serbarea a avut un mare succes. In tot timpul serbăreĭ muzica regt. Rahova No. 25, sub conducerea d-luĭ capel-maistru Const. Condurache, a cîntat cele maĭ frumoase bucăţĭ din bogatul eĭ repertor.

Serbarea s'a sfîrşit la ziuă.

Comitetul de organizare al serbăreĭ merită toată lauda pentru sîrguinţa sa.

— —

D. dr. Ţurcanovicĭ a fost numit medic al societăţiĭ Funcţionarilor Publicĭ.

D. dr. Ţurcanovicĭ dă consultaţiĭ de la 12—2 în somptuoasele sale saloane din str. Unireĭ.

— —

In strada Stefan cel Mare s'a găsit un copil ca de 3 anĭ rătăcit pe stradă. Copilul este îmbrăcat cu o rochiţă roză.

— —

O căruţă cu pîine a pitaruluĭ Forşt din strada Păcurarĭ, condusă de băeţiĭ Leizer Silberman şi Ionescu Petru, aŭ dat peste elevul din şcoala militară Corvin, lovindu-l grav la mîna dreaptă. Băeţiĭ aŭ fost arestaţĭ la secţia I-a.

— —

Şeful siguranţeĭ a descoperit şi restul lucrurilor furate de la d. Marcu din strada Sf. Sava, la Haim Harabagiu, din Stefăneştĭ. Tot odată a maĭ descoperit şi o sumă de furturĭ de prin alte părţĭ.

— —

In Unghenĭ ruşĭ a fost prins dezertorul Vasile Vasiliu din regimentul Stefan cel Mare, care furase 65 de napoleonĭ de la femeea Ileana Irimia.

— —

In zilele de 27 şi 31 August, consiliul de resboiŭ al corpuluĭ IV de armată va judeca maĭ multe procese militare. Cu această ocaziune se va judeca şi un proces de omor, foarte interesant.

PATERNITATE

NUVELĂ 8)

de

ADELE SCHREIBER

Guido remase rece.—Iel gusta fericirea de tată maĭ deplin şi maĭ puternic de cît orĭ care altul.

Toată pasiunea luĭ meridională părea a se concentra într'un singur focar, în dragostea către copilul seŭ, şi iel, omul de lume de altă dată abia că se maĭ gîndea la femeĭ.

Băetul iera acuma de zece anĭ; semăna cu mama prin faţa luĭ îngustă şi părul săŭ blond; ochiĭ însă ieraŭ negriĭ şi puteaŭ luci sălbatic, căcĭ iera de un caracter mîndru şi impulsiv.

Pe Guido îl îngrijea mult înscrierea luĭ, devenită acum absolut necesară, la gimnaziu; se temea că acolo copilul va auzi aluziunĭ crude la naşterea luĭ necunoscută, şi ştia cît va afecta aceasta pe copilul acesta gingaş.

. . . . . .

Guido şedea în cancelaria luĭ, cînd un domn strein, care nu voia să-şĭ spuie numele îĭ fu anunţat.

«Eĭ, moşneagule, asta ie o surpriză, trebue să-ţĭ spun numele americanuluĭ saŭ mă maĭ cunoştĭ?»

Theodor, în adevăr—la aceasta nu mă aşteptam; dar te-aĭ schimbat grozav», şi Guido căuta, dînd din cap, să regăsească în americanul huzur, cu ochelarĭ de aur aproape pleşuv, pe tovarăşul svelt din tinereţă.

«Atîta vreme nu s'a ştiut nimic de tine; haide, ia loc; iată cognac şi ţigărĭ şi povesteşte-mĭ cum îţĭ merge, ce facĭ?»

«Oh, îmĭ merge admirabil, ştiĭ tu că am devenit om bogat? In averea mea se află multă muncă cinstită, de şi temelia a pus'o zestrea femeeĭ mele; sînt căsătorit de şeapte anĭ, o femeie admirabilă, treĭ copiĭ încîntătorĭ,—iartă dacă, ca tată mîndru ce sînt, îĭ laud eŭ însu-mĭ. Dar convingete: Iată fotografia lor.

«In adevăr copiĭ admirabilĭ. Par a fi un adevărat favorit al soarteĭ şi a înnota într'o mare de plăcerĭ».

«Aşa'ĭ. Aşa'ĭ în adevăr! Ah, dacă aĭ şti cît de însemnată ieste pentru mine revederea acestuĭ oraş; aicĭ am trecut prin acea aventură care ieste adevărata pricină a fericireĭ mele de acuma; iera o istorie neplăcută, afurisită—maĭ dă-mĭ o înghiţitură de cognac că tare 'ĭ bun.

«Hm, ce voiam să-ţĭ zic.- Da, îţĭ maĭ aducĭ aminte că 'mi-aĭ fost împrumutat 1000 de mărcĭ? Ieram sărac atuncĭ de tot! Ha, ha, ha, de alt-fel i-aĭ primit îndărît pînă la o para.

(Va urma)

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

Internatul Franco-Romîn

Director Jean La Roche

No. 15 Strada Muselor Iaşĭ

Pregătirĭ de Curs primar, secondar şi comercial pentru şcoalele statuluĭ. — 8 profesorĭ — 3 (treĭ) premianţĭ în 1898.

Institutele Unite

— IAŞĬ —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociaţiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituţiune de învăţămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, şi schimbînd de direcţiune, această şcoală e pusă pe piciorul şcoalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 16 August 1898.

Orz 300 hect. leĭ 4.10. In 1500 hect. leĭ 12. Rapiță selbatică 1500 hect. leĭ 5.50. Rapița semanată 250 hect. leĭ 8.20. Grîu arnăut 300 hect. leĭ 10. Secara 140 hect. leĭ 5. Ovăs 750 hect. leĭ 4.50.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nicĭ o operație.

HRAMUIALĂ

E ziua de Probajne. Clopotele de la biserică cheamă pe creștinĭ spre a-și pleca genunchiĭ Domnuluĭ, cel a Tot puternic, ca să le fie «de spor și de ajutor». — Portița bisericeĭ e larg deschisă dar nimenĭ nu trece prin ea. Pe drumul ce duce la satul Mădeiŭ, din județul Suceava pe sub piciorul munteluĭ, de-asupra maluluĭ Bistrițeĭ, trec cîrdurĭ de oamenĭ: bărbați, femeĭ, fete, flăcăĭ, copiĭ, toți îmbrăcați curățel ca 'n zi de serbătoare. Bărbatul merge înainte cu sumanul pe băț, îmbrăcat cu cămeșă albă, adesa cu horbotă pe la poale. cu barba rasă ca pentru hram; iar femeia în urma luĭ cu cămeșa numaĭ fluturĭ, cu altițe pe umăr, împrejurată cu catrințe roșietice ce împiedică mersul, încălțate cu opincĭ saŭ ciubețele. Merg cu toțiĭ veseli și sănini ca dimineața acesteĭ zile, vorbind cîte și maĭ cîte ca să se maĭ eie la drum.

Din toate părțile curge girlă lumea și a tot curs de dimineață pînă la amiază. S'ar fi întrebat orĭ-cine ce nu era localnic, ce însamnă aceasta? I s'ar fi răspuns: «Astă-zĭ, în ziua de Probajne, este hramul bisericeĭ din satul Mădeiŭ, însă nu-ĭ numaĭ a bisericeĭ ci o serbătoare a satuluĭ întreg, pentru care toate satele din împrejurimĭ vin să petreacă împreună». Fie-care biserică din orĭ-ce sat are un hram la o serbătoare din an—altele aŭ și de două orĭ—în fie-care sat la hram iaŭ parte maĭ toate satele vecine, unul să duce la altul, așa că maĭ la fie-care serbătoare aŭ bieții oamenĭ ocazie să se veseleasca...

Unul străin venit să petreacă vara la munte, să viziteze locurile variate ale naturiĭ, să soarbă aerul curat, și-ar închipui, auzind de aceste hramurĭ, cine maĭ știe ce... petrecere frumoasă a unuĭ sat întreg în mijlocul natureĭ, horĭ voĭnicești, cîntece populare, sfaturĭ între sătenii strînși roată și cîte, cîte—maĭ ales dacă ar avea o fantazie cam poetică.—Dar uită un lucru: e vorba de petrecere țărănească; din ce poate ea consta? La țară n'aĭ să găseștĭ petrecerĭ intelectuale ci petrecerĭ de ordin fizic—zise senzuale. —Insă și'ntre petrecerile fizice sunt fel de fel, unele maĭ alese, altele maĭ josnice și degrădătoare; și tocmaĭ pe aceste din urmă le alege cu aceste ocaziĭ țaranul romîn. Știe orĭ cine că la serbătorĭ marĭ, la petrecerĭ ca: nuntă, cumetrie, colăcime (cînd finul aduce colacĭ nănașuluĭ) praznic, etc., el întrebuințază băutura,—maĭ virtos rachiul—care-ĭ dă curaj, gust la vorbă, dispoziție la petrecere, cum zice el.

La aceste hramurĭ oameniĭ din celelalte sate vin la ceĭ din satul cu hram, la neamurĭ, la prietenĭ, să primesc prin sărutaturĭ—mijloc deași comunica unul altuia multe boale — și apoĭ se pun la masă unde găsesc mălaiŭ, găluște, etc. —bucatele țăranuluĭ—peste aceste alese bucate încep a turna cu nechimuluita: rachiŭ, vin, de să face o burzuluială prin pîntece, că-ĭ nevoit să stea o bucată de vreme cu burta la soare și cu capul în țărnă undeva?

Din acestea constă petrecerea de o zi, două și chiar treĭ—căcĭ hramurile acestea cîte odată se prelungesc și treĭ zile. —După ce s'aŭ buimăcit bine, care-ĭ hărțăgos începe cîte-odată a cruci pe gazdă, a se sfădi— iar care-ĭ slab de fire cade mămăligă. Cinstea cea mare acum e întovărășită de cele maĭ marĭ obscenități pe care copiiĭ asistenți la hram le ascultă ca epurașiĭ și se prind de mintea lor crudă că nu le maĭ uită cît trăesc! Beția-ĭ generală, tot satul bea — dragă Doamne petrec!—Femeile maĭ tarĭ adese orĭ de cap, văzînd că n'aŭ în cine îndesa cu rachiŭ, de la o bucată de vreme îndeasă în copiĭ: «E și tu măĭ băețele și vezĭ cît iĭ de bun, ia uite tătuț-tu cum be!» Ce să facă mititelul, ia, se strîmbă de parcă-și dă sufletul, dar — dă, ce să facĭ? tata bea, mama bea, toți beaŭ și el să rămie de cîrd? Apoĭ îl îndoapă cu mălaiŭ de ține minte mult c'a fost la hram, la mătușa cutare. Dar și tineretul petrece la gioc: fetele și flăcăiĭ încă sunt amețiți căcĭ nicĭ eĭ n'aŭ rămas teferĭ; iar cînd încep a se învîrti în fața crișmeĭ de lîngă șosea cît de cît să-și peardă cumpătul. Giocul astă-zĭ nu-ți maĭ pare acea petrecere nevinovată, frumoasă a tineretuluĭ, ci niște sărituri nebunești, însoțite cu strigăte asurzitoare. Și colbul din șosea se rîdică în sus de-ți îneacă suflarea. Dar eĭ nu cată aceia ci-o mînă înainte sub îndemnul băuture luată în cap.

Aceasta maĭ mult pentru că să bagă în gioc pînă și moșnegĭ, oamenĭ maĭ stătuți, însurățeĭ, femeĭ stătute, țiganĭ zurbagiĭ ce bălăcăesc mereŭ cu dragele lor smolite și împodobite.

Cît de colo se vede că nu lucrează mintea omuluĭ ci amețala rachiuluĭ de multe orĭ amestecat cu chiperĭ, hrean, tutun, numaĭ să fie tare de să-ĭ țîșnească lacrimile din ochĭ ca să zică că-ĭ tare și-ĭ bun.

***

Să lasă soarele în jos scăpătînd după creasta munteluĭ. Cu mare greutate încep a porni o samă înspre satele lor. Dar acum nu maĭ e ceia ce vedeaĭ dimineața, s'a schimbat tabloul cu totul; de unde dimineață vedeaĭ o siguranță în mers, o iuțală în picior ca a omuluĭ mînat de un grabnic gînd, acum vezĭ de-arîndul poticnindu-se și măsurînd drumul cît iĭ el de lat de la un șanț la altul, bălăbănind cu capul în toate părțile, cu fața veștedă, galbenă-vînătă; iar în loc de a merge liniștiți cum aŭ venit, acum care maĭ de care cîntă și strigă maĭ intens. Babele, carĭ altă dată s'ar fi căinat că cad de picioare, acum fac pașĭ voĭnicești silițĭ ținîndu-se cîte două de mînă, cîntînd cît le ia gura și drăgostindu-se una pe alta. Alțiĭ, maĭ slabĭ de cap, li se înoadă limba 'n gură, li se împainjenesc ochiĭ, li să taie picioarele și cad în primitorul șanț cum o dat D-zeŭ. Acolo să chinuiește cine maĭ știe cît sărmanul, boscorodește, se năcăjește să se scoale și cade iar. De la o bucată de vreme, privind drumul în lungimea luĭ, îl vezĭ presărat cu acești căzuți din războiul alcoolului. Grozav războiŭ: întîĭ te amăgește, te dezmiardă, și apoĭ îți dă în cap!

Incepe încetul cu încetul—cu ajutorul luĭ D-zeŭ—și alcoolismul a-și arăta efectele, dar oameniĭ se miară ce-ĭ?! Uniĭ zic că-ĭ pelagră, alțiĭ troahnă iar ce-ĭ ce cunosc nu-ĭ doare inima să se ocupe cu această grea chestiune. Uniĭ ar vra—cunoscînd lucrul—dar ce pot acești răzleți unde și unde. Numaĭ autoritățile, prin puterea lor, ar putea opri aceste josnice petrecerĭ—hramurile.

N. S.

Telegramele Străinătățeĭ

Apropiatul rĕsboiu Anglo-Chinez

O depeșă din Londra sosită aci spune că ziarul *Daily Mail* află cum că relațiunile anglo-chineze sunt extra-ordinar de încordate. Isbucnirea rĕsboiuluĭ e iminentă. Flota engleză se află concentrată la Weihaiweĭ și Hong-Kong.

Nouĭ veștĭ alarmante despre sănătatea Papeĭ.

Aŭ început din noŭ să circule svonurĭ alarmante despre sănătatea Papeĭ.

Alianța greco-turcă contra Rusieĭ.— Turcia va ceda Creta Grecieĭ

Se confirmă știrea că vizita luĭ Ralli la Sultan se face în urma dorinței acestuia d'a se face o alianță greco-turcă contra Rusieĭ. Se crede probabil că prin tratatul de alianță, Grecia va fi obligată să'și sporească flota pentru a apara, la nevoe, și coastele turcești, pe cînd Turcia va apăra pe Grecia pe partea uscatuluĭ; în schimb Turcia va cedà cu timpul Grecieĭ, ca compensațiune, insula Creta.

Războiul Spano-American

O depeșă din Madrid spune că garnizoana spaniolă a Havaneĭ a declarat că nu vrea să golească orașul până nu-și va primi solda rămasă îndărăt cu plata pe multe lunĭ din urmă.

— Din New-York se telegrafiază că Mak-Kinley, președintele Statelor-Unite, a hotărît numirea definitivă, ca membri aĭ comisiuneĭ de pace, a secretaruluĭ de Stat Day, a senatorilor Davis și Frey precum și a judecătoruluĭ White; acești a vor cere cedarea insuleĭ Luzon.

— Din Madrid se depeșează că, după o telegramă sosită acolo, a generaluluĭ Toral, generalul Linares, cu 2000 de soldațĭ spaniolĭ, a părăsit Santiago spre a se întoarce în Spania.

Christos la Vasluiŭ

Stradele prăfuite ale Vasluiuluĭ eraŭ impracticabile Sîmbătă din pricina mulțimeĭ adunate în jurul unuĭ maniac, care se dă drept inspirat de Dumnezeŭ ca să propovăduiască pacea și frăția între oamenĭ. Acest Christos modern se numește Antonie Korban, e de fel din comuna Nicorești județul Tecuciŭ, are o figură foarte interesantă și poartă un costum excentric: chipiŭ cenușiŭ, cămașe țărănească și sandalĭ în picioare.

Apostolul vinde cu 10 banĭ bucata o foaie volantă pe care, după inspirația pe care 'ĭ a trimis-o Tatăl Ceresc, scrie:

POCĂINȚA

Părinții, frații și copiĭ

Pocăiți-vă cît maĭ este puțin timp căcĭ focul luĭ Dumnezeŭ ne așteaptă! Lăsați mîndria și îmbrăcați smerenia. Lăsați pisma și îmbrăcați iubirea. Lăsați neascultarea căcĭ ea este moartea sufletuluĭ, și vă îmbrăcați cu ascultarea căcĭ ea este plăcută la Dumnezeŭ și la oamenĭ. Lăsați lăcomia și iubirea de argint căcĭ ea este capcana cea maĭ mare a sataneĭ. prin care înghite sufletele omenești, și vă îmbrăcați cn milă deslegînd inimele voastre pentru a face bine. Gîndiți-vă la suflet pe care este neprețuit. Lepădați și desfrînările, mîncările și băuturile fără măsură, căcĭ tot ce este peste măsură face răŭ. Lăsați cearta și judecățile și îmbrăcați pacea și liniștea, ca să dobîndiți pacea sufletelor voastre. Îngrijiți-vă de ceĭ lipsiți și îmbrățișați, pe ceĭ neputincioșĭ nu-ĭ disprețuiți. Ca să nu fiți disprețuiți și voĭ înaintea Domnuluĭ, căcĭ credința fără fapte moarte este.

Să știți că de nu vă veți îmblînzi ca oile și iubi ca porumbiĭ nu veți putea scăpa de focul luĭ Dumnezeŭ, urmați scriereĭ mele, de vreți să căpătați mîntuirea sufletelor voastre, citiți adesa ca să nu uitați.

Korban a sosit ierĭ dimineață în Iașĭ, dar poliția, ca să evite aglomerarea de credincioșĭ carĭ înconjuraseră pe maniac, l'a închis la secția I-a.

ULTIME INFORMAȚII

O îndrăsneață hoție s'a sevîrșit acum cîte-va zile în comuna Bărlești, județul Iași.

Douĭ pungașĭ, Idel și Vigder Usterman, s'aŭ introdus pe o ferestruĭcă de din dos în casa locuitoruluĭ Neculaĭ Ungureanu, aŭ spart o ladă din care aŭ furat 113 leĭ și maĭ multe obiecte, și în urmă aŭ dispărut.

Păgubașul a reclamat primaruluĭ dar acesta nu numaĭ nu s'a mișcat timp de treĭ zile, cîtă vreme aŭ chefuit tîlharii în mijlocul satuluĭ, dar nicĭ n'a înștiințat jandarmeria.

După ce aŭ plecat făptuitoriĭ, a avizat și el postul de jandarmĭ ruralĭ. Aghiotantul jandarmerieĭ punîndu-se în urmărirea tîlharilor, 'ĭ a prins la Hîrlăŭ —dar paralele nu le a maĭ găsit.

Ierĭ, pe la oarele 2 jum., prin strada Sărărieĭ trecea un țăran cu un car, în care avea mangal. Ajungînd pe lîngă cîrciuma luĭIțic Rabinschi, a eșit cîrciumarul ca să cumpere mangal. Cîrciumarul 'ĭ-a cerut 20 de sacĭ, însă în loc să cîntărească cu adevăratele măsurĭ cîrciumarul a întrebuințat niște măsurĭ false ca să înșele pe țăran. Rominul care știa cîte chilograme are în 20 de sacĭ, a cerut plata pentru 35 chilograme, atuncĭ necinstitul negustor sărind cu gura la țăran l-a dat pe mîna sergentuluĭ ca să-l ducă la comisie, spunînd că țăranul a voit să-l înșele pe el. După explicația dată de țăran sergentuluĭ, acesta a văzut că țăranul are dreptate și 'ĭ-a dat drumul dar cărbunii 'ĭ-aŭ fost plătiți tot după cum cereaIțic Rabinski.

Crima de la Țuțora

Simbătă, pe la ora 2, s'a petrecut, în comuna Țuțora, o bătaie sîngeroasă între locuitoriĭ Costache Ropănică și Vasile Petrescu. In acea zi fiind horă în sat, numițiĭ locuitorĭ veniră și eĭ. După ce jucară în horă, se luară la ceartă de la o fată. Atuncĭ Petrescu luă o baionetă de la un strejar și împunse în mînă pe Ropănică. Acesta, înfuriat, sări la adversar și începu a'l lovi cu pumniĭ. Furios, Petrescu lovi de treĭ orĭ în cap pe Ropănică, care căzu jos fără simțire. Petrescu o luă apoĭ la fugă dar fu prins de către locuitorĭ și dus la jandarmeria din Unghenĭ. Ropănică a fost transportat la spitalul din Unghenĭ. Se crede că nu va scăpa cu viață.

D. A. Triandaf, fost amploiat de reservă la inspecția a IV de mișcare, a fost înaintat controlor în locul defunctuluĭ Popovicĭ.

PETRECERĬ LA IAȘĬ

De la Copou

Datorită timpuluĭ răcoros și serilor senine, niște adevărate serĭ de Maĭ, grădina Copoŭ încă de la ora șapte, era plină de lume.

Printre marea mulțime de lume, observ:

D-nele: locot. Leca, Ecaterina Mihailescu, ing. Gheorghiu, Ionescu, Donat, ing. Simionesca, Marie Giurcăneanu, Panopol, Olinchievicĭ, Deoghenide, Mironescu, Penel, Petrescu, Albinet, Marie Antoniu etc.

D-rele: Marie și Beatrice Cardaș, Brăescu, Tacu, Lupu, Frunzeti, Marie Botez, Virginie Buzenschi, A. Mavrodi, Aglae și Efigenie Panu, Mavrodin, Trantomir, Donat, Panopol, Ghiulea, Placa, Deoghenide, Borcea, Onciu, Șerban, Stotachin, Dudescu, Alexandrescu, Cerne, Curcumeli, Botez, Costin, Rosnovschi, Eugenie Sobra, Mironescu, Popovicĭ, Constanțiu, Gheorghiu, Neculcea, Buznea, Chirculescu, Albinet, Lucie Cosma, Eraclide, Mihailescu etc.

D-niĭ: ing. Simionescu, ing. Gheorghiu, maior Manolescu, Mlădian, căp. Panu, adv. Sion, locot, Olinchievicĭ, Calaș, sublocot. Constanțiu, căp. Dimitriu. ing. Polorcu, Penel, Botez, Neculcea, T. I. Botez, Ghinea, Ciurea, Scheiner, Țatomir, P. Gheorghiu, S. Gheorghiu, Nedelachi etc.

Aleman.

*

De la Zimbru

Aseară, la berăria Zimbru, a avut loc o frumoasă serată muzicală. Cînta muzica regimentuluĭ 25 din Vasluĭ, de sub conducerea d-luĭ Constantin Condurachi, și orchestra națională, condusă cu multă măestrie de către d. Dimitriu.

In grabă, printre vizitatorĭ am observat: D-nele colonel Stamatopol, Sevastiea Tuduran, A. Cirilo, Maior Andriescu, Maior Mihaileanu, căp. Ghidionescu, Alice Creangă, Carol Marcu, Natalie Genea, Marie Petrescu, Neagu, Vasiliu, Iornescu etc. etc.

Domnișoarele Sofia Antonescu, Cirilo, Ianculescu, Cumiliea Ginea, Botez etc.

D-niĭ: colonel Stamatopol, Maior Mihaileanu și Andriescu, căp, Ghidionescu, Dim. Tuduran, Hristescu, Frațiĭ Velescu studenți, O Ghinea student, Brăescu student, Dr. Gavrilescu și Botez etc. etc.

*

De la Unghenĭ

Atît Sîmbătă cît și Duminică foarte puțină lume a plecat la Unghenĭ. Cauza e că s'a răcit timpul. Notez d-nele Mandragiu, Stihi, Botez, Șendrea, Onescu, Giurcăneanu, Chirculescu, Nubert, Kenig, Selten. D-rele Olimpia Mihaescu, Trifan, Constantiniu, Damfi, Baidac, Florica Giurcăneanu. D-niĭ Scobai, căp. Miclescu, sub-loc. Palade, Stihi, Nedelcu, Vasile Țatomir, Camil Negură, Toader Mandrea, Titus Panu, Onescu, Botez, Giurcăneanu, Chirilescu, Jecu Dimitriu, Enea, Nubert, Constantiniu, Mandragiu, Antimiu, Cardaș.

Car.

In ziua de 15 August în strada Toma Cozma a urmat o batae sîngeroasă între locatariĭ Reizeĭ Moscovicĭ.

Ioan Jalbă, turmentat de beție, a început a-și maltrata soția, iar pe un copil l'a svîrlit pe fereastră. La țipetele copiluluĭ și maĭ ales la sgomotul ce făcea bătăușul, a intervenit Varvara Gheorghiu și Gheorghe Chitariu, vecinii luĭ. La vederea lor, Jalbă a luat o coasă și a început să dea într'înșiĭ, tăind mîna stîngă femeeĭ Varvara și un deget de la mîna dreaptă. Asemenea și luĭ Chitariu i-a făcut maĭ multe tăeturĭ la cap.

Varvara Gheorghiu și Gheorghe Chitariu aŭ fost trimeși spitaluluĭ sf. Spiridon, iar Ioan Jalbă a fost arestat la secția I, unde afacerea să anchetează de către sub-comisarul Răileanu.

Cu începere de la 18 August curent se primesc cererile de înscriere pentru congresul studenților, care va avea loc în orașul Tulcea.

Cererile de înscriere se vor adresa președinteluĭ comitetuluĭ și se pot depune în localul societățiĭ studenților „Solidaritatea", unde se pot lua toate informațiunile în privința congresuluĭ.

Conferințele scolare

Erĭ dimineață aŭ început conferințele școlare ale institutorilor și învățătorilor județuluĭ Iași. Conferințele se țin în scoala primară din Barnovschi- Nu putem da de cît foarte puține amănunte, căcĭ după o dispoziție ministerială presa nu are voe să asiste.

Conferința s'a deschis la ora 8 sub președinția revisoruluĭ școlar. S'aŭ ales biurourile, apoĭ s'a încins discuție asupra caselor de economie. După amiază institutoriĭ și învățătoriĭ s'aŭ împărțit în 4 secțiunĭ grupe de cîte 60. Doĭ institutorĭ veniți din Bucureștĭ aŭ dat fie-căreĭ secțiunĭ cîte-va noțiunĭ elementare de lucru manual.

S'a discutat, apoĭ, înțelesul legendeĭ *Ion Corvin și Corbul*, discuție la care a luat cuvîntul d-niĭ Cernat, Tăzlăuanu, Scripa și Vîrlănescu.

Astă-zĭ de dimineață a vorbit d. Brudariu din istorie.

Zilele trecute a avut loc recepțiunea construcțiuneĭ dependințelor palatuluĭ mitropolitan din Iași. Comisiunea a fost compusă din d-niĭ ingineri inspectorĭ Cerchez și Rîmniceanu, carĭ au felicitat pe d. architect Cugler de condițiunile în carĭ s'a efectuat clădirea, cît și pe d. antreprenor V. Dorner, care s'a făcut demn de toată lauda pentru producțiunile sale artistice, maĭ cu deosebire lucrările de talie.

Un caz rar s'a observat la această măreață clădire, care s'a terminat, fără a se depăși devizul, ba s'au făcut chiar o economie de 5, 6 miĭ leĭ, din deviz.

Acum s'au început planurile pentru noul palat mitropolitan și sperăm că va fi tot așa de artistic executat.

Serbarea de la schitul Tăriță

In ziua de 15 August s'a serbat hramul bisericeĭ de la schitul Tărița.

Slujba a fost oficiată de P. S. Arhiereul Varlaam Craioveanu, încunjurat de egumenul Gheorghe Carp și de preoțiĭ Gheorghe Stupcanu și Dimitrie Popa. După săvîrșirea serviciuluĭ divin a avut loc un banchet, la care au luat parte preoțiĭ, d. căpitan Zamfirescu comandantul jandarmerieĭ rurale, și maĭ multe persoane carĭ venise la acea serbare. P. S. Arhiereul Varlaam a rostit o cuvîntare la care a răspuns d. căp. Zamfirescu.

Școala din Buciumĭ a cîntat în fața bisericeĭ imnul «Deșteaptă-te Romîne».

Lume foarte multă. Prin mulțimea de vizitatorĭ am putut observa pe următoarele persoane:

D-na Petrescu, Niculescu, Gheorghiu, Cozma, Constantinescu, Orășineanu, Neculau, d-rele Socolescu, Lăureanu, Cozma, Gheorghiu, etc.

D-niĭ: Livadidi Gh., Nicu Movilă, Alexandru Scorțescu, Eugen Petit, C. Constantinescu, căpitan Stroja, locot. Căplescu, Ioan Roman, Laurian, Neculau-Dimitriu, Petrescu, Gheorghiu, etc.

LICEUL CLASIC ŞI REAL

DE BAEȚĬ

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moșilor 162 —

BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiĭ unei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unu-din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinții ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.

Calea Moșilor, 162.

Institutul liceal de domnișoare din Iași

In acest institut cursurile reîncep la 1 Septembrie. Se atrage atențiunea onor. părinți asupra ultimuluĭ regulament școlar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

D-na E. Olinchievicĭ-Zuhr

DENTISTE

Iași. Strada Golieĭ 42

Intorcîndu-se din străinătate 'și-a reluat ocupațiunile eĭ.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2i01

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasoə Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulesc George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie,* cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității,* sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurența.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătore sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci înainte de a visita ori ce magasin visitați-l întâi pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă

Isac Rosenberg

Prop. Bazarului de București

Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatea este represintată prin agenți în localitățile mai însemnate din țară.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 87 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 19 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Intre primărie şi prefectura de judeţ

Incurcăturile Electorale

Cu cît se apropie toamna, cu atît căldurile devin maĭ intense pentru colectiviştĭ.

Alegerile comunale se prezintă în aşa condiţiĭ de data aceasta în cît agenţiĭ electoralĭ sufocă de căldură.

Şi dacă la aceste împrejurărĭ adăogaţi şi nervozitatea hărţuituluĭ colectivist, înţelegeţi ce văpaie e pe sufletul bietuluĭ ministru preşedinte. Cu satrapiile din provincie încă tot ar merge cum ar merge, căcĭ căderea în judeţe ar sgudui maĭ puţin situaţia deja şubredă a guvernuluĭ; ceea ce îngrozeşte pe maĭ mariĭ partiduluĭ e starea desperată a consiliuluĭ din Bucureştĭ.

Compus din oamenĭ nulĭ şi cu năravurĭ urîte, consiliul comunal al capitaleĭ a ajuns un fel de teatru —fără varietăţĭ — unde gură-cască din mahalale petrece ca la iarmaroc pe socoteala părinţilor oraşuluĭ.

Consiliul acesta trebue cu orĭ-ce preţ trimis la plimbare — şi problema aceasta preocupă pentru moment pe toţĭ ceĭ carĭ maĭ aŭ obiceiul să cugete în sînul colectivităţiĭ.

Procedura de urmat, însă, încurcă toate combinaţiile — şi aci se vede, maĭ bine de cît orĭ unde, ce puţin prestigiŭ are guvernul şi cît de puţină autoritate 'ĭ se recunoaşte d-luĭ Sturdza.

Primarul capitaleĭ, de şi incapabil şi înconjurat de un consiliŭ compromis, se simte totuşĭ invincibil. Şi tăria luĭ o face slăbiciunea guvernuluĭ. Rămînînd pe lista viitoarelor alegerĭ, d. Robescu aduce la sigur căderea consiliuluĭ patronat de d. Sturdza; fiind exclus de pe listă, primarul capitaleĭ trece în opoziţie şi răstoarnă, cu opoziţia, lista guvernuluĭ.

In această dilemă, d. Sturdza s'a apucat de tocmeală. Nu disolvă consiliul, cum era vorba, nicĭ nu exclude pe d. Robescu de pe lista nouilor alegerĭ, cum hotărîse la început, ci 'ĭ propune o compensaţie. Şi primarul, obicinuit cu onorurile, a cerut, în schimbul consimţimîntuluĭ de a nu figura pe listă şi de a nu face dificultăţĭ la alegerĭ, locul de director general al telegrafelor şi poştelor.

Aci începe dificultatea. Postul de director al poştelor e un loc unde se cer cunoştinţe speciale şi o mare putere de muncă—dar nu aceasta încurcă pe d. Sturdza, pentru că orĭ pe cine ar pune acolo, are să facă bună figură de oare-ce vine după d. Chiru. Dar actualul director al telegrafelor şi poştelor nu vrea nicĭ el să'şĭ părăsească locul. Aruncat acolo de către d. Geani, prezidentul Camereĭ, d. Chiru se simte foarte bine şi nu e nicĭ de cum dispus să cedeze locul fără luptă. De altfel *Drapelul*, organul grupăreĭ din care face parte directorul general al telegrafelor şi poştelor, a şi lăsat să se înţeleagă lucrul acesta dintr'o notiţă pe care a publicat-o deunăzĭ ca răspuns la o informaţie prin care *Voinţa Naţională* începea campania în potriva d-luĭ Chiru.

Şi lucrurile staŭ aci de o cam dată: pe d. Robescu nu'l pot mişca de la primărie pînă nu vor răsturna pe d. Chiru — şi pe d. Chiru nu 'l pot disloca fără să risce a fi răsturnaţĭ de d. Geani.

Aceeaşĭ situaţie are guvernul faţă de d. Lecca Caton, prefectul poliţieĭ din capitală. Ca să'şĭ dea oare care vază pe timpul alegerilor, d. Sturdza vrea să se ia bine pe lîngă d. Stătescu. In scopul acesta, şeful guvernuluĭ ar vrea să aducă la prefectura de poliţie pe d. Pavel Stătescu, fratele bolnavuluĭ închipuit, şi prefectul a căruĭ imbecilitate a făcut epocă la Bucureştĭ acum douĭ anĭ de zile.

Dar d. Lecca se acomodează de minune cu fondurile secrete şi nu ţine de loc să se retragă de la poliţie. Nu'ĭ remîne, decĭ, d-luĭ Sturdza de cît să'l înlocuiască — dar, prefect de poliţie timp de aproape douĭ anĭ, d. Lecca ştie atîtea lucrurĭ în cît ar fi un adversar foarte primejdios în epoca alegerilor, şi această împrejurare dă adînc de gîndit d-luĭ Sturdza.

Aşa dar, orĭ cu d. Lecca în opoziţie, orĭ cu d. Stătescu după gard — şi cu slănina în pod şi cu curechiul uns, e cu neputinţă.

In provincie e acelaşĭ lucru: a schimbat pe prefectul din Teleorman ca să împace pe partizaniĭ d-luĭ Procopescu — şi s'a supărat Kiriţopulo; acum ar vrea să satisfacă pe Kiriţopulo, dar se supără procopiştiĭ. Pe d. Gane n'ar maĭ vrea să'l puie pe lista alegerilor viitoare, ca să dea satisfacţie d-luĭ Gheorghian — dar se tem de vre-un carambol la Senat; ca să evite carambolul, guvernul îşĭ va înstreina şi de astă dată pe prefectul judeţuluĭ.

In aşa încurcăturĭ, numaĭ Păcală şi d. Sturdza sunt în stare să intre de bună voie.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Dunărea.—Din geografia elementară am reţinut cu toţiĭ că „fluviul Dunărea izvoreşte din munţiĭ Pădureĭ negre în Sudul Germanieĭ...“ etc. şi ne mulţămim cu aceasta. Ce ne pasă în adevăr de amănunte multe asupra sorginteĭ, dacă hotarul ţăriĭ noastre e udat de partea cea maĭ largă, cea maĭ măreaţă a fluviuluĭ, pînă la vărsarea luĭ în Marea Neagră?

Iată însă, ca din senin,—poate din cauza seceteĭ de materie — că un ziar german contestă autenticitatea.... Dunăriĭ noastre. Dilema pusă de „Frankfurter Zeitung“ e aceasta: Este oare mîndrul izvor din Eschingen, lîngă castelul Fürstenburg, sorgintea reală a Dunăriĭ după cum susţin legendele şi geografiile? Atuncĭ ea nu se varsă în Marea Neagră. Iar dacă în adevăr fluviul care udă Passau, Ulm şi Viena—îndreptîndu-se către Mare este Dunărea, — atuncĭ ea nu izvoreşte în locul amintit, după cum se crede. Dacă urmăreşte cine-va apa, de la Eschingen pînă la satul bavar Möhringen şi oraşul Würtemberger Tuttlingen, se vede Dunărea dispărînd de-odată. Astă-zĭ chiar, pe la Tuttlingen populaţia industrială e disperată de secetă. In împrejurimile aceteĭ localităţĭ se află marĭ depozite calcaroase unde apa e absorbită iar după un curs subteran de cîte-va oare o vedem ivindu-se pe lîngă Aachen, sub numele unuĭ rîŭ care se varsă în.... Rin. Aşa că putem afirma că, maĭ ales pe vreme de vară, cînd apa e mică, Dunărea izvorînd pe la Eschingen se varsă în Rin, prin urmare în marea Nordului—iar nu în ospitaliera noastră Marea Neagră.

Locuitoriĭ de pe la Tuttlingen aŭ făcut diverse experiente asupra apeĭ care dispare sub pămînt. S'aŭ pus substanţe de multe felurĭ şi ele s'aŭ regăsit pe la Hegan. Ba, un morar se laudă că a băgat o... gîscă prin spărturile calcaroase şi a regăsit-o vie, după o călătorie aquatică subterană, pe la Aachen — în provincia Hegan.

Industriaşiĭ acesteĭ regiunĭ aŭ făcut marĭ sforţărĭ ca să oprească apa Dunăriĭ de care se simte atîta trebuinţă; s'a turnat ciment în cîtime mare; s'a invocat cerul; s'a descîntat fluviul, fără mult folos. Numaĭ în anotimpul ploios fluviul nu se ascunde în întregime.

Din anul 1874 se pomeneşte o îndelungată şi totală dispariţie a Dunăriĭ. Prin 1877 ministeriul german a însărcinat o comisiune de ingineri să studieze legătura în Dunărea primitivă şi rîul de la Aachen, cu ajutorul unor marĭ cantităţĭ de sare şi substanţe acide regăsite în ramura aceasta din urmă a fluviuluĭ.

Cît despre gîsca moraruluĭ, — e probabil o simplă gîscă de fantazie.

ARTA ŞI POMPIERII

Ştim că nu admiteţĭ o apropiere între aceste două cuvinte, dar apropierea se vede că există cu toate acestea.

Monitorul Oficial **spune că sergentul Marin Christescu, şeful pompierilor comunalĭ din Alexandria, e numit profesor de gimnastică, desemn şi caligrafie la gimnaziul din localitate.**

Profesor de gimnastică, tot maĭ merge — întru cît sergentul de tulumbagiĭ se urcă pe case şi face exerciţiĭ cu furtunul; dar profesor de desemn, un om care minueşte toporul în locul creionuluĭ — este o inovaţie cu care ne vom deprinde anevoie.

Ne aducem aminte că la 1878, după eliberarea Bulgarieĭ, era comandant de piaţă în Rusciuc un d. Popov, care frecuentase şcoala veterinară din Bucureştĭ—dar era la 1878. Dar să numeştĭ în 1898, profesor de desemn, în Romînia, pe un sergent de pompierĭ, e tot una ca cum aĭ pune pe d. Tacu să oficieze liturghia la schitul luĭ Tăriţă.

Şi lucrul s'a făcut, de vreme ce o spune *Monitorul Oficial*.

Cu sistemul acesta, ca mîine o să vedem pe d. Savul director al institutuluĭ Gregorian...

ACTUALITATI

FALIMENTUL PAPAL

Catoliciĭ germanĭ aŭ ţinut zilele acestea un mare congres pentru a discuta măsurile de luat în vederea intereselor religioase şi faţă de lipsurile multe constatate în rîndurile catolicismuluĭ în genere şi al celuĭ german în specie.

Se impunea cu atît maĭ mult o atare iniţiativă şi manifestaţie cu cît apropiata călătorie a Impăratuluĭ Wilhelm II la Ierusalim nu poate rămînea indiferent credincioşilor devotaţĭ aĭ Papeĭ. Neaparat, protestantismul oficial va profita de acea călătorie şi propăşirea uneĭ credinţĭ însamnă retrocedarea celeĭlalte, întru cît în Europa cultul religios e astăzĭ strîns unit cu o reală putere politică şi cu însămnate condiţiunĭ de ordine materiale.

In aceasta din urmă privinţă—starea materială—se pare că se înregistrează multe neajunsurĭ în rîndurile catolicismuluĭ, după cum reiese din elocuentul discurs rostit, la congresul din Crefeld, de episcopul din Colonia, d-r Schmitz, asupra «sărăcieĭ finanţelor Papeĭ».

«Chestiunea dinaruluĭ papal—zice oratorul—a devenit în vremea din urmă o adevărată calamitate pentru catolicĭ. Sfîntul Părinte are nevoie, pentru întîmpinarea cheltuielilor în diferite administraţiĭ, de şapte milioane de francĭ. Din aceste şapte sunt asigurate treĭ milioane, dintr'o sorginte pe care cer voie să n'o numesc; patru milioane însă trebuie strînse în lumea catolică din dinarul Sfîntuluĭ Petru, care dădea odinioară peste milioanele necesare—iar de doĭ anĭ încoace a scăzut la jumătate din suma aceasta. Dacă starea va urma a fi aceeaşĭ, va ajunge Capul Bisericeĭ în cea maĭ tristă situaţie din lume. Lucrul acesta e de cea maĭ mare importanţă pentru lumea catolică. *Pricinile* pentru care a decăzut darea «dinaruluĭ Sf. Petru» le găsim în diteritele întîmplărĭ politice din ultimiĭ anĭ. Din Spania şi America veniaŭ contribuţiunĭ multe; ele însă aŭ fost întrerupte de războiŭ. Franţa de cincĭ saŭ zece anĭ încoace şi-a împuţinat mult ajutoarele;—şi Domnul fiene martor, din toate ţările catolice, Austria ne dă cele maĭ puţine contribuţiunĭ. Rămîn dară numaĭ puţine state de unde trebuie colectate sumele trebuincioase şi Papa s'a adresat, cu cele maĭ călduroase rugămintĭ, episcopilor germanĭ pentru adunarea fondurilor bisericeştĭ. Pentru aceasta se instituise patru colecte marĭ pe an în toate bisericile. Şi acum şase săptămînĭ, Papa a trebuit să trimită un cardinal de la Roma pentru a stărui în adunarea banilor, de oare ce *«lipsa era extrem de mare»*.

E uşor de văzut din alocuţiunea aceasta că Papa, în afară de mizeriile politice îndurate în aniĭ din urmă, a suferit şi de o mare strîmtorare băneasca.

De mult s'a dezminţit zicala că toate drumurile duc la Roma. Inşişĭ catoliciĭ aŭ început a uita calea către Vatican.

EUGENIŬ STĂTESCU

Sfinxul colectivităţiĭ a intrat în scenă. Primăria capitaleĭ avea un proces cu compania de gaz. D. Stătescu, angajat să pledeze pentru primărie, a fost plătit şi de o companie streină care avea interes să ruineze societatea de gaz.

Se zice că d-luĭ Stătescu 'ĭ s'aŭ făgăduit 100.000 de leĭ dacă, după ce va isgoni societatea de gaz, va obţine concesia pentru societatea streină.

Un cumulard fără leafă

E atingătoare cordialitatea cu care se urăsc colectiviştiĭ.

Cu toate aparenţele de frăţietate, şobolaniĭ din caşcavalul puterei se sapă şi se muşcă cu o duşmănie care te uimeşte.

Am spus deună-zĭ că primarul nostru, ca să arăte că e sensibil la dispreţul ce-ĭ poartă prefectul judeţuluĭ, a obţinut de la comandamentul armateĭ suprimarea lefeĭ d-luĭ Christea, nepotul d-luĭ Gheorghian.

Lucrul e un fapt îndeplinit azĭ—veterinarul abatoriuluĭ are două slujbe dar nu'ĭ se dă leafă de la nicĭ una.

Interesant în această afacere— banală, de altfel, prin ea însă-şĭ—e modul perfid cum s'a pregătit această lovitură.

D. Christea, natură dreaptă şi naivă, a socotit că de şi liberal, avînd însă avantagiul de a fi nepot al prefectuluĭ, poate fi cinstit în exercţiul funcţiuneĭ sale fără neajuns din partea celor maĭ marĭ. Şi pe temeiul acesteĭ credinţe, s'a apucat să aplice şi intendenţeĭ militare măsurile igienice prescrise măcelarilor pentru tăierea vitelor în abatoriŭ. Intendenţa s'a alarmat de această indiscreţie a veterinaruluĭ, a făcut demersurĭ pe lîngă primar şi pe lîngă comandament— dar directorul abatoriuluĭ, care avea copilăria să creadă că e la adăpost de intrigĭ dacă 'şĭ face datoria, a îngropat o vacă bolnavă a intendenţeĭ.

Nicĭ nu'ĭ trebuia maĭ mult:

Ceĭ carĭ purtaŭ rancună d-luĭ Christea 'şĭ aŭ dat mîna cu ceĭ carĭ aveaŭ rancune în contra d-luĭ Gheorghian—şi din această împreunare de duşmăniĭ a eşit o adresă către primărie prin care 'ĭ se făcea cunoscut că veterinarul abatoriuluĭ, făcîndu-şĭ stagiul la oştire, cade sub prevederile legeĭ în contra cumululuĭ, şi că, fiind aşa, primăria are să oprească cîte 277 de leĭ pe lună din leafa d-luĭ Christea, banĭ pe carĭ să'ĭ restituie caseĭ comandamentuluĭ spre a o despăgubi de suma de 1662 leĭ primiţĭ pe nedrept de veterinar în timp de şease lunĭ de cînd îşĭ face st giul.

Şeful comandamentuluĭ, necunoscător de chiţibuşurile complicate ale afacerilor de clopotniţă, a iscălit adresa şi a introdus ast-fel în scenă pe d. Tacu.

Primul ajutor de primar, om blajin şi isteţ, a căutat să împace şi capra şi varza primind adresa comandamentuluĭ. Pe de o parte a pus rezoluţia să se oprească din leafa veterinaruluĭ suma confiscată de corpul de armată, iar pe de altă parte, ca să complacă d-luĭ Gheorghian macar un minut, a făgăduit d-luĭ Christea că va pune adresa la dosar şi va aranja treaba pe tăcute.

Azĭ, însă, chiţibuşurile s'aŭ descoperit: comandamentul a refuzat să plătească d-luĭ Christea leafa pe Iulie, sub cuvînt că nu 'ĭ se cuvine de oare-ce e şi director al abatoriuluĭ; primăria, nu voieşte să'ĭ plătească pe Iulie, fiind-că, următoare rezoluţieĭ d-lui Tacu, a vărsat leafa veterinaruluĭ la casa comandamentuluĭ—şi iată cum se face că, graţie iubireĭ de care sunt animaţĭ colectiviştiĭ uniĭ pentru alţiĭ, nepotul d-luĭ Gheorghian cumulează două slujbe fără să primească leafă pentru vre-una.

Şi lucrul e trist cu toată partea luĭ comică: veterinarul comuneĭ nu poate părăsi funcţia de la armată, căcĭ ar fi dezertor şi ar primi pedeapsă; dar nu se poate retrage nicĭ de la abatoriŭ, fiind-că, neavînd avere, n'ar avea de unde restitui ceĭ 1662 leĭ aĭ comandamentuluĭ.

Va să zică: vreĭ, nu vreĭ — bea.... Christeo aiazma cumululuĭ!

Şi toată această încurcătură se putea evita dacă veterinarul abatoriuluĭ avea *tactul* să declare de sănătoasă vita bolnavă a intendenţeĭ. Acum, fiind-că 'ĭ-a lipsit tactul acesta, plăteşte 1662 leĭ pentru o vacă moartă — maĭ scump, adică, de cît boiĭ primărieĭ.

Cine nu'şĭ deschide ochiĭ, îşĭ deschide punga.

Ywann.

Chestiunĭ Sociale

IV. Evoluţia conceptuluĭ Sociologic.

3. Teoria luĭ Auguste Comte. Filozoful francez Jouffroy, (1796—1842), vorbind de teoria morală sentimentalistă a luĭ Smith zice:

«Ce qui caractérise une doctrine morale, ce qui l'assimile à une autre ou l'en distingue, c'est la nature des réponses qu'elle fait à un certain nombre de questions, qui sont celles-lá même que toute doctrine morale aspire à résoudre» (Droit naturel. Jouffroy V. II. pg. 1. 1866).

Modificînd puţin aceasta n'am putea spune oare acelaşĭ lucru şi despre caracteristica, superioritatea unuĭ concept sociologic asupra altuia?

Un concept sociologic, oare-care, cu atît va fi maĭ superior unuĭ alt concept cu cît va explica maĭ bine un număr maĭ mare de fapte, cu cît maĭ exact va da soluţia unuĭ număr maĭ mare de probleme. Acest lucru «soluţia problemelor sociale», care formează preocuparea necontenită a tuturor acelora ce se ocupă cu aseminea chestiunĭ, a dat loc unuĭ număr oare-care de teoriĭ, carĭ toate caută a explica problemele marĭ, atît de variate şi atît de numeroase, ce-şĭ impune a rezolvi sociologia.

Şi acum găsesc ocazia bine venită de a maĭ argumenta ceva în favoarea titluluĭ «Evoluţia conceptuluĭ Sociologic». In un număr anterior am spus că această parte s'ar putea intitula şi «Expunerea istorică a teoriilor Sociologice». Atuncĭ am motivat, întru cît-va, de ce am întitulat aşa şi nu alt-fel.

Acuma maĭ adaug la cele spuse atuncĭ următoarea argumentare: Dacă aşĭ fi întitulat «Expunerea istorică, etc.» aşĭ fi fost oare-cum obligat, ţinut să expun diversele teoriĭ în ordinea cronologică a apariţiuneĭ lor. Aceasta însă m'ar fi împedecat de a face o expunere în care, în ordine succesivă, să iasă în evidenţă superioritatea uneĭ teoriĭ asupra celeĭlalte.

Dacă aşĭ fi procedat aşa ar fi trebuit să încep cu Auguste Comte, care ie cel întăiu (1798—1857) care a conceput un adevarat sistem sociologic. Succesiv ar fi trebuit să vorbesc de Darwin, Spencer, etc.

N'am făcut aceasta pentru că, după cum se va vedea din acest studiu asupra concepţieĭ sociologice a luĭ Comte, conceptul luĭ Comte ie superior şi celuĭ a luĭ Spencer şi cu atît maĭ mult celuĭ al luĭ Darwin, şi pentru că ceia ce urmăresc în această recenzie a diverselor teoriĭ sociologice, ie tocmaĭ de a arăta cu cît una, maĭ bine şi maĭ exact de cît alta, explică fenomenele sociale. Pentru motivul, decĭ, de a face maĭ inteligibilă, după mine, evoluţia conceptuluĭ sociologic, am fost nevoit să renunţ la expunerea cronologică. Şi acuma cred că am mîntuit cu argumentarea de ce am întitulat această parte a chestiunilor sociale, «evoluţia conceptuluĭ Sociologic».

Auguste Comte, fundatorul pozitivizmuluĭ, în lucrarea sa «Cours de philosophie positive» consacră o parte şi pentru Sociologie. De expunerile şi ideile luĭ Comte s'au servit Spencer şi Mill pentru a-şĭ formula fie-care din eĭ sistemul săŭ.

Dürkheim chiar spune despre Mill că 'n lucrarea sa «Système de logique» n'a făcut: «que passer au crible de sa dialectique ce que Comte en avait dit, sans y rien ajouter de vraiment personel».

S'ar putea naşte întrebarea: cum se face că dacă Spencer s'a inspirat de la Comte, l'am studiat totuşĭ aparte? Răspunsul e următorul: Intr'adevăr Spencer s'a inspirat de la Comte; însă, pe cînd Spencer, pentru a clădi conceptul săŭ, se serveşte de datele biologieĭ, stabilind analogia despre care am vorbit şi care formează eroarea fundamentelă a sistemuluĭ săŭ, Comte se serveşte de datele psihologieĭ, care pe timpul luĭ iera încă abstractă. Spencer, de şi urmează acelaş procedeŭ, se deosebeşte fundamental prin aceia că din altă parte, cu alte date formulează conceptul săŭ şi de aci necesitatea de a-l studia aparte.

Iată în scurt teoria luĭ Comte:

El nu dă o definiţiune sociologieĭ dar în treacăt pomeneşte de dînsa spunînd că e: „Studiul pozitiv al legilor fundamentale propriĭ fenomenelor sociale».

Intru cît priveşte metoda, nicĭ el, nicĭ Mill, nicĭ Spencer, nicĭ unul nu s'aŭ ocupat a o expune. Tuturora de o potri-

vă le reproșează Durkheim: «En effet, les grands sociologues, dont nous venons de rappeller les noms, ne sont guère sortis des généralités sur la nature des sociétés, sur le rapport du règne social et du règne biologique, sur la marche générale du progrès".

El arată că sociologia ocupă, în ierarhia științelor pozitive, rangul cel maĭ înalt și că fenomenele sociale sunt deasupra, superioare și chiar deosebite de cele maĭ înalte fenomene ale vieţeĭ individuale. Prin aceasta el e superior luĭ Spencer, care confundă, după cum am arătat deja, legile biologieĭ cu ale sociologieĭ. Acum și ast-fel expunînd pe Comte în urma luĭ Spencer am ajuns la ceia ce voiam.

Se apropie de Spencer prin aceia că ambiĭ, pentru a descoperi legile fundamentale ale dezvoltăreĭ sociale, se bazează pe datele biologice, se deosebește și e superior, încă o dată, prin aceia că nu confundă legile acestor două științĭ. Se maĭ deosebește prin aceea că studiază nu numaĭ dezvoltarea organică ci și cea sufletească «le développement de l'âme».

Apoĭ pe cînd Spencer, pentru a studia fenomenele sociale reduce omenirea la individ, om, ființă vieţuitoare, Comte o consideră în timp ca un singur individ «qui subsiste toujours et qui apprend continuellement» de oare-ce pentru dînsul, omul propriu zis «sous le rapport statique, aussi bien que sous le rapport dynamique, n'est qu'une pure abstraction». Pentru el dezvoltarea omenireĭ nu e de cît o înlănțuire a diverselor stărĭ sociale, fie-care stare fiind rezultanta precedenteĭ și motorul celeĭ ce urmează. Această dezvoltare e analoagă cu dezvoltarea ce se observă în organizmele animale și are loc: «conform uneĭ seriĭ de oscilaţiunĭ neegale și variabile, întocmaĭ ca 'n locomoţiunea animală, împrejurul uneĭ mișcărĭ mijlociĭ, care totdeauna tinde a predomina».

(Va urma).

IN MUNȚĬ

Din zărĭ depărtate
Bate luna bate,
Codriĭ luminînd,
Noaptea argintînd.

Liniștea-ĭ adîncă,
Codru, munte, stîncă,
In ceţe 'nvăliţĭ
Adorm tăinuiţĭ....

Prin răriș de brad
Albe raze cad,
Cad încetișor
Impletind un dor,

Dor nebun de-odihnă,
De veșnică tihnă,
De plîns zbuciumat
In codrul uitat....

Stelele slăbite
Privesc liniștite
De prin înălțimĭ
Jos în adîncimĭ.

Luna 'ncet le mînă,
Singură stăpînă
Peste codriĭ, mărĭ,
Munţĭ din șterse zărĭ.

M-rea Secul 1898 Gordon.

Științĭ-Litere-Arte

Intre chestiunile ce se vor discuta în congresul de ginecologie, obstetrică și pediatrie la Paris figurează două comunicărĭ ale chirurgului nostru d. Toma Ionescu: *Castraţiunea abdominală totală* în tratamentul afecţiunilor septice utero-anexiale; reducerea ghebului într'o singură sredință.

*

Cea dintăiŭ piesă ce se va pune în repetiţie pentru viitoarea stagiune teatrală este o traducere a artistuluĭ Doria-Sturza: *Necinstiţiĭ.*

*

Arta rusă a suferit o mare pierdere prin moartea pictoruluĭ Nicolaĭ Alexievicĭ Iarochenko, mort în plină putere a talentuluĭ săŭ în urma uneĭ sincope cardiace.

Iarochenko era un excelent portretist și lasă o colecţiune întreagă de portrete de oamenĭ iluștri. S'aŭ remarcat în deosebĭ al contelui Tolstoĭ, Vladimir Korolenko și alţiĭ.

*

La Fontenoy-le-Château în Franța s'a inaugurat monumentul poietuluĭ Gilberti executat în marmoră de ducesa d'Uzès, foarte cunoscută în lumea artistică a Parisuluĭ.

*

Din Strasburg se comunică o importantă perfecţionare a telegrafieĭ, datorită inginerului König. E vorba de o transmisiune fără sîrme aieriane, ci numaĭ prin ajutorul bateriei galvano-electrice și a unuĭ magnet natural.

*

Ziarele din America relatează o foarte hazlie farsă științifică din Filadelfia. Renumitul electrotechnician Thomson invitase un număr de prietenĭ la masă. Li se serviră pe rînd bucate variate și calde, dar spre mirarea tuturor, după cîteva secunde bucatele înghețaŭ: supa devenise solidă, peștele —ca lemnul și așa maĭ departe. Cît despre vin,—era ghiață curată.

Misterul fu explicat oaspeţilor la finele meseĭ. Savantul american profitase de momentele de neatenţie ca să strecoare în bucate și băuturĭ cîţiva stropĭ de *aier licifiat* menţinut la presiune foarte mare, așa că avea o răceală de 200 grade.

*

La Anderson, în Anglia, se pledează un proces curios între patronul unuĭ hotel și femea „cu două capete" Milie Christine, o celebritate originală în felul săŭ. Hotelierul cere „minuneĭ" în chestie să plătească pentru tot timpul cît a petrecut aci preţul îndoit atît pentru cameră cît și pentru masă—de oarece preţurile se socotesc „pe cap".

Se va vedea dacă justiţia va ţinea partea femeeĭ cu două capete saŭ hotelierului cu un cap.

*

A apărut *Metodica limbeĭ romîne* de Lupu Antonescu, I. Ciocărlie și Nicolaescu. Un volum de 510 pag. preţul 5 leĭ.

Asupra acesteĭ scrierĭ, unul din redactoriĭ noștri va face o complectă dare de samă critică în cîte-va numere consecutive.

*

Cea maĭ mare medie în promoţia 1897—98 de la liceul internat a obţinut-o elevul Emil Savini, care a întrunit nota 9,89.

D. Savini, premiantul întîiŭ al claseĭ a VI-a, a fost de zece orĭ încununat pînă acum.

In Grădină

Cu cîtă plăcere îmĭ aduc aminte de sara aceea splendidă de primavară, cînd întîia oară am cunoscut-o! Poate și frumuseţa natureĭ încunjurătoare, atît de prielnică iubireĭ, a făcut să fiŭ așa degrabă răpit de drăgălășia eĭ. Ședeam alăturea pe o bancă din grădină, unde era și prietena eĭ din copilărie D. Luna ne trimetea razele sale binefăcătoare, la lumina cărora straturile de lîngă noĭ pline de florĭ păreaŭ niște covoare acoperite cu petre scumpe, carĭ strălucesc din departare, iar frunzele se clătinaŭ la adierea unuĭ vînt cald, care aducea par'că cu el noĭ sensaţiĭ plăcute. Cît de frumoasă era *ea* în sara aceea de primavară, cînd toată natura era atît de încîntătoare și cu cît drag ascultam cuvintele eĭ dulcĭ, carĭ mĕ fermecaŭ cu desevîrșire. In privirile-ĭ galeșe și seducătoare giceam aceeașĭ taĭnică dorinţă, care mĕ stăpînea și pe mine acuma și în discuţiele noastre tot maĭ sincere, ne mîngîeam parcă cu speranţa unuĭ viitor apropiat plin de fericirĭ și așa transportaţĭ într'o lume de idealurĭ, ni se părea că suntem arbitriĭ viitoruluĭ...

Mitea.

Propunerea Rusieĭ

pentru dezarmarea generală și pentru pace.

O depeșă lungă din Petersburg spune: Din ordinul împăratuluĭ Nicolae II, ministrul de externe Muraview a adus următoarele la cunoștinţa reprezentanţilor tuturor puterilor străine din Petersburg:

Pentru menţinerea păceĭ generale și în scopul de a se micșora pe cît e cu putinţă armările naţiunilor ce tind spre un ideal, ţarul și guvernul săŭ, pătrunșĭ de dreptatea aspiraţiunilor ce are fiecare ţară, aŭ ales momentul acesta pentru a căuta mijlocul potrivit spre curmarea stăreĭ de pînă azĭ a popoarelor.

De două-zecĭ de anĭ încoace, s'a întărit în mod extraordinar dorinţa de pace a popoarelor. In scopul păceĭ s'aŭ încheiat alianţe între State marĭ carĭ aŭ făcut cele maĭ marĭ sacrificiĭ pentru asigurarea păciĭ.

Totușĭ, cu toate jertfele făcute, nu s'a putut ajunge la un rezultat fericit, în vreme ce oameniĭ carĭ compun armatele aŭ consumat forţele intelectuale și fizice ale naţiunilor.

Sute de milioane s'ar cheltui pentru a se procura mijloace sigure de distrucţiune, carĭ azĭ sunt considerate ca opere ale științeĭ, însă mîine, în urma noilor descoperirĭ, îșĭ perd orĭ-ce valoare.

Cu cît înarmările fie-căreĭ naţiunĭ în parte sporesc, cu atît ele corespund maĭ puţin scopuluĭ pe care și l'aŭ pus guvernele. Cu timpul, aceste înarmărĭ vor aduce o mare nenorocire asupra popoarelor carĭ deja acum se simt foarte apăsate.

Cea maĭ înaltă datorie a Statuluĭ de azĭ este să înlăture primejdiile carĭ amenință azĭ lumea și carĭ fac să se înfioare sufletul orĭ-căruĭ om.

Pătruns de aceste ideĭ, ţarul mă însărcinează să propun tuturor ambasadorilor din Petersburg întrunirea uneĭ conferinţĭ care să se ocupe cu cea maĭ serioată problemă a timpuluĭ.

Această conferinţă va încorona în chipul cel maĭ splendid sfîrșitul veaculuĭ.

Fie-care Stat va putea să repurteze, cu elementele sale de ordine, o victorie asupra elementelor carĭ voiesc numaĭ desbinarea și distrucţiunea.

In acelaș timp, se va recunoaște și întări principiile pe carĭ se bazează siguranţa și bună-stare a popoarelor.

INFORMAȚII

Hoţiile de la gara Fălticenĭ

Intîmplarea a făcut ca la gara Fălticenĭ să se descopere deună-zĭ o hoţie care a alarmat orașul.

Negustoriĭ Bercu Schwartz și Weintraub aŭ, la gara Fălticenĭ, o magazie de vinurĭ. Magazia era închisă cu lacata iar cheile le păstraŭ la dînșiĭ. Cu toate acestea, vinul din butoaie scădea zilnic. Speriaţĭ de atîta pagubă, negustoriĭ se hotărăsc să angajeze cîţĭ-va oamenĭ carĭ să păzească magazia și să prindă pe hoţĭ. Deunăzĭ, într'adevĕr, păzitoriĭ negustorilor surprind patru indivizĭ carĭ se introduseră în magazie deschizînd cu cheĭ false. Paznicĭĭ încuie ușa pe din afară și se duc să vestească pe stăpînĭ. Aceștia, auzind că hoţiĭ sunt încuiaţĭ în magazie, nu se grăbesc să meargă la faţa locului ci se duc la parchet ca să vie cu autoritatea la gară.

După o jumatate de oră sosesc la ușa magazieĭ paznicĭĭ, proprietariĭ, procurorul, poliţaiul și toată puterea tîrguluĭ. Deschid ușa cu multă precauţiune ca să nu scape hoţiĭ, întră înăuntru—dar remîn cu gura căscată cînd vĕd lîngă butoaie numaĭ vasele pe carĭ le umpluseră hoţiĭ cu vin, dar hoţiĭ nicăerĭ.

Pînă să vie proprietariĭ cu autorităţile din oraș, pungașiĭ făcuseră o bortă în strașina magazieĭ și dispăruseră. Ancheta a dovedit, însă, că autorĭ aĭ acestor furturĭ sunt G. Botez, șef de tren; Nemțeanu, frînar; Popovicĭ, păzitor de noapte; și un macagiŭ. Cînd s'a făcut percheziţie la domiciliul acestor cinstiţĭ slujbașĭ s'aŭ găsit la eĭ adevĕrate depozite de mărfurĭ. Lucrurile însă aŭ rĕmas baltă în urma stăruinţelor neobosite ale șefuluĭ de gară, om cu mare influenţă, zice-se, printre oameniĭ puternicĭ din localitate.

Ce interes o fi avînd acest șef de gară să acopere pe niște pungașĭ dovediţĭ, nu pricepem.

Pretenţia negustorilor era de 4000 de leĭ, dar lucrurile s'aŭ făcut mușama.

Nădăjduim, însă, că parchetul va avea destul amor propriŭ ca să nu primească botnița pe care încearcă să le-o puie protectoriĭ pungașilor.

— —

D. General Iarca, comandantul corpuluĭ IV de armată, va pleca zilele acestea la Bucureștĭ, pentru a supune ministruluĭ de răsboiŭ tema manevrelor ce se vor executa în luna Septembre, de acest corp.

— —

Ierĭ, pe cînd se judeca la curte apelul unuĭ învăţător, Florescu, dat în judecată ca mijlocitor de punere în circulaţie a unor banĭ falșĭ, numitul învăţător a fost lovit de un atac de epilepsie din care cauză curtea a suspendat ședinţa pentru un sfert de oră.

— —

Epoca află că d. C. Chiru, director general al poștelor și telegrafelor, 'șĭ-a trimis telegrafic demisiunea d-luĭ Ferechide, la Scurta.

D. Ferechide se zice că 'ĭ-a respins demisiunea.

Lupta surdă, pentru prevalenţă în cabinet, e decĭ deschisă între d-niĭ Ferechide și Gogu Cantacuzino.

— —

In primele zile ale luneĭ viitoare, se va ţine la Haga un congres internaţional de istoriografie.

Romînia va fi reprezentată la acest congres de d-niĭ A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iașĭ, și V. A. Urechie.

D, A. D. Xenopol va ţine o conferinţă la acest congres, combătînd cu nouĭ argumente și dovezĭ teoria luĭ Roessler.

— —

In seara de 4 August a avut loc în Tg.-Neamţ balul organizat în folosul Ligeĭ Culturale, secţia Iașĭ, și al asociaţiuneĭ generale a studenţilor universitarĭ romînĭ.

Balul a produs net 195 de leĭ și 5 banĭ, produs care se va împărţĭ între cele două societăţĭ beneficiente.

— —

Torturile din judeţul Vasluiŭ

Locuitorul Moga ,din comuna Codăieștĭ, judeţul Vasluiu, s'a plîns primaruluĭ, în ziua de 6 August, că 'ĭ s'ar fi furat 200 de leĭ.

Primarul, fără nicĭ un indiciŭ, chiamă la primărie pe locuitorul Teodor Iorga pe care 'l socotea autor al furtuluĭ și după ce dă afară pe străjerul de serviciŭ, ia la batae pe nefericitul locuitor pînă 'l lasă fără simţire.

Victima barbaruluĭ primar zace azĭ în spitalul Sf. Spiridon, în secţia doctoruluĭ Sculy. Are tot corpul plin de rănĭ, abia poate vorbi, are două coaste rupte și mustăţile îĭ sunt smulse.

Cum e și bătrîn, nenorocitul anevoie poate scapa cu viaţă.

Dacă în parchetul de Vasluĭ e vre un om de inimă, îĭ aducem faptul la cunoștinţă.

— —

Doamnă misterioasă

In noaptea de 15—16 curent, pîndariĭ moșieĭ Dudeștĭ aŭ găsit în porumburile de la Cătel, o doamnă cam de 35 anĭ, blondă, bine îmbrăcată, cu rochie și pelerină neagră, însă fără pălărie, care nu a vroit cu nicĭ un chip a spune cum se numește, de unde este și ce căuta noaptea prin porumburĭ.

Misterioasa doamnă vorbește numaĭ franţuzește în perfecţie, cu toate că știe și romînește, de oare-ce cu ţăraniĭ a vorbit bine romînește, între altele întrebînd de gara Buftea și de un anume Atanasiu.

Primarul comuneĭ, zice „Epoca", 'ĭ-a servit masa, pe care a luat'o cu multă eleganţă, mulţumind foarte mult pentru osteneală;—după masă a întrebat dacă este liberă, la care primarul a respuns afirmativ, cu condiţiune de a spune cine și de unde este. Misterioasa damă a refuzat să respundă la întrebarea primaruluĭ, declarîndu-ĭ că voește să plece cu trenul, fără să indice unde anume; că este măritată de 14 anĭ, fără însă să spună numele bărbatuluĭ.

Primarul a înaintat pe misterioasa doamnă la prefectura judeţuluĭ.

— —

In seara de 15 August a avut loc la Hușĭ, în grădina berărieĭ Pepi, o reprezentaţie teatrală dată de trupa d-luĭ Diculescu. Vremea fiind frumoasă și societatea doritoare de spectacole, reprezentaţia a avut un frumos succes.

Corespondentul nostru a remarcat pe d-nele: Munteanu, Adela Teleman, dr. Misir, Cojan, căp. Eugeni, Popazu, Vasiliu, Bedreag, Neculcea, Ghiga, Casian, Niculescn, Săvescu, Gheorghiu, Botez etc.

D-rele Justine Munteanu, Brighiu, Ștefănescu, Niculescu, Dimitrescu, M. Ciudin și altele al căror nume nu l'a putut reţine corespondentul.

D-niĭ: prefect dr. Munteanu, Gheorghe Teleman, C Teleman, dr. Misir, Cojan (procuror), Vasiliu, locot. Teleman, Ghica, căp. Kecay, Niculcea, Peiu, Rișcanu, dr. Niţulescu, Boldescu, loc. Casian, loc. Buznea, Anibal, Popazu (șef ofiţ.) Ciolac.

— —

Locuitorul Domir Dimitrie din str. Stejar No. 27, punînd aseară o tingire cu cincĭ kilo de oloĭ la fert, oloiul a luat foc și el vroind să-l stingă s'a fript grav la ambele mîinĭ. Domir a fost trimes la spitalul Pașcanu pentru a fi pansat.

— —

Locuitorul Ioan Diaconescu și băiatul Vasile Cojocariu, ambiĭ de loc din Dorohoĭ, aŭ fost internaţĭ în spitalul antirabic, fiind muș-caţĭ de un cîine turbat.

— —

Anton Corban, noul Christos, care venise în Iașĭ pentru propagarea preceptelor sale, a fost trimes la Tecucĭ, escortat de agentul de siguranţă Popovicĭ.

— —

In strada Broscărieĭ a încetat din viaţă copilul Iancu, fiul luĭ Bercu Levin Șifer, bolnav de anghină difterică,

— —

Servitoarea Anica Ștefăniu, de la d. Beceanu, farmacist, pe cînd suia ierĭ scările de la al doilea rînd, 'ĭ a venit rĕŭ, a căzut de pe scărĭ și a leșinat. Asistenţiĭ din farmacie venindu-ĭ în ajutor, după puţin timp servitoarea și-a revenit în fire.

PATERNITATE

NUVELĂ 9)

de

ADELE SCHREIBER

Ieram încurcat de tot atuncĭ. Da, știĭ tu, istoria ie destul de veche că să ţi-o pot spune acuma.

Crezĭ tu că numaĭ ambiţia și dorul de întreprindere m'a alungat de aicĭ? Aĭ mare greșală atuncĭ, ieu sînt din fire flegmatic, mie îmĭ plăcea tot-deauna liniștea și bunul traiu; fără de încurcătura ceia ședeam și astă-zĭ încă la biuroul din Wertstrasse, scriam o scrisoare de afacerĭ, și iar una și, iar una. Cît de bine sfîrșesc cîte odată pentru uniĭ ast-fel de istoriĭ.

Iera o femeie drăgălașe, că și amintirea ieĭ îmĭ face plăcere, dar gîndește-te, căzusem în mare încurcătură; de o dată femeia îmĭ face mărturisirea că are speranţa de a deveni mamă.

Frumoase speranţe, asta îmĭ trebuia mie! perspective de paternitate, brr... apoĭ ar fi venit la mine cu odrasla ieĭ și nu s'ar maĭ fi deslipit, s'ar fi aflat aicĭ în oraș—ar fi fost fatal!

Mă hotărîsem de a pune repede capăt lucrurilor, postul oferit la New-York venea la timp și așa mi-am făcut cariera. Dar nicĭ nu trebue să mă ţiĭ de sgîrcit, ieu am întreţinut-o în mare belșug și i-am trimes înainte de plecarea mea, ca despăgubire, o sumă foarte mare pentru mine, atuncĭ.

De alt-fel tu singur mi-aĭ împrumutat banĭ pentru aceasta. Și așa s'a sfîrșit totul într'un chip minunat; totușĭ m'ar interesa foarte mult ca să știu ce s'a făcut cu dînsa, dacă maĭ locuește în Paulstrasse, blonda Agnes!» Un pahar căzu la pămînt făcîndu-se bucăţĭ, Guido ședea cu pumniĭ strînșĭ, într'o enervare grozavă, palid ca moartea.

«Ce-ţĭ este?»

«Nimic—nimic—ţigările,— cognacul—ameţeli adesea, du-te,—lasă-mă, am nevoie de liniște! «Te rog, du-te!»

Theodor se îndepărtă încet. Guido remase singur. Spasmul se pierdu, capul se plecă și căzu greu pe masă.

Iera cu putinţă oare? Agnes să fi fost o femee desfrînată, care l'a înșelat și care s'a gîndit numaĭ cu lăcomie obraznică să stoarcă de la iel cît maĭ mulţĭ banĭ și darurĭ!

Iĭ venea a crede.

O nemernică care îșĭ vindea favorurile ieĭ de odată la doĭ bărbaţĭ. Iĭ venea a crede.—Că făptura ieĭ blajină, rușinea eĭ afectată ierau minciunĭ, îĭ venea a crede.—Dar că băietul, băietul drag luĭ, nu iera copilul luĭ, aceasta n'o va crede nicĭ odată.

(Va urma)

Institutele Unite

— IAȘĬ —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociaţiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituţiune de învăţămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcţiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Moșia Ciocîrleștiĭ din judeţul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întînsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscinţa onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanţa 17 August 1898.

Orz 2200 hect. leĭ 4.10. In 1500 hect. leĭ 12.10. Rapiţă selbatică 1000 hect. leĭ 6.10. Rapiţa semanată 200 hect. leĭ 8. Grîu arnăut 200 hect. leĭ 10.20. Meiŭ 180 hect. leĭ 4.50. Ovăs 350 hect. leĭ 4.50.

Toate în oraş la magasie.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA VIII

Mult stimată Doamnă!

Imbrăcămintea copiilor

(Urmare)

c) *Acoperişul capuluĭ* are rolul de a apara capul de frig, umezeală şi acţiunea directă a razelor solare. Pălăria de paie pentru vară şi cea de pîslă pentru iarnă, implinesc condiţiunile cerute de Igienă.

d) *Jiletca, bluza saŭ Jacheta, pantaloniĭ.* Ele se fie comode spre a nu jena mişcările libere ale corpuluĭ, respiraţiunea şi circulaţiunea sîngeluĭ. Se recomandă ca formă bluza largă pentru vara, Saco pentru iarnă cu saŭ fără jiletcă. In cît priveşte calitatea stofeĭ mĕrefer la cele zise la regulele generale. Pantaloniĭ să fie menţinuţĭ prin pateştĭ iar nu prin curea căcĭ cureaua incomodează organele aflate în abdomen şi favoriză formarea de Hernic la copiĭ predispuşĭ pentru această boală.

c) *Incălţămintea.* Incălţămintei trebue dat o atenţiune deosebită, căcĭ piciorul copiluluĭ, pe lîngă că are a suporta întreaga greutate a corpuluĭ, e fraged şi se află într'o continuă transformaţiune de formă din cauza creşterei. O ciboţică prea mare, prea largă, prea grea, ingreuează mersul şi roade piciorul; una prea strîmtă, strînge piciorul, îngrenează circulaţiunea sîngeluĭ, respiraţiunea şi împedică creşterea piciorului; una prea scurtă dă o direcţiune neregulată degetelor şi favoriză formarea de bătăturĭ; ciboţele cu călcăĭ prea înalte pot diforma picioarele, pot produce o ţinută greşită întreguluĭ corp, care la rîndul sĕŭ poate aduce după sine o deviaţiune a coloaneĭ vertebrale şi a basenuluĭ de la direcţiunea lor normală. Diformaţiunile ivite la copiĭ în periodul vieţeĭ pînă la pubertate sunt obicĭnuit incurabile.

Incălţămintea pentru copiĭ se fie dar făcută esact după forma şi mărimea piciorului, se fie comodă, nicĭ prea largă, nicĭ prea strîmtă, nicĭ prea scurtă, nicĭ prea lungă, pielea subţire şi moale, talpa destul de groasă, călcăile late, plane.

Maĭ rămîne să spun cîte-va cuvinte despre îmbrăcămintea fetiţelor în special. Imbrăcămintea fetiţelor claselor sociale maĭ bune e prea influenţată, în detrimentul fetiţelor, de moda şi vanitatea mamelor. Nu mă voĭ ocupa de fie-care object de toaletă, căcĭ ar fi o luptă zădarnică. Voĭ atinge numaĭ răul cel maĭ mare adecă corseta. E o necesitate absolută ca, din motive fiziologice şi igienice, să dispară corseta din inventarul garderobeĭ fetiţelor, cel puţin pînă la etatea dincolo de pubertate, şi înlocuită printr'un fel de pieptar de bumbac, împletit, care e destul de elastic de a ceda şi a nu jena respiraţiunea, circulaţiunea şi formarea corpuluĭ, aceasta fiind că vîrsta unde se încearcă obicĭnuit prima corsetă adecă 12—14 anĭ, e tocmaĭ vîrsta unde se dezvoltă periferia pieptuluĭ şi organul care e de o importanţă mare fiziologică pentru femee. Nu vă îngroziţĭ stimata mea Doamnă de sfatul ce-mĭ permit a-l da, linişticĭ-vă vă rog, căcĭ maĭ rămîne destul timp de a forma talia graţioasă a frumoaselor D-stre fiice şi după împlinirea vîrsteĭ de pubertate.

SCRISOAREA IX

III. Locuinţa, patul, somnul copiluluĭ

Locuinţa. Copilul petrece o mare parte a vieţeĭ sale în odae, decĭ locuinţa luĭ, odaia copiluluĭ trebue să fie o odae salubră. Ea să fie mare, să fie uscată şi expusă razelor solare; ferestrele să nu dea într'o ogradă insalubră care ar putea vicia aerul interior.

Copiiĭ noĭ născuţĭ sunt foarte senzibilĭ în cele dintăĭ două săptămînĭ pentru o lumină prea vie, pentru vuet şi răceală, — decĭ pentru a apara organele văzuluĭ şi a auzuluĭ odaia luĭ trebue să fie la adăpost contra orĭ căruĭ vuet, iar lumina zileĭ trebue regulată prin jaluziĭ. Temperatura aeruluĭ trebue urcată în timp rece pînă la 19—20° celsius prin încălzirea aeruluĭ. Să aibă multă lumină, căcĭ lumina influenţează veselia şi bunul mers al copiluluĭ. Afară de lumină, el maĭ are necesitate de aer bun, decĭ odaia trebue întreţinută în cea maĭ perfectă curăţenie şi ventilată de maĭ multe orĭ pe zi prin deschiderea ferestreĭ. Cu totul interzis e de a spala saŭ usca în odae pelincĭ, albiturĭ saŭ straele copiluluĭ. Tot cu scop de a întreţine odaia în perfectă curăţenie e de recomandat ca podelile odăeĭ să fie date cu o boea de oloĭ, fiind că scîndurile naturale absorb umezeala, fibrele lemnuluĭ se impregnează cu fel de fel de murdărĭĭ pe care nicĭ curăţenia cea maĭ pedantică nu le maĭ poate îndeparta.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

O nouă ciocnire pe mare

La 20 August, vaporul danez *Norge* s'a ciocnit pe marele băncĭ Terre-Neuve cu vaporul de pescuit de la Bajonne, *Coquette.* Căpitanul şi opt marinarĭ aŭ fost scapaţĭ dar 16 oamenĭ din echipaj aŭ murit.

Cauza a fost ceaţa; nu se putea vedea la treĭ metri, şi vaporul danez nu-şĭ micşurasă viteza. Bătea un vînt destul de puternic.

De pe bordul vaporuluĭ *Norge*, să zări deodată o corabie venind de la nord, toată descoperită în afară; ea să puse în sens transversal în drumul vaporuluĭ Ordine fură date, dar era prea tîrziŭ, şi vaporul danez întra cu violenţă în corabia franceză, care se cufundă.

Treĭ oamenĭ din *Coquette* săriră pe bordul vaporuluĭ danez. Voiajoriĭ vaporuluĭ aŭ fost în momentul ciocnireĭ cuprinşĭ de panică, dar eĭ se calmară îndată ce sciură că corabia lor nu suferise nimic.

O şalupă daneză culese şasă oamenĭ şi un cîine.

Coquette fu aproape imediat înghiţită de valurĭ,

Căpitanul Norgei pretinde că ceata era foarte deasă; el încetenise viteza pe jumatate, cînd auzi sirena *Coquetteĭ* şi văzu că ciocnirea era neevitabilă. El vroi să scape corabia sa care transporta un mare număr de pasagerĭ de a fi ciocnită ca Bourgogne. Dădu ordine de a merge cu viteza cea maĭ mare pentru a ciocni vaporul francez maĭ curînd de cît să fi ciocnit de el.

Marea era foarte agitată, naufragiaţiĭ se luptaŭ cu valurile, şi mulţĭ se înecară în valurile făcute de Coquetta, care mergea.

Vaporul danez n'a suferit nimic.

Telegramele Străinătăţeĭ

Dezarmarea Europeĭ şi presa franceză

Paris 17 August.

Ziarele de aci laudă în unanimitate generoasa idee a Ţaruluĭ pentru dezarmarea Europeĭ.

In general asta se consideră ca un vis frumos şi se fac cu toate acestea urărĭ ca toate puterile să adereze.

Se asigură că împăratul Wilhelm al Germanieĭ va adera şi că el prepară o propunere analoagă.

Anglia pare că s'ar opune la dorinţa Ţaruluĭ.

Noul pretendent spaniol

Viena 17 August.

Din cercurile carliste se anunţă că don Carlos o renunţat la tronul Spanieĭ în favoarea fiuluĭ săŭ, prinţul Jaïma. In consecinţă acesta va conduce viitoarea mişcare carlistă din Spania.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Se crede că consiliul de anchetă, în privinţa luĭ Esterhazy, ar fi trimis concluziunile sale ministeruluĭ. Deciziunile vor fi cunoscute azĭ.

— Procesul luĭ Picquart şi Leblois, la tribunalul corecţional, va avea loc între 19 şi 20 Septembrie.

Războiŭ Anglo-Chinez

Londra 17 August.

Se anunţă din Peking luĭ *Daily Mail* că situaţia este critică. Sir C. M. Macdonald, ministru englez, a făcut cunoscut că dacă China n'ar satisface cererile Englitereĭ, aceasta ar privi acest refuz ca un *casus belli.*

Londra 17 August.

Se anunţă din Shangai Agenţieĭ Reuter că relaţiunile anglo-chineze sînt foarte încordate maĭ cu deosebire în urma procedeurilor Chineĭ în privinţa concesiuneĭ de drum de fer Peking—Hankan-

Englitera insistă să i se dea satisfacţie.

Amiralul Seymur sprijină acum cererile Englitereĭ cu toată escadra sa.

Londra 17 August.

Se anunţă din Petersburg agenţieĭ Reuter că se fac negocierĭ amicale între d-nul Scott şi guvernul rus în privinţa afacerilor din China.

ULTIME INFORMAŢII

D. N. Gane, preşedintele Senatuluĭ. a adresat o telegramă de felicitare A. S. R. Prinţuluĭ Ferdinand, cu ocaziunea aniversăreĭ naştereĭ Sale.

Alteţa Sa Regală a răspuns d-luĭ Gane prin telegrama următoare:

Mulţumirile mele cele maĭ viĭ pentru urările ce îmĭ adresaţĭ în numele vostru şi în numele colegilor meĭ de la Senat.

Un congediu de şapte lunĭ în ţară este acordat căpitanuluĭ Grigore Ghica din regimentul 7.

Cu începere de la 1 August, căpitanul Ghica e pus în disponibilitate.

Cetim în *L'écho de Paris*:

Miercurĭ s'a celebrat în biserica de la Evian căsătoria princeseĭ Hélène Bassaraba de Brancovan cu prinţul Alexandre de Caraman-Chimay. Martoriĭ mireseĭ eraŭ prinţul de Brancovan, tatăl şi contele Mathieu de Noailles; aĭ mireluĭ: prinţul de Chimay şi prinţul Pierre de Caraman Chimay, fraţĭ.

Tot litoralul era în serbătoare.

Făceaŭ parte din cortegiu: princesa de Brancovan, mama mireseĭ; prinţul şi princesa de Vogoridy, princesa Alexandra Bibescu, prinţiĭ Antoine şi Emanuel Bibescu, prinţul I. de Brancovan, etc. etc.

In ziua de 11 August, un pădurar din pădurea Voroneĭ, dete peste o vizuină cu vr'o 3 purceĭ micĭ sălbaticĭ. Vrînd să-ĭ ia, aceştia aŭ început să ţipe, şi în acelaş timp se auzi un zgomot mare spre ogorul din marginea pădureĭ. Pădurarul se sui răpide într'un copac şi îndată sosesc la vizuină 2 porcĭ în lungime de aproape 2 metri. Avînd puşca la el, trase în întărîtatele animale; dar de emoţiune nu putu lovi pe nicĭ unul ci numaĭ le goni. După o jumătate de ceas, pădurarul se coborî jos şi o luă la sănătoasă.

Procesul chimistuluĭ Gr. Botez

Secţia de vacanţă a curţiĭ de apel din Iaşĭ a judecat ierĭ apelul luĭ Gr. Botez, chimist, absolvent al facultăţiĭ noastre de ştiinţe.

Curtea era compusă din d-niĭ: Roiu, preşedinte; Suţu şi Schina membri. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. procuror de curte Leonescu.

Apărarea era reprezentată prin d-niĭ avocaţĭ Dabija şi Mandrea.

Iată pe scurt istoricul afacereĭ:

Grigore Botez stetea în gazdă la d. Gîrbăcescu, arendaşul moşiilor Războieniĭ şi Chirilaşĭ. Intr'o zi, spărgînd o ladă în care ţinea gazda paralele, a furat 1380 de leĭ şi trate în valoare de vre-o 7000 de leĭ.

După ce fură paralele, Botez fuge la Piatra, unde stă cîte-va zile la otel Comercial, şi de acolo se duce la Bucureştĭ. Cheltueşte paralele, şi cînd nu maĭ are cu ce trăi în Capitală, Botez trimite o scrisoare poliţieĭ de siguranţă în care spune că individul Gr. Botez, pe care îl urmăreşte poliţia din Piatra, se va afla în seara următoare la *café chantant.*

A doua seară, cînd vine agentul siguranţeĭ la *café chantant*, Botez îĭ iese înainte şi se predă.

Expediat la Piatra, chimistul e condamnat de tribunal la 6 lunĭ şi o zi închisoare.

Avocaţiĭ au făcut minunĭ de elocuenţă ierĭ ca să mişce curtea. D. Dabija a expus situaţia clientuluĭ în culorĭ foarte atingătoare.

D. Gîrbăcescu, reclamantul, a trăit în concubinaj cu mama apelantuluĭ, femee cu avere. De la această femee s'a înstărit reclamantul, care din simplu sub-comisar a ajuns mare arendaş. Această împrejurare a îndrituit pe Botez să ceară un ajutor de la Gîrbăcescu, şi, sărac, a fost ispitit să'l fure cînd a văzut că'ĭ se refuză ajutorul.

D. Mandrea a făcut un dureros tablou de situaţia viitoare a acestuĭ om cu cultură dacă curtea ar menţine pedeapsa excesiv de aspră pe care a dictat-o tribunalul.

Curtea, aplicînd maĭ pe larg art. 60, a admis în parte apelul luĭ Botez, a reformat sentinţa tribunaluluĭ din Piatra şi a condamnat pe Botez la treĭ lunĭ închisoare.

Aleman.

PETRECERĬ LA IAŞĬ

Carnet-Copoŭ

Puţinĭ aŭ vizitat astăzĭ dimineaţă Copoul, tocmaĭ cînd primăria a dat ordin să se ude grădina. Astfel, la ora 8, o saca a primărieĭ a venit să ude cînd cea maĭ mare parte din public se preumbla deja prin grădină.

Observ pe d-nele: Cardaş, maior Anghelescu, Catană, Zaharia, Ene, Tataru, Botez, Curcumelli, maior Tiron, Mandrea, Gheuca, Bou, Gavrilescu, Dimitrescu.

D-şoarele: Şerban, Marie şi Beatrice Cardaş, Trantomir, Aglae şi Efigenie Panu, Manaru, Săghinescu, Ghiulea, Statachiu, Aurelia Trancu, Albineţ, Botez, drăguţele d-şoare Popov, Lina Andrievicĭ, Motaş, Grigoriu, Raçoviţă, Adam, Tereuzescu, Stamatopol, Curcumeli.

D-niĭ: General Iarca, prefect Ghiorghian, col. Corvin, căp. Panu, lt.-col. Tereuzescu, G. Cardaş, căp. Andronescu, d-rand Botez, Tache Cardaş impiegat C. F. R., Zotta, Vasile Ţatomir, Toader Mandrea, Ioan, Jocu şi Adrian Millan.

Titus

Conferinţele didactice

In şedinţa de la 16 August, în secţia IV-a a conferinţelor didactice, de sub preşedinţia d-luĭ N. D. Arbore, aŭ vorbit:

D. Arbore, care a arătat neajunsul ce decurge din faptul că în Iaşĭ conferinţe e neţinîndu-se în secţiunĭ unite, lipseşte unitatea de vederĭ şi de acţiune.

S'a împărţit materia din Istorie între d-niĭ Gavrilescu, Grigoriu, Podhaischi şi Sandu, învăţătorĭ şi d. Arbore, institutor.

In orele de după amia-zĭ s'a regulat ca şedinţele să se ţie în secţiunĭ unite, fiindcă parte din institutorĭ şi învăţătorĭ fac parte din secţiunile de desemn.

In şedinţa de erĭ după amiazĭ s'aŭ făcut lecţiunĭ practice cu elevele şcoaleĭ primare de fete din Barnovschi. D. Vîrlănescu a vorbit despre lupta de la Baia. D. Grecea, institutor, a vorbit despre domnia luĭ Ştefan cel Mare, insistînd că istoria să se predea fără multe date şi relaţiunĭ şi maĭ mult să se arăte cauzele carĭ au dat naştere rezboaielor, obiceiurile poporuluĭ, caracterul domnilor etc.

Astă-zĭ dimineaţă d. Brudaru a continuat întroducerea în Istorie, apoĭ d. Petrescu a vorbit, începînd de la descălecare pînă la Fanarioţĭ. A insistat asupra stabilităţeĭ Romînilor în Dacia şi asupra năvălirilor. După amiazĭ două secţiunĭ aŭ făcut clas de desemn liniar sub conducerea celor doi institutorĭ trimişĭ din Bucureştĭ, iar o secţiune a făcut lucru manual.

Rep.

Hoţiile din Constanţa

(După „Constanţa")

Nu s'a terminat încă scandaloasa delapidare a perceptoruluĭ din oraşul Constanţa, Ion Asan, despre care am vorbit deja şi maĭ adăogăm că deficitul total e de 22,000 leĭ, şi iată că zvonul public ne semnalează nouĭ furtişagurĭ asupra tezauruluĭ public.

Iată-l: Casieria generală este debitată cu 36,000 leĭ pentru piatra extrasă de antreprenorul portuluĭ, d. Hallier. Ministerul lucrărilor publice trimite o ordonanţă de plată pentru aceasta, de 36,000 leĭ; şi casieria în loc să taie recipisa pentru această sumă spre a se scădea de acest debit, contra legeĭ, din scriptele casierieĭ, debitează cu această sumă pe perceptorul circ. Palaz, căruia îĭ trimite ordonanţa de plată vorbită maĭ sus, pe care o încasează, şi de la care primeşte remiza de 5 jum. la sută, aproape 2,000 leĭ, cu care se fraudează Statul.

Supunînd acest zvon la cunoştinţa d-luĭ ministru de finance Cantacuzino, credem că se vor lua cuvenitele măsurĭ pentru încetarea acestuĭ sistem scandalos de fraude contra tezauruluĭ public inaugurat de către... cine?

Tot acest zvon ne maĭ spune că de către această casierie se urmăreşte un d. Gheorghiu, fost antreprenor al pescăriilor din plasa Silistra-Nouă, pentru rămăşiţe carĭ au fost de 72,000 leĭ! Cauza pentru care această respectabilă sumă, dacă va fi aşa, a rămas neîncasată la timp, ar fi că mereu acest antreprenor a fost păsuit prin ordine emanate de la minister.

D. ministru al financelor a stabilit oare responsabilitatea funcţionarilor din minister, carĭ prin asemenea fapte expun pe stat la perderĭ atît de colosale, ca suma de maĭ sus?

D. inspector financiar Grigorescu a plecat la Bucureştĭ, să raporteze ministeruluĭ asupra hoţiilor constatate la percepţia oraşuluĭ, carĭ sunt de peste 22 miĭ leĭ, în loc de 11,000, cît am zis rîndul trecut.

Ioan Jalbă, care a tăiat pe femeea Varvara Gheorghiu cu o coasă, a fost depus erĭ la penitenciar.

Curtea de Apel secţia I a condemnat pe individul Strul Moisă, din Vasluĭ, la 7 lunĭ închisoare corecţională şi 2000 francĭ despăgubire către stat, pentru furt de timbre postale de la depozitul de tutun din Vasluĭ.

La penitenciarul din localitate aŭ fost depuşĭ ierĭ de parchet indiviziĭ: Moritz Zilberman, Lupu Balu, Avram Beriş, Moisă Leibovicĭ, Lupu David şi Smil Avram, pentru maĭ multe furturĭ săvîrşite de eĭ.

Voinţa Naţională zice că autorităţile din Tutova aŭ arestat pe treĭ sătenĭ din comuna Lungaţĭ, anume Dumitru Burghelea, D. Istrati si I. Antoliu Bagu, în contra cărora sunt grave indiciĭ că, în seara de 7-8 curent, aŭ comis cunoscutul atentat în contra d-luĭ deputat Bujoreanu.

Deţinuţiĭ aŭ fost trimişĭ înaintea judecătoruluĭ de instrucţie.

Sub-locotenentul Panopol Alexandru, din regimentul I roşiorĭ, a fost trecut în poziţie de reformă, pe ziua de 7 August 1898, pentru greşelĭ grave contra onoareĭ, ca militar şi ca om.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

D-na E. Olinchieviciĭ-Zuhr

DENTISTE

Iaşĭ. Strada Golieĭ 42

Intorcêndu-se din străinătate 'şĭ-a reluat ocupaţiunile eĭ.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

AVIS

Aduc la cunoştinţa generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic şi real», 162 calea Moşilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucţiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic şi real",

G. ARGHIRESCU

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condiţiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum şi aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun şi sigur se poate dovedi prin acte.

Informaţiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Casele situate în Botoşanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condiţiunĭ favorabile şi predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ştefan cel Mare No. 90.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

Liceul noŭ de Domnişoare

DIN IAŞI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucţiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de şcoală profesională.
Curs de Conservator pentru piano şi pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August şi se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa diecţiuneĭ.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moşia **Văculeştĭ**, situată în judeţul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ şi 950 stînjenĭ patraţĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile şi locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patraţĭ.

Această porţiune este divisată prin sentinţa Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 şi executată pe faţa pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ştefan cel Mare No. 90.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ şi magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, şi în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker şi caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulesc George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unele agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurența.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătore sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de București“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeși calitate superioară 3 lei, gulere 35 bani, manșete 55 bani, colțuni bărbătești 35 bani, pentru dame 50 bani, chosette de feldecos 60 bani, mănuși de ață 50 bani, de feldecos imitație de piele 1 leu, gorset Sapho 4 lei, pantofi galbeni 5 lei, botine bărbătești 8 lei 50 bani, cu șireturi 12 lei asemenea un mare transport de pălării de paie.

Deci înainte de a visita ori ce magasin visitați-l întâi pe acesta și cumpărînd veți reminea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfei cît și de a ei calitate.

Cu stimă

Isac Rosenberg

Prop. Bazarului de București

Iași str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'i da zile întregi mirosul cel mai plăcut al proaspetei flori

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurari

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatae este represintată prin agenți în localitățile mai insemnate din țară.

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 88 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 20 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

CONFLICTUL MAGHIARO-ROMÎN

APA

Trebue să fiĭ cetăţean al Iaşilor ca să îndurĭ lipsa de apă. Şi îndurarea aceasta a devenit us, şi usul face lege.

După cum Sărăceneniĭ eraŭ deprinşĭ a trăi în sărăcie şi a nu se muta de pe Valea seacă, aşa şi concetăţeniĭ noştri s'aŭ deprins cu lipsa de apă.

De te întîlneştĭ cu un cetăţean habotnic, care n'a prea trecut bariera Iaşilor, şi deschizĭ vorba de apă, că la Iaşĭ se simte nevoe de apă, el îndată îţĭ răspunde - „apă! cum, d-le, nu e apă la Iaşĭ! eŭ am fîntînă în ogradă şi stric la apă, cît îmĭ trebue".

Cam aşa judecă ceĭ maĭ mulţĭ, căcĭ cea dintâiŭ grijă a orĭ căruĭ proprietar de case e să-şĭ facă fîntînă în ogradă.

Dacă ar fi să ne oprim numaĭ la sistemul fîntînilor pentru nevoile casnice de apă, cum cred mulţĭ dintre naiviĭ noştri concetăţenĭ, n'ar trebui să se maĭ sbată nimene pentru aducerea apeĭ la Iaşĭ.

Poate că pe vremea luĭ V. Lupu să fi fost de ajuns fîntînile la Iaşĭ; dar deja subt Ghica Vodă *decapitatul* s'a simţit nevoia de adus apă de la Ciric. Incepuse tîrgul a maĭ creşte; se pusese temeiul tîrguluĭ de sus, şi versurile de laudă, ce Conaki face pentru cişmelele din Iaşĭ în 1803, ne arată că acum 100 de anĭ sistemul cişmelelor—*cu apă bine* înţeles! — era o inovaţie fericită pentru Iaşĭ, gata de a inspira pe poeţiĭ timpuluĭ.

Iaşiĭ azĭ, de şi nu maĭ e capitală, dar a crescut în populaţie. Casele se îndesesc pe zi ce merge; locurile virane se împuţinează; nevoile publice se măresc şi ele la rîndul lor; circulaţia pe străzĭ devine maĭ mare, aşa că nicĭ fîntînele, nicĭ cişmelele nu maĭ sunt suficiente pentru îndeplinirea nevoilor oraşuluĭ nostru.

Chiar la o gospodărie cît de mică, care ar avea fîntîna în ogradă, încă nu e de ajuns. In de-obşte apa fîntînelor noastre e sărată, abia e bună de stricat în bucătărie, pentru spalatul blidelor. Nu arare orĭ întrebuinţarea apeĭ de fîntînă e anevoioasă pentru preparatul bucatelor, căcĭ carnea o înroşeşte, fasolea o înţepeneşte, aşa că eştĭ nevoit a cumpăra apă de izvor.

Unde maĭ puĭ spalatul rufelor, pentru care prietenul nostru, d-nul Bou, propunea maĭ anul trecut facerea de cisterne.

Faţă cu aceste nevoĭ crescînde ale Iaşilor s'a simţit lipsa de aparĭ. Şi nicăirea ca la Iaşĭ n'aĭ să vezĭ maĭ mulţĭ aparĭ.

Aparĭ cu budăile, aparĭ cu sacalele. In sfîrşit pentru străinul, care vine şi vede Iaşiĭ, cel întîiŭ lucru, ce-ĭ izbeşte vederea, e cîrdul nesfîrşit de aparĭ, care aşteaptă rîndul la Golia, la Cabinet orĭ la Traian.

Cît colb nu se pune în budăe! Cîtă murdărie nu e în sacalele murdarilor de sacagiĭ. Şi tu docil şi blînd cetăţan al Iaşilor, deprins ca vermele în hrean, crezĭ că aşa trebue să fie lucrurile: fîntînĭ şi cişmele pentru apă şi aparĭ pentru carat.

Dar cine udă străzile? Nu s'a văzut nicăirea ca la Iaşĭ străzĭ măturate fără să fie stropite! Intreabă pe orĭ ce locatar şi aĭ să auzĭ blesteme pe capul comuneĭ, că nesocoteşte cele maĭ vitale interese obşteştĭ: *apa*.

Azĭ o gospodărie cît de mică e silită să plătească un metru cub de apă în Iaşĭ 3—4 leĭ!! Căcĭ cele 3 cofe la 10 banĭ abia fac toate 15 litri, ceea ce ne revine la o mie de litri cam 3 leĭ 30 metrul cub.

Şi cu toţiĭ tăcem! cu toţiĭ îndurăm răul, fără să ne mişcăm.

Cred că a venit vremea că dacă ediliĭ noştri nu grăbesc aducerea apeĭ la Iaşĭ, s'o grăbească cetăţeniĭ. Totdeauna cînd masele se mişcă nevoile se satisfac maĭ lesne.

Aşteptăm răfuiala de la toamnă spre a vedea cum îşĭ vor da samă actualiĭ noştri ediliĭ de trăgăneala cu adusul apeĭ la Iaşĭ.

Şi cu toate acestea averea comuneĭ, care avere e a noastră a tuturor, se duce, fără să avem pic de apă maĭ mult ca în 1775.

***

Uĭte popa, nu e popa!

Guvernul voia să se desfacă deună-zĭ de directorul general al poştelor şi telegrafelor. Pentru a facilita această operaţie, *Voinţa Naţională* scria: **„La plîngerile ce se repetă adese-orĭ prin ziare în contra direcţieĭ poştelor şi telegrafelor, suntem nevoiţĭ să ne unim şi noĭ. Scrisorĭ puse, cu mîna noastră, în cutia poşteĭ centrale, în loc să sosească a doua zi dimineaţa la destinaţie, n'aŭ sosit de cît a treia zi. Un mandat poştal dat Lunĭ dimineaţa în Bucureştĭ, n'a sosit la destinaţie de cît Mercurĭ după amiază, în loc de Marţĭ dimineaţa. Pe cînd mandatele externe pentru Tyrol, de pildă, eraŭ deja împărţite, cele interne, pentru localităţĭ situate la 280—300 de kilm. şi plecate în acelaş timp cu cele pentru Tyrol, nicĭ nu sosiaŭ la destinaţie".**

Acum se vede că guvernul s'a împăcat cu d. Chiru. Şi *Voinţa Naţională*, că să obştească împăcăciunea, scrie în numĕru-ĭ de ierĭ: **„Ne grăbim de a anunţa că, în urma anketeĭ ce s'a făcut, divulgarea uneĭ telegrame particulare despre care am vorbit nu se datoreşte unuĭ funcţionar pendinte de direcţia poştelor, ci de direcţia C. F. R. Vinovatul, suntem sigurĭ, va fi pedepsit după cum merită, pentru ca asemenea indiscreţiunĭ să nu se maĭ comită".**

Toate bune: *Voinţa Naţională* s'a grăbit să anunţe pieirea acestuĭ biet funcţionar de la C. F. R.—dar oare d. Chiru grăbise-va să expedieze la destinaţie scrisorile şi mandatele interne macar în atîta timp cît trebue acestor scrisorĭ şi mandate ca să ajungă la Tyrol?

Alt-fel, e păcat ca pentru inepţia directoruluĭ general al poştelor şi telegrafelor să se pedepsească un funcţionar inferior de la C, F. R.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Expoziţia.—Cu cît se apropie maĭ mult data mareluĭ eveniment cultural, care va încorona veacul al nouă-spre-zecelea—marea expoziţie universală din Paris—cu atîta se pare că toate ramurile de activitate convergează pretutindenĭ spre unica şi marea manifestaţie de apoteoză a spirituluĭ omenesc.

Şi în această privinţă nimic nu e maĭ bine venit decît acest măreţ eveniment, prin excelenţă pacificator în mijlocul zbuciumateĭ stărĭ de lucrurĭ ce caracterizează epoca noastră de agitaţie, nelinişte şi învrăjbire universală, izvorîte şi ele din civilizaţia modernă.

E mîngăietoare, fără îndoială, constatarea aceasta că vremea noastră poartă cel puţin odată cu sămînţa de ură şi rivalitate nimicitoare, şi pe acea de unire şi frăţie în numele progresuluĭ creator.

Luarea aminte îndreptată spre manifestaţia culturală apropiată, înlătură pentru un timp gîndul de cuceririĭ; mintea omenească îşĭ cheltuieşte de-ocamdată sforţarea întreagă pentru întâietatea pe calea născocirilor folositoare şi umanitare; un moment forţele enorme consumate de diabolicele invenţiĭ distrugătoare sunt abătute în altă direcţie, maĭ puţin brutală, maĭ puţin duşmană omenirii însă-şĭ.

Aşa s'ar înfăţoşa tabloul ispititor, prolog al maĭ eĭ expoziţiunĭ, — dacă sub aparenta poiezie a stăriĭ de lucrurĭ nu s'ar ascunde o mare, o nemăsurată cîtime de proză, de materialism meschin.

Fără a putea generaliza, să băgăm de seamă, foarte de aproape, cum se petrec lucrurile la noĭ în vederea anuluĭ 1900,—şi vom găsi că pînă la panorama variată care va exhiba produsele ţăriĭ noastre în capitala lumeĭ,—vom găsi piaţa urîtă a alegerilor comunale, tîrgul infam al viitoarelor alegerĭ generale parlamentare.

E crud, fără îndoială, să smulgĭ vălul de poiezie uneĭ priveliştĭ atrăgătoare; tot aşa ne apare, lipsit de vălul amăgitor, fondul real al „afacereĭ", instituită de ceĭ de la cîrmă în jurul manifestăriĭ „intelectuale" a geniuluĭ productiv al ţăriĭ.

O reţea vastă de concesiĭ, de combinaţiĭ, de privilegiĭ, de făgăduieliĭ, de diurne, de decoraţiĭ, de recompense băneştĭ, de avantagiĭ diverse, de bilete de liber parcurs, de funcţiunĭ retribuite cu risipă, de comisiunĭ şi para-comisiunĭ, de titluri, de tragerĭ pe sfoară, — iată bilanţul adevărat al mareĭ activităţĭ ce se desfăşoară în preajma Expoziţieĭ de la 1900,—expoziţie de liberale liberalităţĭ.

EXTERNE

Extrem Orient

Sunt evenimente politice vrednice de înregistrat şi în extremul răsărit al Asieĭ, şi anume în Japonia. S'a petrecut într'un scurt timp o schimbare adîncă în situaţia politică internă a imperiuluĭ: Ministeriŭ, parlament, regim politic, toate s'aŭ modificat. Cabinetul Ito prezentase Camereĭ un proiect financiar destinat să pareze deficitul budgetar prin mărirea taxelor existenţeĭ, între care şi impozitul fonciar. Cu o majoritate enormă, 251 contra 27 camera respinse propunerea; opinia publică refuză absolut de a primi vre-o urcare de taxă fonciară. Guvernul nu şovăi mult,—ci dizolvă camera.

Atuncĭ se produse incidentul deciziv al acesteĭ crize. Liberaliĭ şi progresiştiĭ, într'aceeaşĭ dorinţă, de a face să cadă programul financiar al guvernuluĭ, hotărîră de a se contopi într'un singur grup. Negoţierile se sfîrşiră curînd şi se alcătui un partid comun: Kensei-to saŭ partidul constituţional. In contra noueĭ grupărĭ unite, marchizul Ito opuse partidul de guvernămînt aliindu-se cu bătrîniĭ „politicianiĭ luĭ Meiji" fără însă ca să aibă prin aceasta trăinicia necesară unuĭ partid de cîrmă. Marchizul Ito îşĭ dete demisia.

După sfatul acestuia, Impăratul convocă pe ceĭ doĭ şefĭ aĭ opoziţieĭ, contele Kouma, leăder al progresiştilor, şi contele Itagaki, al liberalilor, încredinţîndu-le formarea nouluĭ minister. Cel dintâiŭ luă preşedenţia consiliuluĭ, al doilea luă portofoliul internelor; celelalte se dădură aproape toate unor oamenĭ nou veniţĭ în politică. Se aşteaptă cu multă curiozitate activitatea nouluĭ ministeriŭ.

Disoluţia neaşteptată a Camereĭ întrerupse multe lucrărĭ importante, între altele revizuirea Coduluĭ civil şi comercial. Era vorba de suprimarea multor contraziceri ce există între ambele aceste coduri.

O dovadă maĭ mult că Japonia, liniştită înlăuntru şi în afară, se poate ocupa de propria sa organizare temeinică pe baza uneĭ Constituţiunĭ serioase. Aceasta maĭ cu seamă după războiul cu mareu sa vecină, Monarhia Imperiuluĭ Ceresc, care i-a asigurat prosperarea materială.

Cu puţine reforme, încă, Japonia se va pune cu totul la nivelul statelor europene, contrastînd cu atît maĭ mult cu „extremul orient" din care numaĭ geograficeşte face parte pînă acum.

Disidenţa de la Primărie

D. Gane e minat din douĕ părţĭ acum: de o parte 'l sapă d. Gheorghian, care vrea să'şĭ aibă infirmiĭ la primărie—şi de altă parte 'l lucrează d. Tacu, care la Bucureştĭ se dă drept disident iar la Iaşĭ face pe liberalul sadea.

Şi d. Tacu nu se mulţumeşte numaĭ cu jocul dublu pe care 'l face în dauna coreligionarilor seĭ politicĭ—ci se maĭ îmbracă şi cu pene de păun, ca să'şĭ acopere pielea de cioară.

Aşa, după ce a făcut pe d. Gane impopular cu scandalosul fiasco de la abatoriŭ, cînd a vîndut carnea maĭ scump de cum o vînd măcelariĭ în vremurile cele rele, d. Tacu s'a apucat să scrie în *Drapelul* minunĭ carĭ să ridice în slava ceruluĭ meritele sale gospodăreştĭ.

Dacă v'am spune noĭ că primul ajutor de primar a scris în numĕrŭl de ierĭ al *Drapeluluĭ* cum că «a scăzut preţul cărneĭ la 65 de banĭ», că «abatoriul comuneĭ fiind aprovizionat cu vite, s'a decis tăierea acestor vite pînă cînd vor ceda măcelariĭ», şi că ast-fel d. Tacu «a făcut un adevĕrat bine populaţiuneĭ sărace a Iaşuluĭ»—dacă v'am spune noĭ aceste braşoave, nu e aşa că v'ar umfla rîsul? Negreşit. Şi d. Tacu o spune singur, fără grijă că vom citi şi noĭ carĭ ştim că toată isprava despre care vorbeşte *Drapelul* se reduce la vînzarea, cu preţ maĭ mare de cît cel normal, a 58 de boĭ, cumpăraţĭ de primărie ca să aibă pretext de a plati diurnă unor consilierĭ favoriţĭ.

Dar înţelegem, maĭ la urmă, că d. Tacu, deprins să fie pururea alăturĭ cu adevărul, să inducă în eroare pe confraţiĭ de la *Drapelul*; dar de ce nu laudă şi pe primar, ci 'şĭ rezervă excluziv d-sale meritele despre carĭ vorbeşte mincinoasa-ĭ corespondenţă?

Cum se vede, d-luĭ Gane nu'i se face parte de cît de ponoasele administraţieĭ—iar foloasele 'şi le rezervă d. Tacu, sub o formă saŭ sub alta.

Muravieff şi Sturdza!...

Propunerea de desarmare generală lansată de tînărul ţar Nicolaie al II, este marele eveniment al zileĭ.

Ideea, de şi nu nouă, merită totuşĭ să atragă atenţia Europeĭ, care geme sub tirania celeĭ maĭ apăsătoare păcĭ.

Un proiect de aseminea propunere s'a maĭ ventilat acum cîte-va săptămînĭ în urmă, chiar şi prin sferele colectiviste din capitală, cu deosebire numaĭ că proiectuluĭ acestuĭa, 'ĭ se dădea un caracter liberal-naţional, pe cînd ideea lansată de pe malurile Neveĭ are un caracter pur internaţional.

In liniamente maĭ marĭ, propunerea ţaruluĭ Nicolae nu e alt ceva decît tocmaĭ ceea ce şi al nostru Miţiţă Sturdza lăsase să transpire, relativ la intenţiile ce hrăneşte faţă cu diferitele grupurĭ disidente ale partiduluĭ. Premierul se pronunţase, înainte de plecarea sa la Petersburg, în sensul ideieĭ de a se întruni un mare cangres de desarmare liberal-naţional, şi vre-un indiscret oarecare, din celebra secţie a III, însărcinat probabil cu observarea mişcărilor politice ale autoruluĭ cunoscuteĭ broşurĭ aŭ raportat, se vede, cazul, feţelor boiereştĭ din Rusia, carĭ aŭ şi înhăţat idea spre a o utiliza în sens mare european.

De altmintrelea, să nu care cumva să credeţĭ că micul şef al colectivităţeĭ duce lipsă de ideĭ marĭ.

Priviţĭ la viaţa luĭ politică întreagă şi veţĭ găsi în ea un şir de acte măreţe. Din codaciŭ reacţionar, cum era odinioară, d. Sturdza a ajuns fruntaşul fruntaşilor colectivităţeĭ, şi din neînsemnat buchinist de ceasloave se suie pînă la Academie. Apare apoĭ pe scena politiceĭ active sub pseudonimul de baron *de Hann*, ia parte la creearea regatuluĭ şi la proclamarea independenţeĭ după ce se pronunţă pentru retragerea armateĭ la munţĭ, colaborează la rescumpararea drumurilor de fer şi la înfiinţarea Băncilor şi Creditelor, unde'şĭ rezervă însărcinarea de director perpetuŭ, şi după ce, în opoziţie, înghite pe toţĭ Ungariĭ într'o lingură de apă, apoĭ ajungînd la putere închide şcoalele romîneştĭ din Transilvania. In cele din urmă merge la Petersburg, unde solicită şi obţine un oare-care vultur spre a proba celor naivĭ că poate cineva să mănînce usturoiŭ fără să'ĭ miroasă gura.

Cum vedeţĭ, succesele se ţin lanţ de viaţa omuluĭ acestuia.

Junele diplomat Muravieff cum putea, decĭ, să nu profite de prezenţa conuluĭ Miţiţă la Petersburg şi să nu se adăpe saŭ să nu fure ceva, cum s'ar zice, de la geniul acestuĭ om mic de statură dar mare barbat de stat.

Şi iată, dar, cum marea idee a desarmăreĭ generale aruncată 'n lume de pe malurile Neveĭ, a fost *captată* oare cum de prin terenurile aquifere de şi cam nesănătoase ale împrejurimelor Arcudeĭ şi trase prin conducte oficiale pînă la Petersburg, de unde şĭ-aŭ luat sborul în Europa.

Se ştie că premierul nostru e cel maĭ mare propagandist al desarmărilor de tot felul,—maĭ cu samă cînd armele sunt pregătite contra sa—de aceea el a propus întrunirea mareluĭ congres, de pace, liberal; iar noĭ, ca cronicarĭ, cerem iertare cetitorilor dacă am înfrînt regulele coduluĭ civil căutînd paternitatea ilegitimă a acestuĭ copil intelectual al d-luĭ Sturdza.

Juvenal.

Chestiunĭ Sociale

IV. Evoluţia conceptuluĭ Sociologic.

(Urmare şi sfîrşit)

Aceasta-ĭ pentru dînsul legea generală a dezvoltăreĭ omenireĭ, iar cauza specifică ie predominarea la oamenĭ, lucru cu totul contrar ca la animale, a funcţiunilor intelectuale, morale. Iel pune în lumină această cugetare, zicînd că în timpurile primitive ale omenireĭ predominau instinctele relative la conservarea materială pe cînd azĭ se dezvoltă şi predómină «cele maĭ eminente facultăţĭ ale natureĭ omeneştĭ şi cu ele instinctele sociale».

Maĭ departe, continuă zicînd că: dezvoltarea individuluĭ reproduce maĭ repede şi maĭ familiar, principalele faze ale dezvoltăreĭ sociale.

Aci se vede superioritatea cugetăreĭ şi puterea de abstracţiune a luĭ Comte, şi cine ştie dacă nu cum-va Häckel, atuncĭ cînd stabilind legile dezvoltăriĭ organice zice: «La série des formes diverses que tout individu d'une espèce quel-conque parcourt, à partir du débout de son existence, de l'oeuf à la tombe, est simplement une récapitulation courte et rapide de la série des formes spécifiques multiples par lesquels ont passé les ancêtres, les aieux de l'espèce actuelle pendant l'énorme durée des périodes géologiques» (Häckel «Histoire de la création des êtres organisés, d'après les lois naturelles), n'a fost inspirat, ca şi Spencer, de acest adevăr pe care dînsul (Häckel) pe cale de experienţă şi de observaţie îl demonstrează şi pe care Comte, cu atîta vreme înaintea luĭ (un secol aproape), l-a dat la lumină.

In rezumat, după Comte, legea fundamentală, pozitivă, a dezvoltăreĭ «gradate şi continue» a omenireĭ ie analoagă cu acea a dezvoltăreĭ psihice a omuluĭ, a individuluĭ.

Iată cum vorbeşte dînsul de influenţa inteligenţeĭ asupra progresuluĭ: «On ne saurait hésiter à placer en première ligne l'évolution intellectuelle, comme principe nécessairement prépondérant de l'ensemble de l'évolution de l'humanité.

Quoique nôtre faible intelligence y ait, sans doute, un indispensable besoin de l'éveil primitif et de la stimulation continue qu'impriment les appétits, les passions et les sentiments, c'est cependant sous sa direction nécessaire qu 'a toujours dû s'acccomplir l'ensemble de la progression humaine». (Benjamin Kidd crede şi afirmă cu totul contrarul, anume că inteligenţa vine în al doilea plan între factoriĭ ce contribuesc la progresul omenireĭ. Evolution sociale. Kidd. pg. 936—278. Asupra acesteĭ chestiĭ voĭ reveni).

Apoĭ maĭ departe: C'est seulement ainsi, et par l'influence de plus en plus prononcée de l'intelligence sur la conduite générale de l'homme et de la société, que la marche graduelle de nôtre espèce a pu réellement acquérir ces caractères de constante régularité et de persévérante continuité qui la distinguent profondement de l'essor vague, inconhérent et stérile, des espèces animales les plus élevées, quoique nos appétits, nos passions, et même nos sentiments primitifs se retrouvent essentiellement chez beaucoup d'entre elles, et avec une énergie supérieure au moins à plusieurs égards importants».

De şi ţine samă de datele ştiinţelor de până atuncĭ, de şi a ţinut socoteală de descoperirile luĭ Lamarck, Bichat, Gall, totuşĭ i-a fost imposibil să cunoască legea adaptaţiuneĭ, zice Vaccaro. Şi deşi Lamarck stabilise ceva, azĭ vedem cît de imperfectă era constatarea luĭ şi decĭ cît de puţin putea folosi luĭ Comte.

Iată acum ce se obiectează luĭ Comte:

In primul loc omenirea ast-fel cum o concepe el, nicĭ odată n'a existat ca o «entitate reală», că tot-dea-una a fost divizată în grupe diferite, maĭ multe saŭ maĭ puţine, necontenit în luptă, războindu-se unele cu altele, supunîndu-se, distrugîndu-se şi transmiţînd (cele ce supraveţuesc) generaţiilor ce succed şi vor succede cunoştinţele lor acumulate prin experienţa zilnică, ştiinţa, legile, obiceiurile şi bunurile lor. In al doilea loc că considerînd omenirea ca un singur individ «care trăieşte veşnic şi învaţă necontenit» n'a văzut şi studiat de cît partea privitoare la acumularea cunoştinţelor şi conchizînd că toate fenomenele sociale depind de ia a comis o greşală.

Ţinînd samă însă de faptul că cunoştinţele biologice şi psihologice din timpul săŭ ieraŭ imperfecte, dacă nu rudimentare, conceptul sociologic al luĭ Comte trebue considerat mult superior celuĭ al luĭ Spencer, pentru că studiarea fenomenelor psihice pe care se bazează, dă mult maĭ multe date necesare sociologieĭ, explică maĭ multe fenomene sociale şi apoĭ maĭ trebue considerat şi ca una din cele maĭ neperitoare probe de puterea de cugetare a omuluĭ în genere şi ca titlul de glorie a luĭ Comte în special.

Sociologia luĭ Comte merită şi azĭ a fi cu deamănuntul studiată căcĭ într'însa găsim foarte multe date, dovedite exacte de descoperirile ulterioare, date pe carĭ numaĭ puterea de imaginaţie, logica romană şi superioritatea de cugetare, cu carĭ a fost dotat Comte, putea să le afle.

Acum, după ce în limiamente generale am expus teoria sociologică a luĭ Comte, sfîrşesc, aducînd prin osul meŭ de admiraţia aceluĭ pe care contimpuraniĭ şi posteritatea, în un elan de cea maĭ sinceră şi cea maĭ bine meritată admiraţie, cu drept cuvînt l'aŭ numit «părintele sociologieĭ». Totuşĭ însă aceasta n'a împiedecat pe puterniciĭ zileĭ de atuncĭ să-l destitue din funcţiunea ce ocupa. Destituit, el trăeşte restul vieţiĭ sale ocupîndu-se cu filosofia, avînd ca resurse materiale o pensiune făcută de eleviĭ şi admiratoriĭ săĭ în acelaş timp

Se putea oare ca un geniŭ ca Comte să poată trăi în mediul muritorilor comunĭ? Faptele spun că nu.

Dimitrie G. Longinescu.

Din munţiĭ Şviţereĭ

Kleine Scheidegg 12 (24) August 98

De la înălţimea de 2070 metri, din faţa gheţurilor eterne ale luĭ Jungfrau, trimet complimente şi urărĭ de sănătate întregeĭ redacţiĭ a *Opinieĭ*.

Multe lucrurĭ interesante pe aice între care actualmente, staţia Kleine Scheidegg care face parte din linia Wengervalp construită de la 1883—1893 începînd de la Interlaken la 570 m. şi se suie pînă la 2070 m. De aice începe linia care se va sui pe Jungfrau la o înălţime de 4167 metriĭ, linie în construcţie deja de 2 anĭ. Ea se construeşte de milionarul Guyer-Zeller care a pus în joc toată averea sa de 7 milioane; îĭ va maĭ trebui încă pe atîta şi de aceea e pe cale de a constitui o societate pe acţiunĭ. Sfătuiţĭ decĭ pe Pogonat să'şĭ schimbe ipotecele pe acţiunĭ de a drumuluĭ de fer Jungfrau, carĭ vor produce de sigur marĭ dividente.

Linia va avea o lungime de 12.400 metriĭ din care 10.300 m. în tunel şi va fi gata peste şase anĭ; pînă acum s'aŭ construit patru chilometri.

Vara aceasta, lucrul a mers încet din cauza uneĭ neînţălegerĭ dintre constructorĭ şi inginerul şef al lucrărilor, d. Gobat. Acesta, acum o lună, părăsise chiar lucrarea, dar de vre-o zece zile s'a întors din nou la lucru.

Suindu-mă, trenul meu s'a încrucişat cu trenul în care am zărit şi salutat pe amicul nostru Petru Sion. Imĭ pare rău că nu l'am întîlnit în staţie, ca să bem un pahar de şampanie din cea pregătită pentru englejĭ, adecă îngheţată în omătul avalanşeler carĭ cad în vale după Jungfrau, avalanşe, ce după marele căldurĭ carĭ au fost pe aicĭ, sunt foarte numeroase şi decĭ şi-ar fi putut plăti şi nişte burghejĭ de la Iaşĭ, un gust de al milionarilor englejĭ.

Fiind-că ştiu că *Opinia* are mulţĭ cetitorĭ şi printre colectivişti, faceţi-le cunoscut că nu vor fi admişĭ a se sui pe Jungfrau de cît ceĭ bunĭ la inimă, după constatarea doctoruluĭ: Puţinĭ decĭ din ceĭ de la clubul Trajan vor vedea răsărit de soare de pe Jungfrau.

X.

Ştiinţi-Litere-Arte

La Cambridge, în marele Guild hall, s'a deschis al patrulea congres internaţional de zoologie.

*

La Cadoro, în Italia, s'a vîndut, în urma unuĭ faliment, casa în care s'a născut, la 1477, marele pictor Tiziano Veccellio, zis „Tiţian" şi în apropierea căruia se afla splendidul monument. Casa artistuluĭ a fost cumparată de deputatul Paria.

*

Amănunte noĭ găsim în revistele pariziane asupra „Avionuluĭ" —L'avion—, mare aparat de navigaţie aeriană la care lucrează de cincĭ anĭ inginerul Ader, ajutat de o comisiune compusă din treĭ generalĭ şi doĭ membriĭ aĭ Institutuluĭ.

Aparate analoage fac obiectul meditaţiilor savante aproape în toate ţările europene.

*

Tînărul publicist D. Nanu a tradus celebra piesă în versurĭ a luĭ François Coppée: *Pour la couronne.*

*

Din puţinele piese bune din repertoriul anuluĭ trecut, aflăm că artiştiĭ noştri vor relua *Corsarul* (Le Flibustier) de Jean Richepin, cu d-na Aglaiea Pruteanu în rolul principal.

*

La Epinal în Franţa, se află expus un monstru marin prins, în portul Aden, de un pescar grec. Prea curiosul animal e în acelaş timp fiinţă umană şi peşte, deşi se afirmă că asemenea specii nu sunt rare nicĭ pe uscat...

Prin formele sale ar aminti sirena fabuloasă a vremilor eroice. După părerea cunoscătorilor, animalul a trăit 200 pînă la 300 de anĭ; a fost găsit mort şi fu împăiat la muzeŭ. Capul e de formă omenească, mînile palmate dar identice cu acele de la om. Corpul se termină prin o coadă orizontală de peşte. Lungimea totală e de 3 metri, greutatea—după moarte—de 170 kilograme.

*

„Preludiul luĭ Chopin" este titlul uneĭ schiţe literare, publicată de fiul luĭ Tolstoĭ pentru a combate doctrina conteluĭ Lew Tolstoĭ emisă în „Sorata luĭ Kreuzer." Vom rezuma într'un număr viitor filosofia tînăruluĭ Tolstoĭ.

*

„Mult ştie omul despre Univers" este titlul uneĭ traducerĭ a d-luĭ Nicodem Munteanu apărută în broşură la librăria d-lor Iliescu şi Grossu.

*

Astă-zĭ, o plasare sigură nu aduce maĭ mult de cît 3 la sută în streinatate. S'ar fi gîndit cine-va cît ar fi putut produce o mică monedă, un simplu gologan, pînă astă-zĭ dacă ar fi fost plasat la naşterea luĭ Christos şi capitalizat cu treĭ la sută?

Aţenţiune! Moneda plasată ar fi produs o sută şase-zecĭ şase-alioane 758 cincĭ-alioane, 472 patru-alioane, 218 trilioane, 528 miliarde, 223 milioane, 321 mii, 324 francĭ.

*

La curtea cu juriĭ din Veneţia, cînd un acuzat e condemnat la moarte, un individ îmbracat cu o haină lungă, neagră, vine înaintea judecătorilor, îĭ salută pînă la pămînt şi pronunţă aceste cuvinte: „Aduceţi-vĕ aminte de brutar!." După aceia salută iarăşĭ şi se retrage...

Iată explicaţia acestuĭ straniŭ obiceiŭ: Acum vre-o treĭ secole, un brutar fu executat la Veneţia pentru o crimă de care nu era culpabil. Cînd inocenţa sa fu recunoscută, judecătoriĭ aŭ depus o sumă de banĭ care servea la alimentarea uneĭ lămpĭ în palatul dogilor. Lampa aceasta purta numele de „Lampa de pocăinţă."

*

In curînd va apare patru bucăţĭ muzicale compuse de tînărul Alberto Cirillo, absolvent al conservatoruluĭ.

*

A apărut No. 1 din revista literară germană Zur Guten Stunde, cuprinzînd maĭ multe descrierĭ şi romane de celebri autorĭ germanĭ, precum si maĭ multe frumoase tablourĭ de renumiţĭ pictorĭ. Intre altele, cuprinde şi un frumos Vals numit cîntecul drapeluluĭ de C. M. Ziehrer.

Să găsesce de vînzare la librăria A. Halpern cu preţul de 60 banĭ exemplarul.

EPIGRAMĂ

Unuĭ Funcţionar protejat de nevastă

Că te bucurĭ de protecţiĭ
Nimenĭ nu a contestat—
Căcĭ o ştie toată lumea
Coborînd te-aĭ rîdicat.

CAR.

INFORMAŢII

Conferinţele Generale

Iaşĭ. Şedinţa de la 18 August

Şedinţa de dimineaţă

D. C. Andriescu rezumă cele spuse de d-sa ierĭ asupra moduluĭ cum trebue tratată istoria în şcoalele primare şi zice că numaĭ atuncĭ studiul istorieĭ îşĭ va îndeplini scopul cînd va servi cu deosebire la întărirea sentimentuluĭ naţional, la desvoltarea simţuluĭ religios şi moral al elevilor. Tot de odată, zice conferenţiarul, în predarea adevărurilor istorice să se spună, pe cît se poate, şi istorioare potrivite cu împrejurările, pentru ca studiul să devie maĭ uşor şi maĭ atrăgător.

D. Pogor desvoltă partea din istorie privitoare la Fanarioţĭ şi la mişcarea luĭ Tudor Vladimirescu.

D. Sachelarescu vorbeşte despre stăruinţa Romînilor în Dacia, despre năvălirea barbarilor şi se opreşte maĭ mult la Romînii din Ardeal istorisind pe scurt părţile maĭ însemnate privitoare la epoca de la atingerea lor cu Unguriĭ şi pînă la mişcarea de la 1848.

In secţia a treia, d. Apostol a vorbit despre traiul Romînilor în timpul năvălireĭ barbarilor şi apoĭ de la întemeerea principatelor pînă în zilele noastre, insistînd numaĭ asupra epocelor importante.

D. Tăslăoanu 'şĭ-a expus părerea asupra moduluĭ cum să se facă cunoscut copiilor legendele în clasa a doua, şi a constatat că nu e bine să li se spue localităţile geografice ci să li se citeze numaĭ cele învaţate deja, avîndu-se grijă ca atuncĭ cînd li se dă de învăţat o localitate, să li se povestească şi legenda.

In secţia a patra, d. Grigoriu a vorbit despre colonizarea Dacieĭ, traseul urmat de coloniştĭ şi creştinizarea lor.

D. Gavrilescu a istorisit despre traiul Romînilor pe timpul năvălireĭ barbarilor şi a stăruit maĭ mult asupra retragereĭ Romînilor la munţĭ, şi asupra rămînereĭ lor în Dacia, aducînd dovezĭ în potriva teorieĭ luĭ Rösler. A insistat apoĭ asupra imperiuluĭ romîno-bulgar şi creştinarea Bulgarilor. D-niĭ Scripca şi Sandu aŭ complectat pe d. Gavrilescu în argumentele contra teorieĭ luĭ Rösler.

Şedinţa de după amiază

In douĕ secţiunĭ s'aŭ făcut desemnul, iar cele-l'alte douĕ, reunite la un loc, s'au ocupat cu facerea de lecţiunĭ practice.

D-na Mitescu a făcut o lecţiune practică cu elevele asupra bucăţiĭ de cetire «*Copilul milos şi harnic.*» D. Pogor a tratat cu elevele despre «*Lupta de la Selinberg şi cuprinderea Transilvanieĭ.*»

D. Grecea, făcînd critica acesteĭ lecţiunĭ, a arătat că la predarea istorieĭ e de neapărată trebuinţă să se facă o mică schiţă de hartă şi să se fixeze localitatea unde s'a petrecut evenimentul. Conferenţiarul se plînge de lipsa tablourilor istorice în şcoale, lipsă care face ca predarea istorieĭ să se facă în mod incomplect.

Conferinţele din judeţul Vasluiŭ

Conferinţele generale vor ţine anul acesta la noĭ 8 zile, de la 16 - 23 August, între orele 8—11 dimineaţa, şi 3—6 după amiază. Subiectele de tratat sunt alese numaĭ din istorie şi lectură. Conferinţele se ţin în sălile şcoala Matasaru. Revizorul, printr'o cuvîntare aleasă, a arătat importanţa acestor întruniri familiare a învăţătorilor şi a împărţit scopul lor în douĕ: înfrăţirea învăţătorilor cu institutoriĭ şi cunoaşterea învăţătorilor între eĭ, şi al douilea instruirea prin desbaterĭ didactice.

După această cuvîntare, care a făcut o excelentă impresie asupra corpuluĭ învăţătoresc, s'a dat cetire ordinelor severe din partea ministeruluĭ cu privire la absentarea de la conferinţe precum şi dispoziţia de a se înainta inspectoratuluĭ tablourĭ de aprecierile revizoruluĭ asupra conferenţiarilor.

Subiectul de tratat în prima şedinţă a fost legenda «*Condeele luĭ Vodă*».

Cel dintăĭ care a luat cuvîntul a fost d. Chirilă Răşcanu, care a arătat importanţa legendelor din punctul de vedere istoric şi importanţa studiuluĭ istorieĭ în şcoalele primare prin desvoltarea fantazieĭ, a inimeĭ, a sentimentuluĭ naţional şi a memorieĭ elevuluĭ. A vorbit asemenea despre modul de tratare metodică a legendelor şi a arătat că în tot d'auna după introducere, trebue să urmeze povestirea de către învăţător şi apoĭ de către elevĭ—şi aşa, pe rînd, să se treacă toate fazele uneĭ lecţiunĭ practice.

Tot asupra legendelor s'a făcut o conferinţă de către d-niĭ Peptu şi Mateĭ, învăţătorĭ, şi de d-ra Bogdănescu, institutoare. Tema aleasă a fost legenda «*Corbul şi Ion Corvin*».

A doua chestiune tratată a fost: «*Războaiele luĭ Traian cu Dacii*» şi «*Continuitatea Romînilor în Dacia Traiană după anul 274*». Partea întîia a subiectuluĭ şi puţin din a doua a fost tratată de d-niĭ învăţătorĭ Mardarescu, Marinciu, Cogălniceanu, Talpeş şi Răşcanu. Acesta din urmă a observat că discuţia asupra războaielor dintre Romanĭ şi Dacĭ nu e de mare însemnatate pentru noĭ— pentru noĭ e interesantă chestiunea continuităţiĭ Romînilor în Dacia după anul 274.

D. Răşcanu a insistat mult asupra acesteĭ chestiunĭ şi a arătat cum Unguriĭ caută să stabilească un drept istoric asupra pămîntuluĭ nostru strămoşesc. A combătut teoria luĭ Rösler cu dovezĭ adunate de d. Xenopol, şi a arătat că dacă Romîniĭ s'ar fi retras în dreapta Dunăreĭ la 274 şi ar fi venit înapoĭ la 1290, atuncĭ cele dintăĭ sate s'ar fi înfiinţat pe lîngă Dunăre iar nu în crieriĭ munţilor—şi apoĭ păstrarea numelor din diferite localităţĭ, *ca masa luĭ Traian*, din Vîlcea, şi altele multe s'ar fi şters cu timpul dacă localităţile n'ar fi fost continuŭ populate, iar vechile stătişoare romîneştĭ. înainte de Radu Negru, dovedesc tăria elementuluĭ romîn în Dacia traiană.

Pentru după amiază s'a hotărît să se ţină lecţiunĭ practice cu eleviĭ.

Subiectele acestor lecţiunĭ aŭ fost: «*Condeele luĭ Vodă*», lecţiune făcută de d. Ciureanu, care a confundat tratarea metodică a legendelor cu a cetireĭ, aşa încît planul n'a reuşit; a doua lecţie a avut de subiect: «*Continuitatea Romînilor în Dacia după anul 274*», tratat de d. Nicolau, al căruĭ mod practic de expunere şi tratare a fost mulţămitor.

Ambele lecţiunĭ aŭ fost criticate de învăţătoriĭ Mateĭ şi Giorardi, criticĭ din oficiŭ, şi de d-niĭ Raşcanu şi Nicolau.

Incheierea a fost făcută de d. revizor şcolar Matasaru.

X.

Mine de argint în Dobrogea

Pe valea «Dulgheru» de lîngă Ătmagea, plasa Babadag, scrie *Centrul Dobrogeĭ*, un supraveghetor de cariere, de fel din Transilvania, anume Victor Ardeanu, spune că ar fi dat de urma unuĭ filon argintifer. Dînsul crede că tot pe ăcea vale, puţin maĭ jos de «Haram-Cişme», s'ar găsi şi aur. Filonul are o grosime în diametru ca de 10—15 metri. Pe d'asupra se găseşte „rugină de fer", cinabru şi foarte multe quartiţe, indiciĭ de existenţă a auruluĭ. Credem a pune oare care temeiŭ pe spusele aceluĭ supraveghetor, întrucît toată viaţa sa nu s'a ocupat de cît tot cu căutarea auruluĭ şi în Transilvania. Este adevarat că şi inginerii noştri de mine aŭ maĭ făcut cercetărĭ prin partea loculuĭ, însă pe valea Dulgheru nu 'ĭ a condus nimenĭ, şi acum din întîmplare Victor Ardeanu a dat peste acel filon. Vre-o cîte-va eşantiloane aŭ sosit deja în Bucureştĭ, dar noĭ credem că o cercetare şi o analisă maĭ amănunţită n'ar strica. Dobrogea, după cum se ştie, e de o constituţie geologică cu totul deosebită şi existenţa rocelor metalifere nu trebue să ne mire.

Inscrierile la şcoala comercială de gradul II, vor începe la 20 ale curenteĭ. Ele se fac în cancelaria şcoaleĭ, strada Alexandri No. 5 în toate zilele de la 8—11 jum. a. m.

Pentru a fi înscris în clasa I se cere vrîsta de 15 anĭ împliniţĭ şi absolvirea unuĭ gimnaziŭ real orĭ clasic. Celor ce aŭ absolvit şcoala de gradul I nu li se cere vrîsta.

Inscrierile continuă pînă la 5 Septembre, iar înscrierile la burse pînă la 31 August incluziv. Burse vacante sunt 13 a cîte 40 leĭ lunar. Concursul pentru burse se dă asupra materiilor claseĭ IV gimnaziale pentru gimnaziştĭ şi a III-a comercială pentru ceĭ ce aŭ gradul I. El începe la 2 Septembre.

Primim plîngerĭ din partea unor cetăţenĭ carĭ locuiesc cu chirie în casele lipovenilor din Păcurarĭ cum că latrinele acestor case nu se scot cu anii şi că poliţia, blajină şi desinteresată, tolerează această stare de lucrurĭ.

D-ra Botez, directoara şcoaleĭ normale de fete, a perdut ierĭ un portofel de pele neagră în care avea un mandat ministerial pe suma de 533 francĭ.

A fost trimes la penitenciar individul Gh. Isachi, din comuna Prisaci, un vestit hoţ de caĭ.

Agenţiĭ siguranţeĭ Cortez şi Cozmovicĭ aŭ arestat pe evreiĭ David Haltorovicĭ şi Mailic Fainstein, găzduitorĭ de tîlharĭ.

Iulian Suchovschi, zidar la fabrica de spirt din gara Muntenĭ, s'a plîns poliţieĭ că un serv al seŭ numit Mihaĭ a dispărut furîndu-ĭ dintr'un cufĕr 140 de leĭ, o jachetă şi o pălărie.

Birja cu un cal No. 108, în care se afla ierĭ părintele Stiubeĭ s'a ciocnit pe strada Goliei cu trăsura d-luĭ Marcopol, răsturnîndu-se ambele trăsurĭ. Părintele Ştiubeĭ şi conducătoriĭ trăsurilor aŭ scăpat. Trăsura d-luĭ Marcopol are arcurile de dinainte şi o hlubă rupte.

In strada Păcurarĭ No. 178 evreul Moisă Braunştein făcînd un şanţ lîngă o clădire pentru o temelie a unor case, păretele de la clădire s'a dărămat prinzînd sub dărămăturĭ pe lucrătoriĭ Iancu Niţă şi Andronic Tomază, care le-a cauzat numaĭ nişte micĭ leziunĭ la picioare. Ambiĭ lucrătorĭ aŭ fost trimeşĭ la spital peutru a fi pansaţĭ.

EMINISCIANE

(Satira No. 1).

Ah! de cîte orĭ voit-am să asvîrl codul din mînĭ:
Şi să cat pe altă cale—pîinea mea de azĭ pe mîinĭ;
Să pun capăt bresleĭ mele,—să daŭ foc la autorĭ,
Şi să las lumea in pace—cînd noroc n'am dese-orĭ.

Poţĭ să spuĭ orĭ cîtă carte, poţĭ să tot îndrugĭ la legĭ;
De nu eştĭ cu stea în frunte—Tu nimic nu o să dregĭ:
Nătărăiĭ—trec nainte—Eĭ s'arată iscusiţĭ;
Doar la eĭ judecătoriĭ, ţin să-ĭ vadă pricopsiţĭ.

Tu de aĭ copiĭ, soţie—de munceştĭ din zorĭ în sară,
Scris la carte e sărmane—pînea ta a fi amară!
Căcĭ de aĭ vr'-o judecată, orĭ vr'-un act de 'nregistrat;
Multe 'n cale ţi să pune—multe aĭ de îndurat.

Doară proştiĭ aŭ cătare -găgăuţiĭ cască gură,
— Pe cînd pîinea ta cinstită—cu samsariĭ,—eĭ ţ'o fură—
Boĭ plăvanĭ, bivolĭ cu coarne—diplomaţĭ din Heidelberg,
Eĭ cîştigă prin favorurĭ—orĭ prin Calman—Rozinberg.

Adunaţĭ din Lumea largă—de prin stele, soare, lună:
Flămînziţĭ de pretutindenĭ—cu grămada eĭ s'adună.
Şi'n Arcadia ferice, în ist sat fără de cîinĭ;
Toţĭ le daŭ pîine şi sare—pîn-ajung apoĭ stăpînĭ.

Aŭ format din satul nostru un sat mare de strînsură
De te vezĭ ca şobolanul aruncat pe bătătură,—
Tu de aĭ vre-o colibă—părintescul tăŭ cămin,
Pradă lor le laşĭ pe toate—plecĭ din satul tăŭ străin.

— Cum de nu-ĭ trăsneştĭ tu doamne—prefăcîndu-ĭ în bucăţĭ:
Şi la cele patru vînturĭ—spulberîndu-ĭ să-ĭ trimeţĭ—
Căcĭ mă mir de vremia crudă—cum să'ndură să-ĭ maĭ ţină:
Ca să-'şĭ joace mereŭ caiĭ—în urgia lor păgînă.

Ah! de cîte orĭ voit-am—să puĭ cruce chinuluĭ,
Şu-'n duios, vecinic adio—să zic Tribunaluluĭ;
— Doar dreptatea'n lumea asta nu-ĭ croită pentru toţĭ:
Şi nu toţĭ pot să descue—ferecatele eĭ porţĭ.

G. I. Lazarin Piatra-N., 1898, Iulie 2.

Liceul noŭ de Domnişoare

DIN IAŞI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucţiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de şcoală profesională.

Curs de Conservator pentru piano şi pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August şi se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Luni 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcţiuneĭ.

AVIS

Aduc la cunoştinţa generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic şi real», 162 calea Moşilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucţiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic şi real"
G. ARGHIRESCU

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitri
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2[illegible]01

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

Institutul liceal de domnişoare din Iaşĭ

In acest institut cursurile reîncep la 1 Septembrie. Se atrage atenţiunea onor. părinţĭ asupra ultimuluĭ regulament şcolar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Cota oficială

Constanța 18 August 1898.

Orz 1300 hect. lei 4.10. In 1600 hect. lei 11.60. Rapița selbatică 1900 hect. lei 6.30. Rapița sămănată 200 hect. lei 8.20. Grîu arnăut 220 hect. lei 4, Ovăs 250 hect. lei 5.20. Fasole 100 hect. lei 10.

Toate în oraș la magasie.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA IX

Mult stimată Doamnă!

III. Locuința, patul, somnul copiluluĭ

(Urmare)

E de dorit ca pereții odăei să fie bine tencuiți și văruiți cu o culoare albăstrie saŭ verzue, fiind că aceste culorĭ sunt maĭ agreabile ochiuluĭ, nu-l ostenesc precum culoarea sadea albă a varuluĭ. Temperatura odăeĭ în sezonul rece să fie maximul de 19° celsius. Eclerajul să se facă printr'o lampă suspendată destul de sus pentru ca copilul să n'o poată ajunge, răsturna saŭ strica. Materialul cel maĭ bun de ecleraj de care am putea dispune este uleiul de rapiță. Acest uleiŭ prezintă maĭ puține pericole, flacăra luĭ usucă maĭ puțin aerul, consumă maĭ puțin oxigen și încarcă maĭ puțin aerul cu producte ale combustiuneĭ de cît petroleul. Lampa saŭ chiar numaĭ o candelă să nu fie aprinsă toată noaptea precum se obicĭnuește de multe mame, căcĭ lumina supără copilul, neliniștește somnul pe de o parte, pe de alta s'aŭ constatat că copiiĭ deprinșĭ a dormi toată noaptea într'o odae iluminată, devin oamenĭ puțin curagioșĭ, fricoșĭ maĭ cu seamă la întunericul nopțeĭ. Mobilierul odăeĭ să fie cît se poate de simplu, să constee numaĭ în strict necesarul pentru a nu ocupa prea mult loc pe de o parte, pe de alta pentru a se putea întreține maĭ bine curățenia și în fine pentru a da copiluluĭ cît maĭ puțină ocazie de a se lovi de colțurĭ și muchĭ de mobile.

Pentru copiiĭ maĭ micĭ ajunge un divan saŭ o canapea, un scaun de copil, un dulapaș pentru a-și strînge jucăriile, și un pătișor de dormit. Pentru copiiĭ care încep a învăța se maĭ adaugă o masă de lucru de o construcție practică. Podeaua odăeĭ să fie acoperită cu un covor pentru ca să nu răcească copilul cînd șade jos și se joacă.

Patul servește copiluluĭ pentru dormit. Corpul trudit, intelectul obosit de toate ispravele zileĭ, are necesitate de repaus. Repausul îl găsește în somn; pentru ca somnul să-ĭ fie de folos, trebue să fie un somn liniștit. Fie-care copil trebue să aibă un pat deosebit; obiceiul de a culca doĭ saŭ maĭ mulți copiĭ în acelaș pat e neigienic, fiind că un copil incomodează pe celalt.

Patul trebue să aibă după vîrsta copiluluĭ următoarele dimensiunĭ:

Pentru un copil de 2—4 anĭ o lungime de 0.92 cm. lățime de 0.55 cm. Pentru un copil de 5—6 anĭ o lungime de 1.20 cm. lățime de 0.55 cm. Pentru un copil de 7—9 anĭ o lungime de 1.36 cm. lățime de 0.64 cm. Pentru un copil de 10—12 anĭ o lungime de 0.92 cm. lățime de 0.64 cm. Pentru un copil de 13—15 anĭ o lungime de 1.62 cm. lățime de 0.68 cm.

Patul copiluluĭ pînă la vîrsta de 7 anĭ să maĭ fie înzestrat cu pereți laterali pentru a-l împiedica să cadă din pat. Acești pereți să nu fie masivĭ ci dintr'o filea spre a permite ventilațiunea aeruluĭ de prin prejurul copiluluĭ. Salteaua patuluĭ să fie umplută cu păr de cal, fiind că părul de cal se poate maĭ lesne ține curat și dă maĭ puțină căldură în sezonul cald de cît lîna și puful de gîscă. Tot din aceleașĭ considerente se recomandă a se umplea și perina tot cu păr de cal. Pe saltea se așază maĭ întîĭ o pînză impermeabilă de cauciuc apoĭ peste dînsa o prostire moale și curată. Ca învăliș se recomandă pentru copiiĭ nouĭ născuți o pernă moale de puf, iar pentru copiiĭ maĭ marĭ un oghial ușor de bumbac sau de lînă. Se înțălege de sine că așternutul trebue expus aeruluĭ și ventilat zilnic. Patul copiluluĭ trebue astfel așezat ca lumina, fie ea solară, fie de la lună, să nu dee direct în fața copiluluĭ, nicĭ lateral, fiind că lumina directă supără ochiĭ și dezordinează somnul, iar cea laterală luminează un ochiŭ maĭ mult de cît celalt și face ca copilul să se uite crucis cînd se deșteaptă. Cel maĭ bun lucru e de a întuneca odaea prin storți în timpul somnuluĭ. Un copil trebue culcat cu capul cît se poate de jos, pentru ca corpul să ia o pozițiune complect întinsă. O pozițiune cu capul prea sus, jenează respirațiunea, comprimă vasele sanguine ale gîtuluĭ și strîmbă coloana vertebrală.

Somnul copiluluĭ. Natura somnuluĭ nu este încă complect explicat până în ziua de azĭ. Există multe ipoteze; nu e locul aci de a mă ocupa de elé, atîta voĭ spune că e dovedit că somnul e o necesitate absolută pentru om.

Iași. **Dr. W. Finchelștein.**

(Va urma)

Telegramele Străinătățeĭ

Paris, 18 August.

Ziarul *Temps* laudă circularea luĭ Muravieff, ministrul de externe rus, privitoare la dezarmarea generală. Conchide însă, făcînd aluziune la Alsacia și Lorena, că francejiĭ nu trebue să subscrie la aplicarea acestor principiĭ înainte de a asigura reparațiunea trecutuluĭ și înălțarea viitoruluĭ.

Ziarul «Soleil» și alte ziare monarhiste se exprimă tot așa, adăogînd că alt-fel republica va trăda Patria.

— Bursa a început azĭ cu urcare și a sfîrșit cu o ușoară scădere.

Paris, 18 August.

Opunerea la circulara luĭ Muravieff, ministrul de externe al Rusieĭ, se mărește.

Ziarele apărute azĭ publică că a fost o întrevedere între generaliĭ Thibaudin, Dubarait și alțiĭ.

Toți s'aŭ declarat cu totul contrarĭ dezarmăreĭ.

Ziarul «Matin» spune că ideea Țaruluĭ e o nenorocire.

Drumont în ziarul «Libre Parole» protestează și spune că împăratul Rusieĭ vrea să sacrifice interesele Franțeĭ.

El anunță că va face o interpelare ministruluĭ de externe.

Viena, 18 August.

Ziarele apreciază în mod foarte favorabil inițiativa Țaruluĭ relevînd faptul că va fi primită pretutindenĭ cu mare bucurie. Cîte-va ziare numaĭ se arată sceptice în privința rezultatelor acestuĭ act.

«Wiener Abendpost» zice că actul generos al Țaruluĭ va găsi aicĭ, ca pretutindenĭ, o primire bună și că se fac cele maĭ bune urărĭ pentru succesul bunelor sale intențiunĭ.

«Noua Presă Liberă» zice că Țarul ca mesager al păcĭĭ este o apariție nouă în istorie.

«Neues Wiener Tagblatt» declară că primejdia unuĭ conflict în extremul orient pare azĭ dată la o parte și că chestiunile din orient perd din gravitatea lor.

Cele-lalte ziare fac de asemenea în general o primire favorabilă manifestuluĭ Țaruluĭ.

Budapesta 18 August.

Ziarele de azĭ zic că fie-care țară civilizată salută cu recunoștință marea idee a Țaruluĭ.

Berlin 18 August.

Ziarele apreciază însemnătatea inițiativeĭ Țaruluĭ și cred că nu poate să rămîe fără nicĭ o urmare bine făcătoare.

Turin 18 August.

Congresul agricultorilor italienĭ a votat o propunere aplaudînd inițiativa Țaruluĭ.

Petersburg 18 August.

Ziarele relevează marea însemnătate a manifestuluĭ Țaruluĭ. «Mesagerul guvernuluĭ» zice că acest manifest ar fi de natură a inaugura o eră nouă în istorie.

Londra 18 August.

«Times» zice că dacă Franța ar declina propunerea Țaruluĭ, Germania ar trebui să continue înarmările sale. Cît timp Franța și Germania vor rămîne inamice, ideea realizăreĭ păceĭ universale va fi o utopie.

Londra 18 August.

Se asigură din Washington «Agenției Reuter» că cercurile oficiale consideră actualmente proiectul Țaruluĭ ca o utopie. In general se crede că America nu va participa în mod activ la conferință.

Paris 18 August.

Ziarele cred că Franța trebue să primească în principiŭ conferința de dezarmare dar multe ziare zic că proiectul de dezarmare va trebui să fie precedat de o remaniare a hărțiĭ Europeĭ.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Se zice că în locul decedatuluĭ Cucu Stărostescu, va fi numit comisar comunal d. Gheorghiu, comandantul sergenților de oraș.

In locul d-luĭ Gheorghiu va trece d. sub-comisar Halunga.

La congresul internațional al evreilor zioniști, congres întrunit la Basel, s'a hotărît ca să se înceapă colonizarea Palestineĭ cu evreĭ din Rusia, Galița și Romînia, la primăvara viitoare.

Banca Colonială înființată în acest scop, dispune deja, afară de capitalul eĭ în acțiunĭ, de o sumă 60,000 de leĭ.

Lunĭ se va ține, la ministerul cultelor și instrucțiuneĭ publice, un consiliŭ al inspectorilor generalĭ aĭ învățămîntuluĭ secundar, sub prezidența d-luĭ Haret.

Consiliul se va pronunța asupra mișcăreĭ proiectate în personalul școalelor secundare pe ziua de 1 Septembre.

In Galațĭ se agită, printre negustoriĭ de vite, ideia de a semna o petiție prin care să se ceară guvernuluĭ înființarea la Galațĭ a unuĭ mare abatoriŭ de vite, cum e cel din Iașĭ. Acest abatoriŭ să fie înzestrat cu aparate frigorifere, pentru ca carnea înghețată să fie transportată pe bastimentele noastre—și ele înzestrate cu aparate frigorifere—pînă în Turcia, Italia și maĭ departe.

Cu acest mijloc s'ar crea un mare comerț și carnea vitelor din Romînia ar face o mare concurență pe multe piețe din Europa.

Un loc vacant pentru Jocu, care e indicat să fie chemat la Galațĭ.

Neînțelegerea între colectiviștiĭ din Galațĭ sunt foarte marĭ și se prevede o disidență mare. Toțĭ vor să fie pușĭ în fruntea listeĭ comunale; toțĭ vor să fie primarĭ.

Candidează la funcțiunea de primar d-niĭ senatorĭ Fulger și Cavaliotti, precum și deputațiĭ Malaxa, Ap. Papadopol, Sechiaris și Ghiță Nicorescu.

Față cu această zăpăceală, d. Zorilă, prefectul județuluĭ, a ținut, la *o beție* că-și dă demisiunea de prefect și se va alege primar.

Toțĭ inspectoriĭ poliției Capitaleĭ aŭ demisionat ierĭ, drept manifestație în contra d-luĭ Caton Lecca, zice *Epoca*.

Această demonstrație e urmarea unuĭ incident de alt-fel fără nicĭ o însemnătate:

D. Caton Teodorian, comisarul secțieĭ 5, a arestat, în urma unuĭ ordin al d-luĭ inspector Durma, pe un birjar reclamat de o doamnă. In urma intervenției uneĭ persoane, însă, care a dovedit d-luĭ Lecca că arestarea s'a făcut în mod ilegal, prefectul poliției a dat drumul birjaluluĭ.

Aceasta a supărat pe d. Durma. Toțĭ inspectoriĭ și aŭ însușit supărarea d-luĭ Durma, și în mod solidar, aŭ demisionat.

Acum cîte-va zile a încetat din viață un domn N. Mavrocordat, văr cu d. G. Cantacuzino ministru de finanțe, și care ocupa funcțiunea de revizor al regieĭ monopolurilor Statuluĭ.

După moartea luĭ s'a constatat că sumele de banĭ provenite de la contravențiunĭ comise la legea monopolurilor și care i se înaintau de diferiți agenți aĭ regieĭ dimpreună cu procesele-verbale, n'au întrat în casa Statuluĭ.

Parte din procesele-verbale erau înaintate serviciuluĭ contencios al regieĭ, și parte au fost distruse; în ce privește banii, nu s'au vărsat nicĭ pentru procesele înaintate serviciuluĭ contencios, căcĭ pentru cele rupte nicĭ vorbă nu e.

Afară de aceasta, acest funcționar încasa cu un mandat pe numele său diurnele funcționarilor din serviciul revizoratuluĭ, fără de a da banii celor în drept.

«*Constituționalul* întreabă cum se face că de-abia acum după moartea revizoruluĭ, direcțiunea monopolurilor a dat de urma acestor fraude și n'a știut nimic pe timpul viețeĭ luĭ? Nu cum-va pentru că era rudă cu d. Cantacuzino? Sau din cauză că era în relațiune cu toțĭ colectiviștiĭ de marcă?

Dar serviciul contencios cum n'a controlat procesele-verbale cele înregistrate pentru a vedea dacă s'au vărsat amenzile din ele?

Cine va despăgubi pe Stat de această pagubă?

Conflict între Ungaria și Romînia

Ziarele ungurești pretind că la 6 August năvăliră din comuna Dragoslava din Romînia în comuna Fundata din Ungaria 18 Romînĭ înarmațĭ, sub conducerea judecătoruluĭ Rădoiŭ, a ajutoruluĭ de judecător Tatariu și al preotuluĭ Neculaĭ Tatariu, carĭ trecură frontiera prin Törcsvara (?). Acolo eĭ legară pe învățătorul comuneĭ Niculaĭ Kolcs și pe alțĭ doĭ locuitorĭ și îĭ duseră în bătaĭ în Romînia, unde numițiĭ fură ținuți cincĭ zile. Inainte de a fi liberațĭ eĭ fură din noŭ sîngeros bătuți, ast-fel că bieții oamenĭ de abia puteaŭ să se întoarcă acasă.

Acest ne maĭ pomenit atentat a produs o mare surescitare în întreg comitatul. S'aŭ făcut cercetărĭ energice, care după cum se prevede va avea de consecință o intervențiune diplomatică.

In urma acestuĭ conflict, ale căruĭ proporțiĭ sunt de sigur exagerate, guvernul maghiar a trimis guvernuluĭ nostru o notă diplomatică cerînd reparațiune imediată.

La 27 August se deschide la Lion un congres ampelografic și un concurs cu o expozițiune de mașinĭ viticole.

Țara noastră va fi reprezentată prin d. Nicoleanu, șeful serviciuluĭ de viticultură de la ministerul de domeniĭ.

D. Tacu, primul casap al primărieĭ, a convocat deună-zĭ pe slujitoriĭ importanțĭ aĭ comuneĭ și le a recomandat să nu menție în funcțiunĭ de cît pe slujbașiĭ alegătorĭ; iar pentru ceĭ carĭ nu întrunesc această calitate, a cerut să'ĭ se facă rapoarte de destituire pentru a-ĭ înlocui pe alegătorĭ.

In special această poruncă e referitoare la d. Buttman, șeful serviciuluĭ de murdărire a stradelor.

Se știe ce zgomot fac ziarele ungurești, carĭ cer guvernuluĭ lor oprirea emigrărilor locuitorilor în țărĭ străine. Multe familiĭ au trecut granița venind la noĭ.

Maĭ alaltăerĭ s'au observat aicĭ în Iașĭ maĭ multe familiĭ carĭ ședeau pe str. Stefan cel Mare, neștiind nicĭ eĭ singurĭ ce să facă și încotro să apuce.

Serjentul din punct 'ĭ-a scos din încurcătură ducîndu-ĭ la secție.

In conformitate cu art. 55 din noua lege asupra învățămîntuluĭ secundar și superior, ministerul instrucțiuneĭ publice a aprobat înființarea de cursurĭ libere la universitățile din Iașĭ și Bucureștĭ, cu începerea nouluĭ an școlar. Profesoriĭ ce vor ține aceste cursurĭ vor trebui să fie titrați și să îndeplinească toate condițiunile ce se cer de la ceĭ numiți de Stat.

Atragem atenția administrațieĭ comunale asupra străzilor De jos din disp. IV și Sărărie, începînd de la strada Muselor pînă la Cazărmĭ, care sunt pline de toate murdăriile. Se vede că serviciul de curățire nu le inspectează cu lunile, poate fiind-că în sărărie e chiar serviciul de.. curățirea străzilor.

D. C. Dimitrescu-Iași a fost însărcinat să întocmească programul de învățămînt al școaleĭ normale de fete de gradul II, care se înființează în Septembrie, în localul școaleĭ centrale de fete din Bucureștĭ.

Școala normală de fete de gradul II e menită a da eleve pentru școala normală superioară de fete, de unde se vor recruta profesoarele secundare.

Actualele școale normale de institutoare se vor desființa după doĭ anĭ, afară de cea din Iașĭ.

Erĭ s'a ținut licitație la școala Fiilor de Militarĭ pentru furniturile necesare școaleĭ pe anul curent și s'a adjudecat asupra d-lor P. Iliescu & D. Grossu, librarĭ din localitate, cu prețul de 5568 leĭ 60 banĭ.

Hamburger Nachrichten, *organul familieĭ Bismarck, luînd în apărare pe Romîniĭ și Sașiĭ din Transilvania și Ungaria în contra Ungurilor, ziarele din Budapesta cer cu insistență ca guvernul lor să nu maĭ permită intrarea în Ungaria a marelui ziar german.*

In strada Florilor No. 3, la casele locuite de femeea Maria Theodorescu, un părete de scîndurĭ a luat foc azĭ dimineață de la o plită. A ars parte din plafon și o grindă de la podul caseĭ. D. Berescu, ajutorul comandantuluĭ de sergenți, trecînd pe acolo și vězînd focul, s'a dus imediat și cu ajutorul vecinilor a localizat focul fără a se maĭ înștiința pompieriĭ.

LICEUL CLASIC ŞI REAL
DE BAEȚĬ

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moșilor 162 —

BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unu-din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ aĭ căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul său de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinții ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.

Calea Moșilor, 162.

Biuroul Agenției Generale a Societățeĭ de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

D-na E. Olinchievicĭ-Zuhr

DENTISTE

Iași. Strada Golieĭ 42

Intorcîndu-se din străinătate 'și-a reluat ocupațiunile eĭ.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT

PINA LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Și Lacul Techir Ghiol

în condițiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din București a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informațiunĭ precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localitățĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

București, str. Doamneĭ No. 27.

Liceul „Modern"

INSTITUT DE BAEȚĬ

BUCUREȘTI

— 190 Calea Victorieĭ 190 —

Cursurĭ primare, secundare și secție pregătitoare pentru examenul de admitere în Universitate al absolvenților școalelor particulare înainte de Martie 1898. Autorizat a ține în limitele regulamentuluĭ examene de fine de an școlar în institut și elibera conform articoluluĭ modificat 72 din Regulament, sub semnătura delegațiuneĭ ministeriale, **certificate dând drepturĭ egale cu cele din liceele publice.**

In ultimiĭ treĭ anĭ acest institut a avut peste **50 de bacalaureați.** In Iunie 1898 comisiunile instituite de onor-minister, compuse—în scopul înălțireĭ învățămîntuluĭ privat—din profesorĭ universitarĭ și secundarĭ de o integritate și severitate cunoscută, au promovat în urma examenelor cu succes trecute în institut 70 de elevĭ aĭ cursuluĭ secundar rămînînd repetenți numaĭ 12 din *129 elevĭ* aĭ clas. I—IV, *deci rezultat strălucit cu promoțiunĭ de 60 la sută, procent maĭ nicĭ odată atins în școalele publice.* Ceĭ 20 elevĭ aĭ cursuluĭ primar, carĭ aŭ trecut examenul la stat, aŭ fost toțĭ promovațĭ.

Conform. art. modif. 118 din Regulamentul școalelor secundare eleviĭ, carĭ n'aŭ trecut în Iunie examenul claseĭ frecuentate în cursul anuluĭ expirat, pot fi în viitorul an școlar preparațĭ și de clasa următoare pentru a putea, cu dispensă ministerială, trece în Iunie examen de două clase.

Inscrierile pentru anul școlar 1898—99 încep la *15 August*, preparațiunile pentru corijenți la *20 August* și cursurile regulate la *7 Septembre*. Lista profesorilor se va publica la timp. *Prospecte se trimet la cerere.*

Director: **George C. Dragu**

Profesor de filosofie la liceul „Lazăr".

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principalĭ colaboratorĭ pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucățĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiunĭ de plată avantagioase

FBRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităței*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităței** și **eftinătățeĭ** învingorĭ ce concurență.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTĬ

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleștĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată țara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureștĭ“

Str. Ștefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunța pe onor public că intrînd în vacanție s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală și anume:

Cămeșĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manșete 55 banĭ, colțunĭ bărbătești 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănușĭ de ață 50 banĭ, de feldecos imitație de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbătești 8 leĭ 50 banĭ, cu șireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitați-l întăĭ pe acesta și cumpărînd veți remînea pe deplin mulțumiți atît de eftinătatea marfeĭ cît și de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureștĭ
Iașĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum și Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societățeĭ: Bucureștĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iașĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultațiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 89 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 21 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 lei; in streinătate 40 lei
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

EUROPA ŞI DESARMAREA

Conferinţele Didactice

Acum, cînd conferinţele didactice sunt în toiul lor, nimic maĭ potrivit de cît a vorbi de ele.

Vechimea conferinţelor, generalisarea lor în toată ţara, ba încă şi aiurea, ne face a crede că ele aŭ intrat în uz; şi se ştie că totdeauna uzul face lege.

Se vor fi întrebat mulţĭ, dacă nu toţĭ, care e rostul conferinţelor didactice?

Dacă ascultăm cum glăsuesc legile şi regulamentele şcolare: conferinţele aŭ de scop *perfecţionarea corpuluĭ didactic* în tehnica învăţămîntuluĭ.

Potrivit acestuĭ scop pur şcolăresc s'a dispus cîţi-va anĭ de-a rîndul ca la conferinţe să se facă o ascultare propriu zisă. In adevăr ne-a fost dat să vedem dîndu-se lecţiĭ ca la şcoală, probleme de rezolvat acasă, teme de scris, analise de făcut, lucrărĭ carĭ arătaŭ că ceĭ de la centru credeaŭ folositor a pune la o leacă de încordare oropsitul şi retrogradul corp dăscălesc.

Dacă ni e permis a justifica măsura luată prin goala şi trista stare a lucrurilor, vom zice cu dreptul că măsurile, de şi prea riguroase şi prea bucureştĭ, eraŭ bine venite.

Nu sîntem dintre aceia, carĭ să ne facem iluziĭ până la urmă despre starea înfloritoare a învăţămîntuluĭ nostru rural. Ştim şi din experienţă şi din cetite că realitatea goală e tristă, cam 60%.

Totuşĭ mi-am pus pururea o întrebare, pe care şi-a pus-o şi alţiĭ: De 32 de anĭ, de cînd avem practica conferinţelor didactice, la care până la 1894 luaŭ parte numaĭ învăţătoriĭ, iar de atuncĭ iaŭ parte şi institutoriĭ, care e *gramul* de progres, ce s'a datorat acesteĭ instituţiĭ?

Eŭ admit că orĭ ce măsură reglementară să aibă în vedere o perfecţionare în ramul, la care se referă. Nu cred să fim desminţiţĭ că în ceĭ 32 de anĭ s'a adus vre-un dram de progres prin conferinţele didactice.

In schimb, însă, s'a îngreuiat cheltuiala oropsituluĭ de învăţător. Viaţa la oraş e grea; cheltuelile se înmulţesc şi a sta o lună, (ca până la 1894), 2 septămînĭ (până la 1897) saŭ chiar 8 zile (ca acum) insamnă a-şĭ istovi tot fondul de vară cum şi leafa pe Septembrie.

Şi era o vreme, cînd învăţătoriĭ eraŭ ştrefuiţĭ pentru fel de fel de angarale, ca vestitul poliţandru de la Bîrlad, şi despre care *Opinia* a vorbit la vreme.

Totdeauna de unde-i aţa maĭ subţire de acolo se rupe; aşa şi cu învăţătoriĭ.

Decĭ folos didactic conferinţele *n'au adus*; iar cheltuială de pomană pentru învăţătorĭ, ştrefuelĭ de tot felul, *da*.

Azĭ lucrurile s'aŭ schimbat. Avem o pleiadă de învăţătorĭ tinerĭ, care iese din şcoala Normală cu o pregătire anumită. Sînt mulţĭ învăţătorĭ, carĭ fac cinste şcoaleĭ romîne şi pot egala cu orĭ ce *lehrer* saŭ *instituteur* străin.

De 10 anĭ de cînd practica pedagogică a luat o desvoltare mare la şcolile normale; cam tot de atîţia anĭ de cînd în învăţămîntul rural nu intră de cît normaliştĭ, starea şcoalelor rurale s'a îmbunătăţit.

Nu maĭ vorbesc de şcolile urbane, unde lucrurile s'aŭ îmbunătăţit în mod vădit.

Căror cause se datoreşte această îmbunătăţire? Conferinţelor didactice? De sigur că nu.

Cauza de progres în şcoala rurală se datoreşte organizăriĭ sistematice a şcoalelor Normale. De aicĭ e de aşteptat tot sporul; şi sporul se vede pe fie care an.

Seriile de absolvenţĭ, ce ies pe fie-care an, daŭ un contigent bun şcoaleĭ primare. Tînărul învăţător eşit de pe băncile şcoaleĭ ştie ce vrea, ştie ce cale să apuce. In şcoală a ţinut lecţiĭ, a criticat valoarea acelor lecţiĭ, şi-a dat samă dar de rostul şcoaleĭ.

Deşi cunoştinţele ce le-a primit în şcoală aŭ avut maĭ mult un caracter teoretic, totuşĭ remîne pe sama luĭ, ca să nu fie prea tare desminţit de trista şi goala realitate.

Orĭ ce precauţiunĭ s'ar lua, vor fi totdeauna învăţătorĭ, carĭ să alunece pe povîrnişul uneĭ vieţĭ destrăbalate şi din ceia ce eraŭ model în şcoală ca elevĭ, să ajungă răĭ dascălĭ în viaţă.

Decĭ, dacă progresul în şcoala primară nu l'a adus şi nu-l aduc conferinţele didactice, mĕ întreb atuncĭ: *care le e rostul?*

Cine stă şi ascultă doleanţele membrilor corpuluĭ dăscălesc primar crede că aceste conferinţĭ şi-aŭ trăit traiul, căcĭ ele în loc de a te instrui te plictisesc. La ceĭ maĭ mulţĭ vine piroteala. Treaba se face de mîntuială. Procedările nu sînt cele maĭ bune, şi chiar dacă cineva cearcă de a se impune prin o idee nouă, prin o metodă ingenioasă, vorbele luĭ sînt *epea pteroenta*, pe care nimene nu le ia în samă.

Şi cînd te uiţĭ la strâşnicia mijloacelor represive, ce se iaŭ contra celor ce lipsesc de la aceste *puţin* folositoare conferinţe, îţĭ vine a zice:

Forma omoară fondul şi în şcoală.

Gh. Ghibănescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Vendetta. Cuvînt îngrozitor de suggestiv care ne-a impresionat imaginaţiile în vremea senzaţionalelor cetirĭ de excitante literaturĭ: vendetta, amestec de cruzime şi poiezie, de brutalitate şi pitoresc.

In climatele calde, în regiunĭ agitate, printre oameniĭ nervoşĭ—acolo a înflorit planta exotică pe care o miroseam din descrierĭ singeroase; acolo înfloreşte încă şi astă-zĭ.

Reproducem o telegramă apărută ierĭ în diferite ziare străine şi relatînd un fapt actual din Ajaccio, capitala insuleĭ Corsica:

Treĭ jandarmĭ se întorceaŭ seara dinspre puntea Ortolo, unde se dusesera pentru a localiza un început de incendiŭ în nişte viĭ din împrejurimĭ. La un cot de drum, treĭ împuşcăturĭ porniră din dărătul unor copacĭ. Pe cînd gendarmul Luciani cădea, rănit de moarte, atins de tustrele gloante la cap, la umăr şi la piept,—caiĭ speriaţĭ se înţepenirā în loc aşa feliŭ că fu cu neputinţă de a se urmări asasiniĭ care luară fuga. Cu toate acestea eĭ aŭ fost recunoscuţĭ. Gloanţele fusese trase de faimosul bandit Giovanni însoţit de banditul Tommasini şi un alt individ, necunoscut. Gendarmul Luciani rămase mort.

Cercetarea sumară descoperi lesne că gloanţele fusese îndreptate tustrele numaĭ asupra luĭ Luciani. In adevăr, acum un an, aproape zi cu zi, gendarmul Luciani fusese într'acelaşĭ loc victima uneĭ încercărĭ de asasinat. Două gloanţe fusese trase fără efect; dar gendarmiĭ găsiră în locul de unde se trăsese focurile, o cruce şi sub dînsa scria numele luĭ Luciani. Pe un bilet era însămnată sentinţa: „Iată, Luciani, crucea de onoare ce-ţĭ dăruieşte Giovanni."

Acum două lunĭ, Giovanni trase iar asupra gendarmuluĭ, dar glontele se înfipse în şeaua caluluĭ. Iar de astă dată focul nimeri întreit şi cu „efect".

Cu deosebire suggestiv e peisagiul acesta. Femeea gendarmuluĭ Luciani cum primi vestea crimeĭ veni în grabă şi ridică în braţe cadavrul soţuluĭ său; ea singură îl purtă pînă acasă, o depărtare de treĭ spre zece kilometri, ca să evite bărbatuluĭ său mort ruşinea mutilăriĭ, după moarte, ce-ĭ făgăduise prin scrisoare, banditul.

Gendarmul Luciani e a două zecĭ şi treia victimă a luĭ Giovani, care e abia de treĭ zecĭ şi doĭ anĭ.

La rîndul eĭ, femeea gendarmuluĭ asasinat a jurat o vendetta groaznică nemilosuluĭ bandit.

Şi femeile corsicane ştiu să-şĭ ţie jurămintele de răzbunare!...

ACTUALITATI

Războiŭ şi pace

Telegraful a răspîndit cu fulgerătoare iuţeală „apelul" celuĭ maĭ puternic monarc al Europeĭ pentru dezarmarea generală a Europeĭ.

Evident, nu putea găsi Ţarul Nicolae II un mijloc maĭ vrednic de a serba amintirea luĭ Alexandru II—liberatorul ţărănimeĭ ruse—cu ocazia inaugurăriĭ monumentuluĭ de la Moscova, decît împrăştiind această senzaţională noutate, luînd această memorabilă iniţiativă a dezarmăriĭ.

Maĭ mult decît toate congresele platonice, platonice adunărĭ savante, poate sevîrşi dorinţa unuĭ singur suveran puternic, şi cu deosebire a Ţaruluĭ tuturor Rusiilor.

Presa europeană, abia isprăvind cu războiul spano-american, vorbeşte de un apropiat şi iminent conflict anglo-chinez în care figurează şi Imperiul Rusieĭ ca şi al Germanieĭ,—toate statele marĭ europene avînd diferite interese protivnice pămînteştĭ în marele Imperiŭ ceresc.

Dacă vre-odată fu maĭ ameninţătoare situaţia politică în Europa, negreşit că a fost din momentul alianţeĭ franco-ruse în vederea mareĭ revindecărĭ a Republiceĭ apusane din partea Germanieĭ victorioase. Guvernul acesteia, unul din ceĭ dintăiŭ, s'a arătat înclinat pentru dezarmarea generală. Nu tot aşa însă şi poporul Franţieĭ umilite de la 1870.

De aceea în Germania înarmarea continuă necurmat; proiecte actuale cer mărirea imensă a armatelor şi aceasta face obiectul preocupăriĭ gazetelor în monarhia luĭ Wilhelm II.

Intr'o polemică cu „Tageblatt" din Berlin „Neueste Nachrichten" din acelaşĭ oraş cere reînfiinţarea serviciuluĭ militar de treĭ anĭ pentru că în rĕzboiŭ nu decide numaĭ numĕrul *ci* calitatea *armatelor.*

In „Allgemeine militaerische Correspondenz" se zice între altele, à propos de proiectul măririĭ cavalerieĭ germane:

„Dacă în locurile sus puse ar fi cineva contra cheltuelilor marĭ ce ar atrage mărirea cavalerieĭ, aceasta ar fi o economie rĕŭ înţeleasă, o economie care ar putea deveni funestă".

Aproape în chip analog să exprimă «Gazeta de Voss".

Iată de ce nicĭ odată n'a fost maĭ bine venită cererea de desarmare pornită din iniţiativa cea maĭ autorisată.

EXTERNE

Romîniĭ conspiratorĭ

Zilele acestea, presa maghiară găsise senzaţiĭ de vacanţă: o conspiraţie! Da, o conspiraţie urzită în contra monarhieĭ habsburgice!

Iată cum relată ziarul «Le Temps», într'o telegramă din Budapesta, marele eveniment al zileĭ. «Magyar Orszag» organul partiduluĭ catolic, publică noutatatea senzaţională că există o mare conspiraţie antimaghiară, urzită la Calsbad şi la Viena. Ea ar fi fost inspirată dintru întăĭ de oamenĭ de stat din Romînia, apoĭ sprijinită de şefiĭ junilor Cehĭ

Conspiratoriĭ aŭ căzut de acord ca să prezinte în luna Septembre Impăratuluĭ, în timpul marilor manevre, sub formă de omagiŭ, o deputaţiune monstră compusă din Romîniĭ din Ungaria şi Transilvania, Slovacĭ, Croaţĭ şi Serbĭ, dînd seamă Monarchuluĭ despre nedreptăţile ce îndură sub regimul centralist maghiar.

E puţin probabil ca Impăratul-Rege să consimtă a primi o asemenea delegaţie şi se poate prevedea că liga antimaghiară după oare care agitaţie se va dizolva fără a fi isprăvit nimic.

E uşor de înţeles ce întindere mare va fi dat presa ungurească acesteĭ «descoperirĭ» care s'a făcut «în secţia pentru naţionalităţĭ a prezidenţieĭ ministeriuluĭ» după amănuntele de sorginte maghiară.

Ce anume va fi insemnînd «conspiraţia urzită la... Carlsbad» e din cale afară greŭ de înţăles. Iniţiativa unuĭ memoriu nu e nouă, nicĭ nu are nevoie de alusiile uneĭ misterioase conspiraţiĭ.

«Pesti Naplo» se ocupă — fără multă frică—de epizodul acesta al mişcăreĭ naţionalităţilor conspiratoare: «o singură mişcare de mînă a statuluĭ maghiar e de ajuns ca să înfrîneze această încercare, dacă există».

Cît despre iredentismul romîn—în special—ziarul maghiar aminteşte că «o bună administraţie şi rigoare poate face pentru totdeauna ca agitaţia romînă să nu devie primejdioasă».

Atîta curagiŭ şi totuşĭ ce alarmă pentru o biată conspiraţie pusă la cale în staţiunea balneară de la Carlsbad...

Incă o idee mare!...

Probabil că acest sfîrşit de secol menajează lumeĭ surprinderĭ la care nimenĭ nu se aşteaptă.

După grandioasa idee de desarmare generală, lansată 'n Europa de pe malurile Neveĭ, aflăm acum că o altă idee nu maĭ puţin genială se pregăteşte să'şĭ iee sborul de pe malurile Calcaineĭ care a primit deja un început de canalizare căptuşită cu două bulevarde: I. C. Brătianu şi C. A. Rosetti, dar a căreĭ terminare a remas încă învăluită în misterile viitoruluĭ.

Marea idee e pornită tot de la Iaşĭ, leagănul atîtor ideĭ marĭ, şi se datoreşte de astă dată unor barbaţĭ nu tocmaĭ tinerĭ dar nicĭ aşa tare maturĭ, ştiţĭ cam *în doĭ perĭ*, poate chiar şi'n maĭ mulţĭ perĭ, cum îĭ şade omuluĭ maĭ bine.

Şi fiind-că monopolul ideilor marĭ îl are escluziv partidul liberal, apoĭ şi de astă dată iepurele a sărit tot din sinul, ca să nu zicem din creerul acestuĭ inventiv partid.

Conu Iorgu Tacu, om de iniţiativă în toate ocaziunele solemne, a convocat, se zice, ierĭ sara pe conu Kostake şeful perceptor şi pe maĭ mulţĭ colegĭ de graduri superioare din desfiinţata gardă naţională şi după o lungă şi bine cugetată desbatere aŭ stabilit următorul proiect de propunere *anonimă* a se adresa Europeĭ, faţă cu chestia desarmăreĭ de care e sezisată de către d. Muravieff:

Către cele 7 puterĭ garante!...

Avînd în vedere tractatele de la Balta-liman, de la Kuciuc-Kaianardji şi chiar de la Adrianopol, prin care nu se interzice principatelor danubiene de a avea o oştire oare-care;

Avînd în vedere propunerea de desfiinţarea oştirilor generale în toată Evropa, făcută de strălucirea Sa Ţarul tuturor Rusiilor;

Avînd în vedere că deşi ideea de a se desfiinţa oştirile, carĭ costă atîţia amar de banĭ pe noroade, este o idee bună şi iconomicoasă, totuşĭ haznelele publice, criminalurile, percepţiile, barierile şi 'n fine buna orînduială publică trebue să fie păzite de o putere *oarecare* ostăşească;

Apoĭ:

Aducem respectuos la cunoştinţa şi chibzuinţa înaltelor puterĭ garante că, dacă urmează ca oştile să fie desfiinţate, cel puţin în ce priveşte pe aceste principate dunărene, să învoiască, ba chiar să poruncească reînfiinţarea gardeĭ civice-naţionale, singura autoritate ostăşească recunoscută ca *loc competent* a ţinea buna orînduială publică.

Noĭ subsemnaţiĭ, în calitate de vechĭ melitarĭ supiriorĭ în foasta gardă civică, recunoscuţĭ de barbaţĭ încă *valizĭ* şi *competenţĭ* după cum dovedeşte chiar şi medalia *Independenţeĭ* ce străluceşte şi azĭ pe pepturile noastre, facem această umilă şi bine chibzuită propunere în credinţă, că dacă, precum nădăjduim, va fi luată în considerare şi aprobată, atuncĭ se va ţine de sigur samă dă gradurile şi de posturile melitare ce am ocupat în această oştire.

(subscrişĭ) *Maĭ mulţĭ bine-voitorĭ.*

Comunicată telegrafic în streinătate conuluĭ Kostake ajutor de primar No. 2, d-sa a respuns tot telegrafic că deşi în situaţia actuală a Evropeĭ ar fi fost bine să se înlăture orĭ-ce motiv de complicaţiĭ, totuşĭ declară că, dacă această propunere se face în mod *anonim*, atuncĭ aderează şi d-sa la ea şi o iscăleşte.

Juvenal.

A. XIRIACOV.

Lacrimile luĭ Tagarnata

In munţiĭ Himalaeĭ, aproape de platoul Caşmir, trăia un pustnic înţelept şi pios. Maĭ mult de cît toţĭ oameniĭ, era el iubit de stăpînul ceruluĭ Mahadeva, pentru că nu se găsia un altul maĭ strict în postire şi maĭ stăruitor în rugăciune ca Tagarnata.

Tagarnata se ridica pe vîrful uneĭ stîncĭ înalte, şi în orele cînd bine mirositoarea noapte învăluia lumea şi stelele sclipitoare cu gingaşă iubire priviaŭ spre pămînt,—rugăciunea ferbinte a pustniculuĭ se ridica către tronul luĭ Mahadeva.

Şi pe cînd, de după întunecatele umbre ale arborilor secularĭ, se vedeaŭ cele dintîiŭ săgeţĭ ale razelor de aur şi fiecare păsărică cu cîntece vesele saluta ziua ce se ivia,—rugăciunea luĭ Tagarnata sbura către marele creator al universuluĭ.

Şi în orele cînd strălucitoarea flacără a zăreĭ de sară devenia palidă, cînd timidele mimoaze îşĭ aranjaŭ sfios frunzişoarele, cînd nouriĭ trandafiriĭ cu încetul se topeaŭ în nemărginitul spaţiŭ al bolţeĭ cereştĭ, şi toată natura, mergînd către somn, se închina înaintea majestăţeĭ luĭ Mahadeva, singuratec şi curat ca soarele Tagarnata se ruga fierbinte. Vijelia se deslănţuia, mugea şi în orbitoarea lumină a strălucitoarelor fulgere se arăta odată Mahadeva, glasul luĭ se auzi şi vijelia încetă, iar fulgerile cu supunere se aşternură sub picioarele luĭ. Şi zise Mahadeva:

— Muritoriule! Rugăciunea ta cutremură piedestalul tronuluĭ meŭ, luminătoriĭ ceruluĭ 'şĭ aŭ perdut drumul şi toate cele treĭ lumĭ aŭ tresărit. Spune-mĭ ce-ţĭ trebue? Cere şi eŭ voĭ împlini.

— Părinte al lumineĭ, stăpîn al universuluĭ—zise Tagarnata,—oameniĭ suferă, tigrul răpeşte copilul de la sînul mameĭ, soarele arde recolta plugaruluĭ, inundaţiile îĭ ruinează locuinţa. Ajută bieţilor oamenĭ, părinte al lumineĭ, ajută-le stăpîne al universuluĭ.

Mahadeva vorbi, şi era vocea luĭ dulce, blîndă şi plăcută ca murmurul unuĭ riuleţ, iar cuvintele luĭ ca cîntecele ciocîrlieĭ.

— Eŭ nu pot da fericire oamenilor, pentru că într'înşiĭ însuşĭ se află isvoarele fericireĭ; dar îţĭ daŭ ţie toată puterea şi stăpînirea ce poate duce omul. Pleacă, ajută pe oamenĭ şi aceasta să-ţĭ fie ţie drept resplată.

Şi plecă Tagarnata la oamenĭ şi le porunci să se adune împreună să sape pe cîmpurile lor şanţurĭ şi un canal mare pentru cursul principal de apă şi să aranjeze ast-fel irigaţia. Apoĭ învăţă el pe oamenĭ arte şi meseriĭ şi le porunci să trăiască totdeauna împreună într'un singur puternic popor, pentru a nu suferi nicĭ de animalé sălbatice, nicĭ de inundărĭ, nicĭ de uscăciunĭ.

Şi văzu Tagarnata că tot ce a fost făcut de eĭ, e bun şi s'a umplut sufletul luĭ de cea maĭ curată bucurie. Bine cuvîntă el pe oamenĭ, şi ridicîndu-se pe înălţimile Himalaeĭ, s'a prosternat înaintea luĭ Mahadeva într'o ferbinte rugăciune de mulţămire.

Şi se ridică aburĭ din pămînt, se condensară în nour, care acoperi toată înălţimea munteluĭ şi Tagarnata deveni nevăzut.

Trecură anĭ, trecură secole, trecură anĭ de anĭ.

Şi iată un nor se întinse ascunzînd înălţimea munteluĭ, iar Mahadeva apăru înaintea luĭ Tagarnata. El veni fără tunete şi fulgere şi o liniştită tristeţă se citea pe fruntea luĭ. Şi zise Mahadeva:

— Priveşte!

Şi privi Tagarnata în vălcea şi se uimi, pentrā că era ea ca o grădină înflorită. Lunca scînteia de iarbă de smarald, oile grase, vacile şi caprele cu lîna fină în linişte păşteaŭ în luncă; un vîntişor stîrnea valurĭ pe cîmpurile de aur şi împingea pînzele uşor sburătoarelor corăbiĭ. Frumoasele fructe aplecaŭ la pămînt încărcatele ramurĭ ale copacilor, iar în mijlocul verdeţeĭ cu mîndrie scînteiaŭ înaltele clădirĭ ale măreţelor palate.

— Adevărat raiu pămîntesc! exclamă încîntat Tagarnata.

— Priveşte,—repetă Mahadeva.

Şi se deschiseră ochiĭ luĭ Tagarnata şi inima luĭ se umplu de mîhnire şi ruşine.

Văzu colibele săracilor, auzi gemetele

apăsaţilor, văzu mînile secătuite de muncă şi mînile slăbite de moleşire şi lux; înaintea luĭ se deschiseră inimile omeneştĭ şi toată frumuseţa localităţiĭ se desfigură înaintea urîciuneĭ viţiurilor.

Şi zise Mahadeva: Inţălege! şi se îndepărtă.

Şi înţelese Tagarnata că nu sunt periculoase acum omenireĭ inundaţiile ci răutatea şi invidiile au inundat inimile omeneştĭ cum puhoaiele în timpul primăvereĭ inundează văile; că nu maĭ există uscăciunĭ, ci în inimile omeneştĭ s'a uscat iubirea şi mizericordia, ca iarba de arşiţa soareluĭ; că au alungat departe fiarele şi şerpiĭ au dispărut, dar însuşĭ oameniĭ s'au prefăcut în fiare şi balaurul invidieĭ 'şi-a făurit cuib în inimele lor.

Şi se coborî Tagarnata la oamenĭ şi predică practica iubireĭ şi a deplineĭ ertărĭ răsună de la o margine la alta în tot pămîntul Caşmiruluĭ.

Şi mulţĭ anĭ învăţa Tagarnata pînă ce toţĭ mîndriĭ şi puterniciĭ strigară:

«Să iubim, fraţilor, pe toţĭ ceĭ slabĭ şi umiliţĭ şi să-ĭ ajutăm şi să ne asemuim cu dînşiĭ pînă cînd vom avea bogăţie şi putere: pentru că toţĭ suntem fiĭ aĭ unuia mareluĭ părinte Mahadeva, părinteluĭ luminiĭ şi stăpînul universuluĭ».

Iar umiliţiĭ şi ceĭ slabĭ strigau: Să iubim, să iubim şi pe ceĭ mîndri, şi pe ceĭ puternicĭ şi să-ĭ iertăm; pentru că toţĭ sîntem amicĭ, toţĭ sîntem fiĭ aĭ unuia mareluĭ părinte Mahadeva, aĭ părinteluĭ luminiĭ şi stăpînul universuluĭ!

O mare bucurie umplu sufletul luĭ Tagarnata, şi nu era nimenea în lume maĭ fericit de cît el. Şi bine-cuvîntă el pe oamenĭ şi urcîndu-se pe munte, înaintea luĭ Mahadeva, se afundă într'o ferbinte rugăciune.

Aburĭ se rîdicară din pămînt şi se condensară în nor, care acoperi toată înălţimea munteluĭ şi Tagarnata deveni nevăzut.

Treţură anĭ, trecură secole, trecură miĭ de anĭ.

Şi iată că mîna luĭ Tagarnata împrăştie cu un semn norul şi înaintea privirilor luĭ se deschise toată valea Caşmiruluĭ. Privi, şi ţipet de jale se rupse din peptul luĭ; acest ţipet cutremura tot universul, de la adîncimele mării pînă la cele maĭ înalte stele. Lacrimĭ, amar arzătoare, lacrimĭ sbucniau din ochiĭ luĭ şi curgeau pe stîncă.

Văzu că oameniĭ au uitat învăţătura luĭ, că cuvintele iubireĭ le au scrise în cărţĭ, dar spiritul acestor cuvinte e neînţeles pentru dînşiĭ. Din nou ceĭ mîndri şi puternicĭ locuesc în palate de marmură albă. Din nou toate bunurile pămîntuluĭ sînt adunate de eĭ. Din nou se aud plîngerile umiliţilor şi gemetele apăsaţilor—iar marea putere a iubireĭ a secat.

Şi căzu Tagarnata înaintea luĭ Mahadeva şi toate puterile sufletuluĭ şi toată flacăra inimeĭ se vărsară într'o rugăciune, într'un bocet către Mahadeva.

Mută şi nemişcată se întindea azuria boltă a ceruluĭ; viu luminătorul soare se schimbă cu gingaşele stele, stelele apoĭ se stînseră şi din nou după obiceĭ se ivi strălucitorul soare... iar Mahadeva nu ascultă rugăciunile luĭ. Şi se afundă Tagarnata în profundă cugetare şi noriĭ îl acoperiră.

Trecură anĭ, trecură secole, trecură miĭ de anĭ, iar el tot stă, tot gîndeşte cu marea sa minte la fericirea omenească.

Liniştite şi triste lacrimĭ isvorăsc din ochiĭ luĭ, isvorăsc şi se varsă şi într'un mic rîuleţ aleargă în vale.

Vorbesc oameniĭ că cine bea din acest rîuleţ, îşĭ esă din minte şi toată viaţa cerceteză cum ar putea face pe oamenĭ maĭ fericiţĭ. Şi toţĭ rîd de un asemenea om şi repetă: a băut din izvorul îndurăreĭ, s'a îmbătat din lacrimile luĭ Tagarnata.

P. Ţincoca.

UN LĂUTAR

Un lăutar slab, ftisic,
Ne cîntă-un cînt de jale,
Şi'n glasu-ĭ stins e chinul,
Amarul vieţeĭ sale;

Tremurătoare note
Cu'năbuşirĭ de tuse,
Cuvintele luĭ triste,
Privirile luĭ duse,

Zdrobesc fără de milă
O fire simţitoare —
Opriţi-l să maĭ cînte!
O, spectrul luĭ mĕ doare;

Mĕ doare duĭoşia
Din cîntul luĭ de dor,
Mi se deschide rana
De-un blăstămat amor

Plătit cu-atîtea lacrimĭ
Şi anĭ de tinereţĭ —
Opriţi-l să maĭ plîngă
Căcĭ plîng şi eŭ, vedeţĭ....

1898 **Gordon.**

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Se anunţă din Viena că un chimist, Lilienfeld, ar fi obţinut pe o cale non sinteza albumineĭ.

Descoperirea e prea importantă ca să fie primită fără rezerve.

*

Princesa Louise, fiica Regineĭ Victoria, termină zilele acestea o statuie reprezentînd pe bătrîna suverană. Statuia e destinată catedraleĭ din Manchester şi înfăţoşează pe Regina Victoria îmbrăcată cu insignile regale, prezidînd deschiderea Expoziţieĭ operelor de artă care a avut loc la 1857 în acest oraş.

*

La Berlin, a sosit ierĭ jurnalistul rus Rengarten care a făcut înconjurul lumeĭ pe jos, începînd de la 1894, 27 August.

Rengarten maĭ are de urmat drumul pînă la Riga, de unde a plecat, pentru a-şĭ îndeplini călătoria minunată. Ziaristul n'a fost însoţit în tot timpul decît de doĭ cînĭ credincioşĭ.

*

Călătoriile la pol fiind la ordinea zileĭ, un savant escursionist arată în „Journal de Genève" că Andrée a greşit, sperînd că va putea cu ajutorul hulubilor să dee veştĭ despre expediţie. Hulubiĭ, după experienţele făcute în Şviţera, nu pot rezista frigului mare; apoĭ ceĭ maĭ mulţĭ cad victimă păserilor răpitoare înainte de a ajunge la destinaţie.

*

Se comentează mult în presa europeană violenta moţiune trimisă Impăratului Wilhelm II de congresul catolic din Crefeld, în Germania. Cităm un fragment:

„Jefuind pe Sfîntul Părinte de Suveranitatea sa naţională s'a năruit tronul cel maĭ vechiŭ, cel maĭ legitim. Papa e prizonier; nu poate părăsi Vaticanul decît cu pericolul vieţeĭ sale; şeful Bisericeĭ e supusul unuĭ suveran străin, a cărui mînă profană s'a atins de patrimoniul Sfîntuluĭ Petru. Atuncĭ suveranitatea papală nu maĭ este o chestiune italiană, ci universală. Germania şi austria sunt datoare să ajute restabilirea pe tron a Papeĭ. Italia va deveni atuncĭ pentru Germania o aliată maĭ bună, maĭ vrednică decît acum..."

*

Ziarele ruse amintesc că sunt tocmaĭ 60 de anĭ de la întemeiarea primeĭ linĭĭ ferate în Imperiul vecin, sub domnia luĭ Nicolaĭ I.

*

La Frankfurt pe Main s'a serbat a 149-a aniversare a naşteriĭ luĭ Goete. Casa unde s'a născut poietul a fost împodobită cu această ocaziune şi foarte mult vizitată. Se ştie că astă-zĭ casa aceasta e transformată în „Muzeul Goethe."

*

Numărul locuitorilor pe suprafaţa pămîntuluĭ e de aproape un bilion cincĭ sute milioane. Pe fie-care an mor cîte 33 milioane 33 miĭ.

Numărul bărbaţilor şi femeilor este aproape egal şi media durateĭ vieţeĭ e de aproape 33 anĭ.

A patra parte din numărul lor mor înainte de a atinge vrîsta de 15 anĭ.

Din 1000 oamenĭ, unul singur atinge vrîsta de 100 anĭ, din 500 nu maĭ mult de unul ajunge pînă la vrîsta de 80 anĭ; 33,033,000 persoane mor pe fie-care an, cela ce face un total de 91,874 pe zi, 3,720 pe oră, 60 pe minut şi 1 pe secundă.

*

Un învăţat şi-a dat osteneala de a afla de cînd a început a se pune punctul pe *i*, şi iată resultatul cercetărilor sale.

Punerea punctuluĭ asupra luĭ *i*, care nu avea loc în vechea scriere romană, datează din epoca cînd s'a adoptat scrierea aşa zisă gotică, care avea nişte linĭĭ drepte uniforme pentru maĭ multe litere, consoane şi vocale, *u, m, n*. Şi, pentru a nu se face confuziune, s'a pus, maĭ întîĭ, un *accent* asupra luĭ *i*, care accent deveni un *punct* către secolul 16-lea.

*

A apărut „Dicţionar de Muzică" Voce şi Instrumente, Biserică, Concert. Teatru, Compositie şi Istorie. Vol. I de la litera A—D, de d. Titus Cerne, lucrare apărută pentru prima oară în ţara noastră şi pe care o recomandăm cu tot dinadinsul amatorilor.

*

Consiliul municipal din Cahors a adoptat în unanimitate, după raportul d-luĭ Guiraudies, rezoluţiunile următoare luate pentru omagiul căpitanuluĭ Doloncle, de pe vaporul Bourgogne.

1). Punerea uneĭ plăcĭ comemorative la casa unde este născut, strada Augustins.

2). Inlocuirea numeluĭ străzeĭ Augustins prin numele Louis Deloncle.

3). O adresă de respectuoase omagiĭ văduveĭ şi copiilor căpitanuluĭ din partea consiliuluĭ municipal.

*

Intr'un sat din Spania, Vicalvaro, cu ocaziunea uneĭ marĭ serbătorĭ, locuitorii aŭ organizat o luptă cu taurii, la care a luat parte aproape toată tinerimea din localitate. Rezultatul a fost: 28 de rinitĭ.

„Opinia" la Huşĭ

Multe belele aŭ căzut pînă acum pe capul tîrguluĭ nostru, dar pacoste ca acum, de cînd aŭ făcut colectiviştiĭ incursiune în slujbele publice maĭ nu s'a văzut.

Judecaţĭ singurĭ, rogu-vĕ:

Primarul, d. Triandafil, a orînduit pe hamaliĭ comuneĭ să stea cu ciomegile la colţul stradeĭ Sf. Gheorghe şi să aţină calea oamenilor carĭ trec cu carele pe acolo. Pricina acesteĭ porůncĭ căzăceştĭ e că în acea stradă se află casa primaruluĭ şi carele care ar trece pe acolo 'ĭ ar colbăi grădina!

Ear pe strada Sf. Gheorghe se întorc şi vitele de la cireadă—maĭ ales că alt drum nu e. Eĭ bine, seara, cînd se întorc vacile, hamaliĭ primaruluĭ sar cu pariĭ pe ele şi după ce se bat de ridică praful pînă în cer, reuşesc de le pun pe goană înapoĭ. Şi vitele, alungate din oraş, năvălesc în viĭ şi în livezile oamenilor.

Prefectul judeţuluĭ, faimosul doctor Munteanu, a luat o vie cu chirie. Faptul n'ar avea nicĭ o însemnătate aiurea, dar la noĭ e mare pacoste. Pe drumul ce duce la vie, prefectul a pus sergenţĭ de oraş carĭ nu lasă lumea să treacă cu carul pe motiv că drumul e îngust şi prefectul s'ar împedeca cînd s'ar duce la vie!

Vedeţĭ de ce ziceam că la noĭ e pacoste orĭ ce lucru care într'altă parte ar fi normal. Ispravnicul a închiriat o vie şi s'a făcut proprietar pe tot drumul dintre viĭ.

Huşanul.

INFORMAŢII

Din sistemul de măsurĭ luate în vederea alegerilor comunale.

Primăria a hotărît să înfiinţeze, în strada Făineĭ, un noŭ ocol pentru depunerea murdăriilor.

Măsura ar fi lesnicioasă pentru contribuabilĭ, căcĭ n'ar maĭ fi nevoiţĭ să ducă gunoaiele pînă la Bahluiŭ—dar un depozit de gunoaie în centrul oraşuluĭ ar fi un focar de infecţie, şi în loc de înlesnire, primăria ar aduce boale molipsitoare.

N'are noroc d. Tacu cu savantele sale combinaţiĭ electorale.

Ni se spune că la baia comunală privigherea celor însărcinaţĭ cŭ menţinerea regulelor stabilite de regulament e aşa de slabă, încît baia populară a ajuns o adevărată batjocură.

Aceĭ carĭ vin să ia baie, se servesc singurĭ şi abuzează fără nicĭ un control, atît de aburĭ cît şi de duş. Robinetele sunt lăsate mereŭ deschise, şi pe de o parte aburul năvăleşte pînă la sufocare, iar pe de alta apa curge mereŭ pînă ce întră prin cabine. Nime dar absolut nime nu e care să observe lucrul.

Halal administraţie!

Cu toate laudele ce-şĭ daŭ şi frazele sforăitoare ce ziarele oculteĭ cheltuiesc, trîmbiţînd că la alegerile comunale toate grupurile liberale se vor prezenta ca un singur om, se pare, însă că cu lucrul nu merge tocmaĭ aşa că pe rotiţe.

Astfel grupurile disidente aŭ luat întîlnire pe ziua de 1 Septembrie spre a se consfătui asupra atitudineĭ de ţinut faţă cu alegerile comunale. Pînă atuncĭ, ocultiştiĭ pot avea *puţintică răbdare*...

Guvernul englez a invitat pe guvernul romîn să desemneze un ofiţer pentru a asista la marele manevre ale armateĭ engleze, carĭ vor avea loc în luna Septembre.

D. general Iarca, comandantul corpuluĭ IV de armată, care va conduce manevrele de toamnă ale acestuĭ corp, a stabilit tema acestor manevre.

Cele douĕ diviziĭ carĭ vor lupta una contra celeĭ-l'alte vor fi divizia 7, comandată de d. general Gorjan şi divizia 8, comandată de d. general Rasty.

Atacul va porni de la Iaşĭ înspre Roman, unde va avea loc defilarea.

Maĭ mulţĭ ofiţerĭ aĭ mareluĭ stat-major aŭ plecat pentru a studia terenul manevrelor, carĭ vor avea loc între 20 şi 25 Septembrie viitor.

Ziarele din Bucureştĭ scrie că Eugen Vaian, fost ziarist în Capitală, a fost găsit mort, în ziua de 25 August st. n., pe linia ferată, aproape de gara Compertrix între Paris şi Avricourt, lîngă Chalons, 100 km. de Paris.

Primăria oraşuluĭ Craiova e în plin faliment. Pe piaţa oraşuluĭ sunt mandate comunale în suferinţă de peste 400000 leĭ.

Dacă colectiviştiĭ n'aŭ altă calitate, dar gospodarĭ sunt!

Se anunţă din Berlin că ziarul Vorwaerts, *într'un articol de fond, caracterizează propunerea ţaruluĭ ca un truc viclean al diplomaţieĭ ruseştĭ.*

Aceasta din urmă caută să amîe războiul inevitabil cu Anglia, pînă cînd înarmările ruseştĭ, ce se urmează actualmente cu multă energie, vor fi îndeplinite şi sfîrşite.

Enoriaşiĭ bisericeĭ St. Teodor s'aŭ întrunit pentru a patra oară în ziua de 16 August pentru a alege un epitrop. Pentru diferite pretexte alegerea fusese amînată de treĭ orĭ pînă acum. In fine Duminică s'a ales epitrop pe d. Grigorie Ibănescu. Primăria, însă, nu întăreşte alegerea fiind-că noul epitrop nu s'a simţit dator să ceară de vreme bine-cuvîntarea d-luĭ Tacu.

Şi la biserică politică?

Ierĭ pe la oarele 9 jum.. la d. Ioan Harmanda, din strada Semnul, s'a aprins într'o odae maĭ multe haine ce eraŭ puse pe un dulap. Servitoriĭ sărind aŭ stins imediat focul. Nu se ştie cum a putut să se aprindă hainele de pe dulap.

MM. LL. Regele şi Regina vor părăsi pe la finele septămîneĭ viitoare staţiunea balneară din Ragaz, şi vor pleca la Sigmaringen unde vor sta vr'o cincĭ zile.

Maĭ acum vre-o 3 zile, d. Spiru Haret, ministrul cultelor, era să fie bătut în cabinetul săŭ.

Un om oare-care se prezintă la minister şi cere audienţă la ministru. D. Haret îl primeşte, şi îĭ spune că cestiunea sa este tranşată de consiliul permanent al profesorilor, şi că d-sa nu poate să facă nimic contra aceleĭ deciziunĭ.

Individul îĭ spune că se face o nedreptate cu el şi în acelaşĭ timp începe a se apropia de d. Haret cu pumniĭ încleştaţĭ. D. Haret, observînd atitudinea ameninţătoare a individuluĭ, sună clopoţelul.

Imediat a venit înăuntru d. Sihleanu secretarul general, care din întîmplare se afla acolo, şi chemînd uşieriĭ, aŭ pus mîna p individ ca să-l dea afară.

In momentul cînd acel individ era dat afară, a zis către d. Haret:

— Imĭ pare răŭ că n'am putut măcar să-ţĭ daŭ o palmă.

D. Rosetti Solescu, ministru nostru la Petersburg, a depus o coroană pe monumentul luĭ Alexandru al II-lea, în prezenţa coloneluluĭ Rosnovanu, fost preşedinte al Camereĭ deputaţilor.

Nenorocirea din com. Buzenĭ

In comuna Buzenĭ, judeţul Botoşanĭ, s'a întîmplat acum treĭ zile o mare nenorocire. Preutul aceluĭ sat, părintele Apostiu, plecă la Botoşanĭ împreună cu soţia şi o copilă maĭ mare. Pe una, Virginia, în vrîstă de 5 anĭ, o lăsă acasă cu o femee ce spala rufele. In ogradă ferbea un cazan cu apă pentru rufe; copila se jucă cît-va timp prin ogradă, apoĭ se duse la cazan şi suindu-se pe un scaunuş ce era alăturĭ, căzu în cazan. După 4 ceasurĭ, întorcîndu-se preotul din Botoşanĭ şi căutînd copila, o găsi în cazan, moartă şi descompusă deja. Mama copileĭ, sdrobită de durere, a fost transportată într'o stare desperată la spitalul din Botoşanĭ, iar copila cea maĭ mare a surzit de groază.

S'aŭ arestat Lipa Smilovicĭ şi Riven Grinberg, complicĭ în furtul de la biericĭ.

La secţia III s'a arestat evreul Aron Lupu Caizer, autorul furtuluĭ din strada Broscăriei şi altele multe.

Pe la sfîrşitul luneĭ curente, vor avea loc în grădina Copoŭ, douĕ serate veneţiane. Jumătate din produsul acestor serate se va da săracilor iar jumătate d-luĭ I. Popa Gheorghiu, organizatorul lor.

Primăria 'şi a dat consimţimîntul pentru aceste petrecerĭ.

PATERNITATE

NUVELĂ 10)

de

ADELE SCHREIBER

Şi totuşĭ nu putea să înăbuşe îndoiala! Ce?— El a crescut copilul acestuĭ palavragiu mizerabil, odrasla uneĭ femeĭ perdute şi a uneĭ stîrpiturĭ laşe! Cum, a trăit, muncit şi adus jertfe pentru o nălucă a închipuireĭ sale! Oare nu ieste nicĭ un mijloc de a afla adevĕrul? Oare glasul sîngeluĭ nu-ĭ putea da răspuns—grozavă şi nepătrunsă taină a paternităţeĭ!

Pentru-ce n'a dăruit natura fie-căruĭ tată un semn comun după care să recunoască urmaşiĭ sîngeluĭ seu şi să înlăture ori-ce amăgire? Asemănărĭ înşelătoare, ochĭ negriĭ, bucle blonde, forma şi tăetura feţeĭ, cît de lesne puteţĭ minţi; şi dacă el n'ar avea nicĭ o parte în băiet, ar putea oare să-l îndepărteze de la iel, ar putea să-l alunge pe acela, care a devenit centrul simţireĭ, gîndireĭ şi activităţeĭ sale?

Destăinuirea acea grozavă îl înmărmuri, şi lipsit de putere îşĭ pironi privirea îndelung—îndelung.....

«Domnul nu se află bine, să chem pe doctor?»

Bătrînul şi credinciosul servitor stătea înaintea luĭ Guido şi'l privea cu îngrijire şi supunere.

„Nu, să remiĭ aicĭ Friedrich, dă-mĭ un pahar cu apă proaspătă şi cînd fie—cînd Adolf va veni de la şcoală să-l trimeţĭ la mine. . . . . .

Uşa fu deschisă cu sgomot; paşĭ grăbiţĭ, riset vesel şi o voace sonoră de copil. Un copil cu bucle blonde întră repede, aruncă legătura cu cărţĭ pe masă şi cuprinse în braţe pe barbatul adîncit în gîndurĭ.

«Eĭ, tătuţă; mergem la primblare?»

«Nu!»

«Ah, tată, închipui-ţĭ, astă-zĭ ni s'a dat notele, am numaĭ note bune, sînt cel maĭ bun din clasă, cel maĭ tînăr şi cel dintîiŭ; să vezĭ cum se scîrbesc alţĭ copiĭ maĭ marĭ.

«Dar tată, de ce nu spuĭ nimică? Nu te bucurĭ?» Guido remase posomorît şi se ferea de a privi băietul.

Nu răsuna oare în gura băieteluĭ îngînfarea de palavragiu a luĭ Theodor, şi nu se făleşte iel cu succesele ca şi acela cu avuţiile sale? Insă-şĭ voacea n'are iea o asemănare?—Işĭ rădică privirea, cercetătoase şi neîncrezetoare asupra băieteluĭ 'şĭ îndreptă ochiĭ spre iel; nu iera aceasta gura luĭ Teodor, buzele luĭ pline, care îl făcea altă dată din el un flăcău atît de seducător, şi nu iera obiceiul luĭ Theodor, cînd iera nedumerit, ca să-şĭ mănînce unghiile, ca şi copilul acuma?

Va urma

Liceul noŭ de Domnişoare

DIN IAŞI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucţiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de şcoală profesională.
Curs de Conservator pentru piano şi pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ

Inscrierile încep la 20 August şi se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcţiuneĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresá la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Tipografia „Opinia" Iaşi.—Pregătiri de curs primar. Director Ioan La Rache No. 15 Strada Muselor

Cota oficială

Constanţa 19 August 1898.

Orz 1200 hect. leĭ 4.20. In 1500 hect. leĭ 12.10. Rapiţa selbatică 1000 hect. leĭ 6. Grîu arnăut 200 hect. leĭ 9.50. Meiŭ 300 hect. leĭ 4.10. Secară 250 bect. leĭ 6.20. Ovăz 300 hect. leĭ 5.10. Fasola 200 hect. leĭ 1.

Toate în oraş la magasie.

Ancheta asupra catastrofeĭ din Lisieux

D. Tillaye, ministrul lucrărilor publice din Franţa, a adresat coleguluĭ săŭ de la justiţie o cerere de dare în judecată contra companieĭ de est de drum de fer pentru neobservarea prescripţiilor articoluluĭ 59 al ordonanţeĭ de la 15 Noembrie 1846.

Contrariŭ acesteĭ ordonanţe, compania de est n'a inştiinţat *imediat* de accident nicĭ pe comisarul de supraveghere administrativă din Lisieux, nicĭ autorităţile locale, nicĭ pe prefect, nicĭ pe ingineriĭ de control.

Instrucţia asupra acestuĭ punct este deosebită de aceea ce este în curs pentru a determina cauzele şi responzabilităţile accidentuluĭ de la Lisieux.

Aceasta se face în străinătate, pe cînd la noĭ, accidentul de la Zorleni a rămas poveste din istoria antică.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA IX

Mult stimată Doamnă !

III. Locuinţa, patul, somnul copiluluĭ

(Urmare)

Diferitele organe carĭ compun organizmul ostenesc prin împlinirea funcţiunilor lor şi aŭ necesitate de un repaus pentru a se reconforta. Acest repaus îl găsesc organele în timpul somnuluĭ, căcĭ organizmul cade în timpul somnuluĭ într'un fel de letargie şi toate funcţiunile se reduc la un minim absolut necesar, adică se reproduc numaĭ aşa numitele funcţiunĭ inconştiente. Sistemul nervos încetează de a îndemna musculatura la lucru, musculiĭ se odihnesc, etc. Organizmul profitînd de acest repaus, consumă 24% maĭ puţin oxigen de cît în starea trează şi degajează maĭ puţin acid carbonic, cu un cuvînt organizmul se odihneşte şi face economie de material.

Somnul e pentru copil de o însemnătate şi maĭ mare de cît pentru omul adult, fiind că toate funcţiunile vitale se reproduc la copil cu o maĭ mare vioiciune, consumarea şi preschimbarea de materiĭ este maĭ mare, copilul se epuizează decĭ maĭ mult şi are necesitate de un quant maĭ mare de somn pentru a se reconforta. Şi în adevăr dacă lăsăm un copil sănătos şi normal dezvoltat în voia luĭ cu scop de a vedea cum îşĭ îndestulează el necesitatea de a dormi, videm că un copil nou născut doarme într'una cînd nu suge, cam pe la a treia sau a patra săptămînă începe a rămîne treaz cîte un sfert de ceas după fie-care alaptare, pe la a 7—8 săptămînĭ cîte o jumătate ceas, pe la luna a cincea cîte un ceas şi maĭ mult. Scurtarea timpuluĭ de somn continuă cu cît înaintează copilul în vrîstă. La vrîsta de 2—3 anĭ doarme 10—12 ceasurĭ noaptea şi 2—3 ceasurĭ ziua; maĭ tîrziu dispare necesitatea de a dormi ziua şi în acelaşĭ timp se scurtează şi timpul somnuluĭ de noapte.

Un copil de 7 anĭ doarme numaĭ 10—10 şi jum. ceasurĭ noaptea.

Un copil de 10 anĭ doarme numaĭ 9 jum., pînă la 10 ceasurĭ noaptea.

Un copil de 12 anĭ doarme numaĭ 9 ceasurĭ noaptea.

Un copil de 14 anĭ doarme numaĭ 8 şi jum., ceasurĭ noaptea.

Aceste noţiunĭ sunt copiate după manifestaţiunea naturală a somnuluĭ unuĭ copil sănătos şi normal desvoltat. Ele trebue să fie călăuza noastră la fixarea orelor de somn care trebue să acordăm unuĭ copil. Experienţa ne învaţă că somnul insuficient produce după un oare care timp la copilul cel maĭ robust, cel maĭ sănătos,, o stare de moliciune, de tristeţă, de iritaţiune nervoasă îngrijitoare.

Friedlander a stabilit, după un studiu foarte întins, următoarea normă pentru somnul copiilor de la 7 anĭ în sus.

Un copil de 7 anĭ trebue să doarmă 9—10 ceasurĭ.

Un copil de 8 anĭ trebue să doarmă 9 ceasurĭ.

Un copil de 9 anĭ trebue să doarmă 9 ceasurĭ.

Un copil de 10 anĭ trebue să doarmă 8—9 ceasurĭ.

Un copil de 11 anĭ trebue să doarmă 8 ceasurĭ.

Un copil de 12 anĭ trebue să doarmă 8 ceasurĭ.

Un copil de 13 anĭ trebue să doarmă 8 ceasurĭ.

Un copil de 14 anĭ trebue să doarmă 7 ceasurĭ.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

Telegramele Străinătăţeĭ

Conferinţa de pace la Copenhaga.— Dezarmarea propusă d'acum 10 anĭ.

O depeşă din Londra spune că ziarul *Daily News* anunţă din Copenhaga cum că conferinţa pentru dezarmarea generală se va ţinea acolo. Ea a fost propusă de acum zece anĭ, la 1888, de împăratul Rusieĭ Alexandru III şi de împăratul Germanieĭ Frederic, însă din cauza resentimentelor Franciei în privinţa Alsacieĭ şi Lorenei, ideea a fost părăsită.

Viena, 19 August.

Împăratul Germanieĭ primeşte dezarmarea.

Din Hamburg se depeşează că ziarul *Hamburgische Corespondent* publică următoarea telegramă originală din Petersburg: «In urma uneĭ schimbărĭ de vederĭ între împăratul Wilhelm II al Germanieĭ şi ţarul Nicolae II, asupra stabilireĭ uneĭ stărĭ durabile de pace, s'a constatat că dorinţele amînduror monarhilor sunt aceleaşĭ».

Francezii cer o declaraţie a împăratuluĭ Germanieĭ.

Se depeşează din Berlin că ziarul *Berliner Localanzeiger* anunţă din Paris cum că ducele de Broglie, generalul Barall şi maĭ mulţĭ foştĭ miniştri republicanĭ aŭ declarat că, în faţa manifestuluĭ ţaruluĭ, Franţa va lua poziţiune numaĭ atunci cînd împăratul Germanieĭ va face o declaraţiune identică în această privinţă.

Presa franceză şi propunerea Rusieĭ. Scăderile la bursă din cauza manifestuluĭ Rusieĭ.

Ziarul *Temps* şi alte ziare oficioase aduc noĭ observaţiĭ pentru a arăta greutăţile isbînzeĭ conferinţeĭ pentru dezarmare.

— Ziarul *Débats* zice că manifestul Rusieĭ pentru dezarmare nu poate să provoace entusiasmul popoarelor de cît după ce se vor face revendicările la carĭ aŭ drept diferite state.

— La bursa din Paris a fost o scădere generală a valorilor din cauza ştireĭ că Franţa n'a fost consultată de Rusia înainte ca aceasta să dea circulara pentru dezarmare.

— Deputatul Mirman va interpela pe Brisson, în privinţa circulăreĭ ruseştĭ în scop ca ministrul să poată răspuunde oficial, iar camera să hotărască.

Paris 19 August.

Arestarea colonelului Henry

Locotenentul-colonel Henry, şeful biurouluĭ de informaţiunĭ de la ministerul de războĭ, a fost arestat.

Aceasta a produs o sensaţie enormă.

In faimosul discurs, pe care ministrul de războiŭ Cavaignac l'a ţinut la Cameră, a comunicat următoarea scrisoare spunînd că ea a fost adresată în 1896 de un ataşat străin unuia din colegiĭ săĭ. Această scrisoare a căzut în mîinile serviciuluĭ de informaţiunĭ.

Iată ce spune scrisoarea pe care a citit-o ministrul de rĕsboĭ :

«Un deputat va interpela asupra afacereĭ Dreyfus şi voĭ spune că nicĭ odată n'am avut relaţiunĭ cu această canalie de Dreyfus.

«Dacă veĭ fi întrebat, spune tot aşa.

«Nimenĭ nu trebue să ştie ceea ce s'a petrecut cu el.»

In zilele trecute, în urma plîngereĭ colonelului Picquart şi a afirmăreĭ luĭ Jaures că această scrisoare şi altele sunt false, Cavaignac, ministrul de rĕzboiŭ, a făcut o anchetă minuţioasă şi a vizitat chiar pe Picquart în închisoare şi a recunoscut că scrisoarea era falşă.

Colonelul Henry, chemat ierĭ în cabinetul luĭ Cavaignac în faţa maĭ multor ofiţerĭ, a mărturisit că el a falsificat scrisoarea spunînd că a voit prin asta să termine odată scandalul cu această afacere.

Colonelul Henry a fost imediat condus la închisoare în fortul Mont-Valerien şi va trece în curînd în faţa unuĭ consiliŭ de războiŭ.

Cerere de revizuirea procesuluĭ

Ziarele *Siècle* şi *Aurore* cer punerea în libertate a colonelului Picquart şi afirmă că în curînd se va face revizuirea procesuluĭ Dreytus.

Circulă svonul că se vor maĭ face şi alte arestărĭ.

ULTIME INFORMAŢIU

Intre trupele de infanterie din Bacău şi Botoşanĭ bîntue cu furie tifosul. Aceasta se datoreşte munceĭ escesive la care sunt supuşĭ soldaţiĭ, căcĭ nime nu se 'ngrijeşte a face un program general şi uniform pentru instrucţia trupelor după cum e în Austria. La noĭ fie-care şef de regiment îşĭ face programul cum îl ajunge capul.

Cerem ca ministerul să ia măsurĭ spre a nu se întinde rĕul.

Escursiunea Prinţuluĭ Ferdinand

De la un corespondent al eĭ din Ciineni, *Tribuna* din Sibiŭ primeşte următoarea relaţie :

Astă-zĭ, la 5/27 a. c. Prinţul Ferdinand, în excursiile ce le face prin munţĭ, a ajuns şi la noĭ. Sosirea Prinţuluĭ a fost o adevĕrată sĕrbătoare. Satul întreg era decorat cu stindarde tricolore şi casele eraŭ pavoasate şi împodobite cu ramurĭ verzĭ. Prinţul a luat masa şi 'şĭ-a continuat maĭ departe calea spre graniţă, pentru a privi lucrarea drumuluĭ de fer, care e în decurgere, precum şi pentru a inspecta poziţia strategică a loculuĭ. Drumul Prinţuluĭ a fost o adevĕrată cale triumfală. Salvele-'i anunţaŭ sosirea şi entusiastul «Ura» al poporuluĭ îl însoţea pretutindenĭ. Spre seară Prinţul s'a reîntors la Călimăneştĭ.

D. L. Tărăbuţă, student şi membru în comitetul Ligeĭ culturale, s'a întors din judeţul Covurluiŭ unde, prin îndemn şi stăruinţă, a reuşit să înfiinţeze case de economiĭ şi imprumut în patru comune rurale.

Iniţiativa luată de d. Tărăbuţă ar fi de dorit să găsească cît maĭ mulţĭ imitatorĭ.

Consfătuirea de la Predeal

Marţĭ seara, zice Epoca, *s'a ţinut la Predeal o mică consfătuire ocultistă între d-niĭ Gogu Cantacuzino, G. D. Palladi, Carada, C. Nacu şi M. Ferechide asupra viitoareĭ campaniĭ electorale.*

Deşi se simte încă destul de slab, totuşĭ d. Gogu Cantacuzino s'a angajat a dirigia o parte a campanieĭ electorale, lăsînd numaĭ Capitala exclusiv pe seama d-luĭ Palladi, căruia i-a dat şi cîteva instrucţiunĭ.

D. Gogu Cantacuzino a maĭ adăogat că în interesul campanieĭ, va trebui să se facă marĭ mişcărĭ nu numaĭ în personalul administrativ, ci şi în personalul administraţiilor financiare, precum şi în magistratură.

In consecinţă, s'a hotărît ca în Septembrie să se stabilească tabloul mişcărilor în magistratură, în administraţie şi în finance. Aceste tablourĭ să se stabilească în comună înţălegere cu d-niĭ Sturdza, Ferechide, G. Palladi şi Gogu Cantacuzino.

***

S'a discutat şi necesitatea uneĭ remanierĭ ministeriale, dar fără nicĭ un rezultat, de oare-ce ocultiştiĭ speră în desbinarea drapeliştilor, cînd apoĭ vor putea profita ca să remanieze guvernul, cu un element drapelist şi cu un protegiat al d-luĭ Stătescu, probabil cu d. Stelian.

Incă o notă, pentru caracterizarea regimuluĭ, de la Constanţa

Casieria generală — ne spune ziarul *Constanţa* — era debitată cu 36.000 leĭ pentru piatra extrasă de întreprinzătorul portuluĭ. Ministerul lucrărilor publice trimite o ordonanţă de plată pentru această sumă. Casieria, în loc să taie recipisă pentru această sumă, spre a se scădea de acest debit, şterge debitul din scriptele sale şi debitează cu această sumă pe perceptorul circumscripţieĭ Palaz, căruia îĭ trimite ordonanţa spre a o încasa şi a beneficia dînsul de remiza 5 la sută.

Ast-fel tesaurul este uşurat cu 1800 de leĭ, ce intră în punga perceptoluluĭ.

Cine o fi protejînd aşa de bine pe norocosul perceptor, care pentru o cursă pînă la port, cîştigă 1800 leĭ ?

Conferinţele Didactice

Şedinţa de la 19 August

orele 8—11

D. Dimitriu a vorbit despre modul cum trebue tratată istoria în şcoalele de fete.

D. Rîpeanu despre unirea principatelor, insistînd maĭ mult asupra împrejurărilor şi a munceĭ depusă de generaţiunea de la 1848 pentru unire, —(*orĭ să ştie că dacă Napoleon al III nu era inspirat de sentimentul emancipăriĭ naţionalităţilor, unirea nu se putea face cu tot sbuciumul patrioţilor. N. R.*).

D. Ionescu vorbeşte despre independenţa Romînă insistînd mult asupra cauzelor carĭ au făcut să izbucnească rezbelul de la 1877.

D-ra Stahi arată cauza pentru care a isbucnit revoluţia de la 1821 şi cu o dicţiune precisă şi clară descrie toate peripeţiile acesteĭ mişcări scoţînd în relief persoanele carĭ au participat la aceasta.

D. Ropală, făcînd rezumatul, ajunge la concluziunea că epoca fanarioţilor a contribuit mult la respîndirea cultureĭ şi că Tudor nu era lipsit de intenţiunea de a se proclama domn în locul celuĭ din urmă domn fanariot. Noĭ vom zice că fanarioţiĭ au conrupt cu desăvîrşire caracterele, nimicînd cu totul sentimentul naţional.

Şedinţa de la 3—6

In două secţiunĭ se face desenul, iar celelalte secţiunĭ reunite fac lecţiunĭ practice.

D. Miron explică copilelor bătălia de la Racova insistînd asupra tacticeĭ întrebuinţată de Stefan cel Mare în rezboiu ; procedeul e bun, dar i se face critică că prea abuzează de multe vorbe străine şi pe care le-a lasat neexplicate elevelor. După aceasta se naşte o discuţie între maĭ mulţĭ membriĭ, dacă trebue ca şi la predarea Istorieĭ în clasa IV, e de necesitate a se stabili orĭ nu unităţile metodice şi dacă ascultarea elevilor să se facă în mod euristic sau narativ.

Părerile sunt împărţite, uniĭ susţin modul euristic, alţiĭ cel narativ.

Secţia IV

D. Sachelarie Gheorghe, în secţia IV, vorbeşte despre intemeiarea principatelor şi continuă pe scurt, pînă la 1821.

D-sa face harta Dacieĭ pe tablă şi apoĭ vorbeşte întrînd în materie.

D-sa începe de la casa părintească, cătun, sat ducîndu-l din inducţie în inducţie pînă la ţara romînească. După care intră în materia ce şi-a propus să trateze.

D. Gavrilescu cere cuvîntul şi respunde d-luĭ Sachelarie că dacă ţara noastră n'a căzut sub stăpînirea vrăjmaşilor Ungurĭ, Ruşĭ, etc. aceasta nu se datoreşte Turcilor ci numaĭ vitejieĭ strămoşilor noştri ; prin urmare protestă contra celor amintite în treacăt de d. Sachelarie.

D. Arbore, preşedintele secţieĭ, respunde d-luĭ Gavrilescu cum a înţăles pe d. Sachelarie, şi anume : că dacă n'ar fi fost o Turcie cu mîndria lor proprie de a se mulţumi cu un mic tribut, poate de mult eram cotropiţĭ de alţĭ vecinĭ carĭ nu doreau de cît să pună stăpînire pe pămîntul nostru şi pe noĭ, dar aşa, ceĭ ce aveaŭ această poftă nu îndrăzneaŭ să facă aceasta din cauza că ştiaŭ că, voind să se lovească cu Romînĭ, trebue să se lovească şi cu Turciĭ, carĭ eraŭ un popor meşter în răsboaie şi puternic, aşa că dacă n'ar fi fost un popor ca Turcu cu care să avem tractate aşa de avantajoase, cu respectarea moravurilor şi a religieĭ noastre, poate astă-zĭ nu maĭ era un stat romîn devenit independent ci am fi fost saŭ sub Ungurĭ saŭ sub Ruşĭ.

După acestea cere cuvîntul d-ra Costache, institutoare în Măcin, care vorbeşte despre metoda în Istorie, în general. D-sa tratează chestia foarte bine şi cu destulă abilitate, susţinînd că să nu se insiste atît de mult cu copiĭ asupra *datelor* ci să ne mulţumim numaĭ cu datele maĭ însemnate. D-sa maĭ arată cum ar trebui tratată o lecţie de *legendă* care în general aŭ un cuprins istoric.

Greva inspectorilor de poliţie

Citim în *Dreptatea*.

O văzurăm şi pe asta !

Cum am spus la ediţia de dimineaţă, inspectoriĭ de poliţie s'aŭ pus în grevă împotriva directoruluĭ prefectureĭ d-l Mimy.

Faptul acesta e comentat de toţĭ bucureştenii şi atît prefectul cît şi ministrul de interne carĭ nu pun capăt acestuĭ dezgustător scandal, sînt blamaţĭ aşa cum merită.

Prefectul poliţieĭ e atît de strasnic şi atît de bine se pricepe să aplaneze scandalul în cît de cînd a izbucnit această grevă nu maĭ dă pe la prefectură.

Pînă acum prefectul nu s'a pronunţat nicĭ într'un fel asupra greveĭ, dar în mod tacit pare a încuraja pe greviştĭ de oare-ce d. Leca are un dinte împotriva directoruluĭ care a fost numit în acel post fără ştirea d-sale.

Ministrul de interne iarăşĭ nu e în stare să aplaneze scandalul şi prin faptul că nu intervine pentru a stabili ordinea în poliţie încurajează pe ceĭ anarhicĭ.

***

Supărarea inspectorilor a izbucnit cu arestarea unuĭ muscal.

Inspectorul care ordonase această arestare a dat ordin ca muscalul să fie ţinut în arest de dimineaţă pînă la 5 seara cînd va veni în persoană să facă ancheta.

La oara 11 din aceiaşĭ zi, inspectorul a fost la poliţie dar se vede că a uitat de muscal.

D. Mimy a dat drumul arestatuluĭ găsind că faptul de care e invinuit--o pretinsă insultă a unuĭ comisar—nu merită o arestare prevenitivă.

Apoĭ dînd drumul muscaluluĭ din arest, d. Mimy a satisfăcut şi pe d. M. Deşliu şi inspectoriĭ sînt supăraţĭ şi de acest fapt căcĭ d. Deşliu e conservator şi prin urmare nu trebue să se bucure de atîta trecere,—zic eĭ.

***

Supărarea inspectorilor greviştĭ pe directorul poliţieĭ e veche ; ea datează cu o săptămînă după numirea d-luĭ Mimy în acest post.

D. Mimy, a fost procuror general, cu o cultură deosebită, cinstit şi modest pînă la exces, a primit postul de director numaĭ în speranţă că o se poată introduce oare-care reforme absolut necesare în actuala organizaţie a poliţieĭ.

După ce a intrat în slujbă, a rămas uimit de cele ce a constatat că se petrec la prefectură, căcĭ a văzut fapte carĭ treceau peste aşteptările celuĭ maĭ teribil pesimist.

D. Mimy a început să recomande inspectorilor schimbarea a o sumă de moravurĭ şi treptat a început să le taie din unghiĭ.

Greviştiĭ de astă-zĭ s'aŭ supărat grozav şi aŭ întrerupt orĭ-ce relaţiĭ cu d. Mimy. Nu-ĭ maĭ dădeaŭ nicĭ bună-ziua şi refuzaŭ să îndeplinească chiar acte de serviciŭ.

Prefectul, care era în curent cu începutul stăreĭ de anarhie, o tolera şi rezultatul se vede astă-zĭ. Şi cum prefectul n'a fost capabil să pună capăt anarhieĭ, de la început, cu atît maĭ mult nu e capabil să-ĭ pună astă-zĭ capăt, cînd anarchia şi destrăbălarea s'a întins şi s'a înrădăcinat.

AVIS

Aduc la cunoştinţa generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic şi real», 162 calea Moşilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucţiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic şi real"
G. ARGHIRESCU

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Boiteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

Institutul liceal de domnişoare din Iaşĭ

In acest institut cursurile reîncep la 1 Septembrie. Se atrage atenţiunea onor. părinţĭ asupra ultimuluĭ regulament şcolar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.
Chemările acasă prin o carte poştală.

Biuroul Agenţieĭ Generale a Societăţeĭ de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—
Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitri
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condiţiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum şi aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun şi sigur se poate dovedi prin acte.

Informaţiune strada Păcurar 105

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ şi magazinuluĭ de
ARTICOLE DE VOIAJIU
8, Strada Sărindar, 8
în casa proprie
aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, şi în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker şi caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

D-na E. Olinchieviciĭ-Zuhr

DENTISTE
Iaşĭ. Strada Golieĭ 42
Intorcêndu-se din străinătate 'şĭ-a reluat ocupaţiunile eĭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Vînzare

Casele situate în Botoşanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condiţiunĭ favorabile şi predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ştefan cel Mare No. 90.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principalĭ colaboratorĭ pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersuluĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FBRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă eurăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** înving orĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că întrind în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întâĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ remînea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iaşĭ—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 90 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SIMBATA 22 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numarul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV 20 b. linia
„ „ „ III 40 „ „
Inserţiile şi reclamele 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Anarhia de la poliţia Capitaleĭ

Avortul d-luĭ Tacu

Aşa trec toate pe lumea asta.

Reputaţia de mare elector a d-luĭ Mîrzescu, şi faima d-luĭ Tacu de om isteţ şi viclean se spulberară la cea dintîiŭ dificultate. Avocatul luĭ Kotzebue vĕzu vestejindu-i-se în douĕ-zecĭ şi patru de ceasurĭ laurii căpătaţĭ într'o serie nesfîrşită de superbe succese – iar primarul de vacanţă îngenunchiă docil şi smerit în faţa măcelarilor.

E o lecţiune pe care ar trebui s'o reţie oameniĭ trufaşĭ.

D. Mîrzescu, mortificat de izbînda conservatorilor la alegerea de la 9 Maiŭ, s'a şters şi s'a retras să geamă rănit sub cortu-ĭ de eroŭ învins.

D. Tacu, însă, maĭ puţin susceptibil dar maĭ încrezător în roadele şiretlicului sĕŭ grosolan, nu s'a dat bătut ci a încercat să se reabiliteze printr'o stratagemă.

Scăzînd preţul cărneĭ, administraţia comunală îşĭ asigura recunoştinţa opinieĭ publice pentru alegerile comunale—şi obţinîndu-se acest succes în timpul vacanţeĭ, cînd primul ajutor e atot puternic, meritul ar fi revenit excluziv d-luĭ Tacu.

Combinaţia era excelentă, de şi egoistă, dar avea cusurul că nu se sprijinea pe date reale. Chestiunea cărneĭ e o problemă complicată a căreĭ dezlegare cere multe condiţiĭ —în prima linie cinste şi bună credinţă din partea comuneĭ. D. Tacu, însă, a socotit că stingînd luminările şi gonind pe măcelarĭ din abatoriŭ, poate sĕvîrşi o operaţie economică a căreĭ isbîndă aparentă să fie trîmbiţată cu ditirambice imnurĭ de presa secretă.

Şi d. Tacu s'a înşelat– cum era şi de prevĕzut.

Dar faptul că încercarea primuluĭ ajutor a avortat, n'ar fi păgubitor de cît pentru amorul seŭ propriŭ şi pentru ale sale înalte combinaţiĭ electorale; ceea ce e condamnabil în această experienţă, sunt consecinţele insuccesuluĭ, consecinţe carĭ se traduc printr'o sarcină nouă şi strivitoare asupra populaţiuneĭ sărace.

Primul ajutor de primar a scumpit preţul cărneĭ în loc să'l ieftenească —acesta e rezultatul concret al savanteĭ operaţiunĭ a administraţieĭ comunale.

Cumpărînd vitele fără să cunoască amănuntele meserieĭ, şi tăindu-le fără să ţie samă de atîtea împrejurărĭ carĭ influenţează direct saŭ indirect asupra preţuluĭ, d. Tacu a fost silit să vîndă carnea în abatoriŭ cu cîte-va centime maĭ scump de cum o vindeaŭ măcelariĭ. Şi ca să ajungă la acest preţ, administraţia a oprit concurenţa interzicînd casapilor de a tăia şi eĭ în acelaşĭ timp, şi s'a sustras, firește, de la taxele comunale pe carĭ le plătesc măcelariĭ.

Acum eşecul primărieĭ face normă pentru casapĭ. De la încercarea nenorocită a d-luĭ Tacu, carnea se vinde permanent cu 70 de banĭ kilogramul în piaţă, de unde înainte se vindea cu 65 saŭ cel mult cu 68 de banĭ—şi sunt tendinţe de urcare, pentru că, văzîndu-se neputinţa primărieĭ, casapiĭ aŭ început să vîndă carnea în abatoriŭ cu 66 şi 68 de banĭ. Dacă la acest preţ exorbitant se adaugă profitul legitim al truncherilor, se ajunge la preţul de 80 banĭ pentru chilogramul de carne într'o perioadă de timp cînd vitele sunt ieftine.

Şi acum remediŭ nu maĭ e. Căcĭ pe de o parte comuna 'şĭ a epuizat mijloacele de constrîngere, iar pe de altă parte măcelariĭ sunt în regulă urmînd preţul statornicit de către chiar administraţia comunală.

Intr'adevĕr, raţionamentul casapilor, orĭ cît de îngreunător e pentru populaţiunea nevoiaşă, e logic şi sănătos în aparenţă. Căcĭ, zice măcelarul, dacă primăria vinde cu 55 de banĭ în abatoriŭ, ea, care nu plăteşte nicĭ o taxă comunală, cum să nu vindem cu 65 de banĭ noĭ, carĭ suntem sugrumaţĭ de angaralele impuse de primărie? Şi afară de aceasta, adaugă măcelariĭ, dacă primăria, care face specula cu baniĭ publicĭ, nu poate vinde maĭ jos de cît 55 banĭ chilogramul, putem vinde noĭ fără 65, noĭ carĭ trebue să adăogăm la preţul cărneĭ şi procentele capitaluluĭ angajat? Şi dacă noĭ, în abatoriŭ, vindem cu 65 de banĭ chilogramul, încheiă măcelariĭ, truncherii, carĭ trebue să adauge preţul munciĭ lor, pot eĭ vinde maĭ ieftin de cît 75 cel puţin?

Şi dreptatea pare a fi de partea casapilor.

Iată ce monstru a eşit din combinaţiile adîncĭ ale adîncului ajutor de primar, combinaţiĭ despre carĭ naiviĭ noştri confraţĭ de la *Drapelul* ziceaŭ ierĭ că constituesc o adevĕrată binefacere pentru populaţiunea săracă a Iaşuluĭ.

Incă o binefacere ca aceasta şi vom fi siliţĭ să suprimăm raţiunea de carne şi poate să micşorăm şi pe cea de pîine.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Cărţĭ poştale. — In căutarea „subiectuluĭ" pentru ziua de astă-zĭ... Nimic, nimica sub soare.,

Iată curierul de dimineaţă, în pragul săliĭ de redacţie. La el e speranţa, de la el vine, poate, mîntuirea. Şi din mormanul de gazete ce a trîntit pe masă, lunecă încet, sfiicioase, delicate cărţĭ poştale, maĭ multe la număr, risipindu-se înaintea ochilor ca un vînt răcoritor ce ce vesteşte de la orizon.

Sunt cărţĭ poştale trimise cîte vre-unuia din noĭ, orĭ „gazeteĭ" în comun, de către prietenĭ saŭ devotaţĭ colaboratorĭ. De departe, foarte de departe vin maĭ toate, dar dintr'acelaşĭ loc cu toatele. Ele poartă imaginĭ superbe în culorĭ variate: pasagiĭ sublime din munţĭ, regiunĭ împrejmuite de lacurĭ, culmĭ acoperite de veciniс omăt, lună plină răsărind de asupra codrilor de brazĭ, cascade prăbuşindu-se din înălţimĭ vertiginoase,—atîtea elemente ce alcătuesc panorama adorabilă a naturiĭ, în părţile locuite de oamenĭ fericiţĭ.

In deobştie, cărţile acelea nu cuprind nimic scris de mîna trimiţătoruluĭ; cîte-o glumă, cîte-o parodie, cîte un vers, doară, menit să trezească şi maĭ mult senzaţia de regret a acelora carĭ rămînem loculuĭ. Ce-ar putea cine-va să scrie alăturĭ de splendide imaginĭ.

Căcĭ e într'adevăr o teribilă eloquenţă în micile cărţĭ poştale pe care poşta drumuluĭ de fier le poartă preste miĭ şi miĭ de chilometri, preste munţĭ şi preste ape, de asupra întinderilor goale, ca să puie în legătură două simpatiĭ depărtate una de alta. Şi mica imagine colorată îţĭ transmite, cu o febrilă intensitate, impresia grandiosuluĭ de care eştĭ atît de înstăinat şi atît de dorit; ea îţĭ aduce vie şi fermecătoare aroma florilor exotice ce cresc pe îngheţate înălţimĭ; îţĭ deschide larg poarta imaginaţieĭ zburdalnice către alte orizonurĭ. Şi cugeţĭ cu regret că, poate, cerneala cu care ţi s'a scris salutarea e fabricată cu apa celor maĭ măreţe lacurĭ şviţeriane; că pana de lemn e tăiată din trunchiul vre-unuĭ brad falnic din Alpĭ şi că în timp ce tu meditezĭ cu degetele înţepenite pe leneşul condeiŭ, acel care ţi-a trimes glumeaţa ilustraţie pătrată, înţepeneşte de frig pe piscul unuĭ munte unde zăpada tronează în anotimpul marilor căldurĭ.

EXTERNE

„I stati uniti d'Europa"

Acum cîţĭ va anĭ bătrînul politician al Italieĭ, Crispi, *lansă, prin mijlocirea unuĭ ziarist englez, formula aceasta care maĭ de mult fusese enunţată de cugetătorĭ şĭ visătorĭ politicĭ ca Mazzini, Victor Hugo şi alţiĭ. Intemeiarea uneĭ alianţe generale a Statelor europene fu considerată de multe orĭ ca o necesitate apropiată în contra treptateĭ năvălirĭ a locuitorilor aziaticĭ în mijlocul popoarelor civilizate. China, în special, s'a constatat că ar constitui o reală primejdie pentru cele treĭ sute de milioane de europenĭ, ea singură avînd peste patru sute de milioane!*

Iată însă că formula revine sub altă figură, cu alte scopurĭ, mult maĭ înalte, mult maĭ vrednice de civilizaţia continentuluĭ nostru: dezarmarea generală. *Ea revine aşa feliŭ că se impune prin autoritatea aceluia care o emite, dat fiind, că Imperiul rus este în realitate susţinătorul echilibruluĭ european, maĭ puţin interesat într'un viitor războiŭ şi maĭ mult temut în această eventualitate.*

Franţa e dezamăgită, Anglia întru cîtva contrariată. Cea dintăiŭ şi-a jurat sie-şi un moment de îndrăzneaţă răzbunare; a doua s'a convins că numaĭ un viitor războiŭ decĭziv poate să-ĭ redea supremaţia visată de prima forţă navală, şi cea maĭ bogată naţiune a Europeĭ. Dar cum vor putea ambele aceste naţiunĭ—de altfeliŭ înduşmănite politicĕşte şi rivale economicĕşte—cum vor putea să-şi manifeste nemulţămirea faţă de propunerea grandioasă a luĭ Nicolae II?

Republica Franţeĭ reprezintă Libertatea; Anglia reclamă virtutea Umanitarismuluĭ. Şi tocmaĭ ele vor sta impotriva unuĭ apel adresat Libertăţiĭ şi Umanităţiĭ generoase pentru dezarmarea generală.

E adevărat că realizarea proiectuluĭ e din cale afară grea; conferinţa propusă de Ţarul Rusieĭ ar fi în realitate cel maĭ măreţ congres ce s'a văzut vreodată. Reprezentanţĭ aĭ ţărilor şi naţiunilor duşmane, întruniţĭ la olaltă pentru a-şi da mîna de asupra vechilor duşmăniĭ sîngeroase; monarhĭ marĭ şi micĭ decretînd desfiinţarea cultuluĭ pentru armată.

Iată de ce lucrul apare încă ca un vis irealizabil, iniţiativa—ca o pornire mărinimoasă spre o stare ideală tîrzie.

Dacă studiem de-aproape mersul omeniĭ în veacul nostru, vom recunoaşte că maĭ presus de toate statele, Rusia este ţara revoluţiunilor şi... revelaţiunilor surprinzătoare.

ACTUALITATI

Serbarea de la Moscova

Inaugurarea statueĭ Impăratuluĭ Alexandru II serbătorind în acelaşĭ timp un eveniment istoric important—în momentul cînd alt moment istoric se înregistrează în istoria Rusieĭ—reproducem „ukazul" Ţaruluĭ dat cu ocazia serbăriĭ

«In această fericită zi a inaugurăriĭ monumentuluĭ, rîdicat în onoarea neuitatuluĭ nostru străbun, Impăratul Alexandru Nicolaĕvicĭ, la Moscova, oraşul seŭ natal şi prima capitală a Rusieĭ, zi consacrată strălucitei amintirĭ a mareluĭ suveran, ne amintim, urmînd imboldul inimeĭ noastre, de bine-facerile ce-a revărsat asupra poporuluĭ sĕŭ, în deosebĭ de dezrobirea ţăranilor servĭ, împărţirea de pămînturĭ şi temeinica organizare economică pe care o primiră diferitele clase ale populaţiuniĭ rurale în imensul imperiu rus.

D-zeŭ a bine cuvîntat acest mare act al Impăratuluĭ Alexandru II, care l'a săvîrşit cu cel maĭ mare succes, cu o mînă hotărîtă şi cu întreaga convingere că era trebuincios pentru binele scumpeĭ sale patriĭ In gura poporuluĭ recunoscător, monarcul, care nu maĭ este, va trăi deapururĭ cu numele de Ţar liberator»

Cu acelaşĭ prilej, Impăratul a conferit d-luĭ Pobedonostzev, procuror general al sfîntuluĭ Sinod, ordinul Sf. André, însoţind această înaltă distincţiune prin următoarele:

„Dintre toţĭ colaboratoriĭ de aproape aĭ răposatuluĭ Impărat Alexandru II, aţĭ fost singurul care continuaţĭ pînă astăzĭ postul administrativ din vechiŭ încredinţat.

Pentru acest motiv, îmĭ face plăcere să urmăresc cu gîndirea cariera aceasta administrativă de preste 50 de anĭ.

Tatăl meŭ, Alexandru III, care vă păstră o iubire adîncă şi prin propria experienţă aprecia calităţile voastre, vă alesese ca unul din dascăliĭ meĭ în ştiinţa dreptuluĭ».

După ce enumeră meritele luĭ Pobedonostzer ca jurisconsult şi credincios al ortodoxismuluĭ, încheie:

„Nu mă pot opri, în acelaşĭ timp, de a aminti aicĭ că dv.—unul din ceĭ maĭ eloquenţĭ maiştri aĭ cuvîntuluĭ în Rusia—vă dedaţĭ în oarele libere la studiĭ literare şi ştiinţifice şi că v'aţĭ cîştigat un mare renume prin opera importantă în domeniul dreptuluĭ civil.

Drept recunoştinţă pentru nobila şi marea activitate aicĭ în inima Rusieĭ, în mijlocul sanctuarelor Moscoveĭ, vă remit, ca dovadă a cugetăreĭ mele, ordinul Sfîntuluĭ André."

Pronunciamente

Guvernul moare mizerabil, cum 'ĭ a fost şi viaţa. A îndemnat pe ofiţeriĭ de cavalerie la revoltă şi anarhie—azĭ îşĭ ispăşeşte păcatele cu vîrf şi îndesat.

Anarhia de la primăria capitaleĭ, bătaia funcţionarilor superiorĭ de la prefectura de poliţie şi greva inspectorilor poliţieneştĭ sunt semne de descompunere adîncă.

Anarhie, necinste şi incapacitate e bilanţul, în treĭ cuvinte, al bandeĭ care ne guvernează.

Acum vin alegerile şi alte scandalurĭ sunt în perspectivă: se înlocuiesc funcţionariĭ vechĭ cu agenţiĭ noĭ — şi această operaţie anunţă nouĭ tămbălăurĭ. Se exclud din listele viitoarelor alegerĭ stîlpiĭ de pînă acum aĭ partiduluĭ şi se înscriŭ diletanţiĭ. Această prefacere prevesteşte furtunĭ şi rĕzmiriţă.

Miniştriĭ se ceartă, prefecţiĭ ameninţă şi agenţiĭ electoraliĭ îşĭ fac de cap.

N'a căzut încă guvern aşa de ticălos cum se pregăteşte se cază regimul colectivist.

Necinstiţiĭ

Vechiĭ Romanĭ aveaŭ obiceiul să'şĭ îmbete robiĭ pentru a-ĭ da în spectacol aristocraţilor tinerĭ. Aceştia, îngreţoşaţĭ de starea animalică a sclavilor, se feriaŭ cu groază pe viitor de a contracta viţiul degradator al beţieĭ.

Colectiviştiĭ, coborîtorĭ şi eĭ, se vede, din Romanĭ—după apucăturĭ par a descinde chiar din întemeietoriĭ Romeĭ — s'aŭ apucat, pe aceeaşĭ cale, să facă educaţia tineretuluĭ. Fiind-că, însă, robiĭ s'aŭ emancipat la noĭ, colectiviştiĭ nu maĭ biciuiesc relele apucăturĭ în chipul primitiv cum o făceaŭ Romaniĭ, ci se slujesc de teatru, şcoală de moravurĭ pentru popor... cînd are intrare gratis.

Aşa trebue să se explice ideea luminoasă pe care a avut-o d. Fîntînariu de a începe, anul acesta, stagiunea teatrală cu piesa *Necinstiţiĭ.*

Nu cunoaştem textul acesteĭ comediĭ, dar titlul eĭ elocuent dovedeşte că tipurile trebue să fie luate din sînul colectivităţiĭ– de aiurea dacă nu de la noĭ.

Incercarea e bună, şi, dat fiind obiceiul oficialilor de a împărţi, gratis şi frăţeşte, locurile din teatru între eĭ şi aĭ lor, reprezentarea acesteĭ piese va avea pe lîngă folosul de a face şcoală publiculuĭ aritîndu-ĭ înjosirea pînă la care se coboară oameniĭ pe carĭ îĭ designează titlul comedieĭ — şi avantajul de a nu umili pe nimenĭ, de oare ce sala fiind ocupată, ca la spectacolele extraordinare, de amiciĭ, de neamurile şi de amiciĭ neamurilor celor de la putere, scena s'ar petrece în familie, fără jenă şi fără indiscreţiĭ.

— Dacă viaţa omuluĭ trebue să se desfăşure ca într'o casă de sticlă, pentru ca toată lumea s'o poată controla, 'şĭ-o fi zis d. Fîntînariu — viaţa personajelor de pe scenă trebue să se deşire ca într'o oglindă, ca să reflecte publicul din sală.

Naturalul în teatru, dom'le.

Ywann.

MEZINIĬ

Ţata Ilenuţa,—D-zeu s'o ierte, că-ĭ moartă acuma,—era bolnavă, dar bolnavă greu. Doftorul Almogen, singurul doftor cu trecere în Huşĭ, nu dădea nicĭ o nădejde de scăpare.

Cunoştea el doftorul în legea luĭ, că bolnava e pe ducă, dar de şi de obiceiu nu căta să ascundă lucrul, ci spunea verde în faţă, avea însă bunul că nu voia să şuguiască cu temeile; ştia şi doftorul că femeile sînt maĭ slabe de înger şi decĭ căuta să le încunjure pe cît putea adevărul. Moş Tudurachi ştia însă de cum stă lucrul cu boala, dar lăsa pe temeĭ să-şĭ facă ele obiceiul cu babele.

Şi era casa plină de femeĭ, căcĭ nu e casă, unde e bolnav să nu vezĭ roind femeile. Aşa e firea femeeĭ, maĭ miloasă şi maĭ îngrijitoare pentru bolnavĭ. Şi apoĭ cum familia era cam numeroasă, pe mică pe ceas veneau nepoatele, verele, mătuşele, bunicile să afle ce maĭ e cu Ilenuţa. Bolnava nu putea să maĭ sufere lume în casă; îĭ trebuia linişte. Sudorĭ peste sudorĭ o treceau, că ceas la ceas trebuia primenită. Mama Călcioaia era nedeslipită de la patul bolnaveĭ; dînsa era doftoroaia mahalăliĭ şi nu putea să lipsească tocmaĭ la o boală aşa de grea.

Işĭ făcuse familia datoria de faţa lumeĭ să cheme pe doftor; dar încredere mare nu prea aveau femeile în doftor, căcĭ—ziceau ele—doftorul ştie ale luĭ; doftorul n'are milă de om; el te tae, de sfîrtică, par'că aĭ fi un cîne. Şi apoĭ cîte vorbe rele pe bietul doftor! ba că'ĭ trăsnit cu leuca; ba că după masă nu maĭ e bun de nimic; ba că pe cutare bolnav l'a trimes pe ceea lume, şi cîte de al de astea.

In schimb însă mare crezare aveau la ele babele doftoroae. Baba Călcioaea, Potroghiloaea şi altele de prin Broştenĭ erau zilnic întrebate de ce şi cum să facă. Cea maĭ des întrebată şi care era luată chiar în casă s'o caute era mama Călcioaea.

Se deprinsese toţĭ şi-ĭ zicea mama Călcioaea, căcĭ cum era scundă şi măruntă de bătrineţe, putea fi mamă tuturora. Mama Călcioaea era megieşa noastră de peste rîpă. Vecinic ograda eĭ era plină de lume, care venea să se lecuiască; puteaĭ zice că era iarmaroc la casa eĭ, nu altă. Fete tinere şi flăcăĭ pătimind de *cel perit,* femeĭ lehuze bolnave de *ducă-se pe pustiĭ,* bătrînĭ ologĭ de podagră şi fiindu-le luat cîte un picior sau o mînă zăceau întinşĭ pe prispa cea lată, ce împrejmuea casa.

Noĭ, băeţiĭ, zilnic eram prin ograda şi casa Mameĭ Călcioaeĭ, căcĭ casa eĭ era a tuturora; şi apoĭ avea pe Petre, cu care ne jucam şi făceam toate năstărîmbele.

Şi era aşa de dulce la vorbă şi aşa de ademenitoare la sfat că noĭ băeţiĭ ne simţeam maĭ dihaĭ ca acasă. Şi umbla aşa de încetişor pe la rănĭ, că nu era bolnav care să nu iasă din ograda eĭ fără să nu mulţemească luĭ D-zeu de aşa suflet de femee.

«Iată ce cred eŭ, coană Marghioală, —era soacra Ţateĭ Ilenuţeĭ—Sudorile aceste o slăbesc pe bolnavă prea tare. Iĭ fac şi bine pe de o parte, dar îĭ trebue potolită setea şi descîntat cu apă neîncepută turnată pe horn de doĭ mezinĭ».

—«Bine mamă Călcioae, bine.

Leacul era găsit şi ca fulgerul se respîndi la toţĭ aĭ caseĭ. Cucoanele, care aşteptau în odaia de-alăturĭ veştĭ de la bolnavă, dădură toată aprobarea şi crezînd orbeşte în leacul mameĭ Călcioaeĭ, începuse a socoti copiiĭ să vadă care-ĭ mezinul.

— Eu, nineacă, am pe Vasilca cea maĭ mică; dar aicĭ trebue băet, nu fată. Iaca acum ar fi fost bună de leac.

— Şi eu, aş avea de mezin un băet, dar l'o strîns D-zeu de mititel, zicea Hina Ilenuţa.

Coana Ţatinca, care era maĭ şugubaţă, găsi prilej să rîdă de coana Soltana.

Ian uitaţi-vă, la Soltana cum se necăjeşte că n'are şi ea mezin! Apoĭ ea n'are nicĭ picior de copil!

— Bine că aĭ d-ta; am făcut doar şi eŭ vre-o două-treĭ stărpiturĭ de copiĭ, dar aŭ murit din facere.

— Eĭ bată-vă vina să vă bată, fetelor; voĭ umblaţĭ după mezinĭ. Săftiţa e cu pîntecele la gură; Tinca ca mîne, poimîne trînteşte un altul, că doar nu

întearcă bălaia cu una cu două! Lasă, lasă; știŭ eŭ cum vine lucrul.

— Nu l'aĭ uitat, coană Chiră, ziceaŭ rîzînd toatele în cor?

— D'apoĭ cum să uit, fetelor hăĭ; mînca-v'ar norocul să vă mănînce! Auzĭ d-ta, lucrul ista să se uite!

— Așa, coană Chiră! așa!

— Chiar așa. Nu maĭ rîdețĭ. Așa e roata lumeĭ. Fie-care are să întarce la rîndul săŭ. Și cum vorbia fîrnîit, coana Chira își urmă vorba: «voĭ degeaba vă socotițĭ copiiĭ. Coana Marghiolița a întercat de mult; cel din urmă copil e Toderică.

Tot așa o întercat de mult și coana Dalița; cel din urmă copil e Ghiță.

Toderică și Ghiță, ziseră în acelaș glas toate femeile. Eĭ îs leacul. Să-ĭ aducem aicĭ.

Toderică era lesne de găsit, căcĭ era la dugheană la bădița Zaharia; maĭ greŭ era de găsit pe Ghiță. Acesta eram eŭ.

Toată vara mi-o petreceam pe la dric, în valea Răciĭ saŭ pe la vie. Mama nu maĭ dădea de rostul meŭ de cît sara într'amurgul, cînd mă răzbia foamea.

Era o frumoasă zi de Iulie. Noĭ băețiĭ ne dusesem la iaz la *Răcea*; aveam acolo de isprăvit o ezătură numaĭ în hleiŭ, o minunățe de ezătură.

Lucrasem noĭ la ezătură, până ce se rîdicase apa la brîŭ, cînd, nu știŭ ce spuse Alecu luĭ Stefan. Vorbe de copiĭ! Stefan însă era țifnos. Nicĭ una nicĭ două, amandea la Alecu. O vînjoleală se încinge între ceĭ doĭ. Dă la deal, dă la vale; unde încep a fugi și a sări peste ezătură, că, cum era moale încă, se sparge și puhoiul apeĭ o ia la vale.

Intr'o clipeală apa se deșartă din iaz și noĭ băețiĭ rămînem goĭ goișorĭ în apa Răciĭ.

De ciudă n'am maĭ stat nicĭ un pic în apă, ci care maĭ de care ocărînd în tot felul pe Stefan ne-am întors spre casă.

Era în puterea zileĭ. Un soare ne pîrlea tot drumul. Și era lung drumul de la Răcea până în Răeștĭ. Numaĭ de la movila ținteĭ până în Răcea se vedea băetul cît pumnul. Dar de-acolo până la rohatcă și până acasă!

Pe la toacă eram acasă. Mama mă căuta de prăpădenie. Iscodise toțĭ vecniĭ fără să-mĭ dee de urmă. Jupăneasa Iftiuca numaĭ putuse să-ĭ spue că sunt la Răcea.

In două-treĭ rîdurĭ să trimesese de la țața Ilenuța de ce nu maĭ vin. Toderică era de mult acasă și mă aștepta. Mama se da în vînt după mine; numaĭ iată că mă vede venind sărind și țupăind cît e drumul.

(Va urma)

Gh. Ghibănescu

Științĭ-Litere-Arte

Se crede că simpaticul artist societar A. Rădulescu-Mariu va fi reintegrat anul acesta, spre mulțămirea publiculuĭ ieșan.

*

D. Ed. Caudella, directorul conservatoruluĭ, va pleca în curînd la Bucureștĭ spre a grăbi și conduce preparativele opereĭ „Petru Rareș", actualmente în repetiție.

*

După un ordin al ministruluĭ de culte italian, conservatoriul din Milano va purta pe viitor numele de „conservatoriul Giuseppe Verdi" în onoarea mareluĭ compozitor.

*

Cu ocazia înaugurării la Moscova a statueĭ luĭ Alexandru II, aŭ fost angajațĭ mulțĭ artiștĭ de orchestră din Bucureștĭ—zice un corespondent al unuĭ ziar străin.

*

Ziarul ltalian *Il secolo* din Milano a fost autorizat să reapără de la 1 Septemvrie.

*

Opera din Berlin și acea din Paris își dispută onoarea de a reprezenta cel dintăiu compoziția inedită a luĭ Chabrier: *Briseis*.

La Berlin se fac pregătirĭ febrile pentru a obținea întăietatea montării.

*

Ministrul de culte al Prusieĭ a autorizat, pentru întăia dată, pe o doctoreasă din Zurich, ca să fie medic pe lîngă o casă de ajutor. E un adevarat progres.

In schimb, corporația farmaciștilor respinge, cu toată permisiunea ministerială, candidaturile femenine la locurile vacante în farmacii.

*

S'a prezis că rasa anglo-saxonă va domina lumea în secolul viitor. Intr'un interval de un veac, de la 1790 la 1890 populația Statelor Unite a crescut de la 4 la 63 de milioane. Statisticianiĭ germanĭ caută să dovedească că emigrațiilor, în mare parte se datorește această creștere enormă. După concluziile lor, numaĭ a zecea parte din populația Statelor-Unite e anglo-saxonă cu adevarat.

*

Un caz interesant pentru statistica longevității. La Werschets în Germania a murit femeea Regine Deinner, în vrîstă de 110 ani. Ea lasă două fiice și treĭ fiĭ cu respectiviĭ gineri și respective nurorĭ; 35 nepoțĭ, 90 strănepoțĭ, 12 descendenți direcți de a patra generație și cîți-va de a cincea.

*

Erĭ s'a pus în repetiție, la Teatrul Național, piesa „Dora", de Victorien Sardou.

EPIGRAMĂ

Unuĭ Magistrat

Că judecĭ tu pe oamenĭ,
O știŭ asta prea bine.
Dar... te-aĭ gîndit vr'odată
Să-te judecĭ și pe tine?

***

O culme juridică.

Să condamnĭ pe-un om la... moarte, fiind-că a încercat să se... sinucidă

Cina.

INFORMAȚII

Conferințele Didactice

Ședința de la 20 August

Ședința de dimineață

D. Arbore vorbește despre mișcarea de la 1821.

D-ra Popescu Lucia face lecție practică cu elevele asupra legendeĭ «Ion Corvin și Corbul».

D. Antoniu, învățător în Tutova, face critica lecțiuneĭ tratate, cu micĭ observațiunĭ de amănunt.

D. Sachelarescu observă că titlurile scrise ca unitățĭ metodice sunt prea lungĭ.

D-ra Costache, luînd cuvîntul asupra criticeĭ, susține că titlurile trebuesc scrise în propozițiunĭ întregĭ și că prin urmare bine a procedat d-ra Popescu. Răspunde apoĭ d-luĭ Antoniu că nu e bine să se scrie pe tablă de la început titlul, de oare ce copiiĭ s'ar preocupa de titlu—ci e maĭ bine ca titlul să se scoată la urmă. De altfel, zice că lecțiunea a fost tratată foarte bine.

In secția a doua, d. Pogor vorbește despre modul de tratare a bucăților de cetire și susține ca imediat după pregătire să citească copiiĭ împărțindu-se bucata de cetire în unitățĭ metodice.

D-niĭ Sachelarescu, Vesbianu, Andriescu și Dimitriu susțin că procedeul d-luĭ Pogor e bun pentru eleviĭ din clasa IV, pe cînd la clasele I, II și chiar la a III, cînd școlariĭ nu sunt așa de bine înaintați, să li să vină în ajutor spunîndu-li-se întăĭ cuprinsul și ca model să le citească învățătorul respectiv bucata ce va fi de tratat. Această citire se poate face la clasa I și la începutul claseĭ II, iar la celelalte clase după tratare.

D. Vezbianu face lecție practică asupra bucățeĭ de citire *Negustoraşul*, cu eleviĭ de la școala de aplicație.

La secția întăia, d. Ciobanu tratează despre *Condeile luĭ Vodă*. E prea lung, însă, în expunerea acesteĭ legende și tace greșală cu desemnarea hărțeĭ și chestiunea copiilor asupra numireĭ rîurilor neînvățate încă de copiĭ, dacă se ține cont că această chestiune trebue a se preda în clasa a doua.

D-na Maria C. Bușureanu arată cum trebue a se trata o lecțiune model și reușește deplin în expunerea fabuleĭ *Cinele și cățelul*. D-sa, cu o francheță admirabilă, își arată timiditatea că poate nu va avea succesul dorit față cu copiiĭ, cu toate acestea cucerește atențiunea întregeĭ săliĭ și prin modul de exprimare, clar și precis, probează că știe tot-deauna a fi la înălțimea misiuneĭ la care este chemată.

In două secțiunĭ se face exercițiĭ de desemn sub conducerea a doĭ institutorĭ din Bucureștĭ, iar în cele alte două reunite se fac lecțiunĭ practice.

Pr. Georgescu tratează bucata de lectură *Cinstea*, după care urmează critica și apoĭ diferite cînturĭ executate de eleve.

In secția a treia, d. Victor Munteanu, președintele secțiuneĭ face, rezumatul discuțiunilor urmate în această secțiune în cele 5 zile destinate studiereĭ metodiceĭ istorieĭ și alte considerațiunĭ generale asupra acestuĭ obiect de învățămînt.

D. Munteanu să întreabă cum trebue să privim acest obiect de învățămînt în școala primară? Respunde că trebue să avem în vedere scopul acesteĭ școlĭ.

Trece apoĭ la programa analitică respectivă obiectuluĭ și insistă asupra *metoduluĭ narativ*, arătînd în mod practic cum trebue să se predea o lecție de istorie.

Atinge defectele cărților didactice respective și termină recomandînd d-lor învățătorĭ scrierile luĭ Rollin.

Mulțumește d-lor institutorĭ și învățătorĭ pentru atitudinea demnă ce au avut în tot timpul desbaterilor și anunță că de la 21 urmează ca toate secțiunile să lucreze unite în discuțiunea asupra programelor și regulamentuluĭ pentru administrația interioară a școalelor primare.

Conferințele din Vasluĭ

Ședința de la 18 August

Subiectul de tratat fiind «Stefan cel Mare», ia cuvîntul d. I. Bălăuță, care arată într'un mod cît se poate de desvoltat nașterea, copilăria și viața mareluĭ Stefan înainte de domnie. In urmă arată uzurparea tronuluĭ de Petru Aron și fuga sa la Vlad Țepeș. Se narează asemenea rĕsboaele, ce le a avut Stefan cel Mare în decursul lungeĭ sale domniĭ, de 47 anĭ. Ajungându-se cu povestirea pînă la lupta cu Turciĭ de la *podul înnalt*, 1475, ce s'a petrecut în județul Vasluĭ, dl. revizor școlar Matasaru propune ca această chestiune să se trateze cît se poate maĭ pe larg, pentru a se putea preciza cu hotărîre locul unde a avut loc lupta dintre Stefan și Turci. Tot odată d-sa dă cuvîntul d-luĭ Ciureanu, unul din învățătoriĭ ceĭ maĭ vechĭ și cunoscător al localităților acestuĭ județ. D. Ciureanu povestește venirea Turcilor în contra luĭ Stefan, pînă aproape de Vasluĭ. Aci Stefan își pusese în gînd să sdrobească cu totul oardele păgîne și pentru aceasta face maĭ multe întăriturĭ pe valea pîrîuluĭ Racova, pînă pe la satul Poeneștĭ. In dosul luncei de la Băltenĭ pune cîți-va țeranĭ cu cornurile să sune și să atragă pe Turcĭ în acea parte Tot d-sa susține că aci s'ar fi dat o luptă între Turcĭ și Moldovenĭ, care însă n'ar fi fost decisivă. Turciĭ vĕzîndu-se oare-cum înșelați, se întoarseră înnapoĭ și urmară calea în nainte; saŭ poate chiar însuși Stefan s'ar fi retras pînă aproape de localitatea Grajdiurĭ, în apropierea căria curge pîrîul Rebricea, și pe care se află un pod numit *podul înnalt*. In apropiere este o localitate zisă *Ruptura*. Tot aci se zice și *Cursul apeĭ*, după cum spune cronicarul, și prin urmare aci a trebuit să se dea lupta decisivă între păgînĭ și creștinĭ, în care Turciĭ au fost cu totul bătuțĭ.

După d-sa ia cuvîntul d. I. Mateĭ, care a fost învĕtător în Berzeștĭ pe cînd vinea d. Tocilescu și cerceta podul de la Cănțălărești, așa zis al luĭ Stefan cel Mare, și spune că după inscripția de pe pod, care zice: *făcut-am acest pod pe locul unde Stefan cel Mare a purtat resboiŭ, ca amintire. 1693, Hatmanul Gavril Bârzu* (De unde și-a luat și satul numele de Bârzăștĭ). După această inscripție, care nu pomenește nimic, ca acest pod să fie făcut pe locul, așa zisuluĭ.

Podul înnalt, și cum acest pod zis al luĭ Stefan cel Mare nu este făcut pe o rîpă mare ca să fie înnalt, ajunge și d-sa la părerea că pe toată această vale ar fi fost lupte: dar poate că lupta decisivă să se fi dat în apropiere de Grajdurĭ, pe pîrăul Rebricea.

La această discuție maĭ iaŭ parte d-niĭ învĕțătorĭ: Peptu din Grajdiurĭ, care arată că în marginea comuneĭ este un delulĕț, unde se zice: «*la curțile luĭ Vodă*» fără ca să se găsească ceva rămășițe de case. Apoĭ numirea de Grajdiurĭ trebue să însemneze ceva, poate că aci aŭ fost grajdiurile luĭ Stefan, aci se găsea tot grosul armateĭ sale și numaĭ iscoditoriĭ să fi fost în apropiere de Vasluĭ, la Cănțălărești. D-sa este iarăși de părere că adevĕratul atac tot aci s'a dat. Locuitoriĭ de aci sunt răzeși și pămîntul este dat de Stefan cel Mare.

D-sa arată că sunt hrisoave vechĭ, pe care locuitoriĭ le țin ascunse. A maĭ arătat că a găsit o pecete de ceară, tot din timpul luĭ Ștefan cel Mare, pe care a dat-o d-luĭ Octav Erbiceanu în 1894, pe atuncĭ revizor școlar la Vasluĭ. Asemenea și d. Matei a arătat că niște locuitorĭ dintr'o cotună din comuna Bîrzeștĭ aŭ iarăși documente vechĭ și la venirea d-luĭ Tocilescu a arătat niște copiĭ de hotărîrĭ, prin care se arăta că aceste pămînturĭ sunt date de Stefan, ca răsplată. Neavînd documentul adevĕrat, nu se poate preciza nimic.

La această discuție maĭ ia parte și învățătorul Vuza, din Scînteia, care arată că în comuna sa, tot pe valea rîuluĭ Rebricea, a găsit un *șpor* (pinten) foarte mare, din care se putea face 5—6 ca cele de azĭ. Acest șpor se află la d. Chirița, fost revizor la Vasluĭ. Tot d-sa arată că se găsesc în pămînt foarte multe frînturĭ de arme și oase omenești și că valea chiar acuma este mocirloasă.

Biserica din Scînteia este făcută de Stefan cel Mare, de și n'aŭ inscripție. Legenda este tot atît de puternică ca și inscripția, maĭ cu samă că în grădina unuĭ locuitor s'aŭ găsit remășițĭ de zidurĭ vechĭ, de unde locuitoriĭ scotiaŭ piatră. Una din petre avea pe ea inscripțiĭ, dar învățătorul arată că a găsit numaĭ fragmente. Se zice că aci a fost vechia biserică zidită de Stefan în amintirea celor căzuțĭ în bătălia de la 1475. Locuitoriĭ ar fi ajuns cu scoaterea petreĭ pînă la pristol și aŭ astupat borta. Apoi lupta s'ar fi dat între Scînteia și satul Borăștĭ. Oameniĭ cu cornurile aŭ fost așezațĭ către Boroșeștĭ, peste pîrîul Rebricea, oastea luĭ Stefan către vest, pe dealul Scînteia. Inainte se închide valea cu dealul Bordea. Tot pe aci este un drum foarte vechiŭ. astă-zĭ părăsit.

Numirea de *Podul înalt*, care o găsim pe rîul Rebricea, *Ruptura*, cursul apeĭ, precum și *diferitele întăriturĭ* de pe creasta dealurilor sunt atîtea dovezĭ carĭ arată că aci s'ar fi dat o luptă și nu poate fi alta de cît acea din 1475. Aceasta a fost și ideia d-lor Octav Erbiceanu și Matasaru, actualul revizor. O cercetare archeologică, care să lămurească lucrul, ar fi necesară.

1898, August 21. **Tanasă.**

— —

In urma unuĭ denunț al d-luĭ căpitan Creangă, poliția capitaleĭ a descoperit o bandă de pungașĭ carĭ puneaŭ în circulație hîrtie de țigară *Job*, falșificată în mod grosolan.

De cîtă-va vreme orașele eraŭ inundate de niște hîrtie *Job*, foarte proastă și evident inferioară hîrtieĭ autentice. Lucrul se observase dar nimenĭ nu-ĭ dedea în gînd ce se petrece.

Căpitanul Creangă, fabricant și d-sa de hîrtie de țigară, simțind că 'ĭ se falșifică produsul, s'a pus pe cercetărĭ și a descoperit banda. Pagubele, însă, nu sunt așa de marĭ pentru căpitan cît sunt pentru fabricanțiĭ hîrtieĭ *Job*.

Se zice că falșificatoriĭ sunt oamenĭ cu dare de mînă carĭ treceaŭ drept foarte onorabilĭ.

— —

Primăria a început deja să-și așeze bateriile pentru viitoarea luptă comunală.

Pînă acum, lemnele cu care primăria aprovizionează bisericele dependinte de comună se dedeaŭ prin Noembre și adesea prin Decembre. Acum suntem abia în August și parohiĭ, în special ceĭ cunoscuțĭ ca drept credincioși membri aĭ colectivității, aŭ primit deja, ca nicĭ o dată, lemnele trebuincioase.

Sperăm că continuîndu-se sistemul, pînă la sfîrșitul luneĭ vor primi lemne și tîrcovniciĭ, fiind-că și eĭ sunt alegătorĭ — deși o vorbă romînească zice că «porcul nu se îngrașă în ajunul Crăciunuluĭ.»

— —

Regele Carol la serbările jubilare din Viena

La marile serbărĭ cari vor avea loc la Viena, la sfîrșitul luĭ Noembrie anul curent, cu ocazia jubileuluĭ împlinireĭ a 50 anĭ de domnie a împăratuluĭ Frantz Iozef, va veni în Viena și regele Carol al Romînieĭ, precum și regele Serbieĭ și regina Saxonieĭ și prințul moștenitor al Italieĭ și marele duce Wladimir.

Majestățile Lor germane, întorcîndu-se din voiajul lor în Orient, vor sosi la Viena în ziua de 12 Decembrie pentru a felicita pe împăratul Frantz Iozet.

———

Azĭ a trecut în Rusia o comisiune compusă din d. colonel Romulus Boteanu și majorul veterinar Strehaianu, pentru a aduce un transport de 120 de caĭ.

— —

Marțĭ, 25 August, se încep lucrările în scris la concursul de burse pentru Școala Normală de institutoare din Iași. Comisiunea se numește zilele acestea, și pe cît aflăm vor figura d-nii Dulfu, Borgovanu și T. Crivĕtz.

Concursul se ține succesiv în Iașĭ, Craiova și Bucureștĭ.

— —

Erĭ, s'a ținut licitație în cancelaria Prefecturei de județ, pentru arendarea a treispre-zece moșii ale Statuluĭ pe un termen de 5 anĭ, începînd de la 1899 până la 1904; s'aŭ depus garanțiĭ în valoare de 36800 leĭ.

———

Individul Ioan Petrescu a fost trimes la instrucție pentru ultraj și rănire gravă.

De ce plîngĭ? De ce suspinĭ?

— —

De ce suspin, m'aĭ întrebat,
Și de ce plâng? Vezĭ, nu știŭ bine
Dar nu maĭ pot trăi cu mine.
Știĭ tu ce'țĭ spun? Aĭ plâns vre-odat?

Rĕmas-aĭ tu nehotărît
Intr'un moment de grea'ncercare
Cînd trebuia se fiĭ maĭ tare
Și să te luptĭ pân'la sfîrșit?

Și nu aĭ plîns descurajat
Ne'ncrezĕtor în toțĭ și-n tine
Făr' să ghicești cum e maĭ bine,
Făr'-a uita ce s'a 'ntîmplat?

Iar de te simțĭ maĭ liniștit,
De 'țĭ se par maĭ bune toate
A tale gândurĭ minunate,
Să simțĭ un gol nemărginit

Ca din senin și să tînjeștĭ
Făr' să 'nțelegĭ ce rost maĭ are
Această dulce întristare
De tot suspinĭ chiar când zîmbeștĭ?

A lumi 'ntregĭ durere grea
Ce mĕ apasă ca o vină
Știĭ tu cum e?—Ca o grădină
Plină de spinĭ vĕd viața mea.

Disprețuit ne contenit
Și pe nedrept, aĭ fost vre-odată?
Tot ce 'țĭ-a fost maĭ drag alt'-dată
Ca să urĕștĭ aĭ fost silit?

Cu suflet trist, milos și bun
De nedreptățĭ lovit în față
N'aĭ blestemat astă viață
Și nu aĭ plîns ca un nebun?

Să fiĭ onest când n'aĭ nimic
Știĭ tu ce e?—Știĭ tu ce'țĭ vine?
Și să nu aĭ pe lîngă tine
Nicĭ un amic, nicĭ un amic,

Și să nu plîngĭ ceasurĭ întregĭ
Când te deștepți și vezĭ ce soarte
Aĭ să îndurĭ pînă la moarte
Și viața ta nu o 'înțelegĭ?

Nu s'a născut în tine-un dor
De-a scri ce simțĭ și cu durere
Aĭ constatat că n'aĭ putere
De și aĭ stat mult gînditor?

Nu 'țĭ-a trecut de loc prin gînd
Un ideal înalt, pe care
Ca să'l ajungĭ n'aĭ fost în stare
Și te-aĭ surprins pe loc.... plîngînd?

Te-aĭ întrebat de ce trăeștĭ?
Nu 'țĭ-a venit ca să'ți smulgĭ pĕrul
Să isbucnești cînd adevĕrul
Vezĭ că nu poțĭ să'l întîlnești?

Știĭ tu ce e a fi vîrtos,
Copile? Știĭ tu ce'ĭ sfiala?
Rănitu-te-a cînd-va 'ndoiala?
Simțit-aĭ tot ce e frumos

Și nu aĭ plîns? Adese orĭ
Am suspinat de-o 'nchipuire
Ce'mĭ-am făcut pentr'-omenire
Și-am plîns amar de cîte orĭ

De cîte orĭ! Dar numaĭ eŭ
Am auzit! Căcĭ ce pot face
De cît s'aștept dorita pace
Și pîn'-atuncĭ să plîng mereŭ!

Dar nu maĭ pot nicĭ să gîndesc
Și nicĭ să plîng. In mine-ĭ chaos!
Așĭ vrea să strig făr' de repaos
Dar nu maĭ pot, înebunesc!

Acuma știĭ de ce suspin.
In suflet știĭ de ce mĕ doare.
De nu aĭ plîns în disperare
Și n'aĭ sorbit amar venin

Nu mĕ'nțelegĭ. Milos și bun
De nu te știĭ și dacă trecĭ
Ca orĭ-ce om, cu gîndurĭ recĭ
Nepăsător, nu știĭ ce'țĭ spun.

Nu te mira dar că 'ntristat,
Nemulțumit de a mea viață
Mĕ vezĭ acum palid la față
Ca un Christ mort, îndurerat.

Tu, ce gîndind n'aĭ suferit,
Fugĭ din ĕst loc de e timp încă;
Durerea mea e prea adîncă:
Să nu m'atingĭ căcĭ sînt zdrobit.

A. Leaneĭ, N. V.

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

D-na E. Olinchievicĭ-Zuhr

DENTISTE

Iași. Strada Golieĭ 42

Intorcêndu-se din străinătate 'și-a reluat ocupațiunile eĭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

AVIS

— —

Aduc la cunoștința generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic și real», 162 calea Moșilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucțiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic și real"

G. ARGHIRESCU

Cota oficială

Constanța 20 August 1898.

Orz 1456 hect. lei 4.40. Rapița selbatică 900 hect. lei 6. Meiŭ 180 hect. lei 4. Ovĕz 270 hect. lei 5. In 1550 hect. lei 11.50. Grîu arnăut 200 hect. lei 10.10. Secară 250 hect. lei 6.20.

Toate în oraș la magasie.

KNUD

(NUVELĂ)

Abatele Ricard Prode murind. lăsă un fiŭ, singuru-i moștenitor al avereĭ sale ce se urca la o sumă considerabilă.

Abatele, fusese un om prea serios pentru a slăbi un moment pe fiul săŭ la petrecerĭ și desfrînărĭ. Acum liber, René își făcu planul de a duce o viață aventuroasă spre a recompensa trecutul care i-a fost atît de plictisitor. Isĭ înjumătățĭ averea, o parte spre a o păstra neatinsă, iar o a doua spre a o întrebuința în petrecerile sale. René avea un cîne frumos, Knud, și care era cu mult maĭ mare merit de cum îl credea stăpînul săŭ, care nu făcea mult haz de jocurile și probele luĭ de deșteptăciune. Lucrul fu sfîrșit cînd într'o seară, plimbîndu-se prin parcul castelului în tovărășia frumoaseĭ Clotilde, Knud, tot gudurîndu-se, se ridică în două labe înaintea Clotildeĭ, mînjindu-i cu labele-i murdare, rochia eĭ albă ca zăpada. René, supărat peste fire, chemă pe Armand, valetul seŭ, și îĭ ordonă de a-l mîntui de această lighioană supărătoare. Armand, negăsind un alt mijloc maĭ bun, hotărî a-l spînzura. Găti juvățul, și într'o șură departe de castel, i-l puse în git luĭ Knud, părăsindu-l în grabă. Cel puternic nu îngădui însă ca animalul nevinovat să-și sfîrșească zilele în așa mod și Knud tot zmuncindu-se, rupse juvățul și se făcu nevăzut, Doĭ anĭ trecură. René plictisit de petrecerile orașuluĭ săŭ, hotărî o ultimă aventură: o călătorie prin țările civilizate în urma căreia să se statornicească, însurîndu-se.

In primavară părăsi orașul săŭ natal. Străbătînd nenumărate pădurĭ seculare și șesurĭ întinse acoperite de verdeață, ajunse în fine în localitatea T. unde să decise de a petrece noaptea, trăgînd la cel maĭ mare hotel, împreună cu valetul săŭ Armand. Otelul era așezat pe un mic delușor încunjurat de o pădure foarte stufoasă.

Chelnerul îl conduse la odaia ce trebuia s'o locuiască, în urmă îl părăsi spre a aduce cina. La reîntoarcere, veni, așeză masa și cu el pe nesimțite se strecură și un cîne. René nu luase în seamă de o cam dată, în urmă însă observă că cînele sămăna perfect cu Knud, pe care îl credea mort. Lucrul acesta însă nu-i dete mult de gîndit, căcĭ foamea mare pe care o avea nu-i îngăduia. In timp cît el mînca, cînele se așeză pe cele două labe de dinapoĭ, lîngă sobă, privindu-l mereŭ. Mîntuind de mîncat, sună, chelnerul veni, strînse masa, făcu patul și la ieșire voi să ia și cînele; acesta însă începu a mîrîi amenințîndu-l cu colțiĭ luĭ ceĭ albĭ. René îĭ zise să-l lase de oare-ce luĭ nu-i face nicĭ o supărare. Chelnerul eși. René trînti, într'un jilț, începu a examina cu de-amănuntul odaia în care se afla. Camera era foarte luxos mobilată și ceia ce-i atrase atenția fu patul. El era făcut din un metal ce-i dădea perfect aspectul auruluĭ, foarte împodobit, cu niște perdele marĭ și scumpe. Pe fața tableĭ dinspre căpătaĭ, era zugrăvit un cap de mort. Deși luĭ René îĭ făcu o rea impresie, totuși obosit peste măsură se decise a se culca. Se sculă de pe scaun și voi să pornească spre crivat, însă în acelaș moment Knud, care pîn'atuncĭ șezuse neclintit începu a hămăi groaznic, punîndu-i-se în cale și amenințîndu-l de a-l sfîșia. Luĭ René îĭ păru cam curios că cînele nu-l lăsă să se îndrepte spre pat, ceia ce și instinctul luĭ par'că-i insufla. Un moment în urmă auzi un sunet metalic, o zornăitură și patul, cu tot ce era împodobit se scoborî în adîncime, ca prin farmec.

Prin gaura, drept-unghiulară, rămasă deschisă, se auzeaŭ foarte confuz maĭ multe glasurĭ care păreaŭ decepționate că patul era gol, apoĭ acelaș vuet și patul fu iarăși la locul luĭ.

— Pesemne am încăput în vre-un cuib de hoțĭ, gîndi René, foarte înspăimîntat. Un trosnet la ușă îl trezi:

— Deschide! auzi el la ușă. Nu respunse nimic. Ușa începu a pîrîi. Incercă un revolver pe care îl avea cu el, trase odată, de două, de treĭ... de șase, încărcă din noŭ și trăgea mereu. Văzîndu-se mîntuit, căcĭ nu maĭ auzia nicĭ un zgomot, încetă de a maĭ împușca și într'o gîndire turburată din cînd în cînd de cîte un gemăt venit din camera învecinată, stătu pînă dimineață, nemișcat. Cînd razele soareluĭ apărură, deși cam cu groază, el deschise ușa găurită de gloanțe. Eși în sală, căcĭ sunase și nimenĭ nu venise, aci un băltog mare de sînge și alta nimic. Eși în cerdac, umblă prin toate odăile dar nu găsi pe nimene, se scoborî jos, aci într'o odaie retrasă dormea, dus, Armand. Iĭ povesti cele petrecute și îl trimese de aduse un polițaĭ care veni imediat. Umblară prin toate părțile, nicĭ o ființă însă nu întîlniră; cînd se întoarseră însă jos, auziră schelălăitul luĭ Knud într'o sală. Cînd intrară acolo găsiră pe Knud sgrepțănînd la un perete.

— Nu de geabă cînele își face seamă, zise polițaiul. In adevăr descoperiră în perete o ușă care maĭ nu se cunoștea, o deschiseră și spre mirarea lor să văzură într'un gang, trecură apoĭ într'o sală maĭ mare unde se găsia o masă acoperită cu o pînză neagră pe care se afla două cadavre, ambele îmbrăcate la fel și străpunse de gloanțe. Sala era plină de oase de oamenĭ ucișĭ cu ajutorul patuluĭ. Subterana se termina prin o ușă, care dădea pe malul uneĭ ape în pădure, pe unde de sigur fugise banditiĭ. René nu maĭ știa ce să facă de bucurie, văzîndu-se mîntuit de la o moarte sigură de Knud, către care fusese așa crud; îl luă de-l sărută, iar cînele respunse prin săriturĭ și hămăelĭ, manifestîndu-și bucuria. După această întîmplare părăsi gîndul călătorieĭ sale și se întoarse acasă.

De mult mama luĭ însă, îl tot sfătuia să se lase de orgiĭ și să se căsătorească cu verișoara luĭ Clara. Ajuns acasă, făcu toate pregătirile de nuntă. Sosi și sara cununieĭ. Tocmaĭ cînd serbarea era în toiul eĭ, pe o ușă se furișă Knud.

Sbiera sermanul animal de se cutremurară cu toțiĭ de milă. Cu spume la gură, cu ochiĭ injectațĭ în sînge, veni de se așeză la picioarele noilor căsătoriți ce ședeau alăturĭ, și întinzîndu-se muri.

Fusese turbat.

Aceasta par'că a fost de un rău augur, căcĭ în al doilea an René începu a ave accese de nebunie și într'o seară tîrziu cînd scumpa-i soție, care în nebunia-i oarbă credea că-l trădase, dormea, el se sculă, luă un pumnal din cuiul covoruluĭ de la părete, și din o singură lovitură străpunse inima frumoaseĭ Clara. Un geamăt și în urmă o a doua lovitură în el și corpul luĭ René se rostogoli peste al frumoaseĭ sale soțiĭ.

Aur.

Telegramele Străinătățeĭ

Tripla-alianță pentru dezarmare

Ziarul «Italie» spune că guvernele din țările carĭ formează tripla-alianță s'ar fi înțeles să susțină cu energie dezarmarea.

Italia și afacerea Dreyfus

Face mare senzație în Italia arestarea colonelului Henry. Ziarele spun că a început a se face lumină în misterul afacereĭ Dreyfus.

Incendiu colosal

Ierĭ s'a putut stînge incendiul de la depozitul de petrol din Veneția, incendiu care a durat șease zile.

Pagubele trec peste 350.000 leĭ.

Paris, 20 Angust.

Revizuirea procesuluĭ Dreyfus

Ziarul «*Liberté*» spune că consiliul de miniștri s'ar fi pronunțat pentru revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

— Ministrul de răsboiŭ Cavaignac ar cere demisiunile generalilor Boisdeffre, șeful statuluĭ major, carĭ n'aŭ putut să descopere falșul colonelului Henry.

— Ziarul oficios *Temps* spune că ministrul Cavaignac va rămînea în minister, cu toate falșurile descoperite, convins cum este că Dreyfus e vinovat.

Paris, 20 August.

Sinuciderea colonelului Henry

După ce locotenentul-colonel Henry, șeful serviciuluĭ de informațiunĭ de la ministerul de războiŭ, a fost arestat, a fost condus la închisoarea din Mont-Valerien.

Aci 'i s'a lăsat colonelului Henry, din greșală saŭ din intenție, un *neseser* de toaletă, care conținea o pereche de brice.

El părea căzut într'o stare de îndobitocire.

Ierĭ la oarele 3 p. m. un ofițer de la minister l'a vizitat și a stat împreună cu el pînă la 4 ore și i-ar fi cerut un memoriŭ justificativ.

Acest ofițer eșind de la colonelul Henry, a spus ofițeruluĭ de serviciŭ al închisoareĭ ca să nu deranjeze de loc pe arestat, căcĭ are de lucru.

La orele 5 ofițerul de serviciŭ a intrat la colonelul Henry spre a'i comunica un ordin.

Abia a deschis ușa și un spectacol oribil 'i s'a înfățișat.

Colonelul Henry zăcea în mijlocul odăieĭ, cu capul scăldat într'un lac de sînge.

Gîtul luĭ era tăiat și carotida retezată.

Din ancheta deschisă s'a constatat că lt.-colonelul Henry și-a tăiat gîtul stînd pe un fotoliŭ, de pe care a căzut jos.

Briciul fu găsit lîngă el plin de sînge.

Colonelul Henry a lăsat maĭ multe scrisorĭ, între carĭ una soțieĭ sale, și celelalte ministruluĭ de rĕzboiŭ Cavaignac, generaluluĭ Boisdeffre și altora.

Femeea colonelului fiind înștiințată despre sinuciderea soțuluĭ eĭ, l'a vizitat la 11 ore.

S'a petrecut o scenă sfîșietoare, care a emoționat pe toțĭ ceĭ de față.

Demisia generaluluĭ Boisdeffre

Generalul Boisdeffre, șeful statuluĭ-major al armateĭ, a trimes ministruluĭ Cavaignac următoarea scrisoare:

«M'am convins că încrederea ce aveam în colonelul Henry nu era justificată.

«Această încredere m'a făcut să mĕ înșel și să declar de adevĕrată o piesă falșă și să vi-o prezint ca bună.

«In aceste condițiunĭ vĕ rog a'mĭ primi demisiunea din funcțiunile mele.»

Ministrul de rĕzboiu a rĕspuns în chipul următor generaluluĭ Boisdeffre:

«Cred că, în cinstea d-voastră, e necesar ca în persoană să prezidațĭ la împedicarea unor acte întîmplate din cauza uneĭ greșelĭ pe care ațĭ comis-o.»

După această scrisoare generalul Boisdeffre a mulțumit ministruluĭ de mărturisirea adusă cinsteĭ sale și 'și-a înaintat din noŭ demisia.

Se crede că această demisie va fi primită și generalul Boisdeffre va fi înlocuit prin generalul Renouard, comandantul școaleĭ de rĕzboiŭ.

Neînțelegerĭ între miniștri

Circulă svonul că vor urma și alte demisiunĭ.

Intre miniștri s'aŭ născut marĭ neînțelegerĭ

E probabil că se vor convoca Camerile în septămîna viitoare.

Arestarea colonelului Paty du Clam

Se spune prin cercurile autorizate că locot.-colonelul Paty du Clam ar fi fost arestat.

Reformarea maioruluĭ Esterhazy

Președintele Faure a iscălit decretul prin care maiorul Esterhazy e reformat.

Acest decret nu pomenește de loc motivul acesteĭ reformărĭ.

Declarațiile amanteĭ luĭ Esterhazy.

Intr'o întrevedere, amanta maioruluĭ Esterhazy a declarat că acesta e o victimă care ispășește în locul statuluĭ-major.

Ea amenință cu revelațiunĭ importante; decĭ se pregătesc noui surprinderi.

ULTIME INFORMAȚIU

O telegramă din Constantinopole publicată de ziare vieneze anunță că cererea guvernuluĭ romîn de a se întemeia în Turcia o mitropolie pentru Romînii de acolo, a fost sprijinită de curînd din partea Rusieĭ pe lîngă patriarhatul ecumenic.

Neue Freie Presse află că regele Carol și Regina Elisabeta a Romînieĭ se vor opri încă cîte-va zile la Viena întorcîndu-se din Ragatz.

Cam într'aceiașĭ vreme se va întoarce la Viena și Regele Alexandru al Serbieĭ, venind din Carlsbad.

Mariĭ dregătorĭ din Hușĭ aŭ ajuns să puie stăpînire pe slujbe și pe slujbașĭ ca în vremea cînd cinurile se cumpăraŭ la mezat.

Așa, ni se scrie că prefectul, pe lîngă sergențiĭ carĭ îl slujesc ca feciorĭ și ca rîndaș, maĭ are și pe ajutorul comandantuluĭ de gardiștĭ care 'ĭ lucrează la vie de patru săptămînĭ. Și cînd 'ĭ se urăște la vie, ajutorul de comandant se repede noaptea în oraș unde petrece așa fel în cît îl găsesc negustoriĭ dormind pe trotoar, dimineața, cînd deschid eĭ prăvăliile.

Anarhia de la poliția capitaleĭ

Citim în *Dreptatea*:

D. Mimy, actualul director al poliției Capitaleĭ, cînd a intrat în funcțiune a voit să se convingă singur despre mersul diferitelor daraverĭ polițienestĭ, pentru a putea îndrepta relele pe cît va fi posibil și a-și da seama de modificările ce trebuesc aduse organizațieĭ detestabile a poliției.

D. Mimy, care e om de drept și cu un deosebit respect pentru legile țăreĭ, a voit să se convingă maĭ întîiŭ de modul cum polițiștiĭ se poartă cu arestațiĭ.

A vizitat aresturile poliției și a ramas încremenit de ceea ce a descoperit.

Inainte de a intra în alte amănunte, trebue să recunoaștem că afară de d. N. Fleva ca ministru de interne și de d. Mimy actualul director al poliției, nimenĭ nu s'a maĭ interesat de cele ce se petrec în beciurile poliției, afară bine înțeles de ceĭ carĭ aŭ făcut tristul obiceiŭ de a tortura pe arestațĭ.

***

Cum am spus, d. Mimy a descoperit, în aresturĭ, fapte cari l'aŭ revoltat.

Intre mulțĭ alțiĭ, a găsit arestat pe un om care furase o tinichea cu unt de lemn, așteptînd de opt zile să fie anchetat și în acest timp nu a dat ochiĭ nicĭ măcar cu un subcomisar. Polițiștiĭ îl uitaseră acolo.

Vre-o alțĭ șapte arestațĭ așteptaŭ de cîte patru-cincĭ zile să li se spună pentru ce eraŭ arestațĭ.

Arestările arbitrare de cîte o zi, două, treĭ eraŭ floricele la ureche pentru miciĭ polițiștĭ.

D. Mimy a regulat imediat situația tuturor.

A dat ordine ca ceĭ arestațĭ să fie de urgență anchetațĭ și aproape la toțĭ le-a dat drumul căcĭ faptele ce li se impută nu atrageaŭ după ele arestarea preventivă.

Apoĭ a pus în libertate imediat pe toțĭ cîțĭ eraŭ arestațĭ de inspectorĭ pentru diferite răsbunărĭ personale.

A redus o sumă de cheltuelĭ pe carĭ inspectoriĭ și comisariĭ le făceaŭ fără nicĭ un folos.

Toate acestea, precum și multe alte fapte de această natură aŭ atras asupra d-luĭ Mimy furia unora din inspectorĭ și comisarĭ cari se vedeaŭ puși în imposibilitate de a-și maĭ face diferite gusturĭ abuzînd în mod scandalos de funcțiunile lor.

***

Cîțĭ va inspectorĭ în cap cu Otnescu s'au decis să «lucreze» pe d. Mimy.

Nu au maĭ călcat prin cabinetul acestuia și pentru toate afacerile erau în corespondență directă cu prefectul.

D. Mimy nu s'a intimidat. A continuat pe calea dreptă și frumoasă pe care apucase.

Pentru ca să-l doboare inspectoriĭ coalizațĭ au început a țese intrigĭ.

Pe de altă parte comisariĭ, în curent cu faptele inspectorilor, începuseră să nesocotească autoritatea d-luĭ Mimy pe care-l tratau ca pe egalul lor.

Prefectul a fost pus în cunoștință în maĭ multe rîndurĭ despre numeroase acte de insubordonanță ale diferiților funcționarĭ inferiorĭ față cu directorul prefecturei, dar tot-deauna tăcea, încurajînd prin aceasta pe ceĭ anarhicĭ, și spiritul de anarhie s'a lățit zi cu zi pînă cînd am ajuns ca acum să vedem pe inspectorĭ puindu-se în grevă și organizînd pronunciamente.

***

Pe cît de incapabil e prefectul de a restabili ordinea, tot pe atît de incapabil e și ministrul de interne.

Acest din urmă, nedîndu-și seama de pericolul mare care poate rezulta dacă nu reprimează în mod sever și de urgență anarhia de la poliție, se mărginește a da din umerĭ la toate cîte aude despre poliție.

De alt-fel d. Ferechide, e consecinte cu marea majoritate a actelor sale, căcĭ de toate se ocupă numaĭ de administrație nu.

Neue Freie Presse află din sorginte oficială că, cu ocazia călătorieĭ la Palestina, împăratul Wilhelm al Germanieĭ va avea la Veneția o întrevedere cu regele Umberto. La această întrevedere vor lua parte și primul ministru al Italieĭ, Pelloux, și Bülow, secretarul de stat al Germanieĭ.

In urma unuĭ noŭ ordin al ministeruluĭ de războiŭ, s'a schimbat cu totul planul manevrelor de toamnă. Aceste manevre, contrar dispozițiunilor anterioare, vor fi foarte micĭ, iar regele nu va lua de loc parte la ele.

Din această cauză, se lucrează la statul major al armateĭ planurĭ nouĭ pentru aceste manevre.

In cercurile militare se asigură că ministrul de războiŭ a luat această dispoziție în urma unuĭ ordin primit de la regele Carol, care, întorcîndu-se de la Petersburg, a spus d-luĭ general Berendeĭ că manevrele din anul acesta nu trebue să aibă ca punct de plecare atacul din partea Rusieĭ.

Colectiviștiĭ au început să răspîndească de cîte-va zile zvonul, că aŭ izbutit să readucă în tabăra lor pe maĭ mulțĭ drapeliștĭ.

După dînșiĭ, dizidența în gruparea drapelistă va izbucni în curînd cu atîta putere, în cît gruparea se va desființa.

Epoca controlînd acest zvon, a aflat următoarele de la un membru marcant al grupăriĭ drapeliste:

— Cu zece zile înainte n'aș fi putut să-ți daŭ un răspuns categoric, dar acum, după ce am văzut pe d-niĭ Aurelian și V. Lascar, pot să-ți afirm cu siguranță că sunt minciunĭ tot ce se spune. *In adevăr, s'aŭ făcut demersurĭ pe lîngă d. Porumbaru ca să primească postul de primar al Capitaleĭ și fiind-că d-sa a răspuns la această propunere în mod zeflemist, d. Ionel Brătianu, care nu l'a înțeles, a tras de aicĭ conclusia că d-l Porumbaru ar fi dispus să ne părăsească.*

De aicĭ aŭ provenit toate svonurile. Pot să'ți afirm însă, că d-niĭ Aurelian, Lascar, Costinescu, Porumbaru, Delavrancea, Xenopol, etc. sunt maĭ hotărîți ca orĭ cînd la luptă; ceea ce vom și dovedi, peste vr'o două săptămînĭ, cînd ne vom întruni la o consfătuire. In ce privește pe d. Șendrea, nu pot să'ți spun nimic, de oare-ce nu l'am văzut de două lunĭ; dar pe cît îl cunosc eŭ, cred că nu va șovăi nicĭ un moment.

Din Bacăŭ se comunică societățiĭ studenților în medicină că unul din ceĭ maĭ distinșĭ studențĭ și membri aĭ acesteĭ societățĭ, Ioan Tăutu, a murit în urma uneĭ febre tifoide.

Defunctul era extern la clinica chirurgicală a d-luĭ dr. Sculy.

Societatea studenților în medicină a trimis o coroană pe care un delegat al eĭ o va depune pe sicriul regretatului student, secretar al societățiĭ.

In urma comunicatuluĭ apărut în *Monitorul oficial*, cum că nu s'a dat aprobarea ministerială Institutelor-Unite, puse supt noua direcțiune a tînăruluĭ Eugen I. Melik, fiul d-luĭ I. Melik fostul prim director al Institutelor Unite a plecat la Bucureștĭ de asară spre a cere de la minister cuvenita aprobare; ceia ce sperăm că se va da față cu vechimea și renumele școaleĭ.

Supt direcțiunea d-luĭ Eug. Melik Institutele-Unite promit a lua o nouă față.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ștefan cel Mare No. 90.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT PINA LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Și Lacul Techir Ghiol

în condițiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureștĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informațiunĭ precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localităților se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureștĭ, str. Doamneĭ No. 72.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Institutul liceal de domnișoare din Iași

In acest institut cursurile reincep la 1 Septembrie. Se atrage atențiunea onor. părinți asupra ultimuluĭ regulament școlar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Biuroul Agenție Generale a Societăți de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasoe Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Secundar și comercial pentru școalele statului. 3 (trei) premianți III 1898.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă eurăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţi Pretutindeni

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de ată 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 91 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 23 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42—Strada Golieĭ—No. 42

INCEPUTUL UNUĬ SFÎRŞIT

Să ne desarmăm

Anĭ de-a rîndul conferinţa extraparlamentară pentru pace şi-a ţinut şedinţele sale şi şi-a exprimat părerile pentru stabilirea arbitruluĭ internaţional în daraverele politice şi de-abia dacă presa Europeană înregistra desideratele acestor utopişti aĭ secl. XIX.

Azĭ propunerea vine din partea unuĭ mare monarh — cel maĭ mare din lume—şi sgomotul face ocolul lumeĭ. Ţărĭ şi popoare deosebite îşĭ grăbesc a-şĭ arata unele *mirarea*, altele *admirarea* lor pentru această iniţiativă din partea Ţaruluĭ.

Propunerea Ţaruluĭ nu a surprins lumea prin noutatea sa; ideia e veche şi cîţĭ alţiĭ înainte de Ţar n'aŭ exprimat'o în scris fie particular fie chiar oficial.

Europa geme supt greutatea militarismuluĭ; politica de fer bismarckiană apasă greŭ pe Germania şi Europa; pacea armată duce la ruină popoarele.

Iată frase, carĭ zilnic le întîlneam în toate marile gazete străine.

Decĭ propunerea Ţaruluĭ nu e *nouă*.

Să vedem de e *bine venită*.

Negreşit că în chestiunĭ marĭ internaţionale nu e treaba Romînieĭ, *ca ţară mică*, să-şĭ dea părerea şi *maĭ ales să fie luată în samă*. Totuşĭ avem cuvîntul nostru de-a ne spune părerea, de oare ce presa e una şi vocea preseĭ e vocea poporuluĭ.

Armata—orĭ ce s'ar zice—e expresia cea maĭ aleasă a vitalităţiĭ unuĭ popor. Cele maĭ marĭ interese ale unuĭ popor sînt legate de armată. A presupune dar o naţiune fără armată ar fi ceva care nu putem pricepe în secl. XIX. Orĭ-care ar fi forma armateĭ: permanentă saŭ teritorială, organisată saŭ naţiunea armată, sînt momente în care soarta popoarelor se decide de la vitejia armatelor.

Faţă însă cu necesitatea armateĭ—care implicit cuprinde existenţa popoarelor ca naţiunĭ şi state distincte—nu ştim pînă la ce punct trebue întinsă cheltueala de întreţinere şi armamentul. Aicĭ e nodul chestiuneĭ; şi propunerea Ţaruluĭ nu vizează atîta utilitatea şi necesitatea armateĭ, ci *costul armamentuluĭ*.

Azĭ, în sistemul de luptă, nu dictează bravura soldaţilor, cît calitatea armamentuluĭ. Bravura Spaniolilor a fost învinsă de armamentul ales al Americanilor. Bravura armatelor luĭ Napoleon a fost hrănită mult cînd a pus mîna *pe banĭ*.

Banii şi armata!

Se atinge aicĭ o mare chestiune economică. Armatele sînt consumatoare, fără a produce; şi tot ceia ce într'un stat *numaĭ consumă*, trebue chibzuit ca nu cumva *consumarea* să sleiască forţele productive.

Mica noastră ţară cheltueşte *jumătate* din bugetul săŭ pentru armată. Fortificaţiile, armamentul cer anual zecimĭ de milioane. Ţara le-a dat şi le dă cu inimă largă, numaĭ să se păstreze o prudentă limită, căcĭ cu cît cheltuelele vor fi exorbitante, cu atît ţara va protesta.

De şi *de fapt statul întreg consumă ceea ce societatea produce*, sînt însă organe din stat, carĭ răspund la nevoile reale, cum de pildă *e şcoala*.

Nu tot astfel stă lucrul cu armata. Armata se referă la însuşirile fizice, la partea materială a vieţiĭ sociale; şcoala din contra are în vedere desvoltarea puterilor morale şi sufleteştĭ din om.

Pe cît una e de barbară, ariérată în mijloace şi scop, pe atîta alta—şcoala—e inobilătoare în scop şi umană în mijloace.

Popoarele moderne caută să-şĭ cîştige preponderenţa *prin cultură*.

Cultivaţi inteligenţele, răspîndiţi cultura în popoare şi ele odată devenite consciente de chemarea lor îşĭ vor regula soarta lor după cum le va conveni.

Şi azĭ cînd azistăm la încheerea secoluluĭ XIX-lea, vedem popoare, carĭ aspiră la drepturĭ politice, nu în virtutea forţeĭ lor vitale, nu prin armată, ci prin conştiinţa dreptuluĭ natural de a fi ca popor, ca naţiune.

Care e *tunul*, căruia să se datorească emanciparea Cehilor?

Pe ce temeiurĭ se sprijină Romînii Ardelenĭ în cererea dreptuluĭ lor?

Incepem a ne deprinde azĭ cu ideia că popoarele îşĭ pot căpăta existenţa lor pe calea legală, nu prin arme.

Dar cîtă vreme vor fi popoare apăsate, care vor hrăni în fundul inimeĭ lor ideia de nedreptate şi hrăpire; şi cîtă vreme revandicarea acestor drepturĭ răpite nu se va putea face pe calea legală *ci prin arme*, avem dreptul de a privi propunerea Ţaruluĭ ca un *pium desiderium*, demn de a încheia secolul al XIX-lea cu părerea cea maĭ umanitară ca venită—spre deridere—din partea celuĭ maĭ mare monarh, supt a căruĭ scut *gem Poloniĭ, gem Romîniĭ* fără a maĭ înşira infinitele cete şi oarde din sudul şi răsăritul Rusieĭ.

Iată pentru ce propunerea ţaruluĭ e bine a fi primită sub beneficiŭ de inventariŭ.

* * *

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pedagogie.—E probabil că o mică parte numaĭ dintre cetitorĭ urmăreşte „dezbaterile" conferinţelor didactice ale institutorilor noştri, publicate cu amănunţită analiză în corpul ziaruluĭ. E adevărat că din cetirea lor nu poate trage vre-un deosebit folos,—abia dacă însuşĭ institutorii folosesc ceva din aceste anuale întruniri obligatoriĭ—după cum cu multă dreptate se arăta în articolul prim de acum două zile.

Ne-a interesat ceva maĭ mult—pe noĭ, simplu cetitor— discuţiile asupra chipuluĭ de-a preda lecţiunile de istorie în şcolile primare. Au fost lungĭ şi documentate interpretările, pildele au fost numeroase. Se pare că uniĭ dintre institutorĭ şi unele dintre institutoare posedă temeinice cunoştinţĭ şi-şĭ dau seama bine despre felul cum trebuesc „predate" şi explicate importantele fapte şi date ale Istorieĭ în lumea copiilor—lucrurĭ de care nu şi-au dat seama încă o bună parte din dascălii noştriĭ de gimnaziu orĭ de liceu.

Explicaţia nu e grea; noĭ o găsim în modul cum se recrutează clasa profesoratuluĭ, compusă din titraţĭ maĭ mult sau maĭ puţin superiorĭ, cărora diploma de licenţă nu le dă—de loc! cunoştinţele pedagogice trebuincioase. De aceea asistăm la spectacolul trist de-a vedea pe dascălul de istorie obiectul cel maĭ „de memorie" în actualul sistem—încărcînd mintea elevuluĭ sărman cu paginĭ de nume şi cifre, ca şi cum şcolarul n'ar avea două-spre-zece obiecte de învăţat, 4 sau 5 pe zi, ci numaĭ obiectul scump care-ĭ asigură d-sale, dascăluluĭ, remuneraţia la budget. De-aceea vedem în gimnaziile noastre împovorîndu-se în chip cu totul primitiv memoria, distrugîndu-se poiezia însăşĭ a obiectuluĭ; vedem pe elevĭ torturîndu-şĭ mintea, deja trudită de istoria d-luĭ Ropală, cu fenomenala carte a d-lor Clinciu şi Coman—de exemplu ca să „înveţe" într'o dezordine de întîmplărĭ şi descrierĭ, să înveţe anarhizarea cugetăriĭ.

Daţi-vă seama şi veţĭ vedea cît e de fundamental greşită în totul sistema actuală de a „învăţa" istoria: „luaţĭ de la pagina cutare sus, până la pagina cutare jos"—practicată încă pe alocurĭ; cît e defectuos în genere învăţămîntul de date şi de nume de prisos. Şi întrebaţi-vă de ce v'aţĭ pierdut ceasurĭ de somn în timpul anilor de gimnaziŭ ca să reţineţi numele luĭ Armodius şi Aristogiton carĭ aŭ omorît pe nu ştim care din fiiĭ luĭ Pizistrat?...

Şi cereţĭ dascălilor de istorie—pedagogie, pedagogie, pedagogie...

EXTERNE

Inceputul unuĭ sfîrşit

Dacă lucrul n'ar fi peste măsură de serios, s'ar părea că chestiunea pusă „Europeĭ" de cel maĭ mare monarc al eĭ, nu e de cît o şaradă a căriĭ dezlegare e lăsată în voia fiecăriĭ din naţiunile interesate. Deja seriozitatea problemeĭ începe a fi redusă prin nenumaratele obstacole ce se ridică în preajma eĭ; deja se manifestă adevărul că iniţiatorul e „dezarmat" faţă cu propunerea dezarmăriĭ generale, începutul unuĭ sfîrşit trist la care înarmările dezastroase aŭ adus Europa.

Semnalul opoziţieĭ s'a dat de către presa engleză. Şi în această privinţă sunt foarte interesante glumele muşcătoare la adresa generoaseĭ iniţiative a Ţaruluĭ tuturor Rusiilor.

„Que messieurs les assassins commencent!" esclamă un ziar londonez „Globe" vorbind de propunerea luĭ Nicolaĭ II şi făcînd aluzie la purtarea ruşilor în China.

Un alt ziar de aicĭ se întreabă dacă măsura propusă e pornită din iniţiativa Ţaruluĭ saŭ datorită «intervenţieĭ femenine». Iar în mijlocul acestuĭ cor de sarcasm şi îndoială se aşteaptă voacea autorizată a lorduluĭ Salisbury, care însă lipseşte pentru moment. Explicarea acestuĭ fapt s'a dat în diferite chipurĭ de către organele europene. Faptul e prea îndrăzneţ ca să poată fi săvîrşit fără comentariĭ şi fără resistenţe. Cifrele bugetelor de războiŭ sunt îngrozitor de suggestive. In ceĭ 25 de anĭ între războiul de la 1870 pînă la 1895 budgetul european s'a urcat de la 11 la 22 miliarde, dintre care 5 miliarde—budgetul militar. Tripla alianţă singură figurează cu 1700 de milioane, alianţa franco-rusă cam tot cu atîta; Anglia singură cu 1800 milioane, celelalte state—fără Turcia—580 milioane. In ultimiĭ cîţi-va anĭ cheltuielile aŭ crescut în mod formidabil pentru marile înarmărĭ navale. A treia parte din veniturile Europeĭ se cheltuieşte cu armata!

In schimb aparatele formidabile reprezintă întru cîtva trăinicia; războaiele se evită tocmaĭ pentru proporţiile îngrozitoare şi pentru că riscul e enorm. In aceleaşĭ proporţiĭ dezarmarea oferă marĭ greutăţĭ, faţă cu capitalurile angajate, şi faţă cu scopurile urmărite şi cu iluziile întemeiate pe arme şi pe împrejurărĭ. Idealul generos—presupunînd că acesta e mobilul unic—nu e deajuns ca să aducă la indeplinire dezarmarea. Cu atît maĭ mult că nu e generală convingerea absoluteĭ dezinteresărĭ în iniţiativa suveranuluĭ rus. Dovadă interpretarea ce dă ziarul «Worwaerts» din Berlin iniţiativeĭ luĭ Nicolaĭ II.

Judecînd după tonul ofensiv al preseĭ engleze, realizarea propunereĭ de la St. Petersburg e departe încă; ba, judecînd după semne abia manifeste se poate exprima temerea că asistăm la sfîrşitul unuĭ început saŭ — viceversa, dacă vroiţĭ.

ACTUALITATI

O ÎNCORONARE

Ierĭ, la 1 Septemvrie stil noŭ, a avut loc încoronarea tinereĭ regine Wilhelmina a Holandeĭ odată cu a opt-sprezecea aniversare a eĭ.

S'a vorbit mult de tînăra princesă, astă-zĭ regină, a miculuĭ stat holandez, stat mic în întindere, dar cel maĭ bogat în posesiunĭ după Anglia şi Franţa, — ca să nu maĭ vorbim de Spania colonială.... Regina Emma care deţinea regenţa de la 23 Noembrie 1890, — după moartea luĭ Wilhelm III, ultimul urmaş în linie bărbătească a caseĭ Ovania, a lansat cuvenita proclamaţiune către poporul olandez, recomandînd pe noua şi tînăra suverană, rugîndu-l să păstreze toată credinţa şi încrederea în urmaşa sa la tron.

Increderea aceasta e dinainte asigurată. Rar s'a văzut într'adevăr o maĭ mare popularitate de cum şi-a cîştigat regina Wilhelmina, abia pe pragul răspunderei şi domnieĭ sale. E un curent de simpatie care o învăluie de preste tot şi care poartă spre o glorie fără seamăn — dar şi fără primejdiĭ în cea maĭ pacînică ţară, a luĭ «Wilhelm tăcutul». Deja deviza holandezilor paşnicĭ e: «totul pentru Regina,» fără să fie nevoie de «moriamur prô regina noastrâ»—Holanda nefiind nicĭ de departe, nicĭ de aproape ameninţată de războiŭ.

Data încoronăriĭ festive s'a fixat pentru 6 Septemvrie şi va avea loc în «biserica nouă»—Nieuve Kerk—din Amsterdam. Ceremonia regală va fi tot atît de puţin nouă cum e şi biserica din Amsterdam, cu tot numele-ĭ de «nouă.»

O coincidenţă bizară e că tînăra Suverană pune pe cap coroana Holandeĭ tocmaĭ în ziua care indică data morţiĭ tatăluĭ săŭ. Iar cu privire la coroana aceasta se reamintesce că pe la 1829, pe cînd Belgia era încă una cu Olanda — ambele formînd *Neederland* -nişte hoţĭ introducîndu-se în palatul regal din Bruxelles, furară diamantele coroaneĭ. Tocmaĭ după mulţĭ anĭ ele fură regăsite în America după denunţul unuĭa din părtaşiĭ hoţieĭ. Iar astă-zĭ după deceniĭ, diamantele regale vor străluci pe fruntea tinereĭ regine după ce multă vreme aŭ stat îngropate în pămîntul nouluĭ continent.

Sus sau jos?

Noĭ nu împărtăşim pesimismul unora din confraţiĭ noştriĭ, cum-că faţă cu furtuna viitoarelor alegerĭ comunale, liberaliĭ de toate nuanţele nu vor căuta să între la tocmeală de reînfrăţire şi de alungare a supărărilor reciproce.

Maĭ mult; suntem chiar sigurĭ că mulţĭ dintre aşa numiţiĭ disidenţĭ îşĭ vor calca de bună voie pe inimă şi vor pune *interesele de partid*, maĭ presus de *orĭcare alte interese....* frază consacrată, de însă-şĭ presa colectivistă!....

Şi credeţi-mě că gazetariĭ cariĭ repetează acest cunoscut clişeŭ de proză liberal-naţională, *ştiŭ ceva!...* Li s'a spus de sigur cum staŭ lucrurile.

Aşa bună-oară, ce mare greutate pentru vre-un Caron oare-care al oculteĭ, de a lua pe d. Aurelian în barca sa şi a-l face să treacă Styxul, chiar şi fără ca fostul prim ministru să dee luntraşuluĭ paraua legendară, ceea-ce convine perfect şefuluĭ drapelist?

Cine garantează apoĭ că logogriful atitudineĭ benjamenuluĭ de odinioară nu e şi deslegat deja de ocultă, precum lasă a se crede aceasta, călătoria fiuluĭ săŭ la Petersburg în suita premieruluĭ?...

Dar, în fine, ce facĭ cu o sumă de *iepurĭ* disidenţĭ cariĭ nu aşteaptă alt-ceva decît să vadă puţin crăpată portiţa ocoluluĭ, pentru ca să ţişnească afară şi să dee navală în grădina cu varză?

Iată atîtea chestiĭ asupra cărora trebuie cine-va să se oprească, înainte de a se pronunţa asupra stoicismuluĭ disident, maĭ cu samă, ştiut fiind, că printre grupurile sfădite sunt multe obraze de săftian.

Dar punctul de observaţie a situaţieĭ nu stă tocmaĭ aci. Nu de la împacarea saŭ neîmpacarea cîtor-va feţe suparate va atîrna chestia de *a fi saŭ de a nu fi* a partiduluĭ.

După părerea noastră, soarta colectivităţeĭ, nu va atîrna dacă Pr. Sf. Sa Aurelian va îmbraca saŭ nu odăjdiile de ministru, saŭ dacă d-luĭ E. Stătescu îĭ vor maĭ cădea *belea* cîte-va afacerĭ mănoase care să'ĭ producă vre-o jumătate milion, din baniĭ altora bine înţăles, dar nu din aĭ partiduluĭ.

Pentru noĭ chestia se pune cu desevărşire altmintrelea.

Căcĭ oare prin *arcănarea* unuĭ Stătescu, Aurelian saŭ altă figurină cu stomah de cauciuc, întru cît partidul devine maĭ curat în faţa ţăreĭ? întru cît risipele operate cu baniĭ comunelor, destrabalarea în administraţie, ruşinele aglomerate asupra naţiuneĭ prin politica exterioară a regimuluĭ, falşitatea promisiunelor făcute în opoziţie, asuprirea Romînilor de peste munţĭ şi în fine o sumă de fapte rele a partiduluĭ vor putea fi şterse cu bureţĭ aurelianiştĭ, statesciştĭ saŭ gianiştĭ?...

Iată ce am vroi să ne lămurească aceĭ ce trîmbiţează că faţă cu viitoarele alegerĭ, interesele de partid vor fi puse *maĭ presus de orĭ-ce alte interese.*

Ar fi bine decĭ ca partidul să se maĭ gîndească şi la *jos* nu tot la *sus* şi *presus*, căcĭ cu cît aspiraţiile de înălţime sunt maĭ marĭ, cu atît căderile sunt maĭ simţitoare.

Un simplu sfat.

Juvenal

MEZINIĬ

(Urmare şi sfîrşit)

N'apucasem a trînti poarta, cînd iată că mama iese în pragul tindeĭ de dindos şi cu gura la mine:

— Arză-te focul să te ardă; lasă că te-oĭ învăţa eŭ, ficior de-a hagiuluĭ. Răcea nu-ţĭ ajunge! Eu te caut de nu ştiu cînd şi tu baţĭ drumurile! Ţaţă-ta Ilenuţa trage de moarte şi tu pe la iazurĭ!

Haĭ îmbracă-te răpede şi vină cu mine la lelița Marghioala, că te-aşteaptă toţĭ.

— Da, ce-ĭ, ninee?

— Ce să fie! haĭ şi-ĭ vedea.

Cînd bădiţa Arhip toca la Nanţari, noĭ suiam gîfuind dealul pe la popa Ilie tipicarul. La şcoala jidovească se auzi cîte un harhar de jidan hărhăind rugăciunĭ. Huidiţa pe la Paladi am trecut-o într'un suflet. Păscăria tot aşa şi iată-ne ajunşĭ în ogradă la mătuşica Marghioala.

-- Vine mezinul, auziĭ vorba pe fereastră.

Pînă atuncĭ nu auzisem încă vorba de *mezin*; şi după cum badea Ion a fost acela, care mi-a răsficat înţălesul vorbiĭ *senin*, aşa şi împrejurarea de faţă mi-a lămurit de ce-ĭ aceia *mezin*.

Toderică şi eu eram ţinta tuturor. Era toată cimotia adunată, căcĭ pînă să mă găsească pe mine, vestea de leacul mameĭ Calcioaeĭ împănase tîrgul şi care maĭ de care din neamurĭ se grăbise să vie ca să vadă leacul.

Cînd am întrat în casă n'am văzut de cît capete. Ar fi fost vre-o două-zecĭ.

Pe uşa de dindos a caseĭ, unde era un mic paravan, dădeaĭ într'o odae, care slujia iarna drept bucătărie. O vatră mare cu sobă ca la ţară era în pereţele din dreapta. Sus deasupra uşeĭ era gura podului, unde te puteaĭ urca cu o scară purtătoare; în fund un pat lung, pe care sta aşternut un lăicer înflorit; în stînga un dulap mic, unde erau asvîrlite în neregulă străchinĭ, oale, lingurĭ.

De cînd cu boala ţaţeĭ Ilenuţeĭ nu maĭ era gîndul nimăruĭ la orînduială prin casă, necum prin bucătărie. Ar fi fost bucuroşĭ să vadă maĭ degrabă viind sănătatea, de lipsa căreia cu toţiĭ erau tare scîrbiţĭ.

Pe vatră era pus un lighean de tablă nou nouţ, parcă'l văd, iar lîngă vatră o cofă nouă nouţă plină cu apă.

Cofa se cumpărase de la jupîneasa Rifca din olărie, iar apa se adusese de la mama Măriuţa, o bătrînă, care trăia aşa de singuratică că în casa eĭ nu întra omul cu lunile.

In fundul ogrăziĭ avea ea o fîntînă, din care maĭ adesa femeile se duceau de luau apă neîncepută, căcĭ ce-ĭ dreptul, mameĭ Măriuţeĭ îĭ ajungea o cofă de apă două-treĭ zile.

Cum eram înalt cam de-o şchioapă şi jumătate, mă suiră hopuşor pe pat; mă îmbrăcară cu un suman gros; sumanul era nou nouţ adus atuncĭ de la braşovenia luĭ Tudurachi Frimu. Sumanul îmĭ era aşa de lung că mi se tîriia şi mă împedecam în el. In cap îmĭ puseră un şal mare şi gros şi aşa încotoşmănat ca o papalodă mă luară în braţe şi mă suiră pe vatră. Avură grijă să mă lege cu un briu ca să nu-mĭ cadă sumanul şi aşa încotoşmanat îmĭ puse ligheanul în cap drept supt hornul vetreĭ.

Sus pe casă îl suiră pe Toderică; el era mult maĭ răsărit ca mine; era în puterea cuvîntuluĭ flăcăŭ, ba şi păţise cîteva năstărîmbe prin Răeştĭ umblînd în berbantlîcurĭ cu flăcăiĭ.

Ca să se facă maĭ degrabă turnatul apeĭ se rînduiră în pod coana Ruxanda, în vîrful scăriĭ stătea leliţa Safta, femeia de casă a ţaţeĭ Ilenuţeĭ; maĭ la mijlocul scăriĭ stătea verişoara Marița, iar jos cel care dădea cofa era Ionică.

De treĭ orĭ se dădu cofa luĭ Toderică; de treĭ orĭ se turnă apa pe hoceag în lighean; de sgura cea multă ce era pe horn apa se făcuse tăciune.

Leacul fiind făcut, eŭ fuĭ scoborît frumuşel de pe vatră; descîlcit de vălătucul de haine, ude şi feştelite.

Cînd m'am văzut slobod şi am răsuflat aerul liber mă simţeam altul.

De bucurie că leacul are să priiască trecuĭ ca ghemul din mînă în mînă şi fuĭ sărutat de toatele, care cum apucaŭ: pe frunte, pe ochĭ, pe obrajĭ, că cu mare ce m'am văzut la uşă.

Cît s'a perîndat apa de treĭ orĭ pe hoceag a rămas abia o cană din cofa cea plină ochiŭ.

Cana cu apă se dădu cu multă sfințenie în mîna mameĭ Călcioaeĭ, care ce-o fi făcut cu dînsa nu știŭ, căcĭ eŭ am tulit-o pe ușă afară și la joacă, băete!

Știŭ atîta că abia sara într'un tîrziŭ, după ce venise vacile de la cireadă și cînd nu se zărea bine omul pe pod, mama veni acasă și ne spuse că în urma leaculuĭ făcut de mama Călcioaea, țața Ilenuța se simte maĭ bine și că a prins'o somnul.

Cît i-o fi priit leacul nostru, nu știŭ; știŭ atîta că nu după mult timp, țața Ilenuța muri, aducînd jelanie mare tuturor în familie.

***

Iată ce rost rost am jucat noĭ ceĭ doĭ mezinĭ în toiul boaleĭ țațeĭ Ilenuțeĭ.

Mezinul a fost și este crezut de popor că are o putere deosebită.

După cum cea din urmă licărire de lumină a soareluĭ pare ochiuluĭ maĭ roșie și maĭ vie, așa și rodul celeĭ din urmă licărirĭ de putere născătoare a fost socotită de popor ca ceva înzestrat de deosebite puterĭ.

Au nu doar *Prâslea* — pe alocurea *Prâsnea*—, ceia ce nu-ĭ de cît *Mezinul* din Moldova—joacă cel maĭ mare rol în poveștile noastre!

Prâsnea este eroul poveștilor, în care se arată vitejia omuluĭ asupra naturei și a duhurilor necurate..

Cine isbutește să păzească noaptea mormîntul împăratuluĭ, dacă nu Prâsnea? Cine se duce pe celalalt tărîm și se luptă cu Scripțoroaica, dacă nu Prâsnea? Cine învinge pe Zmeĭ dacă nu Prâsnea?

Pentru ce și cum numaĭ fiul cel maĭ mic să fie cel maĭ năzdrăvan și maĭ voinic în poveștĭ, iată o chestiune care nu stă în legătură cu leacul zugrăvit maĭ sus, dar arată un fapt curios de credința populară, izvorîtă din o curioasă înțelegere a lucrurilor.

Mezinul are căutătura dulce; el nu dioache, căcĭ nu e întors de la supt; de aceea el e bun de leac.

Gh. Ghibănescu

Ministru de culte în Capcană

Se știe că în luna Iunie, anul curent, d. ministru de instrucțiune, după ce aprobă cărțile de premiĭ scolastice, află strecurată, printre acestea, cartea de cetire a răposatuluĭ Puiu, editura Șaraga, exclusă însă din oficiŭ dintre cărțile didactice; dar acum, îmbrăcată în coperta de furat după *cartea școlaruluĭ în vacanță*, operă a treĭ institutorĭ din Iași, recunoscută și aprobată de minister ca proprie menireĭ sale. Denunțîndu-se ministerului faptul librarilor-editorĭ și tipografĭ, frațiĭ Șaraga, carĭ împinsese printre cărțile lor la premiĭ și pe cea exclusă, și constatîndu-se înșelaciunea, d. Haret publică prin *Monitorul Oficial* de la 23 Iunie că: *„întru cît librariĭ Șaraga aŭ cutezat a frauda opinia publică și pe însaș ministeriul de instrucțiune cu numita carte, și 'ntru cît fapta lor e însoțită de escrocherie prin aceia că cartea e sub copertă falșă, aduce la cunoștința publicului și în special a tuturor membrilor corpuluĭ învățătoresc că, această carte e reprobată și scoasă dintre cărțile de premiĭ; în plus că pe aceste temeiurĭ, toate cărțile editate de frații Șaraga sunt și rămîn respinse de la premiĭ.* Imediat, apoĭ, d. Haret dă în judecată pe acești librarĭ, calificîndu'ĭ de *frauduloș și escrocĭ în cărțile didactice*, și publică acestea prin *Monitorul Oficial* din Iulie curent, iar autoritatea judecătorească e sezizată a activa procedura pentru judecarea inculpaților.

Straniŭ, însă, de tot. La începutul luneĭ curente, ziarul *Evenimentul* ne vestește că, același d. ministru ordonă autorității judiciare să închidă dosarul afacereĭ.

Noĭ am stat în rezervă asupra cazuluĭ, necrezînd în posibilitatea uneĭ asemenea fapte.

Se afirmă, însă, că d. primar al Iașuluĭ, însoțit de-un ajutor ș'un consilier, s'au dus anume la Bucureștĭ și bătînd capul d-luĭ Haret că frațiĭ Șaraga se obligă a tipări gratis, douĕ lunĭ, foița deschisă de stăpînire pentru alegerĭ.

Se vede că aprobînd această patriotică combinație, ministrul instrucțiuneĭ publice a revenit asupra primeĭ măsurĭ și a cerut parchetuluĭ să suspende orĭ-ce urmărire în contra librarilor.

Dar, ca să fim un moment pe placul guvernuluĭ, admitem că toate aceste *adevĕrurĭ*, cunoscute de opinia publică, sunt invențiunĭ de ale celor carĭ dușmănesc pe frațiĭ Șaraga,

In cazul acesta, ministerul e dator să dea un comunicat prin *Monitorul Oficial*, cum l-a dat atuncĭ cînd nu apărea gazeta colectivistă. Alt-fel, va rămîne bine stabilit că d. Haret, maĭ vinovat de cît d. Poni, care fără să cerceteze, a autorizat ca lucrare didactică dicționarul d-luĭ Șăineanu, autoriză escrocheriile și suspendă mersul justiției cînd 'ĭ se plătește sub o formă sau sub alta.

Impresiĭ de toamnă

Se duc, se scutură pe rînd
De-al toamneĭ vînt împrăștiate,
A ramurilor frunze verzĭ
Pălite și uscate.

Se 'nchid cărările, se 'nchid.
Din crînguri păsările sbor
Rămîne gol, pustiŭ și trist
Și 'n suflet rămîne dor.

Iar printre noriĭ fumuriĭ
Plutesc în cîrduri, cioare
Și cad ca ploaia pe pămînt
Țipînd, asurzătoare.

Sarmanele iluziĭ iar
Și toate farmecile viețeĭ
Adorm, lăsînd pe urma lor
Nebunul dor al tinereții.

Și codrul își jelește amar
Fermecătoarea luĭ gătală,
Suspină rîul în zadar
Din recea-ĭ amorțală.

Cu ochiul mințeĭ tu re'ntorcĭ
A vremeĭ file petrecute,
Și ca prin vis îți amintești
De frumusețile trecute.

Valentin

Științĭ-Litere-Arte

Dintre ziarele pariziane cel maĭ entuziast pentru inițiativa *Dezarmăriĭ* e organul femenist *La Fronde*.

In afară de mișcarea de emancipare, femeile aŭ întemeiat în Europa, după cum se știe, *o ligă* pentru dezarmarea internațională. Liga a adresat Imparatuluĭ Nicolaĭ II o telegramă de felicitărĭ mulțămindu-ĭ că „prin generoasa intervenție în favoarea dezarmăriĭ, a îndeplinit dorințele inimilor femeești cu totul devotate cauzeĭ căriia M. S. Țarul a binevoit să-ĭ acoarde pentru viitor prea puternicul săŭ patronagiŭ.

*

Tînărul scriitor francez Edmond Rostand a petrecut 15 zile la Viena pentru a se documenta în vederea pieseĭ *L'Aiglon* ce lucrează pentru Sarah Bernhardt.

Eroul pieseĭ e Napoleon III.

*

Pentru întăia oară de cînd ex-căpitanul Dreyfuss se află în insula Dracului, ne spun ziarele franceze, soția condamnatului a căpătat zilele acestea pe lîngă copia uneĭ scrisorĭ și un plic autentic cu adresa scrisă de fostul căpitan. Aceasta în urma uneĭ autorizațiunĭ speciale a ministruluĭ coloniilor, d. Trouillot.

*

Dintre stagiariĭ cu talent aĭ teatruluĭ nostru aflăm că tînărul Gh. Morțun și-a dat demisia în urma refuzuluĭ d-luĭ Fîntînaru de a-ĭ mări salariul de la 80 la 100 de leĭ pe lună.

Morțun era unul din puținiĭ stagiarĭ carĭ promiteaŭ a deveni artiștĭ de talent.

*

Un ziar american raportează următorul epizod... războinic.

Căpitanul Eulate, fostul comandant al vaporuluĭ spaniol Vizcaya se primbla zilele acestea în curtea școaleĭ navale din Washington cînd o tînără americană se apropia încet de prizonier și în mod discret tăiă un nasture de la mantaua căpitanuluĭ. Acesta privi uimit la îndrăzneața americană care se depărta rîzînd:

Am vrut să am această amintire, zise americana închinîndu-se cu respect.

*

De la 1 la 4 Septemvrie se va ținea la Haga un congres internațional de istorie diplomatică.

*

Din cauza gravelor evenimente politice conferința internațională a păciĭ nu se va întruni la Barcelona la începutul luĭ Septemvrie ci la finele luneĭ, la Turin.

*

In urma sfîrșiriĭ din viață a regretatuluĭ student Ioan I. Tăutu se va declara vacant un loc de bursier al fondului Adamachi pentru medicină. De asemenea un post de extern la secția chirurgicală a d-luĭ d-r Sculy.

*

Societatea națională de avicultură din Francia a decis ca a șasea expoziție internațională să aiba loc de la 25 la 28 Noembrie viitor, în grădina zoologică.

*

La Libraria A. Halpern din strada Golia a apărut No. 1 din Ueber Land und Meer, revistă literară ilustrată, germană. Ca toate revistele Germane scrisă de ceĭ maĭ bunĭ autorĭ și cuprinzînd maĭ multe bucățĭ literare de cea maĭ mare importanță.

*

După ultimul anuar al învățămîntuluĭ primar din Franța, școlile primare *comunale* în Paris sînt 531 din care 197 școlĭ de băețĭ, 186 școlĭ primare de fete și 148 școlĭ maternale.

*

Cine vizitează Expoziția Jubilară din Viena (Prater), observă în mare rotundă, că pe cele două *emisfere*, în care staŭ lipite sute de ziare, ce apar în lume, figurează și *Opinia*. Iar dintre revistele pedagogice, ce se găsesc lipite în secția învățămîntuluĭ primar, din marea și frumoasa secțiune a școlilor, figurează între nenumăratele reviste pedagogice din toate limbele, *numaĭ Învățămîntul primar* din Bucureștĭ.

Tot în rotunda din Viena e expusă si analogul frumos lucrat de măria Sa Regina Elisabeta pentru păstratul Evangheliei, lucrată cu mîna sa proprie pentru Curtea de Argeș.

Nu e vizitator care să nu se oprească și să admire eleganța acesteĭ opere de artă. O frumoasă inscripție în limba romînă încunjură analogul de jur împrejur.

*

Secția și pavilionul *Bucovina* din Expoziția de la Viena, represintă toată viața și bogăția țaranuluĭ romîn, așa cum s'a procurat de baron Mustață.

*

S'aŭ început săpăturile celuĭ maĭ mare tunel, ce va lega Franța cu Italia prin Simplon. Tunelul St. Gottard are o lungime de 14984 metri, tunelul Mont-Cavis 12849 m.; tunelul Simplon va fi lung de 19731 metri.

El scurtează drumul între Londra și Plaisance cu Italia cu maĭ bine de 200 kilometri.

Londra-Calais-Cenis-Pl. 1438 km. Londra-Calais-Bâle-St. Got-Pl. 1376 km. Londra-Calais-Reinis-Simplon-Pl. 1253 km.

Apoĭ tunelul va fi săpat numaĭ la o înălțime de 706 metri, pe cînd St. Gothard e la 1153 m. înălțime, mont-Cenis la 1295 m. înălțime, iar Arlberg la 1311 m. înălțime.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXVI

UNUĬ DEMAGOG

Că 'n... discursurĭ aĭ „rĕsunet"
Nu mĕ mir, eștĭ tocma 'n rol...
— Căcĭ se știe că resună
tot ce-ĭ... gol...

***

O culme medicală

Extras dintr'o teză de doctor a Facultățeĭ de Medicină din Iașĭ despre: *Uretrotomie.*

...Această operație a fost făcută întăia oară asupra uretruluĭ... *regal* a luĭ Henric IV...

Zigfrid.

INFORMAȚII

Conferințele didactice

Ședința de dimineață (20 August)

Fiind la ordinea zileĭ discutarea programeĭ și a regulamentuluĭ școlar, d. revizor Ropală propune că în această chestie ar trebui să se discute în secțiĭ separate, una învățătoriĭ și alta institutoriĭ, pentru care se și retrag.

D-niĭ învățătorĭ sub presidența d-luĭ Ropală, iar d-niĭ institutorĭ remîn sub presidența d-luĭ Dimitriu (Asaki) asistat de d. Roiu ca secretar.

D. Dimitriu, propune că programa actuală fiind cunoscută de toțĭ membriĭ acesteĭ secțiunĭ, ar crede de cuviință că, cu aprobarea tuturora, să se treacă la discutarea regulamentuluĭ de administrația interioară a școalelor primare urbane. căcĭ aicĭ e locul unde s'ar putea ivi multe părerĭ și ca atare ar trebui lămurite.

Propunerea se admite și d. Arbore dă cetire art. 1 și 2 carĭ trece fără discuție.

Art. 3. La acest articol, care tratează de oralul școaleĭ, s'a propus de d. N. Arbore următorul deziderat: «Ca d-nul revizor școlar, în raportul seŭ de dare de samă, a conferințelor, să ceară lămurire de la minister dacă în orele de exercițiĭ corporale institutoriĭ, în cazul cînd timpul afară nu e favorabil, trebue se țină pe copiĭ ocupațĭ în clasă cu desemn orĭ caligrafie, saŭ ca în asemenea caz să li deie drumul acasă pentru a nu-ĭ maĭ ține fixațĭ loculuĭ în clasă, căcĭ orĭ cît de bine ar fi îngrijită clasa, ea nu maĭ are aerul cel curat de afară.

D. Grecea propune ca să se intervină pe lîngă onor. minister să se trimită fie căruĭ membru al corpuluĭ didactic primar, prin direcția școaleĭ, programul și regulamentul imprimat în schimbul costuluĭ. Se aprobă.

Art. 4 și 5 trec fără discuție.

La art. 6, d. Grecea propune ca copiiĭ să fie inscrișĭ după lista de recensiment, unde fie-care institutor să fie obligat să-și scoată elevii sei după listă, aceasta relativ la serviciul dat directorului.

La art. 7 d. Gh. Ștefănescu propune ca să se facă o listă pentru clasa următoare de toțĭ străiniĭ carĭ au trecut clasa, și în caz dacă maĭ sunt locurĭ, atunci să se înscrie și aceștia.

D. C. Andriescu propune ca, atuncĭ cînd se face înscrierea după recensiment, să se facă avise de chemare numaĭ acelora, carĭ n'aŭ urmat la școală, și cărora trebue să li să aplice legea obligativității. Propunerea se aprobă.

D. C. Tăzlăoanu spune că, tendința legiuitoruluĭ a fost maĭ mult pentru copiiĭ de la țară, unde în fie-care an trebue să se facă avise de chemare, însă la oraș numaĭ la aceĭ, carĭ nu maĭ vor să vină a termina cursul primar.

Art. 8 trece fără discuție.

La art. 9 d. D. Sachelarescu propune ca înscrierile să se facă verbal numaĭ pentru romînĭ, iar pentru streinĭ, cererile să fie timbrate. Se aprobă.

D. Tăzlăuanu propune ca actele de studiu să fie vizate, cum-că urmează la școala cutare, căcĭ se poate întîmpla ca un alt copil cu acel act să se înscrie la altă școală. Tot d-sa maĭ propune ca copilul născut dintr'o romîncă cu un străin în mod nelegitim, dar declarat pe numele mameĭ, ca naționalitate și după care ar urma căsătoria legală, acel copil să fie dispensat de taxa școlară. Asemenea maĭ propune că dispensa de taxă acordată unuĭ străin să fie valabilă pentru întregul curs primar, dar nu se aprobă.

Ședința de la amiază

In două secțiunĭ se face dosarul iar în cele alte două reunite se fac lecțiunĭ practice din geografie.

D. Pogor luînd cuvîntul tratează cu copilele «*Forma pămîntuluĭ*». Lecțiunea e bună și în urmă se face critica discuțieĭ de către președinte.

D. Petriceanu vorbește despre noțiuțiunile geografice și susține că trebue a se preda după natură.

D. Grecea luînd cuvîntul, cel din urmă, roagă pe d-niĭ învățătorĭ a stărui pe lîngă fruntașiĭ comunelor respective să le recomande pentru copiiĭ absolvențĭ aĭ acelora, *Conducătorul practic* elaborat de d-niĭ institutorĭ: Manoilescu, Munteanu și Zaharia din conținutul căruia copiii vor capata toate cunoștințele utile și practice în viața lor socială.—Ce bine și mult folos s'ar aduce țareĭ întregĭ cînd tot corpul didactic rural s'ar convinge că absolvențiĭ eșițĭ de pe mîinele d-lor, alimentîndu-se cu cunoștințele cuprinse în această carte, ar fi nu numaĭ bunĭ gospodarĭ prin sate dar și ceĭ maĭ aprigĭ apărătorĭ aĭ patrieĭ.—E timpul ca învățătoriĭ noștri să caute pe toate căile a dezvolta în copiĭ gustul de înmulțirea cunoștințelor și după eșirea din școală, căcĭ aceasta ar face cinste și dascălilor respectivĭ și ar fi folositor și pentru ceĭ ce aŭ nevoie de un îndreptariŭ în lume.

Cred că nu greșesc dacă zic că autoriĭ n'aŭ avut de loc în vedere interesul material, căcĭ atuncĭ n'ar fi riscat a perde nicĭ timpul nicĭ baniĭ, ci ar fi făcut ca toțĭ oameniĭ practicĭ; să compileze cum o da d-zeŭ și să înjghebeze cîte-va compendiĭ poreclite spre bataie de joc... curs de.., metodic și practic aprobat și autorizat și de onor. autorității școlare, iar cînd nevoia te împinge a te folosi de aceste cursurĭ mult trîmbițate remăĭ înmărmurit și cu regretul în suflet că chiar între dascalĭ se găsesc mulțĭ carĭ nu țintesc de cît la umplerea pungeĭ. Autoriĭ *Conducătoruluĭ practic* aŭ avut un scop cu totul nobil și umanitar căutînd a respîndi în masa poporuluĭ toate cunoștințele folositoare pentru ceĭ lipsițĭ de mijloace materiale spre a continua în școlĭ maĭ înalte. Se cuvine dar ca toțĭ dascaliĭ în genere să încurajeze munca unor oamenĭ carĭ și-aŭ pus în minte să scoată la lumină și pe frațiĭ noștri întunecațĭ și oropițĭ de prin toate văile și ponoarele.

Conferințele din Vasluĭ

Ședința de la 17 August

D-ra Lucreția Vasiliu tratează despre întemeerea principatelor, în mod cît se poate de lămurit. Se trece în urmă cu discuția asupra domnieĭ luĭ Vlad Țepeș, care se tratează pe cît posibil de clar. Asupra acestor subiecte maĭ vorbesc d-niĭ Olariu și Motăș, institutorĭ; și în urmă d. Matasaru face încheierea.

D. Gh. Arnăuțescu vorbește despre Mircea cel Mare, subiect care iarăș se tratează cît se poate de bine. Revizorul pune întrebarea: cum au primît Romîniĭ localnicĭ pe ceĭ veniți cu Radu Negru și Bogdan? In urma maĭ multor discuțiĭ se admite părerea că Romîniĭ localnicĭ au primit bine pe ceĭ de la muntĭ și în urmă maĭ tîrziu, formîndu-se o clasă boerească au început a apăsa pe țăranĭ

PATERNITATE

NUVELĂ 11)

de

ADELE SCHREIBER

Vedea iel nălucĭ? Sîngele-ĭ clocotea, și violent smunci copiluluĭ mîna de la gură.

«La o parte mîna» strigă el «nu ți-am interzis'o de o sută de orĭ?»

Adolf tresări ca ars de foc.

Tatăl de la care pînă acuma n'a auzit de cît vorbe bune, saŭ dojenĭ serioase, liniștite, tata l'a bătut, și tocmaĭ acuma cînd ĭ-a pregătit o bucurie atît de mare.

Mut stătea copilul, cu ochiĭ marĭ deschișĭ și plinĭ de spaimă îndreptațĭ asupra tatăluĭ.

Căinița îl cuprinse pe aprigul bărbat; dojana mută și serioasă de pe fața copiluluĭ îl atînseseră maĭ mult de cît lacrimile uneĭ femeĭ.

Cît de brutal și de ordinar se purtase iel!

Repede trase copilul spre sine.

«Bravul și bunul meu copil, te iubesc atît de tare».

Lacrimĭ se iviră în ochiĭ negriĭ și copilul remase serios, cînd strînse cu gingăș pe tatăl seu; sufletul seu delicat iertase, dar uitase. . . . . .

. . . . . .

Il zorea pe Guide de a se întîlni cu pricinuitorul inconștient al chinuluĭ seu.

Se îndreptă spre hotelul în care trăsese Theodor, și găsi pe tovarășul luĭ din tinerețe îmbrăcîndu-se.

„Hallo, old boy, ĭea loc; aĭ să mă scuzĭ că nu spăl mînele inaintea d-tale".

«Te rog, nu te deranja».

Cu o privire lacomă urmărĭ orĭ-ce mișcare; văzu cum Theodor își suflecă mînecele, și de o dată observă pe brațul stîng o pată bună; știa exact că și Adolf avea în același loc un semn mic.—Sărĭ în sus și apucă mîna luĭ Theodor încă udă, strînse brațul «aicĭ, aicĭ» strigă iel cu o furie ascunsă «ce aĭ aicĭ?»

Theodor îl privea uimit, prietenul îĭ părea ieșit din fire.—«Dar, lasă-mă, ieștĭ curios, aicĭ m'am ars cu o țigară acum doĭ anĭ pe cînd mă jucam cu copilul meŭ: ciudat, că pata maĭ ieste vizibilă încă; dar ce-ți pasă ție de asta?»

Guido începu să rîdă. «Nimic, nimic, am avut odată o amantă, o femeie drăguță, care avea așa o pată, de aceea mă enervează.

(Va urma)

Paul Milker

proprietarul fabriceĭ și magazinuluĭ de

ARTICOLE DE VOIAJIU

8, Strada Sărindar, 8

în casa proprie

aduce la cunoștința onor. sale clientele că nu are de cît acest magazin fără sucursală, și în deosebĭ roagă a se evita confuzia cu magazinul unuĭ domn Frisch, care prin abuz a usurpat firma Milker și caută prin toate mijloacele se induce clientela în eroare, fapt pentru care este urmărit înaintea Tribunaluluĭ.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

AVIS

Aduc la cunoștința generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic și real», 162 calea Moșilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucțiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic și real"

G. ARGHIRESCU

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

reducîndu-ĭ la starea de servilism pe timpul luĭ Mihaĭ Viteazu.

D. Pădure vorbesce asupra luĭ Alexandru cel Bun, care chestiune se complectează din punctul de vedere economic și social de d-ra Vojen.

In orele după amează se ține o lecție practică de d. Gh. Ionescu. Această lecțiune s'a criticat de d-niĭ N. Capița, Ch. Rișcanu, învățător și Olaru, institutor.

A doua lecțiune practică, din Geometrie, a fost făcută de d. Olaru. Lecțiunea a fost criticată de d. Motăș și de d-ra Lucreția Vasiliu, institutorĭ.

Tanasă.

— —

Figaro de azĭ aduce vestea tristă despre moartea d-neĭ Puvis de Chavannes, soția ilustruluĭ pictor cu acest nume.

D-na Puvis de Chavannes, născută Marie Cantacuzène, și văduva, din prima căsătorie, a prințuluĭ Alexandru Cantacuzinène, a încetat din viață, la Paris, în ziua de 17 curent.

— —

La podul Berculuĭ, pe malul Bahluiuluĭ, s'a găsit un copil de curînd născut. Se caută denaturata mamă.

— —

Alta Olenstein și Ițic Avram, vagabonzĭ din Rusia, aŭ fost depușĭ erĭ la penitenciar.

FEMEILE INVENTATOARE

— —

«Femeia n'a inventat nimic, a zis Proudhon, nicĭ măcar fusurile eĭ». Un noŭ partizan al emancipăreĭ femeeĭ, d. Leon Mead, a consultat registrele Patent-oficiuluĭ din New-York, pentru a doborî această aserțiune. El a stabilit că dacă, de la 1809 pînă la 1821, inventatoarele americane nu eraŭ trecute în acele registre de cît pentru treĭ brevete neînsemnate, în 1892 ele eraŭ înscrise pentru 3,450 brevete de invențiunĭ, din care maĭ multe reprezintă o importanță reală. De pildă: acela al nevesteĭ unuĭ burghez din New-York, pentru un procedeŭ ingenios de fabricațiunea fringhiilor; — acela al uneĭ doamne din Philadelphia, autoarea uneĭ invențiunĭ care a revoluționat, pe cît se pare, moda fabricațiuneĭ butoiașelor;—acela al luĭ miss Montgomery, din New-York, pentru perfecționarea roatelor de locomotivă.

O altă din aceste doamne a adus modificărĭ serioase în construirea vaselor de războiŭ. O altă este inventătoarea unuĭ sistem de ventilație al vagoanelor adoptate pe rețeaua liniilor calmorice.

Fața cu minunățiile puse în socoteala femeilor americane, s'aŭ cercetat registrele Patent-oficiuluĭ și în Franța. Pe o medie de 125.000 de brevete, se găsesc 100 de invențiunĭ de femee.

S'ar putea crede că ambiția creatoare a femeeĭ, tinde la aceia ce-i este obicinuit,— fie-care în specialitatea luĭ, aducînd formule noŭĭ, ca un preot dintr'un mic orășeĭ care a luat un brevet pentru «o cristelniță cu incuietoare automatică». Dar nu; imaginațiunea femeilor, le transportă dincolo de ceia ce este domeniul eĭ zilnic.

Totușĭ, această regulă nu este exclusivă; cîte-va femeĭ aŭ inventat lucrurĭ carĭ le sunt speciale. Așa, d-ra Nerblin a găsit «un procedeŭ de a fabrica flutur artificiali pentru parurĭ»; d-na Rollin a găsit «o centura de corset», zisă «juponnière; d-na Gorguel dedîndu-se la studiĭ complicate, a putut inventa, «o toaletă multiplă *de dessous*, pentru doamne» și d-na Duval ia un brevet pentru un «gen de turnurĭ higienice prin aplicarea cauciucului umflat», culmea cochetarieĭ.

Muma se trădează printr'un «biberon regulator». I se datorește «un sistem de bretele purtătoare de copiĭ» pentru mumele carĭ aŭ de lucru. Tot pentru a amuza copiiĭ, d-șoara Colas a inventat o «paiață dublă articulată» și un «loton-alfabet». Tot pentru copiĭ—cel puțin ne place să credem—o doamnă a inventat un «soiŭ de gravurĭ transparente».

Multe femeĭ își daŭ osteneala de a aduce modificărĭ în mobilarea interioruluĭ; arta caseĭ nu le poate fi straină. Una din ele a inventat «procedeurĭ de curățire ale tapițeriilor vechĭ» o femee maĭ practică a găsit «un sistem de plapamĭ de guta-perca, economice și higienice» carĭ se complectează printr'o altă invențiе «salteaua întreagă de lemn».

Dar capacitatea de spirit femenin se înalță la invențiunĭ cu totul altele, și carĭ se aplică la cele maĭ variate ramurĭ ale spiritului omenesc. Iată una al căreĭ simplu titlu pare a releva adevărate capd'opere de ingeniositate. De pildă o «metoda de publicitate, zise *anunciurĭ* cugetate, printr'o combinație de oglinzĭ, imaginĭ, etc.»; apoĭ un mic aparat zis «taetor de portocală, cu acțiune fixă saŭ variabilă» pe care l-a inventat o doamnă Miranda. O altă doamnă prezintă, fruct al uneĭ observațiĭ atente, un «aparat pentru sărarea cărnurilor prin injecțiune».

Agricultura nu a lăsat indiferentă imaginațiunea femenină: o doamnă Bourbon, care cu toate acestea e Parisiană, a găsit o «lampă destinată la distrugerea filoxereĭ», pe cînd o domnișoară Tracol a presentat un «mod de distrugerea insectelor vătămătoare agriculturei și în particular filoxereĭ».

Dar iată ce e într'adevăr femeesc: o odmnișoară inventează un «vernis pentru a distruge pureciĭ». E perfect, dar ce vernisează?

Alte invențiunĭ demonstrează că ştiința este în mare ciuste la femeĭ: iată pe d-na Redier care a construit un «micrometru aplicabil la termometre, pyrometre și barometre». D-na văduvă André care a găsit un «piston aplicabil la toate mașinele cu vaporĭ». D-na Dilhag de asemenea văduvă, a dat industrieĭ un «aparat termosiphon» pe cînd d-na Fronteau descoperă un «aparat hydraulic destinat a ridica apa». Acestea sunt cercetărĭ severe într'adevăr demne de a ocupa ceasurile de odihnă ale văduvelor.

De asemenea avem pe inventatoarea care se învîrtește împrejurul drumurilor de fer». Este d-na Tarongeant care prezintă «ansamblu de sisteme și mijloace destinate a preveni și a evita accidente precum și a ușura exploatațiunea drumurilor de fer». Geloasă de laurii luĭ Diaz o alta prezintă un «frîŭ de siguranță pentru oprirea instantanee a cailor» pe cînd o doamnă Cassen aduce un ajutor războinic cu «perfecționărĭ în semnalele pyrotechnice aeriene de noapte și în aparatele care servesc a le produce».

Și aceasta este nostim — femeile gîndesc ca și bărbațiĭ. O prevenitoare menageră inventează o «pipă care nu se aburește» și o alta, d-na Vâugaz din Amiens se preocupă de a aduce «perfecționărĭ biliarduluĭ».

Insă, oare nu s'a gîndit de cît la bărbațĭ d-na Lighford care în 1879, inventă un... «aparat pentru vot»?

DIVERSE

— —

Răscoală Femeiască.—Din Szent-Haromság, comitatul Turdeĭ, se anunță că femeile s'aŭ răsculat din cauza unor nedreptățĭ ce pretind că autoritățile fac bărbaților lor cu privire la distribuirea pămînturilor de cultivat.

Femeile acestea sunt săcuence. Vehementele odrasle ale luĭ Atila s'aŭ adunat, amenințătoare, în grupurĭ și aŭ pus pe goană pe *birăul* din localitate.

Bietul primar n'a îndrăsnit să se maĭ întoarcă în sat de cît întovărășit de jandarmĭ.

Telegramele Străinătățeĭ

— —

Milan, 21 August.

Un mare naufragiŭ la Filipine.—900 spanioli înecați.

Se confirmă știrea despre marele naufragiŭ de la Filipine, în care aŭ perit 900 de spanioli. Iată amănunte:

900 de spanioli, între carĭ și 18 preoțĭ, aŭ închiriat treĭ bastimente în insula Mindanao pentru a fugi de rebelĭ. Canoniera spaniolă «Leyte» s'a însărcinat să le remorcheze la Manila, însă a fost constrînsă de tempesta să părăsească bastimentele carĭ aŭ dispărut la gura fluviuluĭ Parpengai.

Canoniera s'a dus la Manila, însă a fost capturată de încrucișătorul american «Baltimore» care, aflînd de cele petrecute, a plecat dimpreună cu alte treĭ nave americane să caute acele treĭ bastimente, însă n'a isbutit a găsi de cît puține urme despre naufragiŭ. Se crede dar că cele treĭ bastimente spaniole s'aŭ pierdut total cu echipagiĭ și cu soldațĭ.

Trecerea prințuluĭ și principeseĭ Bulgarieĭ la religia ortodoxă.

Ziarul *Corriere de la Sera* publică o depeșă din Sofia în care se spune că principele Ferdinand al Bulgarieĭ, după cum afirmă bărbațiĭ de stat ruși, s'a obligat către țar ca, după moartea mameĭ sale, să se convertească el și soția sa la religiunea ortodoxă.

— —

Temerĭ de fuga luĭ Esterhazy

Dispariția colonelului Paty du Clam a produs acĭ mare impresiune.

Temîndu-se să nu fugă și maiorul Esterhazy, el e incontinuŭ supraveghiat de agenții de poliție.

Anglia și China.

Comandantul floteĭ engleze din China a primit ordinul că dacă China nu va da imediat satisfacție cererilor englezilor, toate năvile carĭ se află în vămile chineze să fie capturate.

— —

Afacerea Dreyfuss

Paris, 21 August.

Douĭ complicĭ aĭ colonelului Henry la minister

Ziarul *Drepturile omuluĭ* afirmă că colonelŭl Henry avea douĭ complicĭ în minister.

Este sigur că există alte 2 scrisorĭ anterioare, false, ale luĭ Schwarzkopen către Panizzardi.

Colonelul Du Paty de Clam s'a dus azĭ la minister ca de obiceiu.

Ziarul *Temps* cere revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Ziarul *Liberté* confirmă că e neînțelegerĭ între miniștri.

Cavaignac cere punerea în urmărire a consiliuluĭ de anchetă.

Paris, 21 August.

Ziarele *Echo*, *Petit Journal*, *Eclair*, *Gaulois*, *Journal* și altele carĭ acum cîtva timp erau contra revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus, și-au schimbat atitudinea în urma ultimelor evenimente.

Ele recunosc că s'ar cuveni să se facă această revizuire.

Ziarul *Radical* explică cum că în scrisoarea falsificată nu e imitată scriitura luĭ Schwartzkopen, ci a luĭ Panizzardi.

Paris, 21 August.

Din Paris se anunță că o mare neînțelegere a izbucnit în sînul cabinetuluĭ Brisson.

In urma ultimelor evenimente, primul ministru Brisson cere ca să se procedeze imediat la revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Cavaignac nu vroește imediata revizuire, și amenință cu demisiunea.

Paris, 21 August.

Ziarele pariziene declară maĭ toate că marele stat major a suferit o catastrofă.

Toțĭ ofițeriĭ mareluĭ stat major, 'și-au dat demisiunea din funcțiunile lor, cerînd să fie retrimeșĭ pe la corpurĭ.

In urma acestora, marele stat major este dezorganizat.

Generalul Renonard, succesorul luĭ Boisdeffre, lucrează cu energie la reorganizarea mareluĭ stat major.

ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

Atentatul din Elöpatak

Am înregistrat acum cîte-va zile, că ziarele oficioase ungurești, ca să salveze situația d-luĭ Sturdza, care n'a cerut satisfacție în cestiunea atentatuluĭ din Elöpatak, aŭ publicat un comunicat oficios, pretinzînd că portretul Regeluĭ Romînieĭ n'a fost rupt în mod ostentativ de către prefectul județuluĭ și alțĭ ungurĭ, ci a fost luat de furtună.

Gazeta Transilvanieĭ de azĭ, publică, în această privință, următoarea desmințire energică a unuĭ martor ocular, a d-luĭ D. Micu-Davidescu:

Ziarul Székely Nemzet *(fițuică șovinistă secuiască) în No. 127, de la 29 August a. c. în rubrica ştirile zileĭ, publică o notiță sub titlul «Atentatul din Vilcea», în care caută să mascheze atentatul cu o neruşinată minciună, voind să disculpe pe autoriĭ mişeĭ şi să apere autoritatea locală, zicînd că, în noaptea atentatuluĭ, a fost o furtună mare în Elöpatak, care a azvîrlit portretul pe promenadă, şi aşa s'a distrus, şi apoĭ un servitor dimineața l-ar fi găsit şi pînza ar fi dus-o în restaurant, iar ramele rupte, din motive uşor de înțăles, le-a lăsat pe promenadă ş. a.*

Subsemnatul, *care pe atuncĭ mă aflam în cură la Elöpatak*, declar și iaŭ răspunderea, *d-le redactor*, că notița luĭ *Székely Nemzet* este o perfidă și neruşinată minciună, căcĭ în noaptea atentatuluĭ n'a fost nicĭ o furtună, din contră, a fost un timp foarte liniștit și frumos.

Vă rog, decĭ, a restabili adevărul şi, veşteji cum merită, îndrăzneața şi neruşinata minciună a luĭ «Székely Nemzet».

D. Micu-Davidescu.

D. colonel dr. Corvin, a făcut ministeruluĭ de războiŭ un raport foarte grav, propunînd să dispună ca corpul IV de armată să nu ia parte la manevre, de oare-ce un mare număr de soldațĭ din regimentul 8 de călărașĭ din Botoșanĭ, precum şi din brigada de infanterie din Bacaŭ, sunt bolnavĭ de febră tifoidă.

D. colonel dr. Corvin, şeful serviciuluĭ sanitar al corpuluĭ IV de armată, accentuiază, în raportul săŭ, că participarea corpuluĭ IV de armată la manevre ar putea propaga contagiunea prin toate taberele manevrelor.

Xenofon Eraclide, supleantul subprefecturei de Brăniștea, a fost mutat pe cale disciplinară în aceiașĭ calitate la plasa Stavnic.

In locul d-sale a fost permutat actualul supleant de la plasa Stavnic, d-nul Giurgianu G.

Accidentul inginerului Sișteveanu

D. inginer Sișteveanu, din inspecția II a fost alaltă-erĭ victima unuĭ accident:

Pe cînd mergea cu drezina pe linia Dolhasca—Fălticenĭ, între stațiile Basarab și Dolhasca, vede venind un tren. Sare din drezină, dar din repegiune cade jos. Lucrătoriĭ sar și eĭ și răstoarnă de pe șine drezina, care cade peste inginer făcîndu-ĭ contuziunĭ drave.

Dt Sișteveanu a fost transportat la Botoșanĭ.

Aflăm cu deosebită plăcere despre cununia drăguțeĭ d-re Margareta Diamandy, fiica distinsuluĭ nostru concetățean Ioan Diamandy, cu d. locotenent Ernicĭ.

Cununia va avea loc Duminică, 23 August, ora 4 p. m., în biserica sf. Spiridon.

Administrația C. F. R. este într'un hal fără hal. Acum, cînd lumea se întoarce de la băĭ, nu se pune destul vagoane la dispoziția călătorilor, așa că multă lume, de sigur și suferindă, se lasă a sta în picioare prin coridoarele vagoanelor, pe unde se permite a se grămădi bagagele că într'un vagon de marfă. Și nu te poțĭ plînge personaluluĭ administrativ și conductor, căcĭ aceștia saŭ sunt surzĭ la cererile ce li se fac, saŭ sunt imposibilĭ prin temperamentul lor neînblînzit prin cultură.

Cînd voiagiorului nu'ĭ se dă comoditatea cerută, în schimbul plățeĭ ce i se cere, este o curată hoție.

Halal de administrație! *Cînd capul e putred*, ce să maĭ așteptăm dela picioare?

Capra sare masa, iada sare casa.

Administrația comunală din Iașĭ destituie, fără motiv, pe funcționarĭ pentru a-ĭ înlocui cu agențĭ electorallĭ;—primariĭ comunelor rurale sunt maĭ expeditivĭ: eĭ expulzează din comună pe locuitoriĭ aĭ căror ochĭ nu le plac.

Așa, primarul comuneĭ Golăeștĭ a acordat comerciantuluĭ I. Irofti autorizația cu No 63 din 97 ca să deschidă crîșmă. Această autorizație presupune că autoritatea care a acordat-o a cercetat antecedentele comerciantuluĭ și s'a convins de onestitatea și buna luĭ purtare. Cu toate astea, pentru motive nemărturisite, primarul a făcut, în ziua de 1 Iulie, formalitățile pentru expulsarea luĭ Irofti.

Locuitoriĭ din Golăeștĭ, carĭ cunosc adevăratul motiv pentru care s'a năpustit primarul asupra acestuĭ comerciant, ne roagă să întrebăm pe prefectul județuluĭ cum se poate ca un om, găsit așa de cum se cade în cît i se acordă autorizație de a deschide crîșmă într'o comună rurală, să fie în acelaș timp atît de răŭ în cît să fie nevoie de a-l expulsa din comună?

Noĭ ne-am făcut datoria. Așteptăm să 'și o facă și d. Gheorghian.

Ministrul instrucțiuneĭ publice va adresa zilele acestea rectorilor universităților din Bucureștĭ și Iașĭ o circulară unde vor fi tratate diverse chestiunĭ relative la aplicațiunea legiĭ învățămîntuluĭ secundar și superior.

D. Spiru Haret va da rectorilor universităților instrucțiunile necesare privitoare la constituirea senatuluĭ universitar, care se va alege către sfîrșitul luneĭ Septembrie, epocă în care va avea loc alegerea rectorilor acestor universitățĭ și decaniĭ facultăților.

Această circulară prevede aseminea organizațiunea cursurilor libere pe lîngă facultățile noastre.

D. C. Meissner, inspector general al învățămîntuluĭ primar și normal, a plecat în inspecțiunea conferințelor didactice. Ierĭ a asistat la conferințele din Buzău și Ploeștĭ, astă-zĭ va asista la cele din Pitești și Slatina și de aci la Craiova, T.-Severin etc. D. Meissner este recunoscut ca un distins cunoscător în ale pedagogieĭ, și vizitele d-sale vor fi de mare folos pentru conferințe.

Epitropia spitalurilor St. Spiridon alege în fiè-care an un număr de copiĭ orfanĭ crescuțĭ în institutul Gregorian și 'ĭ plasează la școala de arte și meserĭ.

Inainte, însă, de a se prezenta la concurs pentru a fi admișĭ în școală, copiiĭ sunt pregătițĭ cît-va timp la institut de către un student, de ordinar internul institutuluĭ.

Anul acesta, d-na Codreanu, revizoara institutuluĭ și sora *mareluĭ* elector, a recomandat pe propriul d-sale fiŭ pentru această slujbă.

Și epitropia, maĭ vîrtos că fiul d-neĭ Codreanu e și redactor la foița stăpinireĭ, a aprobat raportul revizoareĭ.

Lucrurile, de alt-fel, se petrec în familie la institutul Gregorian: sora d-luĭ Vizanti e moașă-directoare și e în congediŭ de la Februarie; d-na Codreanu, sora d-luĭ Mîrzescu, e revizoare; d. Codreanu, fiul acesteea, preparator al copiilor; nepoata d-luĭ Tanase Gheorghiu e garderobieră; d. Stihi e intendent și portarul e rudă cu d. Stihi.

De aceea, se vede, merg treburile așa de bine la institutul Gregorian.

O problemă aridă s'a prezentat alaltăerĭ funcționarilor de la gară.

Un domn G. Popa a găsit pe peronul găreĭ un bilet de drum de fier clasa a treia, Iași-Bîrlad. Și fiind-că d. G. Popa n'avea nevoie să călătorească, a vîndut biletul unuĭ alt domn. Acesta a vizat biletul la șeful de stație, probabil fără să 'ĭ spue că l-a găsit, ca să poată pleca cu trenul următor.

A doua zi, cînd cumpărătorul biletuluĭ voia să plece cu trenul de 7, se adresează sub șefuluĭ de stație ca să'l întrebe dacă biletul, în împrejurările în carĭ s'a procurat, e orĭ nu valabil.

Funcționarul a confiscat biletul pentru a-l ține la dispoziția celuĭ care l'a perdut.

Cumpărătorul e în nedumerire asupra problemeĭ dacă, o dată în posesiunea biletuluĭ, are saŭ nu dreptul să călătorească—orĭ cine l-ar fi luat de la casă.

Cu începere de lunĭ 24 August s. v. orele de cancelarie ale Creditului Urban din Iași vor fi ca și maĭ înainte de la 11 a. m. pînă la 5 p. m.

Ni se afirmă că zvonurile răspîndite de colectiviștĭ cu privire la d. Gogu Cantacuzino, anume că ar fi greŭ bolnav, nu sunt adevărate.

Ie o simplă manoperă, menită a masca socotelĭ electorale.

D. Gogu Cantacuzino e atît de compromis în Capitală, din cauza nenumăratelor angajamente luate și neținute, în cît trebue să se dea înlăturĭ. Pe de altă parte, se speră că ast-fel drapeliștii vor fi ademeniți să se împace cu guvernul.

Liceul „Modern"

INSTITUT DE BAEȚĬ

BUCUREȘTI

— *190 Calea Victorieĭ 190* —

Cursurĭ primare, secundare și secție pregătitoare pentru examenul de admitere în Universitate al absolvenților școalelor particulare înainte de Martie 1898. Autorizat a ține în limitele regulamentuluĭ examene de fine de an școlar în institut și elibera conform articoluluĭ modificat 72 din Regulament, sub semnătura delegațiuneĭ ministeriale, **certificate dând drepturĭ egale cu cele din liceele publice.**

In ultimiĭ treĭ anĭ acest institut a avut peste **50 de bacalaureați.** In Iunie 1898 comisiunile instituite de onorminister, compuse—în scopul înălțireĭ învățămîntuluĭ privat—din profesorĭ universitarĭ și secundarĭ de o integritate și severitate cunoscută, aŭ promovat în urma examenelor cu succes trecute în institut 70 de elevĭ aĭ cursuluĭ secundar rămînînd repetenți numaĭ 12 din *129 elevĭ* aĭ clas. I—IV, *decĭ rezultat strălucit cu promoțiunĭ de 60 la sută, procent maĭ nicĭ odată atins în şcoalele publice.* Ceĭ 20 elevĭ aĭ cursuluĭ primar, carĭ aŭ trecut examenul la stat, aŭ fost toțĭ promovați.

Conform. art. modif. 118 din Regulamentul școalelor secundare eleviĭ, carĭ n'aŭ trecut în Iunie examenul claseĭ frecuentate în cursul anuluĭ expirat, pot fi în viitorul an școlar preparați și de clasa următoare pentru a putea, cu dispensă ministeriala, trece în Iunie examen de douĕ clase.

Inscrierile pentru anul școlar 1898—99 încep la *15 August*, preparațiunile pentru corijenți la *20 August* și cursurile regulate la *7 Septembre*. Lista profesorilor se va publica la timp. *Prospecte se trimet la cerere.*

Director: **George C. Dragu**

Profesor de filosofie la liceul „Lazăr".

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

D-na E. Olinchievicĭ-Zuhr

DENTISTE

Iași, Strada Golieĭ 42

Intorcîndu-se din străinătate 'și-a reluat ocupațiunile eĭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Biuroul Agenției Generale a Societățeĭ de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2101

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ **Războiuluĭ Spano-American**

In acest scop **OPINIA** şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** înving orĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţi Preţurile

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de aţă 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 92 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MARŢI 25 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
la Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numarul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PREGĂTIRĬ ELECTORALE

Sistemă nenorocită

Partidul ce guvernează ţara şi care se intitulează — nu ştim pentru ce — naţional-liberal, a introdus în moravurile noastre politice cea maĭ nenorocită sistemă.

Nicĭ credinţele politice, nicĭ principiile sănătoase carĭ să cuprindă în miezul lor nevoile reale ale ţăreĭ orĭ îndrumarea eĭ pe calea progresuluĭ, nu încălzesc pe aşa numiţiĭ liberalĭ-naţionalĭ.

Principiĭ şi credinţe politice sunt absurdităţĭ pentru armata care formează puterea partiduluĭ. Interesul personal şi material leagă între eĭ pe toţĭ membriĭ acestuĭ partid. Şefiĭ tolerează crime, asasinate, hoţiĭ şi delicte ale unor aşa numiţĭ ofiţerĭ aĭ partiduluĭ, carĭ nu aŭ altă preocupare de cît a se căpătui şi înavuţi cît maĭ bine şi maĭ răpede.

Cercetaţĭ cu atenţie şi veţĭ vedea că nicĭ unul, dar absolut nicĭ unul, dintre conducătoriĭ fracţiuneĭ liberale de la putere n'a rămas în afară de caşcaval şi de afacerile carĭ produc cîştig de banĭ în ceartă cu morala, corectitudinea, cinstea şi chiar cu codul penal.

Cercetaţĭ şi veţĭ vedea că nicĭ unul dintre glotaşiĭ acesteĭ fracţiunĭ n'a rămas necăpătuit, orĭ neplătit pentru serviciile aduse pe altarul interesuluĭ comun al asociaţiuneĭ.

Cercetaţĭ şi veţĭ vedea că uniĭ n'aŭ crezut de demnitatea lor a perde caşcavalul, nicĭ chiar atuncĭ cînd, prin schimbarea de la putere a şefilor, situaţia lor devenea cu totul imposibilă.

Cercetaţĭ şi veţĭ vedea că nu există fiinţă de liberal şi încă naţional, dintre aceĭ strînşĭ în jurul putereĭ, care să urmărească altă ţintă de cît cîştigul bănesc prin politică, cîştig care să'ĭ asigure mijloacele de traiŭ care-ĭ vor lipsi din momentul ce, perzînd puterea, va reminea cu exerciţiul meseriei ce a îmbrăţişat, de oare ce toţĭ sunt cu mult sub mediocru în meseria lor şi pentru timpurile în carĭ trăim calitatea e maĭ mult căutată.

Din cercetărĭ veţĭ vedea că atît gradele marĭ şi micĭ carĭ alcătuesc cadrele partiduluĭ, cît şi întreaga luĭ armată, nu sunt formate de cît din membriĭ, începînd de la mîna a treia în jos din toate straturile sociale ca valoare intelectuală, şi că toţĭ nu urmăresc de cît banul capatat sub toate denumirile precum: salar, diurnă, jeton etc. etc.

Nu facem aluziune răutăcioasă la adresa nimăruĭ — personalitatea şi injuriile fiind patrimoniul liberalilor — dar am dori să ştim carĭ sunt sacrificiile făcute, carĭ sunt meritele de patrioţĭ de valoare a tuturor acelora ce, huzurind în slujbe gras plătite de budget, aŭ îndrăsneala să insulte oamenĭ ca Lascar Catargi, P. P. Carp, general Manu, Gh. Panu, T. Ionescu, N. Filipescu M. Ghermani şi alţiĭ?

Te cuprinde scîrba cînd te gîndeştĭ la îndrăsneala ce aŭ aceştĭ nemernicĭ flămînzĭ, grămădiţĭ în jurul putereĭ, care le dă pîinea de toate zilele, a insulta tot ce această ţară are maĭ de cinste şi maĭ de valoare, şi cînd te gîndeştĭ în ce hal ar ajunge ţara aceasta, dacă sistema căpătueleĭ cu tolerarea crimelor şi furturilor s'ar practica şi de conducătoriĭ partiduluĭ conservator.

Adunarea şi menţinerea partizanilor în jurul steaguluĭ pe a căruia faţe nu e scris de cît gheşeft şi îmbogăţire, este necontestat o sistemă dintre cele maĭ nenorocite, pe care un om ca şi un partid politic o poate inaugura. Acest sistem trebue combătut cu cea din urmă energie de tot omul de bine, de fie care cetăţean cu dor de binele ţăreĭ şi propăşirea eĭ. Şi nu pentru a împedeca procesul de descompunere a ma-a-a-areluĭ partid zis în deridere liberal, dar pentru a împedeca adunările colective de flămînzĭ şi saracĭ cu duhul, va trebui a se crea legĭ carĭ să decreteze admisibilitatea şi inamovibilitatea funcţiunilor, pentru a se închide calea ignoranţeĭ de a trona în slujbe gras plătite şi a se constitui în societate de exploatare sub denumirea de partid politic. Tăria poate sta cu succes şi pe mult timp în forţa numerică a tuturor ramoliţilor, faliţilor şi infirmilor adunaţĭ în jurul budgetuluĭ. Şi reposatul comisar comunal era un stîlp al partiduluĭ, dar se va recunoaşte fără multă discuţie că nicĭ el nicĭ alţiĭ ca el nu fac tăria şi prestigiul partiduluĭ.

Tăria unuĭ partid rezidă în valoare morală, intelectuală şi poziţia materială a membrilor ce-l compun.

Numaĭ către un atare partid se pot îndrepta speranţele şi aspiraţiile unuĭ popor care năzuieşte la viaţă şi progres, şi din nenorocire, tocmaĭ aceste esenţiale calităţĭ, cată să o mărturisim, lipsesc cu desevîrşire partiduluĭ liberal.

Să nu crează alegătoriĭ că tocmaĭ liberaliĭ vor fi în stare a crea reforme nouĭ carĭ să împrospăteze tăria de caracter, morala şi independenţa cetăţeanuluĭ.

Să nu crează că liberaliĭ vor fi în stare a crea legĭ carĭ să dea naştere celuĭ maĭ nostim proces de descompunere a propriei lor puterĭ. A le pretinde acest lucru ar fi prea mult, căcĭ nu le putem cere să-şĭ taie singurĭ puntea de sub picioare. Fără posturĭ nu pot trăi partizaniĭ, şi fără postulanţĭ nu poate exista partidul.

Rămîne însă stabilit că organizarea partiduluĭ are la origină cea maĭ nenorocită sistemă, care trebue distrusă.

Z.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Dezarmare.—Să lăsăm pentru un moment gravele dezbaterĭ şi comentariĭ politice şi să privim dintr'un *alt* punct de vedere, problema recentă a „dezarmăriĭ", punct de vedere nu maĭ puţin însămnat, nu maĭ puţin social.

Căcĭ orĭ cum vom considera-o, dezarmarea ar fi una din cele maĭ profunde revoluţiunĭ ce s'aŭ întîmplat în omenire de veacurĭ încoace. Sub forma eĭ de acum instituţia armateĭ este expresia uneĭ îndelungate evoluţiunĭ; ea face parte integrantă din societate, maĭ mult încă de cît alte clase sociale vechĭ ca preoţimea, bună oară, căriia dē fapt i-a luat locul. Lucrul era fatal într'o organizaţie menţinută politicește numaĭ în urma stăruitoarelor şi necurmatelor rivalităţĭ şi războirĭ.

Fără a adînci analiza, constatăm că uniforma militară înfăţoşează în deobştie pentru civil temeinicia, statornicia uneĭ stărĭ de lucrurĭ pe care doreşte s'o menţie saŭ făgăduiala, iluzia uneĭ alte stărĭ la care năzuieşte. Şi încarnată sub această formă, instituţia a intrat în rîndul primelor necesităţĭ sociale; milităria deveni echivalentă cu forţa, abnegarea, jertfa şi curajul; uniforma—simbolul, unuĭ ideal.

Noĭ încă nu cunoaştem idolatria militară ca în alte ţărĭ,—catastrofa la care asistă Franţa e una din urmările acesteĭ idolatriĭ, poate — nu cunoaştem organizarea de „castă" cum e în Germania. Dar cu toţiĭ am crescut cu prejudiţiul uneĭ anumite concepţiĭ despre gradele militare, cunoaştem cu toţiĭ tunica ofiţerească de atîta timp idealizate în romane; cunoaştem imaginaţiile literare înflorite în jurul treselor şi galoanelor de militarĭ. Şi ne vine greŭ să ne închipuim o subită dispariţie a acestuĭ formidabil aparat social; ni se pare un moment că monotonia din juru-ne, ar deveni încă mult maĭ uniformă in lipsa.... uniformeĭ.

ACTUALITATĬ

„Bassaraba"

Numele acesta, atît de suggestiv pentru noĭ, îl poartă una din cele maĭ elegante vile de la Evian, celebra staţiune balneară în Franţa.

Iată în adevăr ce amănunte ne aduce un ziar săptămînal parizian cu ocazia nunţeĭ recente între prinţul de Chimay şi una din princesele Brancovan, trecute la religia catolică:

«Familia de Brancovan are cea maĭ mare popularitate în toată Franţa. La intrarea în portul Evian, aproape de far, se înalţă un monument în onoarea prinţuluĭ Grigorie de Brancovan, fiŭ maĭ mare al vechiuluĭ hospodar al Valahieĭ, tatăl al prinţuluĭ actual. Răposatul prinţ Grigorie făcu pentru Evian ceea ce lordul Brougham făcuse pentru Cannes. A pus la modă, a făcut cunoscute apele sale salutare. A creat regate aci; a atras aristocraţia cosmopolită. Prinţul fu în acelaşĭ timp creatorul splendideĭ «villa Bassaraba» situată foarte aproape, la Amphion şi care e centrul mondain cel maĭ plăcut al localităţiĭ. Ea se compune din treĭ construcţiunĭ deosebite, separate una de alta prin feerice grădinĭ: vila stejaruluĭ, castelul şi şaleul. Prinţul Grigorie a clădit vila şi castelul. Cît despre şaleŭ, era odinioară proprietatea ministruluĭ afacerilor străine al luĭ Napoleon III, contele Walewski, de la care l'a cumpărat prinţul. El l'a împodobit şi mobilat cu un gust pe jumătate oriental şi jumătate parizian, ceea ce dă acesteĭ delicioase reşedinţe un farmec excepţional.

Văduva prinţuluĭ, incomparabila artistă aristocrată şi fiul săŭ, prinţul Constantin, căruia îĭ se rezervă în Romînia un frumos viitor politic (sic) continuă cu demnitate tradiţiile luĭ. Nu există o reşedinţă maĭ ospitalieră şi în acelaşĭ timp maĭ artistică, maĭ literară de cît vila Bassaraba. Nicăirĭ nu se face maĭ bună muzică, nicăirĭ nu sunt maĭ plăcute convorbirĭ. Cîte serbărĭ superbe s'aŭ dat în măreţul ball căruia Raymond-Fournier-Sarlovèze, cel întâiŭ subprefect francez, după anexarea Savoieĭ, i-a făcut o atît de frumoasă aquarelă! Serbările de anul trecut, de anul acesta aŭ fost de aceeaşĭ splendoare, vrednică de strălucitul locaş princiar».

EXTERNE

Intre Franţa şi Rusia

După cum era lesne de făcut, am prezis aci din timp isbucnirea neînţelegerilor în jurul graveĭ probleme ce ridică, apelul Ţaruluĭ Nicolae al Rusieĭ. Interesant cu deosebire e de observat poziţia ce va lua aliata mareluĭ Imperiu, Franţa republicană, în faţa iniţiativeĭ ruseştĭ.

Originalitatea însăşĭ a propuneреĭ e disputată din această parte şi în un număr recent, «Figaro» reproducea documentul prin care Napoleon III cerea cu stăruinţă întrunirea internaţională pentru dezarmarea universală.

Franţa aliată n'a fost consultată de aliatul şi «protectorul» eĭ, Suveranul tuturor Rusiilor. De aci începutul nemulţămirilor, manifeste în diferite modurĭ, după organele care le exprimă.

«Aşĭ vrea să ştiŭ—zice d. Clemenceau în «L'Aurore»—ce a făcut cu noĭ amicul nostru Ţarul, în această afacere. Se pare inadmisibil că nu ne-a consultat de loc.

«...Căcĭ să nu ne înşălăm: noĭ suntem faţă cu toate naţiunile marĭ ale Europei într'o gravă stare de inferioritate, în urma războiuluĭ de la 1870 care a dezmembrat Franţa...»

Insuşĭ oficiosul «Le Temps» în două articole consecutive ridică o sumă de obstacole ideeĭ dezarmăreĭ ca să ajungă la încheierea:

«Nu trebuie dară, dacă ni se permite un cuvînt atît de vulgar, să ne «ambalăm» in favoarea dezarmăriĭ universale. Nu trebuie să ne dedăm la un entuziasm inoportun: *non est hic locus*».

Cu privire la dificultăţile carĭ, pe lîngă altele, vor paraliza acţiunea visateĭ conferinţĭ internaţionale, se întreabă marele organ francez:

«Cine va fi convocat? Toate puterile marĭ şi micĭ? Dar atuncĭ cum se va ajunge la o înţălegere? Cine va avea voturĭ? Ce va statornici valoarea relativă a voturilor? Se va face oare, ca la congresul din Viena, o Inaltă Cameră a marilor puterĭ? Se va mărgini ea numaĭ la puterile creştine? La Europa? Se vor primi în Areopag Japonia şi China? Dacă da, care va fi limita şi admite-vor şi Afganistanul »?..

E vădit că asemenea obiecţiunĭ sunt puţin serioase faţă de o atît de serioasă chestiune. In fond neînţălegerea provine de aiurea şi anume de la teama îndreptăţită a Franţeĭ de a-şĭ vedea «dezarmate» iluziile toate de revendicărĭ şi de «revanşă».

FRICĂ LA OS!...

Spaima ce alegerile comunale inspiră colectiviştilor, îĭ face să se dedea la acte carĭ revoltă lumea.

Astfel, se zice că printre liceele şi gimnaziile unde guvernul, în vederea alegerilor, va opera o mişcare maĭ mare, institutele de învăţămînt secundar din Iaşĭ vor fi acele care vor avea să sufere maĭ mult.

Ochiul guvernuluĭ, de cînd cu alegerea d-luĭ general Manu ca senator al colegiuluĭ al II de Iaşĭ, e maĭ cu deosebire aţintit asupra oraşuluĭ nostru.

Astfel se afirmă că la liceul-internat şi la gimnaziul Alexandru Cel Bun se vor face primele mutărĭ, şi înlocuirĭ de profesorĭ suspecţĭ oculteĭ.

Loviţĭ, loviţĭ repede şi tare, că doar vom scăpa maĭ curînd de voĭ!...

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Nicĭ odată alegerile comunale nu aŭ prezentat un interes politic atît de mare şi de hotărîtor pentru colectivitate, ca acelea carĭ vor avea loc în Noemvrie viitor.

Patrioţiĭ recunosc fără încunjur că faţă cu pacostele aglomerate de regim asupra ţăreĭ, prima ocazie de manifestare a sentimentelor ce opinia publică hrăneşte în privinţa lor, este un pericol pentru dînşiĭ, pericol în contra căruia orĭ cîte măsurĭ ar lua tot nu le cred de ajuns.

Aşa, de exemplu, la clubul liberal din localitate *trepăduşiĭ* colectiviştĭ fac zel electoral *nec plus ultra*. Sunt organizaţĭ în companie de investigaţiĭ şi aduc toată ziua rapoarte despre atitudinea, mişcările şi chiar vorbele alegătorilor suspecţĭ.

Funcţionariĭ micĭ maĭ cu deosebire sunt obiectul unuĭ spionaj deosebit, colectiviştiĭ aŭ înjghebat în această privinţă un serviciŭ special compus din agenţiĭ siguri, cariĭ aŭ misiunea de a ţine din scurt orĭ-ce mişcare saŭ vorbă a funcţionarilor.

Uniĭ din aceştĭ *trepăduşĭ* aŭ fost însărcinaţĭ chiar cu scotocirea mahalalelor precum s'a văzut din convocarea mahalagiilor dispărţireĭ a II, chiemaţĭ la o întrunire pregătitoare pentru constituirea unuĭ comitet, pe ziua de Sîmbătă, 22 August, dar la care, din nefericire, nu a răspuns aproape nimenĭ afară de vre-o doĭ-treĭ naţionalĭ liberalĭ afumaţĭ pentru circumstanţă.

Ca măsură profilactică electorală, clubul a decis ca posturile de la comună, de la prefectura de judeţ şi de la poliţie, carĭ se vor găsi vacante, să remie aşa pînă după alegerĭ, pentru ca, cu modul acesta, să poată atrage pe maĭ mulţĭ lesne crezătorĭ. Astfel, postul de comisar comunal actualmente vacant, şi cu alt aseminea post ce va deveni vacant în curînd, vor putea fi promise la 10 saŭ chiar la 20 de inşĭ, remănînd ca după alegerĭ să le ocupe cu totul alţiĭ de cît aceĭ cărora li se vor promite.

Pînă acum *comitetul de salute publică* s'a mărginit la aceste micĭ dispoziţiĭ preliminare, remănînd ca peste puţin să între în discuţia şi hotărîrea următoarelor chestiĭ:

1) Propunerile de alianţe ce se vor face unor feţe izolate, a căror atitudine nu e cunoscută încă;

2) Compunerea listeĭ, care de sigur va da de lucru şi va provoca furtunĭ; şi:

3) Desemnarea persoaneĭ ce va fi primar, de oare-ce d. N. Gane întîmpină oare-carĭ rezistenţe surde şi oculte chiar în sînul oculteĭ.

„Preludiul luĭ Chopin"

In momentul cînd admiratorĭ fără număr se îndreptaŭ către satul Polyana unde-şĭ serbează a şapte-zecea aniversare a naşteреĭ sale contele Leo Tolstoĭ, o notă discordantă, chiar din sînul alor săĭ, întunecă sănătatea filozofuluĭ scriitor, mulţămit de sine însuşĭ, convertit la un feliu de neo-creştinism născocit de dînsul.

Nota discordantă vine din partea unuia din fiiĭ luĭ Tolstoi, literat în ceasurĭ de odihnă, dar protivnic ideilor filozofice ale tatăluĭ săŭ, emise în «Sonata luĭ Kreuzer» asupra căsătorieĭ.

Sub titlul de «Preludiul luĭ Chopin» tînărul Tolstoi încearcă, într'un recent foileton din «Nowoie Wremia», să reducă la nimic vehementa doctrină dezvoltată în atît de populara «Sonată», care poartă un «motto» biblic şi pe care am sorbit-o cu toţiĭ în aniĭ de iluziĭ şi decepţiĭ sentimentale.

Studentul Krukov din Moscova, se înamorează de o princesă tînără. Mama acesteia nu vrea s'audă măcar de un asemenea ginere, cu toate calităţile luĭ de student sîrguincios şi de cîntăreţ minunat. Krukov înţălese lesne răceala «bătrîneĭ» şi se resemnă. Drept mîngîere, întors acasă la el, se puse de îngînă la pian «Preludiul luĭ Chopin» cu atîta duioasă melancolie încît întrerupse de la whist pe burghezul săŭ părinte. Acesta cercă să glumească:

— Prea nu ţi-s boiĭ acasă, băiete... Inţăleg... Dar nu-ţĭ face sînge rău: perzĭ una, găseştĭ alte două femeĭ... Dragoste?.. Dobitocie!.. Şi-apoĭ, ca student, cum te poţĭ însura?...

Plictisit de palavrele burghezuluĭ, Krukov se duse în vizită la un vechiu prieten, însurat de curînd, studentul în medicină Komkov. Femeea acestuia e de faţă la convorbire.

— Văd că eştĭ fericit, Komkov. Aĭ avut nevoe să găseştĭ o asemenea femee...

— Te înşelĭ. Orĭ-ce femee sănătoasă şi voioasă îţĭ dă aceeaşĭ fericire. Toate-s de-o potrivă, toate tot de-o seamă.

Krukov se temu să nu vadă pe tînăra femee a prietenuluĭ supărată; aceasta însă-l asigură cu un semn. Iar Komkov urmă:

— Lucrul de seamă e să te însorĭ la timp. O trebuinţă firească cere să fie mulţămită. Numaĭ omul însurat trăieşte şi lucrează ca oameniĭ, se dezvoltă şi progresează.

Ne însurat, bărbatul e un animal zăpăcit, un cîne hoinar; un momiţoiu depravat care şi-a perdut caracterul de om.

...Ar trebui ca toţĭ să ne însurăm din timp,—la 17 anĭ anume. Cu cît vom fi fost maĭ curaţĭ la căsătorie, vom trăi maĭ fericiţĭ.

Nu doară că, odată însurat, nu maĭ aĭ grijĭ şi frămîntărĭ. Dar aĭ maĭ multă putere. Tata şi mama căutaŭ să mă amîie mereŭ: «E prea de vreme să te însorĭ». Acuma le pare bine.

Komkov reduce amorul la o nevoie fizică; se miră că îl întunecă uniĭ cu definiţiunĭ rafinate şi ciudate, cînd e atît de simplu; afirmă că patima senzuală e o născocire a celor conrupţĭ şi smintiţĭ şi în fine îşĭ întemeează religia pe credinţa reciprocă între bărbat şi femeie.

Bătrînul Tolstoi, moralistul duşman al căsătorieĭ, e atacat de-adreptul pe alocurĭ:

«Sunt oamenĭ marĭ, oamenĭ de geniu carĭ vor să ne convingă că este o groază căsătoria; că ţinta vieţiĭ noastre trebue să fie celibatul, adecă moartea! In adevăr nu pricep nimic; această sublimă teorie nu se poate adăposti în creierul meu. Neamul omenesc trebuie să se nimicească pentru a face pe pofta luĭ Buda, Schopenhauer şi Hartman! Dar de ce să ne omorîm noĭ pe noĭ? Asta nu e măcar cinstit! Cînd se va fi stins neamul omenesc, cuĭ va maĭ folosi acea domnie a luĭ Dumnezeu pe pămînt care ni se tot promite? La ce să maĭ căutăm puritatea, dacă vom găsi moartea drept răsplată a renunţăriĭ noastre? Sunt cărţĭ carĭ fac un rău colosal. Aceĭ carĭ le citesc vor să rămîie virginĭ şi aleargă pe ascuns în locurĭ mîrşave. Maĭ bine dar să fiĭ conrupt pe faţă! Cît despre noĭ, vroim să trăim, să adorăm cu străbuniĭ noştri nu moartea — ci naşterea!»

Mişcat de cele auzite, Krukov se întoarce acasă la părinţĭ. O femee îl smomeşte... Dar el vrea să-şĭ păstreze iubirea pentru tînăra princesă... Aĭ luĭ dorm cu toţiĭ; — el ar avea poftă să-ĭ tragă

un cîntec... Nu vrea să-ĭ trezească însă din somn. Pe urmă, plesnind din palme, deschide pianul și cu o vervă neînfrînată, sălbatecă, execută cu farmec și entuziasm:

— Preludiul luĭ Chopin.

Blag.

„Opinia" în Botoșanĭ

Un truc politic ne maĭ auzit

Dacă maĭ le cine-va care să creadă că în partidul liberal maĭ ie o parte cît se poate de mică... neputredă, îl rugăm să citească aceste cîte-va rînduri și sîntem siguri că se va convinge de contrariul.

Prin noul regulament al învățămîntuluĭ secundar se prevede că numărul maxim de elevĭ ce se poate primi într'o clasă, să fie de 50 și dacă acest număr nu se va împlini cu fiĭ de cetățenĭ romînĭ să se maĭ primească și streinĭ cu o taxă de 60 de leĭ pentru cursul inferior și 90 leĭ pentru cel superior. Ei bine, în liceul din Botoșanĭ anul trecut ieram peste 180 de elevĭ *romînĭ* în cl. I—fiind și o divizionară—, anul acesta numărul candidaților —romînĭ chiar— va fi cu mult maĭ mare pînă acum. Dacă se pune în aplicare noua lege a învățămîntuluĭ secundar nu se va primi maĭ mult de 100 elevĭ în cele două cl. I ce le are liceul nostru. Decĭ *romînescul* guvern liberal, va ajunge să excludă de la lumină pe însușĭ fiĭ țărĭĭ romînești.

A, am uitat! D. ministru Haret, cu ocazia viziteĭ cu care a onorat orașul nostru anul trecut, a promis—se spune— că va înființa pentru anul acesta, încă o cl. I—terțiară— pe lîngă liceul nostru și asta luînd în vedere aglomerația de elevĭ *romînĭ*, carĭ altfel vor trebui să remîie pe drumurĭ. Dar promisiunea, numaĭ promisiune nevalabilă a remas.

Profitînd de grija ce aŭ ceĭ maĭ mulți părinți—alegătorĭ—că copiiĭ lor vor remîne pe drumurĭ de oare-ce clasa terțiară nu se maĭ înființează, fruntașiĭ liberalĭ din localitate se duc pe la astfel de părinți și le spun: — *Saŭ votați pentru noĭ și vom stărui pentru înființarea claseĭ terțiare saŭ n'aveți de cît să vă trimeteți copiiĭ pe la institutele private!*

Acuma ne întrebăm și noĭ: se maĭ poate mărșăvie politică de cît aceasta? Maĭ le oare ceva sănătos în acest partid — în rîs numit liberal — dacă în iel se pot găsi oamenĭ carĭ să n'aibă nimica sfînt cînd e vorba de interesele lor de gașcă.

In cl. II și III-a, treaba le și maĭ a draculuĭ căcĭ aice sînt *promovați* maĭ mult de cît 50 într'o clasă; cum se va aplica lor noul regulament?

Cea ce te revoltă însă maĭ ales în lipsa de scrupule în mărșavele lor ingerințĭ electorale, cu ajutorul cărora vor să scusească josnicĭ liberalĭ.

Și cum în Botoșanĭ așa cu siguranță va fi și'n altă parte.

Cetățenĭ, luațĭ bine seamă căcĭ vĭ se răpesc cele maĭ sfinte drepturĭ!

Conferințele școlare

Deși din ordin ministerial anul acesta nicĭ unuĭ strein nu'ĭ permis să între în sălele de conferințe didactice, totuși ce ne-a transpirat dăm în vileag:

Treĭ sînt secțiunile în Botoșanĭ cu președinții aleși pe sprinceană, colectivistă: Bătrînul Galin la I, învechitul Nădejde la a III-a și proaspătul Ursoiŭ la a III-a.

Se spune că lucrările acestor conferințĭ sunt foarte spălăcite în primul loc din pricina reslățirĭĭ dascălilor în 3 grupe, carĭ apucă pe cărărĭ deosebite fără nicĭ o unitate de vederĭ și al doilea la secția președinteluĭ Nădejde activitatea a căzut sub zero, căcĭ am auzit că se debitează cele maĭ marĭ enormități științifice și absurdități pedagogice iar președintele de o excepțională greutate... fisică, trece neobservat totul iar cînd îĭ îmboldit de vre unul să se pronunțe, încurcă cîte-va vorbe coprinzînd tot altea grobiane erezii. Prins în scurt este silit să se deszică dovedind astfel o patentată ignoranță.

Cu altă ocazie voĭ arăta și cîte-va mostre hilariante de ale acestuĭ nostim președinte.

Petrecerĭ

— Grădina Francesă: Trupa romînă Cosinski și Grădina Rabinovicĭ: Trupa israilită din Austria, A. Bergmann.

Ambele trupe culeg frumoase încurajărĭ din partea publiculuĭ nostru.

A. De la Roman.

SONET

Intr'un sărut, iea seama, și dragostea și chinul
Tot cu aceeași forță răsună uneorĭ.
Precum de o potrivă din sucul uneĭ florĭ
Albinele sorb mierea și viespile—veninul.

De-o face văl de nuntă sfioaselor pudorĭ
Saŭ giulgiu pe sicriie—la feliŭ se țese inul.
Și dintr'aceeași viță de vie stoarcem vinul
Ce-ți dă aripĭ de visurĭ orĭ poftă să omorĭ.

Cînd tot atîta trage în cumpăna iubirĭĭ
Sărutul Penelopeĭ, sărutul Dejaniriĭ
Nu 'cnunjură plăcerea de-o poți sorbi acum.

Nu sta 'n nedumerire încrementit în drum
Ci să te poarte goana sălbatecă a firiĭ;
Maĭ bine arzĭ în flacărĭ, decît te 'nnecĭ în fum.

Tristis.

Științĭ-Litere-Arte

Artista italiană Tina di Lorenzo, despre care s'a vorbit mult în presa noastră astă iarnă, s'a logodit cu avocatul Morello, redactor la „Tribuna" din Roma.

*

Bursa „Adamachi" rămasă vacantă în urma morțiĭ studentuluĭ medicinist Ioan I. Tăutu se va acorda, probabil, d-reĭ Olimpia Ciudin, studentă, care a întrunit media maximă pe anul școlar trecut.

*

D-ra Ortansa Mihailescu va da o serată muzicală literară în sala teatruluĭ Sidoli, înainte de a pleca la Opera din București unde a fost angajată pentru viitoarea stagiune.

*

„Iohanna" este titlul uneĭ piese scandinave a tînăruluĭ Bjorn Björnson, fiul luĭ Bjoernstrerne Bjoernson. Se vorbește mult de piesa aceasta cu un subiect curios și cu o tendință originală în feliul eĭ.

Iohanna este o pianistă de mare talent căriia prin testament tatăl seŭ îĭ lasă „ordinul" ca să se mărite cu un oarecare student în teologie. Fata a făgăduit; dar puțin după aceea îĭ cade drag poietul Strom. Autorul pune teza, dacă nu are pianista „dreptul" și „datoria" de a sacrifica pe teologian —poietuluĭ.

De observat e că în literatură vine rîndul tinerilor. Vorbim în pagina întîia de manifestarea literară a fiuluĭ luĭ Tolstoĭ în potriva tatăluĭ. Iată acum și pe Björnson martor al uneĭ bizare filosofiĭ a fiuluĭ săŭ. Turghenieff ar esclamà: „Părinți și fiĭ!"

*

Fostul prim ministru al Italieĭ, *Crispi*, și a terminat memoriile care vor forma unspre-zece volume. Probabil că le va publica în străinatate.

*

Medicii Papeĭ Leon XIII aŭ primit ordin de a ținea în curent cu tot ce se întîmplă cu privire la starea sănătățiĭ ilustruluĭ bolnav. Se așteaptă un apropiat sfîrșit la Vatican.

*

Administrațiile orașelor Oxford și Cambridge aŭ dat la lumină raportul asupra mișcăriĭ universitare din cele două centrurĭ marĭ engleze. S'aŭ prezentat în acest an 2,029 candidați la diplome între care 424 candidate. Aŭ reușit 1043 studenți și 294 studente. E vorba de diplome ale studiilor înalte.

*

Două interesante pariurĭ preocupă presa engleză. Frank Holmes se angajază să treacă în not pasul de Calais între Anglia și Franța. Aeronautul Arthur Williams va întreprinde călătoria în balon de la Londra la Paris.

*

La 1 Septembre viitor va apare în Iași o revistă bisericească și didactică, redactată de un comitet. Revista va purta titlul *Viitorul*, și va apare de douĕ orĭ pe lună, sub direcțiunea d-luĭ d-r D. G. Boroianu, profesor la seminariul nostru.

*

La librăria A. Halpern din strada Golia a apărut următoarele reviste literare Germane: Für all Vellt, Das buch für alle Illustrieste Veelt și Zur Guten Stunden, care reviste cuprind cele maĭ interesante descrierĭ de ceĭ maĭ competenți autorĭ precum și niște frumoase tablourĭ de pictorĭ renumiți. Numărul unu de la fie care revistă se da gratis doritorilor de a avea colecția întreagă.

*

A apărut și se află în depozit la librăria editoare a d-lor Iliescu și Grossu un volum de schițe și nuvele: *Evrei* de d. S. C. Tributo- Ianovicĭ.

Prețul 1 leŭ.

Chestiunea zileĭ

Desarmarea

Circulara conteluĭ Muraview pe care lumea întreagă o comentează acuma și care a fost de-odată comunicată diplomațieĭ și preseĭ, din ordinul împăratuluĭ Rusieĭ, conține o frasă pe care este bine de a o pune în evidență, pentru că ea răspunde de înainte la corolarele grave pe care le ridică, în țara noastră, nobila și curajoasa inițiativă a țaruluĭ, atingînd marea și delicata chestiune a dezarmăreĭ.

Este vorba despre frasa asupra «principiilor de drept și echitate» care termină rescriptul care este așa de lămurit opus faimoaseĭ maxime a luĭ Bismark din 1871.

Aceleași cuvinte se găsesc precis în neuitatul tuast ce cu un an maĭ înainte zi cu zi, Imparatul a pronunțat la Cronstadt pe bordul luĭ *Pothuau* «la umbra steaguluĭ nostru», in momentul cînd proclama alianța celor două națiunĭ.

De bună voe, cu un scop care nu poate de cît plăcea Francejilor, împăratul Nicolae II a ținut a relua și repeta solemn aceleași cuvinte:

Tuastul de la 26 August 1897.	*Rescriptul de la 26 August 1898.*
Sunt fericit de a vedea că șederea voastră printre noĭ creează o nouă legătură între amîndouă națiunile nóstre amice și aliate de o potrivă hotărîte a contribui prin toată puterea lor la menținerea păceĭ lumeĭ, într'un spirit de *drept* și *echitate*.	Această conferință ar cimenta acordurile tuturor puterilor printr'o consfințire solidară a principiilor de *echitate și de drept* pe carĭ repausează siguranța statelor și fericirea popórelor.

Această simplă apropiere de frase dovedește că nimica nu s'a schimbat din acea zi cînd—pentru a reaminti asemenea toastul d-luĭ Felix Faure—«amîndouă națiunile amice și aliate, călăuzite de un ideal comun de *drept*, civilizație și *dreptate*, s'aŭ unit frățește în cea maĭ sinceră și în cea maĭ leală dintre legăturĭ».

Punem decĭ încrederea noastră în triumful «dreptuluĭ și echității».

Aleman

INFORMAȚII

Conferințele generale din Hușĭ.

In prima ședință a conferințelor generale din această localitate, d. Onu, revizor școlar, și-a arătat mulțumirea sufletească că se găsește în mijlocul unuĭ corp dăscălesc, care, după propria'ĭ expresiune, este destul de destoinic și face mîndria acestuĭ județ. După ce face o comparațiune între rezultatul anuluĭ școlar expirat și acela al anuluĭ 1896—97, arată că rezultatul nu este tocmaĭ mulțămitor, fapt, pe care îl atribue atît localurilor de școală rurale cît și urbane, lipsind la cea maĭ mare parte dintre școlĭ și aparatele didactice necesare.

La ora 3 după amiază, membriĭ corpuluĭ didactic sunt împărțiți în două secțiunĭ: una, sub președinția d-luĭ Onu, și a doua sub președinția d-luĭ Sufletel, delegat de minister ca atare. Conferințile aŭ loc în salele școaleĭ primare de băeți No. 1.

In ședința secțiuneĭ a II-a din 17 Aug. dimineața, se tratează de către d. I. Hobincu, chestiunea *Cucerireĭ Dacieĭ*. Conferința a complectat'o în urmă d. Mocanu, învățător. La această chestiune d. Ignat, învățător în județul Vasluĭ, ia cuvîntul arătînd că Traian a comis o mare greșală politică cucerind Dacia, căcĭ a depășit hotarul natural al imperiuluĭ seŭ; acestă părere a fost combătută de către d. președinte al secțiuneĭ. D. Pralea, institutor, susținînd părerea d-luĭ Ignat ca bine venită, de oare-ce Traian avea un imperiŭ destul de întins și prin urmare nu avea nevoe a'și mări teritoriul. Cum că această părere e temeinică, o dovedește d-sa prin faptul că împărațiĭ următorĭ n'aŭ fost în stare a o stăpîni ci aŭ părăsit'o. In ședința de după masă, d. Ionescu, institutor în capitală, ținu lecțiĭ de desemn după natură cu membriĭ acesteĭ secțiunĭ.

In ședința de la 18 August, Marți, d. Mocanu, învățător, tratează chestiunea *Continuității Daco-Romanilor în Dacia*, într'un chip admirabil. In urmă se tratează despre *Intemeiarea principatelor*, la care d. Ignat ia cuvîntul deslușind foarte bine cauzele carĭ aŭ împins mișcarea luĭ Radu Negru din Fagaraș, persecațiunile îndreptate în contra Romininilor din Transilvania de către Ungurĭ din îndemnul papeĭ. Tot d-sa arată de întemeietor al statuluĭ muntenesc pe Radu Negru, rezemîndu-se pe maĭ multe documente citate și analizate și care, zice d-sa, sunt archivele primărieĭ din Cîmpul-Lung. Tot în această ședință d-șoara Mihailescu, institutoare, tratează despre Alexandru cel Bun.

In ședința de la 19 August începe tratarea metodică a legendelor d. Mocanu, la care maĭ iaŭ cuvîntul și alți învățătorĭ și institutorĭ. După amiază d. Porosnicu, învățător, ține o lecțiune practică despre *Ion Corvin și corbul*, după care urmează critica acesteĭ lecțiunĭ. Critica a fost făcută de d. Mocanu, atît din punctul de vedere metodic cît și din punctul de vedere didactic. Tot acĭ ia cuvîntul d. Ignat, susținînd că înaintea începereĭ lecțiuneĭ, și anume, treapta pregătireĭ, învățătorul trebuia să dea așa numitul «Țelul I-iŭ» motivînd aceasta pe faptul că lecțiunea *Ion Corvin și corbul* nicĭ nu știaŭ eleviĭ din ce obiect face parte; de oare-ce de odată începe a întreba pe copiĭ fără să se înțeleagă la ce capăt va eși. După primile întrebărĭ s'ar fi putut zice că 'ĭ o lecție de geografie, decĭ eleviĭ eraŭ în dubiŭ.

Susținerea acesteĭ părerĭ: ca să se anunțe obiectul de studiu, este combătută de d. Onu, zicînd că copiiĭ în școală știŭ ce obiect aŭ anume ora I-a, II-a, III-a și prin urmare nu maĭ e nevoe de țelul I-iŭ; ceea ce țelul I-iŭ e necesar *numaĭ cînd ne găsim în cazurĭ anormale*, și aci vine în contrazicere cu cele de maĭ sus, că tocmaĭ în cazul anormal se găsea d. Porosnicu; era în fața elevilor streinĭ și ținea o lecțiune de ocazie.

In urmă d. Ignat continuă critica arătînd că în treapta *asocieĭ ideilor nouĭ* să se pună în legătură cu alte ideĭ maĭ vechĭ, adică cu o istorioară analoagă cu aceasta saŭ cu un fapt întîmplat în viața practică; apoĭ din combinarea acestora să deducă învățătura morală, adică generalizarea lecțiuneĭ. In urma acestor puncte arătate de d. Ignat, d. Onu, observînd că criticul ar fi un înfocat formalist în materie de trepte formale, roagă pe d. președinte a propune d-luĭ Ignat să ție o lecție model, unde să 'și pue în practică toate principiile sale.

In ședința de la 21 August s'a tratat de către d-na Porumbaru, *evoluția luĭ Tudor Vladimirescu*, destul de bine, maĭ complectînd pe icĭ-colea d. Mocanu și alțĭ învățătorĭ.

In fine d. Alexandrescu, institutor, tratează revoluția de la 1848, în Romînia.

In ședința de după améză, d. Ignat ținu lecțiune practică din istorie *„Alexandru cel Bun"*, și d. Stăcescu, institutor, *Unirea principatelor*, după care urmă critica acestor lecțiunĭ.

In general lecțiunea d-luĭ Ignat a fost cît se poate de reușită, foarte bine a fost trecută prin treptele formale, ceea ce dovedește că e stăpîn pe ele. S'a discutat mult asupra «țeluluĭ I-iŭ, susținut de d-sa, dar nu s'a ajuns la o vedere comună, căcĭ absolvențiĭ normalistĭ de Iași îl aprobă pe cînd ceĭ din Bîrlad, din contra.

Lecțiunea d-luĭ Stăcescu a fost după expresiunea d-luĭ președinte, adevĕrat model. N'aŭ fost de cît puține observațiunĭ, de ținută și expresiunĭ. Lecțiunea d-luĭ Ignat a fost criticată de d. Iorgulescu, institutor, care, pe lîngă cîte-va observațiunĭ de puțină însemnătate, arată că lecțiunea trebuia să insufle maĭ mult sentiment național, maĭ mult entusiasm. D. Iorgulescu termină arătînd că propunĕtorul lecțiuneĭ nu trebuia să aibă două verigĭ în degete, ci să le fi scos.

De la fereastră.

— —

Ziarul Liberté *dă știrea că contele de Montebello, ambasadorul francez din Petersburg, a plecat spre Franța; el ar fi rechemat, probabil din cauza circulăreĭ luĭ Muraview, relativă la dezarmare.*

— —

Erĭ cu trenul de 11 a sosit în Iași d. colonel Poroineanu pentru a inspecta secția de jandarmĭ din Iași. Tot erĭ a inspectat și compania locală; zilele acestea va inspecta pe rînd toate reședințele jandarmilor din județ.

— —

Aseară a avut loc la berăria Zimbru banchetul dat de corpul didactic primar în onoarea d-luĭ revizor școlar.

S'aŭ ridicat toasturĭ în sanatatea d-luĭ Ropală și a tuturor învățătorilor și institutorilor. Banchetul a durat pînă la ora 12. Astă-zĭ are loc și expoziția lucrărilor manuale.

— —

Puntea ce dă din strada Pădure în Mahalaua Armeană, corespunzătoare în stradela Dăncinescu, e cu totul deteriorată și amenință căderea.

— —

Ajutorul comandantuluĭ de sergenți, Berescu, a comunicat la apelul sergenților că se vor înlocui mănătăile cele vechĭ prin altele nouĭ, de postav albastru. Un lucru este însă de constatat că postavul este foarte subțire și că în timpul ernei bieții sergenți vor îngheța în mănătăluțele lor.

— —

In strada Hotin No. 25 erĭ dimineață pe la oarele 7 jum. s'a aprins și ars casele evreuluĭ Șulem Fridman, compuse din 5 odăĭ. Casele eraŭ asigurate la societatea Unirea. Focul se crede a fi pus.

— —

Cismarul Favel Moscovicĭ, unul din Chiriașiĭ caseĭ incendiate s'a plîns că cu ocazia foculuĭ i s'aŭ furat botine în valoare de 200 leĭ și o lădiță cu instrumente de 30 leĭ.

— —

Agentul Holban a arestat pe Roza Grinberg și Moisă Lupu, carĭ vroiaŭ să vîndă pe Sofia Grinberg la Brăila, pe suma de 500 lei. Moisă Lupu căuta să cumpere maĭ multe fete pentru a deschide o casă de prostituție la Brăila. Șeful de siguranță anchetează faptul.

PATERNITATE

NUVELĂ 12)

de

ADELE SCHREIBER

După această întorsătură îndrăzneață convorbirea lor îșĭ urmă cursul.

«Nu, dar sentimental maĭ ești și ce memorie ai, te admir, în cuceririle tale fericite nimic nu-ți scapă neobservat!

«Pe mine poți să mă omori și n'am să fiu în stare să-ți descriŭ niște lucruri atît de neînsemnate.—Deviza mea este ca și al lui Cesar veni, vidi, vici,—a vede, a gusta, a uita.

«Ei, dar de blonda Agnes îți maĭ amintești poate?

«Agnes, ei da, iera în adevăr fermecătoare.»

Și Theodor începu să povestească; toate manoperile micĭ, care îl înțepaŭ altă dată ieșiră la iveală; totul ce credea iel ca adevăr și care nu iera de cît prefăcătorie; totul corespundea pînă la trăsătura cea mai mică. Și apoi Theodor povesti cum pretindea totdeauna ca daruri bani saŭ juvaeruri, cum după mărturisirea fatală, îi dădu a înțelege că ar vrea o sumă ca despăgubire, cum găsise iel imediat scăpare; nu voise să știe de nimic și-și luase tălpășița.

„Dar destul despre aceasta —cît trebuie să te plictisească povestirea mea. De sigur tu știi lucrurile acestea din experiență.»

«Poate să fie și așa.» Guido rîse amar. «Te gîndești să pleci mîine, îți doresc fericire; și cînd vei ajunge acasă să dai complimente femeiei și copiilor, copiilor *tăĭ*».

Ah, acest palavragiu are copii pe care îi poate numi cu siguranță *aĭ săĭ*.

. . . . . .

O vreme plină de chinuri și enervare începu, îndoiala îl chinuia pe Guido, îĭ luă somnul și odihna. Cu o încordare înfiorătoare observa iel copilul—o vorbă, o mișcare iera de ajuns pentru a-ĭ aduce scîrbă, și a-ĭ stîrni mînia.—Trăsăturile cele maĭ micĭ, pe care maĭ înainte nu le observase, le supunea cercetăreĭ celeĭ maĭ minuțioase. Copilul trăia sub o continuă vivisecție.

Exploziĭ de duioșie și de furie urmaŭ una după alta, și pentru a nu deveni nedrept, Guido se deprindea de a veni cît maĭ puțin în contact cu băietul.

(Va urma)

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Iantrrea liberă.

Biuroul Agenție Generale a Societățeĭ de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,2i0l

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasoə Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

— —

Gălați, 22 August 1898.

Orz 1500 hect. 59 700 kgr. lei 4,60 mag. obor. Secară 1000 hect. 71 kgr. lei 6,50 magas. obor Orzoica vag. 13 hect. 68 kgr. lei 13.95 % kgr.

Constanța 22 August 1898.

Orz 1800 hect. lei 4.20. Meiĭ 250 hect. lei 4,20. In 1500 hect. lei 10.30. Rapița selbatică 850 hect. lei 6.15, Grîu arnăut 300 hect. lei 10. Secara 180 hect. lei 6.10. Ovăz 400 hect. lei 5. Toate în oraș la magasie.

Inchiderea conferințelor didactice

— —

In ziua de 23 August s'a închis seria de conferințe didactice, din Iași.

După ce revizorul școlar a dat citire cîtor-va ordine ministeriale și a recomandat cîte-va cărți ale autorilor din Iași spre a fi întroduse în școală, a ținut un discurs de închidere a conferințelor prin care a mulțumit membrilor corpului didactic de atențiunea dată acestor conferinți, și, ca unul ce are a se retrage la pensie atît de la catedra sa de institutor cît și din postul de revizor școlar, și-a luat adio urînd foștilor colegi ani mulți, sîrguință și activitate.

După aceasta a luat cuvîntul d. Ioan Dumitriu, directorul școalei de băeți «Asache» care a răspuns cu laude la discursul d-lui revizor, arătînd regrete pentru retragerea sa și propunînd ca, fiindcă se retrage la pensie, să i se facă un dar din partea corpului didactic primar.

D. Tăzlăoanu a propus să se scrie pe un carton incadrat cîte-va fraze dedicate d-lui Eletterie Ropală, în josul cărora să subscrie toți institutorii și învățătorii, ceia ce s'a admis de toți.

După acestea a luat cuvîntul d. N. D. Arbore, care, adresîndu-se conferențiarilor, a numit această adunare parlamentul cel mai sacru, parlament școlar, a asămănat în discursul său pe membrii corpului didactic cu apostolii; a arătat foloasele acestor conferinți, cari, dacă nu aduc pe deplin foloase mai bine simțite, cauza e că nu se comunică de autoritățile școlare mai la timp cestiunile ce au a se trata, pentru ca toți membrii corpului didactic primar să le cunoască din timp. Chiar anul acesta cestiunile au fost comunicate revizorului școlar și el le-a comunicat directorilor și dirijenților cînd toți erau plecați în vacanță, așa că n'au luat cunoștință de ele de cît la sosire, în ajunul începerei conferinților.

După aceasta, d. N. Arbore a citit următoarele deziderate ale membrilor conferinței cu rugămintea ca d. președinte să le comunice ministrului respectiv.

1). Am dori ca pentru Iași, conferințele generale să formeze o singură secție.

2). Dorim ca cestiunile ce se vor hotărî de înalta autoritate școlară ca să se trateze în conferințe să se comunice directorilor și dirijinților de școale cel mult pînă la 1 Iulie, pentru ca toți să aibă cunoștință de ele și să se pregătească.

3). Cerem ca epoca conferințelor generale să se schimbe și anume ele să înceapă îndată după împărțirea premiilor a fie-căruĭ an, pentru ca membrii corpului didactic primar să poată avea vacanța deplină pînă la 25 August.

4). Cerem ca să se refacă articolul 73 din lege în senzul ca să se deie dreptul și *învățătorilor și institutorilor* ca în caz de darea în judecată cu pericolul de a fi suspendat, revocat saŭ destituit, să fie asistați de un apărător și să aibă dreptul de a cere revizuirea; ceia ce se prevede întocmaĭ în legea învățămîntuluĭ secondar și superior, în care membrilor corpuluĭ didactic secondar și superior dați în judecată le dă dreptul să fie asistați de apărător și dreptul de a cere revizuirea.

5). Cerem ca toate legile și regulamentele scolare să fie trimise în broșurĭ tuturor membrilor corpuluĭ didactic, ca să le aibă la dispoziție acasă spre a le studia.

6). Cerem ca pentru viitor, învățătorilor să li se acorde pentru timpul conferințelor o indemnisație în banĭ.

7). Cerem ca conferințele septămînale ale institutorilor și institutoarelor din Iași să fie lunare și într'o singură secție la școala cea maĭ din centru.

8). *La lucrările scrise*, luîndu-se în termin mediu un numĕr de 40 școlarĭ într'o clasă, după regulamentul și programa actuală, institutorul saŭ învĕțătorul va fi obligat să corecteze pe lună următoarele lucrărĭ:

La gramatică (în termin mediŭ) 8 exerciții care pentru 40 elevĭ fac 320; *la compunerĭ* 2 lucrărĭ tot pentru 40 elevĭ fac 80; *probleme la matematică* cîte 3 pe lună fac 120; teme lunare în caetul așa numit *caetul unic* la 7 studiĭ pentru 40 de elevĭ vor fi de corectat 210 lucrărĭ; în total lucrările ce e obligat numaĭ de cît institutorul saŭ învĕțătorul a le corecta sunt termin mediŭ pe lună 730; maĭ adăugîndu-se planurile de lecțiunĭ cîte 5 cel puțin pe zi, pe carĭ sunt obligați cei provizorĭ să le facă și considerînd luna de clasă de 24 zile și aceste lucrărĭ se rădică la numărul de 120, care unite cu lucrările de corectat daŭ în total suma de 850 lucrărĭ pe lună și aceste numaĭ pentru o singură clasă numaĭ cu 40 elevĭ și fără a se ține în seamă lucrările scrise date elevilor acasă care de asemenea trebue corectate.

In consecință decĭ, considerînd că ni se cere o muncă peste mĕsură de împovărătoare care ne-ar ocupa tot timpul liber afară de școală, timp pe care l'am putea întrebuința cu folos pentru imbogățirea cunoștinților noastre cetind diferite cărți și reviste cu conținut științific și pedagogic *cerem ca, saŭ să remînă numaĭ caetul unic obligator de corectat excluzîndu-se toate cele lalte prevăzute în programă, saŭ să remînă cele din programă și să se excludă caetul unic.*

Telegramele Străinătății

— —

Paris, 23 August.

Cavaignac contra revizuireĭ.—Esterhazy va declara că a scris el borderoul.— Alți douĭ miniștri vor demisiona.

Ministrul de războiŭ Cavaignac, în scrisoarea ce a adresat-o primuluĭ ministru Brisson și prin care își dă demisiunea, zice că el remîne convins despre vinovăția luĭ Dreyfus și e hotărît să combată revizuirea procesuluĭ.

Un redactor al ziaruluĭ «*Matin*» a avut o întrevedere cu căpitanul Cuignet care a descoperit falșul colonelului Henry.

Căpitanul a afirmat din noŭ că Dreyfus e vinovat.

Ziarul «Gaulois» zice că Esterhazy ar declara în curînd că borderoul a fost scris de dînsul, din ordin superior.

Președintele Faure se va întoarce mîine la Paris pentru a prezida consiliul de miniștri.

Se zice că miniștriĭ Vigné și Tillaye vor demisiona de asemenea.

Brisson va lua interimul războiuluĭ.

Se afirmă că vor fi convocate Camerele.

— —

Paris, 23 August.

Demisiunea ministruluĭ de războiŭ francez.

Majoritatea miniștrilor s'a pronunțat pentru revizuirea procesuluĭ Dreyfus. Din cauza aceasta, ministrul de războiŭ Cavaignac 'și-a dat demisiunea.

— —

Paris. 23 August.

Noul ministru de războiŭ francez

Se zice că în locul luĭ Cavaignac, va fi numit Freycinet ca ministru de războiŭ.

———

Viena 23 August.

Domnul Bourgeois, ministrul cultelor care se află în concediŭ, s'a întors, în urma ultimelor evenimente, la Paris.

Aci a conferit cu diferiții miniștri.

Consiliul de miniștri a hotărît să facă revizuirea procesuluĭ Dreyfus, de și, din motive de rațiune de stat, n'a publicat încă hotărîrea.

Bruxelles 23 August.

Maĭ multe ziare pariziane, dintre carĭ «Matin», «Petite Republique», «Aurore», anunță că în 48 de ore cererea de revizuire a procesuluĭ Dreyfus va fi întrodusă de ministrul de justiție Sarrien. Această hotărîre a fost luată cu con. simțimîntul ministruluĭ-președinte, Brisson.

— —

Războiul Spano-American

Madrid 23 August.

Spania susținută de puterĭ.

Din isvor oficios s'a svonit că vechia triplă alianță a Asieĭ de răsărit, adică Rusia, Francia și Germania, a ajuns la înțelegere ca, în chestiunea Filipinelor, să susțină în mod diplomatic pe Spania, în caz cînd America ar cere în Filipine maĭ mult de cît un port saŭ un punct oare-care pentru flota sa.

ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

Itinerarul Congresuluĭ Studenților este următorul:

După ce studenții din Iași se vor întîlni în Galați cu ceĭ din București, vor pleca împreună pe un vapor la Tulcea. Indată ce lucrările congresuluĭ vor fi terminate, vor face escursiunĭ la Kishla, Somova, Sarica, Niculițel, mănăstirea Cucoș și Isaccea, de unde îmbarcîndu-se vor pleca la Sulina, și de aci pe Marea Neagră la Constanța. Din Constanța va fi reîntoarcerea cu trenul—via Cernavoda—la Iași și București.

Inscrierile se fac în fie-care zi la Societatea Studenților «Solidaritatea». D-niĭ studenți cari lipsesc din Iași vor cere înscrierea printr'o cartă poștală adresată Președinteluĭ asociațiuneĭ d-nuluĭ Octav Velciu.

D-niĭ studenți, cari doresc să prezinte lucrărĭ în Congres, sunt rugați să le supue cel maĭ tîrziŭ pînă la 25 August c. comitetuluĭ, în caz contrar nu vor putea figura în programul Congresuluĭ.

Ierĭ ziua, un cîne al d-luĭ Stamatopol, a mușcat în strada Butu pe băiatul Alexandru Dimitriu în vîrstă de 7 anĭ, la cap și la mîna dreaptă. Micul pacient a fost dus la clinica chirurgicală unde i se pansară rănile.

Am găsit deună-zĭ, în *Ecoul Moldoveĭ*, un deziderat pentru a căruĭ realizare credem că trebue să stărue tot Romînul cu dor de propășirea învățămîntuluĭ la țară.

E vorba de înființarea de librării în comunele rurale pe unde sunt școale.

Foloasele acesteĭ ideĭ sunt imense, maĭ ales dacă învățătoriĭ, pe cari îĭ privește direct această chestiune, ar veghia ca în aceste librăriĭ să nu se strecoare cărți frauduloase ca cea în proces a editorilor Șaraga, saŭ ca grotescul dicționar al d-luĭ Șăineanu, orĭ în fine cărți cu versurĭ pocite și cu o limbă pîngărită, cum sunt ale d-luĭ Canianu.

Terminîndu-se conferințele școlare, corpul didactic primar a mers ierĭ în corpore la I. P. S. S. mitropolitul Moldoveĭ pentru a-ĭ cere bine-cuvîntarea.

D. I. Dimitriu, institutor, a rostit cu această ocazie un discurs frumos, la care înaltul prelat a mulțumit îndemnînd pe profesorĭ la sîrguință, la armonie și la iubire de aproapele.

Cum se stimează colectiviștii:

D. Arapu, fost prefect de Botoșanĭ, spunea deună-zĭ, la Slănic, în mijlocul a o mulțime de vizitatorĭ, că d. Ferechide „e un hoț, fiind-că a luat parale în chestia aducereĭ apeĭ în Botoșanĭ.

Fraza nu se poate tăgădui fiind-că a fost rostită în auzul multor persoane, între altele d-niĭ Săveanu, primarul orașuluĭ Focșanĭ, și Gr. Alexandrescu, președintele tribunaluluĭ de Putna.

Sunt împrejurărĭ, cum vedețĭ, cînd colectiviștii vrînd nevrînd sunt de părerea noastră.

Concertul din Vasluĭ

Corpul învățătoresc din Vasluĭ, adunat în conferință, a dat un concert, în folosul cantineĭ școlare, cu aprobarea ministeruluĭ.

Concertul a fost pus sub patronagiul d-luĭ Matasariu, revizorul școlar, și sprijinit de d-nele și d-rele institutoare și învățătoare.

Concertul s'a deschis printr'un imn de ocazie cîntat de corul învățătoresc. A urmat apoĭ o serie de recitărĭ executate cu talent de elevul Enric Teodor; un teatru de copii și mai multe alte producțiuni carĭ aŭ fost foarte gustate de public.

Rețeta netă a concertului a fost de 900 lei.

După cum am anunțat, erĭ a avut loc la biserica Sf. Spiridon, cununia d-rei Margareta Diamandy cu d. locotenent Ernici.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Varlam Craioveanu.

Nunĭ aŭ fost d. I. Diamandy, tatăl miresei și d-na Rosetti.

Printre persoanele asistente remarc:

D-nele Diamandy, Rosetti, Panopol, dr. Ernici, Ianov, Irimescu, Gane, Corban, Manu, Major Stroja, Gheuca, Major Popovici, Crupenschi, Scorțescu, Major Jippa, Voinescu, Tuduranu, Bîgu, Alexandrescu, Paladi, Papadopol, etc.

D-rele Diamandy, Ernici, Gane, Irimescu, Gal, Panopol, Popovici, Mandrea, Ionescu, Bîgu, Neculau, Udrinschi, etc.

Domniĭ: Diamandy, Rosetti, N. Gane, Manu, dr. Konya, procuror Lefter Dimitrescu, avoc. Sion, avoc. Irimescu, Chilimoglu, Sachelaridi, prof. Panaitescu, Savel Manu, Colonel Alexandrescu, Lct.-Colonel Musteață, Major Popovici, Major Jippa, Căp. Rîșcanu, Locot. Scorțescu, Locot. Alexandrescu, Sub-locot. Constantin, Sub-locot. Timoteiŭ, Ghesim, Emilian, Ciurea, etc.

Erĭ la oarele 5 s'a oficiat la biserica Banu căsătoria religioasă a d-luĭ locotenent Andreĭ, din reg. 7 călărași, cu gentila d-șoară Stoianovicĭ. Nunĭ aŭ fost d-na și d. Stoianovicĭ. Serviciul religios s'a oficiat de către preoții Vasiliu și Buznea, secondați de corul bisericeĭ de sub direcția d-luĭ I. Vasiliu.

In publicul asistent notez: d-nele lct. Alexandrescu, Resmeriță, Kendrino, Ianculescu, Filostrat, Harnagea, Vereanu, Gall, Vartic, Șoimaru, Theodorescu, Bou, Jippa, Giulea, căp. Rîșcanu, căp. Ghidionescu, căp. Botez, căp. Stoianovicĭ, Neculau.

D-șoarle: Marie și Anette Pisoschi, Harnagea. Vereanu, Grigoriu, Botez, Theodorescu, Valentine Grigoriu, Lucreția Alexandrescu, Ghiulea, Stoica, Cerne, Neculaŭ.

D-niĭ: Col. Musteață, Alexandrescu, căp. Baldovicĭ, avocat Dabija, căp. Ghidionescu, Jippa, căp. Rîșcanu, căp. Stoianovicĭ, Alex. Mindru, Constandache, Locot. Nichifor Ionescu, Vartic, Pilescu scoala militară, sub-loct. Timoteĭ, sub-loc. Constanțiu, Costin, G. Cardaș, locot. Vîrnav, Dimitriu.

T.

Un noŭ ziar, *Tinerimea*, a apărut în Galați. Reproducem după noul confrate, căruia îĭ dorim o viață lungă, următoarea știre:

«Sunțem informațĭ că îndată ce d-nul primar, C. Ținc, va sosi din congediŭ, își va da demisia; se zice chiar că sub această condiție i s'a acordat concediul de 45 de zile. Demisiunea pare a fi luată înainte în scop de a dizolva consiliul comunal și a numi o comisie interimară pentru a prezida viitoarele alegerĭ comunale.

«In comisia interimară nu va lipsi deputațiĭ Sechiaris, Nicorescu și Papadopol, însă pare că este o luptă surdă asupra prezidențieĭ comisieĭ interimare, căcĭ fie-care din acești domnĭ se cred meniți a prezida».

Colectiviștii din Hușĭ cer cu stăruință capul doctoruluĭ Munteanu.

O delegațiune de deputați și fruntașĭ din Hușĭ s'aŭ dus săptămîna trecută la București ca să ceară isgonirea prefectuluĭ D: Sturza, însă, nu era în capitală, și delegațiunea nu 'și-a putut îndeplini misiunea.

Deună-zĭ, d. Costache Iemandi, auzind că d. Sturdza se va duce la Slănic, a plecat acolo ca să 'ĭ spue verde că trece în opoziție dacă nu se ia pacostea de pe capul județuluĭ.

Admirabil se pregătesc liberalii pentru alegerile comunale.

Mare jale în curtea bisericeĭ Golia.

Primăria a angajat un antreprenor care se dărîme casele din curtea bisericeĭ Golia.

Antreprenorul s'a dus azĭ și a început să dărîme. Locatariĭ, însă, n'au fost avizați de această dispoziție și bieții oamenĭ stau cu bagajele în curte fără adăpost.

Par'că e un blestem ca primăria noastră să nu facă nicĭ o treabă cum se cade.

Consiliul permanent al instrucției publice va stabili săptămîna aceasta tabloul tuturor numirilor și permutărilor ce se vor face în corpul didactic pe ziua de 1 Septembrie. Printre liceele și gimnaziile unde se va face mișcarea maĭ mare între profesorĭ, vor fi liceul din Focșanĭ, liceul internat Iași, gimnaziile: din Tîrgoviște, Fălticenĭ, Alexandru cel Bun din Iași, Tg.-Jiu, Caracal și Constanța.

Femeea luĭ Ion Solomonică, rîndașul de la Mitropolie. s'a plîns poliției că din ziua de 21 a dispărut o copilă a sa de 9 anĭ, numită Smaranda.

D-na Eliza Zarifopol s'a plîns secțieĭ I că erĭ, pe cînd era în birja cu 2 caĭ No. 4, nu știe pe ce stradă a perdut un ceas mic de aur cu lanț tot de aur.

Nu știm de trebue să rîdem saŭ să plîngem de halul în care a ajuns siguranța publică în Iași.

Deună-zĭ se furară timbre de la biuroul sub-comisaruluĭ de la secția întîia. Azĭ s'aŭ furat alte timbre din saltarul sub-comisaruluĭ secretar al aceleași secții.

Ce-or fi păzind polițiștii acești dacă hoții se plimbă prin biurourile lor ca la primărie!

In curtea bisericeĭ Sf. Sava, în casele unde a fost școala profesională de fete, casă care acum să dărîmă, s'a găsit într'o hrubă secretă din perete, o casetă de fer încuiată, avînd mecanismul stricat. Pînă acum încă nu se știe conținutul aceleĭ casete. Caseta se află depusă la secția III-a.

Trenul ce venea erĭ de la Vasluĭ la oarele 10 și 35 minute, în dreptul cantonuluĭ 116 a tăiat piciorul unuĭ bou al luĭ V Vasiliu. Boul a fost trimis la abator.

Lăcătușiĭ de la atelierul Frumoasa Ciocu Costache, Strătilă Petru și Gh. Dabija, fiind în cîrciuma luĭ Moisă Leibovicĭ din mahalaua Iarmaroc, turmentațĭ de băuturĭ, s'aŭ apucat la batae cu toțĭ oamenii din cîrciumă spîrgînd capetele la cea maĭ mare parte; Gh. Ionescu și Ștefan Croitoru fiind maĭ grav rănițĭ, aŭ fost duși la spitalul Sf. Spiridon.

D-na E. Olinchievicĭ-Zuhr

DENTISTE

Iași. Strada Golieĭ 42

Intorcêndu-se din străinătate 'și-a reluat ocupațiunile eĭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

— —

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

AVIS

— —

Aduc la cunoștința generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic și real», 162 calea Moșilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucțiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic și real"

G. ARGHIRESCU

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugați a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

Institutul liceal de domnișoare din Iași

In acest institut cursurile reîncep la 1 Septembrie. Se atrage atențiunea onor. părinți asupra ultimuluĭ regulament școlar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cîrciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ște. fan cel Mare No. 90.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Prințesa Maria, — Iași.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT

PINA LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Și Lacul Techir Ghiol

în condițiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din București a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informațiunĭ precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localitățĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

București, str. Doamneĭ No. 72.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}/_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Cereţi Pretutindeni

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

Cereţi Pretutindeni

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Ţuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de ată 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălăriĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ reminea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă

Isac Rosenberg

Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ

Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90**, plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iaşĭ — „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 93 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURI 26 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

EXPULSAREA EVREILOR

ŞCOALA LIBERALA

Sistema nenorocită, pentru moravurile publice, inaugurată de partidul liberal pentru a-şĭ mări numărul partizanilor prin îngroşarea pungeĭ, nu poate fi cu succes practicată de cît susţinută fiind de cea maĭ păcătoasă şcoală politică, adică aceea de a minţi cu cea maĭ mare îndrăsneală în orĭ-ce împrejurare, fie în opoziţie, fie la guvern.

Nicĭ odată şi în nicĭ o ţară din lume nu s'aŭ văzut încă un partid politic care să fi practicat, ca liberaliĭ-naţionalĭ din Romînia, şcoala minciuneĭ.

Nu s'a văzut încă pînă acum ca un partid politic, în opoziţie fiind, să exploateze, în contra adversarilor, ca periculoase şi dăunătoare ţăreĭ legĭ, pe carĭ viind la putere să le execute cu cea maĭ mare sfinţenie şi ceva maĭ mult, să se laude cu rezultatele date de ele.

Cine nu-şĭ aminteşte de opoziţia violentă făcută de liberalĭ contra tra guvernuluĭ conservator, cu ocazia întocmireĭ şi votăreĭ de către Camerile conservatoare a legilor privitoare, asupra percepereĭ taxelor de accise (maximuluĭ), a explorăreĭ şi exploatăreĭ minelor, legea cleruluĭ, învăţămîntuluĭ, jandarmarieĭ şi altele, create în ceĭ şapte anĭ de guvernare a partiduluĭ conservator.

Cine nu-şĭ aminteşte înverşunarea cu care liberaliĭ, în opoziţie fiind, combăteaŭ atitudinea demnă, patriotică şi înţeleaptă a guvernuluĭ conservator în chestia naţională.

Cine nu-şĭ aminteşte de angajamentele înscris şi prin graiŭ, luate de liberalĭ — avînd în frunte pe tot statul lor major, cu şef cu tot — prin ziare şi întrunirĭ publice cu manifestărĭ pe strade, că vor aboli rînd pe rînd — viind la guvern — toate legile create de conservatorĭ, începînd de la legea minelor şi sfîrşind cu acea a servitorilor casnicĭ, cu adăogire că vor reduce impozitele echilibrînd budgetul statuluĭ prin economiĭ raţionale şi bine chibzuite, iar în chestia naţională promiţînd apărarea cu energie a fraţilor de peste munţĭ spre a-ĭ scăpa de sub jugul maghiar care — ziceaŭ eĭ — devenise peste măsură de apăsător din pricina greşalelor comise de guvernul de atuncĭ pe care 'l aŭ numit nemernic.

Şi cetăţeniĭ, carĭ nu cunoştiaŭ şcoala de minciună practicată de aceştĭ cavalerĭ, i-aŭ crezut pe cuvînt, manifestîndu-se în profitul lor, pentru a-ĭ vedea, după 3 anĭ de guvernămînt nenorocit pentru ţară, cu pungile pline, lacomĭ peste măsură, mişeĭ în chestia naţională şi administrînd ţara cu aceleaşĭ legĭ create de conservatorĭ, cu singura deosebire că le-a aplicat în răŭ, neînţelegînd idealul urmărit de autoriĭ lor în respectul desvoltăreĭ siguranţeĭ statuluĭ, a societăţeĭ şi mărirea avuţieĭ publice.

Reformele aduse de liberalĭ legeĭ asupra cleruluĭ, şcoalelor, gendărmarieĭ şi inamovibilităţeĭ magistratureĭ, aŭ fost numaĭ nişte cărpelĭ menite a ascunde, prin cusăturĭ cu aţă albă, minciunile debitate engros în opoziţie şi a se resbuna pe uniĭ magistraţĭ bănuiţĭ a nu înclina spre apucăturile lupave ale partiduluĭ.

Aŭ minţit cînd aŭ promis abolirea legeĭ asupra maximuluĭ;

Aŭ minţit cînd s'aŭ angajat a spulbera legea minelor;

Aŭ minţit promiţînd reforma legeĭ şi îndulcirea soarteĭ cleruluĭ mirean;

Aŭ minţit cînd aŭ promis desfiinţarea legeĭ gendărmarieĭ;

Aŭ minţit făgăduind întocmirea de legĭ vamale protectoare industrieĭ; şi,

Aŭ minţit în chestia naţională cu cea din urmă nerușinare.

Minciuna şi înflăcărarea mulţimeĭ prin minciună, e şcoala detestabilă practicată de acest partid nenorocit, menit a aduce nenorocirĭ pe capul ţăreĭ.

Să pregătesc pentru alegerile viitoare a continua să deţină încă puterea, pentru a consuma pînă la capăt şi altă minciună. Aŭ promis uşurarea impozitelor pe cînd eraŭ în opoziţie şi aŭ îngreuiat impozitele prin urcarea taxeĭ pe spirt, pe zahar şi acum pregătesc urcarea taxeĭ patentelor şi timbruluĭ.

Cetăţeniĭ aŭ văzut, credem, îndeajuns roadele ce pot da practicarea sistemeĭ de a înmulţi prin pungă numărul partizanilor şi a şcoaleĭ de a minţi fără rezervă pe toată linia.

In curînd vom vedea cîtă trecere pot avea în faţa ţăreĭ o astfel de sistemă şi o atare şcoală.

Z.

Un buclucaş pacinic

D. Dimitrie Sturdza, primul ministru, care n'are alt vis de cît a fi lăsat în pace să'şĭ vadă de buclucurĭ şi mare amator al împăcărilor fără cheltuială saŭ sacrificiĭ, s'a grăbit să telegrafieze la Petersburg că aderă la congresul de pace.

Pentru a'ĭ se lua în serios buna credinţă, premierul nostru s'a oferit să publice un comunicat rectificativ prin *Monitor* în privinţa *oare căreĭ* broşurĭ!...

OAMENI ŞI LUCRURI

Laude. Ne vom mulţămi pentru ziua de astăzĭ a reproduce cîte-va rîndurĭ elogioase la adresa ţăriĭ noastre, deşĭ ni le adresează un ziar săptămînal „Le Sport" din Paris. Lauda e bine venită orĭ de unde ar veni.

Ziarul relatează ceremonia de la Evian, despre care s'a vorbit în numărul de ierĭ al „Opinieĭ" şi încheie cu acestea:

„Să nu părăsim Romînia fără a observa că, din toate ţările orientale, ea se distinge maĭ mult în litere şi în arte. Regina Romînieĭ a făcut celebru pseudonimul săŭ literar de Carmen Sylva. Prinţul Georges Bibescu face parte din Institutul Franţeĭ în calitate de membru asociat străin al Academieĭ de ştiinţĭ morale şi politice. Princesa de Brancovan, cumnată cu prinţul Bibescu, e o regină a pianuluĭ, iar princesa Alexandre Bibescu e şi dînsa o pianistă hors ligne. Tînărul Enescu ne-a făcut să admirăm, anul acesta, minunata-ĭ precocitate de virtuos şi compozitor. Iată acuma că se anunţă un pictor romîn de mare viitor, Neculai Gropeanu.

Am vizitat atelierul luĭ din strada Bayen şi operile artistuluĭ ne-aŭ surprins mult. Este maĭ cu seamă între dînsele un portret de femee în pastel, foarte remarcabil. De asemenea foarte frumoase, ca gingăşie şi colorit, ca lumină şi preciziune, sunt micile pastele ce reprezintă diferitele priveliştĭ ale parculuĭ Monceau. Dar opera capitală este un tablou în oloiŭ, un superb portret în mărime naturală a mareĭ cîntăreţe romîne, d-na de Nuovina.

Artista e înfăţoşată în costumul atît de pitoresc al roluluĭ săŭ favorit, Carmen, cu pumnul în şold, cu o floare între dinţĭ. Cît de bine arată ea pe eroina atrăgătoare şi sălbatecă a luĭ Mérimée şi Bizet!

D-na de Nuovina se află actualmente la Evian unde cîntă pe graţioasa scenă, montată după planurile luĭ Garnier, în Carmen şi Faust, avînd ca partenar pe tenorul Clément.

Oaspeţiĭ băilor nu găsesc destule elogiĭ pentru cîntăreaţa romînă.

ACTUALITATI

Din regatul Carmen Sylveĭ

Se ştie că sub acest titlu Regina Elisabeta a publicat odinioară o serie de schiţe, cu subiecte luate din ţara noastră. Nu ştim dacă într'o viitoare serie va figura şi întîmplarea pe care o găsim relatată într-un cunoscut ziar francez şi pe care o reproducem pentru originalitatea faptuluĭ. Se non e vero, e bene trovato...

«Se vedea de cît-va timp în societatea Regineĭ Romînieĭ un bătrîn muzicant adus de Carmen Sylva din Wied, locul eĭ natal. Artistul — „Domnul Max" — era un bătrîn posomorît care nu se prea împrietenia cu nimenĭ din aĭ Curţiĭ şi nimenĭ nu prea ştia de ce se interesează de el atîta de mult Regina Elisabetha.

De curînd o delegaţiune de studenţĭ şi artiştĭ ungurĭ venid din Budapesta ca s'aducă omagiĭ Regineĭ, fu primită la Palat. Domnul Max era cu Regina cînd tineriĭ Unguri întrară în Salon. De-odată se văzu unul din tineri pălind şi aproape de a cădea, pe cînd artistul, alb ca varul, părăsi sala. In aceeaşĭ seară domnul Max se sinucise în camera sa.

El fusese bărbatul uneia din amicile de tinereţă ale Regineĭ cînd se afla încă la Wied. Tînăra femee se măritase la 16 anĭ. In ziua nunţiĭ de argint a prieteneĭ sale, Regina aflîndu-se la Wied, promise să asiste la serbare. Dar în dimineaţa aceleĭ zile chiar, femeea muzicantuluĭ dispăru. După 25 de anĭ, în vrîstă de 41, o patimă neînfrînată o făcu să-şĭ părăsească soţul pentru a fugi cu un tînăr ungur, muzicant şi el, elev al domnuluĭ Max.

Bărbatul nemîngăiat în nenorocire, fu luat de Carmen Sylva la Bucureştĭ. Era un sentiment de milă şi pentru soţul ultragiat şi pentru femeea care se lăsase a fi tîrîtă de pasiunĭ.

Printre artiştiĭ veniţĭ din Ungaria se găsea amantul aceleĭ femeĭ, moartă de cîtva timp. El nu se aştepta să găsească la Curtea Regineĭ Elisabeta pe soţul înşelat.

Dar bătrînul muzicant nu putu îndura tortura de a revedea în mediul acesta pe fostul seŭ elev şi rival, pricina nenorociriĭ luĭ. Şi preferă să-şĭ curme viaţa — şi să încheie romanul care va putea inspira Carmen Sylveĭ una din acele opere cu care ştie să farmece pe cetitorĭ».

EXTERNE

„De gouden Koets"

In limba olandeză, cuvintele însamnă *trăsură de aur* şi desemnează darul superb pe care l'aŭ făcut Olandejiĭ entuziaştĭ tinereĭ regine Wilhelmina, a căriĭ încoronare va avea loc în cursul acesteĭ săptămînĭ.

Intreg poporul a contribuit pentru strîngerea uneĭ jumătăţĭ de milion, costul acesteĭ trăsurĭ, de o eleganţă care aminteşte pe acea a luĭ Carol X saŭ Napoleon III, fără să aibă excentricitatea bavarezuluĭ Ludovic V. Poporul serbează cu un mare entuziasm suirea pe tron a regineĭ, de opt spre zece anĭ şi la rîndul eĭ, Wilhelmina făgăduieşte în proclamaţia regală deplina armonizare a idealuluĭ săŭ cu acel al naţiuniĭ olandeze.

Pentru cine cunoaşte liniştita ţară neerlandeză, îşĭ dă seama că nu-ĭ va fi prea greŭ noueĭ Suverane să-şĭ îndeplinească programul de guvernămînt, afară dacă prin alianţa de căsătorie nu se vor ivi dificultăţĭ.

Olanda de astă-zĭ, muncitoare, pacinică şi înflorită, contractează enorm cu vechea provincie supusă Iberieĭ şi zguduită de furorĭ politico-religioase. Mulţămită uneĭ stăruinţĭ fără seamăn, poporul olandez, care avu să lupte atîta timp cu furia oceanuluĭ năvălitor pe ţărmurile şese ale ţăriĭ, ajunse la siguranţa economică şi politică de acum. Astă-zĭ Olanda e una din cele maĭ culturale şi industriale state ale Europeĭ.

Regina Wilhelmina e a treia femee căriia îĭ cade menirea de a conduce un popor, deşi în condiţiunĭ cu totul diferite de regina Victoria a Angliei orĭ de Regenta Spanieĭ. Ea îşĭ înaugurează domnia sub auspiciĭ mult maĭ favorabile şi cu toate şansele uneĭ traĭnice şi lungĭ domniĭ, fără însă a fi scutită de multă luare aminte şi multă scrupulozitate în ce priveşte angajamentul luat faţă cu poporul olandez de străbunul eĭ, creatorul regatuluĭ.

«Olanda va fi o monarhie constituţională în deplinul înţeles al cuvîntuluĭ, — orĭ nu va fi monarhie.»

In caz contrar, neîndoielnic, poporul olandez va primbla simbolul Republiceĭ în frumosul car de aur — gouden Koets — în care aclamă astă-zĭ pe tînăra suverană Wilhelmina.

Fraibal Liberal

Ceea ce se petrece în mare pe la ministere în Bucureştĭ, unde afacerile urgente zac nerezolvite septămînĭ întregĭ şi unde multe persoane din provincie staŭ cu lunile şi nu pot vedea faţa unuĭ ministru — se întîmplă, în mic, la epitropia sf. Spiridon şi la primăria oraşuluĭ nostru.

Incă dinainte de începerea vacanţiilor marĭ aproape întreaga administraţiune comunală se 'mprăştiase ca puiiĭ de potărnichi şi lasasă baltă nămolul de lucrărĭ ce zac şi azĭ pe pupitrele ajutorilor respectivĭ.

La sf. Spiridon de vre-o cîte-va lunĭ, epitropiĭ nu se pot aduna în complect spre a rezolvi chestiile maĭ principale.

Căpăţînoşiĭ colectivişti de prin oficine se dedaŭ la o vilegiatură desperată care 'ţĭ face efectul unuĭ mare fraibal liberal-naţional.

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Deşi două lunĭ şi maĭ bine ne despart încă de ziua alegerilor comunale, colectiviştiĭ s'aŭ pus totuşĭ de pe acum pe lucru şi desfăşoară o activitate care denotă că dacă alegerile nu bat deja la uşă, ele inspiră însă partiduluĭ o spaimă care'ĭ sileşte să se pregătească din vreme.

In clubul liberal din localitate numele persoanelor ce vor figura pe listă aŭ început să sboare din gură 'n gură. Ele sunt, cu micĭ excepţiĭ, aceleaşĭ care figurează şi 'n actualul consiliŭ.

Motivele ce se daŭ pentru menţinerea, pe viitoarea listă de candidaţĭ, a celeĭ maĭ marĭ părţĭ din actualul consiliŭ e că, acest faimos consiliŭ are datoria să'şĭ *termine* opera de reforme începute!...

Vă închipuiţĭ acum ce surpriză plăcută aşteaptă pe orăşenĭ!....

Unde lucrul, însă, nu prea merge uşor, e în privinţa desemnăreĭ persoaneĭ, primaruluĭ.

Pentru a nu se da loc la discuţiĭ veninoase carĭ să aducă neajunsurĭ întregeĭ campaniĭ electorale, colectiviştiĭ maĭ mehenghĭ din sferele conducătoare aŭ lansat ideea de a se admite *în principiŭ* ca tot d. N. Gane să fie desemnat ca primar.

Graţie acesteĭ transacţiĭ tacite, discuţia asupra persoaneĭ viitoruluĭ primar este pentru moment înlăturată, dar odată aparatul electoral al guvernuluĭ întocmit complect, chestia va veni pe tapet şi va da loc la discuţiĭ furtunoase.

Toate aparenţele sunt că d. N. Gane va fi pînă 'n cele din urmă tras pe sfoară, cu toate că pentru moment 'ĭ se daŭ tot felul de asigurărĭ contrariĭ.

Totuşĭ, se zice că d. N. Gane stă *sur le qui vive*, căcĭ ştie din experienţă că cu machiavelismul colectivist nu e de şuguit.

In situaţie maĭ ciudată se află d. Tacu, dar despre aceasta altă dată.

Din Vacanţă

Paris, 10/22 August 1898.

După cum am scris în ultimul curier, am fost de-am vizitat Londra. Am consacrat 4 zile, prea suficiente unuĭ continental spre a se plictisi în acest haos de oraş.

Mă simt greu să-mĭ reculeg notele de impresiunĭ în urma răuluĭ de mare suferit la întoarcere.

Lunĭ la 3-45 p. m. am părăsit Parisul, prin gara de Nord. Cu prilejul serbătorilor Adormirea maiceĭ Domnuluĭ (fête de l'Assomption), serbătorĭ carĭ în Franţa se serbează cu mare cinste, de oare-ce Maica Domnuluĭ e patroana Franţieĭ de pe vremea luĭ Ludovic cel Sfînt, se observă o aglomerare neobişnuită la trenul spre Londra. Preţul drumuluĭ dus şi întors e redus aproape la jumatate. M'am folosit de acest prilej spre a consacra Londreĭ 4 zile.

Pe la ora 7 jum. sara am ajuns la *Boulogne* sur mer. Era ora meseĭ şi cu toate acestea a trebuit să iaŭ vaporul, care a şi plecat după 10 minute. Lumea toată a stat pe bord. Era o sară splendidă; marea *la Manche* era liniştită. Un vînt rece ne pătrundea pînă la oase şi cu puţinul adăpost găsit pe vapor neam ţinut bine pînă la *Fucston* (scris *Folkestone*). Trenul aicĭ este chiar la port: neavînd bagaj de vămuit am luat drumul de fer repede şi pe la 11.50 noaptea am ajuns în Londra, la *Charing Gros*.

Imĭ plănuisem din Paris să trag la otelul *Paris*, cel maĭ mult recomandat călătorilor ce pleacă din Paris.

Londra are bunul, că fie-care gară mare are un otel *Termincas*, adică că însăşĭ gara e un otel, unde pasagerul se sue, cum se scoboară din tren.

Cu toată indigetarea dată birjaruluĭ *(Coak)* de la trăsura cu 2 roate el ne-a primblat pe la alt otel şi abia pe la 12 jum. am poposit la otel trudiţĭ, nemîncaţĭ. In oraş ţipenie de om; totul era mort; pe cînd la Paris la 1—2 noaptea aĭ să găseştĭ multe cafenele deschise şi strada încă plină de lume.

Noaptea întăia am petrecut-o răŭ; şi cu tot luxul odăeĭ şi comoditatea patuluĭ n'am ştiut cum să vină ziua maĭ degrabă pentru a ne stîmpăra foamea.

A doua zi la 6 eram îmbrăcat şi pe la 8 gata de plecare. Am luat-o frumuşel spre *banca Engliterei*, căcĭ cetisem în *Guide Joaune* că cine vine să-şĭ dea samă de mişcarea Londreĭ să fie la 10 dimineaţa acolo. Potop de lume. Treĭ, patru străzĭ n'aĭ să vezĭ de cît case de bancă cu capital de miliarde.

La bancă e centrul tuturor omnibusurilor. Nu e locul de a stărui asupra trăsurilor şi omnibusurilor din Londra, ca unele ce sînt deosebite cu totul de cele din Paris. Inglezul se arată la el acasă *original*. Tot ce e pe continent el schimbă; curat insularĭ. Omnibusurile, trăsurile se ţin lanţ, că în *Fleet Street* circulaţia e baricadată şi din 5—5 minute sergenţiĭ postaţĭ opresc trăsurile pentru a trece pietoniĭ.

Aspectul general al străzilor, magaziilor e inferior mult Parisuluĭ. Fumul cel gros face respirarea greoae şi chiar acum cînd îţĭ scriu răguşala şi fumul îl simţesc pe gît.

Bietul soare, care pe voi la Iaşĭ vĕ părleşte aicĭ e impedecat de stratul de fum gros ce pluteşte asupra Londrei şi a căruĭ greutate s'a socotit a fi pe toată întinderea Londrei cam de 6000 klgrame. Din causa acestuĭ fum de cărbune toate clădirile sînt negre; dar construcţiile maĭ nouă sunt făcute de cărămidă roşie.

Dejunul l'am luat la un vestit *Room gril*, o specialitate inglezască. Apoĭ am ţinut să văd vestitul *Haid parc* (Hydepark) în care am văzut caliciĭ Londrei tolapţĭ la soare. Acest parc e mare, dar gol şi sărăcăcios, n'are a face într'un nimic cu Bois de Boulogne. După ce l'am transversat am trecut în marea stradă Oxford, care străbate Londra de la vest la est.

Londra, din causa mărireĭ sale, şi-a încorporat mahalalele; pe locul gol s'aŭ deschis strade late, care însă nu egalează bulevardele Parisuluĭ.

Am vizitat în altă zi *Greenwich* (cet. Griniş) unde am văzut şcoala Navală, observatorul şi muzeul naval al luĭ *Nelson*; în special am observat planul luptei navale de la Trafalgar. Aicĭ la muzeŭ se păstrează toate hainele şi unel-

tele lui Nelson. Iar de la Greenwich luînd vaporul am suit Tamisa în susul eĭ pînă la palatul Camerilĭ. (Westminster). Aicĭ e toată mișcarea comerțuluĭ Angliei și al lumeĭ. Miĭ de vapoare furnică în sus și în jos; docurĭ nenumărate; am admirat marele *pod al Turnuluĭ*, de unde și o frumoasă vedere asupra cetățiĭ Londreĭ.

Pe la 4 am vizitat *Britisch-muzeum* a căruĭ colecție de cărțĭ și anticitate te face să te uimeștĭ. Două ceasurĭ încheiate abia am cutreerat vastele sale, pline de tot ce posedă lumea ca raritate.

Eșind din Britisch am luat Metropolitanul spre *Earls Court Exposition*, o curiositate a Londrei; aicĭ am stat pînă tîrziŭ noaptea.

Dacă pot zice că am văzut Londra, din sbor de părere, mĕ mulțumesc cu cele spuse, și scăpat din neliniștea mării zic curiosuluĭ cetitor: cine vrea să înghită fum de cărbunĭ și să se plictisască, poftească în metropole Insularilor.

Gh. Ghibănescu.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXVI

UNUI DEMAGOG

Cine seamănă vînt, culege....

„Poopooruluĭ.... dațĭ libertate
„Dreptul sfinteĭ sale cauze !...“
— În gazete vezĭ în urmă :
„A cules... furtunĭ *de-aplauze*“.

*
* *

O CULME

Din gazete:

„Aflăm că d. X., profesor de... *armonie* la conservator e în... „divorț“ cu soția...

Zigfrid.

SCRISORĬ INTIME

Danil către Irinel

I

Eĭ bată-te norocul Irinel! Și zi așa... Blondul și drăguțul meŭ Irinel, cu privirile catifelate ca micșunelile de seară, cu obrazul de aurorā și mînuțele albe moĭ și micĭ de fată abia scăpată din pension, Irinel în fața căruia orĭ-ce fată se zăpăcea de frică iar el triumfător o apuca mîngîind-o de sub bărbie,—a căzut și el de astă dată învins în fața «duioșieĭ a doĭ ochĭ cumințĭ și marĭ!»

Și așa, cu «senzația uneĭ otrăvirĭ în suflet» uitînd sburdalnicia ta de odinioară, te-aĭ apucat să-mĭ scrĭĭ, să-mĭ cerĭ un sfat, să-ți recomand un antidot!

Dragul meu, eștĭ un prost, — iartă-mĭ expresia—dacă umbli după leacurĭ într'o boală atît de dulce și vaĭ! atît de *rar sinceră!* Ascultă-mă pe mine, cu norocul ăsta nu te maĭ întîlnești tu de multe orĭ în viață; veĭ iubi poate de multe orĭ, dar cu simtomele cu care mi le spuĭ acum nu se iubește de cît de două orĭ în viață: în *întăia iubire*, cînd inima se deșteaptă întăia oară ca un copil orfan, mîngîiat de o rază de soare după o noapte friguroasă de toamnă, — și în *dragostea din urmă*, cînd inima cuprinsă de dureroasa presimțire că nu va maĭ iubi *nicĭ odată*, se anină deznădăjduită ca un naufragiat în clipa morțeĭ eterne, de orĭ ce pal, de un zîmbet indiferent, de o privire maĭ galeșă, care să-l maĭ ție o clipă în dulcele și neasămuitul senz al viețeĭ: *iubirea!*

Scrisoarea ta începe cu versurile Luceafăruluĭ:

De-aceia zilele îmĭ sînt
Pustiĭ ca niște stepe,
Dar nopțile-s d'un farmec sfînt
Ce nu-l maĭ pot pricepe.

Fără 'ndoială iubite suferitor, eștĭ prea tînăr ca să fiĭ în ultimul amor,—eștĭ în *întăiul!*

Cînd zilele ți se par pustiĭ și apropierea *Eĭ* o adevărată *durere*, cînd începi s'o simțĭ cu atît maĭ aproape cu cît eștĭ maĭ departe de dînsa, cînd de te-ar privi o clipă mai de-a dreptul în ochĭ, aĭ simți inima tresărind ca de spaimă și fericire în acelașĭ timp, cînd îți vine să fugĭ din calea eĭ ca de-o ispită,—o nu, atuncĭ nu te găseștĭ în *iubirile intermediare*. Nu face dar neghiobia s'asculți îndemnul minteĭ în așa clipe rarĭ; cînd inima e în joc, mintea n'are ce căuta, căcĭ inima are și ea o judecată a eĭ, deosebită de a creeruluĭ, dar ce nepotrivire între dînsele! Tu o iubeștĭ nebun, aĭ urmări-o ca o umbră, iar mintea îțĭ zice: *fugĭ!* Ah! vezĭ tu e foarte profundă explicația acesteĭ duplicității a ființeĭ noastre în patima iubireĭ. Eŭ văd și aci dindu-se veșnica luptă între Viață și Moarte. E glasul Morțeĭ care te povățuește *«fugĭ»* — e glasul triumfător al Viețeĭ care-ți șoptește: urmărește-o, soarbe-ĭ privirile în sufletul tăŭ, înlănțui-o ca pe-o păsărică în lat și dă-ĭ într'o sărutare tot fiorul, toată vraja eterneĭ vieți, și apoĭ răsarĭ din voluptatea aceasta neprețuită ca un noŭ Isus cu «moartea pe moarte călcînd!»

De ce te-aĭ opri pe țărm, cînd marea e atît de frumoasă, și dulcea undulare a valurilor te poartă ca un cîntec! Brincĭ inimeĭ, naivule, nu înțelegĭ tu că nu tot d'auna ți-ĭ dat să fiĭ zeu să strigĭ ca la începutul haosuluĭ: *«și se făcu lumină?»*

De dragul cuĭ, dacă nu al aceleiașĭ vorbe aŭ pierdut Adam și Eva toate merile și bunătățile Paradisuluĭ, toțĭ îngerii și toate harpele ceruluĭ!

Un lucru însă: nu uita vorba luĭ Musset: «dragostea e vin, gustă din ea atît cît să nu te *îmbețĭ turtă*»—căcĭ apoĭ ajungĭ... la proză—adaog eŭ! O! ferește-te de asta! Dacă e vorba să vie, vine ca și proza la rîndul eĭ, după ce preotul v'a pus cununiile în cap și mirul pe frunte... și atuncĭ e destulă vreme și pentru dînsa. Acum, te îmbată de un surîs trimis pe ascuns, de o floare care ți-o întinde cu drăgălașul gînd de a-și lega ființa de o amintire a ta,— iubește-o în fie-ce oră, în fie-ce *minută* dacă ți-e dragă, și nu fugi de ea!

(Va urma)

DIN ROMAN

Cu nespusă nerăbdare așteptam ca trenul să sosiască în Roman. Cîntărind și gîndind mereŭ la mulțumirile ce mĕ așteaptă fața de cele ce aveam la Iași, maĭ că nu eram să bag în seamă cînd trenul se opri în Roman, dacă obicinuitul: „Roman, 10 minute!“ nu m'ar fi trezit din meditarea mea. La gară toate bucuriile mĕ năpădiră și poate că în acest fel nu le voĭ maĭ resimți nicĭodată în viața mea.

Romanul e de necunoscut: clădirĭ marĭ și frumoase s'aŭ rîdicat, străzile principale aliniete și asfaltate acum. Într'un cuvînt Romanul deși mic, e foarte drăguț.

Distracțiile nu le lipsesce Romașcanilor, căcĭ în afară de cele două grădini publice, unde cîntă muzica militară și seratele de la club, aŭ venit și două circurĭ; unul al luĭ Hăteman, pe care Ieșenii îl cunosc, și al doilea al unuĭ italian Rinaldo Pignotti. Acest circ pare a fi bun, în schimb însă orchestra, era așa de proastă în cît m'a făcut să fug. Am auzit că acest circ ar avea în gînd să vie în Iași; dacă lucrul e așa în adevĕr, sfătuesc pe director, să angajeze o altă muzică, iar de nu, nicĭ să treacă bariera eĭ să-și așeze circul la rohatcă, căcĭ Ieșenii sunt foarte pretențioșĭ, în cît va costa cam mult încercarea de a cînta prost la urechia publiculuĭ.

Aur.

Științĭ-Litere-Arte

— —

Ierĭ, după terminarea repetițiilor la teatru am putut vedea cîteva momente pe excelentul artist d. Borelli, directorul de scenă.

— Cum merg treburile pe la teatru?

— Foarte bine! răspunse simpaticul artist. De-o fi să continue tot așa, poate să îndreptăm multe neajunsurĭ anul ăsta.

— Si repertoriul?..

— De-odată repetăm „Necinstiții“ și „Dora“, piese pline de actualități palpitante. Repetăm puține dar bine.

Repertoriul ne fiind întocmit, n'avem multe indiscreții de raportat, afară doar că d. Borelli pe care l'a aplaudat publicul în Hamlet, Othello și Kean, va apare într'un rol noŭ, dar rominesc de astă dată. Iată un adevarat „clou.“

*

„Viorele“ se intitulează un volum de versurĭ datorite tînăruluĭ poiet *D. Nanu* și care va apare în luna Septemvrie.

*

Profesorul Koch, celebrul bactereolog din Berlin, studiază actualmente *malaria* în Italia. Doctorii din Roma i-aŭ oferit un banchet.

Ilustrul savant ar putea găsi la noĭ un vast material de studiu al aceluiaș flagel.

*

„Blonda Veronică“ este titlul uneĭ piese în versurĭ scrisă de d. A Leaneĭ N. V., artist la teatrul național.

*

La Bruxelles se „expune“ actualmente un calculator extraordinar, Periclès Diamandi, grec de origine, în vrîstă de 30 de anĭ. Are o memorie de cifre prodigioasă. Memoria luĭ e maĭ mult *vizuală*. Așa, de exemplu, înmulțește imediat două numere orĭ de cîte cifre, însă numerele le scrie pe tablă ca să le fixeze cîteva secunde. Detaliŭ curios. D. Diamandi e poiet și romancier mult apreciat în țara sa natală.

*

După moartea ilustruluĭ arhitect al Opereĭ franceze, Charles Garnier, s'a format imediat un comitet pentru a se rîdica un monument pe piața Opereĭ răposatuluĭ artist.

„Figaro“ protestează contra intenției de a se înstraina piața mareĭ clădirĭ a Opereĭ, rezervată pentru glorii maĭ marĭ. „Dacă cedăm atît de lesne acest loc splendid — zice organul citat — unde vom maĭ găsi un colț ca să glorificăm pe eroul care ne va reda Alsacia și Lorena?.“

E adevarat că locul din fața Opereĭ e una din cele maĭ splendide priveliștĭ ce se poate vedea undeva în lume.“

*

O nouă expediție la polul Sud

O nouă expediție la polul sud se prepară la Christiana, sub direcțiunea d-luĭ Carsten Bovehgrevink, naturalist norvegian, care a studiat botanica în Germania și a fost în urmă profesor la un colegiŭ din Noua-Galie de sud. Aci a conceput el proiectul expediționiĭ sale.

*

La Bergen, în Norvegia, e deschisă o importantă expoziție de pisciculturā.

D. dr. Antipa, inspectorul general al pescăriilor noastre, a fost însărcinat de guvern să viziteze această expoziție.

INFORMAȚII

— —

Incurcătura unuĭ zapciŭ.

Sezisat de o denunțare, prefectul de Vasluiŭ însărcinează pe sub-prefectul Giugir să cerceteze proprietățile pe unde țin crîșme ovreiĭ neîmpămînteniți și să'ĭ expulseze din sate.

Zapciul ia ordinul în serios și descoperă că în plasa sa sunt 4 ovreĭ carĭ țin crîșmă în contra legeĭ — dar dintre acești, 3 sunt pe proprietățile prefectuluĭ iar al patrulea, care ține cantina de la gara Rebricea, e protejatul d-luĭ Lupașcu.....

Inchipuiți-vĕ încurcătura d-luĭ subprefect cînd va fi să'și facă raportul în care va trebui să conchidă la expulsarea crîșmarilor.

— —

Sinuciderea profesoruluĭ Țilinski

O telegramă din Botoșanĭ ne aduce vestea tristă cum că profesorul Țilinski s'a sinucis ierĭ, 24 August, la ora unu după amiaz', trăgîndu-și un foc de revolver în gură.

Moartea nu i-a fost instantanee, dar nefericitul tînăr e într'o agonie oribilă —și e probabil ca în momentul cînd apar aceste rînduri Țilinski să fi încetat din viață.

Se zice că motivul acestuĭ act desperat e o boală incurabilă.

— —

Se vorbește că d. Gogu Cantacuzino va demisiona din noŭ din minister și se va stabili în curînd la Volosca, pe malul Adriaticeĭ, unde și-ar fi închiriat deja o vilă pentru d-sa.

———

Azi aŭ sosit la vama Iașĭ mașinele comandate de d. Caracaș, directorul școaleĭ de încălțăminte, cu prilejul viziteĭ la expoziția din Viena.

Aceste mașinĭ vor servi la facerea botinelor de damă, specialitate pentru care d. Caracaș a luat lecție 18 zile la Viena.

— —

Lucrurĭ nostime se maĭ petrec la țară.

Proprietarul moșieĭ Holm, din județul Vasluiu, a chemat în judecata comunală pe administratorul financiar al județuluĭ și pe perceptorul săŭ pentru că, vînzînd niște vite ale sătenilor carĭ aveau datoriĭ către Stat, n'au ținut seamă de drepturile proprietaruluĭ care ținuse aceste vite pe suhatul săŭ.

Termenul de înfățișare era pentru Duminică, 23 August, cînd venise în comună, ca să reprezinte pe administrator, controlorul financiar al județuluĭ. Dar primăria a stat pînă seara cu lăcata la ușă căcĭ primarul și jurațiĭ lipseau din comună.

Și dacă proprietaruluĭ, om cu stare și cu avere, 'ĭ se fac ast-fel de șicane la judecătoria comunală, vă puteți face idee cum să tratează țăraniĭ nevoiași și necunoscătorĭ de forme.

— —

Duminică, 23 August, a avut loc, în casele d-luĭ R. Grabovieski, cununia religioasă a d-luĭ A. Obreja, telegrafist, cu d-șoara Olga Spinzi.

Nunĭ au fost d-na și d. Cotescu, inginer electrician, și d-na și d. Grabovieski.

Din numerosul public am remarcat pe d-nele: Christine Spinzi, M. Grabovieski. Stamatopol, Natalie Cotescu, Curcumeli, Marie Iene, A. Grabovieski, Antoinette Flach, Zavalidi, Clacinski, etc.

Am remarcat pe d-rele: Maricelle Grabovieski, Bety Grabovieski, d-rele Eleonora, Aristița și Lucreția Curcumeli, Catine Zavalide, Clacinski.

Dintre d-nĭ: Georges Stamatopol, R. Grabovieski, E. Spinzi, Cotescu, Flach, Iene, Neculau, Zavalidi, Moțoc C. Sofian O., Florescu St., Bogdan Cr., Andriescu D., Caudela G., Dimitriu, Teodor, Spinzi G., etc.

— —

Ziarele din Viena confirmă știrea că Regele Carol va merge, la finele luneĭ Noembrie, la Viena, ca să asiste la sărbările ce se vor da cu ocazia jubileuluĭ de 50 de anĭ de domnie a împăratuluĭ Francisc Iosif.

— —

D. Z. Petrescu, inspector general al Creditului Agricol, inspectînd sucursalele din Moldova, a sosit în orașul nostru pentru a inspecta și banca din localitate.

— —

Comisariatul general pentru participarea Romîniei la expoziția de la Paris a cerut epitropieĭ stabilimentelor sf. Spiridon de a-ĭ ceda niște dependințe ale ospitaluluĭ *Precista mare*, din Roman, pentru depozitul obiectelor și productelor care vor fi adunate din acest district.

— —

Asinus asinum fricat.

Orașul Botoșanĭ are norocul de a adăposti douĭ colectiviștĭ valoroșĭ: pe d. Hințescu, fostul polițaiŭ de tristă memorie, și pe d. dr. Bucșănescu, senator de veselă amintire.

Duminica trecută, pe la 5 ceasurĭ seara, fostul polițaiŭ eșise din crișma luĭ Idel Weinștein, în starea unuĭ prieten de aĭ s-tuluĭ Anton, și întîlnește pe senatorul Bucșănescu.

Fostul polițaiŭ lovește, din nebăgare de seamă, pe actualul senator—și se angajază, din pricina aceasta, un dialog pe care condeiul se refuză de a-l înregistra.

Senatorul, necăjit de expresiunile drastice pe carĭ 'ĭ le adresa fostul polițaiŭ, chiamă doĭ sergenți și le poruncește să aresteze pe fostul polițaiŭ. Sergenții, însă, respectoșĭ către fostul lor șef, refuză de a executa ordinul senatoruluĭ. Gălăgia ia proporțiĭ uriașe—și d. Bucșănescu, ca să arate că dacă nu inspiră respect insuflă frică, s'a dus la prefectură și a obținut destituirea sergenților.

Acest act de voinicie a revoltat, zice-se, și pe d. Hințescu, orĭ cît era de indignat în timpul scandaluluĭ.

— —

Aflăm că d. Dim Sturdza a telegrafiat legațiuneĭ romîne din Petersburg că guvernul romîn aderă la congresul de pace, propus din inițiativu Țaruluĭ.

Delegațiĭ guvernuluĭ romîn vor fi d-niĭ general Budișteanu, C. I. Stoicescu și E. E. Stătescu.

— —

D. prefect al județuluĭ Iașĭ a decis înființarea de fîntînĭ sistematice în satele din acest județ.

Inginerul șef al județuluĭ a fost însărcinat cu întocmirea unuĭ plan-tip de asemenea fîntînĭ.

———

Brancardieriĭ corpuluĭ IV de armată fac, de cîte-va zile, exercițiĭ foarte interesante.

Soldațiĭ din toate armele sunt trimișĭ pe cîmp, unde, sub comanda d-luĭ dr. Vicol, învață cum trebue să se ridice și să se transporte rănițiĭ după cîmpul de luptă.

Asemenĭ exercițiĭ nu s'a făcut pînă acum la nicĭ un corp.

— —

Individul Filip cu ,soția sa aŭ maltratat într'un mod oribil pe femeea Maria Macovei; în urmă aŭ dispărut. Poliția puindu-se pe urma lor, a reușit a-ĭ prinde și a-ĭ aduce la secția I.

— —

Intendentul azilului de bătrînĭ a ajuns spaima bieților locuitorĭ din acea stradă. Erĭ a bătut pe femeia Marița Huteanu pe simplu motiv că numita femee alungînd niște puĭ, a dat cu o peatră în ogradă. Recomandăm celor în drept pe selbaticul intendent.

———

Duminică sara, la ora 10, a încetat din viața, în spitalul Sf. Spiridon, tînărul Gh. Bucă, elev în clasa VI a școaleĭ technice. Moartea 'ĭ a provenit din cauză că plecînd cu velocipedul din Iași la Bacăŭ a recit pe drum.

Condoleanțele noastre întristateĭ familiĭ.

— —

Sub-comisarul Lăureanu a confiscat 20 chilograme pîne de la evreica Eta Grimberg și 14 chilograme de la Aron Oblinder, găsite lipsă la cîntar.

— —

Erĭ un domn neeunoscut intrînd în magazinul d-luĭ Jacques Davidovicĭ pentru a cumpara o bicicletă, căutînd banii în buzunar, a declarat că a perdut suma de una sută șase-zecĭ eĭ în bilete de bancă, și a plecat imediat din magazin. In urmă s'aŭ găsit pe parchetul magazieĭ 60 leĭ în hărtie; dar necunoscutul nu s'a maĭ întors pentru a'și reclama banii.

PATERNITATE

NUVELĂ 13)

de

ADELE SCHREIBER

Orĭ-ce convorbire la masă încetă.

Adolf deveni timid și tăcut; cum încerca să rădice ochiĭ, imediat întîlnia privirea cercetătoare, neincrezătoare și pătrunzătoare a tatăluĭ îndreptată asupra luĭ; acea privire care îl făcea să tremure, care înăbușea orĭ ce vorbă în gura luĭ, acea privire care-l urmărea în toate locurile, în școală, pe stradă și în somnul din timpul nopțeĭ.

Adolf nu maĭ mînca, nu maĭ putea sub înrîurirea aceleĭ privirĭ, nu maĭ putea să învețe: înaintea cărților remînea aiurit, la școală nu știa lecțiile, lucrările scrise ieraŭ incoherente și pline de greșelĭ, curgeaŭ notele rele, și din cel dintîiŭ al claseĭ ajunse cel din urmă—la ce-ĭ folosea, totul, ce ieraŭ toate acestea pe lîngă suferința cea mare, covîrșitoare—tatăl nu-l maĭ iubea și se uita la iel cu o privire dușmănoasă, stranie!

Băetul fraged de altă dată, deveni un copil palid, slăbit, cu fața mîhnită și prea serioasă pentru vrîsta luĭ.

De ar fi văzut numaĭ Guido, cum adesea băetul stătea ciasurĭ întregĭ, culcat la pămînt, în durerea chinuitoare, cum își îngropa fața în covor, de ar fi simțit bătăile selbatice ale inimeĭ de copil, cînd Adolf se trezi plin de groază din somn, atuncea ar fi observat toată jalea acestuĭ suflet gingaș!

Guido se gîndea însă ca să înăbușească îndoiala chinuitoare printr'o muncă covîrșitoare; își petrecea serile în afară din casă, în cercul tovarășilor de club, se apucă pentru întîia oară, după trecere de anĭ, din nou să joace, și se aruncă în relațiunĭ cu femeĭ care-l desgustau, pentru a înlătura întrebarea ce mereu îĭ se punea în față.

Și totuși el își iubea copilul, dar toate bănuielile luĭ se întrupau într'o idee fixă. Cîte odată iera aproape de a întinde brațele; toată iubirea de altă data clocotea în iel, voia să isbucnească—dar de odată se simțea pătruns de un fior rece, care i îngheța inima; îĭ era cu neputință de a se stăpîni, de a-și da la iveală iubirea.

. . . . . .

Și ast-fel trecu vremea, săptămînĭ și lunĭ.

. . . . . .

(Va urma)

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Iantrrea liberă.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scinteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 24 August 1898.

Orz 2500 hect. leĭ 4.20. MeiJ 350 hect. leĭ 4,20. Rapița selbatică 1300 hect. leĭ 6. Secara 300 hect. leĭ 6.50. Ovăz 40 hect. leĭ 5.10.

Toate în oraș la magasie.

Galați, Brăila în toate hect. leĭ banĭ în oraș la magasie.

O sară de Toamnă

Sunt singur. Afară vîntul rece împrăștie picăturĭ de ploae, carĭ lovindu-se de geamul odăițeĭ mele produc un sunet înduioșetor de trist. Și tictacul ceasorniculuĭ par'că mă supără în singurătatea mea. Retras la gura sobeĭ, doar singur focul ce-l privesc cu nesaț mă maĭ mingîie, dar totușĭ mă simt par'că maĭ ușor cînd sunt singur, căcĭ mă consolez cu mine însu-mĭ. Ce atracțiune fermecătoare are pentru mine acuma privelișteа aceasta a luminei palide, ce se resfrînge din focul nimicitor! In liniștea profundă a odăeĭ, stau nemișcat, cu privirea ațintită în acelaș loc și devin tot maĭ gînditor. Simțesc cum îmĭ dau lacrămĭ, carĭ nu le 'nțăleg dacă-s de bucurie sau de tristeță, darașĭ voi par'că să continue această stare sufletească, în care mă simt maĭ alt-fel ca de obiceĭ...

Ce va fi făcînd *ea* oare în aceste momente? Privind în flacăra albastră, mi se oglindește figura eĭ albă și frumoasă, ochiĭ eĭ negri și sclipitorĭ, surîsul său dulce și fermecător... și căzut așa în extaz, o contemplez admirînd-o în imaginea închipuireĭ mele.

Inconștient sunt atras de acea ispită fermecătoare, care-mĭ captivează toate simțirile și în momentul suprem, în care cred că m'am apropiat de ea, miĭ de scînteĭ isbucnesc dintr'un cărbune pe jumătate aprins, care mă trezesc din visul meu ideal și mă readuc decepționat la trista realitate.

Sunt iar singur... și cât de urîtă-mĭ este singurătatea acuma! Eram prea fericit în viziunea ce o urmăream cu gîndul, dar și ea s'a stins și mă văd iar singur și trist ca la început...

Mitea.

Balul din Tg. Ocna

Mercurĭ sara, 19 August, un frumos bal a fost dat în saloanele hotelului Regal, în beneficiul Musiceĭ locale care avu una din succesele cele maĭ neașteptate.

La acest bal aŭ luat parte o mulțime de persoane din tot ce Tg. Ocna are maĭ gingaș și maĭ dragalaș precum și un mare număr de persoane care aŭ venit să petreacă la băile Slăniculuĭ.

La ora 9 mulțimea mișuna prin sală așteptînd cu nerăbdare deschiderea baluluĭ. Orele eraŭ 9 jum. cînd muzica de sub conducerea cunoscutuluĭ artist Danilciuc începu a întona un vals atît de frumos în cît perechile împinse par'că de un instinct natural începură a se perde în vîrtejul fermecător al muziceĭ, ondulînd mîndru și lin în spațiosul salon luminat *à giorno*.

Din sexul frumos putuĭ distinge pe d-na Hanuța seniora, M-me subprefect Ionescu în negru, d-na Cealăc în cenușiŭ, d-na Popa, M-me L'Olivier în negru, pariziană în toată puterea cuvîntuluĭ, o blondină cu mult șic, ce numaĭ în visurĭ o poțĭ întîlni, d-na inginer *Cristodulo* în alb, ochĭ marĭ și negri în adîncul cărora vezĭ lumea fericirilor, frumusețe neîntrecută ce numaĭ un Rafael ar putea s'o reproducă și de astă dată a fost regina baluluĭ, M-me Eliade mignonă, figură simpatică cu farmec în privirĭ, M-me dr. Landau în albastru, drăgălașă, rîzînd ea face a se vedea un șir de mărgărintare, M-me Teodor în rose, simpatică, d-na Krupenschi drăgălașă ca o *cocă*, d-na Apostol dulce la privire, d-na Hanuța junior în negru, d-na Antoniu, M-me Grigoriu la veuve, decoltée, etc.

Din frumosul buchet de domnișoare am putut remarca: d-rele Hanuța vecînic zîmbitoare, neîntrecute bostoneuse, d-rele Cealăc în alb ca doĭ fluturașĭ, pline de grațiĭ, d-ra Ionescu în alb, drăguță și perfectă dansatoare, d-ra Enescu ochĭ albaștri ca seninul cerului, foarte drăguță, d-ra Popa în albastru drăgălașă ca în tot deauna, etc. etc.

Fracul era reprezentat prin d. inginer Cristodulo, Eliade, Carp, Krupenschi, Apostolitis, Grigoriu. Popa, Pandele, Codreanu, etc.

Epoletul era reprezentat prin d-niĭ căpitan Balmez, Lelescu, Batîr, locotenențiĭ Epureanu, Beloiŭ, Lateș, sub-lct. Machedon, Demetrescu, Voinescu, toțĭ bunĭ și neîntrecuțĭ dansatorĭ.

La ora 2 de noapte lumea se împrăștie ducînd fie-care amintirĭ din cele maĭ frumoase.

De la Keșkeș.

ANUNCIU

Din cauză de boală se vinde în condițiunĭ avantagioase o boiangerie spălătorie chimică, precum și aranjament pentru spălătorie de albiturĭ. *Afacerea se* bucura de o bună clientelă. *Venit* bun și sigur se poate dovedi prin acte.

Informațiune strada Păcurar 105

Telegramele Străinătățeĭ

Paris, 24 August.

AFACEREA DREYFUS

Președintele republiceĭ, Faure, s'a întors repede la Paris și a primit în audiență pe maĭ mulțĭ miniștri.

D-na Dreyfus a trimis ministeruluĭ de justiție o nouă cerere pentru revizuirea procesuluĭ soțuluĭ săŭ, bazată în special pe falșul colonelului Henry.

Ziarul «Temps» confirmă știrea că guvernul a hotărît revizuirea procesuluĭ Dreyfus și va discuta mîine modul în care se va face această revizuire.

La înmormîntarea colonelului Henry la Pogny, eraŭ de față primarul localitățeĭ și maĭ mulțĭ ofițerĭ.

Episcopul de Chalons a interzis ceremonia religioasă.

Viena, 24 August.

Din Paris se telegrafiază că consiliul de miniștri va discuta mîine dacă trebue să se dea urmare cereреĭ de revizuire, făcută de d-na Dreyfus. Consfătuirile de pînă acum dintre miniștri permit a se crede că cererea va fi admisă.

Demisiunea luĭ Cavaignac nu va atrage după sine pe aceea a întregului cabinet. Urmașul luĭ Cavaignac va fi de sigur generalul Zurlinden.

Paris, 24 August.

Un redactor al ziaruluĭ «*Echo de Paris*» a avut un interviev cu Brisson, care a declarat că toțĭ miniștriĭ sunt convinșĭ că Dreyfus e vinovat; dar revizuirea e necesară spre a se liniști țara.

Se spune că generalul Zurlinden ar primi ministerul de rězboiŭ.

Marguerite Pays, amanta maioruluĭ Esterhazy, a declarat într'un interviev că borderoul cu scriitura maioruluĭ Esterhazy e fabricat.

In curînd ea a declarat că se va afla de către cine a fost fabricat acel document.

Madrid 24 August

Pacea dintre Spania și America.

Se anunță din Madrid că Senatul spaniol își va începe lucrările sale cu discuțiunea proiectuluĭ privitor la indemnitatea pentru suspendarea drepturilor constituționale ordonată de guvern.

Camera se va ocupa cu proiectul de lege privitor la împuternicirea pentru negocierile de pace.

Generalul Weyler a sosit la Madrid.

Un ofițer trădător

A fost arestat la Triest asistentul de geniŭ Gabaner, căcĭ a vîndut Rusieĭ planurile fortuluĭ Cattaro, din Dalmația.

Consistoriul papeĭ

In consistoriul care va avea loc prin cea d'întîiŭ jumătate a luneĭ Noembrie vor fi numițĭ cardinalĭ Ciasca, Clari și nunțiul apostolic al Parisuluĭ Dellavolpe.

Trombetta, nunțiul apostolic al Bavarieĭ, va fi transferat la Paris.

ULTIME INFORMAȚIU

Ministerul de interne a cerut prefecților din Dorohoĭ, Botoșanĭ, Iașĭ și Hușĭ să întocmească un tabloŭ al tuturor evreilor vagabonzĭ, venițĭ în țară fără pașaport, din Rusia și Austria.

Se crede că toțĭ acești vor fi expulzațĭ din țară.

Febra tifoioă continuă să se întindă în Capitală.

Ea a pătruns și în armată, unde s'a răspîndit cu o repegiune grozavă.

Presa despre desarmare.

«Jurnalul din Petersburg» scrie că aprecierile preseĭ străine asupra circulăriĭ din 24 Iulie, concordă spre a arăta simpatia cu care inițiativa guvernuluĭ rus a fost primită în lumea întreagă.

Problema de rezolvat este fără îndoială dintre cele maĭ complexe, dar greutățile vor fi înlăturate și guvernul rus face apel tocmaĭ la o examinare sinceră pe calea discuțiuniĭ internaționale. Resultatele dobîndite prin congresul de la Viena și de la Paris arată ceea ce pot sforțărĭ unite.

Epoca află din izvor absolut sigur că d. G. Cantacuzino demisionînd de la ministerul finanțelor, va fi numit guvernator al Băncеĭ Naționale, pe ziua de 1 Septembre.

In *Neue Freie Presse* de astă-zĭ se anunță după *Bukowiner Nachrichten* candidaturile romînești în circumscripția Cernăuțĭ pentru apropiatele alegerĭ ale *Landtaguluĭ*.

Candidează d. de Grigorcea, R. de Pruncul și Ioan Lupul. Delegațiĭ precedențĭ Ștefaneli, Onciul și Victor Stîrcea au renunțat la candidaturĭ, iar Hurmuzachi fu lăsat afară din listă. In locul acelor treĭ carĭ au renunțat se desemnează Teodor de Flondor, preotul Protrowski și cunoscutul deputat dr. G. Popovicĭ.

COPOU

Valurĭ, valurĭ se ating și iarăși se desfac ca apa neliniștită a uneĭ mărĭ. Miĭ de figurĭ trec, dispar ca apoĭ iarăși să apară la lumina gălbue a felinarelor.

Și toate, toate sunt frumoase. Așĭ zice și eŭ ca și Păun:

Frumoase cum nu se maĭ poate
De-o fi s'aleg le iaŭ pe toate.

De și în grădină întunerec beznă, pot observa d-rele: Margareta și Eugenie Renescu, doi îngerașĭ cu aripe de roze, Cornelia și Janette Pilescu cu ochĭ dornicĭ și seducătorĭ, Cardaș cît se poate de drăguțe, Cazaban, Dioghenide, Marie Anghelichi, Placa, Botez, Sofie Darmet, Popovicĭ, Lupu, Costin, Grigoriu, Donat, Sion, Poruzan, Nicolau, Popov, Racoviță, Sava, Stihi, Francu, Arghir, Bogdan, Penel, Vivoschi, Gheorghiu, Natalie Mărgineanu, Pandele, Manariu, Antonescu, Frunzetti.

Din muzica maestruluĭ Cirillo evadaseră erĭ vre-o zece inșĭ, așa în cît seara nu s'aŭ cîntat de cît nișteе bucățĭ carĭ, după spusa unuĭ cunoscător, semănaŭ a marșurĭ funebre.

Se zice că ceĭ de la «fițuica polițienească», auzind succesul muziceĭ în marșurĭ funebre, aŭ angajat'o pentru a le cînta succesul la viitoarele alegerĭ.

E.

Femeea Misterioasă

In cîte-va numere ale ziaruluĭ nostru, la această rubrică, am vorbit de o damă misterioasă, găsită odată în comuna Dudeștĭ, iar acum de curînd într'o pădure din Buftea, și nevoind să spună de unde e și cum se numește.

Nefericita femee, care cutreera satele și pădurile fără nicĭ o teamă, și-a pus capăt zilelor, aruncîndu-se, Sîmbătă pe la orele 8 și jumătate dimineața, înaintea trenuluĭ ce sosea în gara Buftea.

Cadavrul mutilat în mod oribil de grătarul mașineĭ, a fost expediat, cu acelaș tren, spre capitală, la morgă.

Nicĭ pînă acum încă nu s'a putut stabili identitatea acesteĭ tinere femeĭ,—avea etatea de 27 anĭ,--care și-a petrecut timpul pribegind din sat în sat, din pădure 'n pădure, și aceasta, fără 'ndoială, în urma uneĭ marĭ suferințe încercate.

Tîlhariĭ

După banda de la Folteștĭ, iată acum alta la Pechea, care cutreeră plasa Siret, județul Covurluiŭ.

Se spune că această bandă ar fi compusă din vre-o treĭ-zecĭ de indivizĭ, înarmațĭ cu puștĭ și revolvere, carĭ operează despărțițĭ în grupurĭ de douĭ-treĭ, pînă la cel mult șease indivizi, jefuind lumea pe drumurĭ și răspîndind teroarea în toată plasa.

Se maĭ spune că indivizii carĭ compun această bandă ar fi o parte din banda de la Folteștĭ, la care s'aŭ maĭ alipit cițĭ-va indivizĭ fără căpătăiŭ, ce pribegeaŭ vara prin oraș, și un număr nehotărît de dezertorĭ.

Se spune încă că cuibul bandeĭ din Siret ar fi pădurea Brăniștea și că gazdele lor ar fi pe la stînele de oĭ, din Pechea, Bălenĭ și alte localitățĭ.

Capul bandeĭ ar fi un anume Hristache Gheorghe, dezertor din flotilă și bandit primejdios.

După ce săvîrșiseră maĭ multe tîlhariĭ pe teritoriul comuneĭ Bălenĭ, gendarmiĭ ruralĭ din acel punct, organizîndu-se în poteră, au reușit a prinde pe treĭ inșĭ, dar căpitanul bandeĭ, Hristache Gheorghe, le-a scăpat, și cu toată urmărirea de către poterile geandarmilor ruralĭ n'a putut fi prins.

O ceată compusă din treĭ bandițĭ, dintre care unul se crede a fi fost chiar căpitanul bandeĭ, Hristache Gheorghe, pîndind pe drumul mare Pechea-Galațĭ, aŭ atacat și jefuit pe teritoriul comuneĭ Slobozia Conache, în punctul numit Bălțatul, pe un negustor evreŭ din Galațĭ, anume Herșcu Kessler, care se întorcea de la bîlciul Pechea. Unul din bandițĭ punîndu-se la distanță, îndreptă țeava puștiĭ asupra luĭ Kessler, iar ceĭ-l'alțĭ douĭ luîndu-l la ochiŭ cu revolverele, l'aŭ somat să svîrle jos toate obiectele ce cumpărase și toțĭ baniĭ ce avea asupra sa. Herșcu Kessler s'a executat, bandițiĭ i-aŭ luat toate obiectele ce cumpărase, un ceas de argint și suma de 36 leĭ. Bandițiĭ s'aŭ dus apoĭ la una din stînele de oĭ dintre Pechea și Bălenĭ, unde aŭ băut și aŭ mîncat.

Inștiințîndu-se sub-prefectura plășeĭ Siret și parchetul din Galațĭ, sub-prefectul plășeĭ, Pastia, dimpreună cu șefiĭ de garnizoană, milițienĭ și gendarmĭ ruralĭ, aŭ pornit în urmărirea tîlharilor. Aceștia văzîndu-se urmărițĭ, aŭ întrat pădurea Brăniștea. Potera cutreeră acum pădurea ca să-ĭ prindă.

Consiliul de miniștri a aprobat cererea ministruluĭ de finanțe ca d-niĭ St. Dumitrescu, administrator financiar, G. Ionescu, șef de secțiune, Aur Balașiŭ și Michail Dimcea, împiegațĭ în serviciul exterior general al finanțelor, toțĭ din Constanța, să fie înlocuițĭ din funcțiunile ce ocupă, pentru neregularitățĭ grave în serviciu dovedite cu ocaziunea constatăreĭ comisă de I. Assan, fost perceptor în Constanța.

Astăzĭ, în localul universitățeĭ vechĭ, s'a început concursul pentru admiterea elevelor în asilul Elena Doamna și școala centrală de fete.

Comisiunea se compune din d-niĭ: Halița, președinte; Gr. Bușureanu și N. Cosăcescu, membri. In locul d-luĭ Cosăcescu, însă, care a demisionat din cauză de boală, se va numi probabil d. G. Lascar saŭ d. Manicatide.

Sunt 463 de candidate, dintre care 249 pentru azilul Elena Doamna, unde sunt 34 locurĭ vacante, și 214 pentrn școala normală de institutoare unde sunt 38 de locurĭ vacante.

*

Tot astă-zĭ s'a început concursul pentru școala normală de institutorĭ. Membriĭ comisiuneĭ sunt d-niĭ Dulfu, Colorian și Speranță.

D-na Erna Olinchievici—Zuhr

DENTISTE

Iași Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dințiĭ naturalĭ, denturĭ parțiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc și cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocuește printr'un dinte sistem Richmond și dinte cu șurub (dent pivot).

Regulează dințiĭ anormalĭ crescuțĭ.

Plombează dințĭ în aur, platînă, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dințiĭ și măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracțiune fără durere.

Consultațiune de la 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Institutele Unite

— IAȘI —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiĭ: *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesoral, compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispoziției ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părințiĭ doritorĭ a-și plasa copiiĭ în acest institut sînt rugațĭ a înștiința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

NOUL

INSTITUT de BĂEȚI

Sub direcțiunea d-lor

I. CLINCIU și G. POPA

Profesorĭ la Liceul „Lazăr"

București, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare și liceale complecte.

Preparațiunĭ pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece asemenea în institut și a elibera certificate equivalente cu cele ale școalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cișmegiŭ și în apropierea liceuluĭ «Lazăr» și «Sf. Sava» *școala în general și sub toate punctele de vedere higienice se află în cele maĭ bune condițiunĭ. N'avem nimic de recomandat.*" Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael și Drugescu. In privința instrucțiuneĭ și educațiuneĭ ce se dă în școala noastră cităm urmă. toarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ținem a arata, că școala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoștințelor elevilor cît și prin ordinea și disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigențĭ la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT PINA LA 50 BANI

PE MALUL MAREI NEGRE

Și Lacul Techir Ghiol

în condițiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ laculuĭ ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureștĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informațiunĭ precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localitățĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureștĭ, str. Doamneĭ No. 72.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculeștĭ**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ște. fan cel Mare No. 90.

Institutul liceal de domnișoare din Iași

In acest institut cursurile reîncep la 1 Septembrie. Se atrage atențiunea onor. părințĭ asupra ultimuluĭ regulament școlar, conform căruia elevele carĭ urmează programa statuluĭ—fie primară, fie liceală—trebuesc înscrise înainte de 15 Septembrie.

Directoare, **Emilia Humpel**

Biuroul Agențieĭ Generale a Societățeĭ de Asigurare «**UNIREA**» se mută de la 26 Octombrie 1898 în strada Primărieĭ No. 17 lîngă Tipografia H. Goldner.

AVIS

Aduc la cunoștința generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic și real», 162 calea Moșilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucțiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic și real"

G. ARGHIRESCU

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}/_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *conţtităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la Cloche No. 4711 Cologne s/Rh.

De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie şi galanterie.

Cereţi Preţuindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Magasinul de Galanterie

„La Bazarul de Bucureştĭ“

Str. Ştefan cel Mare No. 9

Are onoare de a anunţa pe onor public că intrînd în vacanţie s'a hotărît de a vinde marfa cu o reducere colosală şi anume:

Cămeşĭ calitate superioară 3 leĭ, gulere 35 banĭ, manşete 55 banĭ, colţunĭ bărbăteştĭ 35 banĭ, pentru dame 50 banĭ, chosette de feldecos 60 banĭ, mănuşĭ de ată 50 banĭ, de feldecos imitaţie de piele 1 leŭ, gorset Sapho 4 leĭ, pantofĭ galbenĭ 5 leĭ, botine bărbăteştĭ 8 leĭ 50 banĭ, cu şireturĭ 12 leĭ asemenea un mare transport de pălărĭĭ de paie.

Decĭ înainte de a visita orĭ ce magasin visitaţi-l întăĭ pe acesta şi cumpărînd veţĭ remînea pe deplin mulţumiţĭ atît de eftinătatea marfeĭ cît şi de a eĭ calitate.

Cu stimă
Isac Rosenberg
Prop. Bazaruluĭ de Bucureştĭ
Iaşĭ str. Stefan cel Mare No. 9.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Iaşĭ—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 94 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 27 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In stréinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

O NOUA DERAIARE

Program..... Electoral

E straniŭ.

Colectivitatea, sgomotoasă şi trufaşă, începe să'şĭ mărturisească, de fapt, neputinţa. Alegerile comunale o surprind nepregătită, desbinată şi plină de rănĭ carĭ îĭ săcătuiesc organismul. De la un capăt al ţĕreĭ pînă la cel-l-alt bîntuie frigurile electorale, şi emoţiunea pe care le-o produce apropierea acestuĭ eveniment le aburește oglinda minţiĭ.

Oamenĭ pacînicĭ pînă ierĭ, blajinĭ şi cu aparenţe de apucăturĭ occidentale, aŭ devenit de o dată nervoşĭ, irascibilĭ şi pătimaşĭ. S'ar zice că bătalia electorală nu e o luptă de emulaţiune între cetăţeniĭ ceĭ maĭ bunĭ ci o naprasnică goană pentru existenţă. Poleiala europenească care acoperea pielea semibarbară a colectivistuluĭ s'a şters la adierea vîntuluĭ electoral — şi farsoriĭ carĭ îşĭ dedeaŭ aparenţe de oamenĭ nouĭ sub raportul moravurilor politice, se arată, de îndată ce s'a început campania, egoişti şi sĕlbateci — cum e şi natural să fie negustorul de politică.

Şi observaţĭ un fapt, care constitue caracteristica de căpetenie a colectivităţiĭ: platforma electorală nu sprijină pe un program de reforme ci pe o serie de măsurĭ meschine şi barbare carĭ revoltă în loc să dispue bine opinia publică.

Se destituie funcţionariĭ carĭ sunt bănuiţĭ că nu vor vota pentru guvern — şi se cazează astfel o serie de oamenĭ îndouioşĭ în locul altora poate devotaţĭ, dar carĭ francamente vor intra în opoziţie. Măsura aceasta, mizerabilă din punctul de vedere al moralităţiĭ politice, este un *à tout* puternic în jocul nostru şi ospărtură imensă în cetatea liberală.

Se făgăduiesc locurile de frunte unor oamenĭ carĭ nu s'aŭ remarcat prin nimic în politică — şi se depărtează ceĭ încercaţĭ, carĭ aŭ cîştigat drepturĭ în faţa opinieĭ publice. Sistemul acesta, ingrat şi stîngaciŭ, stinge entusiasmul soldaţilor încercaţĭ şi pune în luptă cu noĭ pe nişte diletanţĭ, la carĭ valoarea personală e înlocuită cu sprijinul îndoios al administraţieĭ, slabă şi fără autoritate.

S'a întreprins o serie de persecuţiunĭ, carĭ, pe lîngă caracterul de fărădelege, maĭ aŭ şi pe acela de a fi absurde şi stupide. S'aŭ închis maĭ toate băile particulare — spre a mări daraverile băieĭ comunale, unde se plasează nevolnicii partiduluĭ. Această operaţie a indispus pe proprietarĭ şi pe clienţĭ — şi n'a dispus bine pe nimenĭ.

S'aŭ gonit măcelariĭ din abatoriŭ pentru a se face loc d-luĭ Tacu — şi s'aŭ vexat aceştĭ comercianţĭ pentru a se da comuneĭ aparenţa unuĭ succes de un moment.

S'a încercat o operaţie nenorocită pentru a se scădea cîte-va zile preţul cărneĭ. Din această combinaţie primăria avea de gînd să tragă folosul că 'i s'ar fi trîmbiţat isprava. Dar ca toate lucrurile făcute în pripă şi cu rea credintă, operaţia de la abatoriŭ a eşit pe dos: carnea s'a scumpit în loc să se ieftinească.

Acestea, şi altele maĭ mărunte, sunt mijloacele cu carĭ caută guvernul să facă pe alegătorĭ să uite incuria administraţieĭ comunale, incapacitatea consiliuluĭ şi rapacitatea agenţilor sĕĭ. Nu se arată un act ale căruĭ foloase să recomande pe edilĭ recunoştinţeĭ alegătorilor, nu se citează o măsură carĭ să învedereze inteligenţa primărieĭ şi dorul colectiviştilor de a face bine; — maĭ mult nu se maĭ daŭ nicĭ făgăduielĭ pentru viitor, cum se dedeaŭ odinioară, cum că nouiĭ aleşĭ, dacă vor fi luaţĭ din sînul *mareluĭ* partid, vor aduce lapte şi miere pe stradele oraşuluĭ.

Şi doar făgăduiala nu costă nimic — dar colectiviştiĭ, cercetînd, se vede, pulsul corpuluĭ electoral, s'aŭ convins că alegătoriĭ le sunt atît de ostilĭ în cît nicĭ un mijloc de persuaziune nu maĭ e posibil; de aceea 'şĭ aŭ pus toată nădejdea în persecuţiunĭ şi în arsenalul poliţienesc.

Dar pe lîngă această slăbiciune evidentă, colectivitatea maĭ boleşte şi de altă meteahnă: zizania e mare în rîndurile sceteĭ; fie-care membru lucrează, surd dar sîrguitor, pentru a resturna şi înlocui pe cel-l-alt. Tineriĭ — peste carĭ, de alt fel, a căzut de mult zăpada vîrsteĭ — mineză pe bătrînĭ şi nu se daŭ în lăturĭ de la nicĭ o intrigă pentru a resturna starea actuală de lucrurĭ. Decrepiţiĭ, la rîndul lor, egoiştĭ şi şireţĭ, îşĭ ţin locurile cu o încordare disperată şi respund la tactica tinerilor cu o graţioasă blîndeţe în aparenţă dar cu un arsenal de arme perfide pe dedesubt.

Din cauza aceasta, adunările lor la club sunt curate dueluri, *pointajul* lor operă de şarlatan şi propaganda în inima corpuluĭ electoral o permanentă concurenţă de calomniĭ şi de minciunĭ.

Numaĭ după alegerĭ se vor lămuri lucrurile. Siliţĭ să-şĭ dea cărţile pe faţă după ce vor fi înfrînţĭ, colectiviştiĭ îşĭ vor admira reciproc sistemele — şi eventualitatea uneĭ răfuelĭ sîngeroase nu e exclusă, dat fiind scandalul care s'a petrecut deja cînd cu candidatura nefericită a d-luĭ Şendre. . .

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Candidaturĭ. — Nu e vorba de apropiatele alegerĭ, ci de maĭ apropiatele concursurĭ şcolare.

In momentul cînd în noua universitate se rînduiesc pregătirile pentru viitoarele cursurĭ ale diferitelor facultăţĭ, în aula vecheĭ universităţĭ se întrunesc, în număr colosal, candidaţĭ şi candidate, pentru modestele cuceririĭ a cîte unuĭ loc de institutor şi institutoare.

Şi încă pînă la obţinerea titluluĭ acestuia, modest şi slab remunerat, cîţĭ anĭ de muncă şi de răbdare!

Nu maĭ e de tăgăduit. Ne aflăm deja în faza acută a lupteĭ pentru traiŭ pe tărîmul intelectual; deja vedem pletora de candidaţĭ, concurenţĭ şi rivalĭ dînd năvală asupra unuĭ număr prea restrîns de locurĭ şi cheltuindu-şĭ toată energia întru obţinerea unuĭ titlu care asigură un traiŭ maĭ ca oamenii.

Lupta aceasta incordată e încă maĭ puţin simţită pînă acum în mediul gradelor superioare ale învăţămîntuluĭ, dar ea a devenit acerbă în jurul posturilor de institutorat, atît de slab retribuite şi atît de pline de greutăţĭ. O dovadă evidentă că se ridică, nerăbdătoare şi nevoiaşă, clasa celor lipsiţĭ, clasa celor grăbiţĭ de a ajunge la situaţie măcar relativ ispititoare.

Şi lupta nu e uşoară. Priviţĭ cîte condiţiunĭ, cîte examene, cîte măsurĭ. Candidaţĭ respinşĭ pentru micĭ insuficienţe fizice; candidaţĭ respinşĭ pentru lipsurĭ artistice cum e bună-oară, aptitudinea muzicală....

Nu e oare excesiv de pretenţios programul obligaţiilor impuse unuĭ biet institutor? Nu găsiţĭ că e crud să sacrificĭ cariera unuĭ tînăr inteligent, să-ĭ nimicescĭ speranţele toate pentru că n'a fost înzestrat cu o bună ureche muzicală?

Dura lex, sed lex.

Adevărata pricină a severităţiĭ excesive e aci: că avem mulţĭ, prea mulţĭ candidaţĭ; alegerea devine în mod fatal din ce în ce maĭ pretenţioasă, măsura devine maĭ escluzivă, lupta pentru existenţă maĭ grea. Iar filosofiĭ ne mîngăie cu legea selecţiunilor a nemilosuluĭ Darvin.

EXTERNE

Modus vivendi Austro-Ungar

Pentru lunea viitoare o ordonanţă a Impăratuluĭ Franz-Ioseph convoacă parlamentul vienez, în seziune extra-ordinară.

De treĭ-zecĭ de anĭ încoace — zice „Neue Freie Presse“ nu s'a pomenit o seziune parlamentară maĭ importantă decît acea convocată acum.“ Data de 30 de anĭ face probabil aluzie la şedinţa Reichsratuluĭ care a consacrat bazele definitiveĭ alianţe între cele două state.

Şi, coincidenţa eloquentă, parlamentul de acum a chemat să găsească un modus vivendi pentru cele două ţărĭ unite — dar în divors politic.

Nu e numaĭ atît. Este arzătoare problemă a limbilor şi e vorba să se pună capăt măcar în mod provizoriu agitaţiuniĭ Slavilor, fără însă a se şti în ce feliŭ anume.

Ministeriul austro-ungar va comunica parlamentuluĭ resultatele la care aŭ ajuns lungile dezbaterĭ carĭ aŭ avut loc în consiliile de ministri prezidate de Impărat la Ischl, Viena şi Buda Pesta.

Cabinetul îşĭ joacă ultima cartă în actuala seziune parlamentară. Miniştriĭ Austrieĭ în special riscă ultima picătură de popularitate, dacă le-a maĭ rămas macar atît.

«De unde oare — se întreabă organul vienez citat maĭ sus, — un ministeriu care nu s'a distins prin nimic decît prin o sărăcie de ideĭ rară chiar în politica Austrieĭ, îşĭ arogă legitimaţia morală de a prezida cele maĭ vitale interese ale popoarelor austriace? Decît, la noĭ asemenea întrebărĭ şi le pune ţara prea tîrziŭ, cînd nu se maĭ face nimic orĭ aproape nimic. Trebue dară să aşteptăm cu resemnare deschiderea seziuniĭ parlamentare care, fără îndoială, va fi perfect asămănătoare celor dinainte; nu va fi cruţată nicĭ ea de cunoscutele furtunĭ violente. Cu greŭ ne vine a crede că va putea adunarea să facă ceva maĭ mult decît ceea ce s'a săvîrşit la Ischl, Pesta şi Viena.“

Saŭ maĭ clar: înţelegerea între Austria şi Ungaria e departe de a fi întemeiată. Mult căutatul «modus vivendi» e departe de a fi găsit.

ACTUALITATI

Psihologia Disciplineĭ

Credem interesant a cita dintr'un articol al ziaruluĭ «Le Temps» următoarea încheiere privitoare la falşificarea — devenită de acum înainte istorică — a colonelului Henri.

„Cazul acestuĭ colonel nu e absolut simplu; el a fost un criminal, negreşit, dar nu un criminal ordinar. Dacă nu near convinge despre aceasta cetirea statelor sale de serviciŭ, acele cîte-va cuvinte îngăimate înainte şi după mărturisire, în faţa ministruluĭ şi în celula de la Mont-Valérien ar dovedi cu prisosinţă că psihologia luĭ nu este acea a clienţilor obişnuiţĭ aĭ Curţiĭ cu juraţĭ. Iată un om a căruĭ carieră a fost în timp de 30 de anĭ demnă de toate laudele. De origine modestă, îşĭ datoria rangul valoareĭ sale personale. In timpul războiuluĭ de la 1870 s'a purtat strălucit... maĭ tîrziŭ face parte din expediţiĭ eroice, e lăudat, decorat, felicitat. In scurt, un model de soldat, devotat, gata de toate sacrificiile.

Cum poate un asemenea om să se înnece în cea maĭ josnică mocirlă de falşificator? Este aci o problemă dureroasă dar nu neînţeleasă. In adevăr, prin ce virtuţĭ se distinse militarul acela în epoca de glorie? Brav, îndrăzneţ, el sfidează şi moartea la un semn dat, dar numaĭ atuncĭ: la porunca superioruluĭ. El se supunea; nu discuta; gîndirea luĭ trebuia inspirată de maĭ sus.

Adus în capul biurouluĭ de informaţiunĭ pe lîngă ministerul de războiŭ, totul se schimbă pentru el. El trebuia de acum înainte să examineze, să cumpănească, să iee hotărîrĭ — şi ce hotărîrĭ! Să cercetezĭ documente obscure, misterioase, să comparĭ scrierea, să-ĭ găseştĭ originea, să rătăceştĭ în labirint, să fugĭ de curse. La ce putea să-ĭ servească aicĭ tot curagiul militar? Calităţile luĭ nu-ĭ slujeaŭ la nimic. Din contra, nu era pregătit de loc pentru o atare situaţie; el ar fi putut tăia un nod, — dar nu să-ĭ descurce iţele.

Henri fu victima situaţiuniĭ ce-ĭ se impusese fără să fie destoinic pentru ea. El o primise — din supunere. Odată aci, urmă a se supune; el îşĭ apără poziţia căştigată prin toate modurile; a comis un falş, fără a-şĭ da seama că e o infamie, numaĭ pentru a nu discuta cu superioriĭ. Un semn răŭ înţeles — dat unuĭ om care ascultă orbeşte: aceasta e povestea criminală a acestuĭ nefericit.

El fuse apucat la Statul major de o ameţeală asămănătoare cu a unuĭ biet curier poştal chemat să conducă nişte turiştĭ prin prăpăstioasele regiunĭ din Alpĭ; a murit pentru că trebuia să fie abil, viclean, iar nu eroic dar supus.»

Bismarck şi ziariştiĭ

In privinţa aceasta s'au scris multe şi de toate pînă acum, dar în cele maĭ multe cazurĭ fără nicĭ o bază reală. Memminger publică acum următoarea declaraţiune a principelui: „Trenul poate fi dirigiat din consideraţiunĭ sau comerciale sau biurocratice; vagoanele circulă pe şine de fier; serviciul e general şi se face mecaniceşte după nişte norme stabilite. Cu totul altmintrelea stă lucrul cu diplomaţia şi politica. E maĭ lesne a face dintr'un bun redactor un secretar de Stat, de cît dintr'o duzină întreagă de consilierĭ de aceştia un redactor dibaciu; cel mult aĭ putea face nişte cîrpacĭ, carĭ să-ţĭ croiască vr'o foae de provincie“.

Art. 60

Un membru al corpuluĭ didactic ne trimite următoarele reflecţiĭ asupra art. 60 din regulamentul şcoalelor secundare, articol care glăsuieşte că *mediile bimestriale se daŭ fără fracţie:*

1). Presupunem douĭ şcolarĭ cărora pe un bimestru oare care le ar reveni nota 7,50. Profesorul suprimînd fracţia, poate da unuia 7 şi altuia 8 — căcĭ această latitudine e lăsată la apreciarea luĭ. O nedreptate.

2). Altă ipoteză: douĭ şcolarĭ obţin la prima ascultare nota 6; a doua oară, unul capătă 8 şi cel-l-alt 9. După noul regulament, profesorul le dă amîndorora media 7 — celuĭ dîntîiŭ, fiind-că a obţinut 14 puncte, care împărţite cu 2 fac 7; şi celuĭ de al douilea pentru că, obţinînd 15 puncte, face media 7,50 dar fracţiunea se pierde. E absurd, nu e aşa?

Acum, presupunînd că nedreptatea se repetă în fie care bimestru, în cazul întîiŭ primul şcolar va prăpădi 2 puncte iar cel d'al douilea va cîştiga 2; diferenţa, decĭ, e de 4 puncte între eĭ — şi totuşĭ vor avea aceeaşĭ medie; în cazul al douilea, secundul şcolar va prăpădi 2 puncte şi în acelaş timp va deveni egal cu cel dintîiŭ.

3). A treia ipoteză. Un şcolar e mulţumit să treacă cu media 5. In bimestrul întîiŭ avînd 4,50 'ĭ se dă numaĭ 4, fiind-că fracţia se suprimă, în al douilea bimestru 'ĭ se dă 5 de şi a obţinut 5,50. Dacă 'ĭ s'ar da fracţia pentru care a muncit, ambele mediĭ combinate 'ĭ ar da 4,50+5,50=10, care împărţit cu 2 ar face nota trecătoare 5. Pe cînd, cu sistemul întrodus de noul regulament, elevul, promovat de fapt, rămîne de drept corigent.

Incheiere: articolul acesta încurajează lenea. Căcĭ, un şcolar, capătînd o dată nota 6, a doua oară nu maĭ are nevoie să înveţe de 9 ci se mulţumeşte cu 8 căcĭ îĭ dă tot aceeaşĭ medie. Intr'adevér, 6+9=15, sumă care împărţită cu 2, dă 7,50 din care scăzînd fracţia, rămîne media 7 — tot atîta cît rămîne dacă elevul ar fi obţinut 6+8.

Dar e o reformă şi aceasta.

Dascăl.

ASUPRA CONFERINŢELOR DIDACTICE

Aceste conferinţe şi-au trăit traiul căcĭ ele în loc să ne instruiască te plictisesc, la ceĭ maĭ mulţĭ le vine piroteală, treaba se face de mîntuială.

(„Opinia“) Gh. Ghibănescu.

In ediţia de seară a «Opinieĭ», din ziua de Vinerĭ 21 August, d. Ghibănescu scrie un articol *„Conferinţele Didactice“* ce se ţin tocmaĭ în acest timp. Văzîndu-l, numaĭ de cît l-am sorbit într'un şir fără a'mĭ lua ochiĭ de pe el, de la început pînă la sfîrşit.

Şi, sigur, ca unul ce mă învîrtiam în mijlocul faptelor din aceste conferinţe n'am putut ca să nu aprob cele scrise, căcĭ erau scoase din fapte ce se petrec sub ochiĭ noştriĭ.

Scopul conferinţelor, după cum ni-l arată însuşĭ legea şi după cum poate mulţĭ şi-l închipue care ar trebui să fie, este o întărire a corpuluĭ didactic în ceea-ce priveşte teoria şi practica pedagogică, este lămurirea multor chestiunĭ privitoare la şcoală, etc. Dar ce folos? Scris în lege, îl cunosc mulţĭ şi cum se aplică?!

Atîtea cunoştinţĭ lipsesc învăţătorilor, atîtea chestiunĭ întunecate pe care răzleţĭ nu le pot capata şi lămuri aşa de bine cum le-ar capata maĭ mulţĭ împreună discutînd şi desbătînd lucrurile cu seriozitate, căcĭ din maĭ multe părerĭ ese adevărul şi unul altuia arătîndu-ne răul şi binele. Ţi-aĭ găsit?! Să strîng cu toţiĭ odată 'n an din tot judeţul şi în loc de a se sfătui în ceea ce-ĭ privesc, fac altele, cele maĭ ales că sunt oamenĭ de tot felul... perd baniĭ puţinĭ cît le vin şi apoĭ să împrăştie iar cum au venit şi încep munca fără ca să fi capatat aproape nimica nou şi bun, dîndu-se iar pe drumul făcut de eĭ maĭ înainte bun — rău — din ce cauză aceasta? Nu-s ele necesare? N'au un scop bun şi definit? Dar să ştie că multe lucrurĭ în principiŭ sunt bune, dar aplicate, rezultatele lor depind de ceĭ ce le-au aplicat, de îndeminarea lor, de interesul ce şi-au pus. Tot aşa şi cu conferinţele.

Dacă ele ar fi conduse cu seriozitate, cu maĭ multă interesare din partea tuturora, n'ar fi criticate că n'aduc nicĭ un folos. Să fac maĭ mult de mîntuială pentru a îndeplini ordinul; eĭ nu să uită că cheltuesc în zădar!.. Ceĭ străinĭ sunt opriţĭ...

Intri la desemn cu o bucată de hîrtie în mînă, cu creionul, însă silit fără nicĭ o atracţie. Damele cu pălăriele lor care maĭ de care maĭ stufoase şi maĭ întortochiate să aşază înainte şi de odată astupă privirea celor din dărăt.

Rînd pe rînd se aşază şi învăţătoriĭ, uniĭ cu gînd de a face ceva, alţiĭ nu-şĭ maĭ bat capul căcĭ văd că-ĭ în zadar, să aşază prin colţurĭ, gîndesc prin altă parte, scriu, cetesc; iar ceĭ şolticĭ umblă cioatcă, stau grămăgioară, spun cîte şi maĭ cîte, să hîrjonesc, să ghiontesc — ce să facă ca timpul să maĭ treacă. Alţiĭ carĭ nu maĭ încap în grămadă să lipesc pe lîngă un biet popă ce să necăjeşte să facă conturul uneĭ frunze date, îl necăjesc şi eĭ pe popă, îl trag de antireu, îĭ dau peste cot. Alţiĭ au gîndit ce-au gîndit pînă au şi adormit şi acum sforăiesc.

Institutorul tinerel ce predă desemnul arată o bucată de hîrtie pe care sunt desenate maĭ multe frunze, dă puţină explicaţie şi apoĭ să plimbă ţanţoş pe dinaintea damelor, răsucindu-şĭ mustaţa gălbioară zîmbind şi spunînd cîte-o glumă pe la cele domnişoare care să arătaŭ neîndemănatice la desemn; ele rîd din toată inima şi-ĭ răspund. Să maĭ arată altă figură plană dar numaĭ domnişoarele privesc însă maĭ sus de figură iar ceĭ din fund — pace. De-odată această piroteală-ĭ spartă de-o voce răguşită şi somnoroasă: *„repaos, a trecut un ceas“* alta, alta de colo imită, ceĭlalţĭ tresar, strigă cu toţiĭ, clopoţelul sună, eşă cu toţiĭ buluc, alţiĭ arată unul la altul bazaconiele făcute pe hîrtie, alţiĭ zic «de-ar trece maĭ degrabă, cheltuesc degeaba nu facem nimic şi acasă cine maĭ ştie ce-a fi?!» iar alţiĭ: «a gîndit poate altă ceva să facă ministru cu desenul acesta şi ce-ĭ acuma cu el... eŭ îmĭ închipuiam lecţiunĭ de perspectivă iar nu desenurĭ de pe hîrtie, frunze nu ştiŭ ce acolo; cu aceste adevărat perdem timpul».— Aşa să repetă în tot timpul conferinţelor. Cînd să discută ceva, care-ĭ încăpăţînat, înginfat şi se ţine că ştie ceva, apoĭ vra să fie numaĭ pe-a luĭ, alţiĭ fac gălăgie, uniĭ fac spirit, damele rîd şi le

umblă ochișorii în cap ca la drac—în deosebi d-rele—rotindu-i prin mulțime și examinînd exteriorul celui ce are ceva atracție. Unii nici nu-și mai bat capul, dorm și cînd îi ceva la aman să trezesc speriați, alții care văd cum merg lucrurile stau retrași și rumegă gîndurile în ei. După cum se vede nu-i o unitate de acțiune în cei adunați după cum sunt adunați pentru același scop și de aceia nu se face nimica; asta mai mult pentru că nu-i un suflet în adunare, nu-i un impuls spre discuții serioase ca fie-care să folosească.

S'a cetit noul regulament școlar—clipoceală; par'că n'ar fi putut fie-care ceti? Numai în casul cînd fie-care l-ar fi cetit și și-ar fi însemnat părțile neînțelese pentru a le propune aci să se lămurească. Așa, să vede cît de colo că se caută a omorî timpul ce la alții e atît de scump. Bălmujindu-se așa lucrurile, omorîndu-se timpul, fie-care să deprinde a nu le lua în serios, a nu fi atenți și cînd e vorba chiar de o chestie serioasă ei tot așa o iau de haide hai. Unul strigă «să se lămurească» altul rîde «nici atîta nu știe». La o parte o domnișoară atrage în jurul seu vre-o 2 tineri ce-i dau ocoale, iar privirea a o mare parte din sală era distrasă de acești fericiți, însă d-șoara a sciut ce să facă: 'i a ars unuia vre-o cîte-va vorbe de s'a dus fript și a rămas numai unul mulțumit și satisfăcut. D'apoi cu lecțiile practice! Metoda numai omorîtă, fără să-și dee sama bine de ori-ce, să aibă în vedere cele mai mari principii didactice și psichologice; ceva artificial de tot, numai influența metodicilor și revistelor se vede cît-va fără însă ca să se posédă miezul procedărei, fără a se vedea personalitatea propunătorului în lecțiune. Ne fiind deodată deprinși cu o procedare pe care s-o fi înțeles bine nu pot face o lecție compactă, un lucru solid dacă să iau și reviste cu diferite procedări. Adevărat cum dice d. Ghibănescu; numai în școală poți prinde cheia predării, miezul procedărei ori cărei lecțiuni și tot odată să-ți poți da samă de ori ce metod prin critica făcută împreună cu profesorul de pedagogie și cu colegii care toți sunt interesați a afla calea cea mai bună, fără a să rîde, ca aci, fără a să încăpățîna. Critica lecțiunilor e de un mare folos căci să arată părțile bune pe care să le urmăm ori cînd și cele rele de care să ne ferim.

Tot ar fi ceva dacă conferințele ar fi făcute cu mai mare interesare, cu o mai serioasă conducere pentru ca fie-care să cîștige ceva și atunci tot nu ne-am plînge până la atîta că cheltuim zădarnic și din puținul ce ni se dă.

I. V.—Botoșani

SCRISORI INTIME

Danil către Irinel

I

(Umare și sfîrșit)

O! cînd mi-aduc aminte ce fericit am fost o vară întreagă! Mă refugiasem într'un sat depărtat unde aveam de gînd să scriu un roman religios «*Pocăință*». Acolo am dat peste o fată drăgălașe ca zimbetul unui copil nevinovat; eram atunci cu inima însetată de iubire ca orbul de lumină. Și s'a întîmplat și cu mine ce s'a întîmplat cu orbul cînd a dat de Isus: am văzut lumina! Adio «Pocăință!»

Ca mii de brațe, toate gîndurile mele se înălțau spre dînsa, o înconjurau, o chemau cu glasul adorărei mute, și seara adormiam tărziu cu lacrimi în ochi, cu luminile privirei ei în inimă, și-mi era așa de cald și dulce! In vis une ori, toată noaptea îmi simțiam obrajii înflăcărați cuprinși în mînele ei calde și moi, le surprindeam par'că furișîndu-se între perină și tîmplă ca o mîngîere de mamă! Adesea, îi vedeam în somn fața îndurerată de madonă, ochii plînși,—și fulgerarea unui gînd îmi cutremura de farmec toată negura îndoelei în care mă mistuiam ziua întreagă: «dacă și ea m'ar iubi!»

Cum s'a sfîrșit Romanul? Eu nu am fost destul de îndrăzneț ca să-i mărturisesc iubirea, ea n'a fost destul de... curioasă să m'asculte, și iată cum în ultima iubire am perdut pentru toată viața o tovarășă care mi-ar fi rămas dragă pînă la mormînt. Și acum păstrez scrisoarea de dragoste pe care am scris-o la plecare fără să i-o dau.

De cîte ori o citesc rana sufletului mi se deschide, și-mi vine cîte odată nebunia să i-o trimit acum după atîta vreme! Toată duioșia unui suflet bun, iubitor și statornic e pusă în rîndurile ei, fiind că știam bine că scrisoarea aceia era ultima nebunie a tinereței, ultima scîntee a inimei!

Am plecat din satul acela unde ași voi către sfîrșitul vieței să-mi petrec ultimile zile ca să mă însoțească până la mormînt sfintele amintiri, să mai văd pomul sub care-i scriam versuri, banca pe care vorbeam seara, pajiștea pe care ea rămînea cu fața în sus, cu ochi 'n stele! Cînd am ajuns acasă simțiam în suflet un gol nemărginit: *moartea celui din urmă vis!*

Tu să nu faci ca mine. Ci binișor, apropie-te de dînsa, iai mînele amîndouă în mînele tale și uită-te adînc, până în străfundul ochilor ei cuminți... O să-ți spue ei bine dacă te iubesc saŭ nu; de altminteri tu singur n'ai să poți face pasul acesta de-ai simți că ei nu-ți poartă nici o iubire. De vei vedea că în privirile ei sfioase e totuși o chemare, o răsărire a întregei ei ființi în paza brațelor și a sînului tău de mire, atunci... tușește odată bine și începe așa:

«Uite, închipuește-ți că lîngă noi stă «colea un domn bătrîn cu barba albă și «lungă până 'n pămînt, cu un ceaslov «mare deschis înainte-i, și cu un fulger «în mînă drept condei: e moșneagul «*Destin*. El așteaptă s'audă ce vorbim, «ca să știe ce să scrie pe fila timpului, «în cartea Soarteĭ care ni se hotărăște «acum. Ne spionează vorbele, mișcările, «totul... Răspunde-acum s'auză și el: «crezi tu în fericirea ce ți-aș da-o eŭ? «Și visele tinereței tale, se împletesc «oare ca edera de un stejar,—de propri«ele mele vise? Vrai tu să călătorim «prin viață, *de-apururi singuri*, mînă 'n «mînă?»

Și... de-i vedea-o stînd pe gînduri, atunci nefericit prieten, să știi că nu-i a bună... Ce nu e clar în suflet, nu-i clar nici în cuvînt. Iar de ți se va anina furtunatecă de gît, de-ți va rosti cu glas limpede, pasionat, fericit și din adîncul ființei sale «*da*»—atunci loc de îndoială nu-i, ați fost ursiți unul pentru altul,—iar moșneagul *Destin*, o să-și închidă fericit ceaslovul că a mai înscris o soartă bună lîngă atîtea rele: *lui îi plac inimile hotărîte, și pe acelea le fericește*».

Mult încercatul tău prieten
DANIL.

p. conf. **D. Nanu.**

Științi-Litere-Arte

Inainte de deschiderea marilor teatre la Paris, direcțiunile aŭ avertizat publicul că nu se va îngădui damelor să jeneze publicul prin excese de... pălării. Pe cînd la noi un asemenea avis?

*

D. Th. Speranță, aflîndu-se în Iași cu ocazia concursurilor, aconvocat aseară pe artiștii teatrului nostru spre a ceti o nouă lucrare dramatică a d-sale. Vom comunica amănunte asupra noului piese a popularului scriitor.

*

Degetele lui *Paderewschi* aŭ fost zilele acestea obiectul comentariilor la ordinea zilei în presa engleză. S'a zvonit anume că cel mai ilustru dintre pianiști, polonezul Paderewschi, ar fi pierdut uzul a două degete de la mîna dreaptă. Emoțiunea publicului fu colosală,—pre cît fuse și născocirea malițioasă. Pianistul e perfect sănătos.

*

Pentru ziua de 1 Octomvrie s'a hotărît a se ținea concursul de internat și externat la Sf. Spiridon. Hotărîrea datează, după cum se știe, de vr'o doi ani. Concursul însă se va amîna din lipsă de candidați.

„Scumpă țară!" ar zice confratele de la „Epoca".

*

Consiliul municipal din Viena a hotărît să dea unei străzi a Capitalei Austriei numele de „Bismark."

*

Cunoașteți poema lui Tennyson: Enoch-Arden?

Un caz perfect analog s'a petrecut de curînd în Belgia. Un marinar reîntors după 20 de ani de lipsă își găsește femeea măritată. Moartea bărbatului seŭ ea o dedusese din amănuntele unui naufragiŭ și din o lungă așteptare zădarnică. Insă, contrar de cum e în poema engleză, afacerea se va termina înaintea unui tribunal din Bruxelles.

*

La 9 Septembre stil noŭ are loc în Rusia serbarea „oficială" în onoarea lui Lew Tolstoi, care a împlinit 70 de ani. Cercurile literare din St. Petersburg, Moscova etc. serbează această dată prin reprezentații teatrale și conferinți. De pretutindenea se trimit delegațiuni de felicitare marelui scriitor rus.

De aproape doi ani de zile se vorbea de internarea ilustruluĭ romancier, din cauza propagandei sale revoționare. Dar autorul „Sonatei lui Kreuzer" la rămas nesuparat; ba se afirmă că însuși Țarul va trimite felicitări personale celui mai popular dintre literații mareluĭ imperiu, conteluĭ Tolstoĭ.

*

De curînd a apărut interesanta lucrare lexica a d-luĭ V. Săghinescu, *Scrutare dicționarului universal al limbei romîne de Lazăr Săineanu*. Depozitul general la librăria Iliescu și Grossu, Iași; se găsește la toate librăriile din țară. Prețul 1 leŭ 50 bani.

O culme

Din siluetele unui ziar.

Are o *voce* atît de drăguță, și asta e explicabil căci de doi ani cîntă la *piano*.

Titus.

AL. DAUDET

La moartea lui Musset

Un visător din fire, temperament de-artist,
Aproape 'ntotdeauna e trist, grozav de trist;
Nepricepînd ce are, nepricepînd ce vra,
El plînge—de nimica, de toate plînge-așa;
Azi din pricina vremei, o mîscă mini jelește,
Un cînt de păsărică, un flutur ce tînjește...

O trestie e trupu-i iar sufletul o floare,
Dar trestie uscată și floare vestejită;
E tris fără pricină, fără dureri îl doare,
Va trebui să moară și'n groapa-i liniștită
Să-i pună nostalgia alături, tăinuită.

Nu-l întrebați ce are, nu-i faceți și mai rău,
Voi care nu'nțălegeți un suflet ca al seŭ.
Nu-l întrebați nimica, voi, cari-ați fost culese
Din cerul seŭ de vise și 'nchipuiri alese;
El e-un copil, în brațe luați-l fericite
Și spuneți-i în șoapte: „Fă tot ce vreai, iubite,
„Durerea ta-i secretă, eŭ s'o 'nțăleg nu vreŭ".
O, suferiți durerea-i și-i ștergeți ochii sei,
Nepriceputa-i jale s'o suferiți mereŭ,
Căci voi nu știți ce poate să vindece pe zei,
Căci nu l'ați iubi poate, de-ați ști pricina ce-i...

Arare, rază 'n umbră, mărgăritar prin ceață,
Obrazul i s'aprinde, privirea-i își ia viață;
Ai crede că așteaptă ceva ce nu mai vine.
In brațele-ți, Ninetto, s'o știi, el nu pe tine
Te caută;—căci doru-i el singur nu'și ghicește.
In tot ceea ce speră, în toate ce iubește,
Pustiŭ imens el vede, și-a'l stinge se muncește
Pînă 'ntr'o zi, cînd simte că inima-i e-atinsă,
C'atins e și în suflet, că visele îl mint.
Și'atunci, trudit s'oprește să sufle 'n pară stinsă.
Și moare de tristeță, de scîrbă... și de-absint!

1898 **Gordon.**

INFORMAȚII

— —

Am relatat în numărul trecut că ministerul de interne, alarmat de marele număr al vagabonzilor și al indivizilor cari țin crîșme prin sate în potriva legei, a cerut prefecților să urmărească chestiunea și să expulzeze paraziții.

Indemnat de această dispozițiune, un cetitor ne face cunoscut că primarul Nicu Mihăilescu, din comuna Rediu Mitropolieĭ, tolerează ca cîrciumar în cotunele acestei comune pe evreul neîmpămîntenit Herșcu Horoviț.

Și cazul acestui primar e grav. Cîți-va sătenĭ din localitate țineaŭ în tovărășie crîșma din sat. La un moment, văzînd că preotul cotunei n'are casă de locuit, cedează localul în care le era instalată crîșma și mai tîrziŭ cer primaruluĭ autorizația de a deschide alta. Primarul, legat de interese cu Herșcu Horoviț, refuză sătenilor autorizația și o acordă luĭ Herșcu.

Aducem faptul la cunoștința d-luĭ prefect.

— —

Ieri, la museul Vinter, s'a furat din buzunarul pardesiuluĭ d-luĭ D. Borcea un bilet de loterie No. 1335 a sf. Ioan Botezătorul din Brăila, și o batistă de matase roșie. Păgubașul va aviza comitetul loterieĭ pentru a anula biletul sus citat.

— —

Suntem rugați să atragem atenția serviciuluĭ de curățire a stradelor asupra infecțiunei din ulicioara de la spatele bisericei Treĭ-Ierarchi.

Partea aceasta de oraș a devenit un loc de retragere—și e revoltător să se transforme în vespasiană stradele din dosul uneĭ bisericĭ de aur.

———

Un număr însemnat de alegătorĭ ne roagă să povățuim pe ceĭ de la primărie ca cel puțin acum, în ajunul alegerilor, să ia măsurĭ ca praful din strada Unireĭ și duhoarea infectă ce se exală din gurile de canal din acea stradă să nu facă impracticabilă acea parte de oraș.

Urmînd povața noastră, primăria ar rupe poate cîte-va voturĭ—și pe vremea asta de lipsă, *cîte-va* voturĭ nu sunt de lepădat.

——

Știrile venite din județe anunță că de două zile ninge la Broștenĭ și Șarul Dorneĭ.

Ast-fel se explică scăderea de temperatură din zilele acestea.

——

Cursurile conservatoruluĭ de muzică și declamațiune nu încep pînă la 1 Octombrie. Aceasta din cauza boaleĭ de tifos de care sufere d-șoara Marie Caudella.

— —

Din pașaliceul doctoruluĭ Munteanu

Felcerul de la Hușĭ s'a enervat de opoziția ce întîmpină chiar din partea liberalilor și s'a hotărît să ia alurĭ de Radu Mihaiu.

Frații Scorpan se duseră dăună-zi la Hușĭ ca să dea un concert. Imbrățișați foarte simpatic de către public, concertiștii plasează biletele și închiriază sală. In ajunul spectacoluluĭ, unul din frații Scorpan se duce la prefect ca să-i ofere, ca semn de deferență, cîte-va locurĭ pentru concert. Prefectul nu era acasă; se duce omul a doua oară, dar iar nu-l găsește. Ca să'și plătească, însă, o datorie de politeță către capul județuluĭ, d. Scorpan trimite, a treia oară, un om cu biletele. D-na Munteanu, în lipsa prefectuluĭ, primește pe trimisul d-luĭ Scorpan și-'i spune ca să ducă biletele înapoi fiind-că nu crede să meargă la concert.

Și în tot cazul, adaogă d-na Munteanu, dacă vom merge, vom lua bilete de la casă.

In ziua de spectacol se prezintă la concertiștĭ polițaiul orașuluĭ și cere locurile prefectuluĭ. D. Scorpan îi spune că a vîndut toate biletele, dar că, pentru a nu indispune pe d. Munteanu, îi va așeza scaune în fața sceneĭ.

Polițaiul se înfurie, amenință și pleacă proferind vorbe polițienesti la adresa artiștilor.

D. Scorpan, preocupat de grija concertuluĭ, nu dă atenție la nerviĭ polițaiuluĭ și pleacă să se îmbrace dînd ordin servitoruluĭ să aprindă lumînările. Abia intrase acasă, însă, și se pomenește cu servitorul, care-i spuse că gardiștii, din ordinul secăturei polițienesti, îi sting lumînările și-l amenință că-l vor aresta dacă va continua să le aprindă.

Se duce d. Scorpan la sala de spectacol și constată că servitorul spusese drept. Gonește pe gardiști și aprinde din noŭ lumînările, mai ales că se apropiase ora concertuluĭ și începuse lume să vie.

Polițaiul, însă, n'a dezarmat. Pe gardiștii goniți din sala de spectacol i-a postat în stradă, din distanță în distanță, cu ordinul de a spune publiculuĭ care venea la concert că spectacolul s'a amînat și că e inutil să se maĭ ostenească. Și lumea, neștiind ce s'a petrecut, se întorcea acasă—așa în cît concertul a avut loc cu sala pe jumătate goală.

Trebue să te afli la Hușĭ orĭ în Africa ca să vezĭ atita degradare din partea unuĭ prefect. Felcerul acesta neisprăvit a devenit așa de insuportabil încît ne mirăm cum nu'i s'a dat pînă acum o lecție de conduită ale căreĭ urme să le poarte pe grosul săŭ obraz.

— —

Se zice, dar nu luăm răspunderea știreĭ, că epitropia spitalelor Sf. Spiridon a luat dispoziție ca copiilor pe carĭ părinții bogați îi internează ca orfanĭ la institutul Gregorian, să li se facă niște cursurĭ libere.

Seria acestor cursurĭ s'a început alaltă-erĭ printr'o savantă conferință asupra *Carbonarilor*.

———

Studenții din Iași vor ține două conferințe la congresul din Tulcea. D. Lascar Tărăbuță va vorbi despre *Chestia antisemită*, și d. Const Brăiescu despre *Cum trebue să luptăm în chestiunea națională*.

— —

Azi dimineață, la orele 4.27, între stațiile Zorleni și Bîrlad, a deraiat un tren cu prundiș. Nu s'a produs nici un accident de persoane.

Trenul accelerat, care venea din București, a fost reținut în stația Bîrlad pînă cînd, avizîndu-se inspecția V-a, a venit o echipă de lucrătorĭ de aŭ ridicat mașina și aŭ curățit linia.

Cauza deraierei nu se cunoaște încă, și, dat fiind sistemul celor de la C. F. R., nici nu se va cunoaște. Din pricina deraierei, însă, trenul accelerat a sosit în Iași cu o întîrziere de 2 ore și jumătate.

— —

Școala profesională de fete din ograda bisericei Sf. Sava s'a mutat în strada Săulescu No. 8.

——

Epitropia Sf. Spiridon a acordat un congediŭ de una lună d-luĭ dr. Negel, cu începere de azi.

— —

In locul de extern la secția clinică chirurgicală la Sp. Sf. Spiridon loc rămas vacant prin moartea studentuluĭ Tăutu, se va recomanda studentul E. Ticamis,

PATERNITATE

NUVELĂ 14)

de

ADELE SCHREIBER

«Adolf tot n'a venit de la școală?»

«Nu domnule».

«Sînt deja două oare, de sigur ie pedepsit, du-i mîncarea sus!»

Singur, în sofragerie, Guido ședea la masă, în fața luĭ tacîmul neatins al copiluluĭ. Bătrînul Friedrich îl servea tăcut și fără sgomot ca în totdeauna.

Ciasornicul cel mare bătea tictacul regulat și arăta 2½.

Unde să fi remas Adolf; Guido iera cuprins de o neliniște ciudată; mîncarea nu-i plăcea, bucatele fură înapoiate neatinse.

Treĭ ciasurĭ,—maĭ are de regulat o corespondență importantă, apoĭ se va duce singur la școală ca să vadă de băiat. Dar îĭ venea greŭ să-și strîngă gîndurile.

Guido își aprinse o țigară, consolătoarea infailibilă a celor enervați, și se sili să lucreze; cu mare greŭ izbuti.

Țst! nu sună clopoțelul? O fi venit Adolf.—Unde o fi stat atît de tîrziŭ leneșul; de sigur s'o fi deprins să hoinărească; firește încă o asemănare cu Theodor.

Friedrich aduse poșta de după prînz, Adolf n'a venit încă. Incepu să amurgească, unde să fie băietul, fără ca să prînzească, iera doar neliniștitor.

Guido își luă pălăria și se îndreplă spre gimnaziu.

Pedelul nŭ putu să-i dea nici o deslușire și-l duse la domnul director.

«Viu să mĕ informez despre Adolf.»

«Ah, stimate domnule Stein, să nu faci reŭ băietuluĭ, pare în adevăr că sufere de ceva, să nu-l dojenești; ne pare așa de reŭ că nu l'am putut trece.»

«Vă rog chemați pe Adolf aici, are să meargă cu mine».

«Să-l chem? Nu înțeleg; după împărțirea rezultatuluĭ băietul a părăsit școala împreună cu ceilalți eleviĭ.»

«De neînțeles! iel n'a venit acasă; pentru Dumnezeŭ, unde póte să fie?»

«Mă sperii, domnule Stein; liniștește-te poate s'a dus vr'un coleg, spre a amîna de ocamdată vestea chinuitoare, să sperăm.»

«Să sperăm, să sperăm, să sperăm», repeta Guido mecanicește pe cînd străbătea coridorul, stăpînit de cele maĭ grozave bănuelĭ, și înaintea caseĭ opri cea dintîiŭ trăsură ce'i veni în cale. «Haide repede, veĭ primi taxa dublă, la poliție!»

(Va urma)

Moșia Ciocîrleștii din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moșia **Văculești**, situată în județul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ și 950 stînjenĭ patrațĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile și locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patrațĭ.

Această porțiune este divisată prin sentința Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 și executată pe fața pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I-Gheorghiu avocat din Roman str. Ște. fan cel Mare No. 90.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

Internatul Franco Român

Cota oficială

Constanţa 25 August 1898.

Orz 2240 hect. leĭ 4.10. Meiu 250 hect. leĭ 4,20. In 1750 hect. leĭ 9.56. Rapiţa selbatică 1250 hect. leĭ 6.20. Secară 210 hect. leĭ 6.30. Ovăz 350 hect. leĭ 5. Fasole 140 hect. leĭ 10. Grîu arnăut 250 hect. leĭ 10.

Toate în oraş la magasie.

Corespondenţă din judeţul Muşcel

Cîmpu-Lung, 24 August 1898.

In toamna anuluĭ corent, se împlinesc treĭ anĭ, de cînd a urcat treptele puterei, partidul aşa dis, naţional-liberal. De atuncĭ pînă azĭ nimic, dar absolut nimic serios şi folositor ţăreĭ nu a făcut acest partid, şi nicĭ nu se cunosc cugetările oamenilor ce'l compun.

Eĭ aŭ venit la cîrma statuluĭ cu promisiunĭ de tot feliul. Ţara a aşteptat, maĭ ales în timpul convocăreĭ corpurilor legiuitoare să defineasca şi să determine limitele acţiuneĭ lor, spre a se cunoaşte carĭ le sunt cugetările, planurile şi proectele trâmbiţate în timpurile de restrişte ale opositiuneĭ, şi dat a fost ca eĭ, în loc de serviciĭ reale ce trebuia să aducă ţăreĭ, aŭ făcut să asistăm la desorganisarea serviciilor publice, înainte de a realisa ceva din angajamentele luate în întrunirile lor şi prin programul de la Iaşĭ.

Dar stîrpitura din capul guvernuluĭ acestuĭ partid, care răspunde la numele de *Dimitrie Sturdza* (Miclăuşanu), nu va trăi ca să croiască niscare-va legĭ pentru binele obştesc, căcĭ nu este născut după legile generale ale politiceĭ ţăreĭ noastre şi prin urmare nu e dotat cu organe de traĭ şi de viitor.

Ce-aŭ făcut camerile colectiviste şi diurnariĭ lor în treĭ sesiunĭ? N'aŭ făcut alt-ceva de cît că s'aŭ ales prin comisiunile ce se numesc parlamentare, s'aŭ delegat uniĭ pe alţiĭ pe la casele publice de banĭ, sub nume de comisarĭ şi controlorĭ, ca să'şĭ menajeze şi să-'şĭ prepare acolo interesele lor, eĭ se plimbă cu bilete gratuite pe liniile ferate, sub paza şi ocrotirea poliţieneasca, se strîng în cîte o sală de întrunire, dispută, se împart în cete, răcnesc pînă le ese spuma la gură ca Delimarciĭ, Filipoiĭ şi alţĭ Mărgărităreşcĭ şi se gudură pe lîngă cîte un rătăcit ministru ce 'ĭ ascultă distrat şi i se roagă să le pună în slujbă pe cutare rudă gură-cască, pe cutare alegător şi alergător în alegerĭ, să dea afară pe cutare funcţionar onest, descris ca infam, contrar, regimuluĭ etc.

Iată munca şi faptele deputaţilor şi senatorilor aleşĭ în toamna anuluĭ 1895 şi duşĭ la Bucureştĭ, în capitala Regatuluĭ să ne facă legĭ, să amelioreze pe cele recunoscute de rele, să îmbunătăţească şi să ne uşureze financele statuluĭ, ca să suferim maĭ puţin de apăsarea contribuţiunilor ce ni se cer de tesaurul public.

Ce face însă ţara? La această întrebare se răspunde că ea aşteaptă, şi în desperare de maĭ bine, se condamnă singură că a contribuit să izbutească în alegerĭ persoane ce nu sunt capabile de a produce nimic din creeriĭ lor în folosul eĭ, după atîtea amăgirĭ şi gogoriţe cu carĭ s'aŭ servit colectiviştiĭ pe lîngă dînsa ca s'o înşele acum treĭ anĭ.

Şi cînd observĭ în lăturĭ că popoarele marĭ pînă maĭ deună-zĭ eraŭ aproape acoperite de norĭ negri şi deşĭ, gata să trosnească asupra Europeĭ prin condensarea electricităţilor contrariĭ, cînd discursurile miniştrilor, Regineĭ Angliei şi Împărăteseĭ Indiilor conţineaŭ ameninţărĭ la adresa altor state, cînd Statele-Unite ale Americeĭ s'aŭ răsboit cu Spania pentru a fi scoasă din insulele Cuba şi Filipine, în interesul autonomieĭ lor, cînd Rusia, cea maĭ mare putere teritorială din Europa, s'a împrumutat de banĭ pe pieţele Franţeĭ căutînd să'şĭ mărească Artileria şi Flota din marea-Neagră, cînd maĭ toate statele marĭ ale continentuluĭ s'aŭ preparat şi aŭ cheltuit sume enorme de banĭ pentru a sta sentinele neadormite ca să nu fie surprinse de evenimente, cînd în fine aceeaşĭ Rusie, ca surprindere a întregeĭ omenirĭ, propune desarmarea generală spre a nu maĭ apăsa asupra popoarelor frica şi groaza de sabie şi tun; la noĭ corpurile legiuitoare aŭ stat adormite în ce priveşte interesele cele maĭ vitale ale ţăreĭ şi ale neamuluĭ romînesc, iar primul sfetnic al eĭ şi consilierul *Coroaneĭ*, d. *Dimitrie Sturdza*, care altă dată era patriot înfocat în opoziţiune, la putere a cerut scuze, pentru nesocotinţa cu care a luptat înainte de a escalada puterea, a umilit ţara în afară, a lucrat în contra naţionalităţeĭ romîne, s'a făcut spion al uneĭ puterĭ streine, pentru a'şĭ trăda neamul şi a lovi în şcoalele romîne din Braşov.

Şi ţara care nu maĭ poate îndura nelegiuirile şi trădarea de neam a primuluĭ eĭ sfetnic, se ridică azĭ într'un singur gînd şi protestează cu energie în contra acestor acte de nesocotinţă şi de înjosire la care a adus-o, învrăjbind'o înăuntru şi umilind'o în afară, şi acum cînd momentele sunt supreme şi cîrmuitorul eĭ, joacă cea din urmă carte a existenţeĭ noastre naţionale, neintervenind pe cale diplomatică de a se da cuvenita satisfacţie, nicĭ pentru insulta pe care ţara a suferit-o din noŭ cu ocaziunea ruperei portretuluĭ graţiosuluĭ nostru Rege, de către nişte Ungurĭ la băile Elöpatak din Transilvania, să ne ridicăm şi să luptăm pînă maĭ este timp ca să'l dăm jos şi să scăpăm *ţara* ca şi *Coroana* de uneltirile luĭ viclene, dîndu-le liniştea de care ambele aŭ nevoe.

G. I. Georgescu.

Telegramele Străinătăţeĭ

Afacerea Dreyfus

Paris, 25 August.

D. Brisson a rugat pe generalul Zurlinden să primească portofoliul războiuluĭ şi i-a făcut cunoscută o scrisoare a d-luĭ Sarrien, cerînd ministruluĭ de războiŭ procesul-verbal al mărturiilor locotenentuluĭ-colonel Henry şi dosarul judiciar al afacereĭ Dreyfus.

Generalul Zurlinden a primit, exprimîndu'şĭ totuşĭ părerea sa de rĕŭ de a părăsi guvernămîntul militar al Parisuluĭ.

Paris, 25 August 1898.

Generalul Zurlinden doreşte să studieze el însuşĭ dosarul judiciar al afacereĭ Dreyfus înainte de a'l comunica d-luĭ Sarrien, pentru a putea interveni în perfectă cunoştinţă de cauză în consiliŭ.

Paris, 25 August.

D. Sarrien a anunţat consiliuluĭ de miniştri că a primit de la d-na Dreyfus o cerere de revizuire a procesuluĭ bărbatuluĭ acesteia.

Paris, 25 August.

Cea maĭ mare parte dintre jurnale se bucură că generalul Zurlinden a primit portofoliul răsboiuluĭ, socotind că se găsesc în faţa unuĭ soldat.

Ministrul garantează pentru păzirea onoareĭ armateĭ.

Cu toate că nicĭ o decisiune definitivă n'a fost luată în privinţa revisuiriĭ procesuluĭ Dreyfus în consiliul de miniştri, de erĭ, maĭ multe jurnale cred că ea e hotărîtă şi că procedura poate fi privită ca şi deschisă.

Ministrul de justiţie a comunicat consiliuluĭ de miniştri cererea d-neĭ Dreyfus pentru revizuirea procesuluĭ soţuluĭ seŭ. A rămas ca, după examinarea dosaruluĭ, consiliul să dea rezultatul deliberărilor sale, într'o altă şedinţă.

— E temere de complicaţiĭ de oarece generaliĭ Saussier şi Zurlinden refuză în mod absolut să primească portofoliul ministeruluĭ de răsboiŭ,

Neînţelegerile sporesc.

Paris, 25 August.

Generalul Zurlinden a primit portofoliul ministeruluĭ de răsboiŭ.

Paris, 25 August.

Numirea generaluluĭ Zurlinden ca ministru de războiŭ în locul luĭ Cavaignac, a produs în general mare satisfacţie.

«Consiliul de miniştri întrunit actualmente sub preşedinţia luĭ Felix Faure, trebuind ca să remită ministruluĭ de justiţie dosarul afacereĭ Dreyfus, generalul Zurlinden va studia, cîte-va zile de a'l preda, acest dosar.

Generalul Zurlinden va lua imediat măsurĭ aspre în contra unor ofiţerĭ.

Ziarele de opoziţie acuză pe Brisson că pregăteşte un fel de lovitură de Stat prin refuzul sĕŭ de a convoca Camerile.

Rĕsboiul Englejilor în Africa

Londra, 25 August.

In bătălia de la Omdurman, englejiĭ aŭ avut 23 de ofiţerĭ subalternĭ morţĭ şi 99 de răniţĭ, între carĭ 12 ofiţerĭ. Trupele egiptene aŭ avut 21 morţĭ şi 230 de răniţĭ.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Demisiunea d-luĭ Gogu Cantacuzino

Zvonurile înregistrate erĭ despre demisiunea din minister a d-luĭ Gogu Cantacuzino, se confirmă.

Ministrul de finance văzînd că nu se poate bucura de liniştea absolută ce i-au impus doctoriĭ Cantacuzino şi Buicliu, din cauza supărărilor ce zilnic îĭ aduc «amiciĭ săĭ politicĭ», a trebuit să se resemneze şi să se supună doctorilor, cari i-aŭ ordonat să plece pentru cîte-va lunĭ în străinătate.

In consecinţă d. Gogu Cantacuzino şi-a dat din noŭ demisiunea, stăruind ca ea să fie primită.

*

Din cauza acesteĭ demisiunĭ a fost nevoit să rămînă în ţară d. Ferechide, care obţinuse deja de zece zile un concediŭ de o lună.

In principiŭ demisiunea d-luĭ Gogu Cantacuzino a fost acceptată, dar ea nu se va primi în mod oficial, de cît numaĭ după întoarcerea M. S. Regĕluĭ din străinătate.

Ministrul de finance ad-interim va rămîne d. Ionel Brătianu, care imediat după înregistrarea demisiuneĭ, va numi pe d. Cantacuzino în postul vacant de guvernator al Băncei Naţionale.

Un detaliŭ interesant:

Postul de guvernator al Băncei Naţionale, retribuit cu 60,000 leĭ anual, e vacant de aproape treĭ anĭ, de la retragerea d-luĭ Theodor Rosetti.

Acest post a fost anume reservat pentru d. Gogu Cantacuzino, pentru momentul cînd guvernul liberal va cădea de la putere.

*

Un Bucureştean sosit aseară din străinătate a adus «Dreptăţeĭ» *senzaţionala veste că la Ostanda se află sechestrat un magistrat din Capitală pentru datoriĭ făcute la... joc de cărţĭ!*

Numele prizonieruluĭ decavat nu se cunoaşte încă.

Aşteptăm să vedem dacă ştirea se confirmă.

*

In privinţa dispenseĭ de taxă a elevilor străinĭ din clasele primare publice, ministerul instrucţiuneĭ publice a luat următoarea decisiune:

In conformitate cu art. 4 din regulamentul de aplicare al legeĭ învăţămîntuluĭ primar şi normal primar, art. 21 din regulamentul pentru administraţia interioară a şcoalelor primare urbane, publicat în «Monitorul Oficial» No. 94, din 30 Iulie 1898, şi 24 din regulamentul pentru administraţiunea interioară a şcoalelor primare rurale, publicat în «Monitorul Oficial», No. 91, din 26 Iulie 1898, se face cunoscut tuturor străinilor că fiiĭ lor pot fi înscrişĭ în şcoalele primare numaĭ dacă vor rămîne locurĭ disponibile în salele de clasă, în urma înscriereĭ tuturor copiilor romînĭ în vîrstă de şcoală şi supuşĭ obligativităţiĭ. Pînă la 15 Septembre, însă, sunt obligaţĭ să prezinte direcţiuneĭ şcoaleĭ recipisa de plata taxeĭ fixate prin art. 3 din regulamentul legeĭ, *dacă* nu vor fi obţinut dispensa ministerială.

Această dispensă se obţine numaĭ atuncĭ cînd cererea este însoţită de un certificat de paupertate, liberat de comuna unde domiciliază străinul, şi vizat de casieria judeţuluĭ respectiv, pentru ceĭ ce locuesc în oraşele capitale de judeţe; iar pentru ceĭ ce locuesc în comune urbane nereşedinţe de judeţ, numaĭ de percepţia locală, arătîndu-se clar dările ce plătesc către Stat, judeţ saŭ comună.

Cererea de dispensă se adresează ministeruluĭ prin direcţiunea şcoaleĭ unde urmează copilul saŭ unde reprezentantul legal voeşte să 'l înscrie. Direcţiunea este obligată a primi cererea şi a o înainta ministeruluĭ.

Orĭ-ce cerere de dispensă adresată direct ministeruluĭ se va considera ca neprimită.

Dacă pînă la 1 Octombre cel maĭ tîrziŭ nu vor fi plătit taxa saŭ nu vor fi obţinut dispensa de la minister, copiiĭ vor fi şterşĭ din matricola şcoaleĭ.

*

Ni se telegrafiază din Huşĭ că Filipovicĭ, picherul judeţuluĭ Fălciŭ, s'a sinucis azĭ trăgîndu-şĭ un foc de revolver drept în inimă. Se zice că pricina acestuĭ act desperat ar fi o boală nervoasă de care suferia nenorocitul.

Bibliografie

In curînd va apărea de sub presă din editura Stab. «Progresul» din Ploieştĭ o lucrare foarte importantă datorită doamneĭ Beatricea Lateş, profesoară la şcoala Normală de fete din Craiova, «*Povăţuitor pentru învăţarea cetireĭ şi scriereĭ.*»

D-na Lateş a făcut serĭoase studiĭ pedagogice sub conducerea celebruluĭ pedagog german *Ackermann*, şi cu experienţa cîştigată în exerciţiul profesiuneĭ sale de eminentă profesoară de pedagogie (teoretică cît şi aplicată) ne dă o garanţie că lucrarea d-sale va fi de un imens folos pentru învăţămîntul începător, care prin natura greutăţilor ce le presintă a dat loc la cele maĭ viĭ discuţiunĭ între ceĭ maĭ distinşĭ pedagogĭ din trecut şi de astă-zĭ, discuţiunĭ, carĭ aŭ dat naştere desvoltăreĭ şi perfecţionăreĭ metoadelor de pînă acum.

Atragem decĭ atenţiunea d-lor institutorĭ şi învăţătorĭ asupra acesteĭ lucrărĭ, despre care la timp vom face o amănunţită dare de samă.

Cutia cu scrisorĭ

Primim de la d. dr. V. Bejan, profesor universitar, următoarea scrisoare cu rugăciunea de a o însera în ziar:

Domnule Redactor,

In ziua de 22 a curenteĭ, am primit o cartă poştală de la băcănia d-luĭ Egor Ivanov, pe care vă o alăturez şi din care vă veţĭ convinge că am fost rugat să trec pe la acea băcănie, avînd d. Ivanov a'mĭ comunica «ceva personal».

Mirat de aceasta, de oare ce ştiam că nu am nicĭ o daraveră cu d. Ivanov, am fost la d-sa şi 'mĭ a comunicat următoarele, carĭ numaĭ pe mine personal nu mă priveşte:

Intendentul Eugen Ventura ar fi luat de la băcanul în chestiune maĭ multe articole de băcănie pentru ospiciul Golia şi pentru casa sa şi de vre-o cincĭ lunĭ de zile nu a achitat compturile. Maĭ mult încă: d. Ivanov ar fi dat intendentuluĭ Ventura, după îndemnul acestuia, foĭ de compturĭ, cu firma băcănieĭ, în alb, pe care a scris numitul intendent ce a voit şi cît a voit, punîndu-se în urmă timbrul legal şi iscălindu-se de către d. Ivanov pentru sume maĭ marĭ de cît quantumul articolelor de băcănie luate de intendent, atît pentru ospiciul Golia cît şi pentru casa d-sale.

Acestea, însă, nu-l surprindeaŭ pe d. Ivanov; ceia ce l-a surprins şi indignat a fost culmea îndrăzneleĭ intendentuluĭ, care nu numaĭ că nu i-a plătit de cincĭ lunĭ cîte 150 de leĭ ce i se cuvine, dar încă i-a desfiinţat parte din chitanţe, a înjurat pe trimişiĭ d-luĭ Ivanov cari cereaŭ achitarea sumeĭ şi chiar pe d-sa l-a ţinut aproape o zi în ospiciul Golia sub diferite pretexte.

Credea d. Ivanov, că subsemnatul este şeful ospiciuluĭ Golia şi că reclamînd mie va avea satisfacerea de a fi plătit.

Cînd mi-a comunicat acestea, eraŭ de faţă maĭ multe persoane pe cari le voĭ putea numi la nevoe.

Am spus d-luĭ Ivanov să se adreseze epitropieĭ Spitalelor saŭ parchetuluĭ.

Domnieĭ Voastre, Vă comunic, rugîndu-Vă a însera aceste rînduri în ziarul ce dirigiaţĭ, pentru a fi cunoscută onorabilitatea intendentuluĭ Ventura, pe ale căruĭ intrigĭ şi meschinăriĭ, din cauză că nu i-am permis neregule de acestea, aŭ pus bază unuia din epitropiĭ Caseĭ Spitalelor Sf. Spiridon şi aŭ căutat a mă omorî moralicește şi materialicește.

Dr. V. Bejan.

Institutul liceal de domnişoare

din Iaşĭ

(*strada Carp No. 2*).

In acest institut, care cuprinde un curs primar complect şi un curs liceal complect, organisat şi unul şi altul după programa oficială, cursurile reîncep la 1 Septembrie cu următorul corp pedagogic şi didactic:

D-na E. Humpel, directoară.
D-nul Dr. B. Buicli, profesor de igienă.
„ *A. Buri*, profesor la liceul statului pentru limba franceză, curs superior.
„ *V. Burlă*, profesor la liceul statului. pentru limba greacă curs superior.
„ *N. Culianu* profesor universitar, pentru matematice, curs superior.
„ *I. Constanţiu* profesor la gimnasiul Alexandru cel Bun, pentru desemn şi pictură.
„ *P. Cujba*, profesor la şcoala normală Vasilie Lupu, pentru geografie.
„ *D. Dimitriu*, institutor public pentru limba romînă şi matematice în cursul primar.
„ *X. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ pentru limba latină, curs infer. şi super.
„ *Gh. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ pentru matematice, curs inferior.
„ *D. Ghibănescu*, profesor la şcoala normală de institutoare, pentru matematice, curs infer. şi super.
Părintele *I. Gotcu*, absolvent al facultăţeĭ de teologie, pentru religiune.
D-nul *N. Humpel*, profesor la conservator. pentru piano şi canto.
„ *D. Ionescu*, profesor la şcoala normală Vasilie Lupu, pentru musica vocală.
„ *C. Leonardescu*, profesor universitar, pentru economia Politică şi dreptul administratv.
„ *G. Murnu*. profesor la seminar, pentru limba greacă curs inferior.
„ *I. Paul*, profesor la liceul statului, pentru filosofie şi limba romînă. curs super.
„ *P. Popescu*, profesor la liceul statuluĭ, pentru limba latină. curs infer. şi super.
„ *K. Richter*, Dr. în filosofie, pentru limba germană' curs super.
„ *I. Sibi*, bacalaureat, pentru limba franceză, curs infer.
„ *L. Sinigăglia*, profesor la şcoala de comerţ, pentru limba italiană.
„ *I. Stravolca* profesor universitar, pentru ştiinţele fisico-chimice.
„ *M. Tomida*, profesor la liceul statului, pentru sciinţole naturale, curs superior.
„ *A. Xenopol*, profesor universitar, pentru istoria naţională, estetica şi istoria artei.
Miss *E. Bracher*, profesoară diplomată, pentru limba engleză, desemn şi pictură.
D-ra *M Checais*, absolventă a externatului secundar şi a secţieĭ normale, profesoară în cursul primar
„ *A. Checais*, absolventă a externatuluĭ secundar şi a secţiei normale, profesoară în cursul primar.
„ *M. Cocea*, licenţiată, pentru sciinţele fisico-naturale, curs infer.
„ *E. Heum*, învăţătoare de limba germană.
„ *M. Freis*, absolventă a institutuluĭ de educaţiune Ste. Chrétienne din Metz, pentru limba franceză şi caligrafie.
„ *L. Marmier*, institutrice diplomată, pentru limba franceză.
D-na *M. Preissler*, maestră de lucru, diplomată, pentru lucru de mână şi limba germană.
D-ra *E. Prayer*, profesoară de musică, diplomată, pentru piano.
„ *F. Soche*, profesoară de musică, diplomată, pentru piano.
„ *T. Strătilescu*, licenţiată, profesoară la externatul secundar, pentru istorie, crrs super.
„ *E. Strătilescu*, licenţiată, pentru istorie, curs inferior.
„ *M. Thieleman*, maestră de gimnastică la scoala normală de institutoare, pentru gimnastică şi danţ.
D-na *C. Vivoschi*, psofesoară la externatul secundar, pentru limba romînă curs inferior.
D-ra *E. Zorn*, profesoară diplomată, pentru limba germană, curs inferior,

Maĭ multe pedagoge repetitoare.

Pentru elevele care nu aspiră la certificate cu valoare de stat, se face din cursurile liceale e alegere potrivită. corespunzătoare programelor de studiĭ ale şcoalelor superioare de fete din străinătate. La maĭ multe obiecte de studiu limba explicativă a lecţiunilor este, pentru aceste eleve, cea franceză, în genere se accentuează pentru ele stadiul limbelor streine moderne şi cultivarea artelor frumoase, a musiceĭ desemnuluĭ, pictureĭ.

Se atrage atenţiunea onor, părinţĭ asupra noluĭ regulament, conform căruia elevele ce urmează programa statuluĭ, fie primară, fie liceală, îrebue inscrisă înainte de 15 Septembrie.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAŞI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ: *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesoral, compus dintre cemaĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care ie alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeată şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şĭ plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

Institutele Unite

— IAŞI —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociaţiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituţiune de învăţămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, şi schimbînd de direcţiune, această şcoală e pusă pe piciorul şcoalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

Liceul noŭ de Domnişoare

DIN IAŞI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucţiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de şcoală profesională.
Curs de Conservator pentru piano şi pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August şi se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcţiuneĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Prințesa Maria, — Iaşĭ.

AVIS

Aduc la cunoştinţa generală că lista corpuluĭ didactic de la «Liceul clasic şi real», 162 calea Moşilor, a fost aprobată în întregime de către Onor. Minist. al Instrucţiuneĭ prin ord. 46684 din 12 Aug. curent.

Directorul „Liceuluĭ clasic şi real"

G. ARGHIRESCU

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă carta poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** îngv ori ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Cereți Pretutindeni

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurători de moșii și păduri. Amenajamente de păduri, supraveghieri de exploatări de păduri, instalări de ferestrae, cubajuri, estimațiuni, expertize și ori-ce lucrări atinturgătoare de ramura silviculei.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copii, de femei și mamos.

Iași. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

Ion Voișel

AVOCAT

Str. Sf. Theodor

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90**, plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armanu 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 95 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 28 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

CONVENŢIA ANGLO-GERMANĂ

Bun, Măria Ta!

Cam aşa trebue să fi răspuns ministrul instrucţiuneĭ publice la întrebarea Suveranuluĭ asupra calităţilor regulamentuluĭ şcoalelor secundare.

Şi într'adevăr că în unele privinţe, regulamentul acesta e bun şi în concordanţă cu textele culese de d. Haret din proiectele miniştrilor precedenţĭ şi prezintate parlamentuluĭ ca lucrare personală a d-sale — dar în alte privinţe e reŭ, foarte reŭ regulamentul ministruluĭ de culte.

Să luăm una din părţile luĭ esenţiale, admiterea şi hotărîrea înscrieriĭ elevilor pe clase: cîte 50 maximum în fie care clasă de curs inferior şi cîte 40 cel mult în clasele de curs superior — dispoziţia e aceeaşĭ pentru şcoalele secundare de baeţĭ şi fete.

Aci e reŭl. Să luăm, pentru a nu da articoluluĭ proporţiĭ prea marĭ, liceul Naţional din Iaşĭ, avînd de normă creşterea număruluĭ de elevĭ din an în an şi unde clasele I, II, III şi V, sunt dublate cu divizionare, decĭ 11 clase în totul.

In toamna anuluĭ 1897/98 s'aŭ înscris în cele 11 clase ale acestuĭ liceŭ 706 elevĭ, şi aŭ luat parte la examenele din Iunie 655, ceea ce dă, în termen mediŭ, cîte 64 de elevĭ pe clasă la început şi cîte 60 la sfîrşitul anuluĭ şcolar. Dar, la Septembrie 1897, s'aŭ înscris în cele douĕ clase I 133 de elevĭ şi aŭ depus examen în Iunie 122; în cele douĕ clase a V s'aŭ înscris 125 de elevĭ şi aŭ dat examen 117 — iar în clasa a VI s'aŭ înscris 91 şi aŭ depus examen 88.

E probabil că anul acesta vor cere să se înscrie la ambele diviziunĭ ale claseĭ I 140—150 de şcolarĭ, faţă cu numărul mereŭ crescînd al absolvenţilor cursuluĭ primar — iar în tot liceul, numărul înscrierilor s'ar ridica la aproape 800. Admiţînd, decĭ, că acest număr s'ar putea repartiza mijlociŭ pe cele 11 clase, ar urma să fie cîte 73 de elevĭ pe clasă.

Dar pentru clasa a VI, numărul promovaţilor din Iunie aĭ claseĭ a V este de 57 anul acesta, adică cu 17 maĭ mulţĭ de cît admite regulamentul. Socotind apoĭ plusul de corigenţĭ dintr'a V carĭ vor reuşi la Septembre, repetenţiĭ dintr'a VI şi corigenţiĭ acesteĭ clase căzuţĭ în Septembre, ajungĭ, pentru clasa a VI la numărul de peste 100 elevĭ — aşa în cît, după litera regulamentuluĭ, 60 vor fi nevoiţĭ să întrerupă studiile.

Dar să luăm clasa a VII, în care s'aŭ promovat anul acesta 41 de elevĭ, plus 29, dacă nu maĭ mulţĭ, reuşiţĭ la Septembre din 39 de corigenţĭ aĭ claseĭ a VI — ajungem, prin urmare, la totalul de 70 din carĭ 30 vor trebui aruncaţĭ pe drumurĭ.

Şi notaţĭ că, în această privinţă, art. 15 al regulamentuluĭ e categoric, maĭ ales relativ la corigenţĭ: *„Cererile de înscriere, între 1—15 Septembrie, nu se vor satisface de cît dacă vor fi locurĭ libere în clase"*.

Şi dar, faţă de dispoziţiunea noululĭ regulament ar urma că numaĭ liceul Naţional din Iaşĭ să refuze învăţătura secundară la 300 de şcolarĭ — şi n'am exagera, credem, dacă am afirma că, pe baza acestor restricţiunĭ, ar rămîne pe din afară cel puţin 5000 de elevĭ din toate şcoalele secundare de ambele sexe din ţară!

Şi doar coşcogea miniştri, 8 la numĕr, plus secretarul de la instrucţie şi inspectoriĭ şcolarĭ, aŭ contribuit să zămislească fătul acesta monstruos. Nu'ĭ a venit macar unuia în minte să se întrebe: ce vom face cu aceştĭ 5000 de şcolarĭ pe carĭ îĭ aruncăm pe drumurĭ? Căcĭ să nu ne facem iluzĭĭ: n'avem nicĭ localurĭ pentru 100 de clase nouă, nicĭ personal didactic pregătit, nicĭ, maĭ la urmă, parale ca să înjghebăm lucrul.

Aţineţi-vĕ, decĭ, copiĭ, la bucuria ce vĕ aşteaptă pe ziua de 1 Septembre, anul mîntuireĭ de şcoală 1898. Dar aţineţi-vĕ maĭ vîrtos voĭ, părinţĭ, cărora vi se cerşeşte votul în schimbul înlesnireĭ ce vi se face aruncîndu-vĕ copiiĭ pe stradă.

Pînă acum guvernul reuşise să închidă şcoalele Romînilor din Transilvania şi din Macedonia — acum le închide şi pe cele din regat ca să'şĭ dovedească nemărginita evlavie pentru instrucţia poporuluĭ.

O singură scuză are ministrul instrucţiuneĭ publice pentru nechibzuita alcătuire despre care ne ocupăm: aşa de încurcată e situaţia guvernuluĭ pentru viitoarele alegerĭ comunale, în cît mijloacele de pînă acum nu'ĭ maĭ eraŭ suficiente pentru a face presiune asupra alegătorilor. De acum, celor cărora nu li se va putea da slujbă saŭ ghelirurĭ, 'i se va oferi, în schimbul votuluĭ, un loc în bancă pentru copilul de la şcoală.

Dacă d. Haret a urmărit scopul acesta, atuncĭ a reuşit — şi din punctul acesta de vedere regulamentul d-tale e bun, foarte bun..... instrument electoral.

OAMENĬ ŞI LUCRURĬ

In congres. La 1895 cu ocazia aniversăriĭ a opt-zecea a prinţuluĭ Bismarck, se dădurĭ marĭ sărbărĭ. Intre miile de delegaţiunĭ venite să felicite pe ex-cancelar era o formidabilă falangă — patru miĭ — de studenţĭ carĭ aclamau pe ilustrul politician. Acesta le rosti o cuvîntare din care s'a relevat mult povaţa:

— „Nu vă dedaţĭ prea mult la critica evenimentelor prin care trece patria..."

Scurta frază cuprinde o lungă filosofie. Viaţa studenţească, trecător epizod în viaţa fie-căruĭ om cult — cu atît maĭ trecător cu cît e maĭ bine înarmat cineva pentru cultură — nu trebuie să constitue un element de castă, un element de autoritate. Dedată cu totul ocupaţiunilor intelectuale, pregătirilor pentru viitor, partea aceasta a existenţeĭ noastre sociale cată să fie cît maĭ departe de agitaţiĭ furtunoase; meditativă, fără a fi apatică; reflexivă — fără indiferenţă cinică; curioasă de a şti, — fără pretenţiĭ exorbitante; considerată, — fără a fi privilegiată; serioasă, — dar lipsită de emfază; visătoare, — fără a cădea în demagogiĭ.

Fază de tranziţie prin excelenţă, vrista de student nu e chemată, nu e nicĭ în stare se deslege marĭ probleme şi nicĭ n'a dezlegat vre-o dată. Dovadă e istoria toată de faţă; dovadă: povaţa mult priceputuluĭ cancelar al Germanieĭ, singura ţară unde clasa universitară a avut un rol maĭ însemnat în viaţa naţiuniĭ.

Iată de ce, reflectînd ast-feliu, prevenim gravele dar nepotrivitele apelurĭ pe care prevedem că le va lansa zilele acestea şi mare parte din presa romînă către studenţimea universitară adunată în congres.

Vom vedea iarăşĭ dureroasa problemă a Dobrogieĭ; vom avea propunerĭ şi planurĭ, proiecte şi statuĭ, dezbaterĭ parlamentare şi gălăgiĭ şcolare. Iar rezultatul — va da ocazie iară preseĭ serioase să „deplîngă" insuficienţa şi nerodnicia anualelor întrunirĭ universitare.

Dar nu! Ele n'au avut, ele nu trebuie să aibă scopurĭ marĭ — ca să nu avem marĭ decepţiĭ. Ele sunt intermediĭ simple în aniĭ studiilor; sunt ocaziunĭ de înfrăţirĭ şi expanziunĭ; de efemere manifestărĭ pe care le taxează ipocrite numaĭ aceĭ care le vor grandioase. A cuĭ e vina?

Ar fi timp să se curme gama discordantă de iluziĭ şi desamăgirĭ în jurul congreselor — şi poate ar fi maĭ nimerit ca studenţiĭ să găsească eĭ însuşĭ un nume maĭ puţin pretenţios, ca să se pretindă maĭ puţin de la modestele loĭ întrunirĭ.

EXTERNE

CORTEJIĬ

Vacanţa anuluĭ acesta n'a fost priincioasă de loc oamenilor politicĭ în diferitele state ale Europeĭ. Convocările extra-ordinare sunt la ordinea zileĭ. Împăratul Franz-Ioseph a ordonat urgenta adunare a Reichstagului; Felix Faure va trebui, foarte probabil, să convoace pe deputaţĭ; Regina-regentă a Spanieĭ s'a supus curentuluĭ şi nevoilor chemînd pe Cortejĭ la sfat. Insăşĭ Statele Unite ale Americeĭ, ţară victorioasă şi liberă a se bucura de fructele unuĭ mare triumf aşteaptă seziunea extraordinară a parlamentuluĭ pentru a hotărî „responzabilităţile" proasteĭ stărĭ a oştirilor americane.

De aci e lesne de înţeles cîte „responzabilităţĭ" vor trebui stabilite în Spania, ţara învinsă şi umilită, unde fie-care partid politic aruncă pe seama altuia nenorocita răspundere a celor întîmplate.

Partidele politice speră, fie-care a parte, să pescuiască în apa tulbure a tristeĭ situaţiĭ, fără să aibă aierul de a-şĭ da bine seama de realitatea împrejurărilor. Sunt iluziĭ preste tot.

Ca şi cum n'ar fi convocaţĭ Cortejiĭ spre a chibzui asupra condiţiunilor sine quâ non pentru o grabnică încheiere de pace cu Statele-Unite şi încetarea definitivă a ostilităţilor, ci pentru a asculta diferitele criticĭ şi imputărĭ la adresa guvernuluĭ pe care totuşĭ evenimentele l-aŭ nevoit să întreprindă un războiŭ desastros.

S'ar părea, după presa din Madrid, că adunarea Cortejilor va discuta cu o seninătate academică condiţiunile şi instrucţiunile de dat delegaţiuniĭ spaniole care se va întruni cu acea americană în vederea păcii şi că în sfîrşit pot fi bune la ceva discursurile patriotice, învinuirile la adresa unuĭ partid politic căruia i-a căzut tristul rol de a ispăşi greşelile vechĭ ale atîtor generaţiunĭ politice.

Marea presă Spaniolă a rămas aceeaşĭ ca înaintea înfrîngereĭ dureroase: plină de iluziĭ, de vise şi de pretenţiĭ; întru cît-va are aierul de a impune, iar nu de a cere.

Vechea mîndrie de hidalgo, răsună încă în stilul gazetăresc al Madriduluĭ, ca o amăgitoare mîngăiere a unuĭ exagerat amor propriu.

Sentimentul acesta excesiv n'a fost el oare cauza mareĭ loviturĭ ce a primit regatul iberic?

Socotim că facem plăcere primuluĭ ajutor de primar comunicîndu-ĭ că, graţie intervenţieĭ sale inteligente, carnea se vinde azi cu *opt-zecĭ* de banĭ kilogramul.

Oamenĭ drepţĭ, noĭ dăm kesareluĭ ce e al kesareluĭ şi măcelarilor ce e al... d-luĭ Tacu.

ACTUALITATI

Oamenĭ şi Banĭ

Numerele din urmă ale marilor reviste europene consacră importante studiĭ chestiuniĭ la ordinea zileĭ în urma semnaluluĭ dat de Ţarul Nicolae: Dezarmarea.

O revistă din Londra «Tit-Bits» calculează ce sume de banĭ s'aŭ cheltuit în cele maĭ marĭ şase războaie din a doua jumătate a veaculuĭ nostru: Războiul Crimeeĭ, Secesiuniĭ, Războiul în Italia, al Austrieĭ contra Prusieĭ, Franţa contra Germanieĭ, în fine în Războiul Ruso-romino-turc. In total: *şase zecĭ şi patru miliorde, şase sute cincĭ zecĭ de milioane de francĭ!*

Dacă întru cîtva războiele n'ar... rezolvi problema pauperismuluĭ, gîndiţi-vă cîte zecĭ de miĭ de oamenĭ ar fi putut avea viaţa asigurată. Războaiele în adevăr îndeplinesc legea malthuziană, împuţinînd populaţia lumeĭ. La Crimeea au murit 734,000; în Italia 145; războiul secesiuniĭ — în America — 700,000; Prusia şi Austria la 1866, pierdură 60,000 şi aşa maĭ departe. *Două milioane* de morţĭ, dacă maĭ adăogim războiul de la 1870.

In «Revue des Revues» socoteşte cu cît şi-aŭ mărit, diferitele state europene, armamentul şi cheltuielile de războiŭ de la 1865 la 1897:

Germania 153%, Anglia 98%, Austro-Ungaria 77%, Franţa 64%, Rusia 52%. Ba chiar statele micĭ aŭ urmat excesele cu măsură maĭ mare:

Sviţera 400%, Holanda 63%, Belgia 40%. Cifra oficială pentru Europa, *patru zecĭ şi cincĭ miliarde* de francĭ! In ce priveşte Anglia, revista citată maĭ sus zice: «Puterile noastre de războiŭ, armată şi marină, coastă cîte 26 francĭ şi 26 banĭ de fie-care locuitor al insulelor Britanice, socotind bărbaţĭ, femeĭ şi copiĭ. Ele absorb pe zi valoarea salariilor reunite ale tuturor miniştrilor pe timp de un an. Fie-care din comitatele noastre cheltuieşte pe an preste 25 milioane de francĭ.»

Dacă se maĭ socoate şi munca omenească — după revista citată, 6 francĭ pe zi — găsim ca 1500 de milioane de francĭ, în muncă, s'au pierdut în ceĭ 32 de anĭ din urmă.

Ultimul războiŭ, acel din Cuba — a costat naţiunea spaniolă un miliard, opt sute şapte zecĭ şi cincĭ de miĭ de francĭ. Iar din cele două sute de miĭ de oamenĭ, s'aŭ reîntors abia 84,000! Maĭ puneţĭ acum despăgubirile de războiŭ!...

De aceea cu drept cuvînt a dat alarma cel maĭ mare monarc al Europeĭ în faţa primejdieĭ care «atinge prosperitatea publică a tuturor statelor în însăşĭ sorgintea sa.»

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Născuţĭ şi trăiţĭ politicește pe bază de *chiululĭ*, colectiviştiĭ nu cunosc nicĭ azĭ alt mijloc de a face politică — politică a lor particulară — de cît avînd pentru toate demersurile lor anume chiululĭ.

Aşa, bună oară, să ştie că încă de mult d. N. Gane *ca primar* nu era pe placul multora.

Orĭ şi cum, însă, d. N. Gane e o personalitate, cu care trebue să se compteze în partid. Notabil colectivist în localitate, preşedinte de Senat, actualul primar al Iaşuluĭ, nu poate fi mătrăşit din primărie fără mănuşĭ, adică fără oare-carĭ forme care să aurească hapul.

De aceea la toate explicaţiile pe carĭ primul nostru edil le-a provocat între aĭ seĭ cu privire la zvonurile despre eliminarea sa din viitoarea combinaţie comunală, i s'a respuns că nimic nu e adevărat din toate cîte se aud şi că grupul local nu are alt candidat la primărie de cît pe d-sa.

De cît, tot acest grup local, prin reprezentanţiĭ seĭ oculţĭ urzesc împreună cu ceĭ de la centru o cabală, care în ultima oră, adică aproape de ziua alegerilor, i se va monta d-luĭ Gane spre a-l face să renunţe la primăria de Iaşĭ.

In acelaşĭ timp d. Dimitrie Sturdza Miclăuşeanu intreţine secrete şi dese raporturi cu d. Gr. Macri, actualul epitrop al sf. Spiridon, spre a'l decide să primească a fi ales primar al Iaşuluĭ.

Motivele carĭ fac pe guvern să dorească maĭ cu plăcere această din urmă candidatură, e că d. Macri nu are veleităţĭ de a trece la nemurire pe cînd se ştie că alegîndu-se d. N. Gane primar, d-sa e de maĭ nainte angajat de a întreprinde din prima zi a realegereĭ sale demersurĭ pentru ca să obţie fondurile necesare cu carĭ sătermine ripa Galbenă, canalizarea Calcaineĭ şi alte lucrărĭ începute, ce vor necesita nouĭ împrumuturĭ de zecimĭ de milioane, plus milioanele pentru aducerea apeĭ, care se impune în prima linie.

D. Macri nefiind angajat personal în nici o întreprindere costisitoare dintre acele *stîrnite* de actualiĭ edilĭ, le-ar suspenda pe toate acestea pentru a nu se ocupa de cît cu chestia apeĭ şi ast-fel comuna nu s'ar înămoli în prea marĭ datoriĭ.

Pentru că, însă, la începutul campanieĭ nu'ĭ se pot spune toate acestea d-luĭ N. Gane, d-sa este lăsat ba chiar rugat să lucreze pentru pregătirea alegerilor, urmînd ca atuncĭ cînd castanele vor fi coapte şi scoase din foc, să se decidă cine să le pape.

Moralitatea şi Căsătoria

«Din toate ştiinţele, filosofia e cea maĭ vastă, politica cea maĭ grea, medicina cea maĭ complexă, dar morala e cea maĭ profundă. Ea pătrunde pe om pînă în manifestările cele maĭ neînsemnate ale fiinţeĭ sale şi-ĭ urmăreşte consecinţele în istoria omenireĭ întregĭ» spune Th. Funck Brentano în întroducerea cărţiĭ sale *L'homme et sa destinée*.

Nimic maĭ adevărat de cît ceea-ce spune Brentano, căcĭ morala este sufletul sănătos al omenireĭ, este razimul pe care trebue să se clădească orĭ-ce acţiune omenească. Şi tocmaĭ moralul lipseşte actualeĭ omenirĭ orĭ maĭ bine zis viciul şi imoralitatea sînt acoperite şi împrejmuite, pentru a salva aparenţele, cu teoriĭ de moralitate şi de dreptate.

Pentru a dovedi, că ceea-ce am spus este adevărul adevărat, am să analizez foarte pe scurt, unul din fundamentele societăţiĭ, în jurul căreia se face atîta caz de moralitate şi care cu toate acestea nu e format aproape de cît numaĭ din viciĭ şi plin de imoralitatea cea maĭ desgustătoare, dar care nu e maĭ puţin adevarat că e ferecat şi împrejmuit cu legĭ consfinţite de teorie de înaltă moralitate publică. E vorba de *căsătorie*, de căsnicie, care este leagănul familieĭ şi însuşĭ imagina redusă a societăţeĭ.

Nicăirĭ imoralitatea, viciul, lipsa de buna stare sufletească nu s'au încuibat, ca la dînsele acasă, ca în această temelie a societăţeĭ ca în căsnicie. Aceasta e cu atît maĭ primejdios cu cît familia actuală e factorul acela care formează membriĭ şi conducătoriĭ societăţiĭ viitoare. Dînsa e prima şcoală care desvoltă aptitudinile viitorilor cetăţenĭ; e cea dintăĭ călăuză care îndreaptă primiĭ paşĭ pe calea vieţeĭ sociale acelora carĭ vor forma cu vremea societatea omenească viitoare. Şi această societate va fi bună sau rea, morală sau vicioasă după cum membriĭ care o formează au fost puşĭ pe calea adevăruluĭ sau a minciuneĭ, a cinsteĭ sau a viciuluĭ de către aceia carĭ le-au călăuzit primiĭ paşiĭ în viaţă. Şi cu toate acestea, cu toată această importanţă capitală a familieĭ în desvoltarea morală a societăţeĭ, cît e de plină de viciĭ, cît e de nesocotită! Pare că nimenea nu-şĭ dă socoteală de marea importanţă pe care o are familia în progresul social. Foarte puţinĭ sînt aceĭ carĭ formează familiĭ demne de a fi numite familiĭ omeneştĭ.

Aceasta din lipsa a două cauze capitale fără de care nu poate exista o căsnicie durabilă şi o familie demnă de acest nume: acele două cauze, acele două proptele temeinice necesare clădireĭ uneĭ familiĭ sînt: *dragostea şi consecvenţa*. Orĭ-ce familie clădită fără de această temelie orĭ se va nărui foarte curînd prin desbinarea membrilor eĭ, orĭ va deveni o cloacă de viciĭ, un focar pestilenţial, care va roade şi va măcina încetul cu încetul temelia societăţeĭ.

Şi tocmaĭ dragostea şi consecvenţa lipseşte în durarea uneĭ căsnicĭĭ. Aceasta e ca şi cum aĭ zidi o casă fără temeliĭ.

Acuma în generalitatea, pot zice, aproape în totalitatea cazurilor, punctul de plecare pentru făurirea uneĭ căsătoriĭ este necesitatea materială. Fie această necesitate dorinţa de a'şĭ crea o avere, o situaţie, fie pentru a-şĭ îngriji de sanatate, fie neputinţa de a duce o viaţă de holteiŭ din orĭ ce considerente aţĭ vroi, dar aproape nicăirĭ nu vedem desinteresarea, nu vedem dragostea. Părţile fac un contract de comunitate de bunurĭ, de plăcerĭ saŭ de îngrijirĭ corporale, dar nicăirĭ nu se vede comunitatea de sentimente morale.

Femeea de mică e crescută în sînul familieĭ în metodele, maĭ mult saŭ maĭ puţin savante, după gradul de cultură şi poziţia familieĭ, de a vîna barbaţĭ. Şi dacă dînsa doreşte atîta măritişul, în generalitatea cazurilor, aceasta o face nu pentru că a găsit un barbat cu care se potriveşte în caracter, aspiraţiĭ, sentimente şi decĭ pe care să'l iubească, nicĭ pentru ca să devie folositoare societăţeĭ prin indeplinirea cu dragoste a funcţieĭ sociale de mamă. Nu, nimic din toate acestea, dînsa se mărită pur şi simplu pentru a deveni femee, pentru a-şĭ schimba poziţia şi a intra într'o lume nouă pentru ea.

Odată măritată, singura eĭ grijă e de a se face curtată, admirată, adulată de către toţĭ aceĭ ce vin în contact cu ea. Copilul, în generalitatea cazurilor, nu e considerat ca un rezultat fericit al căsătorieĭ, ci din contra ca o povară, ca o pedică, care o opreşte pentru cît-va timp de a cocheta şi de a se face admirată şi îndată ce această pedică vine pe lume caută prin toate chipurile să se scape de dînsul, dîndu-l din primul moment uneĭ streine să-l hrănească şi să-l crească.

Aşa e femeea în aproape totalitatea cazurilor din cauza greşiteĭ educaţiĭ ce o capătă atât de la familie şât şi de la societate.

Bărbatul de asemenea nu vede în căsătorie de cât un jug, o corvadă socială pe care trebue s'o îndeplinească din diferite considerente. Dînsul e împins la căsătorie saŭ din dorinţa de a-şi forma o avere o poziţie socială oare-şi care mai bună, sau că este scos din întrebuinţare ca factor de muncă fizică din cauza vieţeĭ dezordonate dusă în tinereţă şi acuma caută în căsătorie o perioadă de linişte şi odihnă iar în nevasta pe care o alege tînără, frumoasă, puternică nu vede de cât o îngrijitoare a corpuluĭ lui bolnav şi slăbănogit.

Iată dar ce caută femeea şi barbatul în căsătorie după actualul chip de educaţie şi după moravurile în vigoare.

Să cercetăm acuma şi să observăm la ce familiĭ dau naştere asemenea căsătoriĭ şi ce fel de şcoală formează pentru tinerele generaţiuni.

Jean

O declaraţie de amor din mormînt

America a fost tot-d'a-una şi este încă ţara escentricităţilor, — Iată un noŭ caz de această natură, de sigur unic în felul lui.— Este vorba de o declaraţie de amor, saŭ mai bine zis de o propunere de căsătorie, făcută din fundul mormîntuluĭ, adică din cosciugul aşezat la o adîncime de doĭ metri sub faţa pămîntuluĭ. Iată istoricul acestuĭ fapt, pe care îl reproducem după un ziar american:

Un tînăr voinic, foarte inteligent şi de o frumuseţă rară, a făcut prinsoare, că va putea sta opt zile într'un mormînt fără mîncare şi neluînd cu sine, de cît numaĭ o mică sticlă de coniac. Naturalmente a fost principala condiţie ca să fie pus într'un cosciug spaţios şi care să aibă în dreptul gureĭ aşezat un tub, prin care să respire aerul curat de afară.

După ce acest Lazarus modern a stat treĭ zile în ciudata sa poziţiune, a început un adevărat pelerinagiŭ spre acel miraculos mormînt, pentru a afla dacă dînsul maĭ trăeşte saŭ nu.

Pe lîngă rude, amicĭ, cunoscuţi şi mulţĭ alţĭ se afla între aceştĭ pelerinĭ şi o tînără şi frumoasă domnişoară, care părea a fi convinsă, că este stăpînă a inimeĭ junelui îngropat. Ea venea în toate zilele şi depunea cîte un buchet de trandafirĭ pe mormînt, dar ferindu-se de a înştiinţa pe îngropat prin acel tub, de prezenţa eĭ.

Intr'o seară, scurt timp înaintea sfinţitului soarelui, ea se apropia de moşoroiŭ într'un moment nepăzit de nimenĭ. O linişte adevarat mormîntală domnea jur împrejur, aşa în cît junele nostru auzea, că cine-va îşi făcea de lucru acolo, şi fiind-că nu i s'a pus nicĭ o întrebare a strigat dînsul prin tubul lui: *Cine este aci?* Atuncĭ frumoasa blondină s'a grăbit de a-i răspunde prin tub, arătînd numele eĭ, destul de bine cunoscut celuĭ îngropat, şi spuindu-i că a venit zilnic acolo spre a afla de la alţĭ despre starea luĭ. Apoĭ a pus repede urechea eĭ la tub spre a auzi răspunsul, şi în urma căruia i-a trimis cu o voce tare cuvîntul: *Da.*

Ce oare a însemnat acest *Da?* A fost consimţîmîntul eĭ, de a se căsători cu dînsul.

A doua zi s'aŭ împlinit cele 8 zile ale prinsoareĭ, şi o mulţime imensă a asistat la desgroparea junelui. conducîndu-l cu mare alaĭ la locuinţa sa; iar peste puţine zile a avut loc căsătoria contractată din fundul mormîntuluĭ.

Ast-fel de fapte numaĭ în America se petrec.

Ştiinţi-Litere-Arte

...Şi cînd rîde, face încă şi gropiţe în obraz...

Cine n'a repetat clar şi cadenţat versul acesta al luĭ Eminescu, contemplînd graţioasele „fossete" — gropiţele — pe un gingaş obraz femenin? Iată însă că ştiinţa, distrugătoarea poezieĭ, ne anunţă că faimoasele gropiţe se pot... fabrica în chip artificial, după invenţia unuĭ doctor polonez.

Aparatul producător de fossete se compune, în rezumat, dintr'o mască de lemn prevăzută cu nişte proeminenţe uşoare şi mobile. Aparatul se aplică înainte de culcare pe obrajĭ şi dimineaţa găsim întipărite pe eĭ acele „nids d'amour" pe care le idealizează poeţii.

Unde se va opri oare ştiinţa omenească în îndrăzneala eĭ?

*

D-ra Elena Văcărescu în colaborare cu jurnalista Marie Louise Néron de la ziarul „La Fronde" aŭ terminat o piesă de teatru pe care aŭ înaintat-o Comedieĭ Franceze.

*

„L'Echo de Paris" anunţă că ilustrul romancier Anatole France lucrează la un roman: „L'Ile d'Amour." Pentru deplina sa documentare scriitorul va face o călătorie în Grecia.

Nu cumva la... Cythera?

*

In materie de literatură se zice că Bismarck prefera acea franceză celeĭ germane. Autoriĭ favoriţĭ aĭ cancelariuluĭ eraŭ: Feydeau, Goncourt, Flanbert, Zola, Dumas.

*

Din Salonic se anunţă că nu departe de aicĭ, pe lîngă mănăstirea Grofiti-Ilia s'aŭ descoperit nişte ruine din cele maĭ interesante. După unele inscripţiĭ s'ar părea că sunt ruinele vechiuluĭ oraş Edessa.

*

Pe mormîntul luĭ Lafayette, la Paris, e vorba să se ridice un monument construit cu produsul uneĭ subscripţiĭ, făcută printre şcolariĭ Statelor-Unite, Suma se ridică la 250000 de dolarĭ. Monumentul va fi oferit Francejilor ca un omagiu din partea Statelor-Unite pe vremea expoziţieĭ de la 1900.

*

Un spital pentru ftizicĭ—este ultima fundaţiune filantropică pe care Regenta o lasă Holandejilor ca semn de afecţiune. Spitalul se va clădi din suma de banĭ donată Regenteĭ de consiliul municipal din Amsterdam.

*

Sănătatea Papeĭ Leon XIII ajunge povestea cucoşuluĭ roşu, graţie zeluluĭ prea mare al doctorilor devotaţĭ Vaticanuluĭ,

Aceştia declară anume unor ziaristĭ că „nicĭ odată starea Papeĭ n'a fost maĭ excelentă."

*

Lordul Roseberry, a zis, acum cît-va timp: „Francejiĭ nu vor avea expoziţia de la 1900" Pesimiştiĭ, în lumea politică a Londreĭ, repetă cu invidie, în acest moment, această sinistră prezicere.

INFORMAŢII

«Le Temps» de astăzĭ publică următoarea telegramă din Bucureştĭ:

Indată după sosirea sa în ţară, Regele Carol va pleca la Euxinograud pentru a reîntoarce principeluĭ Ferdinand al Bulgarieĭ vizita pe care acesta i-a făcut-o la Sinaia.

— —

Din 7 candidaţĭ, cîţĭ se prezentaseră la concursul înscris pentru şcoala normală de institutorĭ, aŭ fost admişĭ la oral numaĭ 3. Ceĭ-l-alţĭ 4 aŭ căzut la teza din matematică.

— —

Şcoalele Comerciale.

Pe lîngă gimnaziĭ şi licee, carĭ daŭ tinerilor o cultură generală, maĭ sunt şi alte şcoale, carĭ daŭ o cultură specială. Intre aceste din urmă sunt şi *şcoalele comerciale.* Aceste şcoale dau cunoştinţele teoretice tinerilor, carĭ se destină comerciuluĭ şi diferitelor funcţiuaĭ publice şi particulare, unde contabilitatea joacă un rol principal.

Aproape tot comerciul din nordul Moldoveĭ este în mîna străinilor, carĭ aŭ început a pune mîna şi pe comerciul din restul Moldoveĭ, ba chiar şi pe cel din Muntenia, graţie indiferenţeĭ Romînilor, carĭ prefer a ocupa diferite funcţiunĭ publice, de multe orĭ cu nişte lefĭ de tot modeste, de cît să îmbrăţoşeze cariera comercială, prin care străinii s'aŭ îmbogăţit şi se îmbogăţesc în ţara noastră.

Pentru remediarea acestuĭ răŭ guvernul s-a îngrijit şi a înfiinţat şcoale comerciale. Absolvenţiĭ acestor şcoale parte sunt comercianţĭ, parte funcţionarĭ comercialĭ în diferite case comerciale, la Banca naţională şi la filialele eĭ din provincie, etc.

Pe zi ce merge *se înfiinţează o mulţime de instituţiunĭ economice romîneştĭ.* Direcţiunile acestor instituţiunĭ, negăsind de multe orĭ tinerĭ romînĭ, carĭ să aibă cunoştinţe de contabilitate cu părere de răŭ sunt siliţĭ a primi în birourile lor tinerĭ străinĭ, carĭ şi-aŭ făcut studiile în şcoalele noastre comerciale saŭ în străinătate.

Pentru a remedia acest răŭ vă rugăm a ne da patrioticul d-voastră concurs, *recomandînd elevilor romînĭ, carĭ aŭ terminat patru clase primare* (şi carĭ aŭ mijloace de întreţinere), *de a se înscrie la şcoala comercială de gradul I din Iaşĭ* (strada Baston). Cursurile acesteĭ şcoale durează 3 anĭ. In clasa II şi III sunt primiţĭ şi elevĭ, carĭ aŭ trecut cu succes *esamenul de clasa I saŭ de a II a vre-uneĭ şcolĭ secundare.* Aceştĭ elevĭ trebue să dea la intrare un esamen de diferenţă din contabilitate, aritmetica comercială şi limba germană. *Absolvenţiĭ şcoaleĭ de gradul I sunt primiţĭ împreună cu absolvenţiĭ celor patru clase inferioare de liceŭ saŭ de gimnasiĭ în şcoala comercială de gradul II,* a căreĭ cursurĭ durează tot 3 anĭ.

Absolvenţiĭ şcoaleĭ comerciale de gradul I pot intra în comerciŭ, la poştă şi telegraf, la şcoala de mişcare dependentă de direcţiunea căilor ferate, ca funcţionarĭ inferiorĭ în serviciul contabilităţiĭ la căile ferate, ca perceptorĭ, în funcţiunile inferioare ale casieriilor (administraţiilor financiare), *în funcţiunile inferioare ale vămilor, caselor de credit şi economiĭ, ale serviciuluĭ contabilităţiĭ de la diferite autorităţĭ comunale, judeţene şi de la deosebitele epitropiĭ.*

Absolvenţiĭ şcoaleĭ de gradul I sunt primiţĭ în şcoala de gradul II. *La şcoala de gradul II sunt 20 de burse.* Absolvenţiĭ acesteĭ şcoale beneficiează de dreptul de voluntariat de 6 luni saŭ de un an în armată.

Absolvenţiĭ şcoaleĭ comerciale de gradul II sunt primiţĭ la Banca naţională şi la sucursalele şi agenţiile sale din provincie, la Creditul rural, urban şi agricol, la Banca agricolă, la Casa de consemnaţiĭ, la casierie, la vamă, la serviciul comercial al căilor ferate, în serviciul contabilităţiĭ la diferite ministere, în serviciul contabilităţiĭ la diferite autorităţĭ comunale şi judeţene şi de ale statuluĭ şi de la deosebite epitropiĭ, ca contabilĭ, corespondenţĭ, comişĭ voiajorĭ, în casele de comerciŭ, ca contabilĭ la fabricĭ şi la diferite întreprinderĭ industriale, la societăţile de asigurare, la curtea de conturĭ, ca inspectorĭ financiarĭ, ca secretarĭ la camerile de comerciŭ şi la şcoalele comerciale, ba chiar ca profesorĭ pentru obiectele speciale la şcoalele de comerciŭ.

Avînd în vedere, că la toamnă nu vor fi primiţĭ în clasa I din licee saŭ gimnaziĭ maĭ mult de 50 de elevĭ şi că mulţĭ vor rămîne pe din afară, credem că ar fi foarte bine, dacă aţĭ atrage atenţia elevilor romînĭ asupra acesteĭ chestiunĭ, recomandîndu-le, ca să se înscrie în şcoala noastră. Conform ordinuluĭ d-luĭ ministru de agricultură, comerciŭ şi industrie, de la toamnă se vor primi în şcoalele comerciale numaĭ elevĭ romînĭ şi la cas, dacă vor fi locurĭ vacante, numaĭ atuncĭ se vor primi străinĭ.

Avînd în vedere, că după noua lege a instrucţiuneĭ publice, un elev trebue să înveţe 4 anĭ de liceŭ plus 4 saŭ 5 anĭ în o şcoală specială (şcoala de farmacie, şcoala de veterinărie, şcoala normală de învăţătorĭ, şcoala normală de institutorĭ, etc.) saŭ 8 anĭ de liceŭ plus 4 anĭ de universitate, şcoala comercială în comparaţie cu şcoalele amintite este de preferit, fiind că elevul îşĭ formează cariera în timp de 6, iar nu de 8, 9 saŭ 12 anĭ şi avînd tot aceiaşĭ leafă ca şi tinerii, carĭ aŭ terminat liceul şi universitatea saŭ alte şcoale speciale, ba de multe orĭ staŭ maĭ bine în privinţa financiară, avînd o leafă lunară pînă la 1000 leĭ.

După cum vedeţĭ tinerii, carĭ aŭ absolvit o şcoală comercială aŭ un teren de activitate destul de extins şi o posiţiune materială destul de bună.

Direcţiunea Şcoaleĭ comerciale de gradul I.

— —

Secţia a doua a curţeĭ noastre de apel a judecat ierĭ procesul dintre d-na Ana Luchy şi comercianta din hală Ghitla Spaier. Aceasta din urmă cumparase de la d-na Luchy o cantitate de vin, în schimbul căruia dedese o poliţă. La scadenţă, d-na Luchy constată că debitoarea înstrăinase marfa ca să nu'şĭ plătească datoria. Curtea înţelegînd înşălăciunea crîşmăreseĭ, a admis sechestrul făcut de creditoare pe vinul Ghitleĭ Şpaier trecut pe numele şi în pivniţa fiuluĭ săŭ şi a condamnat-o la plata cheltuelelor de proces.

— —

Direcţiunea Aziluluĭ Elena Doamna, secţiunea primară şi profesională, aduce la cunoştinţa părinţilor şi tutorilor cari au copile în acest institut că, afară de elevele promovate din clasa V primară, care trebue să fie la şcoală la 1 Septembrie pentru a fi presentate la concursul pentru şcoala Normală, toate celelalte copile nu vor fi primite în Asil, înainte de 14 Septembrie, localul fiind încă în reparaţie.

— —

D. Giers, consulul Rusieĭ la Iaşĭ, obţinînd de la guvernul imperial un congediu, afacerile consulatuluĭ vor fi girate în absenţa sa de d. Andreĭ Bobroff.

— —

Locuitorul Vasile a Marieĭ, lucrător la serviciul de curăţire al comuneĭ Iaşĭ, a comunicat secţieĭ a doua că, lucrînd la canalul din strada Cruceĭ, lîngă rampa linieĭ ferate Iaşĭ-Vasluiu, a găsit în malul canaluluĭ 16 pitacĭ de aramă, de diferite mărimĭ. Moneda e străină şi data nu-ĭ se cunoaşte bine.

— —

Erĭ s'a dat teza din limba romînă elevelor concurente pentru şcoala normală de institutoare şi Azilul Elena Doamna. Pentru şcoala normală s'a dat o compoziţie cu subiectul «Răsăritul soareluĭ»; iar pentru azil, o poezie în care elevele să observe regulele ortografice. Astă-zĭ la 8 dimineaţa, s'aŭ dat tezele de matematică. Tezele se vor trimite la minister, şi după corectarea lor, se va ţine concursul oral.

Sunt admise la concurs 91 de eleve pentru şcoala normală şi 51 pentru azil.

— —

Erĭ s'au prins şi arestat indiviziĭ Vasile Iordache şi Lipa Şimilovicĭ, complicĭ la furtul săvîrşit în Sculenĭ.

Acum se caută cu mare activitate evreul Iosef Leib, cel maĭ principal din autoriĭ furtuluĭ.

Acesta odată prins, se va pune mîna pe cheia afacereĭ.

— —

Ministerul instrucţiuneĭ publice a luat dispoziţiĭ să se imprime în broşurĭ regulele de observat în jocul *Oineĭ* şi broşurile să se respîndească pretutindenĭ în ţară.

Regulamentul acestuĭ joc a fost complect modificat de d. C. D. Gheorghiu, profesor la liceul real din Piatra-N. Modificările, aprobate de minister, constaŭ, între altele, în eliminarea cu desăvîrşire a planurilor de joc precum şi a propunerilor făcute în comisiune de către d. Negruţ.

— —

In şcoala de meserii a d-luĭ Caracaş au rămas locurĭ vacante din pricină că o bună parte din elevĭ au absolvit cursurile. Cu toate astea, pînă azĭ, nu se vede nicĭ o dispoziţie pentru admitere de nouĭ elevĭ.

Primăria, care subvenţionează această şcoală, are cuvîntul.

— —

Una la mînă.

D. Haret îşi calcă singur regulamentul pentru aplicarea legeĭ învăţămîntuluĭ secundar.

Regulamentul acesta prevede că nu se pot admite maĭ mult de 40 de elevĭ într'o clasă superioară şi de 50 într'una inferioară.

Restricţiunea era absurdă, şi ministrul instrucţiuneĭ, convins în fine de această absurditate, a trimis o circulară directorilor de şcoale secundare prin care-ĭ roagă să bine-voiască a nu-ĭ respecta regulamentul.

Fainĭ oamenĭ, colectiviştiĭ!

— —

Guvernul romîn a comandat în Italia treĭ Steamere pentru marina de rĕzboĭ, în valoare de două milioane şi jumătate.

— —

Din creditul de 10 milioane votat pentru reorganizarea marineĭ, d. general Berendeĭ a comandat zece torpiloare şi două monitoare pentru paza Dunăreĭ.

— —

Servitoriĭ de la sf. Spiridon să plîng că n'au primit lefurile pe treĭ lunĭ.

De alt-fel, epitropia nu plăteşte nicĭ alte datoriĭ...

— —

Asară, pe la oarele 7, s'a aprins şi a ars, în strada Păcurarĭ No. 120, o gaşcă de scîndurĭ, proprietatea luĭ Gustav Haberman, locuită de evreul seidecar Iancu Davidovicĭ. Focul a luat naştere în următoarele împrejurărĭ: seidacarul însărcinase pe un oare care Mihaĭ Florescu ca să scoată gunoiul din acea gaşcă. Mihaĭ Florescu după ce a scos douĭ sacĭ de gunoĭ, a plecat de acolo lăsînd în gaşcă un samovar în care era foc pus de soţia seidecaruluĭ. Gunoiul care maĭ remăsese a luat foc şi de la gunoiŭ s'a aprins Gaşca.

Mihaĭ Florescu şi Chiva Zante, o calfă a seidecaruluĭ, aŭ fost trimeşĭ la secţie pentru a da deslușirĭ.

Gaşca nu era asigurată.

— —

Femeea Maria Conachi, din strada Toma-Cozma, pe cînd trecea pe lîngă căruţa luĭ Constantin Totan, care era aproape de trotuar, calul de la căruţă a muşcat'o de piept făcîndu-ĭ două încolţiturĭ. Femeia, a fost trimesă spitaluluĭ Sf. Spiridon pentru a fi pansată.

PATERNITATE

NUVELĂ 15)

de

ADELE SCHREIBER

— —

. . . . . .

«Descrierea ce mi-o facĭ, domnul meŭ, pare a se potrivi la un băiet, care a fost scos din apă, astă-zĭ după amează, de sergentul No. 47; iera în apropierea poduluĭ S-ta Maria, şi copilul a fost readus la viaţă, în spitalul S-ta Maria; alte ştirĭ nu pot să vă daŭ încă; trebuie să se fi întîmplat un accident foarte întristător.»

Cum a scoborît Guido scările şi cum a ajuns în trăsură, nu pricepea iel singur—avea senzaţia nelămurită de a se fi prăbuşit pe scărĭ; dar o putere care nu putea să fie a luĭ îl atrăsese de acolo;—şi acuma se vedea în trăsură, în neputinţă de a-şĭ mişca corpul, dar în capul luĭ se frămîntaŭ gîndurile cu o repeziciune şi claritate neobicĭnuită.

«Un accident, zisese funcţionarul;—nu, iel ştia maĭ bine, nu iera un accident, iera o sinucidere!

O sinucidere a unuĭ copil!

Nu poate fi nimic maĭ trist şi maĭ nefiresc!

Şi totuşĭ; ultimul rod grozav al educaţiuneĭ moderne, al acesteĭ educaţiunĭ lipsite de înrîurire morală înobilitoare, cu idealurile ieĭ desnădăjduitoare, ale unor sisteme nervoase sdruncinate, degenerate moralicește ieste şi sinuciderea de copiĭ. Şi poate că toate aceste impresiĭ l'aŭ stăpînit pe Adolf în anul în care l'a neglijat.

Nu cetise iel, nu de mult, de cele două surioare carĭ de frica pedepseĭ de acasă aŭ căutat şi aflat moartea în valurĭ?

Incepu să ţipe.—Simţea în adevăr apă, apa rece, înghețată, auzea cum vîjîie, auzea voacea luĭ Adolf strigînd ajutor, vedea cum se acufundă capul blond al băietuluĭ tot maĭ adînc, maĭ adînc, maĭ adînc.

«Ajutaţi-l, ajutaţi-l! gemea iel,—răsunetul propriei sale vocĭ îl speriă!

Caiĭ din loc nu se mişcaŭ oare? sînt ceasurĭ întregĭ de cînd umblă—nu, ciasul îĭ arată că de abia sînt cîte-va minute.

Oh, vecĭnicia chinuluĭ!....

Privirea îĭ căzu asupra chipuluĭ seŭ, ce-l zări într'o oglingioară proastă fixată în înteriorul trăsureĭ. *(Va urma)*

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Institutele Unite

— IAŞI —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociaţiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituţiune de învăţămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, şi schimbînd de direcţiune, această şcoală e pusă pe piciorul şcoalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

De Vînzare

Partea d-luĭ Eugen Alcaz din Moşia **Văculeştĭ**, situată în judeţul Dorohoĭ, care se compune din 537 fălcĭ şi 950 stînjenĭ patraţĭ pămînt arabil, o cărciumă din jos de vie pe o întindere de 160 st. p. pădurĭ cu poenile şi locurile de arătură, în total 753 fălcĭ 2645 st. patraţĭ.

Această porţiune este divisată prin sentinţa Tribunaluluĭ Suciava No. 50 din 1896 şi executată pe faţa pămîntuluĭ.

Doritoriĭ se vor adresa d-luĭ Gh. I. Gheorghiu avocat din Roman str. Şte. fan cel Mare No. 90.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat assortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatării luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Brăila 26 August 1898.

Cereale vîndute 59460 hect,

Grîu maxim leĭ 10.40 magasie. Grîu minim leĭ 9.40 şlep. Porumb roş leĭ 7.75 şlep. Porumb maxim leĭ 6.45 şlep. Porumb minim leĭ 5.95 şlep. Orz maxim leĭ 6 şlep. Orz minim leĭ 4.50 şlep. Orzoica maxim % kgr. leĭ 11.25 vagon. Orzoica minim % kgr. leĭ 9.45 vagon. Secară maxim % kgr. leĭ 9.80. Secară minim % kgr. leĭ 9.50. Ovăz maxim leĭ 9.50. Ovăz minim leĭ 8 banĭ 65.

Cereale sosite pe apă 61400.

Reformele la Teatrul naţional

Odată cu venirea d-luĭ Grădişteanu la directoratul general al teatrelor noastre, pare că şi un vînt de reformă a început a sufla asupra acestor instituţiĭ. Ca orĭ care vînt însă, în goana sa, vîntul reformelor zmulge şi bun şi răŭ, duce, amestecă; ideile într'adevăr reformatoare şi împuse de nevoĭ, se perd în noianul fanfaronadelor şi vorbelor de clacă.

Aşa bună oară se zice că între alte măsurĭ, s'ar fi propus şi următoarele două: Conferinţĭ artistice şi Revistă artistică. Să le luăm pe aceste în parte şi să vedem căror nevoĭ conrespund ele, şi cari vor fi urmările înfiinţăreĭ lor.

Prin conferinţĭ artistice, propunătorii înţăleg următorul lucru: Spre a se pune un capăt neîncetatelor pretenţiunĭ, într'adevăr adese orĭ absurde, ale actorilor de a li se da cutare *mare rol*, de a li se permite cutare *mare creaţiune*, Comitetul teatral să aibă dreptul, ca într'o întrunire plenară a tuturor artiştilor; criticilor şi altor amatorĭ, să pue pe cel care cere interpretarea cutăruĭ rol, ca să ţie o conferinţă asupra caracteruluĭ, asupra moduluĭ cum a înţăles el şi cum crede că ar fi bine a se interpreta, nu numaĭ rolul ce-l cere, dar piesa întreagă.

Poate că judecînd cu indulgenţă ar fi o parte bună în această măsură. S'ar opri şuvoiul de proştĭ Hamleţĭ, proştĭ Othello, şi alte multe capo d'opere scoborîte la un nivel aşa de comun în teatrul nostru. S'ar înspăiminta de stăvilarul conferenţeĭ, aceĭ cari nepricepînd nimic din cele ce *criéază* pe scenă, pretind că aŭ studiat mult rolul cerut, pe cînd în realitate eĭ nu fac de cît o proastă copie după studiul îndelungat şi talentul cu care acelaş rol a fost redat de un artist de valoare. Dar partea aceasta bună a măsureĭ se perde cu totul în inconvenientele şi relele care o înconjoară. Oare cîţĭ artiştĭ nu sunt, nu numaĭ la noĭ ci şi pe aiurea, cari pe scenă sunt apreciaţĭ în deajuns, se impun chiar, şi cari n'ar fi în stare să ţie pretinsa conferinţă! De sigur că numărul lor e mare. Aş putea cita şi nume de artiştĭ cît şi de role, role în cari dacă nu sunt perfecţĭ sunt foarte bine, şi sunt sigur că dacă i-aĭ pune pe aceştia să ţie o conferinţă asupra acestor role, n'ar deschide nicĭ gura. Aceasta ar fi prima nedreptate consequentă uneĭ măsurĭ greşite. O alta ar fi următoarea: Se ştie că repertorul teatral clasic a fost comentat şi rescomentat. Sunt bibliotecĭ întregĭ relativ la teatrul luĭ Schakespeare, Molière, Dumas, etc. Un pretendent ambiţios la un rol din acest repertor, poate foarte bine să tragă chiulul Comitetuluĭ teatral cu conferinţă cu tot, poate foarte bine, neştiind nimic din piesa pe care vrea s'o joace, să ia un volum din comentarul eĭ, şi după cîte-va ore de citire, să uimească pe ceĭ cari-l vor asculta, prin o superbă conferinţă artistică asupra pieseĭ cerute.

Dar se poate întîmpla şi cazul contrar, să fi studiat şi citit într'adevăr, să ţină o conferinţă demnă de acest nume, să dovedească toată priceperea şi cunoştinţa pieseĭ ce şi-a ales-o, şi cu toate acestea în seara de spectacol să joace stupid. Cîte nu s'aŭ întîmplat de acestea. Dar cîte şi cîte nedreptăţĭ şi inconveniente cari ar face şi maĭ răŭ încă teatruluĭ, se ţin fatal de măsura aceasta.

Am zis că o a doua măsură reformatoare ar fi o revistă artistică, care să trateze exclusiv chestiunile privitoare la teatru, anunţul spectacolelor, ordinea lor, anunciurile Comitetuluĭ, dările de seamă de la spectacole, criticile teatrale, etc.

Revista aceasta să se adjudece prin licitaţie ţinută la Comitet saŭ la Direcţia generală, să fie susţinută din budgetul teatruluĭ. Cred că e de ajuns să spun atît pentru ca să se vadă ce rost va avea, în caz cînd reforma s'ar primi.

Ar fi pur şi simplu o revistă de reclamă a Comitetelor teatrale. Oare în care ţară criticile teatrale sincere şi adevărate se plătesc din bugetele teatrelor? Oare fi-va critică sinceră şi adevărată critica din Revista Artistică? Şi admiţînd că ar fi criticĭ sincerĭ ceĭ de la Revista Artistică, ar putea eĭ oare să scrie ce simt şi gîndesc de teatru şi de Comitet, cînd sunt plătiţĭ să facă tocmaĭ contrarul? Iată la ce se reduce şi această reformă.

Nu cu regulamentărĭ şi subvenţiĭ pentru criticĭ vom ajunge la nivelul artistic din occident.

Arta pentru ca să fie artă, trebue maĭ înainte de tóte să fie liberă, fără zgardă. Acorde comitetele teatrale subvenţiĭ, nu criticilor, nu conferenţiarilor, ci artiştilor de talent, pentru ca aceştia avîndu-şĭ existenţa asigurată, să se dedee cu trup şi suflet arteĭ dramatice, să poată eĭ pricepe cu convingere că talentul nu depinde de nimenĭ, nu cunoaşte nicĭ un stăpîn, nu i se poate pune nicĭ un frîŭ. Acorde-se burse pentru ca tineriĭ carĭ se disting să se poată duce acolo la soarele lumineĭ artistice, să se încălzească bine dînşiĭ şi apoĭ să vie să ne încălzească şi pe noĭ. E ştiut, din Academiile de Bele-Arte n'aŭ, eşit nicĭ odată Pictorĭ marĭ, din conservatoare artiştĭ marĭ, cu atît maĭ mult conferinţile şi revistele artistice, vor atrage poate oamenĭ culţĭ la teatru, ca actorĭ, dar cari vor fi proştĭ ca artiştĭ.

Gh.

Telegramele Străinătăţeĭ

Paris, 26 August.

Afacerea Dreyfus în consiliul de miniştri.

Consiliul de miniştri a discutat îndelung afacerea Dreyfus. Ziarele oficioase desmint svonurile persistente că ar fi neînţelegerĭ între miniştri.

Examinarea documentelor de către miniştriĭ de răsboiŭ şi justiţie trebue să dureze toată săptămina aceasta. Lunĭ, consiliul de miniştri se va întruni din noŭ. Atuncĭ se va da hotărîrea definitivă.

Preşedintele Faure şi familia sa aŭ plecat la Rambouillet.

S'a răspîndit ştirea că Zola s'ar fi întors la Paris şi s'ar afla prin împrejurimĭ.

Paris, 26 August.

Partizaniĭ luĭ Dreyfus anunţă că maiorul Esterhazy a dispărut de 2 zile din Paris.

Amanta luĭ, d-na Pays, întrebată în această privinţă, desminte svonul.

Două dueluri

Monniot, redactor la ziarul *Libre Parole*, a primit o scrisoare foarte violentă de la Trarieux.

Monniot atuncĭ a trimes martorĭ luĭ Trarieux.

***

Millevoye, în urma uneĭ polemicĭ cu privire la afacerea Dreyfus, a trimes martorĭ luĭ Mirbeaŭ.

Madrid, 26 August.

Preşedintele republiceĭ franceze, Felix Faure, a fost numit cavaler al ordinuluĭ spaniol «Lîna de aur» ca semn al deosebiteĭ amiciţiĭ a Spanieĭ.

Petersburg, 26 August.

Chestia Alsacieĭ-Lorena

Ziarul *Novosti* scrie că obiectul principal ce se va discuta la iminenta conferinţă pentru pace, va trebui să fie chestiunea privitoare la Alsacia-Lorena, pentru a căreĭ rezolvare a sosit deja vremea. Se va putea realiza neutralizarea acestor provinciĭ, în urma înalteĭ iniţiative a Ţaruluĭ.

Madrid, 26 August.

Din Camera spaniolă

In Camera deputaţilor, ministrul de rezbel a declarat că Spania nu renunţă încă la dreptul de suveranitate asupra insulelor Filipine şi că acolo va trebui să ţină trupe pentru apărarea insulelor.

Convenţie Anglo-germană

Colonia, 26 August

Gazeta din Colonia asigură despre existenţa unor negocierĭ între Germania şi Anglia în privinţa miculuĭ golf Delagoa. Gazeta e sigură că concesiunile Germanieĭ corespund celor ale Angliei, dar nu pot fi comunicate înainte de încheierea unuĭ tractat.

Cu toate acestea politica generală germană nu este întru nimic schimbată.

Petersburg, 26 August.

Vorbind despre noutatea fantastică a încheeriĭ unuĭ tractat ofensiv şi defensiv anglo-german, *Novosti* zice că acest fapt nu corespunde nicĭ înţelepteĭ politicĭ a marchisuluĭ de Salisbury, nicĭ primiriĭ favorabile pe care Anglia a făcut-o circulăreĭ conteluĭ Murawiew.

Ştirea privind încheierea unuĭ tractat anglo-german asupra chestiunilor din coloniĭ, poate fi primită fără grijă.

ULTIME INFORMAŢIŬ

Ministerul cultelor a trimis eparhiilor o circulară prin care le cere avizul asupra măsurilor de îmbunătăţire ce trebuiesc aduse cleruluĭ. Conformîndu-se acesteĭ circulărĭ, I. P. S. S. mitropolitul Moldoveĭ a convocat în Iaşĭ pe protoiereiĭ districtelor Dorohoiŭ, Botoşanĭ, Neamţ şi Suceava, carĭ împreună cu directorul mitropolieĭ să alcătuiască un proiect de îmbunătăţirĭ.

Comisiunea lucrează în localul consistoriuluĭ şi Duminecă, 30 August, îşĭ va depune raportul.

Falita din Călăraşĭ!

Epoca face următoarele nostime reflecţiĭ asupra cazuluĭ *femeeĭ misterioase:*

«Doamna misterioasă, care şi-a răpus viaţa zilele trecute, aruncîndu-se înaintea trenuluĭ, în staţia Buftea, tot doamna misterioasă va rămîne.

Bănuelile noastre asupra moduluĭ subit cu care d. subprefect de Znagov a stabilit identitatea sinuciseĭ din Buftea, aŭ fost întemeiate. Doamna misterioasă nu este Ana Falkenflik, după cum autorul acestor rîndurĭ nu este subprefect la Znagov. Este foarte adevărat că în oraşul Călăraşĭ există o doamnă Ana M. Falkenflik —dar există— comerciantă de profesiune şi acum căzută în faliment.

Sărmana femee n'a părăsit însă capitala Ialomiţeĭ şi acum şade liniştită, dacă liniştită poate fi, după un faliment, în oraşul unde şi-a făcut comerţul.

Intîmplarea a făcut ca prin noĭ înşine să controlăm ştirea dată de d. subprefect de Znagov, şi să ne convingem de patenta eĭ inexactitate. Azĭ dimineaţă am întîlnit în Capitală pe d. Moritz Falkenflik, soţul legitim al d-neĭ Ana M. Falkenflik, falita din Calaraşĭ, care citind ziarele era uimit de năzdrăvănia subprefectuluĭ de Znagov. Bietul om, plecat din Călăraşĭ de două zile, nu găsea cuvinte pentru a ne convinge maĭ bine, că plecînd de acasă, a lăsat acolo pe soţia sa, care de altminterĭ nu părăsise Călăraşiĭ, în timpul cînd «doamna misterioasă» rătăcea prin pădurea Buftea şi prin satul Dudeştĭ.

D. Moritz Falkenflik părea chiar foarte paraponisit, fiind că în ziarul *Universul* văzuse schiţa luată la Morgă de pe cadavrul expus acolo, al «doamneĭ misterioase», purtînd dedesubt: *Ana M. Falkenflik.*

Din misterioasă ce era, d. sub-prefect de Znagov a reuşit s'o facă nostimă această afacere. Falita din Călăraşĭ! De unde dracu i-o fi trăznit prin cap zapciuluĭ, că sinucisa de la Buftea, «doamna misterioasă», este falita din Călăraşĭ. Cine i-o fi spus? Ce investigaţiunĭ va fi făcut? Pusu-s'a el în raport cu poliţia din Călăraşĭ? Şeful poliţieĭ de acolo îĭ va fi comunicat dispariţia faliteĭ, odată cu semnalimentele eĭ?

Orĭ d. sub-prefect, cunoscînd pe Ana Falkenflik, a semuit-o cu doamna misterioasă, sinucisă la Buftea, şi fără nicĭ o ezitare, a comunicat ministruluĭ de interne că sinucisa este falita din Călăraşĭ?

Ciudat lucru. In orĭ-ce caz, ştirea dată de d. sub-prefect, avînd darul să linişteasca, pentru un moment, curiozităţile publiculuĭ asupra doamneĭ misterioase, a neliniştit pe bietul Moritz Falkenflik.

D-le sub-pretect, maĭ bine lăsaĭ pe sinucisă să treacă în somnul dreptţilor, învăluită în mantaua misteruluĭ în care a şi trăit atîtea lunĭ de zile în lipsa d-tale, fără să o poţĭ descoperi. Este maĭ bine şi maĭ folositor pentru d-ta.

Negocierile dualismuluĭ Austro-Ungar

Se vede că chestiunea pactuluĭ îĭ va face multă bătaie de cap luĭ Bánffy, nu numaĭ în Austria, ci chiar şi în dieta Ungarieĭ.

Opoziţia e hotărîtă la cea maĭ înfricoşată obstrucţie la casul cînd Bánffy s'ar abate de la încheierea pactuluĭ pe cale autonomă, cînd cu Austria nu s'ar putea încheia pe cale parlamentară.

Din prilejul deschidereĭ dieteĭ toate partidele din opoziţie aŭ ţinut întrunirĭ, şi resoluţiunile luate sunt foarte rĕsboinice.

Partidul apponyst şi kosuthiştiĭ s'aŭ rostit pentru obstrucţie. Partidul poporal nu a luat nicĭ o hotărîre pînă nu cunoaşte intenţiunile guvernuluĭ.

Această atitudine duşmănoasă a opoziţieĭ insuflă serioase îngrijirĭ luĭ Bánffy şi partiduluĭ guvernamental.

Prinţul Bulgarieĭ la Constanţa

Duminică seara la oarele 9, a sosit în portul Constanţa vaporul Bulgaria cu destinaţiunea de a aştepta în port pe A. S. Principele Ferdinand al Bulgarieĭ.

Pe la oarele 11 sara domnitorul bulgar a sosit într'adevĕr in civil, şi sub un strict incognito, însoţit de doĭ aghiotanţĭ.

In port a fost primit numaĭ de căpitanul portuluĭ care nicĭ el n'ar fi ştiut de sosirea Prinţuluĭ, dacă vaporul «Bulgaria» nu cerea loc în port.

Dar în port nu era loc şi atuncĭ a fost nevoit a legitima destinaţiunea sa spre a fi primit. Deplasîndu-se alte bastimente s'a rezervat Bulgarieĭ un loc.

***

Un incident neplăcut s'a întîmplat se vede, Prinţuluĭ în călătoria sa căcĭ Domnitorul a dat din Constanţa o telegramă d-luĭ Minciovicĭ, agent bulgar din Bucureştĭ, ca să se plângă guvernuluĭ romîn contra funcţionarilor căilor ferate din Bucureştĭ care i-a oprit cu forţa bagagiul în Bucureştĭ, de şi cuferele şi coletele purtaŭ insignele princiare.

Domnitorul a fost silit să plece la Varna fără bagaje.

*

Iată cum s'aŭ petrecut lucrurile.

Prinţul a sosit sub cel maĭ strict incognito, însoţit de doĭ aghiotanţĭ. Nicĭ persoană oficială romînă n'a întîmpinat pe prinţ la gara de Nord.

Cum se întorcea dintr'o lungă călătorie, avea cu el un mare număr de cufere şi colete, cu marca princiară pe ele.

*

La vederea numeroaselor cufere şi colete funcţionariĭ C. F. R. din gara de Nord, însărcinaţĭ cu descarcarea, căzură la bănuială.

Aghiotanţiĭ prinţuluĭ, văzînd că funcţionariĭ staŭ la îndoială, declarară că bagajele sînt ale prinţuluĭ Bulgarieĭ, care călătoreşte însă incognito.

Funcţionariĭ tot nu le venea a crede că prinţul Bulgarieĭ o să treacă prin gara de Nord, fără a fi întîmpinat şi salutat de vre-o persoană oficială romînă şi persistînd în bănuelile lor cum că se poate să fie la mijloc o mare contrabandă. secfestrară cuferele şi coletele pentru anchetare.

*

Trenul spre Constanţa fiind gata de plecare, aghiotanţiĭ prinţuluĭ nu maĭ putură să reclame şi, tot odată nu voiră să denunţe incognitul prinţuluĭ, pentru a evita prezentărĭ, aglomeraţie, scuze....

Din Constanţa însă se telegrafiă d-luĭ Minciovicĭ, agentul Bulgarieĭ în Capitală, care redigiă imediat o notă guvernuluĭ romîn.

In restimp şi funcţionariĭ gărĭĭ de Nord văzură că... aŭ greşit adresa şi, în loc de o mare recompensă pentru o teribilă contrabandă descoperită, s'ar mulţumi să scape fără alte urmărĭ de cât observaţiunĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin aspre!

Şcoala profesională de fete din ograda bisericeĭ Sf. Sava s'a mutat în strada Săulescu No. 8.

D. Palade, ministru al justiţieĭ, prepară o nouă serie de permutărĭ şi avansărĭ în magistratură pe ziua de 15 Septembrie.

Liceul noŭ de Domnişoare

DIN IAŞI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucţiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de şcoală profesională.
Curs de Conservator pentru piano şi pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August şi se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcţiuneĭ.

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

Moşia Ciocîrleştiĭ din judeţul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moşie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coşere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivneţe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, şură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu peşte, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moşia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iaşĭ.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iaşĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).

Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.

Plombează dinţĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarisişte dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.

Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

—IAŞI—

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesora compus din trecemaĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care ie alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeaţă şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şĭ plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

LICEUL CLASIC ŞI REAL

DE BAEŢĬ

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moşilor 162 —

BUCUREŞTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucţiunei Publice, ord. No, 38, 799. Aşezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice şi centrale ale oraşuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca şcoală model, şi este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părinţĭ doresc a le da o educaţie aleasă. Instrucţiunea va fi organisată după sistemul individual, direcţiunea şcoaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care şcolar în parte. Intreţinerea materială care cu drept cuvînt părinţiĭ ţin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor şcoaleĭ.

Şcoala posedă cursurĭ primare şi liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucţiuneĭ publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invĕţĕmîntuluĭ Privat şi certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul pesedă cursurĭ pentru preparaţiunea şcoalelor militare carĭ vor funcţiona tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru şcoala comercială în apropierea căreia se găseşte institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcţiunea nu va primi de cît 100 internĭ şi acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinţiĭ ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcţiunea.

Calea Moşilor, 162.

NOUL INSTITUT de BĂEŢI

Sub direcţiunea d-lor

I. CLINCIU şi G. POPA

Profesorĭ la Liceul „Lazăr"

Bucureşti, — Calea Plevneĭ No. 104

Cursurĭ primare şi liceale complecte.

Preparaţiunĭ pentru şcoala militară şi comercială. Autorizat a trece asemenea în institut şi a elibera certificate equivalente cu cele ale şcoalelor publice.

Situat în dosul grădineĭ Cişmegiŭ şi în apropierea liceuluĭ «Lazăr» şi «Sf. Sava» *şcoala în general şi sub toate punctele de vedere hygienice se află în cele maĭ bune condiţiunĭ. N'avem nimic de recomandat.*" Estras din raport. d-lor medicĭ inspectorĭ d-rĭ Mihael şi Drugescu. In privinţa instrucţiuneĭ şi educaţiuneĭ ce se dă în şcoala noastră cităm urmă. toarele din raportul comisiuneĭ, numite de Onor. Minister pentru examenul din Iunie: *Ţinem a arata, că şcoala ne-a făcuto foarte bună impresie atît prin soliditatea cunoştinţelor elevilor cît şi prin ordinea şi disciplina lor.*

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clasele primare.

Limba franceză şi germană sunt obligatoriĭ în timpul recreaţiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparaţiunile pentru corigenţĭ la 20 August.

Prospecte se trimit la cerere.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersuluĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia și Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucățĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *conținutului*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătățeĭ** învingorĭ ce concurența.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătățeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleștĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată țara Charles Schapier.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moșiĭ și pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimațiunĭ, expertize și orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copiĭ, de femeĭ și mamos.

Iașĭ. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum și Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

Ion Voișel
AVOCAT
Str. Sf. Theodor

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Doctorul V. I. Bejan

Consultațiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 96 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 29 AUGUST 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-c ăreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

2208/1899

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Guvernul şi legea instrucţieĭ

ALEGERILE VIITOARE

— —

In prima Duminică din luna Noembre, după lege, urmează să se facă alegerile generale pentru consiliile comunale din ţară.

In starea de lucrurĭ în care ne aflăm, aceste alegerĭ vor avea o deosebită însemnătate. Dacă la cîrma ţăreĭ s'ar afla un guvern convins de misiunea sa dificilă şi capabil de a conduce destinele ţăreĭ cu destoinicie, faţă cu nivelul la care a rĭdicat partidul conservator, în ceĭ şapte anĭ de guvernămînt, diferitele administraţiunĭ publice; dacă acest guvern ar reprezinta esenţa unuĭ partid politic bine organizat şi conscient de nevoile reale ale statuluĭ după organizaţia sa actuală şi faţă cu rolul ce e chemat a juca în concertul statelor de sine stătătoare, negreşit că alegerile comunale viitoare n'ar putea avea pentru cetăţenĭ altă importanţă de cît aceea de a se preocupa de numele persoanelor aparţinînd partiduluĭ de la guvern, in mîinele cărora să încredinţeze banul public, avînd maĭ multă încredere în priceperea şi activitatea lor. Căcĭ, nu toate persoanele ce alcătuesc un partid posed însuşirĭ proprii a fi bunĭ gospodarĭ şi pricepuţĭ administratorĭ aĭ nevoilor publice.

Şi această preocupare ar fi cu atît maĭ mult justificată, acum cînd în fracţiunea de la putere, abstracţie făcînd de pacatele eĭ, cel maĭ curios fenomen se produce de treĭ anĭ de zile, sub ochiĭ tuturor şi cu uimirea celor maĭ bine credincioşĭ guvernamentalĭ.

Căcĭ e un fenomen şi încă curios faptul că ceĭ cîţĭ-va oamenĭ maĭ valoroşĭ carĭ aŭ maĭ rămas în această grupare, staŭ la o parte, cu totul inactivĭ, lăsînd toată acţiunea şi conducerea trebilor publice pe mînĭ impure, creerĭ atrofiaţĭ şi răĭ administratorĭ.

In ast-fel de împrejurărĭ, zicem, alegerile de la Noembre acest an aŭ deosebita lor însemnătate. Acum nu e vorba a te preocupa de alcătuirea uneĭ liste de pură gospodărie, e vorba a te pronunţa asupra uneĭ sisteme, căcĭ modul de a făptui, al însăşĭ guvernuluĭ chemat a conduce destinele ţăreĭ, e din cale afară îngrijitor şi nu trebue dat unuĭ ast-fel de guvern, puncte, carĭ să-ĭ dea speranţe că are aprobarea ţăreĭ prin rezultatele ce vor da colegiile electorale comunale întrunite în Noembre viitor.

De mult încă şi pentru motive destul de bine concretisate în trecut, alegătoriĭ Romînĭ aŭ fost acuzaţĭ de apaticĭ, nepăsătorĭ, lipsiţĭ de o sănătoasă şcoală politică, fără energie şi incapabilĭ a rezista înrîurireĭ administrative şi maĭ presus de toate, alegătoriĭ Romînĭ aŭ fost acuzaţĭ ca fiind lipsiţĭ chiar de cele maĭ elementare cunoştinţĭ ale drepturilor şi datoriilor cetăţeneştĭ.

Nu vom tăgădui, aŭ fost vremurĭ cînd aceste calificative eraŭ pînă la oare-care punct justificate. Nu alegătorul, însă, era vinovatul. Acuzatoriĭ chiar eraŭ în multe cazurĭ vinovaţĭ. Astă-zĭ, însă, lucrurile aŭ suferit o îmbucurătoare schimbare; colegiile electorale actuale nu aŭ nimic de comun şi de asemănat cu colegiile din trecut.

Şi tocmaĭ acest fapt al emancipăreĭ alegătoruluĭ de orĭ ce înrîurire, fie ea chiar administrativă, ne face să credem în însemnătatea viitoarelor alegerĭ comunale, pentru că alegătoriĭ nu vor uita de semnificarea politică a votuluĭ dat de eĭ, în afară de gospodăria comunală.

In împrejurările în care ne aflăm, faţă cu greşelele neertate comise de un guvern, reprezentant al uneĭ fracţiunĭ dintr'un partid ce a perdut deja prestigiul de care trebue să se bucure un partid pentru a putea constituţionalicește deţinea puterea, nu e ertat alegătoruluĭ să lase a trece cea întaĭ ocaziune pentru a-şĭ manifesta voinţa sa, avertizînd pe aceĭ ce de mult încă ar fi trebuit să se retragă de bună voie, că n'aŭ ce maĭ căuta acolo unde se află şi unde prin amăgirea speranţelor ţăreĭ aŭ ajuns în 1895.

Maturitatea politică la care aŭ ajuns alegătoriĭ Romînĭ în anul 1898, ne daŭ toate motivele a crede că alegerile viitoare nu numaĭ că trebue să aibă, dar că chiar vor avea însemnătatea lor.

Nu e ertat nimăruĭ să creadă că în această ţară orĭ-ce sentiment de adevăr, dreptate, cinste politică şi de interes pentru existenţa şi progresul statuluĭ, s'aŭ stins cu desăvîrşire din spiritul alegătorilor. Greşelele comise de guvern sunt prea marĭ pentru a putea trece ne observate. Iar lăcomia partizanilor luĭ de îmbogăţire ca şi nepriceperea şi nedestoinicia luĭ sunt prea bătătoare la ochĭ ca să maĭ poată fi tolerate de alegătorĭ, chiar dacă cele maĭ marĭ presiunĭ s'ar exercita asupra lor.

Cu atît maĭ răŭ pentru guvernul care a perdut pînă şi simţul demnităţeĭ şi care aşteaptă să fie alungat de la locul ce ocupă.

Alegătoriĭ, însă, sunt datorĭ să-şĭ manifeste cu energie voinţa lor şi nu ne îndoim că aşa vor face în alegerile din Noembre acest an.

Noĭ aşteptăm cu toată încrederea rezultatul lor. **Z.**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Struggle for life. De dimineaţă, aproape din zorĭ, s'a gătit ca într'o zi de duminică, şi-a pus rochia nouă, s'a pieptănat cu grijă, şi-a rînduit toate cu cochetărie şi, maĭ palidă încă decît de obiceiŭ, a simţit o neînţeleasă frică de sine însăşĭ în momentul cînd se văzu în oglindă:

— Dacă nu vor găsi-o sănătoasă?...

Reflecţia îĭ încremeni în gînd şi nu îndrăzni să o repete.

Ci porni, voioasă şi uşoară—trestie legănată de vîntul dimineţeĭ de vară—către marea clădire unde se adunaŭ fetele toate, pentru „revizuire medicală" în ajunul concursuluĭ de institutoare.

Nu o însoţia nimenĭ; se luă după norod şi urcă scările cu o îngrozitoare emoţiune. O speria mărimea sălilor, o speria mulţimea „concurentelor" pentru atît de puţine locurĭ.

Fură chemate rînd pe rînd şi-ĭ veni rîndul şi eĭ.

De ce o stăpînĭ atît de mare teamă cînd doctora, atît de blîndă şi prietenoasă totuşĭ, îĭ ceru să se deschee, să se arăte?... Simţia că dezastrul o ameninţă; înţelegea că speranţa se irosia... De ce să se arăte? La ce folos să-şĭ desprindă rochia încheiată cu atîta îngrijire, potrivită cu atîta inocentă prefecătorie ca să mascheze slăbiciunea unuĭ corp bicisnic?...

Tuşi puţin; tuşi apoĭ maĭ mult... Era jena, era îndoiala... Dar doctora se aplecase pe pieptul eĭ; îşĭ lipise de aproape urechea de pielea eĭ anemică; apoĭ dete din cap — cu tristeţe, îĭ puse întrebărĭ, — de ce-o întrebă atît de mult: despre părinţĭ, despre fraţĭ, despre surorĭ, despre boală?... Pe nicĭ una din fete n'o ţinuse de vorbă atît de mult... Celelalte venise cu părinţĭ, cu rude... Poate de-aceea.

Fu „respinsă." Pe petiţiunea eĭ se notă scurt; „debilitate extremă."

Nu o însoţia nimenĭ; se încheià tremurînd şi ieşi pe uşa cea mare care căzu cu greutate pe urma eĭ. Sala cea mare gemea de lume; sute de privirĭ eraŭ aţintite asupra eĭ. Văzu lămurit că pe feţele „candidatelor" se zugrăvise bucuria de a fi scăpat de o „candidată".

Şi singură coborî scările, străbătu curtea, luă drumul spre casă—ameţită de necaz.

Nimenĭ n'a putut-o face să 'nţeleagă de ce a fost respinsă; şi ce-ĭ pasă comisiunii de debilitatea extremă—cînd nu-ĭ pasă nimenĭ de nevoia eĭ...

EXTERNE

Bismarck n'a scris memoriĭ

Toată lumea politică e interesată a şti ce e cu faimoasele memoriĭ ale luĭ Bismarck, despre care se vorbeşte cu atît maĭ mult cu cît nu se ştie ce anume se cuprinde în ele.

Iată însă o părere maĭ interesantă de cît toate a unuĭ fost amic al cancelaruluĭ: că memoriile luĭ Bismarck n'ar fi existînd de loc.

„Prinţul de Bismarck a jucat ca nimenĭ altul în veacul nostru, un rol imens în evenimentele istorice însămnate dar descrierea lor nu intra de loc în feliul luĭ de a fi. El găsea în numeroasele ovaţiunĭ ce-i se făceaŭ răsplata cuvenită faptelor săvîrşite de el—şi mulţămirea conştiinţeĭ o consideră suficientă. Iĭ se părea că şĭ-a asigurat atît de mult gloria istorică, încît nu credea trebuincios a „întări" saŭ „îndrepta" prin scris. E adevărat că se servea mult de presă dar pentru a-şĭ impune ideile saŭ măsurile ce socotea maĭ bune în potriva altora. Dar era prea mult om de acţiune şi om al zileĭ ca să se poată ocupa cu scrierea de memoriĭ. Asta nu va să zică doară că Bismarck n'a lăsat nimic scris. Eŭ însu-mĭ am văzut pe la 1890 o sumă de manuscrise pe biuroul cancelaruluĭ unde se trădă începutul vre-uneĭ marĭ lucrărĭ. Imĭ aduc aminte că textul era împărţit în paragrafe şi scris pe hîrtiĭ oficiale. Dar ce anume cuprindeaŭ hîrtiile nu poĭ spune; ele nu sămănaŭ, în tot cazul, cu o operă destinată comerţuluĭ de librărie, ci maĭ mult pentru un cerc restrîns de oamenĭ politicĭ din rîndul moştenitorilor credinţelor sale politice. Era prea patriot şi ţinea prea mult la existenţa Germanieĭ aşa cum o înălţase el, ca să nu-şĭ îndeplinească datoria de conştiinţă lăsînd altora instrucţiunile uneĭ atît de vaste experienţe. Asprimea cu care judeca uneorĭ în cercurĭ intime pe cîte un om politic al Germanieĭ, Bismarck n'ar fi lăsat să se trădeze în public. Şi nimic din ce ar putea pătă mărirea Imperiuluĭ luĭ Wilhelm I nu va transpira din moştenirea luĭ Bismarck.

Dacă relaţiile între actualul împărat —încheie amicul fostuluĭ cancelar—şi urmaşiĭ Prinţuluĭ de Bismarck vor fi aceleaşĭ, astă încă nu se poate prezice. Aşteptăm urmarea evenimentelor fără a crede, ca alţiĭ, că se va realiza curînd formarea unuĭ minister german sub preşedinţia unuia din fiiĭ mareluĭ cancelar.»

ACTUALITATI

Intăiul atac

Literatura războiuluĭ spano-american s'a îmbogăţit zilele acestea cu un noŭ document, povestirea unuĭ simplu soldat american despre prima bătălie pe uscat ce avu loc între Spanioliĭ şi Americanĭ, la Quesina. Eraŭ 1000 soldaţĭ aĭ republiceĭ contra 4000 soldaţĭ regalĭ, dacă cifrele sunt exacte.

Emoţiunile unor atarĭ momente trebuie să fie în adevăr îngrozitoare şi absolut fără seamăn în viaţa omuluĭ.

«Nicĭ-odată — scrie soldatul Lavey în Chronicle—nu maĭ fusesem într'o asemenea situaţie: să văd vecinĭ căzînd în jurul meŭ, uniĭ morţĭ, alţiĭ în agonie, s'aud strigăte de oamenĭ răniţĭ ridicîndu-se maĭ presus de zgomotul bătălieĭ, ca gemetele uneĭ imense vijelĭĭ.»

«Pana mea nu poate zugrăvi impresia ce am avut în momentul cînd auziŭ pe bravul meŭ căpitan comandînd: «Incărcaţĭ!... Foc!...» Şi nimenĭ pe pămînt, afară de aceĭ carĭ aŭ fost în războiŭ nu-şĭ poate înfăţişà ce însămnează o asemenea comandă pentru omul chemat să înfrunte întăiul atac. Orĭ cît ar fi de brav, faţa luĭ devine palidă, mînile-ĭ tremură de emoţie şi spaimă."

Soldatul descrie amănuntele drumuluĭ, greutăţile marĭ, suferinţele nenumărate pînă la Santiago. Pe cînd oştirea se odihnea de drum, la treĭ oare în zorĭ, goarna sună „sculerea". Soldaţiĭ pornesc pe o vreme obscură şi tristă, în mijlocul băltoagelor şi prăpăstiilor, cînd, de-o dată, se dadu comanda: Incărcaţĭ!...»

Spanioliĭ fusese zăriţĭ din depărtare... Mă uitaiŭ în jurul meŭ. Vroiam să văd figura unuĭ om tocmaĭ în momentul începereĭ uneĭ lupte; şi afirm că nouă din zece figurĭ păliră grozav. Fie-ce clipă se părea un an. Odată armele încărcate, înaintarăm cu toţiĭ. Soarele ardea cumplit acum. Dar nimic nu întrerupea tăcerea înfiorătoare.» După cîte-va minute lupta începu şi soldatul descrie în plastice amănunte peripeţiile bătălieĭ, vitejia soldaţilor, devotamentul comandanţilor în mijlocul uneĭ ploĭ de gloanţe.

Nu mult după aceasta se auzi porunca: «aduceţĭ un doctor, un doctor de grabă..» Am înţeles că începuse căderile de răniţĭ. Era locotenentul Byram care căzuse, cu ochiĭ scînteietorĭ, apăsîndu-şĭ mîna pe armă; era rece ca un *castravete...»*

Această din urmă comparaţie arată că e un simplu soldat care povesteşte fără marĭ sforţărĭ de stil fapte la care a asistat. Simplicitatea povestiriĭ adaoge încă maĭ mult la seriozitatea lor adevărată şi eloquentă.

TRUC ELECTORAL

— —

Din sorginte oficială aflăm că toate încercările de studiŭ, ce se fac la *Huşĭ* pentru transformarea linieĭ înguste în linie largă, sunt simple trucurĭ electorale. Prefectul Munteanu a stăruit în adins la Bucureştĭ ca să facă ceva pentru a înşela pe ceĭ naivĭ. Crede doctorul că ast-fel va întîrzia furtuna ce-l aşteaptă la toamnă.

Huşeniĭ să nu se înşele. Studiile ce se fac de inginerul Brăescu sunt simple trucurĭ electorale.

Ştirĭ şi Svonurĭ

— —

Am relatat erĭ svonurile carĭ circulă relativ la surpriza ce 'ĭ se pregăteşte d-luĭ N. Gane, tocmaĭ aproape de *dică*. Se pare, însă, că actualul primar va avea şi tovarăş de *remînere pe delăturĭ*. Se zice că d-luĭ Tacu 'ĭ s'ar fi dat de pe acum a înţălege că trebue să se mulţumească cu moşia de la sf. Spiridon, care i s'a pus la dispoziţie şi să cedeze locul de prim ajutor uneĭ alte persoane maĭ tînără, maĭ aptă şi maĭ nouă. De altmintrelea, d. Tacu promisese de mult să se retragă spre a deschide un loc pentru vre-un patriot maĭ nerăbdător, dar cum e cam slab de memorie, uitase promisiunea; acum, însă, 'ĭ s'a adus aminte de ea.

Acea persoană maĭ tînără, maĭ aptă şi maĭ nerăbdătoare ar fi, se zice, d. avocat Săndulescu, omul care face la club ploaia şi vremea bună, Saturnul care duce 'n spinare partidul, factotumul, în fine, al crîmpeiuluĭ de colectivitate locală.

E, he! Odată d. Săndulescu în caşcavalul din primărie, o să vedeţĭ cum o să meargă trebile comuneĭ! Strună, nu alt-ceva,

Căcĭ d. Săndulescu e un barbat energic şi maĭ activ de cum îl arată chipul.

D-sa e un fel de locotenent general al partiduluĭ. *Ţine* locul de profesor la universitate,—cu remuneraţie, bine înţăles; a *ţinut* locul epitropieĭ sf. Spiridon, cu 1500 leĭ diurnă pe timp de două lunĭ, cît epitropiĭ eraŭ ocupaţĭ cu vilegiatura. *Ţine* de aseminea locul de director politic al gazeteĭ guvernamentale, dovadă latineasca cotidiană din gazetă; e advocat la epitropie, unde primeşte un salar normal, şi acum e solicitat să bine vroiască a primi şi beleaua, cu 650 leĭ leafă pe lună, de prim ajutor.

Aşa patriot desinteresat maĭ rar!...

De alt-fel, e băiat bun, jovial şi deştept, dovadă că a înţăles maĭ curînd de cît orĭ care altul din partid practica teoriilor liberale. E în fine un personaj foarte acomodant!

Precît, însă, d-sa vede cu ochĭ bunĭ pe toţĭ din partid, pe atît mulţĭ partizanĭ îl privesc, din invidie, cu ochĭ răĭ, şi deja îĭ fac o opoziţie surdă în ce priveşte afacerea ajutorieĭ de primar.

Conu Costake, maĭ cu samă, a şi sezisat deja partidul cu o scrisoare, că d-sa ar fi avînd dreptul, şi la *vechime* şi la *alegere!*

A. HIRIAKOW

Prinţul Ivan

Memorieĭ luĭ I. S. Turgheniev.

E noapte! O linişte mormîntală domneşte în singurătatea bogateĭ case boereştĭ. Ca morţĭ dorm numeroşiĭ curtenĭ. Dorm parasiţiĭ. Dorm musafiriĭ. Dorm stăpînii. Doarme livada întunecată, aruncînd la pămînt galbenele sale foĭ şi încetişor plînge peste ele cerul de toamnă şi cu ploaie măruntă udă copacii eĭ goĭ.

Abia a adormit omul cel nou—un mic copilaş. El doarme pacinic, legănîndu-se în leagănul său adormit de un uşor cîntec de alintare. Flacăra tremurătoare a candileĭ luminează ramele aurite a icoanelor, poala de muselină a leagănuluĭ şi o mică figură femeească. Dulce, abia auzit sună un glas femeesc şi foarte puţin băga în samă îngrijitoarea dădacă uşoara respirare a copiluluĭ. Credincioasa roabă nu doarme: a trezit-o plînsul şi acum nu se maĭ apropie somnul de ea, măcar că copilul s'a liniştit. A reuşit ea să îndrăgească deja micul eĭ stăpîn şi gîndurile eĭ tot maĭ des şi maĭ des să îndreaptă către această fiinţă lipsită de ajutor, încredinţată îngrijireĭ eĭ. Ce-aşteaptă pe copilaş în vieaţa? Undeşĭ găseşte el fericirea sa?..

Şi plutesc purtîndu-se gîndurile, iar în ele să împleteşte cu figurĭ fantastice posibila viaţă reală cu poetica fantazie a poveştilor spuse ceva maĭ 'nainte deasupra leagănuluĭ. Visează ea, că micuţul copil se preface într'un viteaz făt frumos şi călătoreşte peste ţărĭ şi 'mpărăţiĭ, căutînd Paserea de foc spre a căpăta apă vie. Se împleteşte în aceasta viaţa reală şi sărmaneĭ roabe i se arată că hrănitul de ea fiind crescut mare îĭ stă în faţă şi frumos străluceşte pe el tunica-ĭ cusută cu aur. Sleit tată-său Prinţul Ivan al meu: şi statura aceeaşĭ şi privirile şi pept de bărbat... voinic!

Plînse copilul în somn. Se trezi credincioasa roabă şi din nou începu legănarea şi măsurata cîntare să vărsa în tainicul semi-întuneric al odăeĭ copiilor.

Din nou plutesc, se poartă gîndurile şi credincioasa roabă visează, că s'a întors Prinţul Ivan al eĭ la împăratul „părinte, că el a adus împărăteseĭ mame şi Paserea de foc şi apa vie. Şi-l întîmpină tot poporul cu prea mare bucurie şi se apropie de el toţĭ ceĭ marĭ cu respect, vorbesc cu mare politeţă, şi el, şoimuleţul, priveşte la toţĭ numaĭ de sus. Musafiriĭ între dînşiĭ şoptesc, povestesc unul altuia, că pe toţĭ duşmaniĭ i-a bătut, toate împărăţiile străine le-a supus şi şi-a căpătat sie-şĭ mare renume, iar părinteluĭ împărat mare mîngiere.

Dar trece Prinţul Ivan şi pe lîngă credincioasa sa roabă şi nicĭ priveşte la ea şi nicĭ n'o vede. Şi se uită credincioasa roabă, n'ar privi oare la ea şi şopteşte încetişor: ce ţi-s eu, vioiul meu şoimuleţ, Prinţule Ivane? ce ţi-s eu, nevrednica roabă; fapta ta e de samă, fapta ta—victoriĭ militare şi ospeţe vesele. Eŭ te-am hrănit, am adăpat vioiul şoim, maĭ mult nu-ţĭ maĭ trebue bătrîna. Dar mă veĭ vedea, te veĭ întoarce şi veĭ trece pe alăturĭ, pentru ca să nu zică oameniĭ în rîs: «viteazul nostru face vorbă cu o babă, cu o săteancă».

Şi trece Prinţul Ivan pe lîngă credincioasa sa roabă şi nu o vede; el vorbeşte vesel cu principiĭ, cu boeriĭ, cu politicoşiĭ domnĭ, şi toţĭ împrejurul luĭ să înviosăză. Iar bătrîna credincioasă roabă de departe priveşte la hrănitul de ea şi lacrimile eĭ de bucurie curg pe sbîrciţiĭ eĭ obrajĭ galbenĭ...

Dormitează liniştit micuţul copil, dădaca luĭ se cocoleşte împrejurul luĭ pe o ladă, dorm asprii stăpînĭ, dorm ostenitele slugĭ, doarme şi casa şi grădina şi plînge numaĭ, plînge cerul de toamnă în liniştea nopţeĭ vărsînd pe căzătoarele frunze nenumăratele sale lacrimĭ recĭ...

Trecură mulţĭ, mulţĭ anĭ. Micuţul copil, care dormea în leagănul său, de mult s'a făcut mare, s'a făcut om mare. El a călătorit mult, a văzut multe, a citit multe şi încă şi maĭ multe a cugetat. Cu toată statura şi puterea sa de voinic, el nu s'a făcut nicĭ erou, nicĭ conducător de armate şi nicĭ n'a ucis pe nimenĭ. Cugetările sale şi le-a scris pe hîrtie şi le-a dat spre cetire altor oamenĭ. Şi cînd oameniĭ citeau, începeau eĭ să gîndească la fel cu el, se supuneau luĭ şi cu cît maĭ mult citeau eĭ, cu atît maĭ puternică s'a făcut stăpînirea luĭ asupra lor. El a învins pe oamenĭ, le-a

predominat inimile și i-a tras după sine.

Din întîmplare s'a aprins în inima luĭ curată iubirea sinceră și a ars flacăra strălucitoare, iar această flacără nu s'a stîns din inima luĭ toată viața și a luminat tot, de ce se apropia el și totul se încălzia. El a văzut răul care stăpînește pe oamenĭ și nu s'a temut să intre în luptă cu el. Cu puterea cuvîntuluĭ săŭ el a silit pe oamenĭ să iubească binele. N'a fost dînsul resboitorul, care vorbesce: tu eștĭ dator și pentru aceia fă așa. Nu! El a arătat simplu în departare la minunatul chip a eternuluĭ *Adevăr* și a zis: «privițĭ câtu-ĭ el de frumos! Și-a adăogat: dacă e frumos, haidem la el. Și oamenii aŭ vĕzut adevărul, s'aŭ entusiasmat și aŭ plecat. Și dacă a văzut el cum oamenii s'aŭ plecat viețiuluĭ primindu-l drept D-zeŭ, a rupt din rădăcină, a înăduşit frumoasa minciună și a înfățoșat înaintea uĭmiților ochĭ omenești idolul fără chip.

Aŭ trecut anĭ. Limpede a ars flacăra iubireĭ în inima mareluĭ om, iar dușmanii în zadar aŭ stăruit să stîngă această flacără. Ea s'a mărit din ce în ce maĭ mult și marele om a continuat să arăte omenireĭ drumul către eternul adevăr și li-a vorbit despre iubire, despre libertate, despre frumuseță. Ca Prințul Ivan din poveștĭ, el găsi rara pasere de foc Dar căutînd-o n'a făcut din ea un animal împăiat nicĭ n'a atîrnat-o în palatul părintesc, ca pe o jucărie. Nu, frumuseța și adevărul—această pasere de foc plină de un sînge viu și ferbinte o dărui întregului popor. El găsi și apă vie și această apă vie fu iubirea, nesecata iubire, care a vindecat rane omenești și a chemat la o viață nouă.

Trecură anĭ. Capul înțeleptuluĭ om înălbi, timpul și boalele încovoiară puternica talie, puterile se schimbară. Moartea se apropie și puternicul luptător, viteazul, căruia se supuse toate popoarele, cu bărbăție aștepta această întîmpinare. El se stîngea și înaintea luĭ i se înfățoșa toată viața trăită și el privea la ea ca cu ochiĭ unuĭ om strein. El singur se chema la judecată și singur voia să'și pronunțe nepărtinitoarea hotărîre. In sufletul luĭ tremura și așteptata hotărîrea conștiinței sale. El știa că aceĭ idolĭ, împrotiva cărora s'a luptat în tinerețe, de mult îs zdrobițĭ și uitațĭ; aceasta însamnă că va fi uĭtat și acest luptător, care s'a răsboit contra lor. El a văzut, că frumuseța și adevărul, carĭ eraŭ cîștigate de el cu prețul sîngeluĭ săŭ, aŭ provocat certe între oamenĭ și că oamenii voesc a sfîșia în bucățĭ paserea de foc și unii îșĭ iaŭ adevărul, iar alții frumuseța și nu va exista nicĭ adevăr, nicĭ frumuseță. Și i s-a arătat luĭ, că vin alțĭ oamenĭ, și aduc cu sine și adevăr noŭ și frumuseță nouă dar pe el singur îl uĭtă deja omenirea și se uĭtă toate victoriile luĭ, toate suferințele luĭ. Pentru ce a trăit el? Pentru cine a suferit și s-a luptat el?...

Și aude muribundul viteaz lîngă însușĭ urechile sale o dulce voce cunoscută: «te-am hrănit eŭ, am adăpat vioiul șoĭm, maĭ mult nu-ți trebue ție bătrîna. Dar mă veĭ vedea, te veĭ întoarce și veĭ trece pe-alăturĭ, pentru ca să nu zică oameniĭ în rîs: viteazul nostru face vorbă cu o bătrînă, cu o săteancă.»

Pe fața muribunduluĭ alunecă și se revarsă ultimul surîs. Nu, el n'a fost fiŭ nerecunoscător, el n'a uĭtat poporul, care l'a hrănit, nu s'a întors de către el și nu l-a vîndut la ospețe și veselie. Pentru dînsul a adus el apa vie, iubirea sa de viață și a aprins flacăra iubireĭ în inimile oamenilor supușĭ luĭ. Venind la poporul care l'a hrănit ĭ-a ridicat și sfărmat lanțurile luĭ de secole, făcînd ca întîia oară să respire libertate peptul somnoroaseĭ împărățiĭ. Aceasta însamnă că nu în zadar a trăit, a suferit și s'a luptat muribundul luptător. Insamnă că nicĭ pe el nu-l vor uĭta oameniĭ eliberațĭ și se va duce după el generație cu generație și vor păstra flacăra iubireĭ aprinsă de el și prin luminarea luĭ vor aspira către eternul ideal al adevăruluĭ frumusețeĭ și al libertățeĭ.

Liniște. Moartea s'a apropiat. Expiră suflarea, se apropie omenirea către ultima suflare a mareluĭ săŭ fiŭ,...

Tradus de Slioze.

FATALITATE

Fatalitate, cum îți rîzĭ de mine!
Cît mă uimeștĭ cînd vreaŭ a te 'nțelege!
Cum de exiștĭ, predomnitoare lege,
Făr' de 'nceput și veșnică prin tine!

Fatal e dar procesul vieți 'ntrege.
Ca totu 'n tot fatal e omu 'n sine.
Tot una e de face răŭ saŭ bine
Cînd, îndemnat de soartă, el n'alege.

Spre ce liman conducĭ tu barca 'mĭ oare?..
Cad pleoapele 'mĭ pe ochĭ, de plîns udate,
De cugetărĭ, trist, sufletul meŭ moare.

Un vis al morțeĭ eștĭ, realitate?..
Durerea mea grozavă-o-aiurare?...—
Și nu 'mĭ rĕspunzĭ nimic, fatalitate!

Al Leaneĭ, N. V.

Andrée la eschimoșĭ

Se telegrafiază ziaruluĭ «Times» din Ottava (Canada) că indieniĭ sosițĭ acolo pe vaporul «Dauphin», din extremul nord, spun că s'aŭ întîlnit cu maĭ mulțĭ eschimoșĭ carĭ i-aŭ anunțat că aŭ apărut între dînșiĭ niște oamenĭ ciudațĭ coborițĭ din norĭ pe coastele băieĭ de Hudson.

Se speră că aceste știrĭ se rapoartă la expediționea luĭ Andrée.

„Opinia" la Hușĭ

(Corespondență particulară a „Opinieĭ").

Izolat cum e Hușul, faptele se petrec pe înăduşite; de aceia cînd vine ocazia izvorul informațiunilor e nesfîrșit, căcĭ Hușiĭ sunt un stup de fapte, maĭ ales de cînd *matca* stupuluĭ e doctorul Munteanu.

Prefectul nostru n'are prietenĭ pe nicĭ un reprezentant al județuluĭ, afară de generalul Catargi și *fratele* seu natural Gogu Cantacuzino.

Ca mînă dreaptă în administrație și-a ales pe gentilul polițaiu căp. Andreĭ, cu care și-au împărțit rolurile Aneĭ și Caefeĭ. Cînd cine-va să jălueşte prefectuluĭ dînsul dă vina pe polițaiŭ; cînd se duce la Polițaiu, el se mîntue că așa i-a ordonat prefectul. Ceĭ blajinĭ ca Isus nu se lasă a fi înșelați și lucrurile au luat forma scandaloasă cînd cu concertul vocal al fraților Scorpan.

Supt această cărdășie politică siguranța locuitorilor a început a fi amenințată. Talharii sparg casele și dughenele și prădă ca la drumul mare. Așa la perceptorul Florescu s'au prădat 1500 leĭ; la negustorul Munteanu s'au spart dugheana și s'a furat din tejghea tot ce au găsit; norocul l'a slujit că tîlharii n'au dat de colțunul cel mare cu ceĭ 2000 de napoleonĭ.

Colțunul cu napoleonĭ a negustoruluĭ Munteanu are un cintec, pe care se vede că l'au cunoscut talharii; de aceea l'au cercetat. Tot aceiași bandă a spart la o babă din Plopenĭ.

Poliția se mișcă cu greu și primește cu surîs jalbele celor prădațĭ.

Prefectul stă maĭ mult la vie, unde are postațĭ epistațĭ; de acolo girează afacerile județuluĭ; prin aceasta pare un fel de exilat, căcĭ tot ce e în Hușĭ i se pare dușman; din cauza asta a devenit nervos, nu știe cum se acopere lucrurile.

Un singur lucru a plănuit doctorul. Pentru a ademeni acest tîrg dușmănos Doctorul Munteanu a rugat pe ceĭ de la Centru și a reușit să aducă în Hușĭ pe inginerul Brăescu, ca să înceapă un fel de studiĭ pentru linia largă. S'aŭ început a tăia viile oamenilor pe la dric: a bate țeruși pe la răspîntiĭ; toate însă în vederea alegerilor. Chiar liberaliĭ de baștină sînt convinșĭ de această meschinărie a doctoruluĭ, și continuă a lupta contra.

Liberaliĭ din Hușĭ caută a avea de prefect pe N. Cișman; dar li se opun de la centru. Un alt candidat de prefectură, dorit de liberaliĭ localĭ ar fi d. Pandele Zamfirescu; dar acesta nicĭ nu vrea să audă.— De la centru vrea să se impună pe P. Gorgos saŭ Bastachi de la Vaslui. De aicĭ trăgăneala și încurcătura.

Alegerile comunale vor sili lucrurile să se limpezască. Disidențiĭ localĭ speră a avea concursul conservatorilor dar nimic nu e hotărît.

Pe mîne.

Științĭ-Litere-Arte

D. dr. St. Possa a pus sub presă — în atelierile tipografieĭ „Dacia" o mare lucrare de Anatomie artistică pentru uzul școlilor de arte frumoase.

*

Astronomii anunță că aŭ descoperit o nouă... pată în soare. Pe vremea aceasta— nu e de mirat de loc: s'a stricat și soarele de cînd luminează Pămîntul.

*

Conform noului regulament se crede că anul acesta cursurile facultății de medicină vor începe la 1 Octomvrie.

*

La Viena se anunță reprezentațiile parizianeĭ Jeanne Hading pentru primele zile ale luneĭ Octomvrie. Se poate aștepta dară la noĭ sosirea frumoaseĭ artiste pentru a doua jumatate a aceleiași luni.

*

Aeronautul Spelterini din Berna anunță că va întreprinde o călătorie în balon *peste Alpĭ*. Se va urca adecă la o înălțime de peste 6000 de metri.

*

Presa holandeză protestează contra favorurilor extreme acordate femeilor cu ocazia încoronării reginei Wilhelmina. Preste tot în adevăr, lumea femenină ocupă rangul dintîiŭ și figură în număr copleșitor față cu al barbaților.

*

In cantonul Uri din Elveția s'a ridicat un monument în onoarea Rușilor căzuți în lupta cu Francejii la 1799, sub comanda luĭ Suvarov. Monumentul e o cruce imensă de granit, înaltă de 12 metri, și purtînd inscripții și imaginĭ numeroase.

*

Robert von Zimmerman, fost profesor de filosofie la Viena, a murit zilele trecute și a fost înmormîntat cu marĭ onorurĭ. A publicat o „Estetică" și o „Antroposophie."

*

Se așteaptă cu multă curiozitate în lumea științifică germană — publicația celebruluĭ dr. Schwenninger asupra boaleĭ prințuluĭ Bismarck. Numeroase contrazicerĭ se găsesc în adevăr în diferite diagnoze publicate și cunoscute. După unii „oedemul pulmonar" fu cauza morții. Aiurea se ceteşte că prințul a murit de o „gangrenă senilă" și altele. S'a afirmat chiar că boala cancelaruluĭ e de origine „inavuabilă." Pentru a pune capăt tuturor ipotezelor, familia a rugat pe d-nul Schwenninger să publice lucrarea maĭ sus amintită.

*

După interminabile dispute și lupte publicul englez a obținut în mod definitiv „vaccinarea facultativă", iar nu obligatorie. Va fi de ajuns ca cetățeanul să declare „în conștiință" că crede vaccinarea de prisos, ca să fie scutit a o aplica unui copil al săŭ.

*

Moderne Kunst este titlul uneĭ noĭ reviste germane apărută acum de curînd. Să află de vînzare la librăria luĭ A. Halpern din strada Golia.

*

D. Gh. Ghibănescu e în posesia unuĭ pergament slavon de la Petru Rareș din 7054. Proprietarul acestuĭ pergament e d. I. Dumbravă din Hușĭ, care-l are după moșiile de la Prut ale serdaruluĭ Ioniță Pomană, însurat în 1810 cu Ileana, fata banuluĭ Gr. Duca.

Asupra cuprinsuluĭ acestuĭ prea deteriorat pergament vom face o dare de samă.

*

Am primit la redacție broșura: *„prima aniversare a gimnaziuluĭ „Anastasie Panu" din Hușĭ."* Patronul școaleĭ e la 22 Ianuar, cînd e sf. Atanasie. Găsim în această broșură schițată *pentru prima oară* biografia luĭ Anastasie Panu.

Față cu importanța politică a luĭ An. Panu credem că facem un serviciu cetitorilor *Opiniei* reproducînd *în extenso* biografia, așa cum a schițat'o Th. Ghiga, directorul gimnaziuluĭ din Hușĭ.

*

A apărut o mică broșură cu titlul: *Treptele formale*, în combinație cu *metodul*, de Ilie Petrescu, institutor. Tulcea 1898.

Asupra solidității cunoștințelor autoruluĭ acesteĭ broșurĭ, notăm atîta că d. Ilie Petrescu crede că *Herbart Spencer* e născocitorul treptelor formale în învățămînt.

Herbart e filosof german, elev al luĭ Kant; a scris prin 1806; iar *Herbert Spencer* e filosoful englez, care trăește încă.

Singur acest fapt denotă restul.

INFORMAȚII

Ni se scrie din comuna Călărași, județul Botoșanĭ:

In ziua de 14 August, aŭ murit de anghină duoĭ copiĭ, în etate de 14—15 anĭ, aĭ locuitoruluĭ I. Boicu; după treĭ zile moare un copil al săteanuluĭ Frunză, singurul copil pe care'l avea bietul om pentru a'l ajuta la vremurĭ grele; după aceasta, nu trece de cît o zi și mor alțĭ doĭ copiĭ aĭ luĭ N. Andrieșĭ, și după trecere de o zi mor treĭ copiĭ, într'o singură zi, aĭ locuitorulnĭ I. Ghițum—iar al patrulea se află pe patul morțeĭ. Afară de aceste cazurĭ, maĭ sunt încă peste 20 de case străjuite de oameniĭ comuneĭ, unde de-asemenea sunt copiĭ bolnavĭ.

Flagelul va lua proporțiĭ și maĭ marĭ, imediat ce se va deschide școala, căcĭ copiiĭ fiind strînșĭ într'o singură cameră, maĭ ușor se vor umplea uniĭ de la alțiĭ.

Rugăm călduros autoritățile județuluĭ Botoșanĭ ca să ea măsurĭ energice pentru înlăturarea răuluĭ, căcĭ nu-ĭ de ajuns, în aseminea cazurĭ grave, un agent sanitar ca vaĭ de el și șeful de garnizoană, neputincios și ignorant.

— —

La consiliul de miniștri ținut aseară, a luat parte și d. Gogu Cantacuzino, care a sosit erĭ după amiază la orele 4.45, cu un tren special, venind din Predeal.

In consiliu s'a decis ca d. Sturdza să meargă la 4 Septembre la Craiova, apoĭ la Ploieștĭ, Galațĭ, Birlad, Iașĭ și Botoșanĭ, spre a încerca o împăcare între diferitele nuanțe colectiviste.

In ce privește remaniarea ministerială, nu s'a hotărît nimic, deși d. Gogu Cantacuzino persistă în demisiunea sa și a rămas ca pînă după întoarcerea Regeluĭ și a d-lor Ferechide și Stolojan, să nu se facă nimic.

D. Ferechide, plecînd azĭ la Paris, se va întoarce peste zece zile în Capitală.

Consiliul de miniștri a ținut pînă aseară la 7 și jumătate.

— —

Părințiĭ copiilor carĭ urmează cursurile școaleĭ primare din comuna Sineștĭ, aŭ adresat ministeruluĭ de instrucție publică o petiție prin care se plîng de imoralitatea învățătoruluĭ acesteĭ școale.

Nu știm ce măsurĭ va fi luat ministerul dar știm că în petiția despre care vorbim se înșiră fapte care 'l fac pe învățător nedemn de locul pe care 'l ocupă.

— —

Ținînd samă de numeroasele accidente de drum de fier ce aŭ avut loc în vara aceasta în Europa, și chiar în țară la noĭ, ținînd apoĭ samă de experiența făcută în străinătate, societatea de asigurare și reasigurare «Patria» a făcut o inovațiune pentru România: a introdus între operațiunile sale «Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiŭ unic».

Se știe că societatea «Patria» s'a ocupat încă de la înființarea eĭ cu asigurările în contra accidentelor în general; rezultatul a fost foarte mulțumitor pentru asigurațĭ, căcĭ, tuturor acelor ce li s'aŭ întîmplat nenorocirĭ, saŭ familiilor lor în caz de moarte, li s'aŭ plătit de îndată despăgubirĭ insemnate. Aceasta ne face să recomandăm cititorilor noștri nouile asigurărĭ intreprinse de «Patria»

— —

Iată proba în scris la matematică, dată ierĭ la concursul pentru școala normală de institutoare;

«Un părinte are 2 copile: una Maria și alta Elena. Pentru Maria pune la o parte pe 5 anĭ o sumă fixă pe an; iar pentru Elena depune aceiași sumă fixă pe an timp de treĭ anĭ. El iși zice: «dacă Elena va reuși la școala normală, suma eĭ pe timp de 5 anĭ -cît va sta în școală—fiind cu procent de 4 la sută pe an va da suma de 1440, în care se află și dobînda și capitalul.

Se întreabă care a fost sumele fie-căreĭ copile depuse de tatăl lor și dobînzile lor?»

*

Maĭ toate elevile aŭ dat teze greșite. In vederea aceasta o sumă de părinți aŭ înaintat o petiție către comisiunea examinătoare ca să fie maĭ indulgentă la oral—cum și la calificarea lucrărilor în scris.

— —

La școala comercială de gradul al II-lea din localitate sunt vacante 13 locurĭ de bursierĭ, plătite cu 40 leĭ lunar.

Inscrierile se primesc pînă la 31 August inclusiv.

Se cere etatea de 15 anĭ împliniți, orĭ dispensa de la Minister, absolvirea a 4 clase gimnaziale sau școala comercială de gradul I.

— —

Elevii școaleĭ fiilor de militarĭ trebue să fie toți prezenți la școală azĭ, 28 August.

— —

Aseară, pe cînd muzica cînta marșul și lumea n'apucase încă să plece din grădina Copoŭ, felinarile din grădină aŭ început a se stinge singure, fără a maĭ fi nevoe de fanaragiŭ. Aceasta probabil din cauza economieĭ pe care voește să ne-o facă primăria.

— —

D-na Ruxanda Ionescu, din comuna Pănceștĭ-Dragomireștĭ, județul Roman, a murit subit la locuința sa, pe cînd fuma o țigară.

— —

D-na și d-nu dr. Negel aŭ plecat aseară cu trenul de 5 la Paris.

— —

Aseară trecînd pe strada Scăricică am găsit răsturnată o căruță cu un cal. Din întîmplare n'a fost nicĭ un accident de persoane. Cauza acesteĭ răsturnărĭ este lipsa de felinare pe acea stradă, care în schimb are o gheretă unde locuește fănaragiul.

— —

Astă noapte, pe la ora 4, s'aŭ aprins casele d-neĭ Eugenia Galeri, din strada Sf. Teodor, No. 26. A ars numaĭ plafonul de la etajul al douilea. Focul fiind văzut, s'a stins imediat de sergentul din punct și locatariĭ caseĭ, în cît la sosirea pompierilor focul era deja localizat. Casa este asigurată la societatea *Dacia*. Focul a luat naștere de la o plită de la bucătăria d-luĭ Răducan, locatarul etajuluĭ al doilea.

PATERNITATE

NUVELĂ 16)

de

ADELE SCHREIBER

Iel iera acela?... Bărbatul cu părul încălcit, cu ochiĭ pironiți și cu expresia speriată a fețeĭ?

Unde văzuse iel această înfățișare? Unde—unde....

Ah; acuma știa; iera înfățișarea unuĭ criminal.... fusese odată chiemat ca jurat în procesul unuĭ om, care în furia oarbă ucisese pe mamă luĭ.... tocmaĭ așa fusese privirea și bărbatul cela.

Iĭ iera frică de sine-șĭ și închise ochiĭ.

Ce deosebire iera între acela și dînsul?

Fapta grozavă a inculpatuluĭ a fost săvîrșită în mînie neîntrînată, pe cînd iel cu încetul a lăsat copilul luĭ să se istovească, fără să fi rădicat mîna spre a-l salva—frica de iel adusese copilul la moarte—iel iera un omorîtor!

Omorîtorule, omorîtorule, răsuna uruitul trăsureĭ,—omorîtor, țipaŭ roatele, și omo-rîtor, omo-rîtor răsuna din ropotul cailor.

Istovit, Guido îșĭ adînci capul în perne nu voia să vadă nimic, să nu audă nimic.

Dar nu iera în stare să oprească gîndurile ce-l năvăleaŭ și ele toate luaŭ întrupare; ca o armată de nălucĭ se îndreptaŭ în potriva luĭ toate păcatele luĭ marĭ și micĭ, și în fruntea lor era Agnes —dar nu maĭ iera femeia desfrînată ci bolnava liniștită și înnobilită, cum iera pe patul de moarte; nu maĭ avea în fața luĭ o femeie încărcată de păcate— ci o mamă îndurerată; cu un braț strîngea copilul fără de viață, cel drept întins amenințător spre iel.

«Omorîtorule, ce aĭ făcut cu băietul meŭ?»

„Copilul ieĭ!—Nu iera și al luĭ? Ce însămna atuncĭ chinul nebun ce-l mistuia, aiurirea ce-l istovia și îĭ usca buzele, tresaltul întregeĭ sale ființĭ?

Copilul luĭ!—Și dacă n'ar fi ce 'ĭ cu asta! Nu-l crescuse și-l iubise iel de la început cînd minuțele luĭ neîndemînatice îĭ rătăceaŭ prin barbă; nu încercase iel să dea înțeles bălbăituluĭ nepătruns, și nu dădu-se iel însu-șĭ copiluluĭ cuvîntul dulce de «tată?». Nu i se datorește luĭ toată desfășurarea acestuĭ suflet tînăr, gingaș care iera dat în puterea luĭ?... In puterea luĭ!... și ce făcuse el dintr'însul?... o făptură nenorocită, mîhnită, aproape de moarte.

(Va urma)

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucătărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servi, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șura pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarii exploatării luminei ele ctrice a orașuluĭ Iașĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de luminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 28 August 1898.

Orz 1650 hect. leĭ 4.10. Meiŭ 190 hect. leĭ 4.20. In 2750 hect. leĭ 12.10. Rapița selbatică 750 hect. leĭ 6.20. Secară 230 hect. leĭ 7.20. Ovăz 250 hect. leĭ 4. Fasole 120 hect. leĭ 10.

Toate în oraș la magasie.

Sărutarea d-reĭ Hobson

Miss Arnold Emma, una din frumusețile Americeĭ, a sărutat maĭ zilele trecute, cu ocasiunea uneĭ sărbătorĭ, în fața unuĭ numeros public pe locotenentul Hobson, eroul de la Santiago. Atuncĭ fără îndoeală nu-șĭ va fi închipuit, ce urmărĭ are să aibă acest sărutat. Deatuncĭ a devenit așa zicînd o celebritate de primul rang. Epistolele și telegramele, ce-ĭ vin, nu maĭ încetează. Meseriașii de toate branșele se îmbulzesc la ea de dimineața până seara pentru subscrierĭ; cu toțiĭ, croitorĭ, friserĭ, modiste o roagă să le permită, să boteze cea maĭ nouă modă cu numele eĭ. S'aŭ compus până acum maĭ multe valsurĭ «Arnold-Hobson»; o nouă specie de licher care poartă numele de «sărutarea luĭ Hobson». Noĭ născuțĭ sunt botezațĭ numaĭ Arnold și Emma. Propunerile de căsătorie, ce i s'aŭ făcut tinereĭ fete în ultimele săptămînĭ, sunt nesfîrșite. Tinerii n'aŭ cuvinte, cum să maĭ laude pe Hobson de fericirea de care a avut parte; alțiĭ firește, crapă de invidie. Unul din aceștia din urmă, a început să se subscrie așa: «Odinioară prietin al luĭ Hobson, acum cel maĭ neîmpăcat dușman al luĭ». Tema acestuĭ sărut n'a lăsat recĭ nicĭ pe dramaturgĭ, căcĭ se asigură, că în curînd vor apărea cîte-va drame cu titlul: «Premiul eroului de la Santiago» saŭ «Sărutarea luĭ Hobson».

DIVERSE

Mustrare de Conștiință

La tribunalul din Tischnovitz, Moravia, s'a întîmplat un caz care a produs mare sensație. Anume s'a presentat o femeie și a spus, că înainte de aceasta cu 20 de anĭ 'șĭ-a omorît doĭ copiĭ fără să o știe cineva... Faptul deși a fost ascuns, nu a maĭ avut liniște și pace sufletească. Mustrarea conștiinței în continuu a chinuit-o, așa încît acum nu o maĭ poate suporta și a venit se'șĭ descopere crima și se'șĭ iee pedeapsa, ca se'șĭ împace conștiința.

Căpitanul Guignet și cazul luĭ Dreyfus

Un redactor al ziaruluĭ „Matin" a interwievat pe căpitanul Guignet, ofițerul însărcinat cu cercetarea din noŭ a afacereĭ Dreyfus și care a descoperit falșul colonelului Henry.

Iata esența acestuĭ interwiev:

— N'ațĭ examinat, îl întrebă interlocutorul seŭ, de cît scrisoarea din 1896, pe care d. Cavaignac a citit-o la tribună?

— Am examinat multe altele, a răspuns căpitanul, și nu numaĭ scrisorile, dar și piesele de toate soiurile privitoare la această nenorocită afacere.

— Așĭ voĭ să vă întreb dacă falșitatea recunoscută la unul din aceste documente a micșorat valoarea celorlalte.

— Nu pot să vă răspund asupra acestuĭ punct. Nu am dreptul nicĭ de a contesta, nicĭ de a confirma ceea ce a spus deja d. ministru de războiŭ, nicĭ de a prejudeca ceea ce voește să spue saŭ să facă. Nu daŭ socoteală de cît ministruluĭ de impresiunea mea asupra pieselor ce le-am văzut.

— Acum, căpitane, presupune că aĭ înainte-țĭ, în acest moment, nu un amic, nu un om în raporturĭ de aproape saŭ de departe cu presa, ci numaĭ un compatriot doritor, ca atîțĭ alțiĭ, de a cunoaște adevărul, sătul de a vedea neînțălegerea care domnește pretutindenĭ și întrebîndu-ne dacă acum patru anĭ nu s'a comis cea maĭ monstruoasă nedreptate; veți refuza, de a-ĭ liniști conștiința?

— Ah! dacă nu 'l neliniștește de cît aceasta, replică căpitanul, veți putea dormi pe amîndouă urechile! Nu cred că cineva, acum, poate să pretindă că cunoaște maĭ bine ca mine dosarul afacereĭ Dreyfus: am frunzărit piesele, le'am studiat în toate modurile; am verificat hîrtia, cerneala, scrierea; cunosc provenența. Eĭ bine, vă afirm că nimic, nimic, ațĭ auzit? nu permite de a se naște cea maĭ mică îndoială asupra culpabilității condamnatuluĭ.

Eŭ sunt foarte afectat de afurisita descoperire în care am fost amestecat și care va avea un așa de dureros răsunet: știŭ la ce aprecierĭ exagerate a dat naștere; știŭ cîțĭ oamenĭ, fermĭ erĭ încă în convingerea lor, s'aŭ simțit de odată maĭ puțin siguri, ezitînd, aproape așĭ schimba parerea... Vă daŭ cuvîntul meŭ de onoare, acum, că convingerea mea, a mea, nu a fost clătinată. Ceea ce am văzut, m'a asigurat.

Spune aceasta amicilor d-tale: aceasta îĭ va linişti poate!...

— Așa dar, căpitane, nu crezĭ în revizuire?

— Oh! revizuirea, nu mă privește. De se admite saŭ se refuză, tot una, credemă pe mine: aceasta nu va scoate inocenți pe culpabilĭ, nicĭ culpabilĭ pe ceĭ inocenți...

Alemaŭ

Igiena Copiilor

SCRISOAREA IX

Mult stimată Doamnă!

III. Locuința, patul, somnul copiluluĭ

(Urmare)

Diferitele organe care compun organismul ostenesc prin împlinirea funcțiunilor lor și aŭ necesitate de un repaus pentru a se reconforta. Acest repaus îl găsesc organele în timpul somnuluĭ, cacĭ organismul cade în timpul somnuluĭ într'un fel de letargie și toate funcțiunile se reduc la un minim absolut necesar, adică se reproduc numaĭ așa numitele funcțiunĭ din epoca întărcăreĭ, încolo sunt următoarele: copilul să mănînce seara numaĭ bucate ușoare de mistuit, și să se culce abia ŭn ceas după ce a mîncat, adică după ce a trecut așa numita prima mistuire; nepăzirea acesteĭ regule poate face răŭ copiluluĭ, tulbură liniștea somnuluĭ, întrerupe somnul prin visurĭ neplăcute. Copilul să nu se culce nicĭ odată îmbracat în straele luĭ, căcĭ straele îl incomodează, îl împedică de a-șĭ lua o poziție comodă. E cu totul interzis de a provoca somnul în mod artificial la copiiĭ carĭ suferă de insomnie, saŭ carĭ aŭ somn neliniștit. Obiceiul uzat la popor de a da unuĭ copil neliniștit înaintea culcăreĭ, cu scop de a-ĭ provoca somn, alcool saŭ o fiertură de capete de mac (care conține Opium) e vătămător din toate punctele de vedere. Atît alcoolul cît și Opiul conținut în coaja capetelor de mac sunt *otravă* pentru copiĭ și mulțĭ copiĭ morțĭ de Trismus și Titanos sunt victimile acestuĭ obiceĭ. Un copil sănătos și bine îngrijit are de sine un somn liniștit; insomnia saŭ somnul neliniștit aŭ totdeauna drept cauză o suferință pe care numaĭ medicul o poate aprecia și remedia după trebuință, decĭ fie-care mamă să-șĭ intipărească bine în memorie aceasta, să se ferească de sfaturĭ date de persoane necompetente, să privigheze bine în această direcțiune doica copiluluĭ.

SCRISOAREA X

Mult stimată Doamnă!

IV. Cultivareà organelor respirațiuneĭ

Toracele (pieptul copiluluĭ) se află ca și întregul corp într'o continuă transformațiune; el crește, se dezvoltă în toate dimensiunile luĭ, încet, de la naștere până la vîrsta de 13 anĭ, și iute de la această vîrstă până la complecta formare. Cunoștința acestuĭ din urmă fapt, e foarte important din punctul de vedere igienic, căcĭ vîrsta de la 13 anĭ în sus, e tocmaĭ acea în care survin o mulțime de împrejurărĭ, carĭ de sine deja sunt menite de a jigni organele de respirațiune în desvoltarea lor normală, așa înmulțirea lucrărilor scolastice, munca în fabricĭ și ateliere de meserie, aplicarea primeĭ corsete la fete.

Toracele are ca bază un coș osos, care e învălit pe din afară de musculatură și piele. In interiorul coșuluĭ se găsesc plămînii, inima, vasele sanguine cele maĭ principale, etc. etc. La o parte anatomia pieptuluĭ, căcĭ pe noĭ ne interesează pentru cazul de față numaĭ rolul fiziologic al plămînilor. Plămînii servesc, precum e generalmente cunoscut, pentru respirațiune. Respirațiunea se compune din două acte, din inspirațiune prin care introducem de din afară prin aspirațiune în plămînĭ aer curat și bogat de oxigen și expirațiune prin care expulzăm iarăș aerul chimicește modificat și facem astfel loc la o nouă inspirațiune de aer curat.

Aerul inspirat vine în plămînĭ în contact cu sîngele vînos, adică sîngele care a servit deja organismuluĭ pentru nutrirea diferitelor organe și care e încarcat cu acid carbonic și altele strînse din diferite organe, preschimbă prie difuziune oxigenul contra acidului carbonic și alte elemente inutile, ba chiar vătămatoare organismuluĭ, transformă prin această preschimbare sîngele vînos în sînge arterial, adică sînge apt pentru nutrirea organelor și esă iarăș prin expirațiune din pulmon, ducînd cu dînsa afară acidul carbonic și celelalte. Aceasta este în scurt efenismul respirațiuneĭ Respirațiunea este un act fiziologic foarte important, plămînii sunt niște organe de mare însemnătate pentru întregul organism.

Iași. **Dr. W. Finchelștein.**

(Va urma)

Telegramele Străinătățeĭ

Afacerea Dreyfus

Refuzul luĭ Esterhazy

Paris, 27 August.

Maiorul Esterhazy fiind convocat de judecătorul de instrucție Martin, în urma plîngereĭ vĕruluĭ săŭ, a trimes o scrisoare prin care refuză de a se înfățișa înainte de restituirea hîrtiilor carĭ aŭ fost confiscate de la dînsul de judecătorul de instrucție Bertulus.

Svonul despre fuga maioruluĭ Esterhazy persistă încă.

Casa unde locuește maiorul e supraveghiată.

Ziarul *Libre Parole* spune că generalul Zurlinden e convins că Dreyfus e vinovat și de aceea el se va opune la revizuirea procesuluĭ.

In cazul în care ministerul va persista în revisuirea procesuluĭ, generalul Zurlinden îșĭ va da demisia de la ministerul de rĕsboiŭ.

ULTIME INFORMAȚII

Revoluția din Creta

Turburările în Creta aŭ isbucnit în modul următor:

In Candia, englejiĭ, insistînd pentru a ocupa biuroul vămilor, populațiunea musulmană a atacat pe englejĭ dintre care unul a fost ucis. Atuncĭ un cuirasat englez a aruncat câteva obuze, care provocară un incendiŭ.

Amiraliĭ s'aŭ îndreptat numaĭ de cît spre Candia, unde domnește o vie înferbîntare.

Se anunță luĭ *Corespondenz-Bureau*, din Canea, că în turburările din Candia un ofițer și 12 soldațĭ englejĭ aŭ fost uciși, 2 ofițerĭ și 40 de soldațĭ au fost rănițĭ. Moartea vice-consululuĭ englez se confirmă.

Consulatul german, cel englez și cel american aŭ ars. Vice-consulul englez a murit. Vasele celor patru puterĭ au pornit din Suda, spre Candia.

Se trimete din Candia luĭ «Corespondenz Bureau» că vasul „Léopard» a sosit în Candia pentru a apăra familiele austriace și germane.

Insurgențiĭ aŭ atacat avant-posturile turcești la Candia.

D. Dianu, directorul general al închisorilor, va începe săptămîna viitoare un turneŭ de inspecțiune închisorilor centrale și a caselor de aresturĭ preventive din Moldova.

In orașul nostru sunt actualmente 18 cazurĭ de febră tifoidă.

Aflăm din Bacăŭ că alaltăerĭ a nins în abondență în munțiĭ acestuĭ district.

Guvernul și legea instrucțieĭ

Citim în *Epoca*:

Ceea ce am spus noĭ de atîta timp, că legea instrucțiuneĭ nu se va pune în aplicare în toamna anuluĭ acesta s'a și întîmplat, cu toate comunicatele pe carĭ guvernul ni le-a dat, în această privință.

Nu maĭ departe de cît erĭ, ministrul instrucțieĭ publice a călcat el însușĭ regulamentul legeĭ instrucțieĭ care este a se pune în aplicare.

De dimineață d. Haret a fost asediat de un foarte mare număr de părințĭ, aĭ căror copiĭ nu puteaŭ fi înscrișĭ în licee, în cursul superior, din cauză că regulamentul legeĭ prevede un număr limitat de elevĭ și acel număr fiind complectat, maĭ mult de jumătate din elevĭ aŭ rămas pe din afară.

Ceea ce s'a întîmplat erĭ, la minister, pentru înscrierile în cursul superior, se întîmplă în toată țara cu înscrierile în gimnaziŭ.

In nicĭ unul din gimnaziile din țară nu se vor putea înscrie nicĭ jumătate din eleviĭ carĭ aŭ terminat cursul primar la școlile din județ.

***

Acest lucru a provocat nemulțumirĭ generale, carĭ venite în ajunul alegerilor comunale, aŭ încurcat de tot pe d. ministru al instrucțieĭ publice.

Temîndu-se ca aceste nemulțumirĭ să nu se adaoge cu vîrf la toate celelalte pacate colectiviste și să agraveze și maĭ rău situația lor zdruncinată în fața alegătorilor, d. Haret a fost silit să cedeze, să calce regulamentul legeĭ instrucțieĭ, să vie la vorba noastră, cu toate comunicatele categorice ce ne dedea pe vremurĭ.

D. Haret, ministrul instrucțiuneĭ publice, a dat o circulară în toată țara, către directoriĭ de gimnaziĭ și licee, invitîndu-ĭ să primească elevĭ fără nicĭ o limită, în ce privește numărul lor.

***

Noĭ am afirmat de mult că noua, marea reformă liberală nu va fi pusă în aplicare.

Guvernul ne a dat două comunicate în această privință.

Cum rămîne acum cu acele comunicate?

Cine a spus adevărul? Noĭ saŭ guvernul?

Petru Zapciu, cîrnațar, fiind turmentat de băutură, a încercat să se sinucidă ierĭ cu un revolver în cîrciuma luĭ Solomon Gratz, din piața Sf. Spiridon. Sărind sergentul din punct, 'ĭ a luat revolverul din mînă.

Școala profesională de fete din ograda bisericeĭ Sf. Sava s'a mutat în strada Săulescu No. 8.

Or pomeni colectiviștiĭ bătaia de cap ce le-au dat alegerile comunale.

Ca să se poată lăuda că au făcut treabă, ceĭ de la administrația comunală au reparat cîte-va strade din centru. Cît pentru cele mărginașe, au scos peatra de pe stradele pavate, au fărîmat-o și cu praful acesta au *macadămuit* ulițele nepavate. Acest meremet, însă, a durat pînă la cea dintîiu ploaie—cum era și de prevăzut.

Cu strada Zugravilor a cheltuit primăria 10,000 de leĭ anul trecut—și cum am intrat în primăvară, strada s'a stricat. De atuncĭ se repară mereu, și pe măsură ce se drege o parte stricată, se strică partea dreasă.

Strada Cișmeaua Păcurarĭ, care începe din strada Păcurarĭ și merge până la poarta magazieĭ de cereale a găreĭ e pavată cu bolovanĭ și se găsește în stare bună de 25 de anĭ. Colectiviștiĭ 'ĭ aŭ scos bolovaniĭ și aŭ așternut macadam. Acesta s'a făcut pulbere și pe lîngă că strada a devenit impracticabilă, dar contribuabiliĭ de pe această stradă trebue să stea toată vremea cu casele zăvorite din pricina colbuluĭ ce se ridică cînd se rătăcește vre o căruță pe macadamul primărieĭ.

Căpitanul Gălușcă, care trecea dăună-zĭ pe această stradă, se înăbușise așa de praf în cît a trebuit să stea cu batistă la nas pînă aŭ trecut niște căruțe ca să poată traversa strada.

Această stradă e locuită și de d. Gheorghian, dar primăria, ca să menajeze pe susceptibilul prefect de județ 'ĭ a pus asfalt pe crîmpeiul stradeĭ care duce pînă la casa d-sale—cît pentru restul stradeĭ, și ciiniĭ îșĭ blestemă zilele cînd trec pe acolo.

De aceea, zice contribuabilul care ne dă aceste notițe, la alegerile viitoare colectiviștiĭ nu vor avea, dintre alegătoriĭ de pe această stradă, de cît poate votul d-luĭ Gheorghian.

Se caută eleve în gazdă. A se adresa strada Sf. Sava No. 4.

Institutul liceal de domnișoare

din Iași

(strada Carp No. 2).

In acest institut, care cuprinde un curs primar complect și un curs liceal complect, organisat și unul și altul după programa oficială, cursurile reincep la 1 Septembrie cu următorul corp pedagogic și didactic:

D-na E. Humpel, directoară.
D-nul Dr. B. Buicli, profesor de igienă.
„ *A. Buri*, profesor la liceul statului pentru limba franceză, curs superior.
„ *V, Burlă*, profesor la liceul statului. pentru limba greacă curs superior.
„ *N. Culianu* profesor universitar, pentru matematice, curs superior.
„ *I, Constanțiu* profesor la gimnasiul Alexandru cel Bun, pentru desemn și pictură.
„ *P. Cujba*, profesor la școala normală Vasilie Lupu, pentru geografie.
„ *D. Dimitriu*, institutor public pentru limba romînă și matematice în cursul primar.
„ *X. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ pentru limba latină, curs infer. și super.
„ *Gh. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ pentru matematice, curs inferior.
„ *D. Ghibănescu*, profesor la școala normală de institutoare, pentru matematice, curs infer. și super.
Părintele *I. Gotcu*, absolvent al facultățeĭ de teologie, pentru religiune.
D-nul *N. Humpel*, profesor la conservator. pentru piano și canto.
„ *D. Ionescu*, profesor la școala normală Vasilie Lupu, pentru musica vocală.
„ *C. Leonardescu*, profesor universitar, pentru economia Politică și dreptul administratv.
„ *G. Murnu*. profesor la seminar, pentru limba greacă curs inferior.
„ *I. Paul*, profesor la liceul statului, pentru filosofie și limba romînă, curs super.
„ *P. Popescu*, profesor la liceul statuluĭ, pentru limba latină, curs infer. și super.
„ *K, Richter*, Dr. în filosofie, pentru limba germană' curs super.
„ *I. Sibi*, bacalaureat, pentru limba franceză, curs infer.
„ *L. Sinigăglia*, profesor la școala de comerț, pentru limba italiană.
„ *I. Stravolca* profesor universitar, pentru științele fisico-chimice.
„ *M. Tomida*, profesor la liceul statului, pentru sciințole naturale, curs superior.
„ *A. Xenopol*, profesor universitar, pentru istoria națională, estetica și istoria artei.
Miss *E. Bracher*, profesoară diplomată, pentru limba engleză, desemn și pictură.
D-ra *M Checais*, absolventă a externatului secundar și a secțieĭ normale, profesoară în cursul primar
„ *A. Checais*, absolventă a externatuluĭ secundar și a secției normale, profesoară în cursul primar.
„ *M. Cocea*, licențiată, pentru sciințele fisico-naturale, curs infer.
„ *E. Heum*, învățătoare de limba germană.
„ *M. Freis*, absolventă a institutuluĭ de educațiune Ste. Chrétienne din Metz, pentru limba franceză și caligrafie.
„ *L. Marmier*, institutrice diplomată, pentru limba franceză.
D-na *M. Preissler*, maestră de lucru, diplomată, pentru lucru de mână și limba germană.
D-ra *E. Prayer*, profesoară de musică, diplomată, pentru piano.
„ *F. Soche*, profesoară de musică, diplomată, pentru piano.
„ *T. Strătilescu*, licențiată, profesoară la externatul secundar, pentru istorie, crrs super.
„ *E. Strătilescu*, licențiată, pentru istorie, curs inferior.
„ *M. Thieleman*, maestră de gimnastică la scoala normala de institutoare, pentru gimnastică și danț.
D-na *C. Vivoschi*, psofesoară la externatul secundar, pentru limba romînă curs inferior.
D-ra *E. Zorn*, profesoară diplomată, pentru limba germană, curs inferior,

Maĭ multe pedagoge repetitoare.

Pentru elevele care nu aspiră la certificaee cu valoare de stat, se face din cursurile liceale alegere potrivită, corespunzătoare programelor de studiĭ ale școalelor superioare de fețe din străinătate. La maĭ multe obiecte de studiu limba explicativă a lecțiunilor este, pentru aceste eleve, cea franceză, în genere se accentuează pentru ele stadiul limbelor streine moderne și cultivarea artelor frumoase, a musiceĭ desemnuluĭ, pictureĭ.

Se atrage atențiunea onor, părințĭ asupra noluĭ regulament, conform căruia elevele ce urmează programa statuluĭ, fie primară, fie liceală, îrebue înscrisă înainte de 15 Septembrie.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA
— IAȘI —
8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiĭ *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmeaza cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocala și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de cei maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispoziției ministeriale.

Drept ori ce lămurire, a se cere broșura explicativa a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părințiĭ doritorĭ a-și plasa copiiĭ în acest institut sînt rugațĭ a în știința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iașĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosehesc de dințiĭ naturalĭ, denturĭ parțiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc și cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocuește printr'un dinte sistem Richmond și dinte cu șurub (dent pivot).

Regulează dințiĭ anormalĭ crescuțĭ.

Plombează dințĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dințiĭ și măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracțiune fără durere.

Consultațiune de la 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Institutele Unite

— IAȘI —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 18[illegible]6, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

De Vînzare

Casele situate în Botoșanĭ vis-a-vis de d-l Eduard Ulle, proprietatea d-luĭ Gh. I. Gheorghiu sunt de vînzare, în condițiunĭ favorabile și predarea în posesiune, de fapt la 26 Octombrie 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa la proprietarul lor, domiciliat în Romanstr. Ștefan cel Mare No. 90.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei TH. FLÖTHER, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă carte poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie,* cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității,* sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurență.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUCA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurători de moșii și păduri. Amenajamente de păduri, supraveghieri de exploatări de păduri, instalări de ferestrae, cubajuri, estimațiuni, expertize și ori-ce lucrări atinturgătoare de ramura silviculei.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copii, de femei și mamos.

Iași. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

UN OTEL!

De inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii,* pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu